

Summa de corpore Domini

<https://hdl.handle.net/1874/337016>

Albertus magnus de
Sacramento eucharistie.

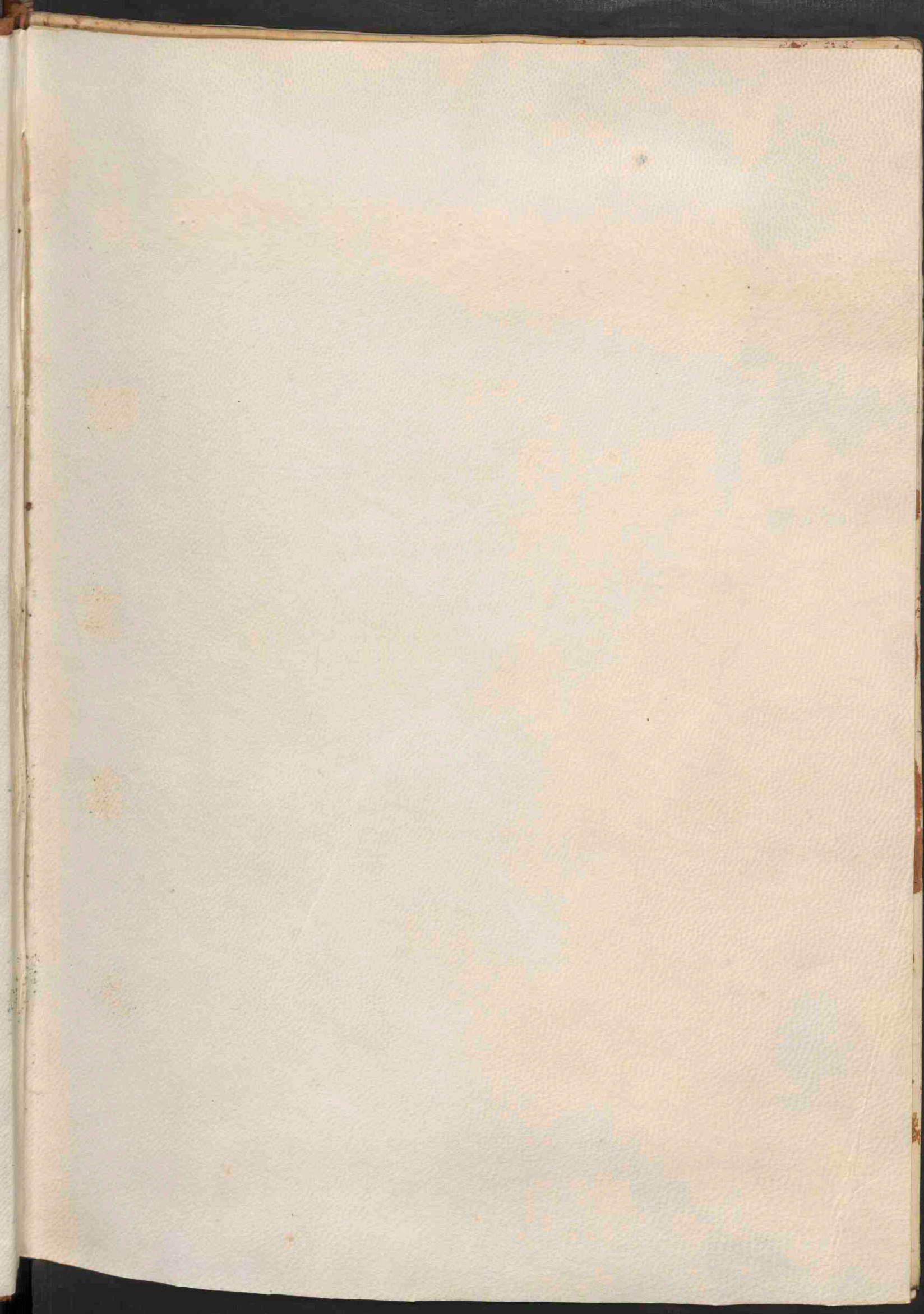
21

Hss. LEESZAAL

5 D 21

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 75.

Hs.
5 D 21

H5MD

N:21

T 135

135 (*Eccl. 75, antea 295g.*) *Membr. fol. 134 ff. 2 col. Saec. XV.*

Albertus Magnus, *Summa de corpore domini*, fol. 1—125a.

Fol. 1a. Incipit brevis tabula. Fol. 4 vacat. Fol. 5b. Incipit summa de corpore domini edita a magistro alberto ordinis predicatorum ratisponensi episcopo. (Fol. 6a. Effigies Alberti magni). Fol. 125a. Explicit tractatus magistri alberti de corpore domini. Sequitur oratio de eodem. Fol. 125b. Explicit oratio, cet.

Thomas de Aquino, *Tractatus de sacramento eucharistiae*, fol. 125b—134a.

„Pertinet Regularibus in Traiecto.”

Count Richard de St. John

1100

1100

1100

Punct Regularibus in Traiecto.

n°. 255. G.

minc

n°. 295. G.

In capit brevis tabula libri
sequentis. **Prima pars.**

Quod sacramentū altaris sit
in genere gratie.

Non est nisi gratia. et nō nisi
gratia esse potest. **I.**

Non datur nisi a gratissimo.

Propter sex. **II.**

bonitas.

benignitas.

pietas.

dulcedo.

caritas.

placabilitas.

Nō nisi gratissis amistrat. **VI.**

quia hōi sūt intima.

gratissimi maiore diuictioe sūt digni.

gratissimi p habūdantiā sūt dicti.

gratissimi fonti grati sūt simillimi.

Gratiam opatur. **VII.**

qz hō sacm̄ e cordis confortatm̄.

spalis grē corā deo iuentiuū.

spaliter deo acceptū.

nichil in eo nisi gratū.

in quo cōcurrūt. antiquū. nō
uū. eternū.

Gra est super gratiā. **X.**

qz cōfert grām cōionis.

graciā expiationis.

graciā redēptionis.

graciā viuificationis.

graciā refectionis.

siqt glāz etne btitudis.

Gra om̄is est contentiuū. **XI.**

quia totus splendor sātatis

ab eterno in ipso effulsit.

totus in ipso stent9 mansit.

totus in agro sue humanitat9

germīauit.

totus ab ipso pcessit.

Summus folio.

totus in ipso existens pticulari
ter a sanctis accipit.

totus in ipso esse cognoscatur
et ostendit. **Secunda pars.**

Quod sit in genere doni. **XII.**

Donatis pprietas triplex e. s.

mgnificē i donat9 largitate.

hylaitas in ipa donatione.

affrūs donatis i doni caritate.

Doni proprietas. **XIII.**

s. doni nobilitas.

sufficiētissima copiositas.

utilitas.

doni ad donantē cōformitas.

quia feat recordationē. dulcis
sime caritatis.

amatissime passionis.

dñi abeuntis.

Doni pprietas in accipiente. **XV.**

effrūs qrit q. suscipiēti aq9 cōfat.

substantialis effectus est restau
ratio depditi.

adiūcti effectus sunt i causan
do et significando.

in causando dicit hoc donum

vnitiuū.

cōfortatiuū.

caritatis itentiuū.

in significādo dō sacm̄ vitatis.

et sacramentū representationis ce
lestis beatitudis.

Portionē querit donadi mod9.

pmanētā vlt hōe. **Tercia pars.**

Quod sit in genē abi et potus.

Cuiusmōi abus sit hoc sacm̄. **XVI.**

Cibi nobilitas ex genē. **XVII.**

quia est regius.

quia filius ordinatus.

qz de pmtuariis sūmi regis assumpt9.

Cibi nobilitas in specie. **XVIII.**

- q̄ p̄fiḡt̄ in aīalib⁹. **xxix. Itē.**
- in vitulo saginato.
- in agno. in hedīs.
- in granis.
- in māna q̄tū ad originē.
- q̄a celeste fuit.
- ī sapore q̄ diūso saporēs hēbat.
- in loco q̄ trā seūtib⁹ p̄ desertū tā tum dabatur.
- in miraculo q̄ miaculo se vēit.
- in defectu. quia gustatis fructibus patrie defecit.
- in pane frumētī. **xxij. Itē.**

¶ In granis considerant̄ q̄. **xxij.**

- s. color. figura.
  - q̄ntitas puritas substantie.
- ¶ Cibi suauitas ex sapore ī causando. quia habet saporē. **xxij.****
- puritatis ex corpore.
  - olcedis valde amabil' ex sanguine.
  - oīs vtutis ex aīa.
  - subtilitatis ex spū hūano.
  - oīs gr̄e ex deitate.
  - celeste ex vnione hūanoꝝ suoz cū deitate.

¶ Cibi suauitas ex sapore ī significatione. qui est. **xxv.**

- sapor panis.
  - sapor vini.
- ¶ Cibi lauitas ex p̄paratioe. **xxv.****
- in efficacia vtutis.
  - in altitudine sapie p̄teperatis.
  - in p̄dimēto delectationis.
  - ī habūdantia amīstratiois.

¶ Cibi sanitas ex opatione. **xxvij.**

- ab infinitate p̄seruando.
- causā infinitatis expurgado.
- sanitatē p̄ditā repando.
- sāntatē repatam p̄seruādo.

¶ Cibi nutritiuitas ex vtute. **xxix.**

- q̄a nutrit vtute celesti.
- nutrit vtute veri abi.
- nutrit ad vitam.
- radice p̄fert imōilitatis.
- nutrit vtute vincente nutritū et ad se p̄uertente.

¶ Cibi ad abatu p̄gitas ex similitudine. **xxxij.**

- in nr̄i ad abū digestionē.
- in ymagis similitudine.
- in nature p̄formitate.
- in p̄satiois pulchritudine.
- in nr̄e miserie sc̄dm penas ī de tractabiles susceptioe.

¶ Cibi ad abatu penetrabilitas ex subtilitate. **xxxvij.**

- ut spūaliter masticeat̄ tā diuidendo q̄ p̄terendo.
- calore igneo subtiliet̄.
- subtilib⁹ veis sb̄tilit' fugat̄.
- subtilib⁹ vuis mēbris spūalib⁹ deferatur.
- colatorib⁹ spūalib⁹ colet̄.
- subtiliter id tam subtile membrū infundatur.

¶ Cibi ad abatu vnibilitas ex cōnaturalitate. **xl.**

- q̄ ad naturā nutriti ab' gnāt̄.
- mēbro in vtute et opatione as similatur.
- calore eius viuifico in mēbro abato affiat̄ et viuificat̄.
- luce verifica mēbris et calore venustatur.
- ad plenū vnitū aīali potentia viuificat̄ et aīe vnitur.

¶ Cibi cū abato firma hēsibilitas ex abatu p̄ abū apphensioe. **xlj.**

- quia vtutib⁹ mēbri fortiter

apphendatur.

- viscositate propria membri fortiter coaglutinetur.
- stabiliter in membro manens figat.
- nullo laxativo remotu a membro perseverati & tinnitate membro nutrito & tinnuetur.
- ¶ Potus qualis sit cum cibo propriatus. **xl.**
  - in genere et specie.
  - vinu. potus enim hominis est.
  - qui est a natura desideratus.
- ¶ Sitis est ex tribus causis. **xl.**
  - una est membrorum exinanitio.
  - alia est indigestio cibi vel potus.
  - tertia est naturalis appetitus.
  - quarta addit quae est ex indigentia mori excedentis & plerumque vel ab excessu ad similitudinem.
  - qui nature est innatus.
  - qui nature est inflatus.
  - qui cibi est latus.
  - qui cibi est subtilitatus.
  - qui cibi cum membris est unitus et tentus.
- ¶ Potus qualis esse debeat in saporis qualitate. **xl.**
  - vinosus in genere.
  - Et vinu facit iocunditate ex subtili calore et subtili humido claros et leues spiritus.
  - facit bonam speem unitatis de seipso.
  - facit opilationem in capite quasi in oblivione sompni.
  - facit calorem digestivum.
  - facit bonum sanguinem nutritivum optime ad cibum membrorum & refectionem.
- ¶ Potus qualis esse debet in mixtura. **l.**
  - aqua. quia ex latere christi fluit cum sanguine.
  - quia hoc precessit in figura veteris

testamenti.

- quia in aqua est magis vis expiatiua
- ¶ Potus qualis esse debet in usu gratie. **li.**
  - vinu bonu et electu.
  - simplex vinu absque paucis iunctioe.
- ¶ Potus qualis esse debet in proprii effectus operatione. **liij.**
  - operatio substantialis est. ut christo et membris eius profectio in corpore.
  - operationes adiuncte in quantum potus est sanguis christi. et redemptio a debito mortis eterne.
  - quia a peccato lauat.
  - rigat arida et infundit.
  - tingit. significat.
- ¶ Qualiter totus christus sub cibo continetur et potus. **liij.**
  - spiritus ut refectionis spiritus qualiter totus sub formis sacramentalibus contineatur. **liij.**
- ¶ Potus quomodo tale modum assumpsit. **liij.**
- ¶ Quis sit modus continencie christi sub talibus formis. **liij.**
  - ut in loco gloriosissime habitacionis.
  - ut in aula divinitissime refectionis.
  - ut in atrio et in misterio spiritualis mactacionis et imolacionis.
  - ut in nexu amantissime & nexioneis dei et hominis.
- ¶ Cibus iste qualiter sit sumendus. **liij.**
  - in fide veritatis.
  - in spe divine largitatis.
  - in caritate ecclesiastice unitatis.
  - in propitioe amantudinis.
  - in delectatione et delictis beatitudinis. **Quarta pars.**
- ¶ Quod sit in genere rationis. **liij.**
- ¶ Cognitione facit fontem omnium gratie. **liij.**
  - quia sordida lauat.
  - arida rigat.

- que apud nos habundant deportat ubi rara sunt.
- ea q̄ alibi habundat reuehit.
- **C**oicare facit angloꝝ gl̄e. **lxxi.**
- i repatioe cuine angelice.
- i effu misterij iuncti.
- in illuatioe diuina.
- i reductioe in diuina p̄fione.
- **C**oicare facit sanctis. **lxxij.**
- **C**oicare facit passioibus mista a corporis. **lxxij.**
- p̄ copassioes cordis.
- cosolatione oris.
- sbuetioes facultatu i eleosinis.
- supportatioes ifirmitatu i ad iutorijs diuersis.
- **C**oia facit omnia nra. **lxxij.**
- **C**oione verissimā facit diuino **lxxij.** et huanoꝝ. **Quinta pars.**
- **Q**uod sit in gene sacrificij.
- **S**acrificij auitas et antiq̄tas. **lxxij.**
- **S**acrificij sanctitas. **lxxij.**
- q̄ e in sib̄ signficatu. **lxxij.** **Itē lxxvi.**
- q̄ volu^{ti} diuine e acceptissim^u.
- q̄ valore est excellentissimū.
- q̄ p̄ oib̄ ipm̄ solū est oblatu.
- **S**acrificij acceptabilitas. **lxxvij.**
- ut attendat cui offerat.
- a quo pontifice.
- quid offeratur.
- p̄ quo offert id qd̄ offert.
- **S**acrificij veritas. **lxxvij.**
- veritas opponit̄ falso.
- verū opponit̄ ipuro p̄mixto tū natura aliena.
- veritas opponit̄ apparenti t̄ nō existenti. **Sexta pars.**
- **Q**uod sit in ḡie sac̄mēti.
- **I**nstitutionis cause. **lxxix.**
- q̄a est sac̄mētū ecclie.

- q̄ e meōriale xpi dilcois.
- q̄ e meōratio xpi passiois.
- q̄ e signū fute b̄titudinis.
- **I**nstitutionis n̄citas. **lxxxi.**
- **I**nstitutionis tempus. **lxxxiij.**
- ut sit ex abstinētia p̄cedenti de siderū famis.
- q̄ in corpore sit cosuptus malq̄ thimus.
- ut v̄tute celesti vtant̄ vires corporis ad abi sup̄noes t̄ p̄fectū.
- **I**nstitutionis modus. **lxxxij.**
- q̄a ex q̄busdā verbis d̄ni accipit̄ modus institutionis.
- ex q̄busdā collatio p̄tatis ex ordine celebrandi.
- ex q̄busdā iunctio vsus istius sac̄mēti in ecclia.
- **M**ateria hui^{us} sac̄mēti. **lxxxv.**
- **M**ateria corpale ad qd̄ oportet eē circa sac̄m. **lxxxv.**
- q̄a e de vōne sac̄i.
- de causa institutionis sac̄i.
- ex ip̄fectione hois in vsu ḡuatie sacramentalis.
- **M**ateria corpalis h̄ sac̄i q̄ sit. **lxxxvi.**
- panis de frumēto. vinū.
- **M**odus t̄n̄substatiatois matie hui^{us} i corpus xpi q̄s sit. **lxxxvij.**
- **D**issussio maḡ caueda e. **lxxxij.**
- **A**d qd̄ oportet manē accidētia p̄ t̄n̄substatiatoes. **lxxxij.**
- **Q**uod ibi manēt illa aut̄ de^{us}. **lxxxij.**
- **F**orma sup̄ panē q̄ sit. **lxxxij.**
- **F**orma h̄ q̄ v̄tute op̄et̄. **c. l.**
- **D**ū trahat̄ t̄n̄substatiandi v̄tute. **c. l.**
- **F**orme ip̄s qualis sit modus in hoc sac̄mēto. **c. ij.**
- **F**orma sup̄ vinū q̄ sit. **c. iij.**
- **D**ū trahat̄ t̄n̄substatiandi v̄tute. **c. iij.**

transbationem tū forma que dicit
super panem. *c. vi.*

Quedā consequētia ad utramq;
formam. *c. vii.*

Quare apponit̄ eleuatis oculis
in celū. *c. viii.*

• ut concordia indissolubile int̄
seet prem̄ ondēt.

• q̄a p̄a sic̄ auctori oīa attribuebt̄
ut ondēt idem eē boni finē et t̄

minū. qd̄ est oīs boni incip̄ et
prinapū.

• ut nos iſtruat in oīb; fiducia
debe pōne ī celest̄ p̄is aduioio.

• q̄ in oībus faciendis doceat nos
illuatiōe expete a deo p̄re.

• exēplo suo ondēt q̄ pati ad obse
quia p̄is celest̄ eē debem̄.

• ut doceat in oībus auxiliū
implorare diuinū.

Querit̄ de hoc. Vñ et mēores
s̄ et in fra. necnō et ab inferis
resurrectois. et de alijs. *c. ix.*

Quod sit sac̄m̄ tm̄. et qd̄ sit res
et sac̄m̄. et qd̄ res tm̄ et nō sa
cramētū. *c. x.*

Quod forme mutatio additio vel
minutio. *c. xi.*

Ritus sac̄i ex pte xpi. *c. xii.*

In quo sicut in materia xps h̄
sac̄m̄ primo tradidit. *c. xiii.*

Qua forma in conficiendo v
sus sit. *c. xv.*

Quā et quib; dederit. *c. xv.*

• salz post alios abos.

• q̄ in mēoriale dedit.

• ut nouū ex veti p̄duat̄.

• q̄ in firmētū cordis dedit.

• ut signaret̄ q̄ iste abus est
anime nō corporis.

Ritus ex pte m̄stri. *c. xvi.*

Si nō sacerdos possit offic̄. *c. xvi.*

Si sacerdos offic̄iens moriat̄
qualit̄ sit faciendū. *c. xvii.*

Utrū plures sacerdotes vna hos
tia valeant offerre. *c. xviii.*

Ritus ex pte sumentis. *c. xix.*

Quis debeat cōitare. *c. xix.*

Quotiens debeat cōitare. *c. xx.*

Qualit̄ debeat sumere.

Conanducatione sac̄m̄tali. *c. xx.*

Conanducatione sp̄uali.

Oratio deuota.

<p><i>[Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]</i></p>			

Incipit summa de corpore domini. edita
a magistro alberto ordinis predicatorum
vaticaniensis episcopo. Prima pars.
De sacramentum altaris est in
genere gratie.

Ha autē de sacramento altaris multa sūt q̄ sp̄calem habent difficultatē. ideo hec ad finē referuauim⁹. p̄t ai deuotiōe et subtilitate. ad hec tractanda vacare m⁹. Et q̄ aliqui in missa vocat grā. et aliqui donū siue datū v̄l mun⁹. et aliqui abus et aliquando cōmunio et aliqui sacrificiū. et aliqui sacramentū. ideo ip̄m in istis sex dictis ḡnibus ponim⁹. et q̄ sibi sc̄dm q̄dlibz dictoz generū p̄prie p̄ueniāt q̄tū deus reuelare dignabit̄ diligent̄ inq̄rem⁹. Prīmū autē tractabim⁹ qualit̄ ē in genere græ. q̄ ab hoc ḡne eucaistie nomē accepit. q̄ bona grā interpretat̄. eo q̄ illū stinet qui vas ē om̄is boni. et in quo ē om̄is gratie plenitudo. Incipientes igit̄ ab hoc ḡne dicim⁹. grāz dei iuocantes. q̄ hoc sacramentū sacramentoz euchaistia. est om̄is græ stinētia. edulū. vegetans ad vitā eternā. vaticū confortans nos. ad p̄ficiendā hui⁹ exilij via. et pignus et̄ne salutis.

et cōtinatio om̄is s̄tatis. Dico igit̄ q̄ sacramentū in sex ḡnib⁹ ponit̄. p̄pter inuābiles grās q̄rū est contentiuū. neq̄ enī vnū gen⁹ ē. q̄d tot gratiaz potest ēē cōtentiuū. Est enī in ḡne græ. doni. tibi. om̄ninois. et sacrificij. et sacramenti.

In genere quidē græ est p̄pter sex causas. q̄rū vna ē. q̄ nō est n̄ grā. et nō nisi grā esse potest. Sēcūda autē quia nō dat̄ nisi a gratissio. Tercia. q̄ nō nisi gratissis am̄strat̄. Quarta autē q̄ grām opatur. Quinta autē q̄ est gratia supra grām. Sēx q̄ om̄is gratie est contentiuū.

Non sit nisi gratia.

Quod enī nō sit nisi grā probat̄ p̄ nomē ip̄ius. q̄ euchaistia et est et noīatur. q̄ sonat bona grā. Quia cū in om̄ibus sacramētis grām eius p̄cipam⁹. tū in hoc sacramento. totū est græ q̄d videm⁹ tangim⁹. et degustam⁹. Unde zacharie. iij. d. de hoc sacramento.

Exequabit̄ gratiā gratie ei⁹. Quia q̄q̄ in om̄ib⁹ sacramētis et virtutib⁹ sp̄atim in gratijs colligit̄. totū simul hit in vna grā iuenit̄. Unde significat̄ p̄ gomoz. q̄d est mēsurā māne. q̄ vniciq̄z sufficiebat. Exodi. xvi. Mesura ei⁹ sufficiens homi ad salutē. nō est nisi q̄ stinet grām p̄stam. i. qua tot⁹ xp̄us continet̄. Hec ē vna aurea cotines māna. heb. x. q̄ intra sc̄rū collocat̄. q̄ ad vniūscūq̄ q̄ sufficiat capacitātē. Vna enī aurea. vel forma ē exteior q̄ h̄at grām icludit. vel cor est. q̄d int̄

se hanc gr̃am colligit. significas
 corpus xpi. contentiuū aīe xpi et
 deitatis ip̃i. qđ totū nō est n̄ gr̃a.
 qđ p̃ter meritū n̄m tantū accep̃t
 gr̃e beneficiū. In hoc enī reueā gr̃a
 et vitas p̃ ihm xpm̃ fr̃a est. **Ioh̃. 1.º**
Quia gr̃a ista impleuit figurā
saōnenti vacuū. et p̃ veritate v̄m beā
impleuit antiq̃ et typica saōnenti.
In hoc saōnēto gr̃am et gl̃am dab̃
dñs. Gr̃a quidē in p̃nti. gloriā
aut̃ in fut̃o. Et i fluxu suo qñ sua
dinitate influet in nos. q̃si flu
mē pacis et gl̃am oīm gentium
fluet in nos. quā sugem̃ sic̃ dicit̃
ysaie. lvi. Hoc enī saōnētū pa
acificat desiderū. et sicut torrens
ex igne caritatis liquefact̃. sup̃im
plet om̃e cor n̄m. Hoc enī est qđ
dictis de causis eucharistia noīat̃.
Non aut̃ tantū est gr̃a. s̄ nō n̄
gr̃a esse potest. eo qđ nec m̃to. n̄
p̃ce. nec p̃no. p̃parari p̃t. Et s̄ a dig
nib̃ meritib̃. a digno p̃no. v̄l p̃ce
posset p̃parare: qđ in sua solū dul
cedine. pauit d̃s paup̃ib̃ suis: **Ps̃.**
Pastum dulcedie tua paup̃i deus.
****Sapie xvi. Pastū panē de celo p̃sti****
tisti illis sine labore. Hoc enī nisi
ex dulcē p̃cedē nō potest. qđ deus
in sua dulcedie p̃parauit. Hoc v̄
ē. qđ ocul̃ nō vidit. n̄ aurib̃ audi
uit: qđ p̃parauit d̃s diligentib̃ se.
****1.º cor̃. ii. Et ysaie. li. Tantū p̃parati****
one nemo nouit: n̄ deus qui p̃pa
rauit. Et ideo. nō nisi gr̃a ēē potest.
qđ nullo m̃to. nullo p̃no p̃t p̃pari.
In hoc enī saōnēto xps̃ d̃s ē oīs
gr̃e: in alijs aut̃ est gr̃e v̄ni solus.
Vnde de hoc saōnēto dici p̃t. qđ d̃.

p̃ cor̃m. **In** omnibus diuites fa
 estis in illo. in om̃i verbo et in om̃i
 gr̃a sicut testimoniuū xpi cōfirmatū
 ē in vobis: ita ut nichil vob̃ desit
 in vlla gr̃a. expectantib̃ reuelā
 tionē dñi n̄i ih̃u xpi. Et illud.
In me om̃is gr̃a veritatis: i
me om̃is spes vite et virtutis. Ea
nō nisi gr̃a ēē potuit: qđ seipm̃ in
om̃i plenitudine sua nobis p̃buit
in saōnēto saōnētū. Nullo
enī m̃to hoc v̄m qđ aliq̃s p̃uenire
potuit: nullo v̄m qđ p̃no p̃pari.
Vñ dicit̃ ysaias. lv. Audite audi
ētēs me et p̃medite bonū: et delē
bit̃ in transitudine aīa v̄ra. Bonū
enī om̃is boni bonū hic p̃medit̃:
et aīa erūpnosa et destituta. i tras
situdine dulcedis dei delectat̃. Et
hoc nemo nec m̃eri potest nec cō
pare: et ideo nō nisi gr̃a esse p̃t.
Si enī gr̃a d̃. qđ gratis habet̃: hoc
saōnētū nō nisi gr̃a ēē potest: in
quo seipm̃ nobis dat deus. Si aut̃
dicit̃ gr̃a qđ gratis accipit̃: itē nō
nisi gr̃a esse potest: qđ nichil a deo
grate a deo accipit̃ sicut qñ seipm̃
sp̃ualit̃ et corp̃alit̃ dat d̃s. **P̃ubi**
****xxv. Sup̃ argenti et aurū. gratia****
bona. Hec ē gr̃a bona. qđ sonat eu
charistia: quā cor̃ a deo inueniūt hū
les corde. **Ec̃. iii. Hūilia te i oib̃:**
et cor̃ a deo inuenies bonā gr̃am. Attē
de ergo qđ ab initio istius capli. tre
deā sūt adducte auctoritates. Et cū
p̃ma p̃bat qđ ideo eucharistia: qđ cō
tinet in se om̃is gr̃e auctore. et ex
quat oīm gr̃am virtutū. donozū
et saōnētozū. Sc̃da p̃bat qđ ideo bo
na gr̃a: qđ v̄niūq̃ hōi sufficiente

sibi. scdm suū statū confert mēsu
iā gratiarū. Tercia pbat. q̄ cor ho
nūb locat int̄ sancta scōz: in splē
dore deitatis. Et ideo bona grā vo
cat̄. Quarta ostendit q̄ optia grā ē:
q̄ grām cōferendo. i pleuit veteris
sac̄menti vacuū: et vitatē q̄ i xpo
ē ostendēdo. totū antiq̄ legis illuā
uit typū. Quinta docet q̄ ideo bona
grā noiatur: q̄ dei in nos. et p̄ grāz
et p̄ gloria h̄ret in fut̄o. sub specie
sac̄ralis. māducatiōis. p̄plet i flux
ū. Sexta mōstrat dulcedis diuine
in nos fluētis in h̄o. sac̄mento: habū
dans et iundans delc̄amentū.
Septima diuini cordis d̄cedinē:
q̄n paup̄ib̄ suis. h̄ac pauit grē re
fectionē. Octaua pbat. q̄ ideo to
tū gracie: q̄ sine merito et labore
ex sola dei dulci bonitate ē homi
d̄cessū. Nona ostendit q̄ nō p̄t ee
nisi bona grā: q̄ sui p̄cio sitate vlt̄
sensū et estimationē et it̄lectū
hois. est in altissio collocatū. De
cima docet q̄ sui valore. in homie
nichil relinq̄ paup̄tate destitu
tū: et ideo bona gracia ē vocatū.
Undecima. q̄ ideo bona grā dicit̄:
q̄ om̄is boni bonū exhibet. et d̄l
tissia crassitudine i fundit affm̄.
Duodecīa pbat. q̄ qd̄ v̄inat oēm
thesaurū: sub p̄cio poni nō p̄t.
et ideo bona grā est noiatur. Ter
ciadecīa ostendit. q̄ ab hūilibus
corā deo ē inuentū: et nullo me
rito vel p̄cio p̄uentū: et ideo bona
grā est vocatū. In hoc enī cap̄lo
p̄ grā bona ē hoc sac̄mentū. et nō
nisi grā ee p̄t: sit breuit̄ t̄miatū.
Q̄ nō datur nisi a gratissimo.

Sanda autē causa ē eiusdem
nois. s. q̄ eucharistia d̄: q̄ nō
est datū nobis. n̄ a gr̄tissimo d̄no. Licet
enī oē qd̄ nobis dat̄. grata et bona
volūtate dei nobis donet̄: tū excel
lent̄ gr̄tissimā et benignissiaz ad
nos habuit volūtate: q̄n h̄o mag
nū sac̄mentū nobis p̄parauit. Ad
hoc enī eū iclinauit. et totā suam
dulcedinē liq̄faciens caitas. **H**oc
ōndit q̄ sex sūt q̄ oē cor grā faciūt
exuberāe ad subiectos. s. bonitas.
benignitas. pietas. dulcedo. caitas.
et placabilitas: q̄ cor dei disposue
rūt. ad huī grē p̄parationē. **B**oni
tas enī est. suis suis ad oīa cōratio
et diffusio. sicut dicit d̄yonisius.
Benignitas aut̄. boni igniti. et cō
tinue liq̄facti cordis. i om̄i bonita
te manās effluxio. **P**ietas aut̄. i
sibi similia. semp liq̄facty affecty.
Dulcedo vō. cōueientū scdm nām
ōtinua imanatio: q̄ sub se p̄tinet
suauitate: q̄ nichil aliud ē nisi in
dulcedie imanate. iocūda p̄ceptio.
Caitas aut̄. ardor est torrens et ac
cedens ad hoc ut totū se exp̄dat
ad fructū dilc̄i. **P**lacabilitas aut̄
ē facilis pacificatio. qua etiā p̄pter
ōmissa aliq̄ sibi cont̄ria. nō auitat̄
a beneficiis. **H**ec igit̄ sūt q̄ cor grā
ciosissimi dei. hant grām. p̄ nobis
p̄parāe fecerūt. In hoc suā nobis
ōmūtat̄ deitate. et seipm̄ totū i
nos fundit. et i nobis. ad totū h̄aie
et corp̄is se diffundit. sp̄ualit̄ et cor
paliter p̄ticipatione. In hoc. igni
tū suū bonū vt torrens voluptatis
nobis i fundit. In hoc gustū acci
pim̄ sue natalis dulcedis. i om̄i

suauitate delatationis. **I**n hoc ita. to-
 tu se in nos effundit et expandit:
 ut nichil sui a nobis cotinuit. dei
 tate. spm. aiā. sanguine & corp
 nobis exhibes ad fruendū. In hoc
 ppriatione posuit. q̄ placet: i hys
 in quibz aliqui memur sua indig-
 natione. **De** ergo euchaistia vocat
 et ē. que a tā graciosissima dei volū-
 tate p nobis est pparata. **Et** de bo-
 nitate quide dicit. **Mathei. xii.** **De**
 mo bonus. n̄ solus deus. **Qua** sicut
 dicit **btus gregorius** ē suū bonitas
 ē. nata dulcedo: ppriū fluens ex tali
 nata est p̄ce et miseri. **Har** boita-
 te omnibus coicat. et ad oia diffun-
 dit. sic d̄. **iiij. regū. iij.** q̄ impleuit
 sapiens mulier. vroz. p̄phe q̄ sapiāz
 dei significat: har agnitioe lapide
 bonitatis vasa vacua nō pauca. q̄
 poma se diffundit. q̄ nō ponit ob-
 staculū ad ipm. **Oleū** bñ significat
 euchaistia. cuius figura māna ē:
 qd̄ sicut dicit **exodi. xvi.** sapore ha-
 buit panis vncti. siue panis oleati.
 q̄ ille in ea papit. que vnxit deus
 oleo leticie p̄cepti apibz suis: sicut
 d̄. **ad hebrōs. i.** **Et** illud psalmi. **Di-**
lexisti iusticiā et odisti iniquitate.
4c. **Bonitas** enī et olei vtus i hoc
 queiunt. q̄ int liquores comixto
 nichil ita diffusibile sicut oleū: &
 int dona spūalia nichil tā longe
 et tā late comūcatiuū sui sicut boni-
 tas. **Sic** enī dicit **boetius** in libro de
 ebdomadibo. oia bonitate dei par-
 ticipat. et ideo bona sūt. q̄ a bono
 sūt. **Gen. i.** **Didit** d̄s aiā q̄ fecerat.
 et erat valde bona. **Har** igit boitate
 affūs in volūtate nō sūt. & tent.

quū comūicaret se nobis. vltia ēē.
 et bonū creationis. et vlti boitate.
 et formā optime vtutis. pparando
 lechitū huius olei. q̄ totū a nobis p
 substantiā. et oē diuinū & huānū
 coicat. dicitē. **ppha helya. iij. reg. xvi.**
Oleū in lechito nō deficiet. et fari-
 na in ydria nō minuet. **Unde** r̄ nos
 et dom̄ n̄ra pascam. **lechitus** enī et
 ydria formas sacmētales: int q̄s
 euchaistia. otinet & significant. **A**
 dicta igit bonitate. in q̄ pparatū ē.
 eucharistie nomē accepit. **Hoc** est
 bonū de quo comūcatiuā pmissioe.
 pmittit in sua bonitate d̄s. **Je. xxi.**
Inebriabo aiās sacerdotū pingue
 diē. et p̄lis meus habū dabit boīs.
Sacerdotibz enī parat in iusticiā:
 et p̄lis in comūone diue boitatis.
Hoc ē. de quo replebit in bonis desi-
 deriū n̄m: q̄ in bonis comūonis
 xpi. deitatis. sp̄s. aiē. sanguis et
 corp̄is: oē scōrū quietat desiderū.
Hoc ē de quo dicit. aiā eius i boīs
 demorabit. q̄ qd̄ hic spē sacmēta-
 li papit mō: in gloria rerū veita-
 te. btā semp. et felici instillatioe
 sumet. **De** benignitate aut̄ hoc ē
 bona ignitate dei. q̄ ignita et tor-
 rens eius bonitas. hoc p nobis p
 uidit et pparauit sacmētū. **In ps.**
Benigne fac i bona volūtate tua:
 vt edificent muri iherlm. **Quia** ei
 iherlm nō nisi de vniis lapidibus
 et dinitate solidatis. edificai pos-
 sūt. **Hoc** aut̄ in se nō habent hoies.
 nisi lapidis angularis sint ptes
 et mēbra. et huius itorporent. p a
 mirabile et efficax eucharistie
 sacramētū. **Sic** ei d̄. **Johel. i.**

Benignus et misericors est q̄ nos
 ad sui incorporationē admittē nō de
 dignat̄. Sic enī ignis boni ī eo ex
 estuat: q̄ itima sua ī nos emanat.
 quib⁹ nobis amūcat̄. et nos sibi
 incorporat. Ab itimis enī suis flux
 it sanguis sacramenti. **Joh. xix. Vn⁹**
 militū lancea latus eius aperit.
 et continuo exiit sanguis et aq̄.
 Sanguis in q̄ sacramenti. et aq̄ sig
 nificatiōis ad ipm̄ amūctiōis et
 incorporatiōis inspidi ppli ut sua cō
 mixtiōe. sapore sue inspiditatis
 p̄dito: sapore accipret̄ ḡose sue
 dimittatis: q̄ sanguini dinoscatur
 eē vnita. **Hic ē razias q̄ sacratus**
dn̄o interpretat̄. De quo i⁹ machab⁹
xiiij legit̄. q̄ pro affcū sue benigni
tatis p̄ iudeorū. hoc ē p̄ confite
cū vocabat̄. de quo legit̄ q̄ acce
sis animis surrexit. et cū sanguis
eius magno fluxu fluēt. et ḡuissi
mis wlnerib⁹ ess̄ sauci⁹. ausu tur
bā p̄transiit. et stans sup̄ petra
quandā p̄ruptā. et iā exanguis
effus⁹. p̄plexus itestina sua vtrū
q̄ manib⁹. p̄icat sup̄ turbas. in
uocās dn̄atore vite ac sp̄us. ut h⁹.
illi iterū reddet̄: atq̄ ita vita de
fectus ē. Hic enī sacratus deo.
xpm̄ ī sacrificio isto oblatū sig
nificat̄: qui itima sua benigni
tate accensus ī animo surrexit:
hoc ē in cruce se exaltauit. Et cū
sanguis ex igne bonitatis. mag
no fluxu in nr̄am defluet redēp
tiōe. et ḡuissis wlnerib⁹ ī māi
b⁹ et pedibus eēt sauci⁹. ausu
sue benignitatis velocissio. tota
turbā huāni generis p̄transiit. et

stans in p̄rupta petra etne veritat̄
 et stabilitatis. sup̄ quā eccl̄az fun
 dauerat. et iā ex nimio fluxu be
 nignitatis sue. quasi exanguis in
 cruce effect⁹ vtrūq̄ manib⁹: deitat̄
 potentia. et huānitatis passione.
 p̄plexus itima vitalia ī quib⁹ vita
 ē hoīs. p̄icat habūdantē super
 turbas hoīm. ut in illis vitam et
 grām p̄cipent. **Inuocās dn̄atore**
oīm p̄m̄ celeste. ut hec ī corpore
mistico sibi reddet̄. oēs sibi incorpora
do: et sic in tali benignitate vita
defectus ē. Et ideo de hac benigni
tate a tonomatice d̄. **Rō. ij. An di**
uitias benignitatis ei⁹ stepnis:
ignorans q̄ benignitas dei. ad pe
nitentiā te adducat: Hec ei⁹ dei ig
nitissia benignitas: oēs hoīes cō
uincē deberet ad cōuersionem.
Hanc benignitatē significabat ig
nis. qui in viro e rubi apparuit.
exodi. ij. In quo hui⁹ sacm̄eti sign
p̄cessit. in quo ignis benignitatis.
et diuine bonitatis ī viro e rubi.
h⁹ est in virente omī v̄tute huā
nitate p̄cipit ad xpi. dei et hoīs
amūctiōe. Hec ē benignitas. de
q̄ d̄. in ps̄. Benedices corone ani
benignitatis tue. Quā in ista be
nignitate oīa bona dei ad coronā
reūtunt. q̄ in omīs boni reūtūt
autore: qui ī isto sacm̄eto totus
stinetur. Hec est ei⁹ benignitas
de qua d̄. **Dns dabit benignitatē:**
et tranīa dabit fructū suū. Quo
enī nō daret imp̄guata sāguē.
cōmūta corpori. vniūficata aiā dei.
euocata sp̄u xpi. et secūdata dei
tate ip̄us: q̄ oīa p̄cipiūt in hoc

sacramento. **H**ec est benignitas de
 qua dicitur ad tythi. iij. Nunc autem benignitas
 et humanitas saluatoris nostri
 dei apparuit. **M**axima enim benignitas
 in hoc ad nos ostendit: se
 ipsum nobis ad fruendum prebent. Si
 ergo hoc sacramento digni esse volumus:
 restat ut faciamus sicut ait apostolus
col. iij. Induite vos sicut etiam dei
 et dilecti viscera misericordie benignitatem
 humilitatem pacem. Supportantes
 invicem. si quis ad usus aliquos habet
 querelam: et tunc digni erimus tanto
 sacramento. quod a gratia benignitatis
 diuine nomen accepit. Pietas
 etiam ad hoc sacramentum parandum
 nobis domini voluntate inclinavit.
 quod sicut dicit tullius. Pietas est
 beniuolentia in parentes. hoc est
 in nobis iunctos: in quibus similitudo pa-
 rentum boni inuenit. Quia igitur nos
 fecit ad similitudinem per magis patris
 que ipse est. ideo naturali inclinatione
 conuictus: hoc tante effluetie
 omnis boni sacramentum nobis prepa-
 rauit. ut beniuolentiam quam in nos
 habet ostendet. Ex quo etiam pietas
 est beniuolentia: gustamus in hoc
 sacramento id quod dicitur Rom. xij. Obe-
 tis que sit voluntas dei bona bene-
 placens et perfecta. Hec est piissima
 et optima est. in preparatione corporis
 et sanguinis domini: in coniunctione et expi-
 atione peccatorum. Beneplacens autem
 in oblatione anime: in solutione de-
 bitorum. Perfecta autem in collatione sue
 deitatis: in omnium beneficiandorum adop-
 tione. Hec est pietas de qua dicitur apostolus
prima ad thim. iij. Manifeste magnam
 est pietas sacramentum: quod manifeste

tatum est in carne. iustificatum est in
 spiritu: apparuit angelis. predicatum
 est gentibus. creditum est mundo: assump-
 tum est in gloria. Hec est pietas sa-
 cramentum dicitur: quod preedit a summa dei
 pietate. et est manifestum carnali
 et sacramentali sumpcione: et per spiritum
 in spiritu nostro iustitiam operatur. Hoc
 angelis apparuit: quod in omni confes-
 sione corporis christi. angeli assistunt.
 Hoc est quod predicatur gentibus: ut christo
 fiant concorporales. Hoc est quod toti
 mundo in edulium vegetatiois pro-
 nit. Et hoc est quod in gloria pro nobis
 in hostia laudis continue assumit.
 Hec est pietas que ad omnia valet: sicut
 dicitur ad thym. iij. Pietas ad omnia
 valet. per missionem vite habes que
 nunc est et future: quod per species sac-
 mentales. vegetat ad vitam que nunc
 in ecclesia agit: et per veram veritatem
 viuificat ad vitam future glorie. Hec
 est pietas de qua dicitur baruth. v. Non
 abit tibi nomen tuum. a deo in sempiternum:
 pax iusticie. et honor pietatis.
 Hic est enim honor que a pie-
 tate domini accepimus ut ipso fruamur.
 et sibi incorporati dei dicamur: et in
 bona gratia ipsius deitatis sue simus
 participes. **De dulcedine huius sa-**
cramenti.
Hec etiam in dulcedine sua parauit pauperi
 deus. Et ideo eucharistia vocatur:
 quod nichil in dulcedine dei. nisi bona
 gratia parat. Indulcedine sua deus:
 dulcat cogitat de nobis. Nichil
 autem dulcius vel melius cogitari
 vel exoptari potest: quam quod deus in diuini-
 tate et humanitate sit in nobis. ut nu-
 trimentum ad vitam vegetas. et ut

edulium spirituale omnem in nobis pro-
 faciens coniunctionem ad ipsum. **Ps** qd
 eam in libro sapientie xvi cum de mana
 loquatur. et ammiraret. in qua cordis
 dulcedine tante gratie sacramentum
 deus preparavit: subiunxit causam
 dicens. Substantiam enim tuam et dul-
 cedinem tuam quam in filios habebas
 ostendebas. Et ideo voluntati vo-
 nuntias quod coram deseruies: ad quod
 quilibet volebat conuertebat.
 Ac si dicat. Tam mellea dulcedo
 tam bone gratie non potuit procedere.
 non de fonte dulcedis diuine. in qua
 oblitus veteris. melliflua dul-
 cedine fluens: et affluens nobis
 in affectum. tam dulcem et bonam gra-
 tiam preparasti nobis. **Hic** est samp-
 son sol fortis per gratiam illuminatoris.
 quia per veritatem huius gratie. mentem
 illuminans: percussit leonem forte de
 tribu iuda. et soluit problema.
 quod de dormiente exiit abus. et
 de forti egressa est dulcedo. **Judith**.
Pater cum celestis in dulcedine sua.
 dulcat cogitans de nobis. percussit. huius
 est percussit fecit hanc victimam dulcis-
 simam. leonem de tribu iuda. et no-
 bis parari in edulium. in qua de dormi-
 dente hoc est de eo qui in sacramento nos
 sibi incorporat. exit dulcedis abus.
 et de forti nostro pugnatore ad sa-
 lute: tanta egressa est dulcedo. **Ad**
 quod enim in hoc est sacramento. dulcedine
 est plenus: omni amaritudine fellis
 longe relegata. **Unde** per **Re**. iij. di.
 quod apparuit super faciem agri fluens
 mel: ad quod cum ionathas qui colubem
 donum interpretat. virgam quam ma-
 nu tenebat extendisset: dixit. **Cus**

tau paululum de melle isto: et il-
 luminati sunt oculi mei. **Ager** enim noster
 qui antiquus ex amaritudinis fido.
 spinas et tribulos proferebat: nunc
 dulcedine deitatis patris repletus.
 mellea totus fluit dulcedine. **Ad**
 quod dum is qui donum colubem. qui eam
 fellea amaritudinis felle caret: vir-
 gam vititudinis sue quam manu hoc
 est in operatione tenet extendit. et
 gustat dulcedine saporis diuini.
 statim illuminat. in oculis cordis ad
 intelligendam veritatem et gratiam bo-
 nam quam per ipsum christum omnibus nobis
 sunt facta. **Qualiter** vides quod non va-
 ciao laboramus sacramento: nec de
 ceteris typis figuratiuis occupamur.
Hinc est quod hanc dulcedinem in oscu-
 lo degustans. sponsa dicit. **Canticorum**
iiij. a. et lac sub lingua tua. **Ad**
 addulcedinem diuinitatis: lac ad car-
 dorem gratie et inotentie referens huma-
 nitatis. **Ome** enim quod spirat tanta
 dulcedo: dulce est. **Ps** qd dicitur **ccij**
xxij. Spiritus meus super mel dulcis:
 et hereditas mea super mel et fa-
 uum. **Quia** spiritus a dulcedine dei
 spirans in hac gratia. melleam spi-
 rat dulcedinem: et herens nobis
 immobilis. noui et etni sacramenti
 fauum stillante. mel ex terra. hoc
 est humana natura: sua dulcedine.
 omnia mea dulcia fecit. **Hec** est eam
 suauitas: quam in dulcedine diuina
 percipimus. **Et** ideo cum prima canoni-
 ca iij. capitulo petrus loquitur de hac
 dulcedine dixit. **Sicut** gustastis
 quoniam suauis est dominus. **Unde** psalmista.
Gustate et videte quoniam suauis est
 dominus: quod tanta dulcedo. in mirabi-

le papit² suauitate. **H**ic p̄ciosissi-
 mus et suauissim⁹ fructus a frue-
 do dictus. antidotū est p̄mi fructus.
 qui p̄ nob sua suauitate sedur^t
 p̄ntes. de quo dicitur genes. iii. quid^t
 mulier lignū q̄ esset pulchrū
 oculi. aspiciūq̄ delcābile. et ad ves-
 cendū suauē. tulit et p̄medit: de-
 ditq̄ viro suo et p̄medit. Et ad t̄-
 pitudine suā p̄tuedā: apti sūt
 oculi amboz. **H**ic autē p̄ fructū
 dulcissimū et ad vescendū suauis-
 simū. in dulcedie dei conditū et
 p̄paratū. quē nobis lignū vite
 exhibuit pulchrū et decorū: il-
 luant oculi ad diuina p̄tueda
 in p̄fca grā simul et veritate. et ē
 cura nob cont̄ oēm amantudine
 q̄ nobis ifusa est ex gustu pomi.
 q̄ mulier. carnali suauite ille-
 ta cōcupiuit. **H**oc ē q̄d p̄ubi. xvi.
 dicitur. Dulcedo animi: sanitas ossū.
Quia ex dulcedie animi dei h̄ nob
 p̄paratū antidotū: oīa n̄ra ossa sa-
 nauit. **V**n̄ p̄ silū ē sapiētis p̄ubi.
 xxiiij. Comede fili mel q̄ bonū: et
fauū dulcissimū gutturi tuo. h̄ ē.
delcāre in melliflua dulcedie dei.
i qua t̄ fauū sac̄mēti q̄ mel de-
cera sue hūanitat̄: tibi stillat
i gutture delcātiōis cordis tui.
Degusta. ut ab om̄i absoluais a-
 maitudine gustus serpentini. q̄
 p̄ p̄mū gustū venenū ifudit per-
 cati. **H**oc ē q̄d sponsa Can. 2. dicit.
Sub umbra illi⁹ quē desiderabā
fedi: et fructus eius dulcis gutturi
meo. Umbra enī crucis et passio-
nis in q̄ maturat^r ē hic fructus
ad suauitate: p̄stat refrigeriū

contra p̄cupisctie estū. et fructus
 dulcissim⁹ sac̄mēti q̄d ē fructus
 ligni crucis: om̄is delcātiōis in-
 fundit dulcedinē et suauitate.
Vn̄ p̄ salmista. Dulcis et rect⁹
dn̄s: p̄t hoc dabit legē delinq̄ti-
bus in via. Dulcis enī fuit: pro-
nobis cogitans. Rectus autē: p̄pa-
rationē ad hoc suscipiendū. a no-
bis ex postulans. Quia q̄ man-
ducat et bibit indigne: iudiciū
sibi māducat et bibit. Et h̄: lex
dulcedis et r̄titudis. nobis i via
pro viatico data ē: ne in delictis
remaneam⁹. Et ideo lege hac in-
stituta. et mellea dulcedie affā-
diat sponsa. Can. v. Comedi fa-
uū cū melle meo: bibi vinū meū
cū lacte meo. Quia et dulcedine
diuina delectata fuit. et dulcedi-
nē in hūanitate in sac̄mēto
iuenit. et p̄ciosissio ei⁹ sanguīe
iebrata fuit: et tales corā soda-
libus gaudens. iactabat se adeo
habuisse affectus. **Q** hoc sac̄a-
mentū vocatur eucharistia.

Hoc et ex nimia caritate
 qua dilexit nos d̄s. hoc sa-
 cramentū nobis exhibendo. vo-
 cat eucharistia: hoc ē bona grā
 diligentis. Et boni est sicut dicit
 d̄poni suis bona adducē: et opti-
 mi optie diligētis. ē adducē op-
 tima. Cū igit in optima sua di-
 lōne ad nos deus hanc grām no-
 bis pauerit: digna et iusta ratio
 eucharistie. hoc ē bone grē nomē
 accepit. Et hoc quidē ignorans
 dixit absalon ad thusi arachite
 y. R. xvi. Hec est in q̄ grā ad ami-

cū tuū. **I**psi enī archanū in p-
 tatur: arachites aut: suscitans
 captiuū frem. Quia hec grā tā
 excellens est. q̄ nemo nouit ar-
 chanū eius nisi q̄ accipit. ī tāta
 dilectōe pata: qd̄ om̄s captiuos xpi
 ad vitā resuscitauit. dicente xpo
 ioh̄is. vi. **Q**ui māducat me. uiuit
 p̄t me. Optime ergo in tali effū
 dilectōis. pata grā ad amittū. eu-
 charistia di. **H**inc ē q̄ de dilectōe
 ista loquens dñs p̄icmā xij. dic̄.
In p̄tēna caritate dilexi te: ideo at-
 traxi te miserans. **N**ūq̄ ei tantū
 nos attraxit. q̄tū tūc attrax̄. q̄n
 ip̄e sacramentalit̄ sc̄dm̄ veritate
 in nobis ē: et nos in ip̄o sc̄dm̄ spi-
 ritualit̄ sibi factā incorporatiōez.
Tūc ei fortissimē attracti sum̄. ei.
 et colligati vīculo idissolubilib̄
 caritatis: ut nos in ītimis suis si-
 mus spūaliter: et ip̄e in nr̄is in-
 timis. p̄ sacramentalē sūptionē.
Et hoc est q̄ dic̄. p̄saias. xli. **C**ōfor-
 tauit faber ferrarius eū. q̄ cū de-
 bat tūc t̄pis dicens glutino bonū
 ē: et cōfortauit eū malleis ne mo-
 uētur. **S**ub ferrarius est p̄ nob̄
 amans. **E**t ex philantropia. **H**ō
 ē more hōim̄ dices. **G**lutino hoc ē
 amore caritatis: tāq̄ glutino in
 bonos iūgo. **E**t r̄ndet om̄is sc̄b̄
 bonū est. q̄ nichil melius p̄ nobis
 excogitare potest. **D**icit aut̄ faber
 ferrarius amor p̄ris celestis: q̄a
 sicut ferrū om̄a domat: ita amor
 vincit om̄a. **V**n̄ oīdi. **O**īa vincit
 amor. et nos cōdūm̄ amorū. **N**imij
 enī amoris cōplexus ē. q̄ nos addo
 sibi cōglutinauit. ut ip̄e ī nobis

est. et nos in ip̄o tam ītime: ut in
 viscerib̄ nr̄is infundetur. et nos
 sibi essem̄ incorporati. **S**i ei ut b̄t̄s
 dicit dyonysius. in lib̄ de diuinis no-
m̄ibus. extasum facies ē diuin̄ amor.
 quōdē sic ī nos t̄sponit. et nos ī
 deū. **E**xtasis enī grece. cōstat q̄ la-
 tine ē t̄spositio. **D**icit ei ioh̄. vi.
Qui māducat carnem meā et bibit
 sanguinē meū: in me manet et e-
 go in illo. **I**n me inq̄ens manet. ex
 se t̄spositus: et ego ī ip̄o maneo.
 t̄spositus extra me ip̄m. **S**ic ei
 enī fatet̄ sponsa: q̄n̄ ex ītīmo affū
 dicit Canti. vii. Dilatus meus in: et
ego illi. Nō enī dilatus suus sponse
esset. nisi esset in ip̄a t̄spositus.
 nec ip̄a sponsa dilectō esset: nisi ī ip̄o
 toto affū ess̄ t̄sformata. **S**ic iterū
 dicit. Dilectus meus in: et ad me
cōuersio eius. Canticozū. vii.
Totus enī in nos cōuertit̄: q̄n̄ q̄
 liter in ip̄o incorporati manea.
 in sacramento p̄ficiat̄ et ordinatur.
Hinc ē q̄ clamat ī canti. vii. Di-
lectus meus clamat ad me po-
neme sicut signaculū sup̄ cor
tuū et sup̄ brachiū tuū: q̄ fortis
est ut mors dilatio: mors enī t̄s-
ponit aīam et dilatio ex amante
ponit aīam ī amatum. et ideo
fortis ē ut mors. et ideo dilectus su-
p̄ cor ut signaculū ponendū est:
q̄ aīam suā et corpus et deitate.
 ita p̄funde in nos t̄sponit: ut
 in viscerib̄ nr̄is sit sacramentalit̄:
 et nos in ip̄o cōcorpali. spūali
 v̄tute v̄niti efficiam̄. **V**n̄ opti-
 me dixit iheoteus ī matutinis

suis: q̄ amor sine caritas ē virtus
 unitiua. Quare uera sicut b̄s dicit
 at augustinus ē uita uinciens et
 uincēs amante et amatum. Hoc est
 sacramētū cū sit amoris. dicit de
 causa d. unionis sacramētū. Est
 enī quasi uinculū uincēs et u
 uincēs nos cū deo: et deū nobiscū.
 Unde in psalmo d. adhesit aīa
 mea post te: me suscepit dextera
 tua. Aīa enī nra xpo in sacramēto
 adheret immobilit̄: et nos etni
 tatis eius dextera suscipit aplex
 anda itimīs et stringenda: ut
 nūq̄ separem ab ip̄a. Hoc ē iter
 qd̄ dicit. In funiculis adā thā
 eos. i. uinculis caritatis. De adā
 enī in hoc sacramēto corpus attr
 p̄im̄ et sanguinē: quib̄ duob̄
 funiculis in hoc sacramēto nos
 trahit dñs. Uinculū ē caritatis
 habem̄. q̄ et scdm̄ aīam et decore
 nobis uincat dñs in hoc sacmē
 to: ut impetū nō separem. Et
 sic sibi sum̄ attracti et colligati.
 Dicit dñs io. xiiij. q̄ nemo hac di
 lctōe maiorē habuit: q̄ ut aīam
 sua ponat q̄s p̄ amias suis. Et
 saluū quidē p̄ oīa sit uerbū dñi
 mei: q̄ signū iestimabilis dilec
 tiōis ē. q̄ aīam i morte p̄ nobis
 posita. dedit nobis in sacramēto
 pignus redēptiōis. et sanguinē
 in sacrificiū expiatiōis. et corp̄
 in cōmuniōis uinculū. et deita
 te in saporis optimi dulcoramē
 tū. Multū enī nos sibi stringit i
 amplexu caritatis: q̄n̄ taliter sibi
 nos sociauit. In hac caritate fun
 dati et radicati sicut d. ad ephe. e.

possum̄ apprehendē nū omib̄ sc̄is
 que sit longitudo. et latitudo et
 sublimitas et p̄fundū. Latitudo
 inq̄. qualate nos dilexit. ubiq̄
 terrarū: nos sibi uincens p̄ cōmu
 niōis sacramētū. Longitudo uo.
 q̄ eterna in nobis opatur dilctōe.
 q̄n̄ qd̄ specie sacramentali gerim̄.
 in etna rerū uitate capiem̄. Sub
 limitas aut̄ q̄ sup̄ modū in subli
 mitate deitate ip̄i faciam. P̄fu
 dū aut̄. q̄n̄ etiā in p̄fundū intimis
 eius in corpore et sanguine sibi incor
 poram̄. Sic quasi trib̄ diamet̄s
 sociati. in longū. s. latū et p̄fundū
 ut sic. deitas in ip̄o corpore habi
 tauit. sicut d. coloz. i. ita et nos
 p̄ trinā mensionē corpore habi
 tem̄. Hoc enī potest p̄ficē intima
 eius caritas. que i nos penetrat
 sicut ignis q̄ maxie penetrat. et
 nos sibi attrahit sicut calor ignis:
 qui int̄ oīa trahentia magis tra
 hit. Et deo dicit de caritate. Ca. viij.
Lampades eius: lampades ignis at
q̄ flāmarū. Quare et nos. nō mō si
 bi attrahit s. intrahit: et ip̄e in
 nos penetrat usq̄ ad medullas.
 Tali enī affctōe dicit ihe. Treno. x
ij. De excelso misit igne in ossib̄
 meis: et erudiuit me. Ignis enī
 i medullas penetrās erudiuit:
 q̄ sit uis istius amoris. quo se no
 bis xpus sic infudit. et nos sic in
 trahit in semetipm̄: nec aliud po
 test scire q̄ amor itimus hanc u
 tute. In hoc inq̄. io. xiiij. agnoscet
 oēs. q̄ mei estis discipuli: si dilā
 onē habueitis ad uirē. Quia in
 hoc magisterio et uos in me. et

ego in vobis manebim: ut simus
 in vnu consummati. Quid ergo nisi
 bona et optima gratia esse potuit?
 quod deus nobis in hac dilectione ad
 nos affectus preparavit. **P**lacabi-
 litate autem marie ostendit. quod
 non nisi gratiosa pro nobis cogitavit.
 et ea que erant optime gratie que eucha-
 ristia vocatur demonstrativa: que e-
 rat veteribus delictis provocat. ad
 hanc pro nobis hanc gratiam preparavit.
 Et ideo bona gratia vocatur: quod ab opti-
 ma voluntate preparata. **Iohelis. ii.**
Benignus et misericors est pater et
 multum misericors: et prestabilis
 super malicia. **H**ec est ultra modum
 bona est gratia. que noluit a nobis
 separari: quum pro nobis voluit
 uniri. et quando separari ab ipso pro me-
 ritum etiam propter debebam. **Vnde**
Rom. v. **C**omendat autem suam caritatem
 in nobis deus: quum cum adhuc impius
 essem secundum tempus. deus pro nobis
 mortuus est. **E**t non tamen mortuus sed
 causa pro passionis sue sacramentum
 nobis unum. **P**ropter hoc etiam in ipso
 sacramento sacrificium placationis
 posuit: ut si quod esset quod nos ab ip-
 so disiungeret: merito sacrificii pur-
 garetur. **S**icut enim dicitur in psalmo. **S**a-
 crificium et oblationem noluit. corpus
 autem prefecisti in holocaustum et pro
 peccato non postulasti: tunc dixi ecce
 venio. **I**n capite libri scriptum est
 de me ut faciam voluntatem tuam deus
 meus volui. **Q**uia enim deus nullum
 pro lege accepit sacramen-
 tum in quo peccata remittet: ideo pro
 corpus accepit coniunctum et v-
 nitum divinitati: in quo sacrificio

placatus nobis de omnibus efficeretur
 peccatis. **E**t quod holocaustum animalium
 non pro peccato sibi oblatorum. nec volu-
 it nec debuit acceptare pro peccatis sa-
 tisfactione: ideo et voluntate sua
 venit ipse. ut voluntate devote obe-
 dientie. patris perficeret voluntate se of-
 ferendo: ut nobis omnibus in suo sa-
 ngue placationem inveniret. **H**uius
 igitur est que cotidie devocamus ad
 aram agni sine macula. misce-
 rialiter immolando: ut placabili
 voluntate qua hanc gratiam pro nobis
 invenit deus. deum placatum nobis esse
 faciamus. **V**nde ad **hebr. ix. d.** **N**on
 pro sanguine hyrcorum aut vitulorum
 sed pro proprio sanguine intravit
 semel in sancta: eterna redemptione
 inventa. **O**ptima est igitur huius sa-
 crificii gratia: que a tam gratiosa
 et placabili voluntate dei pro nobis
 est inventa. **D**icitur enim ad **hebr. ix.**
 quod sine sanguine effusione non fit mu-
 datio. **M**agna est igitur ista gratia.
 qua a nobis placabilis dei volun-
 tas que omni causa casu contingente
 placari voluit: et ut placari pos-
 set. pro seipam hanc viam placatio-
 nis invenit: ut filius carne assu-
 met unum placare posset. et deitate
 non deponeret. unum placare debet. et
 hoc sacrificio cotidie placaret
 oblato. et huius optime gratie ipse in-
 ventor esset et acceptator. **Psal.**
Tunc acceptabis sacrificium iusticie
 oblationes et holocausta: tunc im-
 ponet super altare tuum vitulos.
Tunc inquit quoniam illud sacrificium ante
 a christo est oblatum: tunc omne sacrifi-
 cium iusticie a nobis oblatum accep-

tat deus. et oblatioes votoꝝ nꝛoꝝ.
 et holocausta in igne deuotoꝝ in
 tensa. et etiã vitulos petulantie
 nꝛe mactantes. p̄ carnis morti
 ficatione: imponimꝰ sup̄ altare
 sacrificij corporis xpi. ut in ipso
 etiã ipsi vituli placabiliter accep
 tent. **N**uqꝰ enĩ eẽ p̄t̄ q̄ is qui de
 facili placabilis eẽ nõ bonã cogi
 tet semp̄ gratiã facere. p̄ hys quibꝰ
 de facili placat. **D**icit enĩ exodi
xxxiiij q̄ placatus dñs factus est
 ad orõem dñi moysi de maligni
 tate quã dixit facere p̄lo suo. **E**t
 hoc idẽ nu. xxxij confirmat. **A**lio at
 magis sic placat oblatioẽ filij
 sui. quã filius suus obtulit: et in
 qua suus filius sibi offert. et sac
 rificat in placatione. **O**ptima igit
 hec grã et eucharistia digne voca:
 qua ipse deus placat. et sibi vt pla
 caret. dũ offerret iuenit. **H**is i
 git de causis eucharistie seu bone
 gracie hoc sacramentũ nomẽ accep
 t. qm̄ in bonitate. benignitate. pieta
 te. dulcedie. caritate. placabilita
 te. hãt grã nobis deus pp̄auit.
In bonitate de nob̄ sentiens benig
 nitate bonitate sua fluẽs. pieta
 te liq̄facto affũ in nos effluẽs. dl
 cedine sua affectũ in filios. et cari
 tate feruẽs ac placabilitate. ut bo
 na facere possit. etiã mala cõdonãs.
 hoc sacramentũ bonitatis benignitatis pietatis
 et dulcedis et caritatis et placabi
 litatis nobis pp̄auit.

Quasi gratissimus ministratur.

Et aut̄ adhuc bona grã vo
 catũ. qz sicut a gratissimo deo.
 ita et gratissis amicus eẽ pp̄atum.

Quod aut̄ gratissis patitur. optime
 gracie digne nomẽ accepit: qz g
 tissimis optima cupimꝰ et para
 mus. **H**uius aut̄ quatuor causas
 aliq̄s potest assignare. **O**mnã qdẽ.
 qz carissimi sunt itimi. et ideo i
 tima addilectũ gaudet diuictioe:
 et hoc p̄ optimã grã p̄ficiatur.
Alia aut̄. qz gratissimi maiore
 diuictione sũt digni. dignitas at
 heret et electio: p̄ optimã habet p̄
 fici gratiã. **T**ercia aut̄ qz ḡtissi
 mi in sup̄ habũdantia nõ possũt
 eẽ gratissimi. nisi p̄ optimã gra
 tiã. et illã eucharistia eẽ oportet.
Quarta aut̄. qz ḡtissimi fonti
 gratiarũ sũt simillimi. **E**t ideo
 eucharis grece vocant. eucharis
 tia hoc eẽ bona gratia potentes.
Et de p̄ma qdẽm harũ causaz
Canti. iij. Comedite amica et bi
 bite: et inebriamini carissimi. **C**ũ
 enĩ carorũ sit in seinuicẽ habitac
 p̄ desiderũ. nõ dicet. comedite et
 bibite amica. nisi p̄ suũ corpus
 et suũ sanguine. aĩam et deitate
 in eos penetraẽ q̄reret. **N**ec dicet
 inebriamini carissimi. nõ vellet q̄ ob
 liti suũ corpus. in ipm̄ deũ viceũsa
 etiã ipsi q̄reret penetrare p̄ in cor
 patione. sicut d. gen. xliij. de io
 seph et fratribꝰ suis. **I**ntroduit
 viros in domũ qz metũ amesturi
 in meidie: hoc eẽ in pleno feruore
 lucis vitatis. et caloris caritatis.
Metũ inq̄ amesturi. **E**t p̄ fice me
 tũ. ut ego dicat xps̄ sum amestalis
 et abus. **D**ñs v̄. rex sedet i terna:
turba ant̄q̄ duodena. **S**e tenet
 in manibz: seabat ipse abus.

Deipm enim manibus tenuit: et de
 seipso itimob abauit. Et ideo quasi
 ebrius dilato et caritate suorum.
 nichil sui fuit in quo dilassimi
 sibi non comunicauerit: sicut et
 ioseph in feruore meridiano com
 medens cum fratribus suis coram eis
 legitur fuisse inebriatus. Sic ergo
 dilassimorum est paratio optime gratie.
Sunt autem gratiosissimi etiam dig
 nissimi ut gratia potiantur optima:
 et hec eucharistia grece vocatur.
Hoc est significatum daniel primo.
 ubi sum rex et monarcha mundi
 precepit. ut introducerent de filiis is
 rahel. et de semine regio pueros.
 in quibus nulla esset macula. deco
 ros forma. et eruditos omni sapientia.
 tautos scientiam et doctos disciplina:
 qui possent stare in palatio regis.
Et constituit eis rex annonam per sin
 gulos dies: et de vino vnum bibebat
 ipse. Tales enim carissimi. optima gratia
 digni sunt. qui filii sunt per imitatione
 nem. rectissimi in omni virtutis rectitu
 dine. puri in omni puritate. In ma
 cula. innocentie candore. decori. in
 omni forma. et positionis gratie. erudi
 ti hoc est extra ruditate positi: celestis
 sapientie cognitionis diuine. cauti
 ad omnem astutiam dyaboli. timidi.
 per scientiam que bene docet. pueri sari in
 medio prauae et puerse nationis.
 docti doctrina spiritus sancti. in omni dis
 ciplina spirituali. perunctione que docet
 de omnibus. Qui omni dignitate pre
 cellentes sicuti egregy. stare eret
 ti ad celum possint. in palatio templi
 gratie et templi glorie: et replendo
 vultu regis. **H**is sunt optima gratia

dignissimis constituit rex annona
 eucharistie: per singulos dies acci
 pienda. Et de vino sui sanguinis
 regali. vnum ipse rex portio sua mem
 bra bibit et infundit. ut eade sa
 gina corporis vnum rex vuit. et eade
 vindemia sanguis que membra ei
 infunditur: maturent et vegete
 tur ad beatitudinem. Hoc etiam signi
 ficat **hest primo** quod assuer. **iiij** ano
 impij sui fecit grande diuinum
 cunctis principibus et pueris suis.
 fortissimis per sarum et medorum in
 clitis: et perfectis. per uinciarum cora
 se. Sic enim noster assuer. qui beatus inter
 preta. **trio** ano hoc est tpe gratie.
 quod antecesserat annus naturalis
 legis. in quo hoc sacrificium in obla
 tione melchisedech fuit perfignatum.
 et annus legis moysi. in quo in ag
 no paschali fuit significatum ex
 pressus. et **psa** in farina et azi
 mis. **exodi. xij**. **H**ic igitur **trio** ano
 impij sui fecit grande conuiuium.
 omni gratia et veritate per factum. **F**ecit
 autem dignis dignum diuinum. quod et
 principes sunt: nulla nisi ea que
 sunt digna principi cogitates. **sic**
d. ysaie. xxij. **E**t pueris suis omni
 puritate cordis et corporis dignis
 suis. inclit medorum. qui mensura
 tes. et adequates interpretant:
 quod tales semper se mensurantes inter
 fines suos consistunt. in nullo se su
 pra se eleuantes. **Q**uia sicut dicit
phb. **I**nsipiens est qui sumptu sig
 norat quantitate. semper se carius ve
 dens. quod sit propria estimatio ipsius.
His sunt per sarum. qui temptati inter
 tant fortissimi: quod ipsi sunt de quibus

dicit luc. xxi. Vos estis qui pmasis
 tis mecum in temptatioibz meis. Int
 pretant etiam pse. latera sua dissi
 entes. qd optime tante dignitatis
 competat viris. qui latera sua carna
 luu amitoru oino dissuerunt. patre
 spuam sequentes. et hac fortitudine
 confortati: digni habiti sut. tato
 conuiuio. **H**is sut pfecti. pnuiciaru
 dei sui. qz qsi pro speculo positi st.
 in quibz se inferiores diuidet: et
 ueniant in eis qd ymitent. **O**g
 nissimis ergo patu hoc conuiuio:
 optima gra est. vocatu. **A**d huc
 aut tca causa e. qz gratissimi p
 sup habudantia dicti. gratissimi
 esse no pnt. nisi p optima gratia
 gratissimi sint effa. **H**ec at optia
 gra no vocat nisi eucharistia: qz
 p sup tione hui gre. oes eucha
 res sunt facti et appellati. **V**nde
 aplius dicit ad hebr. xii. loques de
 hac gratia. **O**ptimu est gra sta
 bilire cor. no est as. q no pfuerunt
 ambulanti: in eis: habem **A**l
 tare de quo edere no hnt p tate
 qui tabnaculo deseruiunt. **O**ptia
 eni gra potunt in sup habudantia.
 qui hac gra cor stabilunt. a castri
 mergie tēporalibz esis. se penit
 autentes: qz ille nullis gulosis
 pfuerunt n ad corruptione. **E**t i
 deo qui tabnaculo corpis deser
 uunt: de altari eucharistie ede no
 habent p tatem. **V**n hanc optima
 gram. q gratissimi deo potuntur.
Omedans ysaias xxi. dicit. **F**aciet
 dñs exatuu oibus pplis i monte
 hoc conuiuio pingui medulla
 toru et vindemie defecate. **Q**u

lus eni nisi dñs exatuu deus sa
 baoth. cui plena e terra ois. gla
 euis. posset hoc p fice in monte.
 hoc e tam excellentis gloie alti
 tudie. omibus quide patu. s g
 tissimis exhibitu. **C**onuiuio pi
 guu omi pinguedie gratie et
 deuotiois saginatu. **C**onuiuio me
 dullatoz pingui. q medulle
 dulcissime sut sapore sps sa. p totu
 conuiuio diffusi. **V**ndemie at est
 conuiuio in gaudio cordis. et vnde
 mie defecate: qz hoc gaudiu sps
 sancti. nichil ipuritat habz ad
 mixtu. **H**ic est eni calix i manu
 dñi. de manu dñi g tissimis por
 rectus. **C**alix in q vini meri plen
 mixto. hoc e defecati. **Q**ui calix e
 plenus semp mixto. qz aqua que
 pplm significat. semp hz admix
 tu: ut nec nos sine ipso. nec ipse
 sit sine nobis. **S**ic igit g tissimis
 p sup habudantia optima gra a
 potentibz. **H**ec gra mito eucha
 ristia vocatur. **Q**uarto loco gra
 tissimi sut fonti ois gratie simi
 les. vel simillimi. **S**i eni et scdm
 natura ad simillimu nob effiat.
 qd mebris nris icorporat. **H**ic p
 terto xpo simillimi sut: q ia xpo
 concorpales. et incorpati st effa.
Nullus aut theologoru dubitat.
 qui incorpatio hec fiat p eucha
 ristie sacramentu. et sic incorpati
 g tissimi sut deo. qbus cotinue ad
 magis et magis icorporandu se
 dno: eucharistia pparatur. **V**nde
 de talit gratissis d: a dno. Luce
xxii. **E**go dispono vob sicut dispo
 sut i pater meus regnu: vt e

datis et bibatis sup mensā meā
 in regno. Regnū enī gracie est. in
 quo pfecta ptate regnat dō. i. hys
 qui iam xpo concorpales effū sibi
 sūt incorpati. In hys ei sicut cōe
 regnat in membris corpis: ita rex
 gracie xps regnat in illis. **Hys** sūt
 de quorū vno dicit **Regū xvi.** In
 ueni vitū scdm cor meū: qui faciet
 oēm volūtātē meā. **Hys** g. h. reg
 nū disponit p omēs iusticie sue.
 et legū distributiōes. **Hys** ut am
 plius incorporent. dicit: ut editis
 me in vob sumēdo. et vob michi
 ac magis incorporādo. **Et** bibatis.
 redēptiōis et expiatiōis sanguine
 cōtinue vobis ifundendo: et pig
 nus salutis in eo magis ac magis
 cōtinue sumēdo. **Hoc** ē qd quidā
 dicit in spū scō. **lucē xviij.** Dōs qui
 māducat panē in regno dei. **Quā**
 reuēciā btus ē qui iā in regno xpi. h.
 est mēbrozū incorpororū xpo: panē
 xpi māducat. **Hys** sūt de quibz dicit
inorū 2. Qui nutriebant i cocis.
Cocis enī et subtilis ē ad pene
 trandū. et fragrans ad odorandū.
 et vtute habet ad splendore pulch
 ritudis pferendū: q oīa sūt i hac
 grā. q subtilitate deuat penetrat.
 odore vtute fragrat. et splendore ple
 ne gracie pulchritudinē induat
 spūalem: quā pulchritoregi et fon
 ti grāz assimilatur: ppter qd gra
 tissimi et fonti gratiarū similli
 mi vocant. **Quā** igit tam itimib
 trantate. tā dignis i meito. tā ex
 cellentibz in grā. tā simillimis
 fonti gratiarū. **hec** grā pparat. dig
 ne et iuste eucharistia vocat: qā

nō dicit q talibz. nisi optime gracie
 indiciū pparetur. et hoc grece sicut
 dixim eucharis vocat. **De grā**
Operat.
Quarto aut loco sup **operat.**
 posuim. q ideo etiā eucharis
 tia vocat. q nō nisi grām bonam
 opatur: et omīs suus effectus. optie
 gracie ē effectus. **Hoc** at in qtuor
 pbat quorū pmiū est. q hoc sacmētū
 pmiū habet. q ē cordis cōfortatiuū.
Scdm q special grē corā deo iuenti
 uū. **Tercū** est q specialit est deo ac
 ceptū. **Quitū** est q nihil ē in eo n
 gratū. **Omū** aut horū pbat ea
 quā in phabitis durim auctori
 tas. **hebre xij.** ubi dicit de eucharis
 tia loques. **Optimū** est grā stabi
 lire cor. **Grā** g. cor stabilit et
 cōfortat ad hoc q i bono diuino
 pmaneat. **Hoc** aut specialiter **hec**
 grāa facit sicut dicit **psm.** Panis
 cor homis cōfirmat. **Ex** debilitate
 enī omīs homo. hat grā destitutus
 nutat et vacillat. scipm in bono te
 ne nō valens. **Hui** grē destitutus
 inedia diu nutauēat paulus. **Et**
 sicut d. **actiū ix.** cū accepiss grē
 hui abū cōfortatus ē. **Hec** vera
 grā abus aie vegetans ad satui
 tate et cōfortationē cū alia oīa
 nec saturitate afferant. nec cord
 cōfortationē. dicente āna q grā
 intpretat. **v. Regū. ij.** Repleti pub
 pro panibz se locauerūt. et fame
 lici saturati sūt. **Qui** enī pub in
 gluuie ventris repleti sūt. et pro
 panibz se locauerūt tpale geren
 tes saturitate. nichil penit grāe
 saturant. et cōfortantis accipiūt.
famelici aut abū dñi desiderātes.

saturantur et confortantur. **I**tem idem
 dicit nra illuminatrix maria uirgo
 filia anne. **H**ec est luce. i. Esuientes
 impleuit bonis. et diuites sufficiet
 am in temporalis refectioe queretes di
 misit ianeb. Qui enim alia q̃ gr̃e
 querunt refectioe: de hac gratia
 edendi non habent potestatem. dicite
 aplo. p̃. ad corin. xi. Conscientibus
 vobis in vnu. iam non est dñica te
 na manducare. **U**nusquisque aut sua
 tena presumit ad manducandum. et
 alius quidē esurit: alius quidē e
 brius est. **A**c si dicat. Si aliam q̃
 gr̃e refectioe queritis: hac gram
 pape non potestis. **A**lius enim stu
 piscetia illectus tpale refectioez
 esurit: alius aut delectatioe carna
 li repletus. i. sanus et ebrius est.
Et ideo istis talibz gram non qren
 tibz non attingit dñica tena man
 ducatioe. **H**oc est qd dicit p̃. xiiij.
Iustus comedit et replet aiaz sua.
 vent aut improzū in satiabilib.
Quia igit gr̃a facit. et p̃. xiiij. habet
 huc effm̃ hoc sacramentū in cibo
 acceptū p̃. xiiij. gratie bone nomen
 accepit. **S**ecundū aut q̃ special
 gratie corā deo est iuentiū. Pro
 omibus enim iuenit gram oblatū
 in cruce. **E**t ideo q̃ xp̃s hoc sacra
 mentū suū tradidit. **M**athei. xviij.
 et mar. xiiij. et lu. xiiij. dicit. **H**oc
 est corpus meū qd pro vob tradet.
 ut hys vob gratia corā deo iueiat.
Et hoc significatū est ruth. ij. **U**
 bi statim vt dicit boob ad ruth ne
 vadās in alterū agrū ad colligen
 dū. ne recedās ab hoc loco? s̃ uige
 puellis meis. et ubi messuerint

sequē. mādaui enim pueris meis.
 vt nemo molestus sit tibi. sed si
 etiā sitieris. vade ad saranulas.
 et bibe aqua de q̃ pueri mei bibt.
 statim in gratiaz actioe cadens in
 facie sua. et adorans sup trā dicit.
Un michi hoc. ut iueniā gratia
 ante oculos tuos? **A**ger enim in quo
 gratia istius refectiois colligitur
 terrenū et diuinū. est dñi corpus.
 nec ad aliū agrū eutes iuenim
 gratie edulū. **S**ed iucti pueris et
 puellis nri boob. qui in quo ē vir
 tus interpretat. virtutis colligim
 abū. et ad saranulas q̃ figurab
 et formas sacramentales signifi
 cant: bibim aquas refugerū se
 p̃ternū. statim in gratiaz actioe
 adorantes et dicentes. q̃ gratia
 iuenim specialē. **H**anc aut non
 iueniūt qui in agro corpis dñi vir
 tū non querūt: sed potius omi g̃
 ra puantur et ianeb relinquit.
Hec sūt noualia patrum. de quibz
 p̃. xiiij. d. **M**ulti abi in noua
 libz patrum. **P**atres enim omis i xp̃i
 corpis noualibz. gram satiatat
 iuenerūt: q̃ nichil maloz str
 pū in hoc nouo fundo vniq̃ sur
 creuit. **G**ra ergo noue sacietatis
 corā deo specialit in hoc sacmen
 to iuenit: et ideo eucharistia vo
 catur. **T**ercio etiā constat q̃ spe
 cialiter deo ē acceptū: eo q̃ speci
 alis gratie ē ostensū. **U**n **M**athei
 xvi. mar. viij. lu. x. ioh. vi. vbi hec
 gr̃a sacramentalis significatur in
 panibz. quibz dñs turbas saciat.
 semp p̃mittit q̃ accepit ih̃us pa
 nes et benedixit ac fregit. **U**bi

glosa dicit q̄ accepit qm̄ hoc sac̄
mentū spēaliter accepit: inter
om̄es gr̄as q̄s hoībus exhibuit. **O**
portet enī spēaliter nomē gr̄acie
habē: qd̄ in gr̄acia ip̄i fonti gr̄ie
ē gratissimū. **Ps.** Acceptabis sa
crificiū iusticie oblatiōes et holo
causta: tūc imponēt sup̄ altare
tūū vitulos. **S**acrificiū ei iusticie
qd̄ om̄ne pro nobis p̄fecit iusticiā.
et qd̄ spēaliter in gr̄acia deo est
acceptū: sac̄mentū est eucharistie
in quo oblatiōes sūt corp̄is et sa
guīs. sp̄s et aīe. et deitatis xpi.
et holocausta agni. om̄i tpe imo
landi. catha manēt et catha vs̄pe.
sicut d̄. **Leuitica. xxvii.** q̄ agn̄ tot̄
in igne caritatis se incendit. i odo
re suauissime gr̄acie apud deū. **E**t
itūc illa gr̄a potietes etiā nros
vitulos. hoc est oēm carnalē pe
tulantiā maciatēs: iponim̄ su
p̄ altare sac̄m̄eti. in igne caritat̄.
nra sibi offerētēs. ut accepta sint.
in tantī sac̄m̄eti acceptiōe. **Q**u
hyb̄ aut̄ qui huius gr̄ie nō cōtānt
dicit d̄ns **Malachi. p.** Nō est michi
volūtas in vobis et mun̄ nō sus
cipiā de manu v̄ra. **H**oc est q̄ q̄
offerētis nō acceptabo. q̄ sine huius
oblatiōis gr̄a nichil est acceptū.
et hoc est qd̄ subdit. **A**ortu enī
solis vs̄q̄ ad occasū. magnū est
nomē meū in gentib̄. et in om̄i
loco nomē meo offertur oblatio
mūda. **M**ūda aut̄: digna deo ē
et accepta. **Q**uartū aut̄ est q̄
nichil est in hoc sac̄m̄eto et sacri
ficio: nisi gratū. **O**īa enī que ī
ip̄o sūt: sūt corpus et aīa et di

uinitas. **C**orpus aut̄ ex purissis
ē sanguib̄ gl̄ose virgib̄. q̄ sa sp̄s
gr̄acia sūt mūdati: nūq̄ vlla ori
ginalis. siue actual̄ p̄cā macula
infecti. **A**īa aut̄ a deo p̄re et filio
et sp̄u sc̄o ad ymaginē dei p̄fissi
ma creata de nouo. et deitas et̄na.
cū mūdiciā nichil v̄m q̄ imūdu
potuit intrare. **S**ap̄ie viii. **P**ter
suā mūdiciā: nichil īquinatū in
currit in illā. **E**t sic mirabili et
noua gr̄a hic cōcurrūt antiq̄m̄.
nouū et et̄nū. **A**ntiq̄m̄ quidē
tū in antiq̄tatis p̄me gr̄a accep
tū. q̄ in imūtate culpe xps̄ assup
sit corpus: q̄m̄s volūtaie assup
sit penā. **E**t hoc ē qd̄ dicit. **Jo. iij.**
Quidē celo venit sup̄ om̄s est.
sicut dicit glosa ibidē. nō qd̄ de ce
lo corpus attulerit. sed qd̄ hoc
quo ad imūtate culpe. de alti
tudie hūane nature assup sit.
Et hoc corpus plenū gr̄a fuit p̄
ter duas causas. quarū vna est:
q̄ corpus altitudis diuine na
ture in gr̄a fuit. **S**eda. q̄ corp̄
manib̄ sp̄s sancti formatū. to
tū fuit gr̄acie promptuariū. **E**t
hoc significatū est iud. vi. ubi
ros in areā descendēs et conchā
et vellus īpleuit. **R**os enī gr̄ie
et conchā vteri virginal̄. et vel
lus agni imaculati in corp̄e xpi
īpleuit: et exp̄ssum vellus con
chā impleuit: q̄ de corp̄e xpi
redundās gr̄acia īpleuit virgib̄
vteri. et impleuit etiā. cū
ille vterus fuit figura. **P**atet
igit̄ q̄ nichil nisi gr̄a fuit ī eo
qd̄ fuit antiq̄m̄. **N**ouū aut̄ hoc

Est aīa plenū fuit gr̃a. De hoc et
 d. Jo. iij. Nō ad mēsurā dat d̃s sp̃s.
 Nec enī aīa nō ad mēsurā in donis
 s̃tat̃is accepit sp̃m s̃c̃m. Nec eī fe
 lux aīa ē de qua d. p̃b. vlt̃. Multe
 filie cōgregauerūt sibi diuitias:
 tu supgressa es vñuisas. Et ideo nō
 uū et plenū fuit ymbre gr̃az. **C**e
 ternū aut̃ qd̃ est deitas. nō tam est
 gr̃acie plenū: q̃ eīa fons gr̃az.
 Hic enī est fons copie. oīa p̃ gr̃a
 ifundens de quo dicit. Cant. iij. Fos
 ortorū puteus aquaz viuetū: que
 fluūt impetu de libano. Libañ eī
 candid̃ ñr est xp̃s a q̃ impetu diui
 nitat̃ eius fluūt idē fīc̃tes riu
 gr̃az. Sic igr̃. de qd̃ est in hoc
 sac̃m̃to: gr̃a eī plenissimū. Et
 hoc significatū est geñes. xviij. ubi
 magñ p̃iarcha deus p̃ ṽro sui
 hor ē sapie sume dicit. Accelera
 tria sata farine simile amisce. et
 fac s̃b̃ancios panes azinos: pro
 culdubio angeloz vsu p̃paratos.
 Simila enī. corp̃is et aīe et deitat̃
 significat puritatē. Et ideo tria sa
 ta eē dicit̃. in q̃ corp̃is sit puritas.
 et aīe gr̃a. et deitatis candor etñ.
 Ex h̃is aut̃ fit manu sapie p̃para
 tus ñr s̃b̃ancius panis ihs xp̃s
 sub cinē ñre mortalitat̃ decoct̃:
 et vsu angeloz ad oēm del̃c̃tioz
 p̃parat̃. Quā sicut dicit̃. psal. Panē
 angeloz māducauit hō. ab aīa
 misit eis in habūdantia. Nichil g̃
 nisi gr̃acie plenitudo in hoc iueit̃
 sac̃m̃to: q̃ et corp̃is in nob̃ effi
 cit gr̃acie cōmunionē. et aīa gr̃e
 redēptionē. et deitas oīs gr̃acie ac
 ceptionē. Et ideo mito bona gr̃a.

hoc ē eucharistia vocat̃ hoc sac̃a
 mentū. **Q**est gr̃a sup gr̃a.
Quia causa quā supra posui
 qm̃ est. p̃ est gr̃a sup gr̃a:
 quasi cumulū continēs gr̃az.
 Confert enī hoc sac̃m̃tū gr̃a
 cōmunionis. Et sup h̃a gr̃am expi
 atiois. et sup h̃as duas gr̃am redēp
 tiois. Et sup h̃as tres. cōfert gr̃am
 viuificatiois. et sup h̃as q̃tuor dat
 gr̃am refectiois. Et sup h̃as quāq̃
 significat nob̃ gloriā etnē b̃atu
 dis. Et ex h̃is patebit. q̃ cumulū cō
 fert gr̃e et s̃tat̃is. Et ex corp̃e q̃d̃
 cōfert gr̃am cōmunionis oīm xp̃i
 mēbroz. Ex sanguine aut̃ dat gr̃a
 a expiatiois. ex aīa ṽo gr̃am redēp
 tiois. et ex sp̃u xp̃i dat gr̃am viu
 ficatiois et ṽtutis. ex deitate aut̃
 affert gr̃am refectiois. et ex toto
 signo sac̃m̃ti dat gl̃am etnē b̃a
 tudis. Et de cōm̃tioē quidē corp̃ali
 dicit̃ ap̃l̃us i. cor. xij. Sicut in vno
 corp̃e m̃ta mēbra hēm̃. oīa aut̃
 mēbra nō eīdem actū habēt: ita
 multi vnū corpus sum̃ in xp̃o. Si
 cut enī in vno corp̃e xp̃i naturali
 et ṽo. oīm mēbroz fuit vna i cor
 pe xp̃i oīm boni et oīm gr̃acie
 cōm̃tio: ita in corp̃e mistico per
 corpus xp̃i verū oēs in oībus gr̃a
 c̃is xp̃i. et oīm fidelū cōm̃tam̃.
R̃s. P̃t̃ ap̃e me fac deus oīm ti
 mentū te: et custodientū mā
 data tua d̃nē. Vñ dicit̃ de fidelib̃
 actūū quito. Et erat illis oīa cō
 m̃tia: et p̃mittit̃ q̃ nō erat q̃s̃
 egens int̃ eos. S̃ ṽe fit i illis qd̃
 dicit̃ ap̃l̃s p̃ma corin. x. Ex egl̃i
 tate sicut septu est de māna. **Exo**

di. xvi. Qui multū habuit nō ha-
 būdant; et qui parū nō minora
 uit. Omib; enī in hac cōione cor-
 poris xpi oīa que sūt corpib; sūt
 coīa: sicut et mēbra corpib; xpi vā-
 oīa mēbra bona corpib; cōiauerūt.
 Hec ē scōrū coīo quā in simbolo i-
 nob; crede p̄fitem. Credo in scōrū
 coīone. Quia in coīone corpib; xpi.
 oīa que sūt xpi et fidelū p̄p̄ia:
 nobis oībus efficiūtur coīa. Sūt.
 diat. y. corin. ix. Vra habūdātia
 illoz inopia suppleat: ut et illoz
 habūdantia. vre inopie sit supple-
 mentū. Hū enī sūt p̄optuaria
 hui; sac̄menti. De quib; d. p̄mp-
 tuaria eorū plena: eructātia ex h.
 in illud. Et hoc ē qd̄ in r̄sonanti
 iocūditate scōrū de plenitudine
 ista accipientū. in gr̄az actioe
 diat p̄s. Memoria habūdantie
 suauitatis tue eructabūt: et ius-
 titia tua exultabūt. Habete ei-
 meoria illā habūdantie isti; coī-
 onis xpi et s̄tat̄is. de plenitudine
 illa eructant suauitate. et exul-
 tāt i iusticia habūdantissia. ad
 oēm plenitudinē gr̄az. **C**Sup
 hāt plenitudinē coīonis in oīm
 gr̄acia: cōfert etiā gr̄am expiatio-
 nis. ab oībus p̄ccōz p̄iatul. Nō
 enī v̄m̄q; expiat: que sanguis xpi
 nō expiauerūt et emūdauit. Vñ
 p̄s. Lauabis me. et sup niuē de-
 alba bor. Et p̄misit. asperges me
 dñe ysaopo et mūdabor: et sup ni-
 uē de alba bor. Ysaopus aut̄ herba
 ē. sanguis et pulmonis p̄uificati-
 ua sanguinē xpi significas: qui
 nos oīm; expiat a viculis p̄ccōz.

In apoc. vi. diat de oīm; expiat.
 Lauent stolas suas et dealbaue-
 rūt eas in sanguine agni. Da q̄q; p̄
 in cōuersatioe opib; ul' obseruāna
 corpib; in affectib; et sensib; aīe
 ul' cogitatioib; spūs iuenit: nō
 expiat emūdāt: nisi xpi sanguis
 asp̄sione. Et hoc ē qd̄ d. iob. ix.
 Si lotus fuero. velut aq̄uis niuis.
 et sulserint velud mūdissimē man-
 mee. in sordib; intiges me. et ab-
 hoīabūtur me vestimēta mea:
 q̄ si vsuas habueim' vtutes. ho-
 mib; naturalib; ul' purgates. ul'
 purgatoīab; siue sint etiā aī pur-
 gati. sicut distinxit plotin'. Et si
 vestimēta r̄sationū nr̄az fulse-
 rint velud mūdissia picturis he-
 roicarū virtutū decorata: tñ nō
 sanguis xpi expedit nos. sordes-
 cim' et sordidi sum'. dicete ap̄lo
 heb. ix. Sine sanguis effusioe: nō
 fit mūdatio. Hoc ē etiā qd̄ signifi-
 cat. exodi. xxix. ubi oīa p̄cipiūtur
 mūdari. dicete aaron. Hic ē san-
 guis testamēti: qd̄ mādauit ad
 nos d̄s. Testamēti ei sanguis. san-
 guis ē expiatioib;: in quo oīa mū-
 dant. dicente ap̄lo. ad heb. ix. Sa-
 guis xpi emūdauit. sc̄iam nr̄az
 ab opib; mortuis. ad seruēdū
 deo viuētī. H. igit gr̄a expiatioib;
 ē sup gr̄am coīonis in hoc sac̄mē-
 to. **C**umulant aut̄ et hec p̄ gr̄a
 a redēptiois q̄ est in anime p̄ccō:
 qd̄ pro nobis in hoc offert sac̄mē-
 to. Hoc enī ut dicit ambrosius. ē
 amirabile precū. cui' p̄onde tota
 redēpta ē captiuitas mūdi. tar-
 tareā cōfracta sūt claustra ifni'.

apta est nobis ianua regni: et nos
 sumus oēs liberati. ysaie xl. Ecce
 deus noster. ecce merces eius tibi eo: et
 opus illi coram illo. Merces in qua
 qua oēs redēpti sumus. Ps. Apud
 dominum est misericordia: et copiosa apud eum
 redēptio. Da precium aere plus pon-
deis itulit in thesauros patris: quoniam
 totum abstulerat humanum genus. Hoc
est precium decorum. sachā. xi. quod ad sat-
 tuarum est pietatem. Hoc precium huma-
 ne imaginis factor itulit pro nobis
 christus: in redēptione nostre captivitatis.
Unus iacobus figura christi. dicit de eo.
genesi. xxi. Ego dampnum omne redde-
 bā: si quod furto pibat a me exige-
 bas. Plus enim quam dampnum pro nobis
 soluit anima christi: quoniam nos ab obligatioe
 captivitatis redemit: et nobis vite
 etne maritane beatitudine. Sic enim
 in redēptione pro nobis ipse animam
 suam posuit. io. xii. maior enim hac di-
 lictione nemo habet: quam ut animam
 suam ponat quae pro amicos suis. Et
uini. io. v. bonus pastor animam suam po-
 nit pro ouibus suis. Et hoc precium
 redēptionis cotidie offerimus ad animam
 in deuotione: ut ab omni obligati-
 one redimamur. Unus apostolus. 1. cor. x.
 Empti estis pretio magno glificite
 et portate deum in corpore vobis. Empti
 autem sumus non aliter quam quod redēpti sumus
 aere christi pretio. Et hoc est quod dicitur. i. pe. iij.
Nō corruptilibus auro vel argento
 redēpti estis de vana via. satisfactioe
 patris traditionis: sed pretioso sanguine
 in quo agni immaculati christi. Hec loquitur
 de sanguine in quantum in ipso est spiritualis
 gratia expiationis: sed pretiosus in quantum se
 de aere est in sanguine in pretium redēpti

omnis. **A**d hanc redēptionem dicitur
 dauid in psalms. Redimet deus israel.
 ex omnibus angustiis suis. Hanc igitur
 gratiam super duas dictas habet hoc
 sacramentum. Adhuc autem et huius
 quantum cumulat gratiam viuificationis
 ex spiritu christi. qui sicut in aliis hominibus
 vegetulum est vite et virtutis. restitui-
 ens in nobis esse quod deperditum est vite
 spiritualis. ex media famis anti quam
 pro qua macerati non habentes illud e-
 dulium. vita divina deperdita est in nobis.
Hoc enim totum deperditum spiritus christi re-
fudit in sacramento corporis christi viuifi-
ca. quod totum est plenum spiritu. Unde
ioh. vi. dicitur. Qui manducat me: viu-
et propter me. Et quia spiritu haec vita pre-
 dit. dicitur ibidem. Spiritus enim qui viuifi-
 cat: caro autem non potest quodquam. Sic
 etiam de mortuis qui corpus christi ac-
 ceperunt dicitur eze. xxxvii. Ingressus est
 in ea spiritus vite et vixerunt. Spiritus
 enim perpetue vite spiritus dei est: quem ha-
 buerunt nunc spirant sacramentum.
Unus apostolus dicitur Rōm viij. Qui susci-
 tauit ihesum a mortuis. viuificabit
 et mortua corpora vestra propter inhabitati-
 onem spiritus eius in vobis. Mortua enim
 corpora sunt quae continue deperditionem
 habent in vite peccatorum. quae deper-
 ditio continue reparatur per viuificati-
 onem et vegetatiōem etne sacri-
 menti. **S**ic de christo summa sapientia patris quae
 huius viuificationis modum extogi-
 tare potuit. dicitur ecc. iij. Sapientia
 vitam filijs suis inspirauit. Inspi-
 rauit enim omnibus filijs suis vitam in
 pane filiorum. viuifico in quo christus
 fuerunt. a quo vite spiritus procedit. Sic
 enim ut ecc. xv. dicitur suos abbat pane

vite et intellectu omnes vegetas ad
 vitam eternam. Sic ei dicitur io. x. Ego
vita eterna do eis: et non peribunt.
 Pabulum enim coniungit eis spiritum qui eterna
 vita spirat in eis: et ideo pax non
 possunt. Et hec est quanta gratia quam unum
 labrum super tres anteriores. Habent autem
et quanta ex refectioe deitatis. Hec est
 enim que vere reficit: et utrum homini confert
 incrementum refectiois. Unde i. cor. iij.
Neque qui plantat est aliqd neque qui
rigat: sed qui incrementum dat deus.
 Hec est pastura itime refectiois: de
 qua dicitur gen. i. Nolite timere: ego pas-
ca vos et liberos. Nichil enim intem-
 perate reficit: nisi superata in corpore diu-
 nitas. De quo dicitur in ps. In loco
pasce ibi me collocavit. Alibi enim
 pasua non inveniunt. Unde xps hec
pasua sub exhibes tam in nuda
deitate in qua tu prece conat. quoniam etiam
in humanitate que deitati est unita dicitur
io. x. Ingredietur et egredietur: et pas-
tua iuciet. Intus inuenit in deitate
 et extra ad sensum in humanitate. que dei-
 tati est unita. ese. xxvij. In pascu-
is uberrimis pasca eos. Vbi una
 pasua sunt refectioes sacramenti: sa-
 pore deitatis habentes. Hec est quod
 dicitur psa. lviij. Sustolla te super al-
titudine fre: et ababo hec deitate
iacob patris tui. Altitudo enim fre est ex-
 cellentia corporis xpi: in qua abus est et
 refectio. Phoc quod corpus deitati est
unitum. Et hec est hereditas iacob: et
 omnium ab utero patriarcharum: quoniam omnes in
 fide et benedictione huius sacramenti
 sunt vegetati et refecti. Hoc est ad
quod omnes iuitas dominus dicit. m. iij. Ven-
te ad me omnes qui laboratis et onerati

non estis: et ego reficiam vos. Reficitur
 enim quod depositum est per gratiam huius medi-
 cini: quoniam comedentes ipsum semper sunt
 in desiderio huius refectiois. Unde eccl.
xxvij. dicitur. Qui edunt me adhuc esu-
riunt: et qui bibunt me adhuc siti-
ent. Propter omnes dictas gratias ex se-
sigit nobis fructum eterne beatitudinis:
sicut bis dicitur yponisig i. p. ca. celestis
reiarthie. Et hoc etiam inuenit quod
 gorgius in quadam collecta dicitur. Ps-
ta ut quod nunc spero gerimus: verum vitate
capiamus. Sicut enim xps in spe sac-
ramenti sacramentaliter nobis se influunt
ad gratiam: ita secundum deitatem influunt
se nobis et omnibus sanctis ad gloriam. Et
 hoc est quod dicitur io. xvij. Ego claritate
quam dedisti mihi dedi eis: ut sint unum
sicut et nos unum sumus. ego in eis et
tu in me: ut sint et sumati in unum.
 Claritas enim quam per proficiendam deo
 filio est claritas quam claret in omnibus
 membris corporis mystica: in omnibus enim
 illis fulget et lucet claritas xpi.
 Et ideo cum ab alijs remouet se ex-
 turbas hoc corpus iudas perditorem
 io. xij: statim dicit xps. Nunc clarifi-
catus est filius hominis. Et cum conuertentur
 ad ipsum gentiles: claritate eius accipi-
 endo: statim dicit io. xij. Venit hora ut
clarificet filius. Nichil enim claritas
 habere possumus: nisi claritas filii dei cla-
 reat in nobis. Sic ergo influendo se
nobis spiritualiter et sacramentaliter: nobis
dat suam claritatem quam sibi pater in
mundo dedit proficiendam: et sic unum
sumus cum ipso corpore. dicitur aplo. i.
cor. xij. Vos estis corpus xpi: et mem-
bra de membro. Hoc est modo per per sub-
 stantiale filio deitate sua est clares

in xpo hoie scdm suā hūanitate:
 et sic claret filius in p̄re scdm vnā e
 andēq̄ substantiā deitatis claris
 sima. Et hoc ḡmō xps claret i no
 bis et p̄ in xpo. tūc etiā p̄ claret
 i nobis. et sic sumus i vnā p̄ris et
 filij claitate cōsumati in grā. que
 signū ē etne claitatis in glā: qua
 clarebim̄ p̄ in fluxū in nos deita
 tis p̄ris et filij et spūs sc̄. io. xv.
 Ad eū uēiem̄: et in aione apud eū
 faciem̄. Apud nos enī manz: q̄ in
 nobis clara sibi cōstituit in aione.
 Sic cōplebit̄ qd̄ d̄. apls. i. cor. xv.
 Erūt d̄s oīa in oībus. Et h̄. ē qd̄ d̄.
ioh. xxvii. Nō adeq̄bit̄ ei aurū l̄ in
 trū. Aurū enī et qd̄ qd̄ splendor̄ corpa
 lis: et nō splendori adeq̄ nō potest.
 Vitru et om̄e et q̄ q̄ p̄uū in lapidi
 b̄ p̄riosib̄ t̄nsparēt. q̄ id̄ qd̄ int̄
 ē in puo ul̄ in magno absconditū.
 qd̄ nō adeo relucet sicut qn̄ nudū
 exhibet: nō p̄t adeq̄ i illi celesti
 glē q̄ erūt in nobis. qn̄ tā dare erūt
 mentes n̄re et corpa n̄ra. q̄ qd̄ qd̄
 i nobis ē de deo et dei claitate in
 nullo penit̄ p̄ corpulentia n̄ra
 abscondet. Et h̄. itendit dice bis
 ḡgorius ibidē in glō. dices. q̄ i b̄n
 tudie vni tui q̄ mentē ab alie
 o oculis corpulentia nō abscondet.
 Et h̄. diuina ut d̄. oponisi euchaist
 tia tū d̄s sac̄mētalit̄ in nos h̄c
 fluit. et a nobis sic p̄cipit̄. ut sibi
 icorporem̄. designat i nos fut̄m
 i fluxū sue clarissie deitatis. que
 vndiq̄ glō se fulgens i nobis. non
 abscondet. s̄ sua claitate om̄ino
 clari efficiem̄. Nec est enī de qua
sapie viii. d̄. Nec ē speciosior sole:

et sup̄ oēm dispoēm stellarū luci cō
 patā iuenit̄ p̄or. Iua enī succedit
 nox. Sapiam̄ aut̄ nō uic̄at malicia.
 Hac claitate icorporati nobis solis
 fiet sermo q̄ script̄ ē. m̄. xii. Tūc
 fulgebūt iusti sicut sol i regno p̄ris
 eoz. Nec mirū. Si enī xpo icorporati
 i quo nulla ē p̄cā obscuritas sūt
 icorporati ei de quo d̄. sap. viii. q̄ tā
 dor est lucis etne et speculu sine
 macula dei maiestatis et ymago
 bōitatis illi. Et h̄. ē aduerte q̄tū
 d̄ uide deū in tot̄ b̄tis. sic̄ videtur
 lumē in pluib̄ lucinis diuisimode
 p̄cipatib̄ ipm̄ scdm diuisa vni
 au q̄ dignitate. Et hec ē signifi
 catio quā mō i euchaistia p̄ntam̄.
 p̄pter qd̄ euchaistia uocat̄.

Et est om̄is gratie contentiuū.

Sexta aut̄ causa hui' nois
 ēe dicim̄: q̄ oīs gr̄e est cōte
 tiuū. Cōtinet enī eū qui uas est oī
 gr̄a plenissimū: p̄t qd̄ etiā a p̄ris
 sac̄mētū d̄ sac̄mētoz. Qd̄ enī sa
 c̄mēta significat et cōtinet diuisi
 et p̄ticulariter. istud sim̄l̄ cōplectit̄
 cōtinedo uas et auctore gr̄az. Et h̄
 significat̄. ec̄. l. Qsi uas auri so
 lidū ornatu oī lapide p̄ioso. Cor
 pus ei uas ē deitatis. col. i. In
 ip̄o sūt om̄s thezauri sapie et sc̄ie
 absconditi. Qd̄ ē nō poss̄: n̄ in se p̄
 factū totū cōtinet splendore deitatis.
 Totus ei oīs sc̄oz splendor i ip̄o ab
 etno resp̄l̄dunt. totus i ip̄o cōtenti
 māsit̄: tot̄ i agro sue hūanitatis
 ḡm̄iauit̄. tot̄ ab ip̄o p̄ressit̄. tot̄ i
 ip̄o existēs p̄ticulariter a fas accipi
 t̄: tot̄ i ip̄o eē d̄gnosat̄ et cōdit̄.
 i admiratioe. Et de p̄mo qd̄e hoz̄

p. si splendori sātatis ab etno efful
 sit dī in ps. In splendorib⁹ scōz ex
 vteō an̄ lūa ferū genui te. Hoc est
 ex fecūda mea dīnitāte fili te ge
 nuū radiantē in oī splendorē sātā
 tis: an̄ q̄ lūa creata oriret in celis
 ul̄ in t̄ris. Hic aut̄ fili⁹ in omib⁹
 splendorib⁹ in sacro euchaistie sta
 net. Et ideo de ip̄o p̄t dīa qd̄ dī. ca
 rly. a dīcīana om̄i i festinatōe ne
 bule. Qd̄ ad lram̄ hostia de q̄ corp⁹
 dñi s̄ccrat̄ nebula vocat̄: qz festi
 nat̄ i nr̄am̄ medicinā. qui panis
 qz sub nebula ē festinat̄ absqz mo
 ra t̄p̄is i corp⁹ xp̄i t̄ssubstāciat̄. i
 quo oīs medicina ē: qz in ip̄o ab
 etno ē oīs decōz sātatis. quo q̄sqz
 sanat. Sic etiā p̄t expōi qd̄ dī. ii
 R. viij. dñs dicit ut hitaret in ne
 bule. In hac nebula statuit hūa
 re ad nr̄az salutē. Et qz sit oīm
 scōz splendor est in ip̄o: nō ē mīz
 sim eadē p̄magie resplendet illi q̄
 digne ip̄m̄ p̄cipiūt. ij. cor. iij. Nos
 om̄s i uelata facie glam̄ dñi specu
 lātes. i. eadē p̄magie t̄ssōm̄.
 a clāitate i clāitate: tā q̄ a domi
 spū. Cōtinet i. hoc sacm̄ xp̄m̄: i
 oī splendorē sātatis. Cōtinet itē
 xp̄m̄ i oīm sātatis pleitudinē.
 Qñ ip̄e fili⁹ sapia p̄is dī. ca. xxvij.
 In plenitudine scōz detentio mea.
 In ip̄o enī corp̄alit̄: plenitudo ē
 sātatis. Et ideo fili⁹ dei. scdm̄ dei
 tate p̄m̄ione detinet in ip̄o hoīe:
 qui in hoc sacm̄eto s̄ficiat̄. et cōti
 netur. Unde etiā ille hō sic assup
 tus. sp̄alit̄ dī. ec̄ b̄t̄is in ip̄o ps. Be
 atus que elegisti et assupisti: in
 habitabit i atris tuis. Hoc ē ille

hō specialissā et p̄uilegiata b̄tū
 diē. b̄t̄is ē: cui⁹ tu deus assupisti
 naturā. et que ad hāc sātatis
 plenitudinē elegisti. Hic ē tibi
 vnit⁹ habitabit i atris tuis. in
 eminentia oīm bonoz tuoz: quib⁹
 ip̄e p̄e oībus p̄fruit. in oī pleni
 tudine tuā cōicans sātate. Et iō
 de xp̄o scdm̄ p̄scām̄ roem̄ dī. qz 2.
 ip̄fectā p̄ticipationē scriptū est
 de p̄mo angelo. ezech. xxvij. Tu sig
 natulū silitudis. plens sapia. et
 p̄fectus decore: i delictis p̄ad̄si fu
 isti. P̄e oībus ē signaculū silitu
 dis. qui ē ipsa i nullo deserens
 mago p̄is: p̄em̄ i toto roequas
 in oī plenitudine ditatis et sātā
 tis. Hūc aut̄ i plenitudine copie
 et effluētie istud cōtinet sacm̄
 plenissīe inq̄ copie. qz nū q̄ defi
 aet. dicete dño. m̄. xxvij. Ecce ē.
 vobiscū sū: usqz ad s̄sumationē
 s̄di. Est aut̄ nobiscū in sacro ple
 nitudine aut̄ sup̄effluētie dico: qz
 ip̄e totus in̄ effluit in omē et totū
 corp⁹ m̄sticū. Ut sit dī. ep̄h. 3.
 Impleam̄ in oīm plenitudiez dei.
 Et it̄m̄ post pauca dī. ibidē. In edi
 ficatiōe corp̄is xp̄i. don̄ occurrām⁹
 oēs i vnitāte fidei et agnitione
 filij dei. in virū p̄scām̄: scdm̄ mesu
 rā etatis plenitudis xp̄i. Hoc ē
 dice. Oīa q̄ fecit xp̄s in m̄stis
 eccl̄ie. ad hoc fecit ut edificatio
 m̄stia corp̄is p̄ficiat̄ et ipleat̄
 p̄portionalit̄. ad plenitudinē sāt
 titatis v̄ei corp̄is. donec sit omēs
 qui sum⁹ i m̄bra ei⁹ oīam̄ ip̄o
 deo nr̄o in vnitāte fidei sue tag
 nite i nobis sātatis xp̄i. i virū

illū pfectū xp̄m ī toto suo corpore;
 et p̄cipem̄ mē suā etatis ī gr̄a
 et s̄tate plenitudis xp̄i. Ita q̄ in
 gr̄a et s̄tate p̄fectā habeam̄ q̄
 titate: nec de cetero sum̄ puuli et im
 p̄fecti. Sic ḡ in plenitudīe copie et
 effluētie s̄tatis: ip̄s in hoc s̄tatio
 d̄tinet̄. et ideo bona gratia vocat̄.
Adhuc aut̄ totū qd̄ ē s̄tatis et
gr̄e. in agro sue hūanitatis ḡm̄a
uit. Que s̄tatis odore p̄cipiens
 p̄larcha magn̄ admirās dixit.
 gen̄. xvi. Ecce odor filij mei: sicut
 odor agri pleni. que b̄ndixit d̄ns.
 Et subiūgit de iacem̄to corp̄is +
 mista ad plenitudinē veri d̄cē.
Cresce te faciat d̄s me. et donet t̄
 de roze celi et de p̄guedie t̄re habū
 dantia. Ac si dicat. **faciat te cresce**
in mēbris sicut creuis̄ta in teip̄so.
 et hoc facies. q̄ deitate tua dabis
 eis de roze celi q̄ gr̄am signifiat:
 et de p̄guedie t̄re hoc ē tui t̄xni cor
 poris. qd̄ oī s̄tate ip̄inguatū est
 habūdantia. Hec aut̄ habūdantia
 voris et p̄guedis q̄ ḡm̄a uit̄ ī a
 gro corp̄is xp̄i: nobis de plenitudīe
 huius m̄strat̄ s̄c̄m̄eti. Et iō plē
 tudo gr̄e. et bona gr̄a vocat̄. hoc ē
 qd̄ d̄t̄ ps̄. **D̄ns dabit benignitatē**
sabroris et p̄guedis de corpore suo
ī s̄c̄m̄eto: et t̄ra n̄ra mēbris oīb̄
dabit fructū suū ad modū fructus
q̄ creuit ī agro corp̄is d̄n̄i. h̄. mō
sic d̄t̄ ps̄. xlv. ap̄it̄ t̄ra suscipies
roze gr̄e et p̄guedinē deuor̄is: et
ḡminat saluatore. Que c̄a melior
 t̄ra c̄e p̄t̄. q̄ corp̄i xp̄i d̄ucta et s̄
 guie suo ip̄inguato. P̄cto. nulla.
Ra ad l̄am sc̄dm̄ t̄re nat̄as. nulla

p̄guedo ad cōtrā fecūdat: sic ī
 rigatio hūani sanguis. Multo at̄
 et ī h̄m̄itū magis fecūdat sanguis
 saluatoris. Vñ iob. xvi. **Terra ne o**
perias sanguinē meū. neq̄ t̄uel
at in te locū latendi clamor me.
Ecce enī in celo ē testis meus: et cō
scius meus ī excelsis. Vñ enī q̄
 sanguis in t̄ra fusus. a fr̄u vacui
 nō lateat. et clamor que offerēdo
 seip̄m ī holocaustū p̄ nobis nō la
 teat. s̄ in effectu exauditiōis veiat̄
 ad aures p̄ris. q̄ testis ē et cōscius
 eorū q̄ gessit: q̄ oīa fecit ex p̄ris
 obedia. Hec aut̄ oīa in s̄c̄m̄eto
 euchaistie ī singulis missis rep̄n
 tāt̄: et oīa nobis de agro d̄n̄i cor
 pis succreuerūt. **Totū etiā hoc**
qd̄ n̄re salutis ē: ab ip̄o p̄ressit.
Vñ iō. i. d̄t̄. De plenitudīe ei om̄es
 accepim̄ gr̄am pro gr̄a: nec ab ip̄o
 accepim̄ si nō c̄t̄ ut ip̄o. **Hec a**
 liquomō etiā de hoc qd̄ in ip̄o ē at
 t̄pe possem̄. n̄ sibi cōt̄arem̄: nō
 aut̄ v̄ cōt̄am̄. n̄ in cōionis s̄c̄
 m̄eto. **Totus enī ibi papit̄: q̄**
et emanat de ip̄o in om̄s. Vñ qd̄
 etiā ip̄e d̄ns cū oīa sua cōt̄are vel
 let̄ sus. et nichil absconde ab ip̄
 sis: vlt̄io seip̄m ī t̄na apl̄is ī sa
 c̄m̄eto exhibuit d̄cēs. **Accipite**
hoc ē corpus meū qd̄ p̄ vobis t̄det.
m̄. xvi. Ac si dicat. Ore plenitudi
nē q̄ in me ē in vase s̄c̄m̄etalī
corp̄is mei papite: et ex illa īa
pietis recōsiliationē et remissio
nē: q̄ ex ip̄o manat gr̄a redēpti
ōnis. m̄. xxv. Fluet aq̄ de sutula
eius: et semen illi eit in aquas
multas. Sutula hec significat

corpus xpi et xpm: de quo aqua
 gl'e et gracie plene effluxit: q
 q' semen in cordibz fidelium ifusa
 in aqua grazi plimaz redudaunt.
 Sic eni dicit hest. x. fons pius i hui
 litate ihu xpi texit in flumini m
 unu: et in aqz plimas redudaunt.
 Sic glo sa vgo plena gra effra est.
 Et stephan' plenus gra et spu sco
act. vi. Et vnusqzqz suis sibi por
 nonale plenitudine accepit: ita
 qm spu in grazi actioe dixerunt.
 Repleti sum' mane mia tua: et
 exultauim' et delcanti sum'. Hec
 pleitudo gre in ipso videt' et agnos
 cit: qz nichil in h' sacro n' pleitu
 do gre papit. Vn io. i. Vidi glaz
 eius glam q' vnigeniti a pre: ple
 nu gra et vitate. Qd qd ei videt'
 in ipso no vacua s' plena e gra de
 plenissio fonte gracie emanans.
Vn hest. x. exclamas dicit. Valde
 mirabilis es dne: et facies tua
 plena grazi. In quatuqz ei facie
 inspiat: mirabilis et plenus
 gra iuenit. A facie eni deitatis
 causat' gra: et p facie huanita
 tis ppagat. In natiuitate pferant
 virginitate: i vita decorat' di
 satione: in verbo ondit gre vei
 tate: i miraculis pbat grazi po
 tente: i morte grazi ondit effica
 ce: et sic ois eius facies plenag
 riaz. Et hic totus i omi thesau
 ro gre plenus etinet: ubiqz pro
 bans. qm gra et veritas p ihm
 xpm fra est. vt dicit io. i. Oib' igi
 hoc sacm eucharistie picipieb'
 gre pleitudo. et vas omis gracie
 coicant: et ideo sacrametu eucha

ristie vocatur. Asit in genere do
 ni siue muneris. Secunda pars.

Merita autem sacm
 eam in genere
 doni et mune
 ris iuenit. In
 dono tria cōsi
 derant: salus
 pprietas dona
 tis. et pprietas doni. et pprietas
 eius cui fit donatio. Proprietas
 aut donatis in dono isto triplex
 e: scilicet magnificetia i donatis lar
 gitate. hylaitas in ipa donatioe.
 et affctus donatis i doni caritate.
Magnificus e: qui tantu thesau
 ru dedit. Vn exo. xv. Qs filis tui
 in fortibz dne? magnifici i sata
 te: Tantu ei in hoc dono dedit:
 qntu ipe in corpe et aia et deitate
 e. Et sicut dicit hest. i. largitus est
 mune: iuxta magnificetia p
 cipale. Vn apis ei fuit: ta mag
 nificu dare donu. Ante qde em
 dederat: s' pua respcti hui doni
 fuerit. Magnificu aut donu est:
 sibi in corpe et aia et deitate nil
 priuatu retine: qd no nobis ex
 hibeat. Vn dicit deut. xxxij. Date
 magnificentia deo nro: dei pfa
 sut opa. Pfectu aut fuit opus
 donatiois: qm nichil sibi puatu
 retinuit. qd no nobis donauit.
 Tūc ei oī laude sue liberalitatis.
 sicut dicit ps. eleuata e magnifice
 tia sua sup celos: qz qd in celo
 fuit gre et gl'e. totu nobis dedit.
Vn hanc magnificentia canes
ps. diat. Oia a te expiant ut des
 illis esca in tpe: hoc e donu ali

menti diuini. **I**peris tu manu tu
 a: et impleas omne aial bndictioe.
 Ac si dicat. Qd qd hacten' dedisti
 paru est. adhuc media destituti.
 exptamus omis donec larga ma
 nu magnificetie apias: et nos
 omis dono quo te ipm das in esca
 in benedictioe impleas. Et hoc e
 qd in euagelio m' xii. dz. cenam g
 na. q ex habudanti oibus dei mag
 nificentia est pparata. Sic assuer'
 hest: i legit' fuisse grande. uiuui.
 ex magnificetia dei pparati. hest.
 iussit conuiuui pparari p magnifi
 ai auctis pncipib; et seruis suis.
 Et p modicu. Et dedit regem vni
 uis pncipis ac dona largitus est:
 uirtu magnificetia pncipalem.
Magna eni dona i hoc conuiuio
 autis dedit: corpus i abu. sanguis
 in potu. ai am in pncipitate in
 odimentu exhibendo. Sic igitur
 magnificetia diuina donu hoc
 magnificat et magnifica libea
 litate. **P**s. Magnificentia glorie
 scitatis tue loquet': et mirabilia
 tua narrant. **V** De hylaitate
 aut in donado q hylait' donauit.
 hoc donu: no est qui digne possit
 exprime. Si eni aliq tristitia cor
 dis i dando retrahit' ess: no totu i
 tanto dono seipm dediss. **Q**d qd
 d' ecc. xxxv. In omi dato hylare
 fac vltu tuu: et exultaco sasi
 ra decimas tuas. Hoc eni solu
 datu est qd ome datu est: qz in
 hoc dato nichil priuatu sibi ipse
 retinuit: huanitatis sil' et dei
 tatis nobis dona coferens. Et h'
 e significatu p oem decima ab

oibus ta in lege nate. q in lege
 moysi oblata. P omis illos de
 cima sacerdotib; q vice et locu
 libeatoris tenebat. offerrebatu
 noue veteris ptib; q impfectioe
 et indigentia libeatiois signifi
 cabat. Et decia oblata q pfectioe
 p qua p sumu sacerdotu libeatio
 facta est significat. **H**ec aut pfectio
 no est n in corpe et sanguine dui.
 qua ois significat decima. **H**ic
 ergo rex et sacerdos nob dona sua
 coferens: q ome datu in se hnt.
 et p oem decima significat: i hui
 li hylaitate hoc exhibuit. **D**ino
 cor eius ex hylaratu e: qn nimia
 caritas eius se sensit a mebris coi
 tari. ad pftam mebroz i corpora
 tioe sibi facta in coronis dono.
Ad huc oi ex hylaitate. p fusus e
 ille magnific' i libealitate xxx.
 qn a se vidit tantu donu pced.
De proprietate ei magnific' e de la
 ri et hylaresce in magna donado.
 et tristari si magna donae no
 poterit. **H**oc aut optie signifi
 catu est. **y. pal. xxx.** **V**bi loquit' sc
 tura de phase qd celebrauit eze
 chias rex. qui regit' xpm signifi
 cat: et phase ei' significat donu
 pao si corpus et sanguis xpi. ubi s'
 dz. **S**ignificata e g' sacerdotu plima
 mlitudo. et omis turba iuda
 hylaitate p fusa e. ta sacerdotu q
 leuitaz: q vniuse fregit' q ve
 nerat ex isrl. **I**n hac ei' hylaita
 te. ad qua quide sactificat' face
 dos et in feioz ordinu m'istri sig
 nificat: tota fregit' ppli corcab
 hnt dono dui ihu xpi. **E**t h' est

qd dicitur xxvi. **D**ivitis et paupis
 cor bonū. oī tpe vultus eorū hylais.
 Et largitois enī et eorū qbus largi
 t hoc donū. nāc ē cor exhilare scē
 in iocūditate mutue cōionis. **Q**
 uis enī tristitia fuit de passione
 iminēte: tū maria fuit hylaitas
 in ista cōionis collatioe. **U**n hest
 w^o dicitur: **L**utus atq; istiaa: i hylai
 tate gaudiūq; duersa sūt. **E**s ei
 nō exhilare scēt in tantoꝝ bonoꝝ
 collatioe. scēb qd scriptū ē pū. xvii.
In hylaitate vultus regis. vita et
 clemētia eius qī ymber serotin.
Ois enī vita et oīs clemētia et oīs
 ymber grē? ab ipō. predit sacro.
O enī pū. xix. **S**icut ros super
 herbā: ita et hylaitas regis. **Q**uā
 hylaitas eius. om̄s pfudit grē
 sue largitate. **Q**ui enī p aplm
 suū dicit. y. cor. ii. **H**ylare datore
 diligit dō: nō potuit in suis donis
 nō ēē hylais. **E**t itū. Rō. xij. **E**
 miseret in hylaitate. **U**n et ipse
 in tot mīe iudicijs nobis exhibit:
 nō n̄ hylais ēē poteat. **E**t hoc op
 time significat. ruth. ij. ubi dicit.
Cū comediss; boos atq; bibiss;: et
 fās ēēt hylaior. issētq; ad dormi
 endū. **U**bi nōt. q; boos nr. qui in
 quo robur ē interpretat. eo q; sic.
 robusty oīa pfectat nrē redēptōis
 et sāfictiois opa. i cena suis se
 et suadonās in cibo et potu. fās ē
 hylaior: et sic iuit dormitū i truce
 et sepulchry. **U**n etiā pfecto om̄i
 negotio dicit. **I**n pace in idipm:
 dormiā et req̄scā. **S**ic g^o et mag
 nificus ē in largitate: et hylais
 in donatioe. **A**ttenedit. autē in

donāte etiā affectus in quo dat:
 ut salz ex itimo amōe det dulcit
 affectus i donādo. **H**oc enī patet
 ex h^o qd dicitur lu. xxij. cū donāct corp⁹
 suū in cōionē discipuloꝝ. **D**eside
 rio inqt desideāu. hoc pascha mā
 ducare vobis scū: ante q; patiar.
Desiderio enī desiderabat. q; ex
 itimo affcū se suis cōitabat. et
 gaudēs morte sustinebat: q; nō
 moriens a suis recedebat. sed in
 dono qd dederat in optiā cōione
 suoꝝ remanebat. **U**n etiā sui ad
 ipm in hac cōitatioe magno. ief
 timabilit affcū sūt affecti: ita ut
ioh. xxiiij. sub iuramēto dicat. **S**i
 nō dixerūt viri tabnacli mei de
 carnib; eius qd det ut saturem.
Hoc enī verba iohes criso. tātans
 sup iohis. xij. d. q; viri tabnacli
 xpi apli fuerūt: et discipuli q; ex
 itimo affcū suspirantes. i deside
 rio aie dixerūt. **D**e carnib; eius
 in cōionis sacro: qd det ut satie
 mur. ita q; vltēius nō esuriam?
Plena ei refectionē fert ab istē:
 si qd ipm spūalit degustet. et ple
 nū caritatis affectū. **U**n criso. ibi
 dē dicit in originali sup iohem. **U**t leo
 nes igne spirantes: ita a mēsa se
 cedim; illa. **I**pe enī ē: qui p suū
 dilectm discipulū dicit. vanocā. io.
ij. **Q**ui videt frēm suū nātate
 patientē. et clausit viscē sua ab
 eo: quō ē caritas p̄is in illo. **Q**u
 dicit. nullo mō est caritas i eo. **U**n
 xp̄s om̄s suos frēs. vidēs nātate
 famus deficē. nō clausit eis viscē?
 s; in viscerib; caritati affcūs. corp⁹
 sanguinē et viscēa. sp̄m et aīam

et deitate nobis contulit: fecit enim
 quod in spiritu thobiam dicitur. thobie. iij.
 Si multum tibi fuerit: habundantius tu
 habebis. Et hoc quod ipse dicitur in misericordia et
 copiosus habuit: totum nobis dedit in
 ratione patris liberalitatis se pro
 bans herede de. De quo dicitur ieremias. i. Dat
 omnibus affluent: et non imperat. Sic
 igitur et magnificus et hylais et af
 fectuosus dominus: in dono isto fuit. **C**
 In ipso autem dono huius sacramenti. quatuor
 non danda esse pariter: scilicet domi nobili
 tas. doni sufficientissima copiositas.
 et doni utilitas: et quanto doni huius
 addonante formitas. **U**t quia e
 tiam semper memoria donatis habet in
 dono. **E**t de nobilitate episcopositas
 et electio doni: quod nobile presiosum est et
 electum. **H**oc est enim illud donum. de
 quo dicitur sapientia. iij. Dabit enim illi fidei
 donum electum: et foris in templo domini
 acceptissima. Quamvis enim multa sint
 dona fidei: donum est in quo tanta sunt
 fidei sacramenta. quod in hoc dono et fides
 christi fundatur. et fideles sanctificantur.
 Et ideo ex omnibus est donum clarum et
 magnum fidei sacramentum: quod donatum
 est fidelibus. **E**t est illud donum tota
 foris fidelium acceptissima: in qua
 omnes acceptantur: in templo domini in
 quo donum offertur: et ad cuius obla
 tionem totum ecclesie templum sanctificatur.
 dicite patre ad filium. ysa. lvi. **E**t
 munera tua accepta erunt super al
 tare meum: quod in hoc dono omnia alia
 munera sunt accepta. in quo filius
 offertur patri: et in filio nobis sic da
 to omnes nos ipsi dono contantes
 acceptamus. dicente ysa. lx. **O**ffe
 retur super placabili altari meo. et

domum maiestatis mee glorificabo: hoc
 est dono nobili presioso et electo tota do
 mus domine maiestatis et glorificatur
 et exaltatur. **U**t hoc agger. iij. **M**ag
 na est gloria domus huius novissime plaga
 presiosa: quod nullum tale donum in aetate
 templo synagoga fuit: quantum est istud
 donum in domo templi fidelibus dona
 tum. Uti. i. pe. iij. dicitur. **N**on corruptibili
 bus auro vel argento redempti estis
 de vana via in satisfactione patris tradi
 tionis: sed presioso sanguine domini nostri
 ihesu christi. tamen quod agni immaculati. **E**t
 tractatus iohannis crisostomi dicitur in originali
 super io. iij. **S**icut homo auro servos
 emit. et servos quos honorare vult
 munerat et ornat: ita dominus noster nos
 et sanguine emit. et sanguine mu
 neravit et ornavit. **E**t abrosius in
 libro de sancta virginitate loquitur de beata Ag
 nete dicitur. **A**lialio amatore puen
 ta sua: qui in satis meliora te op
 tulit munera. **I**n corpore eius corpi
 meo sonatum est: et sanguis eius for
 navit genas meas. **H**ic est enim de
 quo dicitur cant. vi. q. candidus et ru
 bicundus. clausus ex milibus. **E**st donum
 istud in candore abni immaculati co
 facti ex adipe candidissimi frumenti:
 et rubore presiosi sanguinis ex vna sui
 corporis expressu. **U**t gen. xlv. **S**ecundum
 translationem lxv interpretum legitur. **I**avit
 in vino stolam suam: et in sanguine vne
 vel olive pallium suum. **H**oc est donum
 nobilitate sue presiositatis est ex
 omnibus clarum. **H**oc est donum quod sui p
 resiositate a multis est absconditum et
 amicis datur. De quo dicitur pub. xxi.
Quia absconditum extinguit iras:
 et donum in sinu indignationis maris

ma. **N**em enim irā dei et dignationē:
 hoc p̄osissio dono extingui mus.
 Hoc enim munus om̄s qui deū placā
 re quim̄: offerim̄: tā pro uiuis q̄
 pro mortuis. **Vñ d̄r soph. iij. filij**
 dispersoz meoz offerent munus in
 die illa nō confundēis sup̄ auct̄
 adiuuentioibz tuis quibz p̄uacitata
 es in me: q̄ tūc auferā de medio
 magniloq̄s sup̄bie tue. et nō adi
 ces exaltai amplij i mōte facto
 meo. **Ac si dicat. Tam p̄osū n̄**
 munus offeres nō tuū. si me tibi
 datū: q̄ remittā tibi om̄s adiuen
 tiōes p̄ioz: et nō iputabo t̄ eas
 ad confusione: et adeo uicet te in ḡ
 nificetia et p̄ositas muneris.
 q̄ uult de te magna nō senties? n̄
 exaltabis i corde magna de te se
 tiens: s̄ de me magna dices. q̄ tali
 te munē magnificau. **Hoc enim**
 tantū est munus. q̄ oem nr̄az uin
 tatiactantia: et dignū deo sua no
 bilitate. **Hoc ē munus sufficien**
 tissimū sui copiositate: q̄ de suis
 copiosis habūdantijs largitus ē
 nobis d̄s. **Et hoc ē q̄ d̄r ij. cor. x.**
Dotens ē aut̄ deus oem grām ha
 būdāe facē in uobis: ut in om̄ibz
 oem sufficientiā hñtes. habūdet
 in ome opus bonū. **Sūt d̄r phus.**
 q̄ in cōmutatioibz iūctū ē. q̄s fi
 deussor est om̄s n̄tatis. et ideo
 ad oia suffices ē: ita et i donis ḡ
 ne unū est q̄ ad oia suffic̄. et id
 om̄s n̄tatis sp̄ualis. ē fideussor
 de quo oia sibi sufficiūt. **Et h̄ ē**
 donū in quo totus x̄ps a quo p̄ced̄
 sp̄s sc̄s itelligit. **De quo itelligit**
 hoc q̄ d̄r. **thob. viij. Oia in te uno**

hñtes: nō te debui m̄ dimitte a no
 bis. **Vñ et. xviij. Gratia fideussor**
 ris ne obliuiscas: dedit enim p̄ te
 aiām suā. Quia sicut etiā i ante
 habuit dixim̄. corpus dedit i cōi
 onē. aiām in redemptionē. sangnē
 in ablutionē: et deitate in om̄s u
 tutes acquisitionē. **Optim̄ ē ergo**
 om̄s n̄tatis nr̄e fideussor. **Ipsē**
 enim est: qui pignus pro nob̄ om̄ibz
 sufficiens ponit. **P̄. x. Tolle**
 uerimentū ab eo qui fideussor
 extitit alieni: et p̄ extraneis au
 fer pignus ab eo. **Uerimentū enim**
 dñi a corp̄is a dño tollim̄. qui p̄
 nob̄ alienis pignus posuit. et
 fideussor extitit: et pignus aie sue
 pignus accepim̄. ut nob̄ ipos redi
 mam̄. **Et ideo ip̄em et dñs dicit.**
Quē nō rapui tūc exsoluebam.
Quia ip̄e pro nob̄ om̄ibus pignus
 fuit: et soluit q̄ nō rapuit. **Et sic**
 hoc donū om̄s n̄tatis ē fideus
 sor. **Sūt enim d̄r ij. cor. iij. Non q̄d**
 sufficientes sum̄ cogitae aliq̄d a
 nob̄. s̄ sufficientia nr̄a a deo est:
 q̄ enim exuim̄ corpus dñi ad oia
 sufficientes sum̄: q̄ om̄s in h̄
 dono cōtinem̄: in quo cōcluditur
 om̄s boni pulchitudo. **In d̄r ioel**
ij. q̄d uies ē in om̄s qui inuocat
 illū. **Quia om̄ibz seipm̄ dando suf**
 ficiens ē et copiosus. **De h̄ ei**
 dono illud ē q̄ d̄r **gen. xxij. q̄**
 filio suo dedit sum̄ p̄iarcha oia
 q̄ habuit: et filius in largitate
 p̄na oia nob̄ in illo donauit.
Vñ om̄s cū p̄sa. lviij. dicit. Misere
 rationū dñi i cordabor: laude
 dñi sup̄ om̄ibz q̄ reddid̄ nob̄ dñs.

Item super multitudinem bonorum domus
 israel que largitus est eis secundum indulgentiam suam: et secundum multitudinem
 miserationum suarum. Omnis enim mi-
 sericordia ostendit: quoniam in uno dono
 omnem nostram indigentiam sufficientiam ex-
 hibuit. Sic ergo omnis in isto dono est
 sufficientia. **E**st autem hoc donum
 etiam utile: omnem in se habens utilita-
 tem. Si enim sicut dicitur *he. xii. p[er] sp[iritu]m*
 erudit ad id quod utile est in recipiendo
 sanctificationem eius: quante putas u-
 tilitatis est donum huiusmodi sacrificii. quod omnes
 in se exhibet ad corpus et animam: u-
 tilitate. *psa. xxxiii. d[icitur]. Ego dominus*
docens te utilia: gubernans in via
quam nescis. Hoc enim quibus in omnibus
 faciat. in hoc in sacro papue hoc fa-
 cit: in quo homo ad omnia que utilia si-
 bi sunt accipit eruditionem. De hoc
 enim loquitur *eccl. ii. d[icitur]. Est datum quod*
non est utile: et est datum cuius tribu-
tio est duplex. Datum enim fallit et
 non est utile: datum autem christi papue
 quod est in dono corporis sui. utile est
 in duplicem remunerationem: quia p[ro]p-
 ter fiat in vite spiritualis deperditae res-
 tauratioem. et p[ro]p[ter] fiat in redemptio-
 nem: et sic valde utile hoc donum
 invenit. *Unde de eodem dono ibidem p[ro]p[ter]*
paucam subinfert. Est qui multa
 redimat modico pretio: et restituens
 ea in septuplum. Modicum autem pretium
 dicitur corpus christi. non ideo quod modicum
 sit. sed quia est magne humilitatis. quod
 reverentiam multa redimit: quia redimit
 omnia nostra. et restituit in septuplum.
 Affert enim ex corpore christi dulcissimam
 participationem. ex sanguine autem san-
 ctificationem. ex anima vero consolatioem.

et ex spiritu vite spiritualis in nobis deper-
 ditae restauratioem. et ex ditate omnium
 virtutum perfectionem: et ex ipso sacro
 christi recordationem. et ex modo capi-
 endi sacrificii affert etiam beatitudinis
 imaginem: et sic omnia restituit in
 septuplum. **H**ec ergo utilitas huius
 sacrificii. **E**xtra hoc autem donum
 tantam habet profinitatem ad do-
 nante: ut in ipso donans ipsum totum
 sit et totum habeat. *ut in. xvi. d[icitur].*
hoc facite in mea decoratioem.
Et ap[osto]lus. i. cor. xi. Quoniam sicut
panem hunc manducabitis. et calicem
*domini bibetis: mortem domini annun-
 tatis donec veniat.* *Unde quod etiam*
donum istud memorial ab euntibus
domini vocatur: quoniam in ipso recordatio
et rep[en]tatio domini habetur. **U**nde p[ro]p[ter]
Adhereat lingua mea faucibus me-
is: si non memineris tui. faucibus
enim lingua adhaeret: quoniam qui t[em]p[or]a-
les faucium delatioem. **E**t hoc af-
 firmat d[icitur] dauid. *quod si non recordat[ur] in*
suo memoriali ab euntibus domini. lin-
gua sua faucibus adhaeret: quia a re-
cordatioem domini non nisi faucibus
retrahit. *Je. li. Recordamini. paul-*
domini: et iherosolimam ascendat super cor-
porum vestrum. **S**unt autem tria quorum hoc sacrificium
 facit recordationem. scilicet dulcissime
 caritatis. in qua is qui in sacro su-
 mit: animam pro nobis posuit: et
 se nobis in sacro exhibuit. **A**nima
 tissime passionis quam pro nobis sus-
 tenuit. **E**t t[er]tius sitis ex hoc mundo.
 ad preem: pro qua nobis in celum in-
 gressum construxit: et recordationem
 nostre ad preem proficit. **D**e p[ro]p[ter]
 mod[er]at[ur] *eccl. xlix. memoria ioseph in*

compositioe odoris facta e opus pig
 metary. Josias interpretat i quo e
 sacrificiu et incensu dñi. et signi
 ficat xpm: qui seipm optulit i ig
 ne caritatis. totus factus incensu dñi
 i odore suavitatis. sicut opus pig
 metary: qui p nobis pigmeta co
 fecit sanitatis et suavitatis. sic
 dr. ecc. viij. Et in hui rei memoria
 deuotam ad ara hoc sacrificiu ve
 neradi corpus et pios sanguis
 dñi nri ihu xpi. Dee vltio. aeo
 riale eius. sicut vinu libani. Vi
 nu eni illud valde e odoriferu. et
 in omi suauitate fragras: et dul
 ce ad gustu et valde rubiudum.
 Que oia dilctione dñi significat.
 oia odore vtutis fragrantē. et dul
 cissima omi cordibz fidelu. et i
 oia corde leticia generante: et i
 dono dilcois maxio. i effusione
 sanguis nobis demonstrata. Ea
 sicut dr. Can. viij. fortis e ut mors
 dilcio. Et ideo ecc. xlij. dr. In oia ore
 q mel dulcorabit memoria ei: et
 sicut musica in conuiuio vini. H
 eni melos musicu est i iubilo cor
 dis. et vinu eos ad redamandu.
 inflammas in affai dilcois: et
 stringes nobis dilcām i aplexibz
 mutue corionis. Quoz amplex
 uū duo brachia sūt qz dilcoie
 pro nobis passus e: et ex dilcoie
 se nobis tradidit in sacmēto. Vn
 bis bñard. Sup oia te m reddit
 amabile dñe ihu calix que bi
 bisti opus nre redēptionis. Poter
 qd in recordatioe hui d. sponsa
 cant. ij. Fascicula mirre dilecti
 meus in int. vbera mea amora

bit: suple ad recordatione. Et
 statim subiugit. Botrus cypru di
 lectus meus m. i vineis engaddi.
 Ea et multiplicitas passionu xpi
 et dilcio q p vinu significat xpm
 nobis reddut memoriale ad ama
 du. Cypru eni vinu valde e auren
 dens et spūs multiplicis dulces
 i amore. Hoc aut matie depre
 hendit. in vino vinearu engaddi.
 poculus solis ab antiqs vocat.
 et fons hedi interpretat: qz ad leaz
 illuc sol rectoradio respicit. et
 fonte petulatie hedi: hoc e vinu
 calidu amoris petulatiā pfi
 ens ex loco illo manae facit: et
 in hac pietate amoris sui spon
 sa recordatione facit. Sic g me
 moriale e dulcissime caritatis.
Est aut ena memoriale aman
 tissie passiois: qua p nobis sus
 tinuit. Pter qd exo. xij. lactus
 a gressibz mactata caro sumi p
 cipit: ut memoria passiois sit ex
 succo amaro. et memoria caritatis
 ex igne. Hec crudū ei nec coctū
 aqua sumit: s tantū assū igne.
 Crudū eni cor e qd nulla decocti
 one pietatis et caritatis ab hūo
 re cupie e tñsmutatū. Elxu
 aut est aqua. qd aq ferues con
 cupisctie mundane intus ab
 oia pietatis amore destituit. E
 luxa eni sicut dicit phus intus
 sicut sūt hūiditate natali des
 tituta: et extius hūore aq fer
 uētis infusa. Assa aut igni itz
 sūt hūida. et extius sicut sūt p
 pprie carnis mortificatioez. H
 est qd dr. tix. iij. Recordae paup

tatis mee et tñsgressiõis absin-
thy et fellis. Paup̄tatis inq̄ q̄
õibus spoliatus. nud' sũ suspe-
sus. Tñsgressiõis quã i sensu do-
loris: omes oim passioes longe
excessi. **tre. i.** Vos omes q̄ tñsistis
p̄ viã: attendite et videte si est
dolor sicut dolor meus. Absinthij
et fellis quibz cõmixtis cũ aceto.
et p̄sopo: iteius i gustu sũ amari-
tatis. Et videt pro oibz. **psa. xliij.**
Reduc me i meoria et iudicem si-
mul: narra si qd̄ habes ut iusti-
ficeris. **Ac** si durat. Cõpara pas-
sioes tuas cũ doloribz et paup̄ta-
te et amaritudine ad meas: et iu-
dica me deũ nulli debitorẽ ad te
hoiẽm oia debentẽ p̄ passionẽ.
Et tũc narra si qd̄ habes qd̄ opa-
ri possit: et videbis qz nichil ha-
bes nisi diligas et grã agas.
Job. ij. Si voluit ostendẽ cũ eo: nõ
videt ei vnũ promille. Sic ḡ
ẽ meoriale passiois. **C**est etiã
meoriale dñi abeũtis. qz dicit
io. xv. Si quo min' dirisse vob':
qz vado pare vobis locũ. Et ideo
eandẽ quã pro nob' optulit fre-
q̄tam hostiã: qã p̄ ipius san-
guinẽ introuit ihus pro nob'
in scã. et cũ ipõ habem' ingressu.
heb. ij. Ip̄us assistens pontifex
futorũ bonorũ. **Et** p̄ pauca. P̄-
p̄riũ sanguinẽ introuit semel
in scã scõz: et nã redemptioẽ inue-
ta. **Rõ. v.** Ip̄m eni accessũ ha-
bem' ad p̄m: in grã ista qua-
stam'. **Hoc** attẽdens paul' ad
heb. x. dicit. **H**ñtes itaqz fr̄es
fiduciã in intritu scõz in san-

guẽ xpi. quã iudauit nobis viã
nouã et viuente. p̄ velamẽ idest
carnẽ suã. et sacerdote magnũ
sup̄ domũ dei: accedam' tũ vero
corde i plenitudine fidei aspersi-
corda a conscia mala. et abluti
corp' aqua munda. teneam' spei
nre cõfessionẽ in detinabilem.
Hoc est eni qz nulla vniqz delere
debz obliuio. qz p̄ nobis abyt. et
sanguẽ quo introuit ad hoc. qz
semp̄ introuere possit nob' fr̄es tan-
dũ in deuotioẽ reliquit. **ps.** Si
obliti fuerõ tu. obliuiscat' me dex-
tera mea. **Sic** ḡ. primũ meoriale
accedit ad amorẽ. scdm̄ edificat
ad fidei veritate: tertiu aut' mia-
bilis eleuat ad spei firmitate.
Vñ **hebre. vi.** fortissimũ habem'
solatiũ: qui cõfugim' ad tenẽdã
ppositã spem. qz sic' aie anchorã
habem' tutã et firmã. **Sic** eni
anchora figit nauũ: ita hec spes
in nobis fluctuante tutã mentẽ.
et expectatõe salutis. tenet imo-
bile. **Hec** igit' in ipõ dono st̄s fide-
randa. **D**onũ aut' i accipiente.
tres qrit habẽ p̄rietates. scilicet qz
sit affectuosũ p̄pos doni veri p̄fi-
ciẽs effectus qz ex pte suscipiẽtis
in dono seruet' debitus mod': et
qz donũ sit p̄manẽs et nõ euanes-
cẽs sicut quidã lusũ ul' lud'. **C**et
fectũ eni qrit donũ quo suscipiẽs
aliqd̄ cõferat p̄portione. querit
donãdi mod': ut qz sibi p̄petẽs
et offerens accipiat. p̄manentiã
aut' vlt' habene idigentia acci-
piẽs deficiat. **M**ulti ei dant ea
q̄ effectũ doni nõ habet: qz nich

il conferat nisi notamentum. **I**nde
 eccl. xv. Datus est sapientis non est tibi
 utilis: oculi enim eius septēplures
 sunt. Erigua dabit et milia impera-
 bit: et aptio oris illius inflamato
 est. Ois aut dans isipiens ē: qui
 non dat nisi ad accipiendum. Sicut dy-
 aboli promittēs regna. et mundus
 promittēs fortune bona: et caro pro-
 mittēs delicias. Et vni cuiuslibet ho-
 mi oculi sunt septēplures: quia septē
 capitalia inuēit vicia in donis su-
 is. Et aptio oris in deprimendo ad
 accipiendum inflamatio mala est
 ad ambitionē vel cupiditatē vel
 carnis stupiam. Et ideo p^r pau-
 ca ibide dicit. Hodie fenerat quis. et
 cras expostulat: et odibilis est ho-
 mi huiusmodi. Quęcumque enim quis fenera-
 do dat nobis dyabolus et mundus
 et caro. cras hoc est post modicum
 tempus expetūt cum usura mortis
 et inferni: in penis eternis. Et ideo
 tales in datis suis: nobis debe-
 rent esse odibiles. Hanc de causa
 distinguendum est in donis: sicut
 dicit eccl. xv. ubi sic dicit. Est datum quod
 non est utile: et est datum cuius tri-
 butio est duplex. Quia data ad
 decipiendum non sunt utilia sicut mil-
 tum nocua: quia sicut aues laqueo
 et pisces escam in hamo. ita per ta-
 lia isipientes decipiunt. Unde
 sap. xiiij. Creature in odium facte
 sunt. et in muscipula pedibus isi-
 pientium. Datum autem dupli-
 ce habet retributionis utilita-
 tem: quia et hic ad gratiam. et in futuro
 valet ad gloriam. **P**s. viij. et
 et veritate diligit deus: gratiam et gloriam

dabit dominus. **H**oc est quod dicit **Iac. i.**
 Ome datum optimū et ome donū
 p^rfectū. desursū ē descendēs a pre-
 lūmū: apud quē non est transmu-
 tatio. nisi viciassitudis obūbratio.
 Datum enim optimū ē: quod et fortu-
 ne bonis et naturalibus est melius
 in seipso. **P**fectū autem donū est:
 quia oem boni doni habet effectū.
Estud autem donū habet quidem mul-
 tiplicē effectū: sed vniū habet es-
 sentialit: alios autem effectus habet
 adiunctos. **S**ubstantialis autem ef-
 fectus ē restauratio deperditi in
 spūali vita: quā homo incurrit
 ex longa abstinentia a bi spūali.
Adiuncti effectus sunt in causando
 et significando. **I**n causando quod
 dem dicit hoc donū vniūm cōfor-
 tatiūm et caritatis incentiūm. **I**n
 significando autem dicit. sacra in vita-
 tis: et sacra in repⁿtationis celestis
 bñitudis. **P**rimus quidem effectus qui
 essentialis ē. quod donū istud spūa-
 lis in edie ē restauratiūm: sicut ab
 corpore in media restaurat cor-
 pale. **E**t hoc est dei donū. **V**n p^rs.
Pasti in conspectu meo mensa:
 adūsus eos qui tribulāt me. **I**n
 pinguasti in oleo caput meū:
 et calix meus in ebriās quia p^rclara-
 rus ē. **I**n eo enim quod dicit quod mensa
 dominus pavit: refectionē inuit.
In eo autem quod dicit adūsus eos qui
 tribulant me inuit: quia h^o mensa
 confortat contra eos et illa quae in e-
 dia in spūali inducūt virtute. **I**n
 eo autem quod dicit calix in ebriās quia p^r-
 clarus ē. inuit hūorem calidū et
 dulce: qui spūalit mebris infudit.

ad sui obliuionē. et transitū i di
uinā delcātionē. in optima ebrie
tate. De aduicto aut effectu. in
quātū est unitiū. dicit Jo. vi. Qui
māducat carnē meā et bibit sā
guinē meū. i me manet. et ego
in eo. De confortatiōe aut dicit i ps.
Panis cor hoīs confirmat. Et de
icendio caritatis dicit Can. iij. Co
medite amici et bibite. et inebri
amī carissimi. Et hec breuit tū
sum: qz multa talia in an habi
tis dixim. ¶ De effū aut quē hz
in significāda vitate. eo qz qz si
gurale fuit in veteribz sacmētis:
hic ondit in vitate. dicit Io. i. Grā
et veritas p ihm xpm facta ē. Et iter
ibide. Vidim glām ei glām qsi
vni geniti a pē: plenū grē et ve
ritate. In veritate enī reficit h.
sacmētū. et nō in umbra tibi
antiq. Sic enī veritas de tra orta
ē: hoc ē de treni corpis et sang
nis dono et sacro. In significāda
aut bītudie scōz. dicit Lu. xvij. Bīs
qui māducat panē in regno ce
lorū. Nullo igit destituit effū
ex quo habz oīa q deseruiūt in
structioni in significādo: et grē
refectiōis desuiūt in causando.
¶ Est aut aditendū in h. sacri
dono q hilari dicit in v. lib. de sy
nodis. qz salz hoc donū nālem
nū ad xpm pficit vniōnē. sed
naturale vocat vniōnē veram.
vniōnē naturāz: qz p h. sacm
xps in nobis p vtrāqz manz na
turā. et nos in ipō p corp et āz.
qz qsi due natē sūt in nobis. Ipe
enī veracit vnit nobis p hūa

nitatē et diuinitatē. et nos i ipō
mane spūalit p spūale mādu
cationē. et corpālit p sacimen
talē māducationē. sicut ondit.
pindustria auctoritas: qui man
ducat carnē meā et bibit sāgu
nē meū. i me manet et ego i eo.
Jo. vi. Sic g. hoc donū nullo ef
fectu destitūtū: verū est donū.
¶ In dono aut scōz psideat: qz
sit ei cui donat. cōueniens t. ppor
tionatū. Nō enī idē est donādū
militi et rustico: nō idē nobili
et ignobili. nō idē puero et
seni. Dicit ei phūs. qz spera et
lechitus pulcherrā magnifi
cētia sūt puerilis doni. qz tū se
ni exhibita potius irrisio qz do
na videntur. Hoc significat.
m. xv. ubi dicit. Dedit vniū qz
scōz p priā virtutē: hoc ē scōz
ppe virtutis pporationē. Hoc g.
donū quāte ē existimatoris. qz
vniū qz p priā et a se desidera
tā cōfert grām et delcātionē.
Sap. xvi. Volūtati vniū qz
eorz deseruiēs: ad qd qz qz vole
bat cōuertebat. Et parz an dicit.
Angeloz esca nutriuisti pplm
tūū: habentē in se omē delecta
mentū. et oēm saporē suauitat.
Phil. iij. Habeo aut oīa. et ha
būdo. Vn aut v. de aplis et disa
pulis dicit: qz nullz erat egens int
eos. Quā ex grā cōionis quā hoc
sacmētū significat oīm idi
gentie replebant: eo qz ipm do
nū oībus ē pporionatū. ut i eo
quilibz qd querit iueiat. et nō
deficiat. Lu. xvij. Quā nisi vos

sine saculo et pera: nūqd aliqd
 defuit vobis: At illi dixerūt. Ni-
 hil. **C**onatio enī quā habebat
 adiūte q̄ in hoc sac̄o et exhibet
 et significat: oīm repleuit idi-
 gentias. **T**ercio i dono bono
 siderandū est: q̄ sit p̄seuerās ai-
 eo q̄ accipit. et in vita et i morte:
 nec sit euanesceēs sic dona luden-
 tū in mūdū aītate. **Vñ eā. xi.**
dī. Datio dei p̄manet i iustis: et
p̄fectus illi successus habebūt
ieternū. Hec ē enī vera datio q̄ i
trāsitu p̄manet i viatiū: et in
vita i refectionē. et i iudicio in
redemptionē. et in p̄ia in eterne
bitūdis significatōe. Tales enī
successus donū istud habz ietnū.
Hoc mō p̄ celestis nouit bona
data dare filiis suis. In xi. p̄. f.
ij. Reddet ei bonū et nō malū: oī-
bus dieb' vite sue. Quia oīb' die-
bus vite n̄re et in grā et in glā
donū istud p̄seuerabit: ul' vite ḡ-
ne cōtentua. ul' vite glē signifi-
catiua. Thob. xij. Bonis opibus
p̄ eū repleti sum'. Jo. x. dicit. P̄
q̄ dedit in manus oīb' ē. Hoc
ē maximū fuit: q̄ p̄seuerās no-
bis donū donauit. P̄ hoc ē ad
oīa sum' et erim' sufficientes.
Vñ p̄ dicit. Deorū fecit mira-
bilū suorū: mīors et mīseator
oīs. eā dedit timētib' se. U.
enī oībus mirabili' mīabili' ē.
p̄ se nob' donat. et in se p̄sistens
p̄manet: q̄ sumit in abū et i
teger p̄seuerat: q̄ p̄seuerat in
nobis in oēm sufficiētiā corpis
et aīe et vite et mortis et gr̄ie

et glorie nichilo et donator et do-
 nū oīm illozū. **Vñ p̄sa. xxxij. Da-**
nus datus ē ei: aq̄ eius fideles st.
Quā nō deficiūt sicut p̄us medarij
mūdi ul' carnalis deceptōis.

De genere abi et potus. Cū pars.

Dicit aut hoc
 sacramentū a
 sās p̄ibus. in
 gene abi et po-
 tus: sicut et
 ip̄e xp̄us d̄. io.
 vi. Caro mea

ve ē abus: et sanguis me' ve est
 potus. Et sic circa hoc sac̄m q̄
 tuor in cōi notāda occurrūt. Sa-
 licet cui' mōi sit abus. Et sc̄o
 q̄lis sit potus. **Tercio q̄liter totj**
xp̄s sub abo cōtineat et potu. q̄
to v̄o qualit' sit sumed'. et q̄d in
eo p̄cipiat. In p̄mo aut salis
cui' mōi abus sit eucharistia.
Quē in gr̄ie occurrūt notāda.
f. abi nobilitas ex gr̄ie. abi sua-
uitas ex sapore. abi lauitas ex
pparatoe. abi sanitas ex opatoe.
abi nutritas ex vtute. abi ad-
abatū p̄gruitas ex silitudie. a-
bi ad abatū penetrabilitas ex
subtilitate. abi ad abatū vni-
bilitas ex cōnaturalitate. et a-
bi cū abato firma hesibilitas
ex abati p̄ abū apprehensione.
Hec enī non ē in oī abo v̄o et
bono p̄siderant. De p̄mo no-
tat: q̄ nobilis ēē debet. Ideo q̄
ē regius. q̄ ē filijs ordiatus: et
q̄ de ip̄is p̄optuarijs sūmi regj
assuptus. De p̄mo hoz d̄ gen.
xlij. Aser p̄ignus panis ei: et

pbebit delicias regibz. Non igit
 ignobilis e abus istius afer q
 btus interpretat: ut delicias etia
 regibz valet pbere. Regibz inqum
 qui in regno xpi oi decore vtutis
 coronati: regni honore optinue
 runt. Hic e abus q vere fidelissio
 militi exhibitus e a dauid: cu re
 uertetur ab exatu. y. R. xi. ubi
 sic dr. Egressus e vias de domo
 dauid: scutusq e cu ab regibus.
Vias lux mea ds interpretat: vel
 icendiu meu dñs: et significat
 eos i quibz decore fulget regibus i
 lue sapie. et igniti rapiat lapi
 des vtutu in igne affectu i raita
 te. Hysut de domo t palatio regis
 dauid: qz ptinet ad curia regale
 ad regnu ordinati. In palatio ei
 celi cogitatioe et auditate et in
 tentioe et desideio conuersant: di
 tetes cu aplo. phil. iij. **Desiderabilia**
 i con
 teplatioe vitatis: et maufortes
 in oi honestate vtutis. Hos p ma
 nu sumi regis missi: seqtur ab
 regibus ad regale dignitate ppat.
Hoc optie significatu e ihe. vltio.
 ubi dr q monarcha sum i euilme
 radath q tur monarcha fuit. e
 leuauit caput ioachi qui dmi ex
 altatio interpretat. regis iude de
 domo carceis. et locut e cu eo bo
 na: et posuit thronu eius sup
 thronos regu qui erat post se in
 babilone: et mutauit vestimenta
 carceis ei: et dmedebat pane co
 ra eo semp cunctis diebz vite ei.
 et abaria ei abaria ppetua da
 bant ei a rege babilonie statu

ta p singulos dies usq ad diem
 mortis sue. Rex ei babilonie re
 hui mundi dñs e iude: q ioachi
 eu que deus gra sua surge in al
 tu fecit de domo carceis strictis
 simi. i quo multi captiui tenet
 i ptoz vitulis: eleuatu benign
 ne alloquit. et vestit eu conuersa
 tioe regy decore: et de mesa re
 gali abaria facit exhiberi i re
 fertioe hui ab. cunctis diebz ppe
 tuo q vegetant i etnu. Sic ergo
 iste e ab regibus: qz regibz ppat.
Qui est etia ideo regibus: qz fi
 ly regis sumi ad regnu natis
 e et deditus et ordinat. **Un etia**
m. xv. a dno dr. No est bonu pa
ne sume filioz: et mitte eam.
Hu aut fily. de quibz dr. io. i. Et
 no ex homibus. neq ex volutate
 carnis neq ex volutate vi: sed
 deo nati st. **Aspu eni formati i**
 silitudine diuina facti st fily dei:
 quibz diuinus abus e pparand.
Et hec e causa q vocat panis an
geloz: q fily dei dicunt in gla scilicet
regnates. ps. Pane angeloz ma
ducauit ho. No saluz ad silitudi
ne angeloz puctus. sap. xvi.
Angeloz esca nutritiusti plm tui.
 habente i se ome deliamentu et
 oem saporis suauitate. **Sbstan**
 tia eni tua et dulcedine tua qua
 i filios hres ondebis. **In dulce**
 dine pena celestis regis filys dei
 e pparatus iste ab: et ideo est re
 gibus. **Est aut itio regibus: qz**
 de ipis sumi regis pmtuarius est
 assuptus. **Sic dicit ps. In ebria**
 butur ab vbtate domus tue: et tot

vente voluptatis tue potabis eos.
Habundans enim abus regalis in
 domo summi regis: n. aliqd est in
 ea n. splendoru et regale. Hoc est
 enim qd dicitur. eccl. xxxi. Splendoru in
 panibus. benedicent labia multorum: et
 testimoniu vitatis illius fidele. Splen-
 dent habundantia et decore regio.
 oia qm domo sunt regis. Et ideo i
 panibus splendoru habet. qm labi-
 bia oim gustantiu panes illos ben-
 dicunt magnificam gratiam actione:
 et testimoniu veritatis de oi regio
 cultu mese sue fidele et verax i
 perpetuu. **P**oter qd et filius prodigus
 qui primo p stulticia bona sua co-
 sumserat: sapienter in seipm reu-
 sus ait. Lu. xv. Quanta mtenary i
 domo patris mei habundant panibus?
 ego autem hic fame pereo: surgam
 et ibo ad patrem meum. et dicam ei. Pater
 meum vnu sicut ex mtenarys tuis.
Habundans enim panibus est domus:
 et oia habundantia regalium aboz
 adimpleta. ps. Pemptuaia eoz
 plena: eructantia ex hoc in illud.
Sic ergo dicitur abus regius. **I**n
 spe autem acceptus iste abus: qntu
 est iste abus et no sacrificiu iuenit:
 in animalibus qdem i tribus dignioribus
 significatus. In granis autem p
 signat in duobus. In animalibus p
 signat in vitulo saginato: i ag-
 no et in hedo qui legitur: abis suis
 se et angeloz et prim. In granis
 autem p signat in mana. et in
 pane frumeti: nec i alijs abis
 de facili iuenit. p signat i abo
 sumptu. Cuius causa est: qm in vi-
 tulo p signat xpi officiu. qd est

xpi cultura. qua excoluit corda
 hominum. tanquam quedam vitulammina
 dine placentia et seuitia para-
 da. Et qntu ad refectioem talis
 opis: voluit i abo vituli sagina-
 ti p signari. In agno autem signifi-
 cat qntu ad innocentiam et paciam.
Et ideo p signado suaz virtutu re-
 fectioem: voluit p signari in abo
 agni. In hedulo autem significat
 qntu ad incarnationis et passiois
 causa q est pccati: qz venit in fili-
 tudine carnis pccati: qui pccati oc-
 tulit. Et ideo voluit abo hedo p
 signari: qz et hedus similitudine huius
 coru et rapraui hnt: s fetore huius
 cu et rapraui no hnt. In hys p sig-
 nat in abis pccati iste abus. De
 granis autem ro est: qz in xpo id qd
 eu abum nrm fecit. pietas est et mra
 et obia patris. Et quo ad her tria.
 voluit p signari i mana qd de celo
 venit: in quo significat obedie
 patris de celo. et sapore habuit olei
 dulcis et pinguis. Et i dulcedie
 quide significat naturalis boitatis
 et pietas: q eu abum nrm fecit. In
 pignedie significat mra ipius.
 qua ad nos habuit: qm talia bo-
 na multiplicibus defectibus nris op-
 posuit. In grano autem frumeti p
 signat in abis pccati qntu ad rob-
 rem: qd pstat hoc sacramentu. Tam
 magnus est abus. vno et eode signo
 no potuit p signari. Refert eu phi-
 lo qui libru sapie fecit: qz ois sa-
 poris in abo pccati ex euntiu de egyp-
 to. fuit delictamentu salutae. **I**n
 vitulo qdem p signat angelozu
 esca. gen. xviii. ubi dicitur. qz tribus an-

gelis videntib⁹ ad tabernaculū a
brahe in ipso feruore diei. et facie
tibus. pmissione de nasaturo fi
lio. qui cunctis risu et gaudiū cet
futurus. dicit. quippe abrahā cū
ut ad armentū. et tulit inde vi
tulū tenerimū et optimū. de
ditq; puero. qui festiāuit et corit
eū: tulitq; butirū et lac et vitulū
quē coxerat. et posuit corā angel.
Abrahā enī p̄ fidei et p̄ma credē
di via. sumū p̄iarthā significat:
armentū aut significat totā vi
lū fidelū congregatiōe. ex q̄ gre
ge assumptus ē vitul⁹: q̄ ex illoz
corpali substantia sine lege cōu
piscētie assumptus ē n̄r abus ih̄s
xp̄s. Vitulus aut qui iugū non
portauit alicui⁹ seruitutē. Hic
ē vitul⁹ de quo d̄r in ps̄. Placeb̄
deo sup vitulū nouellū. cornua
p̄ducentē et vngulas. Iste enī
vitulus sup om̄s deo placeat vi
tulob. qui ad illi⁹ optimi nostri
vituli similitudinē in abū angloz
sūt formati. q̄ sc̄i angeli in cō
uersatiōe eoz. delcābili⁹ i fiant.
et cornua p̄duūt v̄tutis et vita
tis. q̄bus et vitia et fallitatem
oem ventilāt. et vngulas fissas
serenissie censure et districtiōis
quib⁹ se et affect⁹ suos p̄tegūt:
ne frenis delcātionib⁹ i gnati
mollescat. Hic ē vitul⁹ teneri
m⁹. quē nulla idurauit mala
osuetudo. tenent se p̄bens ad
fidelū mādūatione. Hic ē vi
tul⁹ optim⁹ oim̄ v̄tate excedēs
sc̄oz: ita ut in cōpatōe ip̄iq. ali
nō dicant boni. m̄. xix. Demo

bonus n̄ solus deus. Hic ē vitul⁹
puero p̄iarthe. hoc ē ordini sa
cerdotū assignat⁹. coquēdus in
igne passiois et caritatis et de
uotiois. quib⁹ ignib⁹ nobis in
tibi cōuenienter p̄parat: ut cō
tantes sim⁹ passionib⁹. affecti
in caritate. et tota mētis deuotōe
accedam⁹. Hic tū butiro sue dei
tatis nobis p̄ponit: et tū lacte
hūanitatē dicitē ps̄a. vi. Buti
rū et mel comedet: ut suat rep
bare malū et elige bonū. Et in
cant. iii. Mel et lac sub lingua
tua. Iste ē vitul⁹ saginat⁹: quē
occidit magn⁹ p̄familias. lu. xv.
q̄n filii sui saluū recepit. et sy
phoniā et chorū exultāe fecit:
q̄ i recōsiliatiōe n̄r ad deū hū
vitul⁹ oī piguedie gr̄e saginat⁹
ortus fuit. cui tot⁹ cetus p̄phaz
et sc̄oz cōcordit. q̄si in syphonia
recinerūt: et om̄s in tripudio cō
uū istius solepnitatis lauda
uerūt. Iste ē vitul⁹ cui multi vi
tuli sūt. postea aduūti i angloz
nūciōz dei refectiōe: ad laudē
dñi n̄r ih̄u xp̄i. Osee xiiij. Redde
vitulos labioz n̄roz. i. v̄tutes ti
bi labores offerim⁹. Hic ē vitul⁹
de quo d̄r. i. R̄. i. Adduxit eū sc̄i
āna i vitulis trib⁹. et trib⁹ mo
dys farine et amphora vini. An
na enī gr̄a interpretat. q̄ p̄uēu a
deo postulati i vitulis trib⁹: h̄
ē p̄fectu v̄tatis et v̄tutis et de
uotiois. sc̄i ad sardote adducit.
Et trib⁹ modys farine. q̄ tres sig
nificat mēsuras inocētie: h̄ ē
q̄ nulli nocuit. q̄ bona p̄ malis

rependit. q̄ lesus a ledente vin
 dicta nō expectat: s̄ indulgentiā
 ipetrauit. Et anphora vini. q̄
 significat mēsurā gaudiorū in
 ternorū in sanguine xpi. Sic ḡ p̄
 tiositas et nobilitas isti abī
 in vitulo significat saginato.
Significat etiā in agno q̄ oc
 casus ē ab origine mūdi. apoc. i.
 Hic enī etiā abus fuit scōz: li
 beras eos a p̄ssore angelo.
 Significat aut̄ in agno: q̄ntū ad
 innocentie et obie et paciē simpli
 citate. Vñ exo. xij. Erat aut̄ agn⁹
 sine macula: mascul⁹ agnicul⁹.
 Absq̄ oi macula p̄cā fuit xps.
 Mascul⁹ hoc ē p̄fect⁹: et anicul⁹
 sup̄ que om̄ celestū lūmū fue
 rant cōplete inelatioēs. Hic est
 enī ānus p̄fctē celestis illuatio
 nis: ānus benignitatis diuine.
 p̄s. Vñ dices corone āni benigni
 tatis tue. In corona ei i ipis illu
 matioib⁹ trāsiunt: q̄n vmb̄ rei
 tati r̄ndit. Hic ē agn⁹ s̄m macula.
 De quo d̄. R̄. xi. Ego q̄ agn⁹ man
 suctus q̄ portat ad victimā. Et
ysa. liij. Dicit ouis ad occasioē du
 cet̄: et sicut agn⁹ corā tonde te se
 sine voce. Quā innocentia suā per
 oim modū paciē et obie p̄bauit:
 oñdens. q̄ ipē ē agn⁹ dei q̄ tollit
 p̄cā mūdi. Ioh̄is p̄. Vñ apoc. vi.
Vidi sup̄ monte syon agnū stan
 tā. et cū eo centū xliij milia: ha
 bentes nomē ei⁹ et nomē p̄ris ei⁹
 scriptū in frontib⁹ eorū. Quia
 multi agnelli hūiles et mites
 et obediētes. hūc agnū imitati
 sūt: q̄ seipos deo imolaue

rūt. De quib⁹ d̄. apoc. viij. **A**gn⁹
 qui i medio throni ē reget illos:
 et deducet illos ad vite fontes a
 quaz. Agn⁹ enī q̄ mā suetū aīal
 ē et inocens: gregale aīal ē. et
 delcāt in grege agnoz: i quo ipē
 ē dux et verux om̄ mā suetoz.
ysa. xl. In brachio suo gregabit
 agnos: et in sinu suo leuabit.

In hedo aut̄ significat: q̄ntū
 ad causā incarnationis et passiois.
Vñ exo. xij. p̄cipit. q̄ iuxta ritū
 tollat: et hedus in cui⁹ sanguie
 et abo filij isrl̄ libentur. Vñ et
nr̄ rebecca gen. xxvi. dixit iacob
 filio suo. Affer m̄ duos hedos op
 timos. sicut noueat velle p̄em
 suū: et corit inde pulmētū. Duo
 aut̄ hedi significat. vn⁹ quidē
 similitudinē p̄cā i corpe xpi: alter
 aut̄ causā p̄cā i corpe nr̄o: qui
 si cocti sūt igne diuino deuotiois
 et caritatis. miābilit̄ delectant
 fauces dei. et ad bñ dictioēz incli
 nāt. Hic ē hedus que manue. idē
 req̄strens optulit angelo dñi. Iu
 di. xiiij. In cui⁹ flāma angel⁹ i ce
 lū ascendit. Angeli ei dei i peni
 tetis p̄cōz reficiūt: et ascendētēs
 in celū corā deo vota penitentū
 exponūt: refentes grām p̄ opib⁹
 p̄nie. Sic igit̄ abī p̄signatus ē
 in aīalib⁹: et hac rōe qua signa
 ta ē a nobis. Sic enī dixim⁹ tati
 sac̄mēti abī vna et eadē figura
 simplici nō potuit p̄signari: sed
 plurib⁹ p̄pter plures eius grās
 p̄signari digne debebat. **I**n gra
 nis aut̄ p̄signat⁹ in duob⁹: sc̄z i
 māna qd̄ ad modū grani corā dei

cadebat et in frumeto. **I**n man-
 nate aut quā de causis p̄signa-
 bat. **S**alz qñtū ad originē: qz ce-
 leste fuit māna. **I**n sapore: qz di-
 uersos saporēs habebat. **E**t i lo-
 co: qz tñsētib⁹ p̄ desertū tm̄ da-
 bat. **E**t i miraculo: qz miaculo se-
 venit. **E**t i defcū: qz gustat⁹ fuit
 tib⁹ patre defcāt. **E**t de p̄mo qd̄
 hor⁹ cōuenientia ē: qz et xp̄s de celo
 uenit. **E**t mltitudo gr̄az in xp̄o:
 mltiplias saporis i mānate idē
 tū fuit. **D**esertū aut i quo exhi-
 bitū ē. desertū mūdi sigt. qd̄ a p̄-
 fctā receptioē diuine dulcedis de-
 sertū est et icultū. **A**diaculosa
 aut natiua xp̄i respōdet miacu-
 lo mānatis. **E**t defect⁹ eius i pa-
 tia significat. qz post exiliū hui⁹
 uite talib⁹ formis ⁊ similitudinibus
 abi dñi nō indigem⁹. qñ d̄s p̄ se
 seipm̄ senob̄ in apta spē i stallab⁹.
His igit de causis i mānate est
 p̄signatū: et i mēoriale h⁹ gr̄e
 corā dño ē reseruatū. **heb. iij.** **I**n
 qua uena aurea habens manna.
Quōmōdō istoz ē. qz origie ab
 n̄ est de celo. hoc ē de altitudine
 hūane n̄: in qua n̄am naturā
 accepit immunē a culpa. **io. iij.** **E**t
 de celo uenit sup̄ om̄s ē: et qd̄ uidit
 et audiuit hoc testat. **p̄s.** **P**anē
 celi dedit eis: abaria misit eis i
 habūdantia. **E**t melior ē panis
 n̄ de celo: qz de celo hūane nate
 fuit assumptus. de celo aut scē tñ-
 tatis fuit assumēs: et de altissio-
 btutis celestis fuit scā assumptio.
psa. lviij. **S**ustollā te sup̄ altitu-
 dine t̄re: et ab abo te h̄editate ia-

tob̄ p̄ris tui. **A**ltitudo t̄re. sup̄
 mū est nature hūane: put qñtū
 ad innocentia culpe fuit in p̄mo
 statu hoīs. **D**e quo statu xp̄s na-
 turā n̄am assupsit. q̄ diuitati ē
 vnita: p̄ quā vnionē pleitudiez
 oīs gr̄e accepit. **E**t iō euchaistia
 hoc ē bona gr̄a: q̄ fideles nutrit
 ēē poterit. **H**oc aut p̄ corpulentā
 sbam h̄editas p̄m̄ n̄oz fuit: a
 quib⁹ xp̄us descendit. **Q**ñ de se
 et oīb⁹ talib⁹ sibi sic icorpat⁹
 dicit xp̄s. **io. iij.** **N**emo ascendit
 in celū n̄ qui descendit de celo: fi-
 lius hoīs qui ē in celo. **Q**ui p̄ se
 naturā diuinā de celo scē tñ: si q̄
 creatus fuit. hō assumēdo passi-
 bilitatē descendit: et in ip̄o qñ-
 tū ad imutationē p̄tā p̄m̄ asit:
 et tū oīb⁹ el̄is sibi icorpat⁹:
 i utrūqz celū reascendit. **S**ic ḡ
 ueniunt māna et ab⁹ iste. qñtū
 ad originē. **C**ōueniunt etiā i
 saporē diuisitate. **Q**ia sic māna
 diuisos saporēs habuit corpalit⁹:
 ita diuisos saporēs gr̄e h̄t iste a-
 bus spūaliter. **D**icit enī **philo.**
in suo exo. q̄ fecit terendo pentha-
 teua h̄istoriā. qz māna mastua-
 tū semp̄ cōuertebat⁹ in saporē
 desideratū a comedēte: ita tñ q̄
 vincebāt i eo sapor dulcis ⁊ pi-
 guis: ut ex dulcedie reficet na-
 turā. et ex piguedie cōduret a-
 bū. et ex affecto saporē satisfacēt
 appetitū p̄medētis. **E**t hoc est
 ut dicit **philo.** qd̄ itendit **p̄s.** **Q**ñ
 ducauerūt et saturati s̄ nimis:
 et desiderū cor̄ attulit eis dñs:
 nō sūt fraudati a desiderijs suis.

Quia ex dulcedie attulit saturi-
tate. ex piguedine demulsiuit gus-
tu: et ex sapore desiderato attulit
desideriu. Sap. xvi. Datu pane
de celo pstitisti illis su labore:
habente in se ome deliamentu.
et oem sapore suauitatis. Et pau-
lo post. Voluntati vni cuiusq; eoz
deserues: ad qd qsq; volebat con-
uertebat. **I**ta et spuali paib
nr que ad aru deuotam. oim est
vas graaz. oem sapore gre exhibes:
et pter hoc dulcedine deuotioib.
ad nos gustu exhibens spuali.
Et sicut aures diuisozu verba dei
audientiu. diuisas i verbo inue-
nit pro vni cuiusq; facultate illu-
natioes: ita fauces diuisoz hnt
tibu gustantiu diuisas graaz in-
ueiunt refectioes. Job. xii. **N**one
auris verba diuiduat. et fauces
medietis sapore: Qui dicit. Sic.
du mo fauces aliena amaritu-
die no sut ifecte. Infirmis eni
oia amara videtur. sic d' phus:
qz tolerata et fellea amaritudo.
palatu infiat febricitantiu. **E**t
sic infirmi ex amaritudine pta: no
diuiduat veru sapore hui' abi.
Ad viij. **I**n amaritudine fellis et
obligatioe iugitatis video te ee.
Hoc significatu est. exo. xxix. ubi
de agno offendo i vespa dñs su-
dit: qz iuxta ea q dixi in odoe su-
auitatis. sacrificiu dno est oblata
oe ppetua. **D**icut aut hy q pti st
i natalibz. q odor seqla e sapois:
net pt ee odor suauissim: n' h' e
est oblatoe ppetua i oeb gnatio-
nes. n' vni qsq; sapore sps que ge-

rit i agno isto inuicet. **S**ic est q
i cant. iiij. dz. **O**dor vnguetoz tu-
ozu sup oia aromata: qz ois vnti-
ois et piguedis gra e in eucharis-
tia cont oem ifirmitate. et ad o-
ne refectioe sapor oia vincens
aromata. **S**ic igit. **S**uauentia e.
eucharistialis abi et manatis
i diuisitate saporu. **I**n loco etia
exhibitoes vniu'sq; gre pueiunt.
No eni dabat mana n' in des'to.
ubi aliud delabile et reficiens
ad esu no fuit: et sic no sentitur
dulcedo gre et sapor eucharistie:
n' in hys qui se in desertu corde
tñfferut. et mudanas no senti-
at delatioes. Vn d' bts bñard.
Delicata e dina solatio: no da-
tur admittentibz aliena. **E**t h'
e qd d' ps. **D**iguescet speciosa de-
serti: et exultatioe colles atin-
gent. **H**ec eni sut speciosa des'ti.
q in se ipa deserta faciut: ne in-
eis qd qz tollat mudz de tumultuo-
sis et caducis delatioibz. **E**t col-
les ta altoz cordiu frepte: exul-
tatoe dine solatiois attingut.
Ad hoc desertu iuitat dñs m. vi.
Veite seorsu in desertu loci: et
iquesate pusillu. **I**n h' deserto
bis dñs pauit turbas: et alibi
pauisse no legit. m. xvi. **E**t m.
xvij. io. vi. **P**res vni maducave-
rut mana in deserto. **H**oc e de-
sertu de quo dr. psa. xxxij. **E**t de
sertu in chermel: et chermel in
saltu reputabit. **C**hermel eni
agn' tener interpretat: qz des'tu
illud delicias nr dei et agni oi-
gra tenuim' expit. **E**t chermel

reputabit in saltu. q̄ q̄ oīa ibi
 exiuit fructa saltu vocat: q̄
 in talib⁹ delictis victor saltu oīs
 virtutis. **C**onuenit etiā i creatio
 nis et exhibitionis mō vtrūq̄ ei
 miraculo dei ē exhibitū natāli
 b⁹ poteris ad hoc existētib⁹ i
 firmis et i validis. **Uñ exo. xvi.**
Ecce ego pluiā vobis panes de ce
 lo: egrediat⁹ p̄pls et colligat qui
 sufficiūt p̄ singulos dies. **p̄s.** Por
 tas celi aperuit dñs: et pluit il
 lis māna ad edendū. Sic etiā sol⁹
 dñs sua volūtate et verbo: abū
 eucharisticē mīstrat. **Jo. vi.** Pa
 nis quē ego dabo. caro meā est.
Acti dicit. Ego dabo et nō ali⁹:
 q̄ nō nisi dñs hūc abū gloriosū.
 sapore vite cōtente diuinitatis
 hūtem. potit dare. **Uñ etiā xps**
 hūc abū p̄ferens mānati: et of
 tendēs q̄ nec illū nec istū potit
 dare. n̄ solus deus. **D. io. vi.** **A**
 mē amē dico vob. **N**ō dedit vob
 moyses panē de celo: s̄ p̄ meus
 dat vobis panē verū de celo. **P**a
 nis enī verus ē qui de celo des
 cendit: ut det vitā mūdo. **I**lle enī
 p̄ns quē moyses orōne a deo i
 petiuit. et nō de thesauris suis
 dedit. s̄ dñs: nō ad vitā eternā
 sumētes eū vegetauit. q̄uis de
 celo descendit: s̄ iste panis qui
 sic ille de celo descendit. quē sic
 illū nō de thesauris hūanis. s̄
 de diuis suis p̄optuariis p̄ ce
 lestis ptulit. **I**n hoc verus est.
 q̄ i fertos a se vegetat. ad vitā e
 ternā: et ita vtrūq̄ miraculo boni
 tatis dei ē exhibitus. **E**t i hoc

verū est qd̄ dicit. **p̄s.** q̄ nouū mi
 raculū veti⁹ formās memoriā
 fecit mirabilū suorū: misericors
 et miserator dñs. **E**stā dedit ti
 metib⁹ se. **Q**uā ne inferiores repu
 tare. antiq̄s p̄ribus. q̄ anglorū
 estā nutriti sūt: q̄ i p̄mo ut sup̄
 ores in i finitū reputāem. dñm
 angelorū nobis pauit in estā.
Uñ io. 6. dicit. **O**pamētib⁹ q̄ non
 perit. s̄ qui p̄manet i vitā etnā:
 quē filius hoīs dabit vobis. **D**e q̄
 pane post pauca q̄dam ignorātes
 verū dixerūt. **D**ñe da nobis semp
 hūc panē. **D**e quo etiā dñs expo
 nēs subdit. **E**go sū panis vite:
 q̄ venit ad me nō esuriet. **P**atet
 igit⁹ q̄ vtrūq̄ ab ip̄a dei dulcedie.
 p̄ miraculū est amīstrat⁹. **D**icit
 enī ioh. crisos. q̄ omē id p̄ miracu
 lū fit: q̄ sola fit dei volūtate. nullā
 potētia natē coopante. **E**st etiā
 cōuenientia in defectiōe. **M**āna enī
 defeat filijs isrl̄ in trā. p̄missio
 nis i trātib⁹: et de fructib⁹ tē
 p̄missiōis gustantib⁹. **Uñ iosue**
v. **D**efeat māna p̄ q̄ d̄ mederūt
 de fructib⁹ tē. nec usi sūt vltra
 abo illo filij isrl̄: s̄ cōmederūt de
 fructib⁹ p̄ntis anī tē chanaan.
Ita etiā in hoc t̄nsitu mūdi vitā
 abo eucharisticē: sub specie p̄ns
 et vini velati. **S**i cū ad patriā
 veiem⁹: ip̄am verū vitā gustā
 bim⁹ i vera spe dei qui ē fruct⁹
 tē chanaan hoc ē t̄nsmutate. q̄
 ibi grā t̄nsmutat⁹ in gloriā. **E**t
 hoc ē qd̄ dicit dñs. **io. xvi.** **H**ec in
 puerib⁹ locut⁹ sū vobis: s̄ venit
 hora t̄nā nō in p̄rib⁹ s̄ palā de

pre meo annuaabo vobis. **S**ilitu
 dimbz ei sacramentalibz vtem tm
 vsq ad manifestatione et prepti
 one apte vitatis. Hoc e illud qd
 dicit apls. i. cor. xij. Cu venit qd
 pfm est: euacua bit qd ex pte e.
 Hoc em pfm qd deu sicut est pti
 cipam: silitudibz aut pais r vi
 ni sensibilibz manuducim ppter
 nram ipfectione. In oibus ergo
 quibz dicitis puenit mana cum
 euchaistia: et talis puenientia i
 dinis to cordia vocat. Sic ergo p
 mana eucharistia p signatur.

De materia huius sacramenti.

Nonus aut sacramenti mate
 ria taq in abo sui geneis
 nobilissio accipit in pane de fru
 meto. Huc em frumeto xps se
 pavit: io. xy. dices. Nisi granu
 frumeti cadens in tra mortuu fu
 erit: ipm solu manet. In gnis
 em qtuor to siderant qn eligut:
 color. s. figa. qntitas et puritas sb
 stantie. si debeant ee nobilia. Hec ei
 oia: i grano frumeti iu euunt.

Est ei intus coloris niuei: et ex
 teius coloris rubei. Et h melioza
 dicit a phias ee gna. Et h duo
 ppetut. ut rubor referat ad pa
 tiam sanguis: et niueus color v
 featur ad candore vite inocentis.

Can. v. Dilais meus candidus et
 rubicundus: claus ex milibz. **Can.**
 didus inocetia: et rubicundus patia
 passiois. **Figura** aut grani frume
 ti colunat est. cui igne ut dicit en
 thides e: q circuli cu centu eqlit
 distans. equalit eleuet. **Figra**
 em h. vndiq a centro eqlit dis

tans. ubiq equalit pmit et pmit.
 et e fidei fulamentu: sicut hoc in
 telligit ee sacramentu. **Apo. iij.** Et
 vicit facia illu colupna in teplo
 meo. **Hoc mo dr ecc. xxij.** Thron
 meus in colupna nubis. Hec e ei
 colupna imobilis de septe: h est
 de septe sacmētalibz gratijs. De
 quibz dr pu. 2. **Sapia** edificauit
 sibi domu: exadit colupnas septe.
Qntitas aut p siderat: q mai
 e int grana q in pane q hois e
 panis assumit. **Ordeu** em ab e
 iumetoz. **Auena** aut ab altulu.
Siligo est ifirmitas ad frumentu
 q in tra bona siligo semiata nobi
 litat in tritutu: et in tra mala
 frumetu semiatu degenat siligi
 ne. **Et ideo** pfm granu. no est nisi
 gnu frumeti. **Zacha. ix.** Qd est ei
 bonu eius. a q pulchru: n frume
 tu elcoz: et vinu germinas vgrēs.
 hoc e virgineas metes. **Puritas**
 aut sube q hit etia ad eps aliozu
 granoz ee phibet. **Vn ps.** Adipe
 frumeti sariat te. **Hoc ei** puru est:
 et ad eps ois gni nutrietis. **In qb**
 aiq gnis ista qtuor iu euunt: illa
 sut nobilioza. **Et ideo** materie cor
 poris dni apta. **In nullo** at ita i
 ueiunt: sicut i gno frumeti. **Et**
 ideo de nullo gno n de gno frume
 ti corpus dni pt psecrari. **Datet**
 igit q in gne ab panis iste gno
 nobilissio patur. **Vn gen. xvi.**
 dr. frumeto et vino stabilui eu.
Et tota domus iacob hoc e ecclia.
 fudata e sup h. sacm frumenti
 et vini: q in eo est materia frume
 ti et vini. **Hinc** e qd dr de pib h.

sacm̄ desiderantib⁹. **T**antum
 oculus iacob in tra frumētū vini
 et olei: q̄ frumentū significat
 h̄mōi sacm̄tū. qm̄ in sacm̄o dat
 cordis firmitatē: vinū autē spūale
 iocūditatē. et oleū pietatis p̄gūe
 diuē. Et hec sūt sup̄ q̄ tota p̄sistat
 ecclia. Sic legit. patz q̄ iste abus
 in gñe suo q̄tū ad significatiōē
 et cautionē. est egregius. Hoc enī
 ē granū purissimū dulcissimū. it̄
 oīa grana. **Q**n̄ etiā is q̄ degustauē
 rat illud: clamauit et dixit. Sicut
 adipe et p̄guediē repleat̄ anīa
 mea: et labijs exultatiōis lauda
 bit os meū. **N**ā ad ep̄s gr̄e deita
 tis. et p̄guedo deuotiōis ita re
 pleuēat̄ aīaz ip̄ius: q̄ tota pro
 rupit̄ i exultatiōē laudis. **H**̄
 triticū qd̄ purissimū purissio
 p̄gruit. et grano qd̄ est d̄s in cor
 porat̄: et ideo totū ad horreum
 dñi p̄tinet colligendū. **m̄ xij.**
Colligite p̄mū z̄ z̄ anīa i sacu
 los ad p̄burendū: triticū autē cō
 gregate i horreū meū. **O**m̄s ei
 isti p̄tinet ad horreū celi et ad
 mensā dei. Et q̄ ip̄e cui i corpo
 rādi sum⁹ purissim⁹ ē: ideo p̄ḡ
 it ut nō n̄ de purissio ḡno p̄ficiat̄.
 abus corp̄is eius. **H**oc ē triticū
 et vinū. q̄ om̄s antiqui i edia
 famis cōsupti: petebāt dūctes
tex̄. iij. **A**atrib⁹ suis dixerunt.
Ubi ē triticū et vinū cū exalauit̄
 aīas suas i sinu mat̄ri suaz. **I**n
 edia enī longa p̄supti ppli: miri
 bus suis hoc ē prelat̄is dixerūt.
Ubi ē triticū corp̄is sui. et vinū
 sanguis eius. qd̄ solū sacm̄ ē

pignus salutis eterne. **E**t h̄ dixe
 rūt eo tpe cū ex in edia destituti.
 exalarent aīas viatico carentes.
 in sinu h̄. est i gremio platozū.
 hoc sacm̄ nō exhibentū: q̄ nō
 n̄ p̄ figurā habebāt. et nō vitatē.
Nullū igit̄ in gñe granozū iuēri
 potit̄ adeo nobile et adeo dulce
 et min⁹ ventosū. q̄ hūilitatē sig
 nificat: sicut granū frumētū.
Et ideo dicit̄ p̄s. **A** frū frumētū vi
 ni et olei sui: multiplicati sunt.
Hec igit̄ causa q̄ in gñe granū
 nō nisi de ḡno frumētū: hoc sac
 m̄tū confici potest.

De ali suauitate et sapore.

Secūdu ordinē sup̄ius in
 dūte diuisiōis. nūc dicit̄
 dū occurrit de saporis suauitate:
 qui i hoc abo a spūali gustan
 tib⁹ enī iuenit̄. Et q̄uis in p̄mis
 sis qdam de hoc dicta sint: tñ q̄
 ad abū bonū p̄tinet. saporis sua
 uitas. etiā hic qdam alia et alit̄
 q̄ sup̄ius dicta sūt scribe⁹. **H**abz
 igit̄ in causando sapore h̄. sacm̄.
 et habet sape i significādo: et
 i ambob⁹ h̄s amirabile spūat̄
 sātatis odore. **I**n causando q̄
 d̄s habet sex sapes: habz enī
 sapore puritatis ex cozpe. sapo
 re dulce d̄s valde amabilis ex
 sanguē: sapore aut̄ oīs v̄tutis
 ex aīa qui ē sapor arōtic⁹. **H**abz
 etiā subtilitatis. et subtilit̄ in
 nos penetrātis ex spū hūano
 qui ē in ip̄o: et sapore oīs gr̄ate
 et tandē habet in oīb⁹ sapore
 celestē ex vnione hūanoz suoz.

A cum deitate. **M**ius enim sicut dicitur
 ysaac. in dietis naturalibus. ix. sunt sa-
 pores corporales. scilicet dulcis pinguis
 ponticus stipticus. acutus et ace-
 tosus salsus amarus et aquosus
 qui insipidus vocatur: tamen quod probatum
 est quod sapor est sequela complexio. ne-
 cessario sequitur. quod sicut quilibet rerum
 mixta vel composita propria habet complexi-
 onem: ita quilibet habet proprium sibi attri-
 butum saporum. Quia igitur quodam sunt in
 parte pura. et in parte impura: et in
 parte corrupta. et in parte non corrupta.
Ideo pauca inveniunt in omni purita-
 te sui saporum exhibetia: sed domini
 nostri ihesu christi purissimum corpus suo
 naturali solum in omnia composita sua
 puritatis exhibet saporum. Et sicut
 dicitur de moab ysa. xvi. et ier. xlviij.
 in malo quod non est transfusus de vase
 in vas. idcirco gustus eius promansit
 in eo: et odor eius non est immutatus.
Ita per stratum in bono dicitur de corpore
 domini. quod in vase virginale uteri
 matris spiritus sancti formatum in ali-
 ud vas promatulationis non est trans-
 fusus: et ideo gustus puritatis eius
 promansit in eo. et odor qui est saporis
 quodam euaporatio non est immutatus.
Omo enim incorruptum est. quod est in ipso
 sicut ipse dicitur in ps. **N**on dabit scin-
 tum vide corruptionem. Sicut autem
 ab omnibus phisicis. quod puritatis odor
 ab aliis quod impuro resoluit. et sapor
 saliter: si dicitur enim omnia principia
 huius corpus proficietia. **M**ateria
 eius purissimus sanguis est uteri vir-
 ginalis: virtus in eo diffusa vir-
 tus altissimi est. ut dicitur lu. p. **V**irtus
 altissimi obubrabit tibi. **O**peras

Spiritus sanctus est sicut ibidem dicitur. i. **S**piritus
 sanctus superueiet in te. **A**ssumes hoc cor-
 pus filii est altissimi. sicut dicitur. luc. p.
Aia de nouo a matribus trinitatis creata.
 et puritati corporis infusa et omni gratia
 repleta. **E**dignus puritatis in hoc
 corpore gustari potest. per se sub nichil.
Vnde sap. viij. ipse qui est sapientia patris dicitur.
Puer etiam ingeniosus: et sortitus suam
 aiam bonam. **E**t tamen eam magis bonam
 dei ad corpus incommutatam. **B**ene
 enim puer qui retentum in bitum suauiter
 puritatis odore. **E**t bene aiam bonam
 sortitus: quod omnis gratia vas sortitus est
 aiam. **E**t bene magis bonus erat
 omnibus. qui verus erat deus. **D**e quo dicitur
 math. xix. **N**emo bonus nisi solus deus.
Et optime subiungitur. quod venit ad corpus
 ab omni commatulatione incommutatam:
 quod de puro sanguine a puro spiritu et
 purissimo vase uteri virginale est
 confectum. **H**abet igitur purissimum sa-
 porum ex omni parte si puris facultibus:
 sicut ipsum purum est degustet. **H**abes
 etiam saporum dulcedis valde amabi-
 lis ex sanguine. **N**aturale est quod omnis san-
 guis dulcis est saporis: quod cum san-
 guis sit vltimum nutrimentum eorum
 qui sanguines habent. et nichil nu-
 triat nisi dulce: oportet quod omnis sanguis
 qui incorruptus est dulcedis habeat
 saporum. **Q**uante putas dulcedis est
 sanguis sacri huius: quia tam dulci fonte
 manauit. a tam dulci fonte
 hauriente in tam dulce vas est trans-
 fusus. **F**ons enim huius sanguis est san-
 guis in vesceibus gloriose virginis conten-
 tus: hauries hunc fonte spiritus sanctus est.
Vas in quod transfunditur corpus domini
 est ex quo etiam manat in sacramentum:

ex factio in corda fidelium. **Q**ue
 oia nichil amantudis hinc ad
 mixtu. **U**n cant. ij. ubi sponsa
 de fructu arboris cruce loqit d.
 Sub umbra illius que desiderave
 ra sedi: et fructus eius dulcis gut
 tur meo. **E**t h. d. p. sanguis
 a cruce distillante. **U**n sapientia
 salomonis suadet et dicit. Come
 de filumel q. bonum est: et favum
 dulcissimum gutturi tuo. Sanguis
 enim dulcis de domino corpore in nos
 distillans. e. tanquam favi dulcissimi.
 in quo mel de terra distillat.
Sapore autem aromatico omni virtute
 fragante habet ex aia: q. oib.
 virtutibus fuit. est. et erit semper
 plenissima. **U**n portu deliciaum
 significat. cant. iij. ubi sponsa
 spiritum sanctum alloquitur: et a se fugat
 spiritum malignum dicens. Surge aq.
 lo et veni auster: profla ortum meum
 et fluent aromata illius. **A** aq. lo
 ne enim pandet omne malum. q. e.
 vetus frigidus. dyabolice sug
 gestiois stringens aromata: ne sa
 pore et odore virtutum effundant.
De hoc g. d. q. surgat hoc e. re
 cedat et de medio tollat: quia
 ille oimino repulsus e. ab orto nostrorum
 deliciaum: qui e. aia christi. **S**z vei
 auster: qui e. ventus calidus et
 humidus ex calore aperies: et ex
 humiditate laxans aromata: et sig
 nificat spiritus sancti aspirationem ca
 lidam caritatem. et deuotionem humidam.
 pietatis solationem. et laxans et
 spirare faciens ortum istum. ut aro
 maticus eius sapor et odor in oem
 fluat etiam: ut oes hoc in bu

ant sapore. **U**nde ibidem dicit. **O**dor
 tuus super aromata. **S**icut autem in an
 habitis dicitur. odor est id est
 saporis: et respiratio quodam ex sa
 pore facta. **E**t spiritu autem humanorum
 qui est in h. factio et pulsans ad
 vitam. et aiales proficiens operationes
 ad agnoscendum: habet hoc sa
 mentum saporis subtilitatis. **Q**uia
 etiam secundum naturam subtilium in co
 positioe et spiritualium saporis et
 odores: valde sunt subtiles et fa
 cile penetrantes. **T**ali enim spirituali
 et spiritu pleno sapore: se transferat
 dominus in oim aias. et in saporem
 suum uertit. **U**n heb. iij. d. q. e.
 penetrabilior omni gladio anapiti.
 copagum q. ac medullarum. et dis
 trector cogitationum et intentionum
 cordis: ptingens ad diuisionem aie
 et spiritus. **I**n oia enim hec spiritus iste
 subtilis penetrat: et oia saporis
 diuinitatis informat. **E**t hoc e. qd
 dicitur sapientia. vii. **U**n nationes in aias
 sanctas se transferat amicos et prophetas
 dei constituit. **Q**uoniam enim dicitur q. in aias
 sanctas se transferat. non enim est in subti
 litatis et spirationis in aia spiritus
 materia hoc e. humore sicut in proprio
 subiecto est sapor et exspiratio
 ipsius secundum naturam est etiam odoris.
Quod aliquis dicat q. subtilitas
 ad saporis non pertinet: q. quibus
 subtilitas non sit sapor: tamen diuinitas
 est ois saporis et odoris. subti
 liter in nos penetratis et bene mo
 ti. **A**d hoc q. in nos transferat et
 moueat: per hanc subtilitatem in
 nos penetrante: dicitur de sapientia q.
 e. filius. sap. vii. **O**ibus enim mo

 Attribilibus mobilior est sapientia. Attribit autem ubique. Vapor est virtus dei: et emanatio quaedam claritatis omnipotentis dei sincera. Talis autem vaporis spiratio et emanatio sine ulla spiritus subtilitate in nos penetrantis: ad omnem sui spiritus infertur saporem et odorem. Sapor est autem gustus valde habet ex deitate. In qua sicut dicitur 1o. i. vidimus gloriam et gratiam quae unigeniti a patre: plenam gratiam et veritatem. Hoc sapor omnibus profertur delectabilibus: nec aliquid est quod pari possit delectationibus sacramentis. Sic accipit quod dicitur in ps. De laetare in domino: et dabit tibi petitiones cordis tui. Si enim delectatio est ut dicitur aspasus diffusio ne super maxime perveniens inestimabilem ducit esse delectationem: super gustum deitatis omnium gratiam et omni bono inferat. ps. Delectationes in dextera tua usque in finem. Eccl. lvi. Comedite bonum: et delectabit in tranquillitate anima vestra. Hic enim delectabilis sapor: omnem satisfaciens desiderio factorum sicut dicitur ps. xvi. Desiderium si impleatur: delectatur anima. Ex unione humanorum omnium deitate sapor est habitus in trinitate: quae est sapor celestium gaudiorum: quae omnia quae sunt in christo gustantibus hoc sacramentum infundunt. Et hic est sapor vite aeternae: de quo dicitur ps. ultio. Gustavit et vidit: quae bona est negotiatio eius. Hic est enim vinea: gaudium eternum gustantium referens et sapor bonorum et nostrorum. Eccl. xvi. Si libanum non intras vaporavit habitatio mea. Libanum enim mons optimus et delectabilis

bilibus plenus: et ideo non vnum sed omnia spirant bona. Et significat perversionem deitatis cum humanitate. Nam celestia omnia tremis sociata sunt: et omnia quae in caelis sunt sapienter et spirant. Et attende quod licet isti saporibus non sunt de saporibus corporalibus: quae ad faucibus corporali gustum deprehendunt: tamen omnem perveniunt quae ad nos pertinet esse determinat. Ad nutrimentum enim subesse exigit puritatem: quae impurum in nutrimento sument abicit a natura. Ad naturae convenientiam assuitur dulcedo: quae nichil nisi dulce appetit: et attrahit a natura. Aromaticum autem assuit ad appetitum exitationem: quae cum fastidio et abhoritionem abibus sument abicit magis quam utiliter suatur. Subtilitas natio requirit ad penetrationem ad inferiora delectabilibus autem ut natura expansa et dilatata undique super nutrimentum abunde diffundat: ut undique capiat et capiat a tibi nutrimento. Et quod nichil proficit sua operationem naturalem sine virtute celestium pervenit: omnibus in sapore virtus celestis bona celestia ingerens: ut quodlibet perditorum ad suum proprium deducat effectum. Et in hoc deprehendit miram altitudo sapientie divinae: quae in vno verbo omnia congregavit quae ad proficiendum requirunt nutrimentum. Et hoc significatum est gen. xlv. ubi sic dicitur. Venite ad me et ego dabo vobis omnia bona egypti: ut comedatis medullam terrae. Omnia enim bona nostra quae in egypto huius mundi habitamus: sunt in corpore sacro. Et tota me

dulla terre hoc ē terreni corporis.
 p sapore et nutrimentū est in eo.
Medula enī purius ē qđ ī corpe
 et dulcius et magis odorifera et
 subtilis et humiditatis etiā per
 ossa penetratis et delcābilis in
 gustu et virtutis maxie ad nutri
 mentū: ppter piguedinē quā ī se
 habet infusa. **H**oc igit saporē
 spūaliter h̄t in causa do. **H**abz
 aut duos ī significādo: scz sapo
 rē panis et saporē vini. **N**ā q̄uis
 aqua vino ī calite admisceat
 nō tñ tanta apponi debz ut vim
 tollat et deleat saporē: s̄ potius
 ipa aqua tota tñsue debz ī saporē
 vini. **Q**uia aq̄ significat īspi
 ditatē ppli. q̄ tota tñsue dz in sa
 pore spūs diuini: sicut ī seius of
 tendet. **S**apor igit panis de fru
 mēto assūtur: ad signifiādū cor
 dis ex isto nutrimento et fortationē:
 sicut ipse p̄riarcha. **gēn. xviii.** **D**o
 nā bucellā panis: et confortet cor
 v̄m. **C**onfortat aut p̄p̄m vite et
 virtutis: ferens nutrimentū et vehi
 culū. p qđ sbam suā fert nutri
 mentū: et p spm̄ q̄ illud granū
 plenū est: diffūdit spm̄: q̄ virtutē
 et vigoris ē vector ī mēbra. **E**t
 hoc magis facit panis ī sacmē
 to q̄ puritate sube nutrientis.
 h̄t pfectā: et fons ē oīs sp̄s am̄is
 trantis virtutē et fortitudinē. **I**nde
 enī dixit p̄riarcha. **C**onfortet cor
 v̄m. **E**t in p̄b. p hoc dz. **P**anis
 cor hoīs firmat. **A**ctū. **xvii.**
dixit paulg. **R**ogo vos autē ca
 p̄tū pro salute v̄a: q̄ nulli v̄m
 capillg de capite p̄bit. **C**ibus ei

salubrim salutis oibus. et con
 fortat in grā: et saluat a piculo.
In enī. **ij. r. xix.** **H**elpas in for
 titudinē panis quē sibi m̄stuit
 angelg ābulauit p desertū. **xl.**
dieb; et xl. noctib;: vsq; ad motē
dei orob. **N**ā p totū desertū hui
 mūdi. **xl. dieb; et xl. noctib; pe**
nitēcialib; ābulam;: donec ad
montē dīne visitatiōis et visio
nis pueniam;. **S**apor at vini ī
 significādo assūtur: ut sapor ex
 lestū gaudiorū ī nobis p̄ficiat.
 sicut dicit in p̄b. **V**inū letificat cor ho
 m̄is. **E**t iudi. **x.** dicit h̄. n̄a vitis.
Nō possū de ferre vinū mēū. qđ le
 tificat deū et hoīes: et v̄e ut int
 ligna pmouear. **S**icut aut dicitur
 q̄uis aq̄ ī sacmēto p nobis as
 suatur: tñ sapor aq̄ ī sacro nō
 sentitur: q̄ plus v̄ctus sangui
 n̄i. nō sanguis d̄tit ad īspi
 ditatē. s̄ gaudiorū spūaliū accip
 saporē. sicut **io. ij.** **A**qua arpo con
 uersa ī vinū. nichil retinuit de
 aq̄ īspiditate: s̄ tota d̄sa est
 ī vini sapore. **V**ñibi dē dz. **S**er
 uastū vinū bonū vsq; ad huc.
Sicut etiā vitis sup se d̄plutā per
 radices bibit aquā. et ex illa ge
 nēat vinū: qđ p̄inat eis a q̄b;
 colit. **M**ōt qđ **ysa. v.** dz de vinea
 fructū agrū nō ferente. **N**ā da
 bonū bib; ne pluat sup eā ymbes.
Mōt qđ etiā **empedocles** de natū
 vini loquēs dicit. q̄ vinū est a
 qua putrefcā in vite: putrefac
 tionē pro digestiōe accipēs. **S**icut
 igit et n̄ali exēplo. et xpi m̄na
 culo p̄batur. q̄ aq̄ ī sacmēto

cū vino mirta nō debet in sapore
 aq̄ remanere; s̄ potius sapore vi-
 ni accipere. q̄ de insipidis dicitur apoc. 2.
Quā tepidus es: incipia te euome
 ex ore meo. Tepidū autē tibi ponit
 p̄ insipido. Vinū autē assūtur
 in significatio: tū p̄ hoc q̄ x̄p̄s se
 viti p̄pauit: tū etiā p̄ hoc q̄ dicitur
 tū est. Quā vinū in iocūditate am-
 niū ouertit: et cor dissoluit in gau-
 dio. et bona spe futuroz bonoz. h̄.
 enī tā facit vinū: qm̄ p̄pauit
 ut sumit. De p̄mo hoz dicitur eccl̄.
xxv. Vinū in iocūditate creatū
 ē: et nō in ebrietate abūcio. Ex-
 ultatio aīe et corpis: vinū mode-
 rate potatū. Sanitas ē aīe et cor-
 poris: sobrius potus. Hoc enī
 maxie de vino curhaistie itelli-
 git. q̄ p̄pauit iocūda facit: q̄ cor-
 pus et aīam spūali iocūditate
 ifundit: q̄ sanitate aīe et corpis
 tribuit. Hoc ē qd̄ dicitur eccl̄.
xxx. Iocūditas hec ē vita hoīs: et the-
 saurus s̄ defectioe s̄tatis. De
 2. aut hoc ē de gaudio sup̄ idut
 te p̄bant aītes: q̄ vinū letifi-
 cat cor hoīs. q̄ leticiā eternā de
 etnis iā sac̄mētaliit degustatis
 ifundit. Hoc ē vinū de quo dicitur
p̄u. v. Bibite vinū qd̄ misit vobis
 bibis. P̄u. xxx. Date s̄cra mēre
 tibus: et vinū h̄is qui amaro
 sūt corde bibat. et obliuiscant
 egestatis sue. et doloris sui non
 recordentur ampli. De spe autē q̄
 bonā tribuit futuroz bonoz. dicitur
 p̄h̄us. q̄ vinū bone spei facit
 hoīem. Et hoc ē vinū de quo dicitur
can. vii. Guttur tuū sic vinū

optimū. dignū dilecto meo ad po-
 tandū: labijsq̄ et dentibz ei' ad
 ruminādū. Guttur ei gustans
 h̄. vinū. diu in se reuoluit sapo-
 re: in se reuolues rei sperate ol-
 cedine. Et hoc labijs cordis h̄. ē
 intellū et affrū reuoluit. et tō-
 tinueruminet: ut dulcedo b̄nū
 dinis in eo spate p̄fecte figuratur.
 H̄is igit de causis duos in h̄. sa-
 c̄mēto saporēs significātes. a
 x̄p̄o habem. panis sc̄z et vini.
De abo lauitate et p̄pauitōne.

Modo autē tertio loco que sit
 hui' tibi lauitas et p̄pa-
 ratioe describem. Et lauitissim'
 hui' p̄paratiois modus in q̄tuor:
 sc̄z in effuatiā vtutis. i. altitu-
 die hui' sapie. h̄. tū b̄nū contēpe-
 rantis. et in cōdumēto delūtois
 et habūdantia am̄strationis.
Om̄nū hoz tribuit. potēcie p̄-
 tris. sc̄dm̄ attribuit sapie filij.
 et tertū attribuit bonitati sp̄s
 s̄c̄. q̄tū autē maiestate attribuit
 totius trinitati. De potēcia ei
p̄ris potuit hec fieri p̄pauitō. de sa-
p̄ia filij iuenta ē. et de boitate
sp̄s s̄c̄. adita: nec expense h̄i
poterat. nisi de maiestate et
magnificētia totū trinitatis.
De potēcia q̄dem p̄ris dicitur h̄est
xxv. Dñe deus rex op̄s. in ditione
 tua cūcta sūt posita: et nō est q̄
 possit resistē volūtati tue. si de-
 treueris saluāe isrl'. Tu fecisti
 celū et terrā: et q̄q̄ celi ābitu
 p̄tinetur. Dñs om̄ es: nec ē qui
 resistat magnificētie tue. Ac si
 duat. Talē redēptiois n̄re abū

et pignus impossibile ē huane i firmitati pparae? sibi dñe rex op̄s nichil ē impossibile. q̄ i dñe tua cūta sūt posita: q̄ tu verbo simpli tibi coetno feasti celū et t̄rā. et oīa q̄ in eis sūt p̄tenta. Et eodē verbo creatas ut d̄t̄ abrosii mutare potes: i corp̄is et sāguis filij tui tibi. Nichil ē mirū est si verbū qd̄ oīpotentia dei feat creaturas. eadē potētia mutat creaturas i id qd̄ voluit. q̄ dñs vniūsoꝝ ipe est: cui magnificētie cūta obediūt et nichil resistit. Et hoc ē qd̄ d̄t̄ sapie xv. Subest tibi ai volūis posse. Quā q̄uis fides in oībus articulis suis oīpotētie dei iūtat in sac̄o: tñ i quo p̄sistit fūdamētū fidei et totius eccl̄ie cōmuniō marie iūtat oīpotētie. Et hoc ē qd̄ in signo hui⁹ sac̄amenti dicit̄ ad sarā angelus. gen. xviii. ubi simul p̄missio semis facta est: et cōfectio tibi angeloz̄. de trib⁹ farine satis. Que magna fuerūt et nō n̄ ab oīpotētia dei fieri poterāt. Nū deo qd̄q̄ erit difficile? Cū si dicat. Nō erit. facile ē enī deo creaturas mutare vlt̄ tñ substantiāe q̄s feat: et de abis p̄suetis nobis. hoc ē pane et vino corp̄is sui et sāguis nob̄ dulce cenā pparae. Hinc ē etiā q̄ luc. i. angelus dicit̄ tñ de p̄fectiōe et cōceptiōe dñi corp̄is et sāguis agetur. Nō erit impossibile apud deū om̄e verbū. Et p̄ sua dēns v̄gini. vñ hoc fieri poss̄ dicit̄. Virtus altissimi obūbrabit t̄.

Ad exponēs origenes dicit. virtute altissimi ēē virtuosā potentia p̄is: que vmbra et ymaginē suū p̄fecti i maria v̄gine. De creatura vetustatis corrupte nouū hominē scdm̄ deū creatū p̄ficiēs: et hūc nō ad ymaginē faciēns ipsā ymaginē faciēs p̄ vniōnē in quo p̄fecta potentia resultat p̄is. **De sapia aut̄ filij hūc abū p̄teperante dicit̄. Rō. xi.** O altitudo diuiciāz̄ sapie et sc̄e dei: q̄ in p̄hensibilia sūt iudicia ei⁹ et iuestigabiles viē eius. Quis enī digne iuestigare valeat? q̄liter ex antiq̄ corp̄is i corruptū sit inouatū. qualit̄ noua aīa viuificat. q̄liter vlt̄ q̄ horū deitati sit sociatū. et in vñā p̄sonā vnitū et assūptū. q̄liter i carne i firmitates carnis portauit. et q̄liter in cruce mortuus sit. et q̄liter i corp̄is et sāguis p̄ncipalia esculenti et potulenti hūanū mutauit. et sic se hōi in abū p̄bueit. Hec enī viē sapie dei sūt abscondite. **Vñ p̄ lxx. di.** salomō p̄fitens heri sibi ēē abscondita sūt. **Triā sūt difficilia m̄: et q̄rtū in igno ro.** Viā aquile i celo. et viā colub̄i supra t̄rā: viā nauis i medio maris. et viā viri i adolescentia. Viā enī aquile acute videntis. et alte volantis. et delonge sc̄a odorantis. In celo viā vocat altissime sapientie dñe i p̄fundas p̄tes om̄s arcūspiciēs. alto qd̄ p̄ filio volantis sup̄ cherubin in quib⁹ ē sc̄e plenitudo: quia

mysteriū istud nec ip̄a cherubin
 et angeli ad plenū agnoscūt. et
 de longe p̄ uidentia sua estā q̄lit.
 paref̄ odorātis. **V**ia aut̄ nauis
 ē uia ueritatis i doctrina et uirtutis
 uita qua sic p̄ nauē ita p̄ nauē
 saluat eos qui hoc mare mudi
 nauigāt: cui⁹ mysteriū etiā alti
 tudinē sapie hūane excellit. **V**i
 a aut̄ colubri q̄ exaltat̄ pro nob.
 ut mor⁹ uenenati serpentis e
 uadam⁹: ē uia medicine sac̄me
 toꝝ. et p̄cipue hui⁹ sac̄mēti in q̄
 sicut i p̄uide oīs medicina. Et h̄
 sup̄ pet̄ā solidiss̄e uirtutis fi
 dei. i qua fundat̄ etiā: q̄ etiam
 hūanā uincit̄ sapiam. **V**ia uo
 uir p̄fā in oīs uirtutib⁹ et ḡ
 ayb in adoleſcētia iuuenili est
 it̄ uirtus sapie in hūanā nām
 ifantile et iuuenile q̄ in fanti
 lis et iuuenilis ēē solet: et nō
 habē p̄rietates uir p̄fā i p̄ui
 dentia et artib⁹ uirtutis. **H**ec ḡ
 sapia oēm hūanā sapientia
 excedēs. **H**ec oīa p̄uidit: et cōiū
 it in sac̄mento. **H**ec ē mulier
 euāgelica m̄. **xviii.** fermentū ef
 ficatiss̄e d̄nitatis abscondēs
 sub farine satis trib⁹: hoc est
 puriss̄a nā corpis. et puriss̄a
 nā aīe. et puriss̄a nā corp̄alis
 sp̄s tāq̄ sub trib⁹ satis abscon
 dens. donec totū fermētet. h̄
 ē a deitate penetret. et d̄ne
 uirtutis et sapie it̄ima sua rea
 p̄iant i fluxū. et totū sit deita
 ti soaet. **H**ec etiā sapia p̄ sarā
 p̄ncipē. et uxore magni p̄uar
 che significat. **gen. xviii.** ubi d̄.

Saray uxori sue dixit abrahā:
 accelera tria sata simile om̄isce.
 et fac subineritios panes. **H**ec
 enī sapia ē sumi p̄ris. q̄ tria sata
 deitatis et aīe et corp̄is om̄iscu
 it hoc ē satauit: ut et vndiq̄ si
 mul sint. et t̄n om̄ixtionē que
 mutet aliqd̄ illoꝝ nō patiant.
Accelerat̄ aut̄. q̄ i momēto opa
 ta ē nō p̄ momēta t̄pm. ut i fir
 ma facit natā: et fecit nob̄ pa
 nes et̄ne refectiois sub uincib⁹
 hui⁹ n̄re mortalitatis decoctos.
Simila aut̄ puriss̄a fuit: q̄a i
 deitate nichil fursuris cade po
 tuit. **A**īa nūq̄ cōmaculata fuit.
 et corp⁹ sine oī contagione p̄ceptū
 et natū: et p̄ totā uitā p̄suatū.
Vn̄ etiā **leuit. i.** **D**ñs de simila
 puriss̄a sibi fici p̄cepit sac̄ri fi
 cū. **D**e bonitate aut̄ s̄a sp̄s
 p̄ quā iste abus ē condit⁹: q̄ ip̄e
 p̄ris et filij delictio et p̄dimētū
 dicit. **Sap. xv.** **O** q̄ bonus et sua
 uis ē d̄ne sp̄s tu⁹ in nob̄. **D**e
 enī p̄dimentū est in ip̄o: et s̄n
 ip̄o cūcta efficiūt̄ insipida. **E**t
 in hui⁹ rei figurā dicit̄ ad sponsā
i can. viii. **D**abo t̄ potulū ex ui
 no condito: mustū maloz̄ gnatoꝝ
 meoz̄. **V**inū aut̄ sac̄mēti tibi
 et potus: ē p̄ditū cū sapore bo
 nitatis sp̄s s̄a. **M**ustū at̄ ma
 loꝝ gnatoꝝ. ē succ⁹ delicatiss̄e
 pietatis corp̄is d̄ni: qd̄ sicut gra
 natū qd̄dam in se cōtinet̄ ḡna
 sp̄ualū uirtutū et refectioū. **q̄**
 q̄ ex ip̄o p̄ passione exp̄sse. tāq̄
 mustū malipuniā p̄tinētur i
 sac̄mento. **q̄d̄** qd̄ indulcedine

sua hoc sacm̄ parasse paupi dicit
 dulcissim⁹ deus. hoc significatū
 ē. q̄tā. **R. v.** ubi dicit: q̄ amantudo.
 colloq̄ntidax p̄ farina in ollam
 imissa ab helizeo. tota i dulcedie
 versa ē. ita q̄ nō fuit q̄q̄ amari
 tudis in olla. **Farina** aut̄ illa dul
 cissima et delicata: significat dul
 cedine et cōdimentū spūs facti.
Olla aut̄ vas sacm̄ tale signifi
 cat. **Colloq̄ntide** aut̄ amarissime.
 significat amulū xp̄i passionū
 amarissimā: q̄ tñ om̄s dulcissie no
 bis fuit adimēto farine. hoc est
 boitate sp̄s s̄c̄i. **De habūdantia**
 aut̄ diuine maiestatis q̄ dat ipen
 sas dicit. **palipo. vi.** Ego totis virib⁹
 meis paui ipensas dom⁹ dñi. et
 domus in q̄ infallibilit̄ om̄i tpe
 iuenit̄ dñs ē sp̄s sacm̄ tales:
 q̄s post cōfectionē uite celebratā
 semp̄ inhabitat deus. **Hui⁹ dom⁹**
 ipense natā diuina et hūana. i
 aīa et corpe et sanguine et spū. et
 oībus bonis quib⁹ plena natā di
 uina. et q̄ nō ad mēsurā data s̄t
 hōi xp̄o. **Quas ipensas** neco pa
 re potuit: n̄ magn⁹ ille rex. qui
 maiestate totius trinitatis sig
 nificat. **Dñs h̄st. i.** Bibeat̄ at̄
 qui imitati fuerat aureis potu
 lis: et alijs atq̄ alijs vasib⁹ tibi
 inferebant. **Vinū** q̄ ut magni
 ficētia regia dignū fuit habun
 das et p̄cipuū ponebat. **Inui**
 tati enī ad hoc sacm̄entū s̄t oēs
 fideles xp̄o tū apl̄is et discipulis
 cōitantes. qui om̄s aurea bibūt
 potula: q̄ oīs eoz̄ refectio i splē
 dore deitatis am̄strat̄. et tibi

refectiois eoz̄ alijs et alijs va
 sis gr̄e inferūt: q̄ i corpe tibi
 in sanguine potus. in aīa pign⁹
 redēptiois. in spū vita. i deitate
 oīs gr̄e gustus et vinū eternoz̄
 gaudioz̄ habūdans in ydria p̄
 sone diuine q̄ est fili⁹. et p̄cipuū.
 q̄ in ip̄o fonte om̄i gaudioz̄ hau
 stū in hoc sacm̄o p̄ponit. **Hoc ē q̄d**
 de maiestate dei dicit. **m. xxij.** **Hō**
 quidā fecit cenā magnā: et vo
 cauit multos. **Hic** ē est dei mis
 ficia maiestas: qui dicit q̄dā singu
 lari dignitate hō: hūitate siue
 benignitate fecisse dicit ip̄atioes.
Magnā quidē magnifica ip̄a
 ratione. cenā aut̄ q̄ vltia est et
 post eā alia refectio i sacm̄o fide
 lib⁹ nō parabit: sicut ista post
 prandū agni tipia veteri parā
 fuit. **Sz** alia post istā in gratia
 fidei de cet̄o nō pabatur: et ideo
 cenā vocatur. **Hec** cenā signifi
 cata ē. **y. esdre. iij.** ubi sic dicit. **Da**
 rius rex fecit cenā magnā oīb⁹
 v̄naculis suis. et oīb⁹ magnatib⁹
 b⁹ medie et p̄sis: et oīb⁹ ip̄ura
 tis et p̄toribus suis et p̄sulib⁹
 et p̄fectis. **Darius** interpretatur
 augmētat⁹. et significat xp̄m:
 qui in oīb⁹ fidelib⁹ otinū at
 capit augmētū. **Hic** rex fidelū
 sue magnificētie demōstrās de
 core in hō. q̄ tā lautā et magnā
 in sacm̄o fecit cenā oīb⁹ v̄nacu
 lis. qui sūt serui i domo sua na
 ti: q̄ domus ē ecclia. **Magnates**
 aut̄ sūt viri magni i virtute:
 quoz̄ pietates et meita nūq̄
 defecerūt. **Purpurati** at̄ sui.

sunt viatores: purpureo sanguine
 conformiter xpo rubricati. **P**tores
 aut sui sunt: scilicet etiam iudices: de
 rectora canonica et leges ad regi
 me scilicet ecclie statuentes. **C**osules
 aut sunt doctores: de secretis scrip
 ture in dubijs fidelibus consulentes.
Dfecti aut sunt plebibus in ecclis
 positi: quibus oibus hec cena mig
 na est parata. eximio et parata
 tioris modo. que oculus non vidit.
 nec auris audivit. nec in cor hominis
 ascendit. que paravit deus diligentibus
 se. i. cor. ii. ysa. lxxij. **O**culus non
 vidit deus absque te: que parasti dili
 gentibus sue expectantibus te.
Hec cena de qua dicitur apoc. 3. Ego
 sto ad ostium et pulso: si quis aperue
 rit mihi. introibo et cenabo cum eo. et
 ipse mecum. **H**ic enim rex cenat cum fi
 delibus: et se tribuit in cenam angelis
 reuerentiam exhibentibus. et sacerdotibus
 ministrantibus istius cuius
 fercula et tabula. ysa. lxxvi. **Q**ui au
 diunt uerbum tale: aut quis vidit huius
 simile? **R**ex tamen suus cenat: se in tabula
 exhibet: sacerdotes sanctificati mis
 trant: trinitas condit: angeli
 celestes obsequuntur.

De abi sanitate ex paratione.

Non tamen sanus est ex opati
 one: quia opatur sanitate in
 homine ipse in corione sumente. **E**st
 autem sanus quando dicitur: scilicet ab infirmi
 tate preseruando: causa infirmitatis
 expurgando. sanitate perditam re
 parando: et sanitate reparatam
 preseruando. **D**e preseruatioue quod
 ab infirmitate dicitur eccl. xxxvij. **D**e
 de terra creauit medicinam: et vir

prudens non abhorrebit illam. **T**er
 tra enim illa benedicta domini corporis:
 de qua scriptum est. **D**omi est terra et
 plenitudo eius: creauit nobis deus
 medicinam gratie. preseruante nos ab
 omni peccati infirmitate. **V**ir ergo prudens
 qui de futuris habet prudentiam:
 quia scilicet si habet medicinam non preser
 uat homo ab infirmitate: et ideo
 non abhorret eam. **N**alacet apud
 ipso sit horribile summe huma
 na carne vel humanum sanguinem:
 tamen in hoc sacro medicina est super
 modum amplectenda. **E**t hoc est quod dicitur
 eccl. xliij. **M**edicina omnium in festi
 natione nebule. **Q**uia forma patris
 intra quam corpus domini staret.
 nebula vocatur: medicina est preser
 uans ab omni infirmitate. **V**nde
 est quod dicitur iob. v. dicitur. **I**n ser
 tibus liberabit te: et in septima non tan
 get te malum. **T**ot enim sunt infirmi
 tates quas timemus. **S**unt enim sex
 que causantur ab infirmitate mentis
 et corporis. **A** corpore quidem tres: lux
 uria auaritia et gula. **A** anima
 autem tres. secundum quod est in corpore cor
 ruptio: scilicet ira ex sanguinis acce
 sione. **A**ctidia ex corporis pondero
 sitate. **I**nuidia ex cordis puuta
 te: quia scilicet timet ne altius prospe
 ritate ipse impediatur. **S**upbia autem
 causatur ex sola spiritus altitudine.
Et hec est septima in qua nos non
 tangit malum: a quibus nos cor
 pus christi preseruatur. **S**i enim cogitamus
 patientis humilitatem. quoniam in memoria
 passionis christi corpus domini sumi
 mus: non tangit nos malum superbie.
Si autem cogitamus christi caritatem.

in qua nobis se in corpore & sanguine
 contigit: non tangit nos iudicium. Si
 autem cogitemus quod ipigrissimus fuit:
 ut omnia faceret quae ad nostram salutem
 requirebantur: in offendendo se pro nobis:
 liberamur a malo actus die. Et si ad
 uertimus quod liberaliter se et sua no-
 bis impendit: liberamur a malo
 auaricie. Si autem ad cor induamur
 patientiam ipsius et mansuetudinem
 cui se pro nobis optulit: liberamur
 a malo ire. Si autem subueit de
 sobrietate illius cene: liberamur a
 malo gulae. Et si cogitamus amaitu-
 dinem in lactucis agrestibus: quae a
 maiitudine et acerbitate passi-
 ois significat: liberamur a malo
 luxurie. Hoc significatum est theo-
 bie vi. Cordis eius particula. si super
 carbones ponas: fumus eius extru-
 cat omne genus demoniorum. Quia
 omne genus demoniorum: consistit
 in his septem. Hec est enim optima
 particula inter omnia sacra: quae nobis sal-
 uator exhibuit: et ideo illa po-
 sita super carbones deuotionis igni-
 ti cordis. statim fumat in affectu
 ad deum: et omnem vim inimici expel-
 lit a nobis. Fel enim valet ad vin-
 gendum oculos in quibus est albu-
 go: et sanabuntur. Fel enim est fellea
 amaitudo exprobrantis: autem christo pati-
 enti: quae extergit albuginem spissam.
 quam nobis ante oculos ueritas mu-
 di posuit: ut non videamus lumen
 celi: quia christi amaitudo reducit nos
 quod nos agnoscamus: et ad lumen ce-
 li oculos attollimus: et uanitate
 mundi non curamus: quae nobis oculos
 obtexit. Sic igitur est abusus iste

operans sanitatem. preseruando nos
 ab omnibus malis: quae septem sunt in mo-
 ribus. et unum octauum in ceitate
 ueritatis. **C**est etiam iste abusus
 causa infinitatis expellendo.
 Omnis enim uere causa infirmitatis est
 quintuplex. Quod enim ad infirmitatem
 mouet extra nos est id quod dicitur i. io.
 iiii. Concupiscentia carnis. et cotu-
 pia oculorum. et superbia uite. Et quod
 nos inducit. a est timor humani
 mundani uel impiorum: in quo super-
 flue nos ipsos amamus. Et hoc cu-
 rat iste abusus. Si enim christi cogita-
 mus impatiendo dolore: expurgat cotu-
 piscientiam mollitiam carnalis. Si
 aduertimus patientis nudam paup-
 tatem: cotupiam expurgamus odorem.
 Si autem aduertimus illusi et exprobrati
 et derisi: etiam a cotuata feris latro-
 nibus uilitate: totum expurgat.
 quod in nobis est de uite superbia. tre-
 u. Recordare paupertatis mee. in
 gressiois absinthii et fellis. Pau-
 ptatis inquit: ne cotupia oculorum
 in mundi spectaculis diuiciarum te-
 ificiat. In gressiois in sensu do-
 loris: ne dulcedo te cotupie car-
 nalis alluciat. Absinthii et fel-
 lis in exprobratione derisionis et illu-
 sionis. ne superbia uite decipiat.
Cont timorem autem valet iace-
 datio gaudii: quo pro nobis au-
 dacter cruce sustinuit. Et iace-
 datio mortis quam pro nobis susti-
 nuit: valet contra amorem super-
 fluum. ne nos tantum amemus. quod
 pro ipso nichil sustinere uelimus.
 De primo dicitur m. r. Nolite timere eos
 qui occidunt corpus: et per hunc non ha-

bent aplius qd faciant. heb. v.
 Recogitate cu qui tale a pccori-
 bus sustinuit. 1. cor. xii. ut
 no fatigemini animis vris deficie-
 tes. De amoe aut dr. mt. xvij. Et
 amat aiaz sua pccet ea? et qui
 odit aiam sua in hoc mudo: i vi-
 ta eterna custodit ea. De vtriusq
fil. dr. he. x. Aspicientes i auctorem
 fidei et summatore ihm: q. posito
 sibi gaudio. sustinuit aucte. 1. cor.
xi. Sic t. sit qd d. apls
1. cor. xi. Quia scitis qd d. apls
 pane huc. et calice dni bibetis:
 morte dni annuntiabitur don. ve-
 niat. Sic eni memoria passionis:
 expurgat ab omni ca ifurmitat.
 Est ut medicina sanitatis. Sa-
 nitate depdita restaurado. 1. cor.
 tur eni sanitas corpus et vires
 aie. sicut pdit. sanitas t. vires
 corpus. Ita pditur sanitas et vi-
 res aie. Sanitas aut corpus et
 vires pdunt p longu abstinete
 media ita q. sumunt sbe me-
 broru et vires. et sic p longu ab-
 stinete iedia pdit sbe sps: et
 vires et sba boni nalis i spu.
1. cor. xii. Melius fuit occisus gla-
 dio. q. int fertis fame: qm isti
 extabuerrunt et supsi sut a ste-
 rilitate terre. Occisus eni gladio
 sut pccati cuphea dyaboli: q.
 est pccm actuale et mortale. i
 quo faciat libido cupie. 1. cor.
 me aut p abstinete ista abi
 laborantes inteius destituunt.
 et cotabescat bonu sps nale ex
 longa inedia famis: et ome
 bonu nutrimentu inteius

conuertit in tabem. 1. cor. xii.
1. cor. xii. 1. cor. xii.
 Et iniquitate corripuisti hoies:
 et tabescere fecisti sicut aranea
 aiam ei. 1. cor. xii. Et iniquitate opis cor-
 rumpit ho: et corruptus a sumptioe
 isti abi spuali maduratione
 suspendit: et tunc inedia sup-
 tus spualia sua i tabem d. uer-
 titur. et destituunt in seipo. 1. cor.
 huc aut abu fit depditi in sba
 spualis boni restauratio. et re-
 uertitur vires: et ho redit ad
 statum et vigorem debitum. Sap. xiii.
 Non nativitas frans pascat ho-
 nes: s. sermo tuus dne pascat
 eos. qui i te osidut. 1. cor.
 ei frans corpus s. no aias: s. ser-
 moni hoc e verbu dei forma t
 figura tibi et potus assumens
 pascat in sacro eos q in te confi-
 dunt. ad restoratione sbstancie
 boni spualis et nalis. et vru
 spualiu restoratione: q. p ab-
 stinete istius sacri tabescat aia.
 hoc e in tabem corrupta d. tit.
 sicut aranea q labore venationis
 mustax. in quibz vana h. mudo
 significant. p quibz ho laborat.
 et abescat eius teras se i suup
 labore. 1. cor. 1. cor.
 i interioribz ois ho qui hoc abo-
 diu puatur. 1. cor. 1. cor.
1. cor. 1. cor. 1. cor.
 Collocavit illi hoc e in tra fructifera
 esurientes et sitientes: et d. situ-
 erunt civitate habitationis. Et
 seminauerunt agros et plantaue-
 runt vineas: et fecerunt frum na-
 titatis. 1. cor. 1. cor.
 Esurientes eni sut abu
 corpus xpi desiderantes: et sicut

tes sūt qui desiderāt sanguīez xpī.
 Hic cōstituerūt se p dei grāz ī loco
 ubi ē habitatio ātatis dei. h' est
 in ecclia. et ibi semīe iusticie semīa
 uerūt agros ab agendo ditos: in
 quibz crescit frumētū panis corpis
 xpī. Et plātauerūt vineas: ī quibz
 crescit potus sanguīs xpī. Et ī hīs
 feterūt dulcissimū grē sacīmentū
 quocābam. qui dicitur fructus nātūritatis:
 qz ex eis dē et corpālit et spūalit
 nāsam et nutrīm. **ps.** Dñs regit
 me et nichil m' deerit: ī loco pas-
 cue ibi me collocauit. **Ibi enī et**
sbā spūaliū restituit. et vigor v-
tutū pfiat: et ruerit spūs oīm
bonoz. Actū ix. Cū accepissē a
 bñ confortatū ē. Ita qz sic dicitur. **2. r.**
xix. Heliab rēcatū ī fortitudine
 tibi panis angeloz: totū desertū
 trālyt. et ambulauit vsqz ad mō-
 te in quo deo ē cōiunctus. Hinc est
 qppriarcha dicit. **gen. xviij.** Dona
 buccellā panis. et cōfortet cor ves-
 tū: qd sūz pus p mediā longe fa-
 mis erat tabefactū. **gen. xlij.** Des-
 cēdite et emite nobis nctā ut
 possim viuē: t nō cōsumam īo-
 pia. Tritū enī qd p imperiū
 ioseph vendit ī egipto. oēs sal-
 uat a sterilitate famis: hoc est
 tritū corpis dñi qd a dño qz p
 ioseph significat. vendit cōmu-
 tatiōe aīe et corpis ī mūdo: sal-
 uat oēs a famis spūalis. **Sup-**
lis cōsuptione. Sic igit restitue-
 do depditū in sbā et vigore spūs.
 sanitatē restituit depditā: et rē-
 parat vigore. **gen. xlvij.** Alebat
 eos oēm qz domū patris sui p bēs

abaria singulis. **Sic alit nos ipse**
 et oēm domū hoc est eccliam. qz ē
 dom' patris p bēs abaria sigulic
 in sacro ab' spūalis: in quo est
 mediā p fce sanitatis. qua oīa
 restitūtur depdita. p mediā
 ātūque famis. **Est enī iste ab'**
 sanus. repata sanitatē. ī robur
 cōseruādo. Sic igit p p' grām sacī-
 menti dicit de xpo. **eccl. xxxviij.** Ho-
 norā medicū p nctitātē: et em
 illū creauit altissim'. **De necessitatē**
 autē: vocat nctā cōseruatio san-
 tatis. **Vñ ibidē dicit.** A deo est oīs
 medela: et a rege accipiet dona-
 tiōne. qz hec mediā sanitatis
 a deo ē. **S' ipa p'ixis h' ē sacī m-**
 in quo datur: accipit donatiōe
 a xpo rege nro qui oēm grām ī
 sacro posuit. **Muro enī mō stu-**
 duit quo grām nob ī oī sātate
 cōseruante pparet: tūc est sacī m
 in quo ipse deus medic' et ipsa
 mediā semp habentur. **ps. xviij.**
 sū v' bñ suū in sacro et sanauit
 eos: et eripuit eos de iteritiōib'
 eoz. **Et h' studiū cōmedat eccl.**
xxxviij. ubi dicit. **Disciplina medicū**
 exaltabit caput illi: et in cō-
 spū magnatoz collaudabit.
Hec enī disciplina honorabile no-
 bis fecit xpm: et in spū mag-
 natoz hoc ē ecclie vātū. facit
 ipm laudabile in caitate qua
 nobis dedit seipm. **Et qz sic sa-**
 nitatē restauratā cōseruat. vñ
 tio vocatur: qz scdm natām nul-
 la corpa sū ī sanitatē cōseruat.
 ut dicit auicēna: sic' qz ubiqz ac-
 cūdata sū natāli t' p' p' pingue

Hoc significatū ē
 dinis unctioe. **Jo. xij.** ubi cū xps eet in tēna. mu-
 lier veit et effudit ungentū sup
 caput ipsius recubētis. et domus
 repleta ē ex odore ungeti: qz to-
 ta ecclia replenda ēat unctioe sa-
 imēt xpi. qd fracto alabastro
 corpis sui i passioe: sacmētali-
 in totū corpus mysticū xpi distil-
 lauit ad salutis p̄servationē.
Ps. Sic ungentū in capite: qd
 descendit in barbā barbā aaron.
 Qd descendit in orā vestimētū ei.
Et h̄: significatū d̄. **eccl. xxxviii.**
 Ungenta p̄faciet pigmentarius sa-
 nitatis: et unctioes p̄faciet sai-
 tatis. Et sic p̄servat salutē res-
 titutā: ne iterū infinitas penes
 q̄pus recitat. **Sic dicit dauid.**
 Unxit me unctioe m̄ie sue. **Da-**
 sic recognoscam̄ miabilia dei:
 qui tantū studiū p̄servāde sani-
 tatis habuit de nobis. **Eccl. xxxviii.**
 Dedit h̄oibus sciam̄ altissim̄:
 honozari i mirabilibz suis. **In**
 h̄is enī mitigabit dolore. **Fe. xi.**
 sana me dñe et sanabor: sal-
 uū me fac et saluus ero: qz laus
 mea tu es. **Dullz ei h̄is modis**
 quidicti sūt sanati: et sanus ē
 nisi solus deus.

De abi nutritiuitate ex virtute.
Dicem̄ nūc de abi nutri-
 tuiuitate: hoc ē virtute qm̄
 habet ad nutriendū. Virtus
 aut̄ huius abi ad nutriendū in
 sex p̄gnoscat: scilicet qz nutrit vir-
 tute celesti. qz nutrit veritate ve-
 ri abi. qz nutrit ad vitā. qz radice
 p̄fert imortalitatis. qz nutrit v̄-

tute v̄tente nutritū et ad se
 cōuertente: et qz nutrit v̄tute
 vniūsalī. **Om̄ū** habet ex origie.
 2° ex natali puritate. 3° ex cō-
 iūcta sibi deitate. 4° ex cōnita-
 te v̄tutis. qm̄tū aut̄ h̄t ex sp̄s
 pleitudie. sextū aut̄ ex om̄i ḡ-
 ciarū plenitudine. **Om̄ū** igit̄
 nōndū est: qz nutrit celesti v̄-
 tute. qz nobilior est om̄i virtute
 hūane ul' hūani abi. **Vn̄io. xi.**
Dr. **Nō** moyses dedit vob̄ panē
 de celo: sed p̄r meus dat vob̄
 panē verū de celo. **Panis** ei ve-
 rus ē: qui de celo descendit. **Hic**
 enī panis vegetae et nutrire
 habet ad vitā celeste. **De q̄ d̄**
ysa. lvi. Quō descendit imber
 et nix de celo. et illuc vlt̄ nō re-
 uertit: s̄ iebriat t̄iā et ifun-
 dit eā. et dat semen serenti. &
 panē māducanti. sic est verbū
 meū qd egrediet̄ ex ore meo.
 nō reuertetur ad me vacuū. s̄
 faciet q̄cūqz volui: et p̄spabit̄
 in h̄is ad q̄ misi illud. **Imber**
 enī gr̄e descendit de celo trinita-
 tis. et nix candidissie castitatis
 nichil habens de incendio fomi-
 tis i v̄terū b̄tē virgīs: et iebri-
 auit terrā illā ad maledicti ve-
 teris abolitionē. et ifudit eā
 ad huius tritici fertilitatē: et
 dedit semen serenti oī sacerdoti.
 et dedit panē māducanti om̄i
 cōitanti huius sac̄o. et sic f̄m̄e
 de verbo qd egressū ē de ore altis-
 simi. **Hoc** ei vacuū a fr̄u. et
 dinū in sp̄u tm̄ nō est reuer-
 su. sed se i corporado fecit q̄cūqz

p̄r voluit oēm familiā suā celestē
 virtute satiādo: et p̄speratū est
 in hys ad q̄misi illud: q̄ p̄tinue
 sūptū multiplicat virtutē in nullo
 deficiēs a seip̄o. Sic eū impletū
 ē qd̄ d̄r in ps̄. Vidua ei b̄ndicēs
 b̄ndicā: et paupes eius satiābo
 panibz. Vidua eius etiā est. q̄
 b̄ndictionē in nouo sponso suo
 et auctore xp̄o p̄secuta ē: ita vt
 oīs paupes sp̄u panibz eius q̄
 virtutis sunt celestis sunt saturati.
 Hoc enī nō nisi virtute celesti fieri
 potuit. nec fameliā xp̄i esurie
 erūt: nisi panē virtute celesti nu
 triente. Panis enī de terra talibz
 nō defecit: s̄ panē de celo esuri
 erūt. Est aut̄ aditendū q̄ etiā
 nutrimentū corpale corpa aīa
 ta nutrit virtute celesti. q̄ius e
 lemētō corpali hoc ē calore nā
 li qui virtutē habet ignis nu
 trimentū digerat et purificet:
 eo q̄ calor ignei ē segregare
 grossa a subtilibz. et gregare
 subtilia q̄ sibi attrahit: t̄n ad
 equalitatē p̄plexiōis nō nutrit
 nisi in eo eēt virtus celestis. Et
 a oīs equalitas in cōplexiōe cor
 porū aīatorū ē ab eālitate celi:
 i quo p̄mo ē equalitas i gnie cor
 porū. Et ideo xp̄s nātālit nobis
 p̄ficiēs abū optimā celestē vir
 tutē posuit in ip̄o q̄ nutriret: q̄
 etiā ip̄m nutrimentū p̄pter hoc
 de celo venisse d̄r. io. vi. Panē de
 celo dedit eis. Et ibidē Pater
 meus dedit vobis panē de celo.
 Sic etiā d̄r in ps̄. Inclina celos
 tuos et descende: nō t̄m vt no

bisai in terra sis: s̄ etiā sic ut nobis
 celestē abū cōtinuando virtutē celestē
 ingeras. qua ad celibē vitā nu
 triam. Hoc ē qd̄ d̄r Joeh. iij. In
 illa die stillabūt mōtes dulcedi
 nē: et oīs colles fluēt lacte. No
 tes enī sūt sup̄mi celi t̄ritatis
 vertices: a quibz celis hic nobis
 stillauit dulcedo nutrimentū. Col
 les aut̄ sūt eminentie huāne in
 nātā et p̄sona xp̄i. In nātā qd̄
 in corpe et sanguine et sp̄u viuifi
 co et nālī in aīa xp̄i: i p̄sona at
 vna i deitate et huānitate. Hec
 enī oīa de celo huāne nātē d̄t
 veisse. Jo. baptista. Jo. iij. Qui de
 celo venit: sup̄ oīs est. Et hys
 oīm celoz virtutibz h̄t virtutē nu
 triuā abq̄ iste. ps̄. Terra mota
 ē. etenī celi distillauerūt a facie
 dei synai: a facie dei isrl. Terra
 enī corpis d̄ni mota ē. et emota
 de in finis in virtutes celestes:
 q̄ celi qui dicti sūt sic d̄m est
 potent in eā distillauerūt oēm
 suā virtutē a facie p̄ncie dei sy
 nai: q̄ in syna mōte apparenē
 māna dedit tā q̄ celi abū p̄ribz
 et a facie p̄ncie dei isrl. Quē sic
 d̄r gen. xxy. pasat a iuuetute
 sua: sicut vsq̄ in p̄ntē diem vex
 isrl pasce dignat. Ideo tota die
 cōtinue clamam⁹ ad ip̄m dicen
 tes. m. vi. Panē n̄m sup̄ subale
 danobis hodie: qui sup̄ subale
 virtute nobis prestat nutrime
 tū. Vbi enī nos hēm⁹ sup̄ subale:
 hebraycus sermo h̄t sogelia. qd̄
 interpretat egregius. Panis enī
 celestis ē. qui ad gregē cōm nō

manet sed spaliter hys parat:
 qui ad celibe put pnt vna. toto de
 fideio et conatu referut. dicetes
 cu aplo. phil. iij. Nra conuersato
 in celis e. Vn et saluatore ex pta
 mus dnm nrm ihm xpm. q refoz
 mabit corpus huilitatis nre. q
 figuratu corpi daitatis sue? qe
 phoc corpus huilitatis q figuratu
 est corpi claritatis xpi: sicut p nu
 trimentu celeste. et celesti virtute
 nutente qd dedit nobis. Sic fit
 qd dr deut. xxvij. Apriet dñs thx
 zauru suu optimu. celu ut plu
 uia tribuat t're tue i tpe suo. Op
 timu em thezauru dei e. hic celest
 us vtutis. i nutrimento nro gra.
 Et hic thezaurus e celu. Hec est
 virtus celestis. ex q sicut ex plu
 uia ad fecunditate irrigat t'ra.
 apter reli fei virtute que i gut
 tis rois et pluuie descendit i ip
 sa: ita irrigat ad fecunditate ce
 leste tota nata t'rena q in nob
 e. ex ifluxu i nos hui' nutrimenti:
 qd optimi thezauri celestis secu
 in nos defert vtute. et mitigat
 aias nras ad pfendu celi deco
 re. Hoc e qd dr deut. xxvij. Ocu
 lus iacob in t'ra frumeti z vini:
 celi caligabit roze. Oculu em
 signu est desiderij scoz. ad frume
 tu istud et vinu in quo celi iam
 pcepta dulcedie celesti roze tate
 gracie tm caligat et stillat nob
 celestis rois virtute. Sic g. ab
 iste optime nutritiuus. taq i
 fe habet celesti vtute q nutrit
 ad celi pformitate: et i celo nra
 facit ee p celibata p'fatione.

et intentione rois. **S**icut aut
 nutrit celesti vtute: ita etia nu
 trit ipa veri abi veritate. Et ideo
 dr. io. vi. Caro mea ve e abus: z
 sanguis meus ve e potus. Et h
 ipm de abo isto puenit dr:
 qm denata corpi abo q et ab
 corporeus no nutritur id p h. qd
 e in ipo de abi veritate. Veru em
 abus vocat. ille qui nichil habz
 sibi admixtu: nisi abu. Multa
 em sut admixta abo corp ali. q
 nosut de abi veritate: et ideo na
 i nobis fecit istrumeta q no ver
 abu a vero abo sepat. ita q
 solus verus abo ad nutrimentu
 mebroz referat. Sic ei stoma
 chus a abo sepat grossa t'restia:
 et grossa mittit i recessu. Sic o
 par et vene ei' aquo su grossu
 sepantes a vero abo: aquo su p
 renes mittit ad vesicu. Sic in
 censu amaru a abo vero sepat:
 ad receptaculu fellis mittitur.
Sic melancolicu feculentu
 ad splen digitur. Sic etia de ip
 venis aliqd t'restre sepat qd no
 satis puenit e. qd redudans
 ad venas magnas epatis in
 vesicu emittit: qd in vrina a
 medis ypostasis vocat. Sicut
 etia qd ipis mebris no i vitate
 abi influxu est: p apostema vl
 sudores emittit: ut sincerius
 abus ad mebroz nutrimentu
 in abi simplia vitate adhibe
 atur. In isto aut abo nichil e
 n veru et simplex. nichil penit
 de ipuro no vo abo hns admir
 tu: et ideo veru abo ipot vocat.

Abstituitur enim ab omnium fidelium cordibus
 quod aliqd sit in hoc cibo quod tunc non ve-
 rus abusus sit. similitudine cibi ferax
 abusu esse metiatur. Et ideo de omnibus
 sic illo abatis et potu istopotat
 dr. 10. vi. Ego sum panis vite. qui venit
 ad me non esuriet. et qui credit in me
 non sitiet eternum. Adeo enim habet abi-
 vitate. quod tota alius tibi aufert
 esurie: quod desiderium sanctorum iam ad ali-
 quod nutriens spiritum non attendit. quod
 ius propter necessitatem corporis tibi tenet
 propter sustentationem accipiat. Apo-
cal. xviij. Non esuriet neque sitiet apostolus:
 neque cadet super illos sol neque ullus
 estus. Sic enim vitate abuteius
 repant. quod esuriet in alium tibi non
 attendit. et in funo non potu quasi
 tibi secularis refrigerium in ipis non
 sentit. et sit in teius refrigerant
 gratia et veritate tibi. quod est mundani
 solis. h. e. mundani honoris. vel de-
 liciae vel cupiditatis diuitiarum h
 scilicet in desiderio non cadit. neque aliqd
 estus et cupit carnalis. Et hoc totum
 efficit nutriens deo omni tibi veritate.
 et potando omni veritate potus. Et ideo
 10. vi. non intelligetibus iudeis: ve-
 ritas huius cibi in desiderio sanctorum pe-
 tit. Dne dano bis semper panem
 hunc. qui hic verabat: ut alium ci-
 bum ad aie refectioem non quam.
Hoc est quod dicit helias iij. re. xvij.
 Porcia farine non deficiet. Porcia
 enim est sacramentum. farina autem ab-
 ptentus in ipso sacramento veritati
 abinihil huius admixtum: quod ab-
 quod verus est et non deficiat in ipso ve-
 ritas eius non permittit redie famis
 tediam. si non sponte a sumetibus

eum abiciat. Nulla enim causa est
 quoniam in nostro corpore abusu sumpto iterum
 fit esuriet: nisi quod ille abusu a veritate
 abini corruptit et deficiat. Et quoniam
 deficiat a veritate veritatis abini:
 membra exmanita alium desiderat
 tibi. Sic iste abusus quod nunquam verita-
 te abandit pro corruptioem aliquam
 deficiat. sic tibi ab ut fames ad
 alium tibi non reuertat. sed deside-
 rium sanctorum est. ut in ipis iste ab-
 nutiet: et in sumptione sacramentali. ite-
 rata non abusu iterat. si de quod ante
 sumptus est et inuenit. Et hoc vult dicit
 salomo. pro. xviij. Iustus domedit
 et implet animam suam: venter autem
 impiorum insatiabilis. Quia sicut dicit
 philonius. Quorum deus ventis est: et gloria
 in confusione eorum qui trena sapient
 nunquam satiantur. qui trena abum
 quant. qui semper perit a membris
 eorum. Hinc est quod dicit de sanctis in psal-
Desiderium eorum attulit eis dominus:
 non sunt fraudati a desiderio suo.
 Quia continue manes in eis veritas
 abini: in omni tibi veritate desiderium
 aliorum delectantium redie non per-
 mittit. Hic enim abusu non mutat.
 Iste enim est de quo profulit dominus. 10.
 vi. Opamini enim abum qui non pe-
 rit: sed qui permanet in vita eter-
 na. Sic ergo abusu hic nutrit et
 celesti virtute. et ipsa tibi veritate.
Nutrit etiam quod est abusu vite.
 Quia sicut ipsa vite principia sunt in ipso
 sic dicit iij. vi. Ego sum panis vite.
 Glo ibide. Qui pasco: donec
 pascos iugam vite. Pasco enim
 omnis principis dine vite et inuenit.
 et ideo statim ibidem subiungit.

Patres vni manducauerunt manna
 in deserto: et mortui sunt. Quia ma-
 na fuit figa et tipus panis vite:
 sicut in se non habuit ipsa vite principi-
 a et causas. Sic iste panis in se
 habet vite causas et principia. Unde
 dicitur io. vi. Hic est verus panis de cae-
 lo descendens: ut si quis ex ipso mandu-
 cauerit non moriatur. Hoc autem sicut
 et alio modo habet hic abusus ad simi-
 tudinem natalis tibi. Quasi sic dicitur
 quod nutrimentum non pervenit ad mem-
 bra equalitate complexione corporis.
 non per virtutem celi: et sicut dicitur quod
 non nutritur substantia membrorum nisi
 per aliam virtutem: ita dicitur secundum na-
 turam quod non nutritur vinum nisi per vite
 principium. Et ideo in natali nutri-
 mento anima vegetativa est primum mo-
 ves ad nutrimentum: quod forma vite
 influit nutrimento. Per hoc quod dicitur
act. 6. nutrimentum in forma gibo epa-
 tis acceptat: eleuat ad medium cor-
 dis thalamum: ubi requiescens a se
 de vite accipit vite principium quo
 moveri possit ad membra viva:
 et unitum eis vivificari et vivere vi-
 ta in ipso. Quod ergo in omnibus nobis con-
 descendens: et nutrimentum ab ipso spiri-
 talis animaliter ab originali proficiens.
 ut hunc abutemur desideramus: posuit se
 in ipso in quo est vita sicut in pre-
 a quo fluit omnis vita: ut nobis in
 vivificet in se ipso: qui est vite nunc
 in gratia et gloria principium. Io. vi. Su-
 misit me vivens propter me: et ego vivo pro-
 pter patrem: et qui manducat me: et
 ipse vivit propter me. Sic enim hoc a-
 limentum vite nobis influit vitam
 gratie: et beatis influit vitam glorie.

Hoc significatum est. gen. 2. Signum
 vite plantavit deus in medio paradisi.
 Quia dominus ihesus christus in sacrificio vivi-
 ficationis omnibus se exhibet in medio ecclesie:
 qui nutritur ab ipso eadem qua ipse
 vivit vitam ab eo percipit. Cum igitur
 sic dicitur in libro de causis: vita sit ac-
 tus et terminus fluxus ab ente quod est
 quod est fons vite: in ea que sunt viva. Pa-
 tet quod hoc nutrimentum vite ab ipso est
 in quo patet fluit vitam in filium: et
 filius hominis vitam in se ipso fluit
 vitam in sacrum: sacrum autem influit
 vitam in nos. act. xv. Cibavit illum
 pane vite et intellectu. Dedit vitam
 et vitam intellectualem: quod est per beatum
 vite. Omnis enim beata vita est secundum vi-
 tam intellectualem. Jo. 10. vi. Panis
 quem ego dabo caro mea est pro mundi
 vita. Quia ex illa haurit vitam in
 descendens. Sic ergo iste abusus nutritur
 ex principibus vite in vitam divinam.
Hic est abusus qui non tantum nutritur
 celesti virtute: nec tantum abbat vitam
 te: nec tantum habet tantum principibus vite:
 sed confert immortalitatem et imor-
 talitatis radice. Et hoc est quod dicitur
io. vi. Qui manducat carnem meam
 et bibit sanguinem meum: habet vitam
 eternam: et ego resuscitabo eum in no-
 vissimo die. Et inde habet quod dicitur viati-
 cum iste abusus: quod est vita vivanti huius
 est itinerantium. pro more istud de-
 fertur: usque ad immortalitatis eterne
 stabilimentum. Et in hoc difficultati-
 dine habet iste abusus ad abutemur cor-
 poralem: qui non nutritur nisi mortaliter
 et corruptibilitate. p. 10. vi. Esca-
 ventri et venter escas: deus autem et
 habet et has destruet. Iste autem abusus

est radix immortalitatis: quia is
 qui sumit in ipso principio est
 vite perpetue. **Uñ io. vi.** Nō sicut
 mā ducauerit p̄rēs v̄i māna
 in deserto et mortui s̄t: q̄ mān
 ducat hūc panē viuūt iētñū.
**Nec iētēnū viuēt n̄ radice im
 mortalitatis habet: p̄ quā im
 mortalitatis vitā p̄tinue a fon
 te vite sugēt. Osee. xij.** **Uiuēt**
ut tritici: et germiābūt q̄si vi
 nea. Quia ex hoc tritico sugūt
 alimonia immortalitatis: ut dicit
btūs ḡgo. Et ideo germē imor
 talitatis surgit ex ipis: sicut ex
 vinca surgūt noui sarculi. fere
 tes firmi gaudiorū etnōr. **H̄ sig
 nificatū est. ij. & xix.** ubi hely
 as p̄ambulauit in v̄tute abidei
 p̄ totū desertū: qd̄ significat q̄ in
 aticū istud p̄ totū desertū huius
 mortalitatis vite nos pasat: vsq̄
 ad firmamētū etnū et im
 mortalitatis. Qualit̄ enī non
 p̄ferret radicē imōrlitatis: qd̄ h̄t
 virtutē nutriente in etnū. De
 defectus enī nutrimentū nō est nisi
 ex defectu v̄tutis nutrētis i a
 bo: vl̄ ex defectu ei⁹ qd̄ nutrit.
In nobis aut̄ q̄ nutrimentū nulla ē
**ad h̄ virtus n̄ hūilitatis: t̄ p̄pa
 ratiois: et cū totū sit i abo oport**
uit q̄ abus in se habet potētia
et radicē imōrlitatis. Hūc ē q̄
p̄. ix. d̄. fructus iusti. lignū vi
te. Hūc enī est fructus illius qui an
thonomatice iustus ē xpi: ut
sit lignū p̄ qd̄ habet fructus vite
iētēnū. Sicut enī hō si non
peccasset de ligno vite immortalit

viuisset: na dñs ad restitutionē
 eius qd̄ p̄didim⁹ fructū nobis
 dedit in sacro: gustū s̄z vite i
 mortalitatis. **Apo. ij.** **Vicenti dabo**
edē de ligno vite: qd̄ ē in p̄adyso
dei mei. A radice enī ligni vite
surgit vita immortalis: et h̄ ibidē
vocat māna absconditū. ubi d̄t
Vicenti dabo māna absconditū
et dabo illi calculū candidū: et
i calculo nomē nouū scriptū. qd̄
nemo scit n̄ qui accipit. Māna
ēi qd̄ dat̄ vicenti: est corp⁹ dñi.
Qd̄ est absconditū. q̄ spēbus pa
nis et vini velatū: ex quo t̄n tra
hit immortalis vite alimentū.
Uñ illi eadē dat calculū: q̄ signi
ficat v̄e et imōrlis vite firmi
tē. Et ut i p̄petuū maneat. dat
ei in hoc nomē nouū scriptū quo
xpo sicut sibi corp̄alis ascribit:
q̄ i mēoria eterna erūt iusti. ab
auditiōe mala nō timebūt. Et
hoc nomē eterne vite nemo no
uit n̄ qui accipit: q̄ tales deli
cie ignote sūt mūdānis. H̄ sig
nificatū ē. deut. xxx. ubi d̄ p̄me
 dentib⁹ māna qd̄ corp̄is xpi est
 fiḡa d̄r. **Adduxit vos xl̄ ānis p̄**
desertū. nō sūt attrita vestimen
ta v̄ra: nec calciā mēta pedū v̄d̄r.
vetustate p̄sup̄ta sūt. Panē nō
p̄medistis. vinū et sicerā nō bi
bistis: ut sciretis q̄ ip̄e est dñs
deus v̄r. et v̄cistis ad hūc locū.
Ac sic dicat. P̄ desertū hui⁹ imōr
lis vite. xl. dieb⁹. qui est nūb⁹ pe
nitēcie. adduxit nos dñs ad i
mortalitātē p̄petue vite: ita q̄
vestimēta virtutū p̄satione

nō sūt attrita aliq̄ p̄cū vetustate:
 et calciamēta q̄ sūt duoz̄ pedū
 munimēta. q̄ veritas munit in
 lectū. et caritas munit affectū.
 nō sūt aliq̄ vetustate vāritatis vl'
 frigiditatis cordis s̄ supra. Et h̄.
 ideo q̄ panē refectiois mūdane nō
 s̄ medistis: nec vinū et sicera iē
 brūtia in quibz̄ ē luxuria nō bi
 bistis: et tū dñs sue imōrlitatis
 alimonia adduxit nos p̄ sui abi
 viatū ad hūc locū solidū. q̄ nō
 moueri p̄t etne imōrlitatis. **Neq̄**
ii. **q̄** p̄nā tuū nō p̄hibuisti ab ore
 eoz̄: et aquā dedisti eis i siti xl'
 ānis panuisti eos i deserto nichilq̄
 eis defuit: vestimēta eoz̄ nō ve
 terauerūt. et pedes eoz̄ nō s̄ attri
 ti. **Et** patz̄ expositio hui' autoi
 tatis p̄ p̄cedente. n̄ p̄ aqua notat
 sanguinē. nō p̄t hoc q̄ ex aq̄ cō
 fiat sanguis imortalis alimo
 nie: s̄ p̄ter hoc q̄ refrigerū p̄s
 tat ab estu s̄ cupisctie. **Un̄** etiā
 aliq̄ mel dī sicut ibi. **De** petra
 melle saturauit eos. **Et** sic dicit
apl̄s. i. cor. x. **Or̄** eoz̄ eandē
 esca spūale māducauerūt. et oēs
 eūdē potū spūale biberūt. bibe
 bāt aut̄ de spūali. **Et** seq̄te eoz̄
 petra: petra aut̄ erat x̄ps. **Et**
 sic i troducti sūt ad trā possessio
 nis. et q̄etis etne. **Ubi** sic dicit
apoc. xij. mors vltia nō erit. neq̄
 luctz̄ neq̄ clamoz̄. s̄ n̄ vll' dolor.
Sic ergo iste abz̄. abāt celesti
 vtute: abāt abi purissia vitare.
 abāt p̄ncipis dine vite: abāt
 radice imōrlitatis vite eterne.
Abāt etiā vtute excellenti aba

tū vīcente. **Et** hoc etiā h̄t p̄mū.
 et nō cōicat hanc abandi p̄tate.
 cū abo nāli et corpali. **Un̄** dñs ē
 augustinus sicut ip̄e d̄. in libro cō
 fessionū. **x.** **Cresce** et māducabis
 me. nō me mutabis in te sicut
 abū carnis tue: s̄ tu mutabis
 i me. **Eze. ij.** **Ipi** p̄terent̄ ad te: et
 tu nō quertens ad eos. **Hoc** aut̄
 ideo ē. q̄ abus carnis a corpore
 nō accipit abandi p̄tate sicut
 ab aīa abatiua sive nutritiua.
 q̄ ip̄m alit̄ et cōuertit ad corpis
 abati silitudinē. **Et** corp' abati
 tū corruptibile ē. et dissolubile.
Idē abus in ip̄o corūpit̄ et dis
 soluit̄: et vtrūq̄ scz̄ corpus et
 abus ad putredinē rediguntur.
Hoc aut̄ corpus diuinū si ad
 nos mutaet̄. nichil nob̄ p̄des̄.
S̄ nob̄ sc̄ p̄ret̄: q̄n̄ aut̄ virtū
 eius n̄rā vincit i firmitate.
 et nos ad se cōmutat: oportet q̄
 n̄rā infirmitas in suā trāseat di
 uinā virtutē: et sic firmam̄ et
 pure nō possum' ab ip̄o melle fir
 mati i eternū. **Sic** itelligit̄
 qd̄ d̄. **Jo. xij.** **Oīa** trahā ad me ip̄
 sū. **Sicut** enī vna p̄sona assup
 sit naturā hūanā. nō s̄sumēs
 eā in se ip̄o. s̄ i vnitāte p̄sone
 traxit. ut in ip̄o om̄e diuinū p̄
 ticiparet: sic cōuertit nos ad
 se nō s̄sumēdo. s̄ ut eē diuinū
 in sui sūptioe p̄ticipem'. **Sic**
 tedū suūpius habēs sponsa
 tan. **i.** et de siderans i p̄ticipatioe
 sponsi i desiderio aīe clamat et
 dicit. **Trāhe** me post te: ut i esse
 tuo et vtute fecerit̄ sim. q̄ michi

displacito i me ipsa. **S**ic orat Je
tre. ul. dicens. Conuertere nos dñe
ad te et conuertem: in noua dies nos
 tros sicut a principio. In principio
 eni creatio nis no in nobis s ad te
 trahit sum: et tunc conuersi sumus
 in te taq tibi incorporati: mo aut
 male sumus et pueri i nobis ipsis.
 et ideo ut te tua appa nos ad te a
 nobis conuerte: et sic incorporatis no
 bis tibi in noua bis dies nos sicut
 a principio. Sic ecclia dicit ee corp
xpi. sicut dicit. Ro. xij. Vos estis corp
xpi. et membra de membro: hoc est
 spalia membra xpi de membro capi
 te qd vobis influit hac virtute.
 que vos in ipm conuertit. ut me
 bra eius et corpus efficiami. Hic
expesse dicit. eph. iij. Veritate fru
entes crescamus in illo q est cap
xps: ex quo totu corp copactu
 et conexu p oem uictura sub
 ministracionis. sicut in opatione in
 mensura vni cuiusq membra cor
 poris augmentu facit i edifica
 tione sui in caritate. no enim ratio
pt assignari. qre ecclia dicat et
sit corpus xpi. n hoc mo q don
e. du illius corpus sumit. dicitat
ea ad se vt corpus ei efficiat: et
singuli sint membra ei. **C**on
 stat enim q ecclia mystice et me
 thasorice corpus xpi dicit. Quisat
mystica trãslatio habet fieri per
appropriatione ad aliqd qd ve eo
dem noie dicit et rde. Hec at ve e
corio corpus et sanguis xpi nalis
et veri. qd cu influit ecclie. tota
ecclia ad se conuertit. et sui na
tura auertit. et sibi ea assimi

lando in spu vite et calore caritat
 viuifico et opatione virtutu: taq
 quada opatione mebroz. etiam
 facit ee corpus suu. Spirituale
 mysticu. Et hoc e qd dicit. eph. iij.
q. s. diuersas gras dando in di
uersis officijs constituit. sicut in
corpe i diuersis officijs et opatio
nibz constituitur membra. Et hec
sunt verba apli. Ipe dedit quosda
quidam aplos. qsdã aut pphetas.
alios vo euangelistas. alios vero
pastores et doctores. ad consu
matioez scda. i edificacione cor
poris xpi: donec occurrant oes
in viru pfectu. in vnitae fidei
et agnitionis filij dei. i viru per
fectu: in mensura etatis plenu
dis xpi. Sic xps dicit. ad eccliam.
gen. ij. sub figura eue ad ada lo
ques. Hoc nunc ob ex ossibus meis:
et caro de carne mea. Qua et foris
ora et ifirmiora membra ad ipm sic
mutant. Sicut trãslatis ad se filij
a tra chanaan. loquitur magnus ille
ioseph in membris p otinuũ aug
mentu accrescens. gen. xl. Doli
te time ego pasca vos et puulos
vestros: quos no pauit qn ad ipm
no fuerut trãslati. Hoc e signifi
catu. ij. R. v. sub typo filioz isrl:
et dauid et ecclia loquitur ad xpm
dicēs. Ecce nos ob tuu et caro tu
a sumus: s et heri et nudius tertius
cu eet saul rex sup nos. tu eras
educēs et inducēs isrl: dixit
dñs ad te. tu pasces pplm meu.
Qua qdmo facit xps in ecclia. he
ri fecit in lege moysi: cuius reg
nũ p saul significat. et nudius

tercius fecit in lege nali. **P**er fi
dem aut tunc fecit. qd nō facit i
facimento: et in ipa veritate pre
sentie corpis xpi. **I**ste igit nobi
lissim' modus pasture ē. q' sua
deficiente v̄tute hoc sacm nos
duertit in corpus xpi: ut simus
nob ex ossibz. et caro de carne. et
mēbra de mēbro eius: et ex oibz
nobis corpus xpi cōnectatur.
Pascat etiā hic abus uniuersa
l' v̄tute. et corpus nutries et ani
mā: in quo etiā excedit abi cor
poralis v̄tute. qd tm̄ depdita
i corpe restaurat. **Vn̄ b̄t̄s ḡgo'**
in quada collā. q' post coionē
dē orat dices. **P̄ra** q̄s op̄s deus.
vt qd nūc in sacro p̄cepim': ad
n̄az vegetationē tūscat aīaz.
Et b̄t̄s abrosius d̄t. q' sicut hō ex
duobz sponit. s. aīa et corpe: sic
etiā xpus abū corpis sui ex duo
bus sponit. visibili scz sacro.
et visibili corpe suo pleno grā:
ut vterq; homo scz iterior & ex
terior in corpe xpi iueiat refec
tionē. **E**t hoc ē qd d̄r. **Jo. xi.** **E**g
dicit et ingrediet: et pasua i
ueniet. **F**oris enī iueit ad sen
sū in māducatōe sacmētalī. i
tus aut iuenit i māducatōe
spūali: itaut nichil nob desit
in sacmēto. **E**t hoc ē qd d̄r. **i ps.**
Dns regit me et nichil in deit:
in loco pasue ibi me collocau.
In hoc enī cibo qd vtrāq; pficiat
suptionē nichil p̄t deesse. **Vn̄**
sequit. **S**up aquā refectionis
educant me: aīam meā puer
tit. **E**t i refrigeio sanguis sui

itus reficit: et aīam spūali mā
ducatōe ad se cōuertit. **E**t ideo
iūm dicit. **P**asti i consp̄cū meo
mensa: aduersus eos qui tribu
lāt me. **T**aq̄ enī pasturā ofert
mensa illa q' tribulātes mūdus
caro demoia. nichil possūt adūsū
nob: statī enī vt hui' sacm i nob
sentit spm̄ et odore et v̄tute. cō
fusi abcedūt a nobis iūnia et oīs
ptāb̄ iūnicōrū. **Q**uā sit d̄t. **cr̄s.** ut
leones igne spūales: ita a mensa
secedim'. **Q**uāli qd sile est in nā
libus. **P**ascat etiā aīcēna i suo
libro de aīalibz. q' tū aīus pua
flye vlt ai serpente: ne venenū
noteat aīcule: accipit p abū
lactucā agreste. **E**t i sūto lactu
ce agrestis p̄cipit sumi sacm̄
agni paschalis: sic patz. **exo. xij**
Quā tū in mēoria passionis dñi
ce sumim' corpus xpi. flagrans
de ore n̄ro virtus sacmēti: fugat
et ab aīa et corpe om̄e venenū
iūniū: et ē v̄tusq; hōis ex sua ge
nerali v̄tute refectione. p̄t̄ deita
te que tā aīe q' corpi in xpo ē v
nita. **E**t h' est qd d̄r. **psa. xxx.** **P**a
nis frugū tre tie erit vberim'
et pinguis: tra enī plena b̄ndic
tiōibz oīm grāz ē t̄venū corpi
xpi. qd traxit de virgīe. **P**ā
nis creuit. et factus ē de fruge
frutatis i v̄tēo virgīs. **E**t ē v̄b
rim'. qz corpi et aīe ē plena i
eo refectione. **E**st aut pinguis oīs
dulcedis deuotiōe: qz deitāt dul
cedo et pinguedo saginat vtrūq;
Et ideo oīs fidelis plenā & dul
ce et pingue in hoc cibo iuenit

refectione. Et hoc est qd dicitur. io. vi.
 Spūs ē qui uiuificat. caro autē
 nō pdest qd q̄: uerba q̄ locut' sū
 uobis spūs et uita sūt. Hoc ei dixit
 dñs discipulis. qñ carnale istū
 cibū intellexerūt. et nō eē cibū
 spūalem: qui spm spūali man
 dutatiōe reficit. et sensū reficit
 māduratiōe sacmētali: et ideo
 dñs mittit eos ad uirtutē uiuer
 sale quo reficit et sensū et spm
 ex plenitudine carismatū spūs q̄
 habet in seipō. **Sic igit' iste a
 bus reficit trib' q̄ uia habz tū
 abo matiali: et trib' q̄ h̄t spalia
 scdm qd differt a cibo matiali.
 Reficit enī ex celesti uirtute et ex
 sbe sue puritate: et ex pncipis
 qui ipō sūt uite. Et hec h̄t uia
 cū alimēto nāli. Reficit uim ex
 hoc. q̄ ē radix immortalitatis: et
 ex hoc q̄ ē uincētis. et alia ad se
 cōuertentis uirtutis: et ex h̄. q̄
 ē abus gn̄alis aīe et corporis.
 Et hec tria habet spūaliter i q̄tū
 ē abus singularis ab alijs dis
 cretus abis. **De abi ad abatum
 egritudine ex similitudine.****

Nunc restat dicere scdm or
 dine supius digeste diui
 siois: q̄ sit abi hui' ad abatum cō
 gruitas ex similitudine. Dicūt enī
 pl̄i. qñ nichil nutrit nisi simile:
 et ideo cū iste abus maxie nutri
 at: oportet q̄ maxie sit filis.
 Quia etiā dissilis est apñapio
 abus. tñ anteq̄ nutriat corp' p
 digestionē: oportet q̄ efficiat
 filis. Hec autē digestio in cibo
 fit. in eo q̄ cōuertit' ad alterū:

et ideo q̄ abus matialis efficit
 ad corpus cibatum: oportet qd
 gestio fiat in cibo et potu. i. R. l.
Dige paulisp' uinū quo mādes.
Cin cibo autē isto spūali q̄
 nō p̄uertit' ad nos. s̄ nos cōuer
 tim' ad ipm: oportet qd digestio
 fiat in nobis ad illi' similitudinē:
 et tūc in qñ q̄ cōsistit' egritudi
 abi ad abatum ex similitudine. s̄ in
 nri ad abū digestiōe. i. ymagis
 similitudine. in nature egritudine
 in cōuersationis pulchritudine:
 et in nre miserie scdm penas i
 detractabiles susceptiōe. **P**
 digestionē autē nū ad abū. fit si
 militudo cōpūctiōe p̄ci: et de
 uotiōe feruetis desiderij. De cō
 pūctiōe quide p̄ci dicit. i. cō. xi.
Pbet autē seipm hō. et sic de pa
 ne illo edat. et de calice bibat: q̄
 enī mādurat et bibit idigne.
 iudiciū sibi mādurat et bibit.
 nō diuidit' corpus dñi. **P**bat
 enī seipm hō. qñ p̄bando iudi
 cat q̄ fecit. et de factis p̄cis con
 pugit. ut p̄p̄niam mūditiē abi
 assimilet. et sic diuidit' corp'
 dñi. qñ ipius abi mūditiē assu
 lat: sicut p̄ quādā digestionē
 spūalem calore egritudinis p̄at.
**Hoc significat p̄ lactucas agre
 tes amaras: in quib' carnes ag
 ni comedi p̄cipuit. exo. xij.** Hinc
 etiā est q̄ gen. xxvij. hedi a reber
 ta cotti et p̄pati ad delatūoz p̄ci
 arche oblati sūt: p̄ q̄s filis p̄cis
 bndictionē meruit accipe. Hedi
 p̄ctores significat. q̄ igne egritudi
 nis deo cotti. et sapore satisfacti.

onis cōditi: oblatus sumo p̄i impe
 trant b̄ndictionē in venia et gr̄a
 sac̄menti. ad pleitudinē oīs boī.
Hoc ē qd̄ d̄r̄ p̄sa. xlv. Assimila
 ui te: et tu nō agnouisti me. Dei
 mo enī nos agnosam̄. Deū agni
 tioē app̄batiois et b̄n̄placiti: s̄
 tū nos q̄si digendo nos sibi assi
 milat. ut abo eius digni sim̄.
 et ut nobis p̄ficiat: qn̄ p̄puctōe
 et satisfactioē nos ad se tr̄smutat.
Ps. q. Mutabis ea et mutabūt:
 tu aut̄ idē p̄manes. et ani tui nō
 deficient. De assimilatioē aut̄ de
 uotiois itelligit̄ id qd̄ d̄r̄ in p̄b.
 Cōtaluit cor meū int̄ me: et i me
 ditatioē mea exardescat ignis. Cū
 enī cogitam̄ caritate ip̄i in h̄. q̄
 pro nobis se in sacrificiū optulit.
 cogitam̄ mā suetudinē patietis.
 adūtim̄ deuotionē se pro nobis
 offentis. largitate se nobis exhi
 bentis. benignitate nos ad me
 sa h̄at recipietis: dulcesat̄ cor
 n̄m ad abū hūc. et in tota cordis
 deuotōe accendit. et feruet̄ i amo
 re: et sic ad similitudinē tibi digent̄
 p̄ignē qui exardescat̄ i meditatoē.
Et ideo d̄r̄ eccl̄. Ad mensā magnā
 sedisti: s̄ato qm̄ talia oportet te
 p̄parare. Hoc ē d̄icē. Mensā mag
 na dei in sac̄o tibi p̄ponit̄. et vi
 de qd̄ et qualit̄ et q̄tū p̄ponat̄?
 q̄ talia i mūdicia cordis et deuo
 tiois. et hoc ap̄m̄ i natā purita
 tis. et tm̄ in affectu caritatis te
 p̄parare oportet: si vis q̄ abus
 ille tibi p̄gruat. Alit̄ similitudinē
 n̄am h̄ntibus ad abū digesti
 one et deuotioē d̄r̄. fiat mensa

eorū corā ipsis in laqum: et in ret
 butioēs et in scandalū. Talis enī
 sumit in corpe d̄ni qd̄ iudas acce
 pit. hoc ē suspensiois laqueū:
 in quo p̄ p̄c̄m strangulat̄ et re
 tribuit̄ ei pena dāpnatiois pro
 p̄c̄o tem eitatis et scandalū cas̄.
 q̄ ip̄ingit in lapidē offensiois.
 sic d̄r̄ p̄sa. viij. Et hoc ē qd̄ d̄r̄ ap̄ls
 i cor. xi. Qui māducatur et bibit
 idigne: reus erit corp̄is et sanguis
 d̄ni. Quia sicut iudas cōdidit eū
 mēbris dyaboli: ita iste q̄ntū in
 ip̄o est tradit corpus d̄ni i vas
 dyaboli. qd̄ ē corpus suū. Jo. xij.
Post butcellā introiuit in eū sa
 thanas. Digendi ḡ sum̄ et p̄pa
 randi ad similitudinē tibi p̄pucti
 one et deuotōe i aqua: p̄ duos ig
 nes decocti. Exo. xij. Non d̄medet̄
 ex eo crudū qd̄ nec coctū aqua: s̄
 tm̄ assū igni. **Heito i Re. iij.** idig
 nat̄ d̄ns filijs leui. qui voluerūt
 aufre carnē crudā indigestā in
 sacrificio d̄ni: q̄ crudū et idigestū
 cor nō h̄t p̄tatem hūc abū come
 dendis sed fatiēdi: sicut ibidē d̄r̄
 d̄cūt deuoti. **Incedat̄ p̄mū** in
 more adēps: et tolli tibi q̄ntū de
 siderat̄ aīa tua. Adipē enī ince
 di. ē pinguedinē boītat̄is et be
 nignitatis cordis i igne p̄pucti
 tiois et deuotiois inflamari.
Ps. Sicut adēps et pinguediē
 repleat̄ aīa mea: et labijs exul
 tatiois laudabit os meū. Hoc
 igit̄ est primū. **Est aut̄** sc̄da
 assimilatio n̄i ad xpm̄: qui est
 abus n̄i in sac̄mento i ymagiē.
 filius enī dei est ymago iuisibi

us patris: et nos facti ad ymagines
 sumus filii qui est verbum patris imi-
 tatione. Non potest esse ymago que non imi-
 tat: quia ymago ab imitando
 diuatur. Unde huiusmodi in lib. de synodis.
Ymago est rei ad rem imitanda: et
consequenda species indifferens. Unde
gen. i. Faciamus hominem ad ymagi-
ne et similitudinem nostram. Hoc est quod
 in cognitionis veritate in affectionis
 dilectione imitetur formam filii dei
 ad quam factus est dominus filius. Sicut
enim dicit beatus augustinus ad eandem
ymaginem facti sumus et reformamur:
et sic reformati assimilamur filio
dei: quod est tibi in sacro. Ro. viii.
Quis presertim conformes fieri ymaginis
filii sui. hos et vocauit: et quos vo-
cauit illos et iustificauit: et quos
iustificauit illos et magnifica-
uit. Col. i. Qui est ymago dei in-
uisibilis. ymogenitus omnis creature:
quoniam in ipso condita sunt vniuersa que in
celis sunt et que in terra visibilia
et inuisibilia. Sic ergo imitans filium
ad similitudinem istius efficitur: et dig-
nus efficitur: ut corpe eius tibi
est. ruy. Deus de terra creauit homines
et secundum illum vestiuit illum virtute:
hoc est in virtute assimilauit sibi eum.
et ideo sibi filius: sibi potest incorporari.
Est enim regula in naturis. que
habentium symbolum facilius est
transmutatio. Et ideo symbolum huius
est similitudinem habentes ad dominum
ihesum christum: facile transmutamur in
ipsius corpus et ipsius membra. Si-
cut enim dicitur m. xxij. Cuius est ymago
hec et superscriptio. dicunt ei cesaris.
Rendit et dicit eis ihesus. Reddite

que sunt cesaris cesari: et que sunt dei
 deo. Que enim filia sunt deo. deo sunt
 reddenda: quia per similitudinem sibi in-
 corporant. Ymago enim ab imita-
 do dicitur: superscriptio designat similitudi-
 nem: sic ergo assimilamur in ymagine.
Cetera similitudo istius ad aba-
 tum: et congruitas in natura conformi-
 tate. Sicut enim dicitur he. ij. Uisus an-
gelos apprehendit: et semen apprehen-
dit abrahe. Et ibidem. Unde debuit
propter omnia fratribus assimilari. In omnibus
naturalibus nobis est assimilatus.
Ad phil. ij. In similitudinem hominum
factus: et habitu iuuentutis homo.
Unde quod dicit magister hugo de sancto victore.
Clamat dominus in dolore cordis. que
tangit in inferis. Ecce adams filius
unus ex nobis factus est. pronice
loquens. quia multum distat ab honore
in quo creatus fuit. et hic dolor
tamen in corde dei profundatus fuit: ut
que ordine iusticie non potuit re-
cludere in similitudinem dei unum excide-
rat ordine misericordie ipse descenderet et
filius hominum fieret. Et ideo vere dicimus.
Ecce factus adams filius nobis est et qui
unus ex nobis factus est: factus est per experi-
entiam bonum et malum. qui ante per
experimentum non nouit nisi bonum.
Interius visus est: et cum hominibus con-
uersatus est. Quod autem dicitur cum hominibus
idem est ac si dicitur. Ad similitudinem
hominum factus et habitus. Conterpauit
enim nos sibi nostra assumens: ut factus
alius in ipsum transseam. gen. xxxvii
Caro enim et factus non est. Sic igitur fa-
ctus in corpore huius abo: similitu-
dinem naturalem habentes ad ipsum.

Iter hoc Kō. viij. di. Ipse p̄mogenitus in multis filiis. Quia ipse p̄nāpalis et natalis filius dei. conformat sibi filios gr̄e qui p̄ adoptio nē fiūt filij dei et fr̄es sui. et itōrporat eos sibi in s̄atō: ut om̄s eo dem sp̄u viuat et eadē h̄editate gaudeat. Kō. viij. Quia estis filij dei. misit deus sp̄m filij sui i torda v̄a clamante abba p̄. Si aut̄ filij et h̄edes: h̄edes q̄dem dei. coh̄edes at̄ xpi. Hoc igit̄ mō etiā d̄formes t̄is mutam̄ in abū sac̄mēt̄i: qui ē cor pus filij dei. Quā aut̄ d̄formes d̄gruitate h̄ntes ex d̄s̄atōis pl̄t̄itudie: q̄ d̄formam̄ sibi in v̄tutis pulchritudie. Et ex hac cōgruitate marie cōueniē t̄ū abo dino. Istud nōt̄ p̄ veste nuptiale. sicut̄ d̄. m̄. xxij. de eo qui i gressus cenā d̄ni nō habens veste nuptiale. Dicit̄ enī. Amice! quō huc it̄asti nō habens veste nuptiale. In veste enī nuptiali filis s̄t sp̄o s̄o filij nuptiar̄: eo q̄ om̄s iduti sūt vestib̄ gaudiōz. ysa. lxi. In duit me d̄ns vestimētū salutis: et idum̄ eto leticie circū dedit me: et tāq̄ sponsā decorauit me coro na. Hy sūt enī qui flore oīs ho nestatis in d̄s̄atōe vestiūt: et in h̄is vestib̄ filis filio dei regi sūmo offerūt. gen. lxi. Ad iperū regis eductū ioseph de carcē totū derūt: ac veste mutata optulerūt eū regi. Ioseph enī cresēs i v̄tute de carcē educit: q̄n de p̄du sione p̄tōz liberat. Condit aut̄ q̄n ab eo cura secularis abscondit̄: ves tis secularis mutat̄. q̄n secularis

cōuersatio in silitudie d̄s̄atōis filij dei mutat̄. et sic regi offert̄: q̄ tūc hostie nr̄e imolatiōis itōrporat̄. et sic xpo itōrpatur. et sūmo p̄a offert̄. Hoc voluit dicere Jo. xi. Dolo p̄ vt ubi ego sū: illic sit et m̄ster meus. Quia vult xps q̄ in q̄tū xps floret et vestit. v̄tutū d̄uersatiōe. et nos sibi assila ti et itōrpati floream̄: q̄ sic m̄bra congruūt capiti. et totū corp̄ vna glorie stola. ecc. xv. Stola iō cūditatis iduit eū: et noīe et̄no h̄editauit illū d̄ns deus nr̄. Sic dicit̄ ap̄ls. i. cor. xi. Imitatores mei estote: sicut̄ et ego xpi. Sic ḡ etiā ex cōuersatiōis pulchritudie. xpo d̄formam̄. Conformam̄ etiā in nr̄e miserie. s̄c̄dm̄ penas i detractabiles assuptiōe: nullā enī assūpsit culpā: s̄ net̄ pena oēm assūpsit. Quia sūt q̄dā pene quas si assūpsisset. honestati nr̄e redeptiōis detraheretur: q̄ ille pe ne nō sūt honeste. Et h̄az penaz q̄dam sūt in aīa: q̄dam at̄ in cor pore. In aīa q̄dem sicut̄ q̄ nō ex nata s̄ ex culpa p̄cedūt: sicut̄ ē ignorātia agendor̄. d̄cupia noxi orū. elatio m̄tis ad fastuosa: et p̄nitas malicie ip̄nitiosa. Quā tūq̄ aut̄ h̄az penaz assūpsisset xpus: nr̄e redeptiōi fr̄e p̄ ip̄m de traheretur. In corpore aut̄ sūt. sicut̄ femineus sexus. sicut̄ lep̄. sicut̄ iugis scabies in collo v̄l in suris: sicut̄ debilitas cōtinua t̄ h̄mōi. Quia serus femineus ip̄ediret ap̄duatiōe: lepra ab hoīm coha bitatōe. Iugis scabies ab hoīabi

lus vniuersibus: debilitas autē ī
 pediret officium euāgelizatiōis
 regni dei. Et ideo has et huiusmodi
 nō assūpsit: quia ille nō impedi-
 rent opus redēptiōis. Alias autē
 omnis nō assūpsit penalitates.
 Et p̄ hac affilatiōe ad maximas
 sibi tenem gratias actiōes: quia ex
 hac pena cū assūptiōe et nob̄ cō-
 pati sat. et filis nō tm̄ nobis. s̄
 et p̄cōrib̄ effectus: et minor
 angelis effectus: et p̄ nobis passi-
 bilis factus: et oīa tedia huāne
 vite sustinuit. De p̄mo hor̄ d̄r.
ij. cor. v. Cū qui nō nouit p̄cām:
 deus pro nob̄ p̄cām fecit. Hoc ē
 filium p̄cōrib̄. De 2° d̄r in ps̄.
Et he. i. Quinisti eū paulomin
ab angelis. Ad exponēs ap̄lus
he. i. d̄. Cū qui modico ab anglis
 minoratus ē ih̄us: videm̄ p̄pter
 passiōem mortis. gl̄a et honōe
 coronatū. De 3° d̄r he. y. Debuit
 p̄ om̄a fr̄ibus silari: ut p̄ morte
 destrueret eū qui habebat mortis
 imperiū: et liberaret eos qui p̄
 totā vitā obnoxerāt seruituti.
 Passibilitati ḡn̄e p̄ oīa eomō
 quo p̄dictū est filis nobis con-
 gruit. et facile tm̄sim̄ in ip̄m
 ut sim̄ corpus ip̄ius: et ex h̄o
 ad nimias tenem̄ ei gratias acti-
 ones. Exo. iij. Audierūt hebrei
 quod visitasset d̄ns filios isrl̄ et nō
 desperisset afflictionē eorū: et
 adorauerūt p̄m̄ in t̄ra. Hebrei
 tm̄ seutes interpretant: et signi-
 ficāt eos qui q̄si pegrini viati-
 co corp̄is xp̄i vtūtur. ī remediū
 p̄cā. H̄y audierūt p̄ scripturas

et fide crediderūt. quod d̄ns ī nat̄e
 assūptiōe nō desperisset afflicti-
 onē eorū. q̄ in penalitatibus
 cōsistit: et p̄ gratias actiōe ad oīa
 uerūt p̄m̄ in t̄ra. In oīb̄ ḡ
 nobis factus filis sc̄az ī n̄ri ad
 ip̄m digestionē in ymagis sili-
 tudie. ī nature p̄formitate. ī cō-
 uersatiōis honestate. ī penali-
 tatis assūptiōe. optie nobis et
 p̄f̄e p̄gruit hic abus: et ideo om̄i-
 rabilis cōueniens nob̄ deputat.
O Ritur autē hic nobis non
 dissilandā q̄stio. Quia ex
 quo p̄pter nos penalitates n̄ri
 assūpsit. cōstat quod passibilis fu-
 it: et passus. crucifixus flagel-
 latus. cōsputus: et multa alia
 tormētōrū ḡna sustinuit. Con-
 stat autē quod in cena an̄q̄ gl̄ificā-
 ret p̄ resurrectionē. corpus suū
 tale dedit discipulis q̄le habu-
 it: nō autē habuit n̄ passibile:
 ergo passibile dedit. **P**onam
 ḡ quod ī forma panis seruātū fu-
 erit in p̄xide vsq̄ ad horā pas-
 sionis: qm̄ flagellabat. p̄pueba-
 tur et crucifigebat. Cū ḡ idem
 nūo sit corpus d̄ni in cruce et
 in p̄xide: videt̄ quod ī p̄xide fla-
 gellabat. p̄puebat et crucifi-
 gebat. qd̄ ad sensū patz ēē flm̄:
 quod tortores sui ad p̄xide nō ac-
 cesserūt. et ideo violentiā nul-
 lā in p̄xide sibi īfluxerūt. **Q**uod
 hoc dixerūt antiq̄ quod ubi ip̄s ē
 in figura corp̄is huāni. ibi in-
 fligi potant ei passiōes violētē
 ab ip̄is suis tortorib̄ et ini-
 miis. Et quod in p̄xide fuit nō

abi xpo?

in figura corporis humani: ideo non
 debebat in ipso passiones violere.
 Sed quod in pyride fuit in natura vera
 corporis humani: ideo in pyride pote
 rant eade in ipso passiones naturales:
 sicut febris si habuisset eam. vel apol
 toma vel aliqd huiusmodi. Et de h
 fecerunt versus. Pyride servatum po
terit sufferre dolore. innatum sine
illatus convenit illi. Vera autem
 solutio sine iudicio melioris se
 tentie est: quod christus secundum tres modos
 qui in ipso sunt. tripliciter habet attri
 buta et attributiones. Secundum dei
 tatem enim que in ipso est. est ubique: et
 multa conveniunt forme humane
 quam assumpsit in unitate persone.
 nec conveniunt forme quam assump
 sit in compositione sacramenti. Secundum
 autem formam humanam quam assumpsit
 in unitate persone multa conveniunt.
 et que non conveniunt ei secundum formam
 dei vel assumptione forme tibi: si
 autem corpus colaphis et flagella
 ti. et crucifigi. in loco crucis tibi.
 et multa huiusmodi. Secundum etiam for
 mam sacramenti non conveniunt ei. nisi
 que spectant sacramentum: sicut sumi spua
 liter et sacramentaliter. Nec sequit
 aliquod quod si aliquid sunt eadem secundum
 naturam et substantiam. quod quod attribu
 it unum quod etiam attribuat alteri:
 quod essentia divina et persona omnino
 secundum esse et substantiam sunt idem: non tamen se
 quit. quod quod convenit uni vel attri
 buit. quod hoc attribuat alij vel conve
 niat. Et ideo dicimus quod in pyride
 servato ab eo non conveniunt nisi ea
 que christo attribuuntur: secundum quod est sub
 assumpta forma tibi et non alia.

Et ea que in forma et figura humana
 assumpta a christo. christo conveniunt. sicut
 ambulare. dormire. lanceari. fla
 gellari. crucifigi: non conveniunt cor
 pori christi in quantum est in forma tibi.
 Et ea que conveniunt christo secundum naturam
 divinam. et non secundum formam humanam.
 vel secundum formam sibi assumptam in sa
 cramento: quod christus multat est facerem. si
 autem multiplicata sunt ea que pro nobis
 assumpsit. Et hec solutio veior vi
 detur. quod ad hoc assumpsit formam sa
 cramenti: ut sacramentalia et non ali
 a convenirent ei. Hoc tamen dicitur sine
 iudicio: quod non per omnia concordat cum
 dictis antiquorum: que tamen dicta an
 tiquorum sine ratione et auctoritate multi
 ducta esse videntur. Unicumque enim for
 me hoc convenit: quod illi forme at
 tribuitur et non aliud. Et ideo plu
 res formas assumpsit: ut multipli
 cat hoc congruet per assimilationes. Orde
ri. Ego visiones multiplicavi eis:
 et in manibus prophetarum assimilatus
 sum. Non enim multiplicat visiones
 nisi per multas que pro nobis as
 sumpsit formas. et huius assimilatus
 in manibus prophetarum: ut singulis
 propria que spectant attribuat. Quibus
 de naturalibus sicut dormire ambulare
 loqui sudare sanguinem ex angustia
 et huiusmodi: tamen ridiculum esse vi
 detur. quod dicat christus dormire vel ambu
 lare vel loqui vel sudare sanguinem
 in pyride: vel aliqd talium facere.
 Unde cum sicut diximus christus idem sit
 in tribus formis secundum religionem
 adducta attribuenda sibi que compe
 tit formis illis: sicut secundum dei
 tatem esse ubique. creasse stellas.

facere omnia que vult et huiusmodi: quia
nichil attribuit humanitati vel
forme sacramentali secundum humanita-
tem. Nec conuenit esse longum mensu-
ram corporali. et latum. et locum particu-
lari articulo scilicet. et in minori esse
non posse. loqui ambulare sudare
sanguinem: quorum nichil attribuit
deitati vel forme sacramenti. Secundum
autem formam sacramenti dicitur esse ti-
bulum verum anime et corporis esse refectio-
nem. esse intra fines forme panis.
et nichil sui extra illas esse. et in
qualibet parte forme illius totum esse
et huiusmodi: quorum nichil dicitur
ei secundum staturam corporis humani ex-
istente. Quia nemo comedit
hominem in statura corporis humani:
et ita nichil horum conuenit ei secundum
deitatem. *De abi ad abatum pen-
trabilitate ex subtilitate.*

Sextimum diuisionis. nunc
dicemus de abi ad abatum
penetrabilitate quam habet ex subti-
litate. Cibum enim naturalis non nu-
trit membra nisi membris infundat:
non infundit autem porositate et
spongiositate membrorum: nisi sub-
tilis ad penetrandum. Quia sicut
dicit philosophus. subtile est penetratum:
et ideo in ore hominis natura posuit de-
tes qui cibum diuidunt. Posuit
etiam molares: qui ad minima con-
uertent. Posuit in stomacho ca-
lorem igneum: qui subtile penetrati-
uum a grosso non penetratum se-
pararet. Posuit venas subti-
les: qui subtile quod penetrare potest su-
gent. Posuit venas que ut vix
ab epate diuante in totum corpus

nutrimentum suctum et subtilia
tuum ad membra portaret. Posuit
colatoria paniculorum: que vltimum
feculentum ex subtilissimo colando
auferret. Posuit subtile et porosum
et spongiositate corporis: que illud
subtile subtiliter sugeret. et me-
bris infunderent: ut in subtilissimo
corporis nutrimento proficeret. Viget
modo proficit etiam nutrimentum anime
in sacramento: ut scilicet spiritualiter mas-
tinet tam diuidendo quam sterendo.
ut calore igneo subtiliter. ut sub-
tilibus venis subtiliter sugat. ut
subtilibus vix membris spiritualibus
deferat. ut colatorum spiritualibus
colet. ut subtiliter id tam subtile me-
bris. poraonaliter infundat: que sicut
vi modum vniuerso. Omnibus tamen hijs
prenotandum que fuit in sacramento. sicut
per manus sacerdotum in altari. sicut
etiam per dentes fidelium in ore quoniam sa-
cramentaliter sumit. quod sacramentum
non est in corpore christi. quia illud non fra-
git: sed manet integrum et sanum et
illibatum in qualibet parte forme sa-
cramentali fracte. sicut dicitur. *exo. xij. Os
non comminuetis ex eo. Quia etiam
militibus licet essent maliciosi: cor-
pus domini frangere non potuerunt. Jo.
xix. ad iesum venientes cum inuisi-
sent eum iam mortuum. non fixerunt
eius crura: sed vnum militum lancea
latus eius aperuit: et continuo
exiit sanguis et aqua. Sed et
ipsa fractio est in forma et figura
panis. que duabus de causis fran-
git: quarum vna est significatio.
et altera nutritio. Illa que est sig-
nificatio est: que manibus sacer-*

dotu forma sacramentalis diuersas
 corpis xpi mistia significat. Vn
 vsus ecclie ht q'na frangit: q'
 ps corpis xpi mistia i celo triun
 phat: et pro illa pte sacramentu of
 fert ad laude et graz actioez. qa
 illi ia beati sut. Alia aut ps cor
 pis mistia i labore adhuc vniut
 in fide conuersans et mita in tris:
 et pro illa pte sacrm offert i pig
 nus redemptionis. Tercia ps in
 purgatorio: et p illa pte sacrm
 offert in supplicatione p afflicti.
 Ita sut tres panes qs nobis actio
 modat amicus nri xpus: ut po
 nam ante illu nrm qui de via
 veit amicu pxiu suz nrm. qn
 veit vl ad laudandu. vl vt p re
 deptioe sua offerat sacrificiu: vl
 venit de via ad supplicandu pro
 captiuis et afflictis. De via ei
 veit: qn de negotio occupatioib
 tencioz ad dei cultu se conuertit.
 Caritatis aut causa frangit in
 ore fidelu: q' itegru ppt guttuis
 aritudine a multis cu piculo
 glutaret. **Exo. xij.** Caput cu pedi
 bus et i testibus vorabit: et si qd
 residuu fuerit igni coburetis. In oi
 bus tn hys nondu est: q' in q'cuq'
 ptes forma frangit totus et iteger
 xps viuus et sanus i corpe spu t
 aia et ditate plena remanet sub
 qlibet pte. et anq' frangat. no est
 nisi vnus et iduis sub tota
 forma itegra. Et hui' qde ex plu
 antiq' posuerut duplex: s' vnu il
 loz ex ploz no est vsque q'q' veru.
 Vnu ex ploz e de forma q' apparz
 ad speculi reflexione: q' vna est

in reflexione speculi vni ad vnu.
 et ai speculu frangit in ptes: eade
 vna forma itegra apparet i oibz
 ptibus ppter plures iflexiones q'
 fiut ex pluribz ptibz speculi frac
 ti ad vnu et ide. Sic eni xps vnus
 est in toto totus: q' no nisi vnu
 signu significas et ctines e in to
 to. Et qu frangit forma panis:
 i qualibet fractura e totus xps.
 Ideoq' plena tuc signa sut signi
 ficatia et ctinetia. Qui at causa
 vea e. q' res sacmēti semp e crea
 ta et cotenta i signo sacmēti in
 noua gra. et in noua lege. Et ideo
 cu signu no habeat vsu signifi
 candi ex hoc qd e totu vl ps: sed
 potius ex hoc q' e forma abi cor
 confortantis. Et ai hac forma e
 qualit habeat et i toto et i pte:
 ideo oportet q' equalit corpe xpi
 et res sacmēti cotenta et signifi
 cata sit in toto et in pte. In cui
 significatiois ad refectioe ht
 ps forme panis. et ps ptis for
 me panis: qutu habz totu panis
 q' tu cuq' magnu. Ex quo igit ps
 qlibet nima ht significae: o
 portet q' qlibet nima ps totu ct
 tineat. q' sacrm noue legis qutu
 e de se totu ctinet qd significat:
 q' alit significatio eet medax.
 qd absit crede de sacro veritatis.
Ex istoria patz. q' in corpe sumet
 huc abu no sacramentalit manet
 corpus xpi: nisi qm diu forme sa
 cmetalis in stomacho vl in vo
 mitu possut discerni. Q' diu ei
 forme illi discernut: ta diu est
 ibi cotentu corpus xpi et signifi

An aut liquefcere sut forme.
 vltius no significat ee p aliqd?
 et ideo ena no continet ibi p aliqd:
 qz cotineta no extendit se ext sig
 nificatiōe. In hac forma panis
 et vini ips est optus qsi pallio qda
 quo totus inuoluit. ysa. lix. Optus e
 qsi pallio zeli: qz zelans nrm pro
 scm sic opitur ad nrām refectiōe
 et salute. **A**lia similitudo ab antiqz
 posita e de anguilla vl serpente vl
 alio aiali qd ht corpus eqlis xpo
 sitionis et amulosu. In hoc ei toto e
 vna et itegra et sola aia sensibilis
 p sensu et motu. et si diuidat i pan
 tas vl multas ptes. dicit q eadem
 vna et diuisa aia sensibilis. et to
 ta p sensu et motu remanet i qli
 bet pte. Sed hoc exēplū pro scda
 pte no est vni? qz iam pbatu est
 in phisias qd diuiso corpe talū
 aialū diuidit aia p accidens:
 et no est vna et eade in qlibet
 pte diuisa. S; tñ hoc verū est.
 qz itegra est aia in qlibet pte.
 et qz no qlibet ps qualesut in
 aiali. no est ppter hoc. qz no to
 ta aia sit in qualibz pte. sed po
 tius ideo qz mēbra sine quibz
 qualesce no pt. no ht in qualibz
 pte sicut mēbra accipiēdi et
 digerēdi et egerēdi abū. qd st
 os. stomachus. epar. cor. et anusi
 postioribus: qz sine hys abū
 no pt cape ul digere vl emitte.
 In hys cōsistit vita cōualescēs
 in omi sensibili. No aut pnt
 innata vl arte exēpla sufficie
 tia iueniri: qz tante p omia res
 pondeant excellentie. ysa. xl.

Qui g? simile fecistis deū: aut
 quā p imaginē ponetis ei: **H**ic
 aut sut q in fractura hic sut at
 tendenda. **H**ac aut et h9 modi
 fracturā in sacmēto fore facie
 dā significauit xps. m. xx. ubi
 dicit. **E**tenatibz aut illis. acce
 pit ihus panē et bñdixit et fregit:
 deditqz discipulis suis et ait.
Accipite et comedite: hoc e corp
 meū. In hoc enī q dicit. **C**omedi
 te: significauit etiā dentibus
 esse cōfringendū. m. xliij. **E**t
 māducautibz illis accepit pa
 nē et bñdixit et fregit: et ex hoc
 accipit idem qd pūb. lu. xxiij. pl
 d. sic. **A**ccipite et diuidite inter
 vos. **V**oluit enī corpus suū p
 fracturā formaz diuidi inter
 ptes ecclie: vt vniūqz pti ecclie
 pdeset scdm vtilitate qguā
 cuilibz pti. **S**iliter aut i q cūqz
 refectiōe significat: istud sa
 cramētū semp panis frangit.
 m. xviij. mar. ix. lu. ix. io. vi. **A**cc
 pit ihus panes bñdixit ac fre
 git: et in tantū hoc semp ondit.
 vt et ipse dñs in hoc mō fractio
 nis agnosceretur. lu. xxiiij. **C**og
 nouerūt eū in fractiōe panis.
Hoc etiā apli seruādū ab eo faci
 rūt p totā eccliam. actiui. **I**n
 omi p seuerates erat in orone.
 et fractiōe panis. **T**alis ergo
 fractio e in sacmēto. et ppter ea que
 dicta sut. **D**iuisio aut forma
 rū hanc et masticatio q fit per
 dentes ut vndiqz sugi possit qd
 comedit: sicut ipa masticatio
 e frēqz redit dentū sup idē di

uidendū et attendū. Ita signifi-
 cat meditationē istius abi spū-
 alis: q̄ meditatio nichil aliud
 ē q̄ frequēs reditus mētis sup
 idē cogitatioē et deuotioē t̄ af-
 fectū mentis diuidendū et atten-
 dū in om̄s differentias boītatib⁹
 et uirtutib⁹ et uirtutis: ut vndiq̄
 sugat ex ip̄o dulcedo. in q̄ p̄auit
 hoc sac̄m̄ hōi deus tāq̄ dentib⁹
 diuisorib⁹ et molarib⁹ t̄terat:
 qui sūt dentes roīs p̄ cogitatioē
 ueritatis. et affectus p̄ deuotioē
 uirtutis et boītatib⁹ et consuetie
 opt̄e. p̄ albedine sinceritatis
 et deuotioē bone p̄ directionē
 optimi finis. Isti sūt dentes de
 quib⁹ d̄. can. iij. Dentes tui sūt
 greges tonsarū: q̄ ascendent de la-
 uachro. Om̄s gemellis fetibus:
 et sterilib⁹ nō est int̄ eas. Et sic
 uita continet labia tua: et elo-
 quium tuū dulce. Dentes ei diui-
 sores sūt rōnes. quib⁹ h̄. sac̄m̄
 in om̄s differentias pietatis et
 boītatib⁹ diuidit: ut singula
 meditem̄. Dentes aut̄ mastica-
 tores sūt molarib⁹. s̄ dentes af-
 fertus: quib⁹ i deuotioē singu-
 la boītatib⁹ dei iudicia p̄mūt
 et t̄terūt: ut sicut dulcedis
 qui in ip̄is ē digerat. Isti sūt
 inū intellect⁹ et affect⁹. q̄ in
 om̄ib⁹ in om̄i m̄suetudie et
 pietate significant: q̄ sicut
 quidā greges i cordib⁹ n̄is.
 ad pastū d̄ni corp̄is egrediūt̄.
 Hec ascenderūt de lauachro
 mūdissio p̄fessiois et satisfac-
 tiois. Et om̄s sūt gemellis fe-

tib⁹: q̄ quib⁹ fert fetū ueritatis
 in t̄platioē. et fetū uirtutis in
 op̄atioē. Et nō p̄t ee sterilis: q̄
 fructū gaudiorū etnoꝝ nō ferat
 int̄ eas. Isti sūt dentes de quib⁹
 conditor inquit in p̄sona eadē
Je. tre. iij. Confregit ad nūm de-
 tes meos: abauit me cinē. Ad
 oem enī nūm intellect⁹ et affect⁹
 dyabolus dentes p̄fringit: q̄
 et cogitationē ueritatis et affect⁹
 uirtutis. et p̄ sc̄m̄ s̄nitatis
 a corde in hoc sac̄o tollit: et tūc
 desipiente abo spūali hōiem tenē
 amore itenso cupiditatis h̄ mū-
 di abat: et sic oꝝo destruit. Et cont̄
 laudas sponsā in can. vi. dicit.
 Dentes tui sicut grex ouiuū q̄ as-
 cenderūt de lauachro: q̄ a dente
 ueritatis t̄terit ea q̄ p̄tinent ad
 opus uirtutis. Et oia hec lota sūt
 lauachro mūdissioe tonsarū et co-
 fessiois. Vn̄ etiā de hui⁹ sac̄m̄ti
 dulcedie loquēs. can. viij. d̄. Dignū
 nū dilco meo ad potandū. labus
 q̄ eius et dentibus dignū ad ru-
 minandū. Ruminatio enī d̄. sic
 et masticatio: q̄ hui⁹ sac̄i dul-
 cedo sepe ad os cordis et guttur
 roīs. et dentiuū de quib⁹ d̄m̄ est
 sepius reuocat. **C**irca aut̄
 q̄ s̄da subtilitatio p̄ calore sit di-
 gestiuū igneū. qui pura separat
 ab impuris: nō quidē in corpore
 d̄ni in quo nichil ē impurū. sic
 postendim⁹: s̄ potius in nobis.
 qui nos depurāre debem⁹ ad ip̄m
 p̄cipiendū. Hoc ē sub alia me-
 thaphorā loq̄s d̄ns de sacerdotib⁹
 istud sacramentū p̄ficiētib⁹

dicit mala. **S**edebit conflans
 et emūdans argentū: et purgab.
 filios leui. Et erūt dño offentes
 sacrificiū in iusticia: et placebit
 dño. Qd̄ enī dicit̄ q̄ sedebit: morā
 et p̄seuerantiā significat i ope.
 Qd̄ enī dicit̄ conflans: incendiū sig
 nificat caritatis: tāq̄ calor is ig
 nei oīa purgatis. Qd̄ aut̄ dicit̄
 emūdans: digestio ē ad purum
 significat. Qd̄ dicit̄ argentū: nito
 re significat puritatis consue.
Huius aut̄ digestiois effectus ē. q̄
 tales in cordib⁹ suis erūt dño of
 fentes sacrificia in oī et p̄fā ius
 ticia. Tali aut̄ digestione et pu
 rificatiōe et subtiliatōe p̄fectis dicit̄
 mala. iij. q̄ placebit dño sacrificiū
 iuda. hoc ē deū p̄fitentis. et sacri
 ciū iherlm. hoc ē ad visionē etne
 patris p̄tinētis. sicut̄ dies sdi: in q̄
 bus illuatiō fuit filij dei. qui
 hoc sacrificiū in oblatiōe melchi
 sedech instituit. gen. xiiij. Et si
 aut̄ am̄ antiqui. in opib⁹ oīm sa
 crificiōz veteris legis. que i fide
 hui⁹ sacrificij sūt celebrata. sic
 aut̄ p̄ digestiōe nobis subtili
 atis ad hui⁹ abi ōgruitatem.
Deū aut̄ tūo in sacro ē suctio
 dulcedis de patre. Et hoc fit qm̄
 in dulcedie cordis nimia dulce
 do xpi in spū degustat. Hic enī
 modus degustandi dulcedinē
 naturaz et grāz xpi: pot̄ suc
 tione q̄ comestione p̄ficiat. Et
 sicut̄ in ope natē. postq̄ nutri
 mentiū subtiliatū est. sugit: ita
 in cordis deuotiōe et desiderio.
 postq̄ homo se emūdauit et de

purauit. tūc statū dulcedies. q̄
 ē in corpe xpi et spū et aiā ipi⁹
 et in omī grā et glā illuatiōib⁹
 et delctationib⁹ eius sugit et ibi
 bit. Et hoc ē qd̄ dicit̄ deut. xxxij.
Posuit eū sup̄ excelsā terrā. ut
 comedet fructus agroꝝ: ut su
 get mel de petra: oleū q̄ de saxo
 durissio. Sicut̄ enī in an̄ habit
 dñm̄ est. excelsa tra. est natā hūa
 na ihu xpi: sup̄ cui⁹ agri fructus
 ponit̄ homo in cōfectione et cōo
 ne sacmētū. ut comestioe sacra
 mētali comedat eos: et postq̄ se
 plene depurauit et in spū subli
 liauit v̄tute. Replatiōe sp̄s. su
 gat mel de stabilimēto xpi. sicut̄
 de petra. petra aut̄ erat xps. Et
 hoc mō oleū qd̄ significat p̄gūe
 dinē deuotiōis: sugit de saxo soli
 dissie vitatis. q̄ est in sacro. **Ps̄**
 qd̄ etiā sacm̄ veritatis vocat̄. **ps̄**
Cibauit eos ex adipe frumētū:
 et de petra melle sutiāuit eos.
Hoc est qd̄ dicit̄ gen. xliij. Inunda
 tiones maris q̄ si lac sugent thesau
 ros occultissios harenarū. Dulce
 do enī a sacro redūdat habūdant
 i fauces bñ dispositos. sicut̄ i vn
 datio q̄ maris dicit̄. q̄ i memoria
 imensitatis passionū et dolorū
 xpi accipit. Et hec cōsolatiōes sūt
 thesauri sup̄ aurū copiosū. Et sūt
 occultū: q̄ nemo nouit eos nisi
 qui accipit. **ps̄**. Desiderabilia su
 pauū et lapidē p̄ciosū multū:
 et dulciora sup̄ mel et fauū. **ps̄**
ps̄. vi. dicit̄. Gaudete sup̄ eā gau
 dio vniūsi qui lugebatis sup̄
 eā: ut sugatis et repleamini

ab uberibus consolationis eius: ut mul-
geatis et deliciis affluatis ab omni
moda gloria eius. **I**ustus est super trif-
ticia iherusalem in passione gaudium
est in rationis delectatione: et illa est
ut sugant fideles ubera quibus
facimus hoc uberi fundit lac can-
doris et vitatis et dulce dicitur vir-
tutis: et sic ubera ista pressa ma-
nu deuotionis mulgeamus: et de-
licibus in consolatione sancti spiritus afflu-
amus ab omni gloria ipsius: quam in
deliciis facimus manifestat. **E**t hoc
lacti operatur: quod ad vitam etiam scien-
tia natura succus de nutrimento
depuratur et subtiliatur lactis habet
quandam albedinem et pinguedinem
butirosam et dulcedinem valde con-
uenientem: et igitur sugitur a venis.
Sic igitur hoc nutrimentum attrahit
sugendo. **Q**uod proficit nutrime-
ntum per vias que sunt vasa et canales
in totum corpus nutrimentum depor-
tantes: ut vniuersum corpus in fun-
dat et irriget et nutriat. **H**ec autem
vie sunt cogitationes et affectiones
in omnia que sunt anime tanquam vires et cor-
poris membra: ad subseruendum anime
spirituale nutrimentum deportantes.
Sic enim fons delectationis est corpus
christi: et riuus diuinitatis a fonte sunt que
singulis viribus et virtutibus et po-
tentiis et membris digantur. **E**t ad
quod non venit nutrimentum pietatis
hec are scilicet et destituunt: et
martere scilicet et abiciunt. **I**ste est fons
de quo dicitur **gen. ii.** fons ascende-
bat de terra: hoc est de freno corpe diuini
de sacramento irrigans terram super
faciem paradisi. **P**aradisus est locus

deliciarum in nutrimentis ecclesie. in
que locum iste fons delectationis influ-
it: et omnia irrigat interiora anime et
corporis ad que diriuat. **eze. xlvij.** Ad
quemcumque puenit torrens viuent.
Quia sicut dicitur in psalmo. **In ebria bibeatur**
ab ubertate domus tue: et torrente
voluptatis tue potabis eos. et in-
fusi omnis delectationis suauitate
infundunt et irrigant. **C**adecito
monet **eccl. vi.** quod sumus in medio re-
atoris nostri: ne forte per ingratitude-
nem a magnis deliciis que diriuat
excidamus dicens. **A**nquam cupitur
funis argenteus. et recurrit vitula
aurea et conterat pedria super fonte:
et frangat rota super aternam. **H**ec
omnia ingratis contingunt. **F**unus enim
argenteus est via diuina ad nos
ex hoc sacramento candore vitatis.
Et si ille cupitur: vanitatem et
mendacium sequi incipiemus. **V**itula
autem aurea est via et vena et ligame-
ntum quibus in nos diuinitas delectatio
diuinitatis ex hoc sacramento. **S**i enim illa
ad terrena recurrit: tunc terrena tetra
et operata sequimur. **F**ons autem est fun-
des delectationes dominus ihesus in sacramento.
Pedria autem est hauritorium nostre deuo-
tionis que super fonte conterit: quando
spiritualia in terrena veniunt. et terrena
etiam amara desiderant. **S**ic dicitur
nu. xi. **A**qua nostra plena est. oculi nostri
non vident nisi manna: aqua nostra nau-
scat super cibo hoc leuissimum. **Q**uia da-
bit nobis ad descendendum carnes et
hominum. **R**ota autem est reditus nostre fre-
que ad spiritualis dulcedis degusta-
tionem: quoniam in hoc sacramento sicut in as-
terna ex pluuia dulcedis dei ma-

nates reseruant nobis. **S**i enim
 rota illa cōfringit: tūc im⁹ et
 redim⁹ in putredie carnis: et
 sit pim⁹ ad creatoris mēoriam
 nō reitentes. **Q**uāto aut loco
 natā posuit colatoria pāritu
 loꝝ. q̄ vltima depuratiōe feule
 tū q̄si colando a abo separant:
 ut vltime depuratiū esset anq̄
 mēbris ifundetur. Et hoc cola
 toriū in sacro significat subtilis
 siē consciē examiationē: ne ali
 qd̄ ipurū in nobis remaneat.
 tū venim⁹ ad hui⁹ abi nutimētū.
 sic d̄ ie. xv. Si cōuertis cōvertā
 te: si sepaueris p̄ciosū a vili. q̄si
 ob mēu etis. **H**ec enī est colatio
 optima consciē: qua omē p̄cio
 sū a vili p̄ci et vāitatis separa
 tur: ut purū et sincerū nutimē
 tū hoc mēbris spūalibz ifudat.
Ec̄. xxxviii. Da suauitate t̄ me
 moria similaginis et ipingua
 oblationē: et da locū medico.
Quāto dicit: da suauitate: vult
 q̄ aīo suauis et t̄n quillo veīam⁹
 ad fatim. **Q**uāto dicit mēorū
 silaginis. vult q̄ sicut silago de
 bellat et colat. usq̄ ad purū: q̄
 ita nos p̄ consciām debellem⁹
 et colem⁹. et purissio nutimēto
 cōgruam. **Q**uāto d̄ ipingua
 oblationē: vult q̄ nos ī pigue
 dine deuotois b̄nficioꝝ dei p̄pa
 rem. **E**t hoc facto locū demus
 medico ihu xp̄o: qui tūc suo nu
 trimētali dulcedie oēs n̄ras
 curat ifirmitates: et depdita
 restituit in vita spūali. **H**inc
 ē q̄. exo. xxix. et leui. ij. purissia

simila p̄cipitur cē in sacrificio
 d̄ni. **H**oc ē qd̄ d̄. eze. xvi. Simila
 et mel et oleū comedisti: et de
 cora frā es vehemēter nimis.
Simila enī vltima deuotiōe co
 lata ē et t̄bellata: et significat
 vltimā mūdiciē grām. **D**el at
 dulcedo ē coris: et significat
 deitatis dulce d̄mē. **O**leū fōmē
 tū lumis. significat pigue dies
 caritatis et deuotiōis xp̄i: q̄ sic
 colata comedēs nimis vltimā
 q̄ fieri possit fuit decori. **S**ic
 ergo colat nutimentū. **S**exto
 loco tale tā purū tā dulce tā
 mūdū mēbris infundit: et ex
 illis oīs suba eoz et v̄tus res
 taurat. **S**ic nobis sicut dixim⁹
 depuratis nectareus liquor
 d̄ni nutimenti spūalis virtu
 te et dulcedis gustū. et delati
 onis expimentū infundit: et
 recreatiōis b̄nficiū amiranda
 suauitate iebriam. **D**ñs p̄s hui⁹
 voluptatis pastū describes d̄.
In voce exultatiōis et cōfessiois
 sonus epulantis. **Q**uia cor est
 ī iubilo: et oīa intioꝝa ī delcā
 tiōe: et os in sono laudis. **D**e
 tali epulatiōe. hoc ē de h̄s sacri
 epulis dicit apl̄s. i. cor. vi. **D**as
 rhanim imolatus ē xp̄s: itaq̄
 epulem nō in fermēto malicie
 et nequicie: s̄ in azimis sincci
 tatis et veitatis. **S**ic sūma sa
 p̄ia. p̄. ii. imolauit victimas
 suas. miscauit vinū. et p̄posuit
 mēsam. **E**t p̄ pauca. **V**enite
 et comedite panē meū: et bibi
 te vinū qd̄ miscaui vobis. **S**ic

enī panis dulcat cōfortat ad g
 nā: et vinū inebriat ad sp̄s iocū
 ditatē. Et mixtio vini in oībus
 diuinis cōseruat mentē sobrietatē:
 ut fiat qd̄ apl̄s. Rō. xij. Nō plus
 sipe q̄ oportet sipe: s̄ sipe ad
 sobrietatē. Dent. iij. Om̄e qd̄
 desiderat aīa tua comedes corā
 dño deo tuo: et epulaberis corā
 dño deo tuo: tu et dom̄ tua. Tota
 enī familia nr̄i cordis: in huius sa
 cīmenti sagina reficit. Sic dicit
Luc. xv. de sacīo reparatōis nr̄e. E
 pulari aut̄ et gaudē oportebat:
 q̄ f̄t tuus mortu⁹ fūcat et iuue
 rit: p̄uerat et iuent⁹ ē. Nā i
 isto sacīo et p̄ncipis vite reuiu
 mus. et pignōe salutis ap̄diti
 one libam⁹: et epulis iocūditā
 tis etne reficim⁹. ad cōfortatōis
 delatōne: et om̄e qd̄ desideram⁹
 inuenim⁹ in ip̄o. sic in vase om̄
 bonorū. **De abstinentia ad abatum vni
 uersitate ex cōnumeralitate.**

Sequit̄ hic ut dicam⁹ de
 hui⁹ abstinentia ad abatum vni
 uersitate: quā habet ex cōnālitate.
 ad eos quos abast. Innāli ē abo
 nichil vnit̄ ei qui abast. nisi qd̄
 nāle ē illi: et si nō sit cōnāle et
 ifundat̄ mēbris: pro ito putres
 cet in mēbris. et generat̄ aposte
 ma et hūores ul̄ alias corrup
 tiōes. Si aut̄ nāle est. mēbris v
 nitur eis et cōfortant: et p̄fici
 ut oīa mēbra p̄ ip̄m i virtutib⁹
 et opatiōib⁹ suis sicut an̄ dixi
 mus: q̄ i digestiōe et assimila
 tiōe abast et subtilitate oīa her
 fei habent i nobis. eo q̄ abast

ille purissim⁹ et subtilissim⁹ et
 suauissim⁹ sit q̄ntū ad se. s̄ nob
 nō semp̄ abo scdm̄ qd̄ oportet con
 gruim⁹: ita dicim⁹ hic q̄ in abo
 nob̄ oportet v̄tute istius abast vni
 ri abo potius q̄ abast vniat nob̄:
 q̄ si vniat nob̄ defectibilis: et
 abast p̄ret et nos nō p̄ficem⁹.
 Cū aut̄ nos abo vniim⁹ qui incor
 ruptibilis ē: tūc p̄ficiam⁹ in om̄i
 v̄tute. Talē aut̄ habebim⁹ ad abū
 vniōne. ut ip̄o dño et abo mō cō
 nāles efficiam⁹: ita q̄ nichil i no
 bis sit a natā xp̄i et diuina gr̄a
 tione alienū. Iste ē panis filiorū
 ē: qui nō mittit canib⁹ ad man
 ducandū. Et ideo nōn dū est hic:
 q̄ q̄ntū sūt q̄ nob̄ faciūt ip̄o dñā
 les et v̄nibiles. Quorū vniū et p̄
 mū est gr̄atio diuina. scdm̄ aut̄
 mūda vita. tertū aut̄ dilāo ad
 deū sincera et pulchra: q̄ntū at
 illustratio et replatiua: et q̄ntū
 est vniō deuota. P̄mū horū fat̄
 ip̄o dñāles: scdm̄ aut̄ faciūt nob̄
 in v̄tute siles: tertū cōcordes:
 q̄ntū faciūt nob̄ i cōgnitiōe cōfor
 mes: q̄ntū aut̄ et v̄ltimū faciūt
 nob̄ ab ip̄o indistates. Hec enī
 quāq̄ abast habet ad abatum q̄ntū
 vnit̄ ei: q̄ tūc p̄mo ad naturam
 nutriti abast generat̄. Secūdo
 in v̄tute mēbro et opatiōe as
 simlatur. Tertio calore ei v̄vui
 fico i mēbro abato afficit et vi
 uificat. Quarto luce verificat mēbra
 et calore venustat. Et q̄nto ad ple
 nū v̄nitū aīali potēcia viuificat
 et aīe vnit̄. **De p̄mo horū d̄. i. io.
 v.** Scdm̄ q̄ oīs q̄ natus est ex deo

nō peccat: sed gnatio diuina cō
 seruat eū et malign' nō tangit
 illū. Est autē specialis q̄dam et
 optia gnatio diuina: qua hō in cō
 pus et membrū xp̄i gnatur. Si cō
 tribus olerū bonū suū agnosce
 posset. qm̄ ad cōpus et ad membrū
 hoīs p̄ gnationē quā dā mutat.
 multas gr̄as ager. et oēm modū
 quo mutat et cōterit. cū gaudio
 sustinet. ut sciret q̄ a suo cō igno
 bili et vili i tam nobile vitā. et
 tā nobile cōpus mutaret: q̄tas
 ḡ. gr̄as actioes debem' xp̄o. q̄ suo
 corp̄e viuificō nos in se tñsmuta
 uit: ut cōpus eius efficiam' sc̄m
 et mūdū et diuinū. io. i. Qui tāt
 receperūt eū: dedit eis p̄tate fili
 os dei fieri. Quia q̄ recipiūt eū in
 sacro sp̄uali māducatōe: cō cor
 pales filij sui efficiūt. et sic filij
 dei sūt et dicūt. Et iō. io. id. Qui
 nō ex sangūibz neq̄ ex volūtate
 carnis neq̄ ex volūtate viri: sed
 ex deo nati sūt. Nō enī caro et sa
 guis in concupia carnis et san
 guis. aliqd̄ p̄nt in illa gnatioe:
 q̄ sicut d̄. io. xij. caro et sanguis
 regnū dei nō possidebūt: neq̄
 corruptela i corruptionē possi
 debūt. Et ideo neq̄ ex volūtate
 feminee carnis. neq̄ ex ip̄ba li
 bidinosa viri volūtate. nichil
 p̄ntus ē in illa sc̄a gnatione q̄
 homo ex deo nascit: qm̄ p̄tia p̄
 do sacro in cōpus dñitū et me
 brū gnatur. In hac enī gnatioe
 cōpus dñitū qd̄ sanctū est. ex
 sua v̄tute hoīem ad se trahit.
 et in se tñsformat. 1. ioh̄is. iij.

Viribus qui natus ē ex deo p̄tin
 nō facit: q̄ semen ip̄ius i cō ma
 net. et nō p̄t peccare: qm̄ ex deo
 natus ē. Sic ergo mutam' i san
 guinō et carne ip̄ius sp̄ualit'
 et efficiam' sibi cōnaturalit' v̄tutē
 et genus suū de nata sua nos
 sic ad se mutante. Act. xvij. Ip̄i
 enī et genus sum'. Hoc ē p̄mū
 in quo sic v̄nim' xp̄o p̄ sacm̄tū.
Est autē sc̄da v̄nio in vita: in
 similitudie v̄tutis et op̄atoris. Quia
 enā in n̄ali cōpō p̄fēe membrū
 v̄nitū. nō est qd̄ nō habet membrū
 v̄l' membroz v̄tute et op̄atioe:
 sicut d̄. psa. lvi. Iniquitates v̄re di
 uiserūt int' vos et deū v̄rū. Ac
 sic dicat. Si dissimilatio in vita
 nō est. sed essetis vita et v̄tute
 et op̄atione silēs: tūc deo v̄stō
 v̄nitū essetis: ita q̄ int' vos et deū
 nichil distare faceret. Et hoc est
 qd̄ d̄. act. xvij. Nō longe ē ab v̄no
 quoq̄ n̄rū: in ip̄o enī viuimus
 mouem' et sum'. **P** v̄tute enī
 suā nobis i fluxā efficiam' nō lon
 ge: q̄ ip̄e suā nō deserit v̄tute.
 et in sua v̄tute nobis cōcōcāta
 i fluxa. et ip̄e fluit nobis sc̄p̄m
 et cōcōcāta: et sic in ip̄o viuimus
 sua v̄tute. et in ip̄o mouem' suā
 ita em̄ti p̄fectioe. et in ip̄o sum'
 stantes. **S**eruat i sua p̄fectioe.
 Sic enī sicut d̄. eph. iij. oīa i am'
 oēs i v̄rū p̄f̄m: i mēsurā p̄lectudis ē.
 S' ē v̄m qd̄ d̄. i. io. ij. Sc̄ate qm̄ oīs q̄
 fac' iustū: ex deo nate: tñsflat' iā i v̄
 tute et op̄atioe: tñ b̄ndēz corp' et mēbrū
 ip̄i. Sic d̄ psa. xvi. Oīa op̄antia op̄at'
 es i nobis dñe: q̄ sibi diuicti v̄tute
 sua op̄amur. et ip̄se operatur in

abi x poty.

Sic ipse dicit. io. xiii. **V**icte
 dit in me. opa q̄ ego facio et ipse
 faciet: et maiora horū faciet: q̄
 ego ad p̄m vado. **I**pse enī nob̄ si
 b̄ vnies in nob̄ magna facit:
 ipse nob̄ sibi vnitos ad p̄m ma
 iestate exaltans facit maiora.
 et cotidie inouat maria: q̄ oīa
 in nob̄ facit cotidie virtutē
 et opa cōfortando. **M**agna enī
 facit in opibus gr̄e: maiora aut̄
 facit in opibus donoz̄ s̄a sp̄s:
 maria autē facit in opib̄ sup
 erogationū et b̄tudinū. **S**ic
 vn̄to x̄po loq̄tur apl̄s y cor. xiii.
An exp̄mentū q̄ritis eius q̄ in
 me loquit̄ x̄ps. qui ī nob̄ nō
 ifirmat: sed potens ē in nob̄.
In nob̄ enī loquit̄. q̄n̄ vita et
 b̄tute et ope iūcti sum̄ ei et q̄
 n̄ales effecti. **P**otens autē ē in
 nob̄ et nō infirmat: q̄n̄ v̄tuti
 suenichil cōtrariū inuit ī nob̄.
Sic dicit̄. p̄s. Diligā te dñe fortitu
 domea vl̄ virtū mea: dñs firma
 mentū meū. et refugiū meū. et
 libeātor meus. **C**ertū at̄ nob̄
 vn̄e x̄po. et q̄si cōrpalis et cō
 n̄ales sibi efficiens: ē dilectio
 ad ip̄m pulchra et sincera. **C**a
 etiā abus cōpalis postq̄ ad s̄
 stantiā mēbr̄ qd̄ nutrit̄ mutat̄
 et gn̄atus ē. et postq̄ v̄tutē et
 opationē et vitā illi mēbr̄ as
 sup̄serit: statī ordine natē calōe
 viuifico illi mēbr̄ et sp̄u pene
 trat̄ et affiat: et sic p̄fectus q̄
 p̄mo vnitus fuit vn̄t. **E**t h̄ ē
 qd̄ d̄t̄ b̄t̄ augusti. q̄ fides in cō
 positōe corp̄is x̄pi m̄stia mē

mēbra iūgit: sp̄s aut̄ nectit. et
 caritas vn̄t. **Q**uia fidei gn̄atio
 mēbr̄ attribuit: de qua dixim̄
 p̄mo. **S**pei aut̄ nexus ī v̄tute et
 opationē attribuit̄ sp̄i: de qua
 dixim̄. **C**aritati aut̄ attribuit̄
 vn̄o: de qua hic dicē debem̄. **E**t
 hoc ē qd̄ d̄r. ep̄h. iij. **Q**ui ē caput
 ip̄s. ex quo totū corpus cōiūctū
 et cōnexū p̄ oēm iūcturā s̄b̄m̄
 trationis: s̄d̄m̄ opationē vn̄t̄ q̄
 mēbr̄i augmētū corp̄is facit ī
 dificationē sui ī caritate. **H**ic ē
 qd̄ d̄t̄ io. xv. **M**anete ī dilcōe mea.
 si p̄cepta mea seruaueritis mane
 bitis in dilcōe mea: sicut et ego
 p̄cepta p̄ris mei seruaū. et ma
 neo in eius dilcōe. **Q**ui enī in di
 lcōe x̄pi manet. manet in ei⁹ ca
 lore viuifico. p̄ quē vn̄t̄ et affiat̄
 sibi: ut sp̄u vitali eius diūgat̄
 et vn̄at. **H**oc enī mō corp̄ totū
 in mēbris oībus effiat̄ vn̄. ep̄h.
ij. **V**nū corpus vn̄ sp̄s: sicut vo
 cati estis in vna spe vocatōis v̄e.
Vnū enī corpus ē iūcturis ī vn̄
 onib̄ mēbroz̄. et vnū cor qd̄ calo
 re vite imittit oībus: et vn̄ sp̄s
 ē. qui vitā et dilcōem adiūctē oībz̄
 īspirat. et pullat in oībz̄ mēbris.
Et in hac spe vocatōis vocam̄ ad
 x̄pm̄. ut sic n̄aliter et cōrpalit̄
 sibi sicut capiti n̄ō et cordi sim̄
 vn̄t̄ qd̄ nob̄ in fluit: et sensum
 gn̄itionis et motū v̄tutis et re
 gimen sue p̄uidiss̄ie gubernatōis.
Sicut d̄r in can. v. **A**ia mea liq̄fca
 ē: ut dilc̄is loquit̄ ē. **D**ilc̄is enī
 v̄ba dilcōis loquit̄ ad affm̄ cor
 dis: et ideo aīa illa b̄tā dilcōe

unita. statim calore dilationis resolu-
 luit et tota in deuotione liquefacta: pene-
 trauit in ipsum. et sibi unita. et cor-
 palis effecta est. **Hec est unitas spiritus**
caritatis christi. totum corpus uniuersum.
De quo dicitur eph. iij. Solliciti sua-
te unitate spiritus: in uinculo pacis.
In hoc calore caritatis. quasi sibi quodam
pallio corporales et uniuersos nos
sibi facit dominus. Ruth. iij. Expandit
pallium: quia propinquus es. Sic enim dicit
apostolus. quod omnes corporales efficiamus.
eph. iij. Reuelatum est sanctis apostolis
et prophetis in spiritu: gentes esse cohe-
des et corporales et conuersas. per
missionis in christo ihesu. Sic ergo unio
fit per dilectionem sinceram et pulchram.
Sincera autem uocatur caritas. que
nihil corruptibile admittit.
Pulchra autem quod nihil fedum cogi-
tat ad usus dilectum. Quedam est
caritas a deo debilis est et corrup-
tibilia percipit. quod statim corrum-
pit: et tunc uita et calor uiuifica-
in tali membro intrinsecus. 1. i.
thi. i. dicitur apostolus. Caritas est de corde
puro et conspecta bona et fide non
ficta: hoc est fidelitate ad amatum
non fictili uel fragili sed fortissima.
Quasi dilectus clamat ad nos.
cant. viij. Pone me sicut signacu-
lum super cor tuum et super brachium tuum:
quia fortis est ut mors dilectio. Ut sig-
natulum enim super cor ponitur: quod
figura amati sicut figura sigil-
li in cera: ita in corde molli impres-
mitur et profundatur. Super brachium
ponitur: quod tota uirtus nostra et uires
et fortitudo et robur ad ipsum re-
fertur. De pulchra autem dilectione est

quod nihil fedum admittat: quod ex-
 scatebra fuliginose percipit fac-
 cedat. ecc. xxij. Ego enim pulchrum
dilectiois: que scilicet nihil fedum
dilige potest. Sic ergo spiritualiter
et corporaliter uniuersum spiritum et ca-
lore uiuificum: accipimus a capi-
te totius corporis mystici per nut-
mentum spirituale. **C**etero loco
sicut oculata fide. quilibet sa-
piens uide potest. postea quod ab us-
adignatus membro et uirtutibus eius
unitus uirtura uiuifica est affectus
spiritus membra penetrante: statim pau-
latim incipit assumere calore illi
membro proprium et uenustate: quod si-
cut diximus fit per illustrationem
et contemplationem eterne ueritatis in fa-
cie domini ihesu christi. sicut christus dicit
apostolus. 1. cor. iij. Deus qui dixit de
tenebris lumem splendescere: illuc
it in cordibus nostris. ad illuminationem
facie claritatis dei in facie christi. Omne
enim in aeternale esset quod tenebrosum et
obscurum membrum esset tamen lucidum
pulcherrimum corpus: et ideo oportet
ut assumat christi naturalem lucem et
pulchritudinem: sicut dicitur exo. xxxij.
Splendida facta est facies moysi
ex consortio sermonis domini. ita ut
non possent filii israel iterum de in-
facie eius: propter gloriam uultus
eius. Ita ut multo magis assumit
membra incorporatum christo. gloriam
et lucem et pulchritudinem christi.
in fulgore mentis illustrate per
ueritatis contemplationem. 1. cor.
iiij. Nos autem reuelata facie glo-
ria domini specularantes in eandem
ymagine transformatam a claritate

te i claritate: tagi a dñi spu. **S**ic
 dr aie sic vnite in xpo in pb. Spe
 tua et pulchitudine tua: intede pf
 pere. p rede et regna. Spe ei veni
 tatis figata. et pulchitudine sapie
 decorata. pspere sine ipedimeto.
 itendit p itellm. et pcedit per
 affm: et regnat i rege au. ut
 mebru pulchitudine ei assupst
 melior em color que habe pt me
 bru corpi bn vntu et viuifica
 tu: est color subtilis p candore
 pellis et carnis emicis. Et iste
 e color xpi: sic dr. can. vii. Dilu
 meus candid et rubicud: elis
 ex milib. Candet ei liliosa candi
 datioe in oi castitatis mudicia:
 et rubet roseo et purpureo ver
 nati rubore. i suo bndicto que
 dedit nobis et p nobis saguies.
 Et hanc pulchitudinez assumit
 sponsa et quilibz mebru ei ef
 fuis: qn ob mudicia xpi candet
 corde et corpe: et rubore ta pno
 si sanguis cotidie potulis ht i
 corde. **N**ot e qd de pulchria vi
 dua indith. x. legit. au caa dñs
 spluit splendore: qz ois ista co
 positio no ex libidie. s virtute
 pendeat. **N**ot e qd de bta ag
 nete dr. ambrosi. Na corpus ei
 corpori meo sociatu e: et saguis
 eius ornauit genas meas. **S**ic
 g. deplatioe vitatis. id qd xpo
 vnt: pulchitudine et colore xpi
 assumit. **I**n oibus at qtuor
 pdictis tandē qnto loco vno de
 uota pficit indissolubile hns
 ad corpus vniōe idistantē.
 ut in corpe sit et i ipo aiet et

viuat: et ia de cetero no nisi de
 corpore ee reputet. **H**oc aut fit
 p oim bonoru qa capite vl corde cor
 poru influuntur pticipatione: sic
 dr in pb. Pticipē me fac dñs oim ti
 mentū te: et custodientū māda
 tata tua. **S**ic sub alia methofoza de
 vntis xpo: dr: apls Rōs. x. **I**nser
 tus es in bonā oliuā: et sorsus ra
 dias et pinguedis oliue factus es.
Quia oia bona q fluunt a xpo talit
 vnti papunt: sicut et reliq mebra
 corpis eius. sic drat xps. io. xvij.
Ego claritate quā dedi sti m dedi
 eis: ut sint vni sic et nos vni su
 m. ego i eis et tu in me: ut sint co
 sumati in vni. **H**ec e cathena au
 rea qua colligam: et a mlis redu
 cam ad vni vñ exiim. **P**er em
 oino vna quo sicut a fonte filij
 nascit: et a pre et filio pcedit spi
 ritus scis. **S**pus aut scis h vni
 onis e vinculu. i. cor. vi. **Q**ui ad
 heret deo: vnus spūs e. **F**orma at
 au colligam filij e. forma pris et
 ni. et factm corpis et sanguis est.
 quo xpo icorpam: et sic i filio ad
 fonte omis bonu patre celeste re
 ducim: et in illo fruem oi bono fi
 ly. in sps dulcedie et bntudine.
Et omis ab hac cathena recedetes
 pereut: et in mlia ptati diuidit.
osee. x. **D**iuisu est cor eoru. nūc i
 teribut. **H**inc e q ai psa. xxv. diuis
 set de hoc coniuo et delictis ei:
 statū adiuvit de vniōe colligati
 ois eius sic dicens. **F**acet dñs ex
 citū omibz pplis in monte h:
 coniuuū vindemie: coniuuū pi
 guū medullatoz: vindemie de

Ite aduiguit dicens. Et p
 capitabit in monte isto facie vin
 culi colligati. sup om̄s ppl̄os. Ca
 ritas enī xp̄i hoc vinculū i im
 petu p̄cipitat. et colligatū ē a
 p̄re in filiū. et ab utroq̄ in sp̄m
 sc̄m: et p̄ fac̄m filij ē etiā in oēs
 ppl̄os d̄corporales d̄no colligatū.
 Sic igit̄ p̄ficiat̄ unio ad xp̄m p̄ cō
 naturalitatē in hys quibz: q̄ a
 nobis dicta sūt.

*De ab̄i cū ab̄ato firma hesibili
 te ex ab̄ati per ab̄um apprehensioe.*

Nono et vltimo sc̄dm̄ diuisi
 onē sup̄ius inductā. vidē
 dū est q̄ ab̄i ad ab̄atū sit hesibi
 litas: ne q̄libet occasioe ab̄radat.
 Et hoc p̄ficiat̄ ut sup̄ius dixim⁹
 ex apphensioe fortissia: q̄ id qd̄
 abatur apphendit et tenet id qd̄
 sibi ex ab̄o ē unitū. Sicut enī di
 cūt p̄saat indigen̄s et cōstantin⁹
 in pantegni ex q̄bus dā ab̄is ge
 nerat̄ nutimentū. qd̄ parū adhet
 mēbris. et cito p̄ altatioēs seq̄tis
 caloris laboris vl̄ febris a men
 bris ab̄radit̄ et sepat̄ et d̄sūt.
 Sicut ē ab̄us gñatus ex facile al
 terabilibz et cōuertibilibz: sicut
 sūt oua et caro subtilis et herbe.
 Quidā aut̄ ab̄us ē ex quo gñat̄
 nutimentū. qd̄ firmū et fortitū
 adhet mēbris. sicut nutimentū ge
 nerat̄ ex puro et sincero grano
 frumētū: q̄ hoc ex s̄bilitate b̄n̄
 itrat in mēbrū nutriti p̄fundū.
 et ideo b̄n̄ a v̄tutibz mēbrū appre
 hendit. et ex puritate optie cō
 gruit sube mēbrū. et ideo bene
 unit̄. et ex viscositate fortissie

adhet. et resistit oībus alterati
 bus mēbrorū. ne de facili a mē
 bro cui unitū est sepat̄. q̄ si vis
 co quodā cū mēbro sic glutinat.
 Ita etiā fit q̄n xp̄o incorpam̄: qd̄
 quidā fortitū adhent. quidā at
 facile sepat̄. Adhesio at̄ her
 fit primo qd̄dem fortitudine appre
 hensionis: sc̄do aut̄ fit glutino
 amoris. et t̄cio fit māsiōne sta
 bilitatis: et q̄to fit p̄seueratiō
 cōtinuitatis ad xp̄m. Hys enī mo
 dis etiā ab̄us adhet mēbris q̄
 ab̄at. P̄mo qd̄dem q̄ v̄tutibz mē
 bri fortitū apphendat. Sc̄do q̄
 viscositate. p̄ia mēbrū fortitū
 cōglutinet. Tercio q̄ stabilitate
 in mēbro manēs figat. Q̄to
 aut̄ q̄ nullo laxatiuo remotū
 a mēbro p̄seuerati cōtinuitate
 mēbro nutrito cōtinuet. Cō
 titudo aut̄ apphensionis i sp̄ualī
 mēbro ad xp̄m ē: qd̄ q̄si duobus
 brachijs itell̄is et aff̄us app
 hendam⁹ xp̄m fortitū et idissolu
 bilis: sicut ip̄e nob̄ p̄ unionem
 nr̄e nat̄e ad se factā. idissolubi
 lit̄ apphendit et apphendit.
Phi. iij. Sequor si quomō cōpre
 hendā: in quo et apphensioe sūt.
**Detali cōprehensioe dicit̄ spon
 sa. i. can. iij.** Tenui illū n̄ dimittā
 donec̄ itroducā illū in domū ma
 tris mee. et i tabulū gētrias
 mee. Tenet enī fortissia verita
 tis et boītatis sue apphensioe:
 nec dimittit̄ tēptatiōis illecti
 one. Tenet aut̄ vsq̄ dū int̄du
 cat̄ ad itima penetrabilia cordis.
 in q̄bus ē dom⁹ m̄ris nr̄e sapie

diuine? et donec introducat in cu-
 bile contemplationis generitatis nre dul-
 cissime gr̄e: in cuius uero formam?
 ad istas q̄ dicitur sūt deliciae.
Sic dicitur de eo q̄ nos apprehendit.
He. ij. Semen abrahe apprehendit.
 cuius naturā in admirabiles deli-
 cias domus sapientie introducit: et in cu-
 bili gr̄e genitatis plenitudine gr̄e re-
 pleuit. **Sic iacob dicit. gen. xxxij.**
Nō dimittā te n̄ benedicereis m̄: et
benedixit eū in eodē loco. Can. viij.
 Apprehendā te. et ducā in domū ma-
 tris mee. et in cubiculū genitricis
 mee. ibi me docebis: et dabo tibi
 poculū ex uino condito. Apprehendit
 eū sponsa dilectū. idissolubili
 amplexu et apprehensione? duat
 eū in domū matris sapientie create.
 q̄ domus est cor in amplitudine amira-
 tionis: et induat eū libenter se gr̄e
 in cubiculū secretū intimi affec-
 tus in gr̄a. in cuius uero formam
 in filios dei. ut ibi deliciae experi-
 mentū discat ab eo? et ibi dat
 ei poculū delictū. qd̄ ipse semp
 fuit. qd̄ est deuotio orōis sup̄ta
 ex uino condito. ex quo conficitur sa-
 guis xpi: p̄ quē nos incorporati sibi
 strictissime tenemur eū. Quia nichil
 est q̄ in tantū nobis eū astringat.
 sicut calix sanguis quē bibit:
 et nobis eū propinquit. Et p̄pter
 hūc eū dicamur ad eū de firmita-
 te apprehensionis eius confidentes.
Nō discedimur a te uiuificab nos:
et nōmē tuū inuocabimur. Et illud
ui. Re. ij. **Uiuat dñs et uiuat a-**
nima tua: q̄ nō dimittā te. Tūc
implet in nobis qd̄ dicit. can. viij.

Ego dilectio in eo: et ad me uersio
 eius. Ego enim sū dilectio astricta for-
 tissima apprehensione? et ideo ad me
 in omni bonitatis dulcedie est conuer-
 sio eius: ut me multo fortius ap-
 phendat. **Sic enim consilio sapienti-**
cudā dicit. apoc. ij. Tene qd̄ habes.
 ne alius accipiat coronā tuā?
 q̄ pro isto alius accipiet: n̄ eum
 quē apprehendimur fortiter et indis-
 solubilit̄ teneamur. **Sedm̄ autē est**
 q̄ glutino viscositatis p̄ se agglu-
 tinet̄ mēbro qd̄ abbat et nutrit.
 Et in spū alibi fit glutino amo-
 ris? q̄n̄ scilicet fortissio amoris gluti-
 nat̄ aīa fidelis tū xpo: ne uq̄
 separet̄ ab ipso. Et hoc est qd̄ dicitur.
eccl. xij. **Timor dñi: inuicū est di-**
lignis. Fidei autē inuicū aggluti-
nandū est ei: q̄ dilectio q̄ est glute
conglutinās diligentes se inuicē.
 xpm et aīam fidelē incipit in re-
 cessu a malo qd̄ facit timor: in or-
 dine autē ad bonū incipit a cogni-
 tione ueritatis dilā. et sic fit agglu-
 tinatio. quo aīa diligēs ad hēt
 xpo dilectio. **ysa. xli.** **Confortabat fa-**
ber ferrarius eū q̄ tudebat tūc
tempus dicens: glutino bonū est. Fa-
ber autē iste ferrarius est deus p̄
qui oīa fabricauit. h̄ dicit q̄ oīa
domat sicut ferrū: et ille faber
confortauit filiū. qui totū mūdū
ab initio sicut sapia tudebat?
 q̄ confortauit eū ad hōis dilectōem.
 q̄n̄ hōies sibi p̄ incarnationes: et sui
 in factio collationes agglutinauit
 dices ad angelos glutino. q̄a p̄
 oīa caritatis nob̄ exiuit iudicia.
 nichil aliud dixit. n̄ q̄ glutinaet

sibi hoies ut diligant eñ: et sibi glu-
tino amoris cõuigent. Et ad hoc
angeli et hoies cõderunt q̄ bonũ
ẽ sic glutinãe: q̄ p hoc hõ saluat.
et ruina angeloz reparat. Jē. xij.
Sicut adhet lĩbare ad lĩbos vñ:
sic agglutinãu in oem domũ isrl
et oem domũ iuda: ut eent in in-
nomẽ et in laudẽ et in gloriã.
Lĩbi enĩ sũt loca delĩtationũ: q̄
delectat dñs in hĩs qui p amore
sibi agglutinãt. in quibz etiã no-
mẽ suũ iuocat. laus sua decratat:
et crescit glã suẽ magnificantie
et honoris. Autũ amoris vocat
adhesio. i. cor. vi. Qui adhet
deo: vnũ spũs ẽ. Ps. Adhesit aĩa
mea post te: me suscepit dextã
tua. Quãquẽ dextã dei i amplexu
et noz bonoz suscipit: illi aĩa
p nexũ amoris adhet. Hec ẽ ad-
hesio de qua dr. deut. iij. Vos q̄
adhetis dño viuitis vñiũsi: q̄
p visitationẽ amoris vita a fonte
vite i fluit xpo cũ visitatis. Hinc ẽ
q̄ etiã carnalis amoris lenociniũ
adhesio vocat. Dichem filij emor
adhesit aĩa filie nrẽ: date eã illi
prore. et iũgam cõnubia. Q̄asit
dic. dponisus. Ois amor facit ex-
tasim. q̄ tñsponit cor amãtis in
amatũ: et nõ pmittit q̄ amãs sit
sui pũs. s̄ potius facit eũ totũ eẽ
eius qd amãt: nec pmittit eũ
manẽ in seipo: s̄ cõtinue egredit
extra se in amatũ. et adhet ei fir-
missio glutino. ita q̄ retrahi ad
seipm nõ p̄t. Hinc ẽ q̄ etiã ouidi
us d. Oĩa vincit amor. et nõs
cedamĩ amorĩ. Et ideo ẽ. q̄. can.

vij. dz. q̄ fortis ẽ ut mors dilao?
q̄ aĩam et cor tñsponit extã amã-
te in amatũ: sicut mors tñsponit
aĩam q̄ cõuiscata i amatũ redie
nõ p̄t ad ipã. Tercũ ẽ man-
sio stabilitatis: ita ut i mēbro
manēs figat id qd mēbro est
vnitũ. Hoc aut fit stabilimēto
cordis et corpis: in spũaliũ me-
ditatõe et studio. Quia n̄ ita hõ
xpo incorpatũ infigat. nõ sta-
bilũ in xpo: s̄ ipa mentis et cor-
poris euagatio solubile facile
faciũt a xpo. Jē. xij. Plus hĩc
dilexit mouẽ pedes suos: et do-
minũ nõ placuit. Quã pedes af-
fectũ mouẽ i stabilitate fact
cordis. et pedes cordis mouẽ in
stabilitate inducit corpis: et ta-
les dño firmit nõ adhent. Et
aut in dño cũ incorpatũ ẽ nõ
manet: nõ q̄ p̄ficiat ad mēbrũ
p̄fectionẽ. Jo. xv. Dicit palmeb
nõ p̄t facẽ fructũ a semz ipõn
mãsent in vite: ita et vos non
potestis facẽ fructũ n̄ in me mã-
feritis. Ita enĩ est sic in nutri-
mēto qd p̄fecta cõuersioe ad mē-
brũ cõplexionẽ nõ cõuertit: nisi
diu infixũ mēbro maneat i ipõ.
Vñ ibidẽ. Qui manet i me et
ego i eo: hĩc fert fructũ multũ.
q̄ sine me nichil potestis facẽ.
Hoc significatũ est. gen. viij. ubi
dr. Q̄asitũculas i archa facies
et bitumie lines eã in tñscais
et extñsecus. Archa enĩ in qua
oĩa aĩalia parata fuerũt. cor-
pus est dñi ihu: q̄ paratũ fuit
ab oĩbus aĩalibz motibz in q̄

archa māsūtule fuit? q̄ mā
sio in eo q̄ it̄ p̄ studiū stabilita
tis mētis et corpis: ut nō disce
dat ab inhabitatōe ip̄i. **Bitu**
mie aut̄ linīt̄ in teius. q̄n̄ amōe
deitatis. p̄pter mltas gr̄as aīa
x̄po agglutināt̄ in bitumie exte
rius: q̄n̄ ex multis redeptoris op̄i
bus et passioib; etiā xp̄us homo
in hūanitate diligit̄. **De tali lo**
q̄tur. io. xv. x̄ps dicens. P̄ me ubi
diliget̄ eū? et ad eū uēiem? **Hoc**
mō ille q̄ accepit b̄ndictōne a deo.
sic. d̄ gen. xvij. Jacop fuit uir si
plex habitās in tabnaculo: dis
cursus uanos et euagatōes de
uitās. Hoc mō dauid in ps. Ele
gi abiectus eē in domo dei mei:
magis q̄ habitāe i tabnaculis
p̄torū. Sic enī in domo dei ma
nes q̄ eē in corp̄atio d̄ni: nō dis
currit ut q̄rat uanas habitati
ōes i tabnaculis eorū q̄ mūdo
militat̄ ad uanitatē. Sic etiā
tra d̄ de mētrice aīa. p̄. vij.
q̄ eē uaga garrula q̄etis ip̄ati
ens. et nō ualens i domo cōsis
te pedib; suis: q̄ uanitatis il
lecta. nūq̄ in bona p̄mans sta
bilitate. P̄seuerātia erigit̄
q̄ i fluxū de abo et uinitū eē mē
bro p̄seuerat in ip̄o: q̄ si aliq̄
laxatio effluat. statū corru
pit̄ in fetore. et effluit et exa
dit semp̄ i deterius semutādo
a nobilitate quā accepit. Sic
etiā est in abo sac̄menti: q̄ q̄
uig; corpi d̄ni iam i fluxus et
uinitus est. si patiat̄ p̄ aliq̄d i

carnale ul̄ mūdānū ul̄ dyaboli
cū laxatione forte effluet i des
titutione et fetore et cōtinua i
peius mutatione: et ideo caue
dū etiā in mīnis: q̄ si mīma
nos audetia i p̄ncipio nō cura
tur: tūc paulatī uenit̄ ad mag
na. **Un̄ auḡ. Vitasti grandia:**
caue ne obruaris harena. Unde
ec̄. vij. d̄. Qui timet deū: nichil
negligit. Qui etiā a modicis ca
uet ne admittēdo modica: pau
lati cadat i maiora. Ec̄. xix. Et
modica sp̄nit: paulati de adit.
Hui; pulchra filia duo poit̄ iob
xiiij. Unū quidē eē de gutta cana
te lapidē. Gutta eī canat̄ lapi
dē nō vi. s; sepe cadendo. Aliud at̄
eē de alluione paulati uēiente
et auferente trā: donec tota ri
pa et ager ripe cōuictus cadit
de flue in aq̄. Dicit aut̄ sic lapi
des exauat̄ aq̄: et alluioe pau
lati terra d̄sumit. Hōies q̄ silit̄
p̄des: hoc eē p̄di p̄mittes. Et ideo
q̄n̄q; d̄n̄ro corpi uictus eē patie
ter et p̄seuerāter et caute debet
exptare finē gl̄ificatiōis i ip̄o:
sicut et p̄ multas passioēs gl̄i
ficatū est corpus d̄n̄i. Hoc eī
uult̄ d̄ce apl̄s phil. iij. d̄ces. D̄na
cōuersatio i celis eē. Un̄ et salua
torē d̄n̄m ih̄m xp̄m exptam;
q̄ reformabit corpus hūilitatis
n̄re. d̄ figuratū corpi cl̄itat̄ sue.
Certi enī sum; q̄ oīa q̄ sūt i xp̄i
corpe uorpata: ad b̄titudinē de
ducent̄. Et ideo mon; apl̄s heb.
x. d̄ces. Pat̄na uob̄ n̄c̄ia eē: ut uo
lūtātē dei faciētēs. reportētis re

pmiſſiones. **P**atient enim dñi re-
muneratio ē expectāda. **Vñ iaco-**
bub i canoica ſua dicit: Patientes
estote fr̄es vsq; ad aduentū dñi:
ecce agricola expectat p̄oſū fructū
tū ſi: patienti ferens donec acci-
piat tēporaneū et ſerotinū. **Pa-**
ciētes estote et vos. et ſortate
corda v̄ra: qm̄ aduetus dñi appi-
quabit. Nō enim ſtatim oportet ex-
cidē. p̄t̄ qualibz t̄bulatiōez et
tēptationē: ſ; potius herē dño.
attendētes illud. **m̄. xxiii.** **Q̄a**
nō qui cepit. ſ; qui p̄ſeuēauit
vsq; in finē: hic ſalū erit. Hic ē
qđ d̄. **ia. v.** **Exemplū accipite fr̄es**
exitus et longanimitat̄: labōis.
et paciē. p̄phas qui locuti ſūt i
noīe dñi. **Ecce b̄tificam̄ eos qui**
ſuſtinuerūt. Suffentiā iob au-
diſtis? finē dñi vidisti: qm̄ mi-
ſericors eſt et miſerator dñs. **O-**
portet ḡ. ſicut dictū eſt eos q̄ dñi
co corp̄i i corp̄ati ſūt: vsq; i finē p̄-
ſeuerare.

Qualis ſit potus cū abo p̄pinatus.

Habitatq; habitus ſcđm cō-
ſequentem modū cōueit vi-
de. q̄lis ſit potus cū abo de qđ dñm
eſt p̄pinatus. **Q̄nq; igit. circa**
hūc potū ſūt cōſideranda: ſcilicet
q̄lis debeat eē in gñe et ſp̄e. et
qualis eē debeat in ſaporis q̄li-
tate. qualis i admixtiōe. et q̄lis
in v̄ſu iſtius gñe: et qualis i p̄-
pey effectus opatione.

Qualis ſit potus in gñe et ſp̄e.

Q̄ualis aut ſit in gñe et ſp̄e:
ſit determinam̄. Sicut enim cōfi-
ci nō p̄t niſi de pane de frumē

to corpus dñi. eo qđ ſe xp̄us grano
frumētū p̄pauit. et qđ panis ſeu
mētū ſolus cōueiens ē abus
hoīs int̄ panes qui ſūt de gño:
ita dicitur qđ ſanguis dñi nō p̄t
cōſecrari niſi de vino. qđ ſe xp̄us
vino cōpari fecit. et viti ſeipm̄ cō-
pauit: qđ vinū ſolū n̄alis et ducē-
ens ē potus hoīs. **Qđ enim vino**
cōpari ſe fecit in p̄phetis patet:
qđ osee vltio d̄. qđ cōziale eius:
ſicut vinū libani. **Cū aut iſtud**
cōmū ſit toti eccl̄e xp̄s reliq̄t
p̄ ſuomeoziali: patz qđ in hoc
abonō debet n̄ vinū p̄pinari.
Hoc etiā mō nō p̄fert. ſac̄mēto
nouo vetus ſac̄m̄: qđ cena ag-
ni typici cū vino ſumebat. Et
ut r̄ndeat veritas figure: oportz
qđ et caro agni imaculati xp̄i
cū vino ſumat. m̄. xxvi. **Nō bi-**
bā amodo de hoc genuine vi-
tis: vsq; dū bibā illud nouū i
regno meo. **Nouū eī in ſac̄o**
noue gñe bibit̄ et vet̄ abiat
in v̄ſu: q̄nis ſcriptura eius ſuet
in teſtimoniū. Hoc ē qđ d̄. m̄.
vii. **Cuttur eius vinū optimū:**
dignū dilecto meo ad potandū.
labysq; eius et denti bz ad rumi-
nandū. Qđ diu p̄ cordis t̄ me-
tis iterationē debz r̄uari ſac̄-
mentū: ſepe ad mente reuocā-
do et cōſiderando et deguſtando
iſinitas dulcedies et boītatē
ip̄ius. Vñ leui. xi. d̄: qđ aīal qđ
nō ruminat. imūdū d̄ eit. Hūc
ē qđ de duobz q̄ ſūt in hoc ſac̄mēto
mateia tibi et potus d̄. osee. vii.
Sup̄ triticū et vinū r̄uinabit.

Nec enim duo ab omni fidelium ore
 ruminanda frequentata in corda sunt
 in sacro: quod hoc est maximum fide-
 lum bonum. zach. v. Quod est bonum
 est et quod pulchrum eius: nisi fru-
 metum elcorum et vinum germi-
 nas virgines. hoc est virgineas me-
 tes. Sicut igitur propter ex copatione
 nectaree dulcedis christi sanguis
 ad vinum non debet in sacramento
 ubi esse nisi vinum. Coparat autem
 etiam ipse serviti: et totum corpus suum
 mysticum coparat vinee. Et sui qui
 de copatione ad vitem dicit. Joh. xv.
Ego sum vitis vera: et vos palmites?
 Quia sicut fructus in quo nata gau-
 det crescit in vite: ita omnis gaudij
 gustus crevit in christo et in liquore
 sanguinis eius. Unde in hac parabola
dicit de se vitis illud iudicium. v.
Non possunt deserere vinum meum quod le-
tificat deum et homines: et ut ut int-
ligna promoveat. Ecclesia autem cui
in ratione datur sanguis christi: voca-
tur vinea. Je. ij. Ego te plantavi
vineam electam: omne semen verum.
ysa. v. Vineam domini sabaoth domini
israhel est: et viri iuda germinem eius de-
labile. Vitis enim christus succum su-
um diffudit in totam ecclesiam. ut in
sanguine suo plantet: et faciat
fructum gaudiorum eternorum. mar. xv.
Vineam plantavit homo: et locavit
eam agricolis. mt. xij. Sile est reg-
num celorum homini proficiatibus: qui
erunt primo mane conducere operari-
os in vineam suam. mt. has igitur
operarios non potest proficiat sanguis
christi: nisi de vino vitis. Est autem vinum
solum conciens potum hominis serva-

tum generaliter loquedo. **N**oc autem
 in se considerat. Potus enim hominis
 est qui a natura desideratus. qui nate
 est unum. qui nature est affluxus.
 qui abi est latinus. qui abi est subtili-
 atus: et tandem qui abi cum membris
 est unum et tentus. Et hoc habet vi-
 num et non alius potus. cuius probatio
 est: quod aqua quae a quibusdam sunt in
 potum. sicut dicit ysaac indigena est
 insipida. insipidum autem amarum non
 desiderat: quod omne quod desideratum
 natura sub sapore conciens desideratur:
 quod sapor est sequela complexionis.
 et conciens sapor indicat complexionem
 conciens ad nate et desiderium na-
 lis satisfactionem. Ideo. io. iij. in
nuptijs in quibus significat con-
unctio christi et ecclesie. mutavit aquam
in vinum: ne propter insipiditatem es-
set abicienda. Sicut dicit. pu. xxxi.
de ecclesia. quod de fructu manuum suarum
plantavit vineam. Da gustavit et
vidit: quod bona est negotiatio eius: quod
potus desideratus est a natura.
Sicut autem quod obicitur quod ut az. les
dicit in lib. de aia. Duo sunt desideria
naturalia. fames. s. et sitis: et dicit quod
sitis est appetitus frigidi et humi-
di: fames autem appetit calidum et
siccum. Ille nescit quod dicit: et verba
philosophi non intelligit: quod cum dicit quod sitis
est appetitus frigidi et humidum non
intelligit de frigido et humido in
potentia: sed de frigido et humido
secundum actum. Frigidum enim et humidum
in potentia naturali non desideratur:
quod frigidum in potentia naturali impe-
dit et mortificat in natura
hominis in omnibus operibus suis.

Ideo aqua nullo modo desiderat
 in potu. n̄ a nat̄a corrupta et nimis
 iensa: sicut desiderat a febricitan-
 te. Et ideo d̄m̄ phī intelligit. de hu-
 mido et frigido i actu qd̄ valet ad
 calidiorū refrigerationē: et tū in-
 corporat. refiat n̄ale desideriu.
 Et hoc aut̄ quō poss̄ eē sc̄dm̄ nat̄am.
 quid qd̄ mixtū ē et xpositū ex val-
 de diuisis. simplicē et clarū potū
 desideret sc̄dm̄ nat̄am. Vn̄ etiā
 opa rusticorū pbant qd̄ d̄r. q̄ tū
 plantas potant et irrigat. h̄o. fa-
 ciūt de aq̄s paludalibz mixtis et
 pluuias q̄s deus pluit sup̄ eas.
 calore solis de tr̄is et aq̄is mix-
 tas eleuat. et v̄tutē celi im̄siet.
 et ex multis v̄tutibz mixtis. in-
 guttis pluuię et rois d̄uēnt
 potat eas q̄ dicte sūt plante. Et
 d̄ns oñdit dicens. ysa. lvi. Q̄
 modo descendit imber et nix de ce-
 lo. et illuc ultra nō reuertit̄. sed i-
 ebriat terrā et ifundit eā: et dat
 semen ferenti. et panē m̄adurati.
 Sic ḡ. cōmixtus p̄ nat̄am potus
 vini: a nat̄a desideratur. Vn̄. i.
th. iij. thimotheo dicit paulus.
 Noli adhuc aquā bibē. s̄ modico
 vino v̄tē. p̄t̄ stomachū tuū. et
 freḡtes tuas ifirmitates. q̄ sto-
 machus cōtinuo potu aq̄ destru-
 tur: p̄pter aq̄ mortificatiuā f̄gi-
 ditatē. Dat̄ igit̄ cū xpi sanguis
 refectur̄ sit p̄ gr̄am quā ofert.
 q̄ aquā nullā ad xpi sanguinē
 potatū habz silitudinē: et ideo
 de aqua cōf̄ia nō p̄t. **S**ūt aut̄
 alij liquores tā n̄ales q̄ artifi-
 ciales. ex quibz p̄ eandē rōem sa-

guis xpi cōf̄ia nō p̄t. sicut ē palus.
 litiuū ceruisia. medo. claretū.
 moretū. et etiā liquor a pomorū
 diuisis ḡnibus exp̄ssus. quē qd̄
 vocant pomariū: et sicut sūt ea
 q̄ sublimatoe florū v̄l foliorū di-
 uersorū exprimūt. sicut ē aqua
 rosacea. aqua violacea. et aqua
 geneste et h̄m̄oi. q̄ oia vn̄a h̄nt
 determinatiōē: q̄ palus q̄n̄is
 sufficiat potationi plantarū: tū
 nec m̄da ē. nec a nat̄a desiderata
 ad refectiōē hoīm. litiuū i q̄
 egit calor cineris exsiccatiuū ē
 et corrosiuū in serū hoīm: et ideo
 nō est desideratū a n̄a ad bibēdū.
 Ceruisia aut̄ et medo s̄ valde
 inflatiua. et opilatiua: et ideo
 appetitū n̄ali nō cōcordat. Cla-
 retū aut̄ et moretū ext̄ modū
 sūt calidi: et potus libidine
 puocantia: q̄ satisfaciētia ap-
 petitū n̄ali. Pomaria aut̄ sic
 et ip̄a poma cruda et inflatiua
 s̄: et magis putrefaciētia con-
 plexiōē q̄ satisfaciētia nat̄e.
 Aqua rosacea et cete aque oēs
 q̄ arte alchemistarū fiūt: oñs
 sc̄dm̄ diuisas p̄plexiōes q̄s habet
 p̄nt aliq̄n̄ v̄n̄ā ē ifirmos: s̄ cō-
 n̄ali appetitū nat̄e hoīm nō cō-
 gruūt. Et ideo de illis. sanguis
 xpi cōf̄ia nō p̄t. Et vna rō cōis
 ad oñs h̄m̄oi liquores ē. q̄ in-
 saciō hoc solū est materia qd̄ ex
 significatiōe n̄ali ponit silitu-
 dinē ad officiu sacri: et ideo n̄
 n̄alis silitudo ad satisfaciēdū
 siti n̄ali nō sit in aliquo liquore
 simplici: n̄ in vino: ideo nō p̄t.

cōficia potus spūalis sanguis ihu
 xpi nō de vino. **I**pe enī dicit iō. vi.
 Caro mea v̄e ē abus: et sanguis
 meus v̄e ē potus. **E**t ideo q̄ v̄e
 scdm natam ppriā potus nō ē ma
 sanguis xpi esse nō p̄t. **I**de aut
 sentiendū ē de lacte quīdem i
 fantulis ē potus natam reficiēs.
 s̄m larā carnē et mollē generās?
 et ideo cōem et p̄fectā nām hoīm
 nō reficiat: s̄ potus natam hoīm
 ificiat et corrūpit. **E**t ideo verus
 potus et cōis hoīm iebrietate
 ab initio: q̄ tota natā hoīs p̄fec
 ta et sana iocūdat in ipō. **U**nde
 ibidē dicit. **S**anitas aīe et corpis.
 vinū moderate potatū: sanitas
 corpis et aīe sobrius potus. **S**ic
 q̄ patz q̄ alius liquor silitudiez
 nō ponit ad ifectionē sitis con
 uēiente et p̄nalem: et alius potus
 nō cōgruit. **O**biacet autē ad
 huc aliq̄s de tyfana. de qua con
 stantīn' in partegē dicit: q̄ n̄
 lus est iuentus silis illi potus.
 p̄t q̄tuor quas ibidē inducit
 rōes: salz q̄ extinguit itensa. et
 humefacit arefacta. et lauat
 sordida. et reficiat defecta. **E**t i
 deo videt magis pōne silitudiez
 ad satisfactiōē sitis n̄alis: q̄
 vinū. **H**oc enī q̄ talidū ē n̄alit
 nō extinguit itensa: et q̄ sicutū
 est scdm natam nō humefacit
 arida. **S**ed ad hoc dicendū est.
 q̄ tyfana potus ē infirmorū i
 tenforū ex febre. **E**t v̄m ē q̄ fe
 briatantibz nō est iuentus potus
 silis tyfane. s̄ sanis nō ap̄etit:
 q̄ nimis ē frigidus: et ideo ap̄

petitu n̄ali nō satisficiat: sed
 potus corrupte p̄plexior. **U**nde
 hest. ij. dicit. q̄ in cōuiuio assueri
 vinū habūdans et electū dabat:
 et nō fit mētio de alio potu. **P**sa.
 enī. xxvij. dicit. q̄ dñs facit cōuiuū
 pinguiū et cōuiuū vindemie.
 et nō aliū potus: q̄ pro certo
 aliū simplia et puro et p̄fē nātē
 hūane desideio nō satisficiat.
Et ideo enī de tali potu sanguis
 xpi cōficia nō p̄t. **I**deo nec d̄s nec
 ars hoīm aliū potū de tra cūdis
 dat b̄ndictionē aliū in q̄ potū
 excolē docuit n̄ vinū: s̄ nec a
 b̄u colit n̄ frumētū: q̄ in istis
 duobz hūano et n̄ali p̄fē satis
 fit appetitu: et ideo ex his duo
 bz silitudo sūtur ad ifectiōez
 corpis et sanguis ihu xpi: nec
 ex aliā matia sumpt h̄ sac
 mēti. **S**ed tñ adhuc obiciunt
 de hoc: qd dicit. eccl. xxix. **I**ncitū vi
 te hoīs: panis et aqua. **Q**uasi
 incitū hoīs ē aqua et panis?
 videt eis q̄ sicut panis sū aliā
 tibz ē satisfaciēs n̄ali appetitu
 qui ē fame: ita aqua sit satis
 faciēs illi appetitu qui ē sitis.
Et sic si dñs ordiāuit spūalē
 scdm ea q̄ satisfaciūt n̄alibz ap
 petitibz duobz videt q̄ potus
 aq̄ debet ēē in sac̄o cōuiuū spū
 lis mateia sui sanguis: qd oī
 nō falsū est. et nulli estie p̄so
 nu. **S**ed ad hoc ē dicendū q̄ ibi
 loq̄tur eccl. de iūio vite hoīs
 i statu dāpnati hoīs. expulsi ext
 paradisu. et aliud adhuc amū
 tūlū vite nō h̄ntis: et q̄ in hac

miseria hō detrusus ē ad agen
 dā penitentiā. Si enī loq̄retur
 in natā iſtituta i paradiso. tūc
 nō loq̄retur de pane: q̄ hō in pa
 dyſo de pane nō ſuſtentebat.
Nō aut̄ qui detrudit̄ ad labōes
 p̄nie ſuſpendit̄ ab hys qui ſūt
 ſc̄dm̄ deſideriū natē: ut magis
 affligat̄. **Qu. iij. R. vl.** Mittite
 vultū iſtū in carcere: et abate eū
 pane tribulatois et aq̄ anguſtie.
Ysa. xxxij. Dabit tibi dñs panē
 artū: et aquā breue. **Hec** et oīa
 p̄parant̄ hys qui ſūt in laborib̄
 p̄nie: q̄ iuſtū eſt ut q̄ cupie
 nimis i dulſerūt laxē libidini
 ſeruēdo: a delatōib̄ ſc̄dm̄ nāle
 deſideriū ſuſpendant̄ penas
 prop̄tis luendo: et ideo nichil
 n̄ vix p̄t̄ delatōne hoīez ſuſ
 tentās. ab ihoī p̄cedit̄ auctas
 dicens. **In**iciū vite hoīs aq̄ et
 panis et veſtimentū: et dom̄
 p̄tegens turpitudine. **Ac** ſi dicit.
Dictū p̄ſſimū accepit. et veſti
 mentū paup̄: inuū: et domū nō
 ſufficientē natē. ſi in q̄ turpitu
 dine ſua p̄teget̄ in quā in ade
 rat. **Ps.** Cibabis nos pane lac
 maz: et potū dabis nobis i la
 timis i menſura. **Postea** an̄ q̄
 hō ruſticate aduū e. et p̄niaz
 pegit̄ ad m̄iaz dñi: tūc accepit
 illud iniciū n̄citatatis. ſi nāle
 appetitū. de quo d̄. **ec̄. xxxij.** In
 ciū natē vite hoīs. aq̄ et ignis
 et ferrū. ſal et lac et panis ſimi
 lagine: et mel et botrus vne. et
 oleū et veſtimentū. **Qu** aut̄ ac
 cepit botrū vne: tūc exp̄ſſione

botri accepit vini potulū. **Et**
 enī oīa tangūt̄. quibz hō iuuat̄
 ad vite n̄citiā. ſc̄dm̄ nāle appeti
 tū: ſic enī a quā accepit̄ ablu
 onē. et alios aq̄ vſus. **Ignē** in
 crudoz q̄ hōi nō ſueiunt̄ decō
 tionē. ferrū in iſtrumēta fabri
 catiois diuerſoz vtenſiliū. ſal
 in p̄dimentū. lac in iſtantū ali
 mentū: panē in cibū fortatorū.
 qui ſimilagine eē d̄. p̄t̄ cōue
 ens et ad hēns mēbris nut̄men
 tū. **Mel** aut̄ in dulcoramentū.
 botrū in nāle potulū. et oleū in
 vnctionē et cibi p̄dimentū. et lu
 mis fomentū: et veſtimentū mol
 le decēs et talidū in corpis fome
 tū. **Dat̄** igit̄ ex oībz p̄dictis q̄
 ſolū vinū eſt potus cōis et nālis
 hōi ſc̄dm̄ nāle deſideriū. qd̄ ē in
 ip̄o qd̄ vocat̄ ſitis. **Hoc** at̄ ad hūc
 alit̄ accipit̄: ſi ip̄m nāle deſide
 riū qd̄ ē ſitis ſc̄dm̄ p̄tate nāle
 ſbt̄lius attendatur. **Tradit̄**
 enī nāles qui nālia ſbt̄lit̄ in
 dagati ſūt: q̄ ſitis ē ex trib̄ cau
 ſis. et qd̄em ſatis cōueient̄ aduū
 gūt̄ q̄tā. **Qna** qd̄e cauſa ē men
 broz exinanitio: ſicut̄ vide ml
 tū ſit̄ impatiētes eos q̄ talidas
 et p̄ſumptiuas paſſi ſūt iſfirmita
 tes. q̄bus ſitis nō ſedat̄ p̄ potū.
 ſi potus p̄ abū bñ mēbra reſi
 cientē. **Alia** cauſa ē idigeſtio
 cibi vl̄ potus ml̄tū accepti. qui
 groſſo fumo exalante a ſe partit̄
 p̄tes pectoris et gutturis. et in
 cendit̄ et exſicat̄: et hec ſitis ē
 quā patiūt̄ ingluuie et ebrietate
 paſſi. et nō ſedat̄ potū ſi auget̄.

Sopno aut p fundo et longo in
 quo i gluines et ebrietas digerit
 vl' expellit. sedat sitis? qz tuc id
 qd indigestu fumabat de stoma
 cho remouet. **V**l' digestu de sce
 dens a stomacho expulsu oino.
 sicut i gluines aliqn patit solu
 tiono ex digestioe. **T**ercia causa
 sitis. e nalis appetit' eius qd ve
 he et flue facit abu p mebra vt
 nutriat? et hoc no est nisi qd e
 vehiculū abi scdm natam qdet
 abū mouet et vias apit et abū
 sbuliat et mebris ifluit et vmit.
 sicut patebit i sequentibz. **H**ec int'
 nales et coeb potus no ht face n
 vinū. et ideo her sitis p vinū con
 ueient' mixtu et sobrie bibeitū.
 sedat scdm natam. **Q**uarta causa
 no puenit addit quida. sic au
 tēna et serapion et almassor. q
 e p sitis aliqn puenit i pueniti
 mo excedenti pplexiois ul' abi
 excessi ad siccitate. au' cotrarū
 petit natū ad refrigerū. et in h
 casu aliqn magis petit aquā q
 vinū? sicut q estuat calore febris
 appetit et sitit aquā. et sic sup
 ipletus mlto sale potū aq petit
 vt sal lauet a mebris interioribz.
 q int' omes sapores plus ab homi
 nat' salis sapore qn excedit. **D**e
 pmasiti dr h'alit. **tre. iij.** Adhesit
 lingua lactantis ad palatū eius
 in siti. puuli petierūt panē. et
 no erat qui franger eis. **I**n tali
 desiderio petit. qd q refice pt. **Job. vi.**
 Que pns nolebat tange aia mea.
 nūc p angustia qbi mei st. **I**n
 hoc etiā desiderio dcm ē. **tre. ij.**

Affusū est ienur meū sup p'titōe
 filie ppli mei: cū deficer puul' et
 lactans i plateis oppidi. **M**atrub'
 suis dixerūt. **V**bi ē vinū et tritū
 cū deficerēt qsi volneati i plateis
 ciuitatis: cū exalaret aias suas
 in plateis ciuitatis. **D**e 2. appetit'
 tu sitis dr. **pu. xxij.** **D**e itinearis vi
 nū cū splendet in vitro. i'gredit'
 blande: et in nouissio mordebit
 ut coluber. et sicut regul' venena
 diffudet. **E**t p' pauca. **E**t eris sicut
 dormies in medio mari: et qsi sopit'
 gubernator amisso clauo et dices.
De beauerūt me et no dolui: traxe
 rūt me et no sensi. **Q**n euigila
 bo et rursū vina reperiā. qz in
 glutonibz et iebryb abiss' abis
 sū iuocat. i vote caractaxi pota
 tionū et epularū suaz. **D**e tria
 siti q sola nalis ē dr. **tan. vij.** **D**a
 bo t' potulū ex vino condito. **D**e
 qto appetitu ē illud qd dr. **y. Re.**
xxij. **O**si qsb m daret aquā de as
 terna q est in bethleem. **H**oc ei
 dicit dauid qn labore pugne et
 ponde armorū itensa nā pplexi
 onis ad magnā iequalitate
 caumatis deducta fuit: et tūc
 ad extinctionē caumatis deside
 rauit aquā salsimā q fuit i as
 terna bethleē mistica. **E**x oibz
 iductis patz: qd vinū solū ē pot'
 a natā coit' desiderat'. **H**oc at
 p' ex hoc qd scdo idurim? qz na
 turale desiderū mixtū no desi
 derat: n qd est iuoratiū mixti.
Hoc aut sicut an habitū ē no pt
 ee simplex nec pt ee frigidū: qz
 frigidū nāz no uiuat s' ipedit.

Vly aut potus sicut habitum est
si aliqd nature pstant impedimentu.
Vinu aut icorruptu et pportiona
tu nature hois ad digestionem stoma
chi e inuatum et confortatum. et id
nature desiderat: qz ipm quo ad h. e
potus naturalis: et qz significatione
poit ad sanguinem xpi. de quo dicit
Jo. vi. qz sanguis ve est potus ui
uas et confortans. Hoc aut pbat
1. th. iiii. ubi dicit. Modico vte vno
ppit stomachu tuu: et fructus tu
as firmitates. Vinu et tale facit
naturam et inuatur digestionem. et i
deo e potus naturalis: et ideo letifi
cat cor qd gaudet in nature confort
atione. sicut dicit in ps. Vinu letificat
cor hois. Oia enim qz naturalia sunt. qn
ad appetitu naturalem. deferunt nature
letificant naturam: et qz non sunt naturalia
ex pondere quantitate naturam. sicut dicit
pu. xxx. Date siccitatem merentibus et
vinu hijs qui amaritudinem aie sunt:
et bibant et obliuiscant egestatem
sue. et doloris non recordantur am
plius. Diliter ex toto qd ppriu est
potu naturali. et hoc qz p naturam me
bris est ifluxuus. qd enim venas
calore aperit et poros: et siccitate
naturali tenet ne laxentur et contendant.
hoc e nature ifluxuus. hoc aut fa
cit vinu qz calori naturali vias aperit
et p subtile humidu influunt: et
p moderatam siccitatem tenet ne
contendant et opilent vias. Ad aut
econtem frigiditate ppa poros con
stringit et vias. et humiditate fugi
da laxat. ne emolliti contendant et
opilent: et ideo ad fluxu ab i naturali
non desiderat aqua sed vinu.

De gnie

Vly aut potus ut reclusa et me
do et alia vapore et ventositate gl
siffia impediunt vias opilando.
et ideo non sunt potus naturales. Sed
vinu calore aperit subtili vapore
vias qntuqz pvas influunt: et
oia que sunt aie et vinu aie pfi
cit. Et ideo etiam sponsa ubi subti
lia penetravit: vinu bnficio aut
ta dicit ee perfecta et ordiata. can.
ii. Introduxit me rex in cella vi
naria: et ordiavit in me caritatem.
Et statim delicias isoluta dicit.
Sulcite me floribus stipate me ma
lis: qz amore languero. Et qz vi
nu est solu potulu salubritate nature
in ifluxu. statim post dulcissimi
nature confortante abo indiguit:
et qz abus p membra fluunt. gen.
ix. Vir agricola plantavit vineam
et fructu eius bibit: et sit nudus
tutus e in tabnaculo suo. Non fuit
hoc ex vino: s quia vinu imode
rate bibit. Sed aut qz dicit qz potu
naturalis ab i latius nulli potu ita
conuenit sicut vino: qz calorem ab i
mouet. et vapore suo eo qz vapore a
tuu est ab i pellit et fluat. Et
h. p. qz vas venaru ampliat ut
sanguis currere possit. et calorem mo
uedo. vapore pellit et humiditate
lubricat ut bnfliat: quoz nich
il ordiata facit aqua. si enim lu
bricat aqua hoc facit i ordiata.
vias sciz emolliendo. et qsi pali
si dissolueno. et ideo potu naturalis
e vinu. hoc significatiu est. gen. l.
xxvii. ubi dicit de abo iacob qz ai abo
amre rebecca pparatos comedisset:
optulit etiam et vinu: qz haus

Ite dicit ad eum. Accede ad me: et da
 mi osculum fili mi. **Q**uia tunc per vinum la-
 tus est: abus dulcis ad membra de-
 lectatus per. ad dilationem filii statim
 conuersus est: et osculum dedit signum
 fidei statim benedictionis. **H**ic etiam potus
 abibere subtiliatur: ut per artissimam me-
 broz fluere possit. et hoc facit vinum
 subtili calore et subtili vapore quod
 mittit in abum: et ideo tunc etiam vinum
 ad interiora penetrat: vapore subtili
 legitur. et moderate sumptum sopnum
 suauem inducat et calorem diffundit:
 et nutrimentum per omnia membra legitur
 et mundare facit. **I**n tali effectu fuit
 vinum quod in cena accepit iohannes. **J**o-
 h. **Q**uasi statim resolutus ex tene deli-
 tiis in sinu christi: super pectus christi se-
 recliauit. **Q**uia etiam secundum naturam
 quod bene membris subtile nutrimentum
 facit in fluxu dulcem inducat sopnum.
Un et sponsa bibens tunc dilata dicitur.
Mat. **E**go dormio: et cor meum vi-
 gilat. **S**extum autem quod est nutrimen-
 tum membris vniuerso nullo modo facit: a quo
 tunc ex illo solo effectu potus satis-
 faciat sitim membroz: quod frigidum non
 vniuerso impedit. **I**nflatum autem
 omnis potus ut ceruicia vel modo. i
 flatione membrorum et humores indu-
 cit tunc estretes: et ad deformitatem
 membrorum peruertit. **C**alidum autem ni-
 mis potus ut daretur et moretum:
 membra resoluit et exsiccant. **E**c-
 clesi. **E**xulta. anime et corporis: vinum
 moderate potatum. **Q**uia omnia ista
 pro isto primu et primu et coe satis-
 factiuum naturali desiderio famis est
 panis de frumento: et primu et
 primu et coe satisfactiuum desiderio

naturali sitis est vinum moderate sumptum.
Ex hoc etiam patet quod quatuor notata sunt a
 philosophis sicut auicenna dicit. quod circa letum
 ueniens nutrit: quod sunt panis de
 frumento. et vinum rubrum dulce. oua
 recetia: et brodia sine uira carniu
 recetia. **S**ed inter hec oua recetia con-
 uertibile datur nutrimentum. sicut et ipsa
 sunt conuertibilia: et ideo hoc nutrimentum
 facile separatur a membris. **B**rodia
 autem sine uira carniu molle dant
 nutrimentum pingue aliquantum:
 sicut et ipsa brodia mollia sunt et
 pingua. **S**ed frumentum sicut in an-
 habitis dicitur subtile datur nutri-
 mentum et solidum et multum me-
 bris adhaerens: et vinum datur nutri-
 mentum subtile bene membris itor-
 porabile et letum ex subtili quod in-
 fluit sanguine. **E**t ideo inter omnia
 panis frumenti. et vinum magis
 conuertens prestant nutrimentum: et i-
 deo etiam appetitibus naturalibus magis
 satisfaciunt secundum naturam. **U**nde
 dicitur galienus. **Q**uia bene fecit deus
 quod uina fecit natura de vite: quod
 animam letificat. et tamen salubre san-
 guinem prestat in nutrimentum. **H**ec est
 igitur causa. quare hec duo omnibus aliis
 meliorem dant significatiorem ad
 cibum et potum spirituale: quod prestantur
 in sacro. **E**t hoc significat. **p**ri-
 m. ubi dicitur. **I**mploant horrea tu-
 a saturitate: et uino torcularia
 reducunt. **S**aturitatem autem no-
 tat tritici habundantia: quod sepe est
 in horreis ecclesie. **H**oc agnouit
 rex samarie. quod nulli appetitum
 naturali satisfaci potest nisi de his. **iiij. Re-**
vi. Cum mulier quaedam fame scens

clamaret ad eum et diceret. Salua me
 dñe mi rex. rñdit. **Q**uò te saluet dñs.
 de quo te saluae potes. de area
 aut de torculari. **Q**uà obsessi in
 samaria. nò poterat dare frumē
 tū et vinū. et ideo nò se posse sal
 uae hoies publice p fessus ē rex:
 p quē hētia significant. de area
 frumētī corpīs dñi. et de vino tor
 tulari sanguis eius. **H**uius signū
 ē q spalis cultū rusticanoꝝ ad
 vitā hoīs nutriendā colit feu
 mentū et vinū. **P**s. Seminauerūt
 agros et plantauerūt vineas et
 fecerūt fructū natūtatīs. q pasū
 tur hoies. et ideo hec duo dñs as
 supsit ī nutrimēto spūali. qā hec
 duo nālius et cōius nālibꝝ appe
 titibꝝ satisfaciūt: et cōstat q su
 pius diximꝰ. q vinū est potꝰ nā
 lis cōis.

Quis se debeat in saporis q̄litate.

Nunc aut sapius scdm datā
 diuisionē: videndū est de
 potus huius saporis q̄litate. Sed
 ad hoc dicendū q sapor vini ppus
 ē ille qui vinosus in gñe vocatꝰ:
 q q̄uis sint diuisi vini saporēs.
 ē aliud nimis dulce et aliud acie.
 et aliud ponticū. et aliud stiptū.
 et aliud aromaticū: et si alij sapo
 res sint. tñ ppus sapor ē in oibus
 hys qui vocatꝰ vinosꝰ. quē habe
 debet vinū qd dicit in sacꝰ. q: tñ
 sapor sit p̄ria seq̄la p̄plexiois: igit
 sapor vinosꝰ integrā significat
 et nò corruptā vini p̄plexionē t
 nò destitutā. Si cū aliu saporē
 habet sicut putridū vl' acetosū:
 nò posset fieri p̄fectio sāguis xpi.

Quia dicunt nāles. q acū nūq̄
 fit vinū. eo q cū de vino fit acetū.
 nūq̄ fit vinū. eo q cū de vino fit ace
 tū. euigilauerūt p̄tes p̄plexionan
 tes vini natam ex vino: sic euigi
 lauerūt p̄tes ignis de cinē q frigi
 dus remanet. et nullā hñs p̄ria
 ignis opationē. Et q dicit q acetū
 ē acutū in actioe. nò dicit ideo q ca
 lidū sit sic vinū. s̄ ē frigidū et
 acutū habet. q calor corruptiuus
 egit in ipm. et ideo nò calor s̄ p̄
 tas qdam caloris. q est acutū pe
 netratiuū et diuisiū sbaz. et cor
 ruptiuū rei māsit acūū ignis.
 qui diuidedo et corrupendo lig
 nū egit in ipm. et ideo de hoc qd
 factū est acetū p̄fectū. nò p̄t fieri
 p̄fectio. Si aut acūū sit et nò ac
 tū. tñc habet adhuc vinositatis
 sapore. et tñc fit qdem p̄fectio. et
 tñ assumendū nò est. p̄pter faci
 reuentiā: qz de tali vino acetoso
 potatus fuit xp̄us in tormento.
 et tale acetosū nò dedit discipulis
 in sacꝰ. Si aut putridū sit p̄ria
 putrefactōe. ut ad vini natam et
 p̄plexionē redire nò possit: tñc
 nullomō de tali p̄fectio p̄t fieri.
 qz nò est vinū: sicut hō mortuꝰ
 nò est hō. Si aut ē pendulū ī vi
 qdem corruptiois existens et nò
 corruptū: tñc assumpto tali vino
 in sacꝰ fit qdem p̄fectio. qz il
 ē vinū et adhuc suā q̄uis egrā
 retinet vinositate: s̄ tñ p̄t reue
 rentiā sacꝰi nò est assumendū. si
 aliud de facili habet p̄t. Hec igit
 simplex traditio ē de sapore vini.

Alij enī saporēs vinositate in

vino nō corrūpūt. s̄ aliquē etiā vi
 nū delcābilis et sanius faciūt.
 sicut sapor arōticus vinoso. et ali
 quī q̄rit cont̄ aliq̄s solutinas in
 firmitates. Sapor ponticus i vino
 so cont̄ easdē infirmitates. si forti
 ficant infirmitates: q̄ tales sapo
 res nō mutant vinositate. s̄ cum
 vinositate p̄ natāz admixti p̄for
 tat os stomachi et cetā intestinoz
 q̄ vinosasut. **A**uris aut̄ sapor debi
 litat q̄de vinositate. s̄ nō corrūpit
 eā: q̄ ille ē ex cruditate vini. qd̄
 nō ad ultimū et optimū decortū
 ē in vite p̄t̄ calozis defectū: s̄ in
 tale vinū v̄ est vinū q̄ius non
 attingit optimā natāz vini. **H**ec
 igit̄ veritatis de assumēdo vino ē
 traditio. **H**uius aut̄ rā est: q̄ sp̄s
 corpales in sacro om̄s pro signo
 assumūt: et ideo q̄ efficit vinū
 nāle bibitū debet significāe in
 sacro assumptū ad refectioēz fac.
 aut̄ iocūditatē ex subtili caloe.
 et subtili hūido claro et leues
 facies sp̄s: facit bonā spem vni
 cuiq̄ de seipo. ex hoc q̄ p̄fortat et
 exatāt ad v̄tutē. **F**acit opulatio
 nē in capite. q̄si in obliuione sui
 ipius: ex hoc q̄ ē vaporosū. **F**acit
 etiā calozē digestiuū: ex hoc q̄ ē
 calidū. **F**acit bonū sanguēz nu
 triente: optime ad abū mebroz
 et refectioē. **E**t h̄: q̄tuor vide
 in sacro: q̄ dando sanguēz xp̄s
 largit̄ ē optimū sp̄m: cui sedes
 ē in sanguē suo. **D**ando sagui
 nē. optimā nobis dedit spem de
 nobis cūcta ipetrandi de ip̄o: et
 nicta vincendi p̄ ip̄m. **A**ohur at̄

dando sanguēz ut dicit̄ b̄s iōm.
 q̄si iebriatus ē in tm̄ q̄si oblit̄
 sui et denudat̄ a spoliātib̄ eū.
 et fere q̄si noe tectus ē opimēto
 duoz filioz: celo lumē rethente.
 et terra t̄bras ne nud̄ videtur
 sup̄ eū tendente. **F**acit calozē op
 time in nobis refectois. q̄ corp̄
 fecit et dedit: qd̄ v̄ ē abus et sa
 gus qui v̄ ē potus. ut dicit̄ iō. vi.
Et ideo vinū sanguis sui dicit̄ vi
 nū bonū ab architriclino suatu.
Jo. ij. **S**eruasti vinū bonū vsq̄ ad
 huc. **H**inc est etiā q̄ sp̄s dicit̄ bo
 nus. in p̄s. **S**p̄s bon̄ dedit me
 in terrā r̄am. **Q**uā dulce vinū bo
 nū aūenatē: et dulcis ē sp̄s quē
 in sanguē largit̄ xp̄s. **cc. xxvij.**
Sp̄s meus sup̄ mel dulcis: et
 heditas mea sup̄ mel et fauū.
Ideo etiā dicit̄ de hoc sacro. **P**asti
 dulcedie tua paupi deus. **S**ic ḡ
 dat sp̄m bonū et dulce. **B**onā aut̄
 spem nob̄ tribuit cūcta ipetradi:
 et cūcta vincendi. **V**n̄ dicit̄ **deutero.**
xxxij. de iuda. **M**anus eius pug
 nauit. p̄ eo: et adiutor illi cont̄
 adūsarios eius cit. **V**n̄ aut̄ ista
 cōfidentia fortitudis eueneit
 dicit̄ **gen. clx.** **L**auit in vino stolā
 suā: et in sanguē vne palliū su
 ū. **N**isi enī stolā cōuersatois in
 vino sacri sibi sp̄ualit̄ ifuso la
 uisset. hoc ē n̄ in sanguē b̄ndit̄
 vne ih̄i xp̄i palliū caritatis it̄
 isset: p̄ certo tantā cōfidentia i
 deo cont̄ iūmicos nō habuisset.
Hoc ē qd̄ dicit̄ **i macha. vi.** **O**sten
 derūt elephantis sanguēz vne
 et mori: ut acueret eos in plū.

Vx nata enī h̄t hoc aīal q̄ au-
 dare et bone spei efficit. q̄n aliqd
 simile videt sanguī. q̄ elephas
 p̄t castitatē et fortitudinē vinū
 sc̄m significat. qui acuit sang-
 ne xp̄i in preliū. qui de vna xp̄o
 et moro qui xp̄m significat p̄t
 similitudinē p̄t quā ex nobis acci-
 pit exprimit. ille enī sanguis
 valde nos facit audaces. **De**
 optima aut̄ inebriatōe quā tri-
 buit hoc vinū est. q̄ nullū vinū
 sui ad cōmodū recordari debet.
 ex quo sic f̄ n̄ xp̄s corā nobis
 iebriatus ē. gēn. xliij. biberūt
et iebriati sūt corā eo. can. iij.
Comediā m̄ta et bibite et iebri-
amī km̄i. Totos enī nos destitit
et iebriat ille amor. q̄ n̄o sagui-
nē tantū pro nobis fudit. sed
etā eūdem sanguīez in sacmēto
no b̄ infundit. Hic sanguis
calore sue caritatis et dulcedie
optime nos reficit. sicut optie
et n̄alissie et vinū rubeū san-
gū simile et dulce. Et eā san-
gus xp̄i dulcissim̄ est et optime
reficit. et ideo vino optio p̄pat.
deut. xxxij. sanguēz v̄ue biberēt
meracissimū. Ps. Calix meus i-
ebriās q̄ p̄datus ē. p̄t hoc d̄r.
can. iij. Botrus apri dilc̄is meus
in vineis engadi. In q̄bz loas
dulcissimū acs̄at vinū. et valde
nutritiuū. hoc ē igit q̄ de sapo-
ris vini q̄litate ē nōndū. Acc-
tū aut̄ et putrida s̄t vina gau-
dior hui' m̄di. de quibz dicit
deut. xxxij. Vna eoz vna fellis.
et botrus amāissim̄. fel d̄r: aco-

nū eozū. et venenū aspidū in-
 sanabile. **De hoc d̄r eph. v. Noli**
te iebriari vino. i quo ē luxuria.
Isti sūt enī qui putridas et fe-
tidas carnis sequūt. delcātōes.
hui' m̄di et carnis. De q̄bz d̄r
amos. vi. Biberentes i phialis
vinū et optimo ungeto delibati.
nichil p̄atiebant sup̄ stricōe
ioseph. Unquēta enī mētrata
pauant. et vinū gaudy m̄di
ni vsq̄ ad luxuriā potant. pu-
tridū et fetidū. et q̄liter stricō
ē corā eis ioseph xp̄us f̄ eoz n̄l
chil adūtunt. De quibz d̄r ps.
xxxvij. Verū h̄y quoq̄ p̄ vino n̄l
auerūt. p̄ ebrietate errauerūt.
sacerdos et p̄pheta nescierūt. p̄
ebrietate. absorbi sūt a vino. et
rauerūt i ebrietate. nescierūt
vidente. ignorauerūt iudiciū.
q̄ hoc habet nata corrupti vini.
q̄ corruptū generat ebrietate.
et ideo isti oīa vidente deū nesci-
erūt. et iudiciū eius qd̄ fecit p̄
xp̄m. quo p̄nceps hui' m̄di ē
iectus ē foras. iudicatus et cō-
dēpnatus ignorauerūt. Ab h̄y
moī ergo vino corrupto et fetido.
et ab aceto qd̄ in penas xp̄i p̄-
natū est oībus fidelibz. penitē-
ē abstinendū in sacmēto.

Qualis eē debet in mixtione
Ceruo aut̄ hic i ferendū
 est. qualit̄ vinū in sacmēto
 sanguis xp̄i. et qua de causa sit
 miscendū. q̄uis enī in p̄miss̄
 q̄dam de hoc dicta sint. t̄n̄ h̄c
 ex itentōe de hoc dicendū est.
Sciendū ergo q̄ a qua ad vi-

Unde leui. xiiij. dicitur. In purifica-
 tioe lepre sumet duos passeres
 lignūq; cedrinū et vmitulū at-
 q; psopū. et imolato vno passe
 in vase fictili sup aquas viuas.
 tollet lignū cedrinū et psopū
 et cocū. et tinget oīa in sanguīe
 passeris imolati. atq; i aquis
 viuentibz: et asperget domū sep-
 ties. **Q**uo em passeres sub duena-
 ture in xpo: quaz vna est passi-
 bilitate et euolauit. nō huānā
 naturā deserendo: s; passionē
 nō sortiēdo. s; diuina. altea
 imolata salz huāna. Lignū at
 cedrinū sanguis xpi significat
 imputabilitatē: que nos a put-
 dine aseruat. Psopus aut san-
 guis eiusdē significat puritatē:
 q; nos purificat. Cocus aut q;
 rubicū dissimī ē sanguis. signi-
 ficat in xpo effusionē sanguis:
 patientiā et caritatē. q; p; cubore
 significari cōsueuerūt. Aq; aut
 viua. aquā significat de latere
 xpi erētem: oīa viuificantē.
Quod purificat aliq; nō in sa-
 guīe et aq; tinctioe. septies do-
 mus cordis eius aspergat. **E**ta-
 sicut dicitur scā. sanguis septē lo-
 cis elicitus ē de xpi corpe: scilz
 in circūcisioe in dāpnationē. t;
 cauteriū. et cupiscētie. In sudore
 sanguineo: in signū angustie
 et doloris. In apūctioe p; flagel-
 la: in signū eius quā pro mris
 excessibz sustinuit discipline.
Psal. liij. Disciplina patris nre
 sup eū: cuius luore sanati sum.
In duobz vlnerebz pedū: ad nos

trū sanandū affectū. **I**n duobz
 vlnerebz manū: ad sanandū
 nri opus effectū: et sic septies as-
 pergimur in sanitate. **Zach. ii.**
Quod sūt plage iste in medio ma-
 nuū tuaz: **E**t dicit. **H**ys plaga-
 tus sū in domo eoz: qui dilexe-
 rūt me. hoc ē qui me diligē de-
 buerūt. **H**oc etiā significatū
 ē. **nū. xij.** ubi dicit. q; aqua expi-
 atiois fit de sanguīe vitule cu-
 fe. p; quā oīa tā tabnātulū q;
 ea q; erant in vsu tabnātuli ex-
 piabant: q; vitula rufa xpm
 sanguīe suo cubricatū signifi-
 cat. **C**ōbustio aut vitule signi-
 ficat xpi passionē. et sanguis
 significat xpi sanguīez. et aqua
 significat aquā que de latere suo
 fluit: q; est aqua de expiatiois.
Heb. ix. Tertio em omī mādato
 legis a moyse vniūso plo. atq;
 piens sanguīez hircoz et vitu-
 loz: cū aqua et lana cocineā
 et psopo: ipm quoq; librū et oīz
 pplm aspsit dicens. **H**ic est san-
 guis testamēti: qd mādauit ad
 nos deus. **E**tā tabnātulū et oīa
 vasa mīstery sanguīe siliter as-
 psit: et oīa pene in sanguīe se-
 cundū legē mūdant: et sine sa-
 guīs effusioe nō fit p; oīz imis-
 sio. **E**t ex hoc accipit idē qd p; us:
 nisi q; sanguis hircoz signifi-
 cat xpi sanguīez. pro p; aīs nris
 effusum. **S**anguis aut vitulo-
 rū significat sanguīez xpi ef-
 fusū pro nra petulantia. **Q**uod
 igit patz q; imissio aque in sa-
 guīe: significat quictioez ppli

Caput vini xpūs: caput vero xpi
 deus. Et sic oīa ad unū referunt:
 et hoc ē qd̄ intēdimus. **Qualis
 esse debeat in usu gracie.**
Sequit̄ quale debeat ēē h̄
 unū in usu gr̄ie. Circa hoc
 aut̄ duo sūt attēdenda: q̄ videlicet
 p̄t̄ reuerentiā sac̄i bonū vinū et
 elām debeat ēē in sac̄o ad vsum
 sac̄i: et q̄ debeat ēē sup̄tū simplex
 vinū absq̄ panis itintioē. **Dez**
 enī q̄ ad honorabilissimū sac̄m
 in usu optima q̄ant̄ elementa
 ex quibz̄ cōficiant̄. **Vn̄** sicut nō
 decet ad purificatiōez baptisimi
 aquā lutulentā accipe. et palu
 dosā et putridā. q̄uis ī tali aq̄.
 q̄n̄ alia haberi nō p̄t̄ possit fieri
 baptism̄: ita nō decet ad optimi
 saporis sac̄m. vinū accipe lutu
 lentū et malū. q̄uis ex tali vino
 aliq̄n̄ p̄pter necessitatē possit cō
 fici sacramētū. **Hest. i.** Vinū q̄
 ut magnificētia regia dignū eāt:
 habūdans et electū ponebatur.
Cōmuniū assueri: cōmuniū signifi
 cat xpi. **ij. esdre. vi.** Vinū oēz mē
 tem cōuertit in fecuritātē et honest
 tatē et iocūditatē: nec memit̄ ēē
 oēm tristitiā. **Tale** igr̄ vinū signi
 ficatōez h̄t effect̄ sanguis xpi: q̄
 in fecuritātē et honestatē. aīm cō
 uertit. et facit obliuisa tristitiē
 antiq̄. **Huius** signū ē q̄ cū vinū in
 sac̄o vetis testamētī offertur.
 fecit dñs fieri acceptabula et liba
 toria vasa: in quibz̄ pbaret̄ vinū
 libandū dño. an esset acceptū vl̄ nō.
Ero. xxv. Dabis et acceptabula
 et phyalas et thuribula ac cy a

thos: in quibz̄ offēda sūt libamīa.
Acceptabula enī sūt vasa ī quibz̄
 pbatur liquidū: an eēt acceptū
 ad gustū. **Phyala** aut̄ in q̄ pbat̄
 ad visū: an eēt in colore bonū.
Thuribulū aut̄ in qua pbabat̄
 ad odore. **Et cyathus** in q̄ pbabat̄
 ad haustū et fusionē: an eēt pen
 dulū vl̄ infirmū. **Cū** igr̄ tota ista
 diligentia adhibita fuerit ad vi
 nū qd̄ erat offerendū in sac̄i huius
 figurā: multo magis ista adhibēda
 sūt in vino qd̄ adhibet̄ ad ipam
 sac̄i veritatē. **Hoc** aut̄. **2. esdre. ij.**
Libatoria libare enī est degustāo.
 et vasa in quibz̄ ad gustū pbat̄.
 an vinū tanto sac̄o eēt dignū.
 libatorū appellat̄. **Vn̄. ij. es. ij.**
 qd̄ darius intra vasa q̄ referri fecit
 ad templū: referri fecit libatoria
 duo argentea. **Hoc** aut̄ describit̄
 i. macha. i. q̄m̄t̄ alia vasa q̄ de te
 plo accepit̄ antioch̄ de templo accē
 pit libatoria et phyalas: ex q̄ itē
 onditur qd̄ ad pbatois expimētū
 debet̄ ēē elām vinū qd̄ offert̄. **Si**
 enī in alyz̄ oblatiōibz̄ debet̄ esse
 elām qd̄ offert̄: tū multo magis id
 qd̄ ad sanguīez xpi offert̄: d̄ esse
 electū. **De** aut̄ **malachie. i.** **Ma**
 lectus qui h̄t in grege suo mas
 culū: hoc ē p̄fam et offert̄ dño
 debile. **Ergo** multo magis maledic
 tus ē qui ad mensā suā facit of
 ferri vinū electū: et debile valde
 assumit̄ in sanguis dñi sac̄ifi
 cū. **Et** multo maledictus ē qui in
 nū electū in vasis mūdīs et p̄
 aosis bibit̄ ī mensa pp̄ria. et ī
 vasis fetidīs et ampullis corrup

abit pot.

tis vinū in fia pmitit: et sic feti
 dū in calice offert in dñi sacrificiū.
 Dñs enī p̄cepit q̄ nō solū vasa s̄
 etiā mīstri vasoz in sacrificio suo
 mūda eē debent. psa. lij. Mūda
 mī qui fertis vasa dñi. Sic igit
 eligendū ē vinū qd̄ offert̄ in sa
 crificio dñi sanguis. Rectū nega
 mus qñ de quocūq; vino vinosū
 sapore hñte. et vini natām ad
 huc retinēte: possit fieri sacrificiū.
 Sed ex p̄missis auctoritatib; pa
 tet: q̄ pro ito peccat qui magnū
 ad corp̄is sui. et p̄mū v̄ nullū ad
 dñi sanguis potulū adhibent
 studiū. Hoc etiā patet ex h̄. q̄ si
 aut in an̄ habitis dixim; q̄ xp̄i
 sanguis incorpat nob̄ sibi: et i
 deo elao q̄ fit in cibo et potu cor
 palib; qñ incorporant̄ corp̄. debz
 fieri in nob̄ in xp̄i corp̄e ad corp̄
 et sanguē xp̄i: quib; nob̄ incor
 pamur. Os aut̄ homo p̄t adūte
q̄ purus q̄ saporosus q̄ elect̄
re debeat: qui sanguē xp̄i qui p̄
oīa mēbr̄: a corp̄is xp̄i mīstia de
fluē debet incorporand̄. Et ideo d̄:
in ps̄. Tur̄ acceptabis sacrificiū
iusticie. Hoc ē acceptū erit tibi
sacrificiū: qd̄ ad r̄itudinē iusti
cie ē electū. Dñ̄ et michi. vij. vidēs
q̄ elam̄ eē debeat qd̄ deo offertur
in seip̄o sollicitus d̄. Qd̄ dignū
offerā dñ̄o. Ac si dicat. In hūana
infirmitate vir̄ iuenit qd̄ satis
dignū sit offerri deo. Hoc signi
ficatū est. nuī. xiiij. ubi boītate
terre b̄ndictiois dñi exploratores
significāe volētes ostenderūt bo
tū: que duo hoīes ī v̄te porta

bant. Quis enī ille corpus dñi
ē. viti aut̄ adhēntes om̄s s̄a s̄ xp̄o
incorporati: p̄ q̄s om̄s fluit succus
dulcedis sanguis eius. Et ideo q̄
puro liquori vt vas p̄parat̄: val
de debet eē depurat̄. Hinc est q̄
psa. xxvij. cōmūū suū d̄: vidēmie
defecate: ut et in vino qd̄ ad sac̄
ficiū offerim; et in nob̄s q̄b; ille
sanguis purissim; liq̄r̄ ifundit̄:
nichil sit de fece p̄ccoz. Ideo dicit
ec̄. xxiiij. Ego q̄si vitis fructificam
suauitate odorib; et flores mei
fructus honoib; et honestat̄. Ip̄s
enī plenus sanguē sicut vna ru
bea fructificat suauitate odorib;
vini aromatica: in oībus ḡyis mē
broz corp̄is mīstia. qui xp̄i bon̄
odor s̄. Et flores sui qñ h̄. vinū
et̄nī gaudij dulcissimū floret:
sūt fructus vini virtutū. q̄ gau
dū generat̄ in cordib; sanctor̄.
Hij sūt flores honoris. q̄ om̄i re
uerentia digni et honestatis:
q̄ sicut dicit̄ tullij honestū ē q̄
sua p̄pria vi hoīem trahit. et sua
p̄pria dignitate hoīem alliat.
Quid̄ h̄ q̄ ita nos ad xp̄m t̄
hat: sicut amor et dulcedo pro
nob̄s effusi sanguis. Et nichil
ē qd̄ ita nos amori ei; alliciat:
sicut amor talis que pro nob̄s
bibit. et nob̄s bibendū p̄pinaut̄.
Hoc enī de quo gl̄atur sponsa i
tan. ij. dices. Vinee floretes odo
re dederūt. ad que odore om̄e ve
nenosū fugit et alliat om̄e de
sideriū: q̄ odor tā p̄iosi sāguis
qui totā dei vineā vberti influ
it: et om̄e venenosū p̄mi serpe

ne virus expellit; et sui sapore
 et odore et p̄ciositate ad se t̄hit
 om̄e desideriu sc̄oz. Quia om̄is
 sc̄is sat; q̄ sine corpe et sanguine
 xpi n̄o est vita gr̄e et iocūditatis
 eterne. Dñs io. vi. Nisi m̄aduca
 ueritis carne filij hoīs et bibeitis
 eius sanguine; n̄o habebitis vita
 in uobis. Vita in q̄ qua m̄ebrū
 uiuit in corpe unitū et sociatū
 sp̄i uiuifico dñi n̄i ih̄u xpi; si
 tūt d̄r col. ij. Vita n̄ra abscondita
 est tū xpo in deo. Hoc m̄o pro ito
 v̄m ē qd̄ d̄r m̄. xxy. m̄. xy. lu. xx.
 q̄ n̄o est deus mortuoz; s̄ uiuen
 tū. Om̄s enī sic corpi et sagui
 itoz pati uiuūt; et extra itoz pa
 tionē illā nemo uē uiuit; quia
 xpi uita n̄o p̄cipiat. qui solū ē
 fons uite om̄. sicut d̄r in p̄b. Do
 mie apud te ē fons uite; et in
 lūe tuo uidebim̄ lūmē. Hoc
 v̄nū ē qd̄ oculos claritate sp̄is
 sui clarificat et m̄udificat; ut
 uideant ea q̄ ceteri n̄o uidet. gen.
xlx. Dulchiores sūt oculi eius
 uino. V̄nū ei bonū clarū h̄ int̄
 cetera h̄t officiu; ut purget ocu
 los a sordib; sua puritate t̄ mor
 tificatiōe. Et ideo q̄ uiuent dñs
 tū uellet ostendē q̄ h̄t suis se es
 set manifestatur; et n̄o m̄udo;
 dixit io. xvi. Adhuc modicū. et
 m̄ud; me iā n̄o uidet; uos autē
 uidebitis me. q̄ ego uino et uos
 uiuetis. Sicut enī d̄r gen. ix.
 Sedes atē q̄ principū et cā uite
 ē; in sanguine ē. Et ideo sp̄i xpi
 n̄o uiuit; qui purissio sanguis ei
 n̄o est sociatus; nec oculos claros

habet; cui oculos sanguis xpi et
 firacissim; n̄o clarificauit. Ad
usu etiā istius gr̄e refert; q̄ uinū
in sac̄o ponat; sc̄oz sū; et panis se
orsū absq; panis intinctione in ui
nū. Dñs enī io. xij. panis intin
 ctione notauit p̄ditore dicens.
 Ille ē tu ego intinctū panē porrexe
 ro. Et tibi dicit gl̄o. q̄ intinctio signi
 ficat fictionē; q̄ ea q̄ tingūtur n̄o
 m̄udant; sed inficitur. Et si ali
 qd̄ bonū significaret intinctio; illi
 etiā bono in gr̄a se exhibuit. Et
 ideo ecclia nulli intinctū porrigi
 panē. Ideo enī etiā d̄r m̄. xvi. Et
 itingit meū manū in parapside.
 hic me traditur le. q̄. par. xij. d̄.
 Unus ex duodecī me tradet; qui
 itingit meū manū in cathino;
 p̄ q̄ oīa demonstrat; q̄ intinctione
 panis nichil boni demonstrat.
 Cū igit oīs xpi actio n̄ra sit in
 structio; istruim; ex hoc q̄ nulli
 panis detur intinctus neq; i uī
 no neq; in sanguine; s̄ corpe totū
 datur si cui sp̄e panis et sanguis
 pur; datur in sp̄e uini. Sūt in
qdam in sac̄ scriptura et i factis ec
clesie; q̄ h̄nt qd̄ h̄c dictū ē ad
uer sari uident. Ruth. ij. dicit q̄
 boos ad ruth. q̄ significat ecclia;
 Intinge buccellā tuā tū puellis
 meis in aceto. Et sic uidet; q̄ buc
 cella panis in aceto uini acetosi;
 sit itingenda ab ecclia. In factis
 aut ecclia uidet; obuiāe q̄ in pas
 ceue. sacerdos corpus dñi intin
 git in uinū. et sic sumit. adhuc
 qd̄ in frequentatiōe sac̄i om̄i die
 sacerdos vnā triā ptem hostie

debeat accipere: si intinctus ei non porrigitur. Sed unum usque in memoria dominica sanguis debet accipere: et sic per seipsum cum domino intigit. quoniam passionibus domini conicit: si porrectus intinctus nulli dat propter causa que dicta est. **T**ri facendum quod sic dicitur: gloria. xiiij. quoniam dominus iude panem intinctum porrexit: non tunc corpus suum iude dedit: sed ante iude cum alijs distribuere. Similiter etiam cum apostoli cum domino in parapside intingebant: non tunc corpus dominicum de cathino accipiebant quod de manibus domini acceptum. sed potius azima que tunc intincta ab omnibus accipiebant accipiebant ut ritum pharise servarent. in memoria illius consperisioris quam tulit plus secum cum exiret de egipto: quod potius significabat nove gratie consperisioris per quam paradisi sum ad rationem dominici corporis in qua significat sanguis. Exo. xij. Tulit igitur populus conspersa farina anque fermentaret. 1. cor. vi. Epulem non in fermento veteri: neque in fermento malicie et nequicie: sed in azimis sinceritatis et veritatis. **S**ic igitur corpus dominicum in forma panis per se. et sanguis dominicus in specie vini per se. in usu istius gratie sunt sumenda timore distillationis ad terram: si corpus dominicum intinctum in sanguine fidelibus porrigetur. Similiter autem si intingetur in vinum non conservatum: tamen illud vinum omni reverentia dignum efficitur ex ipsa intinctione. et non efficitur illud porrigere: quia virum vel nunquam tamen possit. quoniam aliquid a manibus porrigetur distillaret

et manibus adhereret.

De propriis effectibus operatione.

Sequitur hic ultimo dicitur de propriis effectibus operatione: de quo quidam faciunt questionem. Quia enim christus totus cum sanguine et anima et spiritu et divinitate habet. sub specie istius cibi qui est panis: videri potest alicui quod nihil operationis in hoc sacramento habet potus in specie vini. Sic enim dicitur de natura quod non habundat superfluis. nec deficit in necessarijs cum ordinatio sit gratia que natura: videtur quod in gratia nihil debet esse superfluum. Cum igitur totus christus cum sanguine suo habet sacramentale sub specie panis: videtur quod totum superfluit quod addit de specie vini. Sed ad hoc dicimus quod christus postquam exhibuit corpus suum sub specie panis: tunc etiam exhibuit sanguinem suum sub specie vini: et utrumque sacramentale celebrandum esse precepit in ecclesia per statuta apostolica: et ideo etiam in scriptura actione christi: utrumque celebrat divisim conficiendo corpus ex specie panis: et divisim conficiendo sanguinem ex specie vini. **C**etero autem sic divisim hec duo exhibuerunt: et celebranda instituit christus: mat. xxvi. ubi primo de pane dicitur. **C**enatis autem illis accepit ihesus panem et benedixit ac fregit: deditque discipulis suis et ait. Accipite et comedite: hoc est corpus meum. Et post illud divisim ab illo dicitur de calice. Et accipiens calicem gratias egit: et dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes. **H**ic est enim sanguis me-

abitu poty.

detur. in remissione pccatorum. **S**icut
 mar. xiiij. diuisim vni eorum p' ali
 ud ad d. de psumatione corporis p
 mo. et de sumptione sanguinis secundo.
De corpore enim dicit sic. Et manduca
 tibus illis accepit panem. et benedi
 cens fregit. et dedit eis. et ait. Su
 mite hoc est corpus meum. Quo ian
 pfecto. sequitur de calice sic. Et ac
 cepto calice. gratias agens. dedit ei
 us. et biberunt ex eo omnes. Et ait
 illis. Hic est sanguis mei noui tes
 tamenti: qui pro multis effundetur.
 Hoc enim expressus habet. luc
xxij. ubi de confectioe corporis ex pa
 ne dicit sic. Et accepto pane. gra
 tias egit. et fregit. et dedit eis di
 cens. Hoc est corpus meum quod pro
 vobis tradet: hoc facite in mea
 commemoratione. Hoc autem toto pfecto.
 ita dicit de calice sic. Sicut et ca
 lice p' p' cenauit dices. Hic est ca
 lix noui testamenti in sanguine
 meo: quod pro vobis tradet. **E**t
 omnibus istis accipit. quod xps sub vna
 spe panis. corpus suum tradidit.
 et sub alia spe vini tradidit sangui
 nem: et sic seruandum instituit. Et
 christi actio. nostra sit instructio: pro
 isto her duo nobis seruanda esse p
 cepit. Et ideo sub vna spe corp
 et sub alia tradidit sanguinem.
 Huius autem facti christi et ecclesie. h' est ca.
 La quibus effectus et operationes
 accidetales multe valde sunt. i sa
 cramentis: tamen vnus effectus est subal
 in omnibus sacramentis. p que sacra
 ab invicem distinguuntur. In sacra
 g' tibi spiritualis debet attendi aliq
 operatio specialis: p qua ab alijs di

uidit sacramentis. **T**am in bap
 tismo debet esse subale p gnatione
 spuale. sic dicit dno et i sacro
 confirmationis debet incrementu p
 confirmatione et confortatione virtutis.
 ita consequenter ad idem conseruandum et
 restaurandum et augendum i eucha
 ristia eduliu spuale. Eduliu aut
 spuale non habet fieri sub eleme
 to visibili. sic et cetera sacramenta:
 quod sacramentum ecclesie nichil in gra cau
 sat quod ex similitudine non significat.
 significat autem non habet nisi ex e
 lemento visibili et corpali. Cum
 igitur alimentum ad naturam perfectione
 non possit perfecte significari nisi in
 elemento cibi et potus: oportet
 quod elementum cibi et potus sit i sa
 cramento. Nutrimetum spuale non p
 fiat sine potus significatione:
 sicut et nutrimetum corpale non p
 fiat sine potu. Et p nutrimetum
 spuale sumit potus ad perfectione
 nutrimeti spiritualis: quod a nutrimeto
 habet diuisa operatione in satisfactione
 sitis. et lacte nutrimeti et
 humore quod dicitur in animum habitus.
Ad huc autem diuisa habet operatione
 sanguis a corpore: corpus enim dedit
 christus in ratione sui et membrorum: sa
 guis autem dedit in redemptione.
 sicut in dictis iam ante auctorita
 tibus. Iste autem sunt diuise operationes:
 nulla enim ex parte redemptione facta
 vel factenda adhuc vel esset vel esse pos
 set ratio. Imposito quod sit ratio ca
 pitis et membrorum: non oportet quod h
 modo tamen esset redemptio. **D**iuise
 ergo essentialiter ab invicem sunt gratia rati
 onis et redemptionis. **C**um ergo dominus

sic ordinavit et multiplicavit sa-
 crā. q̄ om̄s gr̄as sac̄m̄tales ha-
 beam̄ in sac̄is. et alia gr̄a sit
 redēptiois p̄ sanguīes. q̄ cōionis
 p̄ corp̄is sūptionē. nō sufficit i
 sac̄o h̄c elementū significās re-
 dēptiois: et sic x̄ps ex hac cōione
 instituit utrūq̄. Q̄d aut̄ dicit q̄
 alt̄m̄ videt̄ eē sup̄fluū cū sāguis
 habeat̄ in corp̄e. et corp̄ in san-
 guīe: dīcendū q̄ hoc nō est v̄m̄.
Verū quidē est q̄ sanguis habet̄
 in corp̄e. s̄ nō ex v̄tute sac̄m̄tali
 sed potius sanguis habet̄ i cor-
 pore ex v̄nionē n̄ali: q̄ h̄uores
 v̄niūt̄ in corp̄e aī s̄ h̄uores.
Aīa aut̄ habet̄ p̄ v̄nionē potēte
 ad actū: deitas aut̄ habet̄ cū i-
 tis p̄ v̄nionē gr̄e: t̄n̄ nichil horū
 n̄ corpus habet̄ ex v̄tute sac̄i.
Oportet aut̄ p̄t̄ eff̄m̄ sac̄m̄ta-
 le. ut sanguis ibi habeat̄ ex v̄-
 tute sac̄i ad nutrimentū p̄tinēte.
Et ideo oportuit ut esset ibi con-
 factio ex elem̄to potus. sic̄ fuit
 ibi p̄fectio ex elem̄to cibī: q̄ q̄
 alit̄ sac̄m̄ in v̄tute et rōe sac̄-
 m̄tali eēt̄ ip̄s̄m̄. q̄ nō signifi-
 cāet̄ p̄f̄m̄ alimētū: q̄ nullū a-
 limentū hōis p̄ficiat̄ sine potu.
Sicut pat̄z satis p̄ ea q̄ in aī ha-
 bitis satis b̄n̄ dita s̄t̄. **S** forte
 tūc alī q̄s adhuc obicit̄ et di-
 cet̄. ex quo sac̄m̄ om̄e sc̄dm̄ ma-
 teriam et id q̄d significat̄ in eo
 ē corp̄ale elementū. ex q̄ sumit̄
 significatio ad v̄isibile sac̄i
 sp̄uale eff̄m̄ sicut i baptismo
 ex aq̄ sūt̄ur significatio tincti-
 onis int̄ioris et ablutionis abo-

v̄ginali p̄c̄o. **E**t in cōfirmatōe
 ex oleo et balsamo ex quibz v̄sma
 p̄ponit̄: sūt̄ur significatio ad v̄-
 visibile sp̄us s̄c̄i v̄nctionē. Ad cō-
 firmatōne circa debilitatē som-
 tis. et in sac̄o altaris ex abo su-
 mit̄ significatio nutr̄m̄ et sp̄ua-
 lis: et ex potu sūt̄ur significatio
 potus sp̄ualis. tūc videt̄. q̄ duo
 elem̄ta corp̄alia ex quibz sumit̄
 significatōes ad duos effectus
 sp̄uales. efficiat̄ nō v̄nū sed duo
 sac̄a: et sic duo et nō v̄nū s̄t̄ sa-
 crā altaris. **E**t hoc etiā videt̄ sen-
 tire b̄t̄us greḡo in quadā collat̄
 ubi sic dicit. **O**sc̄iant in nobis
 q̄s d̄ne tua sac̄m̄ta q̄d p̄tinēt̄
 et q̄d nūc sp̄eie geim̄. r̄erū verū
 tate capiam̄. **A**d hoc dīcām̄
 q̄ p̄o c̄to obiectio illa p̄cedit̄: q̄
 si elem̄ta v̄sibilia in sac̄o et
 significatōes q̄ ab ip̄s̄is sumit̄
 et eff̄tus sp̄uales q̄d significat̄
 ad v̄nū et idē nō referent̄. **I**am
 aut̄ aī habitū in aīcedentibz
 ē q̄ n̄alis abus hōis nō p̄ficiat̄.
 calido s̄c̄o. n̄ refrigeretur ad fr̄ḡ
 dū h̄ūdū: q̄ s̄n̄ illo nec s̄b̄liat̄
 nec p̄ vias ad m̄bra fluit̄ ut
 nutriat̄: nec p̄tinuat̄ n̄ h̄ūdū.
 nec m̄bris adhet̄ n̄ p̄ h̄ūdū.
Siliter aut̄ ne potus n̄alis re-
 fert̄ ad se. s̄ ad cibū accepit̄ t̄m̄
 nabilitatē aī p̄ se h̄ūdū sit̄ int̄-
 miabile: et ideo utrūq̄ simul
 in sac̄o v̄nū significant̄ p̄f̄m̄
 et cōpletū sp̄uale nutrimentū.
Sicut et x̄pus d̄t̄. **Io. v.** Caro mea
 v̄e est abus: et sanguis meus
 v̄e est potus. **E**t q̄s b̄t̄s greḡo d̄t̄

Verficiat in nobis tua sacra. **Et**
Attendendum e q no dicit duo
 sacra. ut plurale num significet
 p dione niale: sed dicit sacra plu
 litate quada significado. **Et**
 hoc notat q e unu sacm simpli
 hns quada in clemetis plaita
 te: q tri pluralitas ad ide signi
 ficandu est relata. et e nutmetu
 niale et pfm. **Hys** sic a nobis
 p dminatis. dico q potus iste i
 sacro vna ht opatione sue vtu
 tis essentiali et spali: et quibz
 alias ht opatioes adiutas. **Al**
 la aut opatio q est spalis et es
 sentialis e. q facit opatioes veri
 potus in vita spuali et ee spuali:
 scdm qd ee in baptismo nascim.
 ibi deo. et in firmatioe in eode ee
 accipimz confortatiois pfectioez.
 No em pt ee qn ex multis occupa
 tioibz et negligetis hois in h
 ee fiat aliq depdico: sic in cofec
 to fame corpali fit depdico cor
 pis et btutis mebroz. q per ali
 mentu corpale restituit. **Et** silit
 p potu spuale qui ab u influit
 mebris et deducit. **Sic** spualis
 repatio in ee spuali depdico:
 p fame et carentia alimeti spua
 lis. **Et** hec e sua opatio sbalis
 ut dixim. ut xpo et mebris ei
 pte incorpemur. et sibi fortiter
 adheamz. et maneam in ipso:
 sicut hy qui p huore sanguis
 eius corpi suo sim i fluxu. **Vnde**
 ipe dicit **io. vi.** Qui madurat car
 ne mea et bibit sanguie meu.
 in me manet et ego in eo. **Sic**
 aut sibi i fluxu et cohentes: spm

ipius ptiapam et vita. **Io. vi.**
 Qui madurat me: vivit p me.
Et. iij. Sapia vita filijs suis i
 spirat. et suscipit ex qzentes se:
 et pibit in via iusticie. **Sapia**
 em e xps. qui corpus suu coicado
 mebris suis et sanguie i flue
 do. cu sanguie influit et i spirat
 eis spm et vita: et sic in sua i cor
 patione suscipit ex qzentes se.
 piens eos in omi via iusticie: qz
 nisi sic sim i ipso. via iusticie
 no possum tene. **Hoc** mo ad
 dms de cibo et potu. ac spualibz
 eius effectibz plenius loquet.
Ho intelligetes quida. qb duru
 videbat. si corpalit corpus dmi
 debent attere et lacare. dms e
 rudiens illos de pfo sps nutme
 to qd in sacro accipit. et ad spua
 lis vite depdite restauratione:
 dicit. **Hoc** vob scandalizat. **Si**
 g videitis filiu hois ascendente
 ubi erat prius. **Ac** si dicat. **ahiz**
 e q hoc vob scandalizat: qd vob
 ve btifirat. **Si** g videitis aliqu
 oculis fidei mentalibz filiu hois.
 cu oibus sibi p tabu et potu i cor
 poratis mebris. ascendente in
 dextea dei pris. in q dextea i p
 sona dina fuit pns ab etno: **tr**
 inq ex hoc no scandalizabim.
 sed magis exultatoe et gaudio
 pfundem: q sic i corpati sps et
 vite et btitudis xpi. fa estis pti
 pes. et ideo subiugit. **Verba** q lo
 cutus su: sps et vita sut. **Sps**
 e qui in hys verbis ad vita btaz
 btificat. caro aut sola. si dentibz
 discepat: sicut vob carnalibz co

guttatōibz pleni itelligitis. nō p
 dest qd q̄ sic accipiēdo opationē a
 bi et potus sacm̄ eti. Panē angloz
 māducauit hō: qz angeli nō visi
 bili s̄ inuisibili dino tñ cibo et po
 tu utitur. **Tho. xij.** Cū vobiscū es
 se p volūtate dei: videbar quidē
 vobiscū māducaē et bibē: s̄ ego
 cibo inuisibili et potu qui ab hōibz
 videri nō p̄t. **Sicut dicit eccl. xvi.**
Cibauit illū pane vite et itelles:
 et aqua sapiē salutais potauit il
 lū: et firmabit in illo et nō flectet:
 et cōtinebit eū et nō pfundet. **Sic**
 enī acceptus panis sacri scdm̄ itel
 lōm̄ est panis vite. et aq̄ sapiēcie
 nō est aqua isipida: qz sapiā dat
 ei saporis suauitate: fiat vinū
 gaudij. sicut fecit i thana gali
 lee. **Jo. ij.** Et sic potabit illū vt
 ifluat ad itorporatōez ihu xpi:
 et sic incorpatus firmet in illo
 et nō flectet ab ipō p aliq̄ tēpta
 tiōis ipulsū: et cōtinebit eū sic
 in se et nūq̄ pfundet. **Iā p̄ticeps**
 spūs et vite et gr̄e et b̄titudinis
 ihu xpi: exaltāndus in ipō ad dex
 terā dei. ut ibi fruatur ipō in eoz
 vitate: sic h̄ significatū ē in sa
 crī corpali spē. **Sic enī est ip̄e xps**
 dicit. **Jo. i.** Et nemo ascendit i telū
 n̄ qui descendit: fili hōis qui ē
 in celo. **Quia fili hōis sic de celo**
 descendit. ut oēs sibi itorporatos
 et p sanguēz sibi ifluxos secū
 ascende faceret i dextera p̄is: vt
 ipi ibi i eternū dinitate sua per
 fruant. **Illud aut nutmentū qd**
 sicut dixim⁹ ex cibo spūali et po
 tu spūali pponit ad iteiozem

hōiem nutriendū ifert. **De quo**
 dicit. **ij. cor. iij.** Licet is qui foris ē
 nū homo corūpat: tñ is q̄ int⁹
 ē renouat de die idie. **Is aut hō**
 in gr̄a gnatur: sicut dicit. **ep̄h. v.**
Renouamī spūmentis vr̄e: et
 induite nouū hōiem: qui scdm̄
 deū creatus ē in iusticia et sata
 te veritatis. **Et qz sicut dicit. p̄h̄.**
ex eis dē gnāmur et nutim⁹: hoc
 ē edulū qd euchaistia hoc est
 bona gr̄a vocatur: sicut p̄ mltā
 in an̄ habitis ondīm⁹.

H Quite aut opatione b
 q̄s hoc habet sacm̄ in q̄
 tū est potus sanguis ihu xpi:
 sūt q̄nqz scdm̄ q̄nqz q̄ sūt i san
 guē dñi. **Quaz p̄ma ē redēp**
 tio a debito mortis etne: qd habet
 in q̄ntū sedes aīe in sanguē ē:
 quā pro nobis dñs posuit. **Sada**
 ē. qz sanguis a p̄to lauat: et h̄
 habet ex vi veritatis q̄ dūngit
 sanguē. **Tertia ē qz purgat aīda**
 et ifundit: et hoc h̄t ex hūore
 pietatis p̄rie. **Quarta ē qz tingit:**
 et hanc h̄t ex multo et purpureo
 suo colore. **Quinta ē qd significat:**
 et hoc h̄t in q̄ntū est afflictio p̄
 aīas ipi. **Dep̄ma qdem qz**
 sanguis redēptōis: dicit. **apoc. v.**
Occisus ē et redemisti nos deo i
 sanguē tuo. **Hoc ē te dedisti. et**
 iustos a dyaboli p̄tate eruisti:
 in tuā p̄tate p̄o pomi verati
 fuim⁹. **Hoc ē qd dicit. i. pe. i.** **Ad**
 corruptibilibz auro vl argento
 redēpti estis a vana vr̄a conuer
 satioe p̄ne traditiōis: s̄ p̄o so
 sanguē agni tāq̄ imatūlati

Hoc etiam pfiguratu est i ppha. sach. i. ubi dicitur. Tu aut in sanguine testamenti tui. emisisti vinctos de lacu quo uo erat aq. Hoc est p redemptione sanguis soluedo pa u p eis aiam tua. cui sedes e in sanguine: ap to carie pti x mortis. om s vinctos pti et clausos i carie mortis. p redemptione emisisti eos in libertate gre et reto filiationis. Hoc mo tu sanguis xpi sumit: di pignus redemptionis et salutis: q sicut ho qui pignu h t v l pecunia. ab omi se idemit i petioe: sic in corpatus sanguis scru habens xpi aiam. tagi per pignus redimit se ab i petioe debiti et obligationis pti. H. mo loquitur ap l. i. cor. i. Qui confirmat nos vobiscu in xpo. qui vixit nos deus: et signit et dedit nobis pignus sps i cordib nris. Hec em oia faat p sanguine xpi: cui i supio i firmat me b n tu mebro in xpi mistico corpe. Hic sanguis vngit ad sanitatem salutis. Hic nos signat contra angelu ptussore. p illu dat nobis pignus sps: q sedes aie xpi e in sanguine. et illi p vnioc dinctus est sps diuinus qui est deitas etna. faciens hoc pignu vale in copiosa redemptione. p. b. Apud dnm mia. et copiosa ap eu redemptio. De ista redemptoe dicit osee. vii. Ego redemi eos: et i me locuti sut mendatiu. Osee xiiij. De morte liberabo eos: de morte redimā eos. Et hac petit ps. ta dicit. Redime deus isrl: ex oib

angustis eius. **S**ic ergo redemptio adiuncta e opatio sanguis ihu xpi. **E**st etiam opatio ipis lauae sordes maior et sordes veialiu. et sordes reliquaz pti. sanguine em suo xpus volens lauae pti mundi. acinu dedit sanguine: ut sordes in nobis p fudatris lauae posset. Sicut hi qui faciunt liriua que acumet huore quo fit liriua: ut sordes p fudatas in panis acumie suo eleuae possit. Ita dnb apposuit huore sanguis acumen deitatis: ut p sanguine xpi. dei ela omes eleuae sordes viciozu. Hoc e qd dicit ap l. i. qd aut nuc vivo i carne. i fide vivo filij dei: qui dilexit me. et didit semetipm pro me. Hec aut t diao fuit in lotione sanguis. Apo. i. Qui dilexit nos et lauit nos a pti nris in sanguine suo. Hoc voluit dicit. Jo. bap. Jo. i. qn dicit. Ece agnus dei: ecce qui tollit pti mundi. Ho em tulit pti mundi vt habet: stulit ut sanguine lauae. Sicut dicit. apo. vii. Lauerunt stolas suas et dealbauerunt eas in sanguine agni. Stola q dicitur a stolon qd est longu. et significat tota vsq in fine conuersatioez: qua a sordibz lauae necesse e tota et dealbae i sanguine agni. Et sicut dicit. psa. liij. Quasi panis mestruate st vniuerse iusticie nre: et magna et acuta indigent ablutioe. Apoc. xij. Qui lauat stolas suas i sanguine agni. ut sit pti eoz i ligno vite: et p portas itrent i ti

uitate. **S**oli enim qui abluti sunt
 in sanguine mundissime aspersionis ag-
 ni immaculati: hnt pntem i lig-
 ni vite fructu qui e corpus dni:
 et illi soli sut de unitate corpis
 mistici. Ex quo constituit atas
 celestis: in qua isti ingredienti-
 terant i gaudiu dni sui: sicut d-
 m. xxv. Hec loco significata e
 uy. x. v. ubi d-. **V**ade et lauare
 septies i iordane: et capiet sa-
 nitate caro tua: atq; mudabeis.
Jordanis enim huilis descensu it-
 prestat: et significat torrente
 sanguis qui descendit ab huili-
 tate carnis: in quo fluxu omnes
 mudati sut ab infectioe corrup-
 te carnis. Ideo dñs voluit qd de
 late suo flueret aq; expiationis
 cu sanguine redemptionis: ut ex a-
 qua virtute ablutiua signifi-
 cante in sanguine. **Dñs d-. he. x.**
Acedam i ai veo corde i plenitu-
 die fidei. aspsi corda a sua ma-
 la. et abluti corpus aqua munda:
 qd a corruptioe corpis tota pres-
 sit corruptio. sach. xij. **E**rit for-
 patens domus dauid et habitab-
 tib; in iherlm: i ablutioe; pcoris
 et menstruate. h. est in ablutioe;
 corpis et aie. **E**t sic patz qd ablu-
 tiua est sordiu xpi sanguis. **T**er-
 cia ht adiuicta opatione: qd ri-
 gat arida et ifundit. **E**t phanc
 etia opatione: extinguit itensa
 a malo calore cupiditatis et co-
 cupie. **N**ale enim est. qd nichil i-
 ta ad humectandu ad secundan-
 du rigat arida: sicut bon; san-
 guis. **E**t nichil adeo extinguit

mala incendia et sbam asumenda.
 sicut sanguis sbalis et bonis.
 qn tali sanguine mebra ifundit.
Hoc significatu e. eccl. xxij. ubi
 d-. **R**igabo ortu plantationu. et
 tebrabo ptus mei fructu: et fruis
 emichi trames habundans. et flu-
 uius meus ad mare appiquauit.
Et sanguine enim lateris et cordis
 sui dñs rigauit ecclie ortu. ut eis
 bone sterpes in eo oriant: et fr-
 dei times sanguis de quib; dicitur
 vlnereb; habundans i tota mu-
 di irrigatioe. ut arida ipi i humo-
 tent: et itensa extinguant. et
 flui iuste appiquauit ad mare
 amantudis passionu xpi. **H**ic
 e qd he. xvij. d-. de viro bto qui co-
 fidit in dno. et eit dñs fiducia ei;
 qd erit sicut lignu viride. qd ad
 humore mittit radices suas: et i
 tpe siccitatis no eit solliatu. n-
 aliqui desinet face fructu. **N**ale
 enim est qd nichil ita i humectat
 rigat ad fructu et virore: sicut sa-
 guis huianus. **Q**uid e sanguine
 hois rigat: statim viret: i humec-
 tat ad fructu. **H**inc e qd balaam
 videns i figura tabnacuoru fi-
 lioru isrl distinctioes eccliaz san-
 guine xpi rigatas dixit. nu. xxij.
Et pulchra tabnacula tua iacob.
 tentoria tua isrl. ut valles ne-
 morose: ut ortu iuxta fluios
 irrigui. **T**abnacuuli enim st ecclie
 cont iunitas ptates militate.
Tentoria aut sut isrl: i refrige-
 rio steplande veritatis habitab-
 tes. **V**alles aut sut nemorose i
 huilitate multu fecm affentes.

Vri aut ab oriendo ducti pla-
 tationi virtutū intēdentes. q̄ sūt
 iuxta fluiuos vlnērū xp̄i: san-
 guis xp̄i p̄ spūalē et p̄ sac̄men-
 tale sanguis cōionē irrigati. Hoc
 irriguū n̄trū est nob̄: q̄ cor n̄m
 sepe destitutū ē hūore pietatis.
 et aret in seipo. **Ps.** *Alia mea sicut
 terra sū aqua tibi. Iud. i.* *Ara q̄
 furibūda interpretat. eo q̄ sibi ius-
 at. et vindicat in se p̄cā cōmis-
 sa. dicit: terrā arentē dedisti m̄.
 adde et irriguā. Et dedit ei pat̄
 irriguū inferi. et irriguū sup̄i.*
 Irriguū enī inferi ē fons san-
 guis ih̄u xp̄i: irriguū at̄ superi
 ē ros gr̄e celestis descēdens a dei-
 tate sanguis ih̄u xp̄i. **Sic** igit̄ et
 irrigat arida: et extinguit itē sa-
 dit̄ enī hūore suo extinguit igne
 ar̄upheā positā an̄ paradysū: ad
 custodiendā viā ligni vite. **Gen.**
ii. ut viā de ceto sit facilis ad at-
 tendendū ad lignū vite. **Quia**
 aut̄ opatio sanguis. quā ex ro-
 seo et purpureo suo h̄t colore ē:
 q̄ tingit om̄e id sup̄ qd̄ fundit̄.
 et om̄e tinctū ab ip̄so tutat̄ et
 securat̄ ab angelo p̄ussore: et
 ideo sc̄m̄ etiā vocat̄ antiq̄s legi-
 bus sanguis tinctū: q̄ tinctura
 sanguis p̄sumat leges. Et ideo
 filij isrl̄ vtrūq̄ postē et sup̄limi-
 nare domoz suaz. sanguis tūc
 v̄t agni. ut angelus p̄ussor nō
 posset ingredi. **Exo. xij.** *Et san-
 guis vobis in signū in edib̄ in
 quib̄ ḡeritis: et videbo sanguis
 at̄ fr̄sibo vob̄: n̄ erit in vob̄ pla-
 ga disp̄gens. Edes enī in quib̄*

habitam: sūt virtutū et op̄m cō-
 uersatiōes. **H**ostia aut̄ sūt sensui
 apphensiōes et sensibilū ad nos
 ingressus. **U**terq̄ postis ē cō de-
 liberatā in pte vna et libeā ad cō-
 sentiendū v̄l̄ dissentiendū volū-
 tas in pte alia. **E**t sup̄limiare
 est p̄s rois sup̄ior. q̄ p̄teplandis
 sup̄iorib̄ inherē debet ad regen-
 dā totā domū et custodiendū os-
 tū: in quib̄ si sanguis agni tinc-
 tus fuerit p̄ cōionē s̄a calicis. et
 p̄siderationē xp̄i passiois: p̄cus-
 sor et neq̄ angely appiquae nō
 audebit. et plaga disp̄gens nō
 erit in oib̄ edibus n̄ris. **I**ste ē
 coctus bis tinctus de quo d̄r. **exo.**
xxv. q̄ vestes sac̄e tingi debent.
Coctus enī conchiliū est. qd̄ ut
 dicūt p̄hi de roze nascit̄: t̄ mu-
 rex v̄l̄ purpur vocat̄ a quo etiā
 muri reguli dicūt̄. q̄ talia colli-
 gūt̄. **H**ic talorē rubicū dissimū
 h̄t ante in corpe sub capite. q̄ ē
 sanguis eius quo purpure re-
 gū colorant̄: et significat̄ xp̄m
 sanguis suo purpureo nos tin-
 gentē et s̄ificantē. **D**icit̄ aut̄
 coct̄ sū vili seie p̄cept̄ et nat̄.
 bistinctus in suo sanguis: q̄ et
 in vita tinctus ē plagis manū
 et pedū: et p̄ mortē tinct̄ pla-
 ga lateris et vtroq̄ sanguis tūc
 ut etiam in s̄ificatiōez. nec
 s̄ificata eet̄ n̄ eet̄ suo tincta sa-
 guis. **H**ec ē tūta polimita quā
 p̄iartha magn̄ fecit filio suo
 ioseph. **gen. xxxvij.** **D**estimentū
 salz totā vestiens etiam vaie-
 tate virtutū: qd̄ vestimentū cor-

color et sapor et quantitas et figura
 panis et vini sunt ibi. sic. i. subiecto
 in suba panis et vini: s. ultimus
 significat refectioe spualis qe
 in corpe et sanguine dni. Et huius
 dant similitudines: q. sicut e i. alyb
 sacmētis noue legis. sicut i. bap
 tismo n. suba aq. saluat. in qua
 sicut in subo sūt frigiditas aq. et
 lipiditas et hūditas: q. tū i. spū
 spūalem significat ablutionē et
 tinctionē et refrigeratiōes. Sicut
 autē est in cōfirmatiōe. in qua i. cal
 mate manet suba olei et suba bal
 sami: in quibz sicut i. subiecto. est
 odor et pignedo. q. tū in spū signi
 ficat odorē grē spūs scti. et vnti
 onē que p. xpm sūt cont. debili
 tate q. est ex fomite. et sic e in
 alyb sacmētis. **Tercia** e opi
 nio. q. xpus ut alyb spūalis s. m.
 vera existentiā corpis et aie et
 spūs et deitatis et oim suor me
 broū. totus etinet sub forma
 panis et sub forma vini. et nō
 remanēt ibi sube paīs et vini.
 q. nich sub forma panis et vini
 etinet ibi n. vitas corpis xpi et
 vitas sanguis xpi: et forme et
 sapor et color panis et vini sūt
 ibi sine aliquo subo: n. sūt ibi
 n. ad significandū p. fām nutri
 menti: qd. habet ex corpe xpi
 et sanguine. **Iste** sūt omēs an
 tiquoz opiniones q. circūstant
 hanc qstionē: qua. qrit. qualit.
 xpus sub forma panis et vini
 etinet. **Sed** i. p. m. a. h. a. z. opionū.
 xps s. d. m. v. e. i. t. a. t. e. nō. etinet. sub
 forma paīs et vini: s. significat

tm reficē spūalit: sicut panis et vi
 nū reficiūt spūa corpalit. **Sed** i. m.
 aut s. d. m. a. m. opionē. etinet xpus
 sub illis formis: sed cū substācijs
 panis et vini. **Sed** i. m. t. a. n. u. l. l. a.
 ibi suba etinet: n. suba corpis et
 sanguis xpi et n. a. r. u. q. sūt in xpo.
Opponit autē cont. p. m. a. opionē.
 qd. dicit xpus m. xxvi. m. xiiij. et
 luce. xij. porriges panē discipulis.
Accipite. hoc ē corpus meū. Et si
 milit. porrigedo calicē. d. **Hic** ē
 sanguis fameus. **Hec** enī oro nō
 ē iusta s. id. qd. demonstratiōi s. b. p. o.
 nebat. nō fuit verū corp⁹ et ver⁹
 sanguis xpi. et sic in sacō veri
 tatis sup. qd. tota fūdat. ecclia nō
 videt. esse verus. qd. est valde ab
 homiabile. **Adhuc** obicit cont.
 istos de verbo apli qd. d. i. cor. xi.
Panis que frangim⁹: nō ē cōtra
 tio corporis xpi est: **Hoc** ei nō est
 vin si nō sumit sub for. paīs corp⁹
 xpi. et si nō sūtur s. b. forma vini
 sanguis xpi et sic nō dicit apls.
 qd. ē valde in cōueniētib. in sacō
 veitatis. **Adhuc** qd. eēt. necesse
 tm. face. panis et vino q. nō nisi
 significaret corpus et sanguis
 xpi: q. etā sine tali apparatu
 panis p. solā institutiōez poss.
 significat corpus. et vinū poss.
 significat sanguinē: **Adhuc**
 ad qd. ordinarent. sacerdotes. et
 ad qd. ad hoc. cōsecrarent. altaria
 et tēpla. et cetera q. ad ritū et ad
 cultū altaris ptinet: si nichil
 i. hys fiet n. qd. b. n. d. i. c. e. t. u. r. i. b. i. p. a.
 nis q. corp⁹ nō n. significat. et
 vinū qd. nō n. significat. sagui

Ne xpi. Adhuc aut adoratio et be-
 neatio q̄ fit a p̄lo pure adhibetur
 creature. et sic in oī missa fiet ydo-
 latria. q̄ cultus debitus creatori
 pure exhibetur creature: q̄ nephā-
 riu est dicere. **Q**uod hec et huiusmodi
 stant dico. quilla op̄io nō ē op̄io
 s̄ h̄esis manifesta et adēpnata: et
 debet cōburi liber in quo stinet.
Et quibus ip̄i r̄ndecant ad oīa p̄d̄ta
 aliq̄lit̄ moīs r̄nsionis de quibz
 nullus penitus debz curare xpian̄:
 tñ stantissio dicendū ē. q̄ h̄etici
 sūt qui tenēt illā op̄ionē. q̄ p̄
 certo catholica nulla r̄nsio ad ea
 q̄ obiecta sūt p̄t adhiberi. Si ei
 dicat q̄ q̄n̄ d̄i hoc ē corpus meū. p̄
 ito qd̄ d̄i nichil ē. q̄ p̄noīs demō-
 stratio nō p̄t denotare demōstra-
 tionē ad oculū. n̄ demōstrationēz
 simplicē. Nec aliq̄s mod̄ locutio-
 nis ibi p̄t denotari. Qd̄ em̄ nō no-
 tet demōstrationē ad oculū patz:
 q̄ illi qui hoc dicūt. xpm̄ s̄b forma
 illa dicūt nō cōtineri: qd̄ etiā nō
 notet demōstrationē patz. q̄ de-
 mōstratio simplex ad min̄ idem
 ī specie demōstrat: sicut q̄ndo de-
 mōstrata ruta v̄l alia herba dico.
 hec herba crescit ī orto meo: eo q̄
 filis in specie in orto meo crescit.
Hic aut nichil silē ē: q̄ nec corp̄
 xpi sc̄dm istos ē ibi n̄. aliq̄d q̄ silē
 in spē: et sic p̄nomē oportet eade
 a demōstrationē: qd̄ penitus ē r̄dicu-
 lū. Vñ illā primā op̄ionē h̄eti-
 cā esse p̄nūciam. **E**t si dicat
 q̄ ī decreto et sententijs stinet. di-
 co. q̄ in hys libris nō cōtinet. ut
 determinata vitas. V̄l sicut op̄ina

his pbabilitas: sed sicut p̄ disputa-
 tionē adēpnāda h̄etica falsitas.
Cū in sc̄ia sac̄m̄torū nō multū at-
 tendenda ē sc̄ia decretistorū: q̄ p̄
 ito multa falsa de cordibz scribit
 et dicūt. eo q̄ hoīes ignari in sac̄-
 scriptura nesciētes originalia sc̄oz:
 nec p̄nt nō peccare dicētes in fide
 catholica q̄ ignorāt. **H**ar aut
 op̄ione reiecta tāq̄ h̄etica et i-
 mūda. videam̄ de sc̄ia q̄ dicit
 et subst̄tias panis et vini ibi
 manē: et cū illis subst̄tias sub-
 forma panis et vini ēē corp̄
 xpi et sanguīez. sc̄dm s̄be sue ve-
 ritatē. **I**sti em̄ pro se duas for-
 tes v̄ces inducūt et tria signa:
 quibz id̄ psuade nitūt qd̄ dicūt.
Qua aut illaz cōnū est qd̄ dicit.
 quibz sūt accidētia. s̄. figura. q̄
 titas. color. odor et sapor. et ea
 q̄ tangūt. frigidū siccū et humi-
 dū: q̄ sine sub̄s ēē nō p̄nt. Cum
 igit̄ talia nō afficiāt corp̄ xpi
 qd̄ ē q̄ntitatis et figure huane.
 et nō est rotundū p̄m̄. ne h̄t colo-
 rē albū panis v̄l colorē vini. n̄
 odorē nec saporē. nec tale hūi-
 dū v̄l siccū v̄l frigidū. quale est
 in pane et vino: oportet q̄ ille
 forme et q̄litates aliā sub̄am
 aliq̄ afficiāt. nulla aut ē ibi
 quā affice possint n̄ sub̄a panis
 et vini. ego manēt ibi sub̄e pa-
 nis et vini. cū veritate sub̄e xpi.
 tā sc̄dm deitātē. q̄ sc̄dm huaitatē.
Sc̄da rō est. q̄ dicit q̄ xps nō
 est destructor sub̄az. q̄rū ip̄e est
 creator et p̄suator: adducētes
 p̄ se illud. gal. ij. Si ea q̄ destruat

her uerū reedifico: p̄uaticatore ē
 me cōstituo. Et illud ec̄. xxvii. **D**
 nus edificas et alii destrues: q̄
 utilitas in vtriusq̄. Cū igit̄ nulla
 sit utilitas destructionis sb̄az pa
 nis et vini. eo q̄ xp̄s sc̄dm̄ vitate
 sue sbe. sc̄dm̄ hūanitate et dini
 tate tū eis sub eis de formis esse
 possit xp̄s sua p̄ntia nō destruit
 substantias illas: nec ē aliud ali
 quid in sacro qd̄ destruat eas. q̄
 manet ille sbe panis et vini.
Signū aut̄ p̄mū qd̄ iducit̄ ē.
 q̄ q̄n̄ cōfectū est corpus xp̄i i al
 tai: hoc faciat corporali esuriete.
 et sustentat si in magna q̄tita
 te ab hoīe sumat̄. qd̄ nō facit si
 sb̄az corpale panis et vini non
 habet. **S**c̄dm̄ aut̄ signū ec̄ dicit̄.
 qd̄ frequēter iuenit̄: q̄ mus vl̄ ali
 ud aīal de pixide p̄ cōservationē
 sumetes illo sustentat̄. Cōstat aut̄
 q̄ mus vl̄ brutū corpe vl̄ sanguie
 xp̄i nō reficiūt̄: refici aut̄ illa nāc
 ē aliq̄ sb̄a. **O**portet igit̄ q̄ refici
 ant̄ sb̄a panis et sb̄a vini: s̄ nō
 reficiūt̄ eis n̄ maneāt sb̄ formis
 illis. **T**ertiu aut̄ signū cui magi
 me inuit̄ ē. q̄ post cōsecrationē
 sepe putrescat in pixide: ita qd̄ de
 adit̄ p̄ ptes et sapore putresca
 t̄ contrahit̄: nichil aut̄ putrescat
 nisi sb̄a mixta et siliter sb̄a vini.
Corpus enī xp̄i et sanguis nō pu
 trescat̄. accidens aut̄ p̄ se nūq̄
 putrescat̄: q̄ p̄ se suptū et forma
 simplex simplici et ien̄ inaria
 bili essentia cōsistens. **H**ec sūt
 potiora q̄ isti pro sue iducit̄ opi
 nionis assertioe. **C**onponit̄ aut̄

et istis de verbis dñi. **N**ū enī dñs
 dicit̄. hoc ē corpus meū. q̄rit̄ ab e
 is qd̄ demonstrat̄ p̄nomē. **S**i enī
 dicat̄ qd̄ demonstrat̄ sb̄az panis.
 quā afficiat̄ forme sensibiles q̄
 ad sensū demonstrant̄. tūc locutio
 oīno est falsa. q̄ tūc demonstrat̄.
 p̄ p̄nomē sb̄a panis. et cōstat q̄
 sb̄a panis nō ē corpus xp̄i. q̄ sb̄a
 panis inaiata ē et nō viua et nō
 glōsa: corpus aut̄ xp̄i et aiātū ē
 et viuū et glōsu. **S**i aut̄ dicat̄ q̄
 p̄nomē illo demonstrat̄ sb̄a cor
 poris xp̄i. hoc nullo mō st̄ae p̄t̄:
 q̄ i nulla demonstratioe demon
 strat̄ sb̄a quā nō afficiūt̄ accide
 tia q̄ sensib̄ subiciūt̄: ut iā an
 ostensū est. **E**t ab ista opione cō
 cessū est. q̄ a accidētia sensibilia
 q̄ ibi sentiūt̄: ut q̄titas figura
 color odor siccitas et hūditas.
 nullo mō corpus xp̄i afficiūt̄. **I**
 git̄ sb̄a corpus xp̄i p̄ p̄nomē non
 demonstrat̄: et sic aut̄ nichil est qd̄
 d̄ xp̄s. hoc ē corpus meū. a simpli
 cit̄ est falsū. **S**i enī demonstratur
 corpus xp̄i: tūc nichil d̄. **S**i aut̄
 demonstrat̄ sb̄a panis: tūc sim
 pliciter falsū ē qd̄ d̄ in locutioe.
Et siliter obiāt̄. de hoc qd̄ dicit̄.
Hic ē sanguis meus. **E**t her ob
 iectio theologica et fortis. **C**ō
 tra istā opionē adhuc aut̄ cō
 tra istos etiā obiāt̄. ex rōe? q̄
 si manet ibi sb̄a panis et vini.
 tūc accidētia q̄ ibi sūt sensibili
 a nō ducūt̄ p̄ significationē: n̄
 in refectionē talē qualē p̄stare
 p̄nt̄ ille sbe in quas ducunt̄.
Her aut̄ est refectione corporalis.

Igitur non ducunt significando in refectione spiritali. et si inutilia sunt in sacramento: quia omnes forme sacramentales ducunt in aliquam gratiam invisibilem quam confert in sacramento. **A**d huc autem obiicitur quod secundum hoc in celebratione sacramenti non debet dici. ut nobis fiat corpus et sanguis ihesu christi. sed potius sic debet dici. ut cum istis substantiis sub eisdem formis accidentium. veniat corpus et sanguis domini nostri ihesu christi. **E**t secundum hoc etiam male instituit hoc sacramentum celebrandum. **Q**uod ista et huiusmodi filia multa que obicitur potest dici sine praeiudicio: quia nunquam placuit michi ista opinio. **Q**uae quibus non iudicet esse heretica: tamen est valde incerta et haesit valde vicina. **N**on enim video quoniam sequatur orta ad minimum falsitas verborum christi. sic patet in obiectioe iam inducitur. **N**ulla enim locutio admittit quod hoc sit vera. hoc est corpus meum. quia nulla habet causam veritatis. nisi eam quam dicitur. quod corpus christi est sub eadem forma substantiae panis: quia secundum locutionis proprietate. sequitur quod substantia corporis christi est cum substantia panis sub eisdem formis. **E**rgo hoc quod demonstrat non est corpus christi. quia quoniam unum est cum altero sub eodem. unum est divisum ab altero: quia per hoc quod duo disputata sunt sub eodem. non propter hoc efficiuntur idem sed manent partita. **E**t ideo subtiliter inspicendo hanc opinionem: dico quod est valde incerta et vicine heretice praeiudicium. **E**t ideo videtur in abiectione. **A**d roem autem primam quam pro se inducit videtur esse dicendum: quod sub panis et vini ibi non manet. **E**t

autem obiicitur quod multum supra nutritur ea que sunt in altari. **D**ico quod nutritur contingit dupliciter. scilicet ad satisfactionem desiderii famis et sitis: et ad restorationem sibi deperdite. **D**ico igitur quod ex solis accidentibus odoribus et gustibus et tactibus nutritur ad satisfactionem desiderii famis et sitis. sed non fit ibi restauratio deperditi: quia non est substantia corporalis nutrimenti que deperditam restauret. tamen probatum sunt in primo modo de generatione et corruptione. quod non restaurat deperditum. nisi quod est potentia caro. et fit actu caro. **H**ic autem est substantia. et non forma accidentalis. **S**i autem obiicitur quod aliquibus per longum tempus sustentat comestibus ostiis secretis: dico quod ille nutritur hoc modo. quia accidet a temperet calore naturalem. ne corpus consumatur: et non restaurat deperditum. **T**amen quosdam vidimus prope levitatem viros. qui ad istam obiectioem indebant dicentes: quod in veritate in ipsa sumptione non est ibi substantia panis et vini: sed tamen substantia corporis et sanguis ihesu christi. **S**ed per suppositionem corporis christi in ipso stomacho sunt accidentia saporis panis et vini. et redit substantia panis et vini: et tunc corpora sic sumentur corporis domini et sanguinis: substantiis panis et vini redeuntibus nutritur ad corporis nutrimentum deperditi restorationem. **S**ed quia haec opinio nec auctoritate probatur. nec ratione fulcitur: ideo istam reputamus confictam opinionem. **D**icitur philosophus in xij. primo philosophiae. quod fictum est coactum ad positionem. **E**t ideo dicendum videtur

abitu pot.

sicut prius dictum est. **N**ot enim nec
 nature valde e contrariu: nec re
 pugnat voi. Si eni nata in pmo
 statu an pcam cōsidetur i pms
 pntibz. in quibz ab ipo cōditore
 corpus hūanū debitā accipit. qñ
 tuatē: tūc oportet dicē q nō tali
 statu pmi pntes comedissent. si
 abus ille in veritate corpm su
 orū scdm veritate sbe tibi nō tñs
 misset: et tñ p sapore et odore
 et hūmōi q̄litates sensibiles
 natam et subam corpm aluisset.
 Et qz hoc oī hoī constat. dūcēdū
 videt q in tibo que spūalit sig
 nificat lignū. nō ē sba n corpm
 dñi. s̄ formis tibi illi exterioribz
 corpa sustentat comedentiū: et
 sic responsū est ad id qd inducūt
 pro signo pmo. Nō eni magnū est
 sups faat in grē sāmēto qd fe
 usset in omī tibo in natā hoīs. si
 pcam nō inueniss̄. tūc ei nulla
 depditio frā fuiss̄ in corpe. Et ideo
 nullū restaurū corpus accepiss̄
 ex tibo. s̄ ex qualitatibz sensibili
 bz abozū tenta fuiss̄ sba ne pos
 set dissolui. **D**esēdo aut signo
 dñi. q mus nō accipit corpm
 xpī. sic nec aliud aīal: s̄ potius
 statū dissolutis formis accidēta
 libz sensibilibz sacū. nō ē ibi
 amplius xps. Dissolutio at for
 maz ē simul in ore muris vl col
 lo vl stomacho ul in alyb visabz
 muris. et tūc nullo mō ē ibi xps.
 qdū aut sūt tibi forme sensibi
 les q discerni pnt sensu. tā diu
 ē ibi xps et nō amplius. Ad hoc
 aut qd dicit de nutrimento muris

et sustentatōe p abū talē. **D**ico
 q hoc nō est exptū n̄ experiēdū:
 q maximū eēt pcam. Si aut in
 stent qzentes. qd fieret. si aliqz
 hoc expiret. Dico q tūc mus vl
 aliud aīal nutret ad subē cō
 fuationē. et nō ad depditi istau
 rationē: sicut dixim̄ etiā de ho
 mibus. Qd aut in tūo signo in
 ducūt nō est difficile solue: qz pu
 tredo et corruptio bñ accidūt for
 me q ponit ut hñs sensibilem.
Forma ei dupli cōsiderat. s̄ i se
 put ē eētia simplex: et sic om̄
 ē q inuariabilis ē. Considerat
 etiā in oī sensibili. et hoc fit tri
 plicat. s̄ i materia corpm sensibi
 lis. et i medio sensus. et in ipo
 sensu vl sensus organo. Et i ma
 tia quidē corpm sensibilis alte
 rat. et scdm eē alterat et gnat.
 et corrūpit scdm eē. In medio at
 sensus existens. scdm hoc eē qd
 h̄t in medio vt i medio nō h̄t
 alteat actione phita. qz color
 glaciē ex hoc q ē glaciē nō i
 frigidat ul mediū vl sensū. et
 simplr color ignis nō ē cōbus
 tiū. sicut nec figū ignis. Nō
 est tñ simplr i alterabilis. qz
 ventis aliqñ sicut soni picūt.
 et odores et hūmōi. cū tñ i me
 dio tales forme nō sint. sic in
 subō. Est eni mediū in quo est
 forma siue matia ad aīe opati
 onē sensibile. et tale eē nō h̄t
 forma sensibilis a natā medij
 in q̄tū est aer vl aqua vl aliq
 elemētalis natā. s̄ potius h̄t
 ab eo qd est i medio ex cōueni

entia cū ppetuo supius corpore
hoc ē celesti. au' opatioe oēs for
me corporee cōstituūt. **A**d huc
aut' simpli' ēē habet forma
sensibilis i organo sensu. in quo
sū omī appēditia natalis sūiecti
recipit. sicut recipit cera sigil
lū absq' eo q' aliqd' recipiat de
matia sigilli v' accidētib' ma
teie. et tñ in illo ēē accepta for
ma sensibilis nō est inuariabilis
s' multas sustinet variatioēs.
s' d' in vaiatione organi. et spūs
sensibilis qui ē in organo. **D**ico
i' q' ēē qd' h' i' sacro ē sile ei ēē qd' h'
i' medio et ei qd' h' i' se su q' i' ill' ē sū
mateia sūiecti. Et sic vaiat
motu et corruptōe i' medio et
sensu. ita etiā nō est itōueniens
q' vaiet i' sacro. **A**d vōēs aut'
q' h' copio p se iducit in se ius
erit optimū vñde. **T**ertū i' g'
p se g'tes et aplectētes opione
q' illa fidelis ē et vera. **D**iam'
q' illa sultat rōibus trib' fortis
simis. q' vna sumit ex vitate
verbor' v'itatis quib' d'. **H**oc ē
corpus meū. et hic ē sanguis me'.
Sicut enī dicit **A**mbrosi' **H**o
nim' **A**ugustin'. et **J**o. damas
cenus. verbū xpi nō est ipsectū
sic nīm verbū. **R**ostrū ei v' bū
nō est n' angelus itelligētie
d' eplatiue q' nichil facit i' reb'.
s' potius d' ceptus ei' a reb' cau
sat'. **V**erbū aut' filij dei ē angel'
itelligētie vniūsalit' actiue.
et suo lumie res omīs d' stituēt'
et faciētis. **E**t ideo verbū illij
agentis itelligētie qd' in se ve

hit lumē illud qd' oīa cōstituūt
est causa eoz mutatiua creati
ua et cōstitutiuā: sic d' in p's.
Ipe dixit et sū sūt: ipe mā dicit
et creata sūt. **E**t itū. **V**erbo d' n'
reli firmati sūt. **E**t gen. i. **D**ixit
deus. **F**iat lux. **E**t sic dixit ut oīa
fierent p ordine sex dierū. **H**oc
verbū ab etno genuit. qd' lux oīa
cōstituente oibus creaturis: vt
iesse cōstituēt' iuexit. **S**ic fili'
itarnat' v' bo vocis et miraculis
ptulit. qd' creaturas corruptas
ad ēē reduxit. **E**t hoc ē verbū qd'
ē angelus v' nūtius itelligētie
diuine vniūsalit' agentis: in
quo itelligit deus loq' s' et nō
aliq' creatura. **E**t ideo talib' ver
bis in quib' itarnat' verbū v' hit'
et lumē itelligētie agētis reit'
guit v' itate iudeoz. **J**o. viij.
dicens. **S**ic loquelā meā nō ag
noscat' ego enī ex deo processi
et veni. ut res mutas verbo et
d' stitues creaturas nouas. **E**t
q' tali verbo loquit' xps cū dicit.
Hoc ē corpus meū. oportet de ne
cessitate q' hoc verbū s' b'az pa
nis in ēē corpis xpi tñ s' b'at'. **E**t h'
vō fmissiā t' catho'. t' q' nō ē d' zia
phie: dūmō a q' s' b' s' aat' p' cause
v' tute et rōnem. **S**ic d' aut' vō
sup quā fundat hoc opinio ē.
q' si manet s' b'az panis et vni
ū oīa accidētia q' afficiūt a
liquā s' b' am familiāius et nāl'
ducit in s' b'az quā afficiūt q'
in aliā accidētia q' ibi i' manet
nō duceret. n' in nutrimentū cor
pale et sic xps nō b' dicit. **J**o. vi.

ab ipso

Caro mea ve est abus. et sanguis
 meus ve est potus. si potus debet
 dici panis sba q sube acciditib.
 ve est abus. et significat abu.
 spualis ex corpe meo: q q dicit
 caro mea ve est abus. et sanguis
 meus ve e potus. **T**ercia aut
 ro est ena supra ex verbis dnu.
 q scdm hoc sacramentali no sume
 tur corpus dnu: s potus sub sig
 nificatioe supriois panis sig
 nificaret corpus dnu. **H**ec aut
 e suprio spualis: et ideo paret
 tota maducatio sacramentalis.
Qualiter xps scdm hoc eet in sa
 cramento: tm no est se q s sume
 tur in sacro: q sepe in talibus
 contingit. qn duo simul st. q sup
 vno no ppter hoc sunt reli
 qua: q no sut ita sil q vnu sit
 et ide: et qd accidit vni accidat
 et reliquo. **S**igna etia ponit
 duo hec pro se opinio. **U**nu qd
 e q ab omibz sba roter detiat.
 q fractio corpis xpi sut a nob
 in pcedentibz est detiatu: et q
 hec fractio no est n in formis
 acciditibz circumstantibz corp
 xpi. **S**i aut manet ibi sb statia
 panis et vini: pauldubio frac
 tura no est in solis formis et
 acciditibz. s eet in sba panis: t
 hoc e cont com ealie. et scoru
 traditione. **S**cdm signu e for
 tissimu et efficac: q cu in omi
 sacro qddam sit qd sit signu tm.
 et qddā qd sit res tm: quiddā at
 qd sit signu et res. **S**i ita est vt
 pma et scda opinio dicat in hoc
 sacro eent vl duo tm vl qtuor.

Quia si concedat corpus xpi sub
 forma panis no stanei sicut dicit
 pma opinio. tunc pro isto n duo sut
 in sacro: scilicet id qd e signu tm
 in forma panis et sba. et qddā
 e qd res tm in gra significata.
 et corpus xpi no eet ibi: et ideo
 no eet res et signu. **S**i aut scdm
 scda opinio concedat ibi ee cor
 pus xpi cu sba panis: tunc p
 isto forme sacramentales erūt ibi
 signa tm. et sba panis erit ibi
 res et signu. et corpus xpi res
 et signu. et gra sacramentalis sig
 tu tm: et qdlibz istorū e in ducen
 ens. **S**i aut dicat q for cu sba
 sit ibi signu tm. sicut i baptis
 mo signu e aq cu oibus aque
 ppetatibz. tunc corpus xpi nichil
 est ibi: q vtus verborū scdm h.
 nichil facit: q ibi no tm substan
 tiat panē in corpus xpi: et ideo
 tunc corpus xpi nichil e de sacro.
 qd plane e hesis. **E**t si dicat ve
 lit aliqz. q verborū vtute ibi ef
 ficat corpus xpi sicut i loco cum
 sba panis. hoc pētus nichil e
 dictu: q sacram noue legis oino
 nichil causat: n q significat et
 figurat. **C**ū aut xpus dixit. ac
 cipite hoc e corpus meū. no sig
 nificat in forma sacri q ibi sit
 corpus xpi. ut cu alio corpe i eode
 loco. s potius q hoc qd demtat
 sub forma panis sit corpus xpi
 veracit et sbalit: ergo et ita cau
 sat. q in sacro noue lucas semp
 modus significatiois refert ad
 modū causatiois. **E**t sic patet
 q tta opinio est vera: q hoc scdm

signū optiē et nālit declarat na-
 turā et vītute sacmētōz noue le-
 gis. Que sicut dicit augustinus in
 hoc differūt a sacmētis veteris le-
 gis: q̄ efficiūt q̄ figurāt. Nec igit̄
 sūt q̄ pro ista iducūtur opione.
 Ea aut̄ q̄ cont̄ ista sūt opione:
 sūt ea q̄ pro se iducit scda opinio.
Et ad rōnē q̄dem p̄mo iductā
 cont̄ ista opione. et p̄ illa diam̄
 q̄ hoc dictū q̄ accidētia sūt sine
 subiectis: diam̄ q̄ scdm̄ aliqd̄
 ē possibile. et scdm̄ aliqd̄ ipos-
 sibile. Si enī dicat̄ q̄ actiua
 habeāt eē quoddā sū subiecto.
 in quo accidētalis forma ē sic̄
 materialis. put̄ h̄t contriū ad a-
 gendū et patiendū. dicim̄ q̄
 hoc ē valde possibile: q̄ sūt in
 medio scdm̄ eē mediū. et sūt in
 organo sensuū scdm̄ eē inten-
 tionale. Neutro aut̄ istoz mo-
 dorū habent contriū: n̄ agunt
 nec patiūtur ab iūcē. et tñ in
 esse tali stant ad sensibile cogō-
 nē faciendā. et dico q̄ hoc modo
 sūt in factō circa corpus xp̄i ve-
 lantes ip̄m et significātes: q̄m̄
 ip̄m ē v̄e cibis. Si aut̄ dicat̄ q̄
 actiuales forme sūt ibi sine oī
 eo in quo habeāt aliqd̄ eē sensi-
 bile: credo q̄ hoc ē impossibile.
 q̄ d̄ p̄ h̄s q̄ actiua ē. q̄ cū sit i a-
 liquo nō est in eo sicut q̄dam p̄s.
 et impossibile ē esse sine eo in
 quo ē. **Q**uānt scdō pro se et cō-
 tra ista obiūt opione. nō ē dif-
 ficile rōdē. q̄ xp̄s nō est destruc-
 tor subiecti q̄s addidit: nō enī des-
 truit̄ s̄ba panis et vini in factō.

sed potius tñ subat̄ i mltomelior:
 q̄ tñ subatur in corpus xp̄i s̄ba
 panis. et in sanguīez s̄ba vini.
 Et hoc nō est destrūe istas: s̄ po-
 tius exaltāe et nobilitāe. Hoc
 aut̄ q̄liter fiat in vltio tractatu.
 ubi loq̄mur de hoc abo. igit̄ ē
 in gñe sacmēti pleni patebit.
 Sed hoc mō sufficit. q̄ nullo mō
 dicim̄ q̄ sube aliq̄ destruant̄
 p̄ factū quas addidit xp̄s auctor
 et iustaurator et p̄pugnator nat̄e.
 Magne enī eēt ip̄fectiois et ip̄-
 mutatis. si nō nos posset pasce-
 re xp̄s sp̄ualit̄: n̄ destrūet̄ s̄bas nos
 corporalit̄ pascentes. **D**ia ḡ q̄ s̄
 tres antiquoz opiones diceō
 eē videbant̄ fidelit̄ anotaunt̄
 in quib̄ vis aliq̄ eē videbatur.
 Et terciā eligim̄ opione: et di-
 cam̄ illā esse tenendā.
Secundū hanc ergo diam̄
 q̄ nichil reficiēs corporalit̄
 est in sacmēto: q̄m̄ in eo sit sig-
 nū corporalis reficiōis. In h̄ aut̄
 tria sūt considerāda. scilz q̄lit̄ xp̄s
 ut refectio sp̄s totus s̄b formis
 sacmētalibz cōtineat̄: p̄pter q̄d
 tale modū sibi assūpsit. ut sit
 sub talibz formis cōtineat̄. et
 q̄s sit modus cōtineāe s̄b talibz.
 Hec enī oīa valde sūt difficilia:
 et tñ oportet q̄ enucleent̄. q̄ i
 h̄s veritas fidei cōtinet̄. **Q**uā-
 tū enī q̄dam circa p̄mū hoz tū.
 q̄ xp̄s sic sub formis sacmē-
 talibz cōtinet̄. q̄ ubi ē p̄s ibi
 ē totū. Et hoc quidē dicit̄ brū-
 hylarius. Si aut̄ hoc ē v̄m. q̄
 ubi ē p̄s ibi ē totū. tūc ubi ē

oculus ibi est totus xps. ergo totus
 xps est in oculo xpi. Adhuc aut
 si ubi est ps ibi est totum. tunc verus est.
 quod ubi est totum. ibi est ps quilibet xpi.
 Coniungam igitur has duas scilicet quod ubi
 est ps ibi est totum. et ubi est totum
 ibi est quilibet ps xpi. **Ex** hijs
 autem duabus sequitur. quod ubi est oculus
 ibi est quelibet ps xpi. et ubi est quilibet
 ps ibi est pes. ergo a primo. ubi est
 oculus xpi ibi est pes. ergo vel pes
 de xpo habet in oculo vel oculo in
 pede. **Et** hee abusive videntur
 sequi de ista suppositione. **De** secundo
 autem fere ab omnibus dicitur. quod tale modum
 edendi sub formis sacramentalibus
 assumpsit. ut se ab ipso verum et po-
 tum verum esse significaret. **In** omnibus
 autem ubi generibus in parte non sig-
 nificat per formam ubi refectio fit in
 toto. et forte non in toto nisi suffi-
 ciens sit totum ad ubi refectioem.
Cum ergo xps sit omnibus et singu-
 lis perfecta refectio. videtur quod xps
 ut perfectio refectioem non in toto
 in parte contineat. **De** tertio autem
 valde forte obiicitur. quod xps secundum ve-
 ritatem et quantitatem sue nature non potest
 esse in loco breviori et strictiori.
 quod ipse est. et cum forma panis sit val-
 de parva. et ipse in xxxi annorum pueri-
 tate videtur quod in tanta parva loco conti-
 neri non potest. **Adhuc** nichil est in
 aliquo ut in loco. nisi cum principio
 medium et finis in loco assignat.
Si ergo xps sub specie est sicut in loco
 in aliqua parte illius speciei est caput.
 et in alia pedes et in alia man-
 us. que omnia sunt abusive sua. **Et** ideo ad-
 heret et hijs filia dicimus. quod per ito-

sola terra quam inducimur opinio est
 vera et catholica. **Et** quod quod quod
 siue secundum quem modum totus christus
 sub formis sacramentalibus contine-
 tur. dico autem in notatio ipsa ita. quod
 christus secundum tantum que sunt in ipso tunc mo-
 dis refertur ad ea in quibus est. **Est** autem
 veritas in christo secundum quam ipse est verus
 deus. et sic est ubique in omni loco non
 localis sed in omni loco localiter es-
 sentialiter. partialiter. et potencialiter.
Essentialiter quidem sicut omnis
 essentie que locus est. et omnis essentie
 que in loco est. principio et fons con-
 tinue manans. a quo si continue
 non manaret ex tunc omnia in nichilum
 reciderent. sicut de nichil facta sunt.
Partialiter autem. quod notarie sue cum
 ta sunt partialia. **Potentialiter** autem quod
 potentia sua curta et mota et ma-
 nantia sunt. **Sic** dicit beatus gregorius.
 quod est in omnia non inclusus sed exclu-
 dens. et extra omnia non exclusus sed nul-
 li per esse et essentiam imixtus. et super
 omnia non elatus. sed per eminentiam
 excedens omnia et infra omnia non est de-
 pressus sed continentiam omnium pene-
 trans in infinitum. **Habet** etiam christus
 humanam naturam in se per quam verus
 est homo secundum animam et corpus. et sic
 est in loco localiter circumscriptus. cum
 principio et medio et fine in loco
 assignat. et sic aliquando fuit in terra.
 et ante resurrectionem et post resurrex-
 onem. et nunc est in celo taliter secundum
 figuram humanam corporis in loco circum-
 scriptus. ita quod omnia membra eius ordi-
 ne habent positionis in loco tali. et
 quod unum suorum membrorum non est in
 eodem loco cum alio. sed potius sicut

membra sua ordinē positionis hnt
 in toto. ita ordinē situs hnt i lo
 co totius corporis. Assūpsit xp̄us
 ppter nos etiā formā abis et pot̄
 et sicut in an̄ habitis dixim⁹ sic
 xp̄s in vitate p̄ntie sue hūani
 tatis. tot⁹ ē in sac̄mētalibz for
 mis ut v̄e abus et v̄e potus. et
 ē in formis illis sicut i signo sig
 ni ficatē eū vt abū et p̄tinentē.
 nō sicut in signo tm̄ significatē.
 sicut d̄t p̄ma opinio. s̄ potus sit
 in signo qd̄ vtrūqz facit. qd̄ salz
 significat eū et p̄tinet. **S**i aut̄
 q̄rit. vñ habet hec tā xp̄s. dicen
 dū q̄ h̄t ea sc̄dm q̄ ē diuinū cor
 pus et fidelū v̄e abus. Sicut ḡ
 attributa corporee hūanitati
 xp̄i nō conueniunt diuinitati xp̄i. ita
 attributa loco corporee hūani
 tatis xp̄i nō conueniunt loco diu
 nitatis xp̄i. Et sicut attributa xp̄o
 vt ē abus nō conueniunt figure
 hūanitati xp̄i. q̄ nō conuenit fiḡe
 corporis diuidi frangi. dentibus
 atteri. que etiā nō conueniunt dei
 tati xp̄i. ita q̄ assignat̄ sc̄dm lo
 cū formaz sac̄mētalū nō conueni
 ūt ei sc̄dm locū figure corpalis.
 conueniunt aut̄ in hoc. q̄ q̄ritas
 corpalis locū exigit cū loco qui
 deitati conuenit. Et in hoc assilant̄
 q̄ ē in toto loco tot⁹. et in q̄libz
 pte hostie fractus totus. Sed
 differētia loco corporee fiḡe in h̄o
 q̄ descriptiue est in loco forme sa
 cramentalis ita q̄ mediū et p̄n
 cipū et finis assignat̄ ei sc̄dm
 locū figure corpali debitu. Et
 h̄o nō conuenit ei sc̄dm locū formaz

sacramentalū. **D**ifferētia a mō
 sc̄dm que ut deus ē in loco. q̄ sic ē
 iut formā sacramentale inclusa et
 totentus. et nō ext̄ vbiqz. Sc̄dm
 aut̄ formā dei nō est ita int̄ ali
 qd̄ q̄ nō sit etiā extra in oibz alijs
Hec aut̄ ē v̄ea et ita fidei det̄mīa
 tio. Nō enī est aliqd̄ mirabile si
 xp̄s sc̄dm plures formas nā liter
 habitas vl̄ assumptas diuisimode
 refert̄ ad locū. **S**i aut̄ q̄rit q̄
 liter xp̄s sū abstractioe sue corpo
 ree q̄ritatis p̄t in tā puo loco co
 tinei. sicut in hostia vl̄ hostie
 fractura. dixim⁹ q̄ habet hoc. ut
 abis formā assumēs. Cibi ei ve
 ritas in pane et in vino. potus
 veritas in toto et in pte eā liter.
Et sc̄dm vnā rōem significatur
 et p̄tinet. eo q̄ panis et vinū
 omogēnia sūt hoc ē silia. et v
 ni⁹ rōis in toto et in qualibz pte
 ipoz. Et ideo si xp̄s eēt i toto to
 tus et nō in qualibz pte totus
 nō verā formā abis et nō verā
 formā potus assūpsiss̄. qd̄ est
 absurdū. cū ip̄e dicat. Joh̄a. vi.
 Caro mea v̄e ē abus. et sanguis
 meus v̄e ē potus. Hoc ḡ de hoc ē
 dicendū et firmit̄ credendū et
 tenendū. et nullaten⁹ dubitan
 dū. **Q**uod ḡ obicit̄ ex verbis b̄n̄
hy lary. q̄ ubi ē ps̄ ibi est totū.
 dicendū q̄ hoc verbū inductū ē
 in obiectione. Hy lary. ē inte
 dit q̄ ubi ē ps̄ forme sacramental
 fracte. ibi ē totū qd̄ ē xp̄i in omi
 totalitate sue diuinitatis et hūa
 nitatis. et nō itelligit sic p̄p̄t̄
 q̄ ubi ē ps̄ corporis xp̄i sc̄dm locū

abi xpot9

pus. q̄ est pes ul' man9 ul' otaly. q̄
 ibi in positioe loci et situs me beo
 tu xpi sit tota figura corpis xpi.
C Et e in argumētatioe appa
 rente q̄ sit ibi fallā accētis. et qd
 attribuit xpo scdm locū circūsp
 tiois figure huāne corporee. ipe
 idē attribuit scdm hoc q̄ ut ab9
 stinet in sacro. **P** idē patz solu
 tio ad seqs. qd induat argumen
 tū. q̄ illa duo argumēta fūdant
 sup idē. **A**d id aut qd scdō q̄rit
 dicim9. q̄ in veritate xps formas
 sacmētales abi et potus nō ppt
 aliud assūpsit. n̄ ut se p̄fione
 refectiois fidelū eē significat.
Regularit aut v̄m e in oib9 sa
 cris noue legis. q̄ forme sacmē
 tales tm̄ stinet de eo qd est res
 et sacmētū q̄tū significant.
 sicut in baptismo et cōfirmatioe
 q̄tū significatiois i formis sac
 mētalib9 aq̄ et crismatis. tm̄ ip
 sa signa stinet de caracte. **S**ed
 nō est regulariter v̄m q̄ sp̄ tm̄ cō
 tineat de eo qd e res q̄tū signi
 ficat. **Q**uia rē quā debet stine
 re sacm̄ de sui v̄tute et satisfatioe
 aliqn̄ excludit fictio i eo q̄ susa
 pit sacm̄. **A**liqn̄ est talis res sig
 nificata q̄ nō sola sacri suscep
 tioe p̄t atq̄ i. sicut baptism9 per
 nitore tinctiois. et nā signifi
 cat b̄titudine aīe et corpis. q̄
 nō sola susceptioe sacri habet.
 sicut p̄ meita bonoz opm. et ex
 actia v̄tutū. **E**t ideo in hys du
 ab9 rebus significatio formaz
 sacmētalū aliqn̄ excedit sa
 crā causalitatē et stinētiā. sed

nūq̄ excedit stinētiā resp̄tū rei
 q̄ est res et sacm̄. **E**t ideo cū in sa
 crō altaris xps deus et hō sit res
 et sacm̄. oportet q̄ forme sacmē
 tales de xpo tm̄ stineat q̄tū sig
 nificat. **S**ignificat aut refectio
 nē equalit̄ in toto et i q̄libz pte.
 si totū in ptes frangat. **C**ontinz
 g9 xpm totū in toto et i q̄libz pte.
Ad obiectū aut qd in stinētiā
 adductū est. dicendū q̄ illa obiect
 tio nō p̄cedit. q̄ sp̄uali abo attri
 buit id qd e corpalis abi i q̄tū
 e corpalis. **I**lle enī sub mēsurā
 cuiusdā q̄tūtatib p̄fē refiat. si
 diminuat illa q̄tūtas dat refec
 tionē imp̄fectā. **S**p̄ualis at ab9
 scdm p̄fectā reficiendi v̄tutē. et
 potentia et totalitatē. in toto cō
 tineat equalit̄. et in qualibz pte.
Et si obicit sicut iā dcm̄ est.
 q̄ forme sacmētales sint signa.
 et sic qd e in signis debet eē i re
 stenta. **D**icendū q̄ in p̄tate
 reficiendi sūt signa. mltas alias
 hnt p̄tates p̄ quas nichil sig
 nificat in sacro. sicut q̄ corpa
 les q̄ corruptibiles q̄ sicut q̄ fri
 gide. q̄ albe q̄ rubee ul' h9 modi.
 et hys p̄tateib9 ad rē sacmēti
 nō referūt. **D**e hoc aut q̄ tūo
 q̄rit. q̄ sit modus stinētiē xpi
 sub formis illis. dicendū q̄ ille
 modus iā detiatus e mixtus. p̄
 ti ex cōtinētiā signi. et p̄tim ex
 stinētiā loci. et ipa stinētiā p̄ti
 cōuenit cū loco figure corpis sui.
 et p̄ti differt ab ea. **C**ū stinētiā
 eī signi habet p̄uētiā. q̄ ut
 refectio stinet in eo. **C**ū stinētiā

aut loci habet concientia. q. s. m.
 veritate continet in forma illa xps
 et non extra ea continet suum metal
 continetia. Cum deitate aut velata
 ad locum habet. q. e. in toto totus. et in
 qualibz parte totus. Cum loco aut de
 septuaginta corpali habet. q. e. capacita
 tis quantitate. sicut in an habuit
 dixim. Et cum hoc gra diuisor q. s.
 in xpo duciant non licet attribue
 alicui eorum q. ducit sibi rone alte
 rius. et si fiat incidit fallacia at
 tidentis vel figure dionis ex co
 mutatione modi predicandi. **A**d
 obiectum aut in contrarium ducit
 q. sine contractione sui e. in ta puo
 toto. et in minima eius parte si ad mi
 ma frangant. **E**t si q. d. quo
 potest hoc ee. dicam q. e. de exigentia
 facti. q. alit. p. factum non eet sic an
 ductu est. **I**sti enim factio attribuit
 continetia corporis diuini et abi. et
 ideo q. tunc fuerunt. ad hoc debent
 sibi attribui et non alia corporis. cu
 ductu est ee in pluribus locis siml.
 q. e. in celo et in quolibz altari. Et
 hoc non ducit corpori simplicitate
 accepto. n. dicitur corporis etia diu
 e. in re claus. sig. t. x. i. s. n. f. t. a. r. o.
 p. s. i. o. e. s. u. r. t. s. i. f. t. u. a. c. o. r. p. o. r. i. s. p. q. d. i. n. s. t.
 u. s. n. p. s. i. o. e. t. s. i. f. t. u. a. c. o. r. p. o. r. i. s. d. i. u. i. n. i. v. t. a. b. i.
 e. s. i. s. u. i. d. i. c. t. i. o. e. i. n. t. o. t. o. t. i. n. q. l. i. b. z.
 p. t. e. **H**as enim p. t. a. t. e. s. e. x. c. e. t. d. e. i. t. a. s.
 i. n. h. u. a. n. i. t. a. t. e. a. d. s. u. e. g. l. e. e. t. m. a. i. e. s. t. a. t. i. s.
 d. e. m. o. s. t. r. a. t. i. o. n. e. **E**t. a. s. i. c. d. i. c. t. u. r.
 d. a. m. a. s. c. e. n. s. q. u. i. s. n. a. t. e. d. i. u. i. n. a. t.
 h. u. a. n. a. i. n. x. p. o. s. u. i. s. k. a. r. a. c. t. i. s. t. i. c. i. s.
 p. d. i. o. m. a. t. i. b. z. h. o. c. e. d. i. s. t. i. c. t. i. u. i. s. p. p. e.
 t. a. t. i. b. z. s. i. n. t. d. i. s. t. i. t. e. i. t. a. q. v. n. a. e. s. t.
 e. t. n. a. i. p. a. s. s. i. b. i. l. i. s. i. m. o. r. t. a. l. i. s. e. t. h. y.

moi habens. **A**lia aut tyalis
 passibilis et mortalis. in in opa
 tioibz. sic. idem dicit. **D**amasceus. si
 iure arauit dicit sicut ad tactu
 humanitatis mudat leprosus opa
 tioe deitatis i redentis i opatioe
 humanitatis. et sic fe in oibz signis
 videt. Ita etia in continetia formae
 in factio qua xpm continet i redit di
 uinitas p. seruas a contractione
 et diminutione et fige huane ali
 qua imutatione. ad illud aut qd i
 ducit in sio patet p. p. dicta.

Habita ad detiatione veri
 tatis expeditis. videnda i
 hac veritate diam. q. xps in sacra
 mentalibz formis continet. ut i lo
 co gloriose habitatiois. ut in
 aula dulcissime refectiois. ut in
 atrio et i mystico spualis mac
 tatiois et imolatiois. et ut in
 nexu amissie p. nexiois dei et
 hois. **E**t de p. mo hois modoru
 adutendu e. q. i nullo loco sue
 habitatiois ita certitudinaliter
 et infallibilit iuenit. sic. in h.
 moi loco sue habitatiois. iij. r. s.
 viij. **D**ns dixit ut hitaret i ne
 bula. **N**ebula aut hostia sacri
 vocat. et ex quo dicit et statue
 do fixit oi tpe glorus et ititudia
 lit in hoc loco iuenit. **eze. xliij.**
fili hois locus solij mei. et lom
scabelli pedu meoz. ubi hito
in medio filioz isrl. Auferat a
me abhorationes suas. q. non
des. ut ad locu gle mee. ubi cu
eis hito. ho imudus et abhoia
bilis accedat. Ductu est ei moy
si. exo. iij. Ne appres inqt hit.

sed solue calamentū tuū de pe-
dibz tuis. locus eī in quo stas. tra-
sā est. **De**des eī aīe sūt itellecty.
quo pede gradit' ad veritate. et
afferty quo pede gradit' ad vtu-
tē. **Q**ui isti pedes peculiari pel-
le p'placencia pecorinā dēlā
nonū cūti sūt. ad locū istū nō hz
appiquāe. **S**i aut' pecorina pel-
lis abiecta ē nudo et simplia itel-
lectu p' fidē et nudo et simplia af-
fectu p' deuotionē. tūc demū ad-
mittim' ad glōse hitatiois acce-
sū. **Q**uis enī tra sit corpus xpi.
q' p' nos de tra sūptū. tū ad mi-
ra sūitate hui' t're pucta ē. di-
cōte p'pheta. **S**atote qm' misica
uit dñs san' suū. q' san' scoz xpm
in se suis ad mirabile glāz puer-
it. **I**n hoc loco nobis cū ē velatus
pariete spēz sacmētalū. nūz
deuotionē p' spūes et p' fenest-
ras reuelate grē nos respiciēs.
Can. ij. En iste stat p' parietē
nūm p' spūes p' fenestrā et p' s-
pūes p' cancellos. **P** cancellos
enī v' fenestrā p' spūes nō vi-
det qm' videt. **I**ta in sacmēto
videt nos dñs. qm' nō videat
a nobis. **S**ūt aut' fenest' p'ci-
quas in sacro fert' ad nos veri-
tas. et sūt cancelli p' quos nob
influret v' tūtibz xpi boitas. q'
bus v'z ad nos sue lucis diu-
git radios xps. qm' nō nos eū
nō nisi velatū videam'. **H**oc
ē tabnacu' qd' fuit deus et
nō hō. **S**icut d' p'sa. xxx. i quo
tabnacu'lo veracit' hitat xps
deus et hō. **Ex. viij.** **D**amplius

et pfectus tabnacu' nō manu-
fem. idz nō hui' creatiois igress'
ē. **Q**is enī hoc tabnacu' ita fi-
ge potuit. ut starent forme ac-
cidentales sacmētales sū sbō.
nisi deus? **P**ro ito nemo. **Q**is in
hoc tabnacu' ingredi potuit cō-
tractioe. qd' nullo mō est hūane
creatiois. n' deus et hō xps? **P**fec-
to null'. **A**po. xxi. **E**te tabnacu-
lū dei cū hoibus et hitabit cū il-
lis. et ipi p' lūz eius erūt. et ipē
deus cū eis erit eozū deus. **H**oc
ē tabnacu' admirabile mltis
miabilibz depictū. ad extubi-
as dei p' fem. **D**e quo d' in ps.
Ingrediar in locū tabnacu'li
vsq' ad domū dei. **S**it g' in lo-
to glōiosissime hitatiois d' hō
xps hitat in hys formis. **D**e q'
d' gen. xxvij. **V**ere dñs ē in loco
isto. et ego nesciebā. **E**t itim ibi
dē. **N**ō est hic aliud n' dom' dei
et porta celi. **D**e quo ps. d'. **D**ñe
dilexi decore dom' tue. et locum
hitatiois gl'e tue. **H**ic etiā est
aula dulcissime refectionis. **E**t h'
ē qd' d' luc. xxij. **O**bi ē diuisoriū
ubi pascha cū discipulis meis mā-
duca'. **I**stud enī est diuisoriū ad
qd' in oī missa diuitit' xpus. vt in
eo refectionē paret discipulis
n' amplius sustinebit xps ill'
i'perū qd' d' luc. ij. **R**ecliuuit
in p' sepio. q' nō erat ei locus in
diuisorio. **I**n hoc enī diuisorio s'p
sibi locus ē ut discipulis h' su-
as paret epulatioes. **Q**uis e-
tiā iste forme sacmētales i' qb'
xps ut abus d'inet. significai

possunt p̄ presepe. in quo rediāt
 est dñs ut tabus iumētoꝝ. ysa. i.
 Cognouit bob possessore suū:
 et azinub p̄sepe dñi sui. **B**os ei
 sacerdos ē et clericus. triā cordiū
 fidelū extolens. et e azinub ē
 laycus simplex onus dñi portās.
 et dño stratus ut vehat et por
 tet dñm: et vterq; cognouit et
 dñm suū. ut tabū sibi in hoc p̄
 sepe ēē p̄positū. **A**d hoc p̄sepe
 ut bonū aīal suspirauit. iob do
lenb. vii. dicit. **N**ūq; mugiet
 bob tū an p̄sepe plenu steterit.
 q̄si dicet. nō mugiet: sed fruet
 dulci abo sibi p̄parato. **H**oc ē
 cenaculū qd̄ ondit hō lagenā
 vl̄ amphora aq; bauias. De q̄
di. m. xxvi. et m. xlii. et lu. xxi.
Ipe ondet vobis cenaculū gran
 de siue magnū stratu: et ibi pa
 rate. **A**d hoc enī cenaculū nō
 p̄t ducē nisi hō: nec mūdāe p̄t
 accedente n̄ amphora aq; por
 tāb. n̄ stine p̄t tantā p̄parati
 onē n̄ cenaculū grande. n̄ dig
 nū tanto dño n̄ sit stratu et al
 tū: nec ibi pari p̄t diuini a q̄
 q̄. n̄ manib; discipuloꝝ. **H**o
 enī ē de quo dicit. ecc. xvi. **A**d
 ymaginē suā creauit hoiem:
 et scdm se vestiuit illū v̄tute.
Ille enī qui ad ymaginē dei fit
 ē. imitat xpm facie p̄ris i hūe
 itellectus: et idelebili mēoria
 ipius. et dulci amōe volūtatis.
Et ille scdm deū vestit; ē v̄tute.
 qui nichil brutale ondit: sed
 tm̄ deuotionē et cōteplationē
 veritatis qua fert in deū. **E**t ille

sat dure ad istā aulā spūalis re
 fectiois. **A**mphora aut aq; expia
 tiois. est mūdatio consae p̄ la
 trinas deuotiois et opūctiois:
 ut expiatus et mūdatus acce
 dat qui accedit. ysa. li. **J**uda
 nū qui fertis vasa dñi: v̄ca enī
 vasa in quib; totus stinet dñs
 sūt forme sacmētales p̄is et
 vini. ysa. i. **L**auamū nū di estote.
Hoc ē qd̄ dicit abimelech sacer
 dos ad dauid. i. R. xxi. **S**i mūd
 sūt pueri maxie a mulierib;:
 māducent. **E**t ibidē post pauca.
Si de mulierib; agit. stinumū
 nos ab heri et nudius t̄ius: et
 sūt vasa p̄uēoz sc̄a. **C**enaculū
 aut sūt spēs sacmētales: i q̄b;
 celi et t̄re cena stinet. Vi. gen.
Cenacula et tristega faciēb;
 in archa: p̄ q̄ significat corpus
 dñi. **C**enacula sūt ad cenandu:
 tristega aut hoc ē tricamēta
 ad ordinē triū mensaz: in q̄b;
 tria reficiūt ḡna hoīm fidelū.
 sc̄az prelati stinētes et coniugati.
Continētes enī sūt. q̄ filia q̄
 dā seruātes ad quēdā modū re
 ligiois vitā suā ordinauerūt.
Hoc ē architricliniū in quo xps
 exhibet vinū bonū: qd̄ filijs q̄
 ne est sp̄ealit in cena dñita ser
 uatū. Jo. i. **H**oc cenaculū ē gran
 de: qz grandia cōtinet q̄ p̄ponit.
ysa. li. **O**culus nō videt d̄s absq;
 te: q̄ p̄parasti expectantib; te.
i. cor. y. **O**culus nō vidit: n̄
 auris audiuit: nec i cor: hoīs af
 fendit: q̄ p̄paruit deus diligen
 tib; se. **H**oc ut dicit patris

tenaculū est altū in amiratioe
 fidei et cognitionis. **Vñ m. xij.** Oc
 curret vobis hō lagena aq̄ bau
 lans: seqm̄ eū quocūq; introi
 erit: ibi dicit̄ glosa. Seqm̄ eū q̄
 ducit in altū ubi ē refectio xpi.
Vñ p̄. ix. ubi sapia pato cōmuni
 o suo vocat̄ iuitatos dicit̄ sic.
 Misit ancillas ut vocaret̄ ad ar
 tē et ad menia citatis. An alle
 q̄ dicit̄ ab an qd̄ est itū et alleo
 alles qd̄ ē moueor. Sūt q̄ cōti
 nue arcū mouēt̄ sacerdotes p̄ci
 p̄tates. clerici dñi qui vocāt̄ in
 arcē amiratiois altitudis cōsi
 ly dei quo ista cena ē pata. **De**
 ma aut̄ ciuitatis. sūt v̄tutum
 habitus et exacia. quib; ciues i
 dei ciuitate suas p̄ferūt habi
 tationes. **Judith viij.** In sup̄oi
 bus dom; sue tenaculū secretū
 sibi fecit: in quo cū puellis suis
 clausa morabat̄. Puella ei fi
 deles aīe sūt itellūs et volun
 tas et mēoria et cō. et h̄mōi. cū
 quib; ascendim; ad arcē cene do
 mini. **Vñ. i. R. y.** Samuel itū
 clino extello comedit cū saul.
 postq; inuenerat eū dicens. Et
 te qd̄ remāsit pone an te et cō
 mede: q; de industria seruatiū
 ē tibi. Iste enī cibus q; nos sibi
 incorporat. et nos incorporam;
 ipm̄ nobis ne peccat. sed semp
 remaneat fidelib; v̄e sumēd;
 de industria sapie dei sic ē re
 seruatus. **Hoc tenaculū ē stra
 tū picturis lapidū planoz h;
 ē om̄i ḡne v̄tutū. Vñ eze. xli.**
An tenacula portarū. erat pa

uimētū stratū lapide. **psa. liij.**
Ece ego sternā p ordine lapides
tuos. Cor enī tñ quillitate pla
 natū soliditate v̄tutū p̄fortatū.
 diuisitate v̄tutū picturatū ē te
 naculū stratū: q; sic xps i atrū
 sp̄erū sacramentalū p̄tentus est
 pulcherrime stratus. **Ibi manib;**
discipuloz hoc ē sacerdotū. ordine
sacerdotale recipientū. parat
abus iste nō manib; h̄eticoz ul
alioz formā ecclie in p̄parando
nō tenentiū. i. cor. ix. **Nō potest**
mese dñi p̄cipies ee: et mese de
monioz. **Officiū enī sacerdotū nō**
debent vsuipare. n̄ qui in forma
et v̄nitate ecclie cōstituti sūt: et
ad hoc qd̄ m̄strent i hac cena.
psa. li. **Vos aut̄ sacerdotes dei. vo**
tabim̄ m̄stari dei. **Vñ dicit̄ vob**
hoc qd̄ signatū est. i. R. ix. ubi de
 samuele qui officū sacerdotis ha
 buit. dicit̄. **Reḡ enī cōesur; ē p̄pls**
donec ille veiat: q; ille b̄ndicet
hostijs. et deinceps comedet qui
sūt vocati. **Sic ḡ iste forme sūt**
aula dulcissime refectiois. **Sūt**
etiā misterū hoc ē secretū sp̄u
alis martationis et imolatiois.
In hoc enī misterio regnātē celo
eternalit̄ deuocam; ad arā ecclie
om̄i die misterialit̄ martandū
et imolandū manib; eccliastico
cū sacerdotū. Vñ hec sp̄es p̄ osti
ū tabnaculi federis significant.
leui. i. et i multis alijs locis: q; **q;**
iste sp̄es atrū sūt sc̄m̄. in q̄ imo
lat̄ xpus. si quā hostiā man; po
nūt sacerdotes. q; opus sui excent
ordis sacerdotalis. sic; p̄cipit̄ leui.

vij. q. ponat manus suas sup
caput hostie. hoc e sup xpi corpis
fectione: qui e caput ois hostie.
Ad hoc ostiu tabnacula oes leua
tis manib; in celu respiciunt fi
deles: ut in illo cu pri offerat ipso
ptrafixi et incorpati. Hoc e qd
dr. i. Ro. ij. In desiderio ppli huc
abu esurietis. ditte me obsecro
ad vna pte sacerdotale: ut ome
da bucella panis. Unica ei et
singularis sacerdotalis ps e hos
tia xpi corpis: ad qua ppls admit
tit. ut bucella dñici panis satu
ret. Hoc significatu e gen. xvij.
ubi dr. q. i ostia tabnacula sui se
dit abraham. cu vidit tres angelos
descendentes p via: quib; tria sata
farine simile omyrta fecit pari
in sbanericos panes azimos.
Tabnacula eni st spes sacmen
tales sub quib; sauit mysteria
lit ipse reuelate gre spualit im
molandu ee xpm: et in serena
lute fidei et feruore caritatis.
stabit cotidie aspiciens. ut pnceps
ill; efficietur. Et hoc i misterio
psignauit in spe panis triu sa
toz: hoc e corpis et are et deita
tis. hac psignas oblatione. Hoc
e ostiu tabnacula. de quo dr. leui.
ij. ubi dr de vitulo qui imolat
proprio mltitudis. q. adducet
eu sacerdos ad ostiu tabnacula. et
ponet seniores ppli man; supra
caput eius cora dno: imolatoq;
vitulo in conspu dnu. infert sac
dos qui vnct; e de sanguie eius
in tabnacula testionij. tacto di
gito aspgens septies cont; velu:

ponetq; de eode sanguie in cor
nib; altaris qd e cora dno i ta
bnaculo testionij: reliqui aut
sanguine fundet iuxta basim
altaris holocaustoz: qd est in
ostio tabnacula testionij. Huc ei
vitulo significat hostia dñica
poris in sagina deuotionis imo
lati pro ois mundi pto: q. ad osti
u ubi videri pt in tabnacula et
clesie adducit. Adducit aut ad
videndu a tota mltitudine: et a
sacerdote in altari eleuat. Omnes
seniores su sapientes manu sup
caput eius ponut: qn oes ma
nus in deuotione ad ista hostia
ptendut et venerant: at si oim
manib; deo offerat. Infert at
sacerdos qui vnct; e in ordine
sacerdotale sanguine in taber
nacula: qn infert in tota ecclesia
ab oibus coicandu. Tangit aut
digito qn oibus clare demostret
cui sanguis sit: et ad qd valeat
eius coicatio. Digiti eni opus e
demostre. et dirige nutu quoda
oculu videtis ad re demostre.
Aspgit aut septies cont; velu.
qd velu etia formas sacmentales
significat deu veru velantes:
qn int; velu illud septie effectus
sanguis ee declarat. q. sut meo
ria passiois. opus redemptiois. ef
fectus ve potatiois. mudicia ex
piatiois. dulcedo nalis sanguis
in caritate coionis. tinctio ad xpi
formitatis. et signatio suue
tutatio sanguine illu accipien
tis qui sigtur. ne ledat; ab ange
lo passore. Reliqui aut san

guine qui multy e. in coem fert
 eadlam q̄ est tabnacuū federis
 dñi. cū quo fedus iyt amicitie p
 petue. et fundit ad basim. hoc e
 in fundū altaris holocaustorū
 hoc e cordū hūanorū: in quib⁹
 holocaustū illud icendit. in ig
 ne scē deuotiois et caritatis. **S**
 igit in spēbus istis xp̄us e: sic
 in actio mystico sue martatiois
 et victimatiois sū imolatiois.
Estera demū in eo sicut i nexu
 amicitie nr̄i cū eo. **E**st
 etiā ip̄e abus i sacmēto oculis nr̄is
 corporeis iuisibilis. et cōnectit
 sensib⁹ nr̄is ut videat a nobis ut
 oculis etiā pascaū in ip̄o in ip̄is
 formis sacmētalib⁹: q̄ sūt q̄ si ifei
 ora ip̄us. in quib⁹ a nob sensibi
 lit videt. sic significat ysa. vi. v
bi d̄r. **V**idi dñm sedente sup solū
 excelsum. et plena dom⁹ maiestate
 ei⁹: et ea q̄ sub ip̄o erāt replebat
 templū. **D**om⁹ enī celi plena e
 maiestate p̄ncie ip̄us. ubi videt
 facie ad facie: s̄ spē sacmētales
 corpales oculis visibiles. s̄ ip̄o
 et circa ip̄m existentes. cōnectūt
 eū nobis ad sensū corpis: et ideo
 replet templū ecclie militatis.
Hec sūt q̄ postius ip̄m sūt. de q̄
 bus d̄r. exo. xxxij. **P**osteriora mea
 videbis: facie aut̄ meā vidē nō po
 tebis. **E**t ideo oram⁹ voce b̄ti ḡgory.
 ut qd̄ nūc spē gerim⁹. q̄ circa ip̄m
 sūt et post ip̄m aliqn̄ assumpti ad
 gloriā: verū veritate capiamus.
Quā etiā dicit agar ancilla. eccliaz
 militante et adhuc nō libata.
 s̄ i multis ancillante significas

Gen. xxi. **P**rofecto hic vidi postei
 ora videntis me. **C**orpales eī for
 me. dignitate postiores s̄t visi
 one p̄ sp̄m et rei nudā veritate
 quibus ip̄e sint pores. **E**t sicut d̄r
1. cor. xv. **N**ō est ip̄us qd̄ sp̄uale. sed
 qd̄ aiāle. **H**oc e velū qd̄ sup illust
 tā et angelis itūenda. a nob sic
 a filijs isrl̄ cōtūend⁹ verus nr̄ moy
 ses. ponit sup facie suā. exo. xxxij.
 ut senobis p̄teperet et cōnectat.
Hec sūt scā scōr̄ que semp apta
 deferri iubent⁹ corā pp̄lo q̄dū h̄
 militantes castra mouem⁹ per
 desertū istud ad p̄riam sedentes.
 sicut d̄r nūi. iij. **N**ō enī ad ip̄sū
 apta possum⁹ uti visioe. p̄t̄ oculi
 nr̄i impfectionē. s̄ sub hoc vale
 mie accipim⁹ et videm⁹ ip̄m q̄ si
 absconditū: b̄ndicētes illud. ysa.
xlvi. **A**d formas sacmētales tm̄
 in te e deus. et nō est absq̄ te d̄s.
Ve tu es deus absconditus: deus
 isrl̄ saluator. **I**n formis eī ecclēsi
 asticis sacmētalib⁹ e deus. et ext
 eccliam nō e deus. in sacmētis ve
 terib⁹ ul̄ h̄eticorū. ad gr̄e sacmen
 talis p̄ceptionē. **S**ed e abscondit⁹
 et in exus in spēbus saci d̄s isrl̄
 saluator. oibus salutis abum
 nūstrans in sacro. **S**ic ḡ. tāq̄
 in exu quodā in spē saci cōnecti
 tur sensib⁹ nr̄is. ne d̄no sit iui
 sibilis et ignotus nobis.

Qualit̄ iste ab⁹ sit sumēd⁹. et q̄
Andē aut̄ i eo p̄cipiatur.
Post omnia hec videndū e
 qualit̄ iste abus sit sumēdus: et
 qd̄ in eo sumat⁹. **H**oc enī est vlti
 mū qd̄ in sup ius hita diuisioe

de cibo isto dixim⁹ eē notandū.
Iste g̃ abus sumend⁹ est in fide
 veitatis. in spe diuine largitatis.
 ī caritate ecclēsiastice vnitatis.
 in opūctioē amaitudis: et in de
 liciōē et delicijs bte p̃fruitiois.
 Que aut̃ in ip̃o p̃cipit. poste
 rius dicitur. In fide q̃dem veita
 tis: ut in oībus q̃ de sac̃o tradi
 ta sūt. fides adhibeat. In spe lar
 gitatis: ut diuina largitas in
 tanto sac̃mēto. semp̃ ampliora
 donata sp̃etur. In vnitatis cari
 tatis: ut vnitatis ecclē seuetur.
 In opūctioē amaitudis: ut tā
 ex pte n̄ra qui sumim⁹ sac̃m. ai
 dolore in corde semp̃ habeat. In
 delatiōē et delicijs bte p̃fruitio
 nis: ut id aut̃ in b̄ta vita signū
 ē hoc sac̃m. semp̃ in d̄teplacōē
 mentis habeat. **E**t de fide q̃
 de veitatis d̄t̃ bt̄is aug⁹. Ut q̃
 paras dente et ventre: crede et
 māducaſti. Sicut enī ex p̄mis
 sis cōstat. abus iste n̄t̄ dentib⁹
 atterit. nec ventre digerit: q̄nis
 forme sac̃metales et atterant
 dentib⁹. et in ventre mittant.
 Crede g̃. fide vitatis et amore
 veitatis in sac̃m. et sic mādu
 caſti: q̄ sic xp̄s icorpauit te sibi.
Hec enī ē vera fides: de qua d̄t̃
gal. v. fides q̃ p̄ dilectioē opat.
Qn̄ enā d̄ns loquēs de ſuptioē
 hui⁹ ſac̃mēti. io. vi. d̄t̃ Opamū
 nō cibū qui perit. ſ̄ q̃ p̄manet
 in vitā eternā: quē p̄meus dat.
Et iudeis carnalit̄ hūc ſ̄mone
 accipientib⁹. et tñ cibū p̄mane
 te desideratib⁹ et dicentib⁹: q̄d

faciem⁹: ut opem⁹ opa dei. bona
 ſupple quib⁹ illū cibū de quo di
 cas p̄cipiam⁹: R̄ndit dicēs. Hoc
 ē opus dei: ut credatis ī eū quē
 miſit ille. Ac ſi dicat. Credeudo
 ſumietis vitā veitatis. quē p̄
 p̄parauit. et filius hoīs dabit:
 quē p̄ ad hoc ſignauit deus. ut
 det cibū illū. In hoc enī ſac̃o
 q̄d ſac̃m veitatis ē: q̄ ī veitate
 ſimplia totā d̄tinet veitate. et
 veitatis auctore et oīm figurā
 antiq̄. verā exhibet veitatis
 ſignificatiōē. maxie fides opat.
fides enī ut d̄t̃ b̄tis d̄roni ſub i
lib. de di. no. lumē est collocans
 in credentib⁹ veitate. et creden
 tes p̄ cōſenſū roīs et iheſione
 collocans in veitate. q̄ hūc maxie
 opatur: q̄ hūc hūana rō p̄uū
 v̄ nullū preſtat experimentum.
Qn̄ enā d̄ns in p̄s dicit. q̄s ad
 menſa iſtā ſerū ſedē facit dicēs.
Oculi mei ad fideles tre. ut ſe
 deant meū: ambulans in via
 imaculata hūc in m̄ſtrabat.
Quia ſedens ī menſa fide p̄cipit:
 et ſac̃dos imaculatus ī menſa
 b̄ū m̄ſtrat. Hoc optie. eccl. xlv.
 ubi de moyſe qui p̄mus māna
 p̄ p̄res ſuas filijs iſrl̄ exhibuit.
 d̄t̃. In fide et lenitate ip̄i ſan
 ſcit illū: et elegit eū ex oīm
 carne. fides enī mūdāt et puri
 ficat cor a ſantaſijs errorū. Actu
ū. xv. fides purificans corda e
 orū. Lenitas cor mūdificat a p̄
 turbantib⁹. Qn̄ ip̄e agn⁹ quē
 fide in ſac̃o ſumim⁹: d̄t̃ m̄t̄ xi.
Difate a me: q̄ mitis ſū et hū

abir. pot.

Smilis corde. **Q**uod in fide et le-
 nitate cordis: sumēda ē hec tēna
 dñi corpis. **E**t hoc signū firat
 ip̄s ubi dicit. **V**xor tua sicut vitis
 habūdans: in laterib⁹ domus
 tue. **E**t sponsa agni ecclia vinū
 sanguis xpi habūdant i sacro
 tene filijs gr̄e mīstrat. **U**n̄ seq̄t.
 filij tu sicut nouelle oliuaz: in
 aruitu mēse tue. **O**liua ē mī-
 tra lūis. et significat fidei fo-
 mentū: q̄ in hoc sacro papit
 in quonidm̄ n̄ fides opat: q̄ o-
 lue fide viretes. et vixore vtutū
 lutētes sūt. i aruitu mēse dñi
 in sacro. **H**inc ē q̄ an mensa ppo-
 sitōis i tabnaculo dñi. p̄cepit
 dñs exo. **xvii.** q̄ ponet mandela
 brū lūis qd̄ illūationē fidei sig-
 nificat. docens p̄ hoc. q̄ t̄mbros⁹
 p̄ infidelitatē ad mensā ppositi
 ois dñi corpis nō accedat. **S**ic
 ergo sacm̄ hoc sumēdū est fide
 veritatis. **S**umēdus ē etiā iste ab
 in certa spe diuie largitatis. **Q**uod
 enī nō sp̄abim⁹ la largitate ip̄i?
 q̄ seipm̄ in abū nobis donauit?
Ideo clamam⁹ in certa spe omne
 bonū dei expectates et diamus.
Oculi om̄m in te sp̄ant dñe. **E**t
 hoc ē. q̄ tu das estā illoz in tpe
 oportuno. **E**x hac enī spe sb̄tu-
 tant fideles: et q̄si vtutū pen̄is
 auolantes. etiā expectāt a di-
 uina largitate. **U**n̄ iob. **xxix.**
 dicit. **N**ūq̄ ad p̄ceptū tuū leuabit
 aquila: et in arduis ponet ni-
 dū. **H**ec enī aquila ab acimie
 visus. dicta ē. **D**e quod dicit **xxiij.**
Ubitūq̄ fuit corp⁹: illuc cōgre-

Tgabūt et aquile. **L**anta enī est
 flagrātia dñi corpis: q̄ spe ita
 cōionis om̄ bonoz dñi ad dñi
 corpis sūptionē in aliā spē ele-
 uati cōueiunt: nusq̄ alibi desi-
 derabile estā iueientes. **U**n̄ iob
xxix. **N**ulli eius lambūt sanguē:
 et vbitūq̄ cadauer fuit statū ad
 est. **N**ulli enī aquilaz sūt fideles:
 puuli hūilitate. et simplices. q̄a
 illitterati. **E**t hūmō lambūt xpi
 sanguē: certā spē habentes. q̄
 p̄ sacri sūptionē ad etnoz bonoz
 pueient felicitatē: et ideo odoe
 corpis dñi electi statū assūt tota
 deuotiōis velocitate vbitūq̄ est
 cadauer. qd̄ nō qdem i vermes ce-
 cidit: s̄ qd̄ ab infideli sinagoga
 tāq̄ verm̄is cōculcandū repu-
 tatū est. **U**ter qd̄ et ip̄e xps̄ q̄ru-
 lose de eis dicit in ps̄. **E**go sū ver-
 mis et nō homo: opp̄briū hoim̄
 et abiectio plebis. **A**d illud ḡ ca-
 dauer om̄s aq̄le p̄perāt in spe
 p̄secutiōis om̄ bonoz. **E**t sic
 dicit b̄s gregori⁹. **E**x p̄ceptiōe mu-
 nerū p̄ncipiū: fumā hnt̄ spem ex-
 pectatiōis futoz. **Rō. viij.** **Q**uo
 nō etiā tū illo oīa nob̄ donauit?
 q̄ qui habentē oīa q̄ p̄ris sūt do-
 nauit nob̄: oīa donauit nob̄
 tū illo. **N**ō est qd̄ nō habeat: qui
 habentē om̄ia hnt̄. **U**n̄ thob. **x.**
Oīa in te vno habetes: nō te debu-
 im⁹ dimitte a nobis. **H**ec ē spes
 viuā: q̄ ex tanto dei dono ḡnat⁹
 in nobis. **D**e qua dicit i pe. **i.** **B**e-
 nedictus deus et p̄ dñi nr̄i ihesu
 xpi: qui scdm̄ magnā mīaz suā
 regnauit nob̄ in spem viuā. in

hereditate incorruptibile et i-
 maccessibile: et incotamutata
 & servata in celis. **Hec** e spes i-
 trahens nos ad litus etnita-
 tis: et imobilit tenes mente
 nrām fixā in celis: sic anchora
 tenet nauim. **De q̄ dicitur heb. iij.**
Firmissimū habem⁹ solatui
qui cofugim⁹ ad tene dā ppositā
spem. quā sicut aīe anchorā ha-
 bem⁹ tutā ac firmā. incedente vs-
 q̄ ad itēiora velam⁹: ubi p̄au-
 sor pro nob̄ itrouit ihs potifex
 fuis scdm ordine melchisedech
 ieternū. **Ad itēiora eī velam⁹**
itroue p̄ spem intius intra for-
mas sacmētales e expectatē
et sume dnm nr̄m ih̄m xpm⁹. q̄
 illuc p̄ nob̄ in cena ista itrat si-
 cut pontifex et sum⁹ sacerdos
 nobis in se exhibens & seruātū
 sub spē panis et vini: q̄ hec p̄-
 mus sacdos obtulit melchise-
 dech. **gen. xiiij.** **Abrahe reūteni**
atēde regū. otaurit melchisedech
rex salem offerēs panē ⁊ vinū:
erat eī sacdos dei sumi. **Hec est**
spes de qua dicitur ofee. ij. **Dabo eis**
vinitores ex eode loco. et valle
achor ad apiendā spem vinito-
res enī ealie sanguis xpi ex vi-
no cōsecratū mīstrantes: sicut ex
eode loco etiā stice vnitatis.
Vallis aut achor qui fuis lumē
vl fuis altitudo intpretat. pin-
guissia quidē vallis et frumētū
ferax e hūilitas xpi. ealie mī-
strans frumētū. vn̄ p̄ficiat corp⁹
xpi: q̄ hec grā maxie dat hūi-
libz nichil de se p̄sumētibz: s̄

totā spem suā in deo ponētibz.
Et hoc e qd dicitur in ps: valles ha-
būdabūt frumētū. **Sic ḡ spes di-**
uine largitatis sumēda est hec
cena. **Sumēda e etiā in carita-**
te etiā stice vnitatis. **Quā illud**
sacm̄ et caritatis et vnitatis.
ap̄ribz dicitur eē sacmētū. **Carita-**
tis q̄dem: q̄ in maxia caritate est
exhibitū: in quā caritate dixit
p̄u viij. **Delicie mee eē cū filiis ho-**
minū. **Voluit enī xps sic dicit**
b̄s aug⁹ ut hō p̄cipas huius
cene in deū ascendet. et incorp̄at
sibi efficit. et p̄cipas sue deita-
tis et hūanitatis. **Sic v̄bū pa-**
tris in carnē descendat. et sc̄m
eō imp̄cipas. q̄ sūt v̄ n̄rē hūa-
nitatis: et hoc fuit maxie car-
itatis. **Hic aut ascens⁹ i v̄bū**
p̄ris p̄ incorporationē. dixit fit
p̄ sacm̄ istis p̄ticipationē. **Quā**
sup illud ioh̄ p̄. **Et v̄bū caro**
factū est. et habitauit i nobis.
Dicit glō. **Ut scire credant hō-**
mies nasci ex deo: subdit deū
nasci ex hoīe. **Ex hac eī suscep-**
tiōe n̄rē infinitatis puenit:
ut possim⁹ dī v̄l filij dei fieri. **Et**
hoc e. et v̄bū caro sc̄m e: et ha-
bitauit in nobis. **Ac si dicitur: s̄**
qd̄ sup̄ius erat. i fēi⁹ descendit.
qd̄ mirū si qd̄ in fēi⁹ erat in id
qd̄ sup̄ius e ascendit. **Ex hac**
ergo caritate vniēte deū cum
hoīe. et hoīem cū deo: d̄s sacm̄
instituit caritatis et vnitatis.
Et ideo i caritate vnitatis etiā st-
ice cena hec e accipiēda. **Hoc**
aut optime signū fuit. ex. xvij.

panis continet. ut dicitur 1. Cor. x. v. 17.
 Quia sicut corpus xpi vni positi
 tum et confectum est ex multis puris
 sumis guttis sanguis a spu sco
 in vtero bte marie virgis. i. vni
 corpus compactis: sic et panis sub
 cuius forma continet. collectus e ex
 multis purissimis frumeti granis
 i. vni pane confectis. Ita etiam etiam
 ex multis puris fidelibus constat: in
 vnitatem fidei et caritatis et spūs
 adunatis. Rō. xij. Vni panis et
 vni corpus mlti sumus in xpo: qd
 qd ex vno pane participamus. Idē
2. i. cor. xij. Hoc etiam demonstrat no
 me calicis: qd calix calida e potio
 i caritatis feruore sumenda. ps. Ca
 licem salutaris accipiam: et nomen
 dñi innotabo. Sanguis autē qd sibi
 spe vini latet i mystico sacri. ex
 multis vniis expressis: significat
 i vni collectos in etiam fideles.
 ad gaudium vini spūalis. et ad i
 deptionem sanguis adunatos. Ca.
ij. Botrus cyperi. dilectus meū. Idē
Botrus ei ex multis componitur granis:
 qd vne vocant. Hoc etiam significat
 botrus p̄sus a filijs isrl. i. vet
 te eccliaſtice ritudis. ad legis
 latorē deportatus. nū. xij.
 Hec vnitatis eccliaſtica e vnica
 tunica inconsutilis: qd etiam a cru
 cifixoribus sandi nō potuit. Jo.
xij. Nō scindam eā: s. forſiam
 de ea cuius sit. Hoc pallium breue.
 qd vtrūq; virū. s. sponſū et adul
 terū opire nō p̄t. ysa. xvij. Hō
 e pallium qd om̄s iudeos et geti
 les fideles in vni opit: sic sig
 nificat optie. Ruth. ij. ubi ruth

dit moabitus qd gentilis erat
 ad boos: qui iudeus fuit ex iu
 deis. Expandē pallium: qd p̄p̄in
 quies. Sic caritate vnitatis et
 tleſiaſtice nobis p̄ istū sacri tibi
 incrementū p̄stante scdm ap̄lm.
eph. iij. Occurrā vni om̄s i vni
 te fidei et agnitionis filij dei. in
 virū p̄fctm: scdm mēsurā etatis
 xpi. Sic ḡ. sacri hoc i caritate
 vnitatis etiam iſtice e sumendū.
Vni sup̄ ill. Qui māducat et bibit
 idigne. iudicium sibi māducat et
 bibit. i. cor. xi. Dicit glō. qd i dñi
 nus e: qui i deuote accipit. In
 deuotus autē e. qui alit qd iſta
 tutū est celebrat sacri: hoc est
 qui accipit et celebrat contra
 v̄l p̄ter iſtitutionē etiam iſtice vni
 tatis et caritatis. Est etiam sumē
 dū hoc sacri i amantudie p̄p̄u
 tionis. In magna e amantudie
 debet recordari hō passionis xpi. i.
 cuius mēoria sacri celebratur:
 qd ipse hō p̄p̄ctm illius passionis
 causa fuit. Sine enī magna ve
 rāidia et absq; magno dolore nō
 e accipiendū: qd filiū dei ad tan
 tū passionis deduxit amantudies.
Rex. Luctū vni gēti fac t plant
 tū amarū: qd tu es cā qd vni gē
 nitus filius dei mactā dū fōdit
 e: cuius mactatio iſte alit cele
 brat in sacri. Hoc significant
 lacture agrestres amarissimē: in
 quibus carnes agni sumi p̄cipiūt.
Exo. xij. Dicendū in p̄p̄u
 tionē illud. tre. i. Vide dñe
 qm̄ tribulor. Stur baty e vent
 meus subuersū est cor meū in

memet ipso: qm̄ amaitudie plen⁹
 su. Tribulor eni: qm̄ su ca tue tri
 bulatiois. Venter meus hoc e af
 fectus coturbatus e: qz p affectu
 gustauu vetitu: qd t tanta idur⁹
 tribulatione. Cor meu qd p sen
 su prebuit ad illicitu sbuersu e.
 et ab illo totu ad te conuersu et
 de dolore turpitudis pui pro quo
 tu ite turbatus es. et morte tpsissia
 multatus su in me ipo plen⁹ cofu
 sioe et amaitudie: qm̄ s foris pul
 cher appareat et dulcis. tu intus
 turpis su cora te. et amar. **Ruth**
 .i. Nolite me vocare noemi hoc e
 pulch: s vocate me marach h⁹.
 Amara: qz amaitudie me val
 de impleuit ops. **tho. ii. aduoca**
 nit pane tu luctu et tremoe: meo
 rans illud sermon e que dixit dñs
 p amos ppheta. **ii. Dies festi vri**
 quertent in luctu et lametatio
 ne: qz festu coronis istu in luctu
 quertendu e lametatiois. **Hic**
 e qd dicit **ioh. iiij. Anqz pmedo suspi**
 ro: et traqz iundantis aq. supple
 p lacrimas sic rugitus me. Qui
 sic coi luctu pane huc accipit: i
 sempitnu gaudiu et leticia sibi
 luctu conuertit. dicete sibi dno.
se. xxxi. Descat vox tua a plora
 tu. et oculi tui a lacrimis: qz mces
 opi tuo. **Et illud io. xv. Vos stris**
 tabimur: s tristitia vna conuertet
 in gaudiu. In hoc eni vni e dictu
 salomois **pu. xiiii. Cor qd nouit**
 amaitudine aie sue: in gaudiu
 illu no miscebit exineus. **Hinc**
 e qd dicit **ps. Cibabis nos pane la**
 cmax: et potu dabis nob in lac

mis in mesura. **Et illud. Fuet**
 in lacme mee panes die ac nocte.
Sic g. sumedu est h⁹ sacm. et iste a
 bus sacmetalib. i amaitudie ppu
 tiois. **Sumed⁹ e etia iste ab⁹ i de**
 licatioe et deliays etne et bte frui
 ois. **Cia sicut in an habitus dixim⁹.**
ovo⁹ d⁹ qd dine eucharistie assumptio:
 btam ihu i btitudine significat pfrui
 tione. **Et id sicut in sacio matrimo**
 ny idiuuina vite p suetudiez reti
 nes puctio. idiuuina significat
 puctione sps creati tu in creato:
 ita hic xpi corpis sumptio significat
 aiaz btam ihu pfruitione in celo.
 et scdm corpus quo eo fruem⁹ in
 sensu. et scdm aiam quo eo fruem⁹
 in aia: et scdm deitate quo eo bta
 scdm intellam pfruem⁹ fruitione.
Et ideo qtu ad hanc psideatioez:
 uocuditate sps et deliays sumit
 iste abus **ps. In voce exultatiois**
 et confessiois: sonus epulatis. **Hec**
 eni erit cena nuptiaz agni. **apoc.**
xxi. Bti qui ad cena agni vocati st.
Ibi eni agni corpe no sbiacertis
 passioib⁹ pfruem⁹: s ia icorpabunt⁹
 ei. qui sicut dicit **Ro. vi. resurgens a**
 mortuis ia no morit⁹: mors illi
 vlt⁹ no dnabit⁹. **Ia pfruet aia illo**
 qui ia nuq⁹ tristabit⁹ vsqz ad mor
 te: sed ia gaudiu et leticia optinu
 it. et fugiet ab eo dolor t gemitu
 sic dicit **psa. xxxv. et psa. li. gaudiu t**
 leticia tenebut: fugiet dolor t ge
 mitus. **In tali psideatioe in deli**
 cys paradisi dei nri sunt corpe dñi.
Ibi eni cu pre etno nos honorante
 p suu sensu ad mensa sedem tibi
 filij pntit⁹ decore et luce se nobis

mīstrat: ibi spūs sūs oēm suam
dulcedinē in fundit in epulū?
ibi angeli reficiūt: ibi in sēpho
nia et tripudio et musis p̄ce
pat dauid cū omī cetū s̄cōrū. **Luce**
xv. Pringet se et faciet illos dis
cūbe: et trāsiens mīstrabit eis.
Ibi fidelis aīa a sponso laudat in
delicijs. **can. viij.** Qm̄ pulchra es
amica mea: q̄ pulchra es in deli
cijs? statura tua assimilata est
palme. ubera tua botris: q̄ pul
chra ē vtute pulchra: quodā
glē splendorē. carissā caritate.
palme assimilata spe victorie.
Ubera tua itellecty et affectus:
iā uberti fudentia vinū celestf
gaudy et etne iocūditatis. **Jo.**
xv. Si q̄s in mīstrauit. honori
ficabit eū p̄ me: pauldubio p̄
tale sue mense cōsensu. **Q**̄to
affrū tūc dicent deo illud. **p̄.**
Pasti abū illozū: qm̄ ita ē p̄pa
ratio eius. **Q**uā p̄paratioez nō
valuit face. n̄ maestas ubtats
dei. nec sciueit n̄ sūma sapietia
fily: nec condire potuit: n̄ boni
tas et dulcedo spūs s̄cī. Ibi scit
q̄d dignitatis xpūs stulit suis:
qm̄ dixit. **luce xvij.** Ego dispono vo
bis sicut disposuit in p̄ meus
regnū: ut edatis et bibatis su
p̄ mensā meā in regno meo. Ibi
gustat q̄ v̄m sit q̄d d̄. **luce xvij.**
Vtrū qui māducabit pane in
regno dei. **C**uius dulcedo iā in ista
cōsideratioē imiscet se in gustū
sacri. **V**n̄ et angeli mirātes is
tas felicitas aīe delicias. dicunt
can. viij. **Q**ue ē ista q̄ ascendit de

deserto delicijs affluens? inuā
sup̄ dilm̄ suū? **A**scendēs ei aīa
p̄siderationē sacri de deserto
huius mūdi i quēdā gustū felici
tatis etne quo sic h̄c i sacmen
tali? ita gustat ibi dulcedo dei
tatis in rei veritate. mirabilibz
p̄fuet delicijs: ita q̄ sub desti
tuta p̄ teneitudie v̄ribz aīa ioh̄e
ap̄lo iuitat: recūbens tota sup̄
pectus dilā? inde sugens et deli
cias vitatis huius sacri. et deli
cias dulcedis dine: q̄ in ip̄o sacro
i cena dei gustant. **I**bi enī s̄cī
aīa inebriat ab ubtate dom̄
dei: sicut dicit **p̄.** **E**t torietē vo
letissimi fluxus voluptatis di
uine potat. ad sūmā deliciaoz.
Ibi enī sedentes ad mensā expe
tūt: q̄d d̄ dauid in **p̄.** **A**d im
plebis me leticia cū voltu tuo:
deliciaoz in dextera tua vsq̄ i
finē. **A**d quas nos p̄ducāt ih̄s
xpūs dñs noster. **I**ncipit **q̄ta**
pars de genere cōmunionis.

Que est ista q̄ dicitur
dicendū refat
qualit̄ hoc sa
cram̄ sit in gr̄e
cōionis. **Q**uā
enī fidelū ore
hoc sacm̄ cōionis sacm̄ vocat.
Et a grecis enī doctoribz sc̄a sp̄
nareos appellat: q̄ sc̄am cōionē
sonat in latino. **I**n hoc igit̄ gr̄e
ponit: p̄pter sex q̄s in nobis fa
cit cōiones. **I** **F**acit enī cōicare
fontiōis gr̄e. facit cōicare ange
lorū glē? facit cōicare s̄cīs. facit
cōicare passioibz mystica corpibz.

facit omnia nostra coram: facit dinorum
 et humanorum veissima corone: et
 ideo comunio vocat. **Quis huius fa-**
mentum coricare faciat fontem
Quod enim coricare **omnis gratie.**
 faciat fontem omnis gratie patet:
 quia in ipso coricam christo. sic ut ipse
 sit in nobis et nos in ipso: et omnia
 sua influat nobis. **Unde dicitur psalmus. i.**
de filio. diruunt fontes tui fo-
ras: et in plateis aquas tuas
diuide. Hoc enim est verbum patris
 ad filium: qui est fons omnis gratie et
 omnis boni. **Quasi dicitur iohannis. i.** **Gratia**
veritas per ipsum christum facta est. In
 hoc fonte mystice sunt venae gratiarum
 iugibus aquis gratiarum manantes:
 quibus patet in hoc sacramento foras in cor-
 e ecclesie tam triumphantis quam militan-
 tis papae diuini: ut relegata
 inuidia private possessionis gratiarum
 que sunt in filio. omnes in corde participant
 bonorum eius efficiant: et in plateis
 late participationis. ab omnibus bonorum
 filii participant. **Hic est fons de quo dicitur**
hesai. x. **fons puus creuit in flu-**
uium maximum: et in aquas plimas
redundauit. Puus est fons de sa-
 cramento. non ariditate et fluxu gratiarum
 puritate. sed humilitate: quia quanto profun-
 dior est. tanto plures et tunc aquas
 gratiarum. **Hic fons cum multis effusi-**
onibus redundet in virtutibus et
donis et sacramentis. tunc se in unum
 totum colligens in sacramento dominis.
 creuit in fluuium maximum: ex is-
 to uno fluens totum quod in alijs
 effluit diuisim. **Hic redundat in**
aquas plimas omnis gratiarum.
Sic enim est apud eum. ut dicit psalmus.

Fons vite. fluens eas que vitam suam
 proficiunt in nobis quatuor aquas fluen-
 tis et moditates. **Hic enim sordida**
lauat: arida rigat: que apud nos
habundant. deportat nauibus
ubi rara sunt. ut magno prelio com-
mutent: et ea que alibi habundant
et apud nos deficiunt. reuehit.
ut defectus nostri ex illis suppleat.
Hec enim omnia facit christus istis: per ef-
fluxum gratie in hoc sacramento. **Gratia et**
sanguis sui lauat sordes peccatorum:
dicente apostolo he. ix. **Omnia pene mu-**
dantur in sanguine: et sine sanguine
effusione non fit remissio. iohannis. i. **Et**
terce agnoscit dei: qui tollit peccata mundi.
Constat autem quod tollit. hoc est ab-
stollit. sanguis sui effusione et
ablutione. apoc. i. **Dilexit nos et**
lauit nos a peccatis nostris. in sanguine
suo. **Hic rigat arida nostra in aqua:**
quam sanguine exiit de latere. iohannis. xix.
Exiit sanguis et aqua: que est aqua
expians et rigans omnia nostra. ut pla-
te diuine in nobis plantate conua-
lescant. hesai. iij. **fons de domo do-**
mini egredietur: et irrigabit tor-
rentem spinarum. **Domus enim domini.**
hoc est deitatis habitaculum est
corpus domini: a quo fons fluxus
violentissimi egreditur. et irrigat
totum torrentem vanitatis mundi:
hoc est locum per quem vanitas in mu-
do consuevit ante decurrere ad spi-
nas peccatorum nutriendas: de quo cla-
mat augustinus. **O torrentes vani-**
tatis quousque non siccabitis: quo-
usque inundabitis: Hic enim fluxu
domine gratie siccatur: et locum dedit
flumini dei: quod sicut dicit psalmus. repletum est

aquis: et exstirpatis spinis. mo u
 gat fructu iusticie. et aromatu
 oim virtutu. eccl. xxiiij. Dixi riga
 bo ortu plantationu: et iebria
 bo ptus mei fructu. ps. Riuos ei
 iebrias mltiplica genimina ei:
 in stilladys eius letabitur germi
 nas. Sic g^o rigat arida. **E**uehit
 etia flumē istud apud nos habū
 dantia. ut ubi deficiūt. magno p
 cio cōmutent^r: q̄ sūt paup̄tas sp̄s.
 gemit^r pro p̄t̄is. fletus ieiunū.
 afflictioēs et castigatioēs corp̄is.
 q̄ apud nos habūdant et i celo de
 faciūt: et ibi nob^r pro h^o mōi mag
 na p̄a dant. gen. xliij. In stacioē
 nauū figet tentoria. p̄t̄gens vs
 q̄ ad syndonē. q̄ oib^r hō i nauib^r
 p̄ aquas istas euehit eas q̄ sūt
 mercedē: ut in celis p̄ t̄p̄alib^r
 et̄na. pro miseris b̄titudinē. pro
 paup̄tate diuicias. p̄ labore cō
 mutant vitā et̄nā. eccl. vi. **A**itte
 panē tuū sup̄ t̄i seūtes aq̄s. et p̄
 mltā t̄p̄a iueies illū: q̄ fluxu lō
 go aq̄ iste redeūt: et incōpabiles
 diuicias nob^r reuertat. **I**deo enī
 sūt d^r eccl. p^o. **A**d locū v̄n oriūt^r flu
 miā reūtūtur: ut it̄m fluāt. **F**lu
 ut enī illud p̄ itentionē videndi:
 et refluūt p̄ miabile redditionē
 p̄mij. **V̄n dixit th̄i. i.** Scio cui ac
 didi et c̄tus sū. q̄ potens est de
 positū meū seruāe in illū diem
 iustus iudex. **H**oc enī totū facit
 p̄ fluxū gr̄e q̄ fluit a x̄po. qui dat
 gr̄am v̄n mereri possim^r: et it̄m
 reuehit meritū in deū. ut sup̄ ha
 būdanti p̄m̄io mitū n̄m p̄mu
 tet. **H**ic etia fluxus aduehit

nobis qd apud nos deficit. et in ce
 lo habūdat: hoc ē gaudiū cordis.
 et s̄a sp̄s solationē. et dulcedi
 nē gustus diuinoz. et fructū q̄
 dam vtutū: ut illa fortius desi
 dem^r: et in quib^r sum^r magis
 fastidiam^r. Ps. xl. **F**acta ē q̄ si
 nauis institoris: delonge portat
 panē suū. **E**alia enī f̄a est q̄ si
 nauis institoris: qua gubina cō
 s̄a sp̄s sepe mens n̄a in celu
 nauigat: et deū panis in dul
 cedie nos delatantis refectionē
 portat. **S**ic g^o q̄ tuoz facit v̄n l̄
 sumas cōmutatioēs: si fontē g
 uiaz cōitam^r. **E**t hoc enī suo b̄i
 ficio nob^r cōtato. sordida n̄a la
 uātur et defluūt: et arida n̄a
 rigant^r et fetūda fūt: sic n̄a la
 bores ad ip̄m referūt. et digni oi
 loci p̄letatōē fūt: deliciae celest̄
 tes nobis aduehit. et oia n̄a
 in dulcedie cōuertūt. **H**inc est
 qd dicit io. viij. **Q**ui credit i me
 sicut dicit sc̄ptura. flūia de ve
 tre eius fluent aque viue. **H**ic
 aut dicit de sp̄u: que acceptau
 erat credetes in eū. **H**ec ē aque
 semp fluūt et refluūt int̄ nob^r
 x̄pm: cui^r fontis cōionē h̄m p̄
 sac̄m. nūi. xliij. **F**luet a qua
 de situla eius. hoc est de sac̄o:
 et semen eius i aquas plimas
 redūdabit. **H**ec ergo ē p̄ma cō
 munio: qua fontis oib^r gr̄e per
 sac̄m cōitam^r. **E**t facit cōmu
 nicare angeloz glorie.
Hoc etia sac̄m cōtatioēs
 nobis m̄strat angeloz
 gl̄e. **G**l̄a enī angeloz cōsistit in

reparatione ruine angelice: consistit
 etiā in effectu misterij iuncti: co-
 sisti in illuatiōe dina: et consistit
 in reductiōe in diuinā pfectiōe.
 Ruina aut angeloz ex h. repat-
 factio: q nō repat n de hys qui
 incorpant xpo: sicut ipe dicit. io. iij.
Nemo ascendit in celū. n qui des-
cendit de celo: filius hoīs qui ē
in celo. Si aut nemo ascendit n
filij hoīs: p cto nemo ascendit
n incorpatus filio hoīs. Nullus
aut incorpat corpi mistico: nisi
p corpus vni et sup tione ipius.
 Oportet g q p corpus xpi. ruina
 angeloz restituat: restituta g
 coitat glē angloz p coione cor-
 pis xpi. deut. xxxij. Scdm tñs la-
 tionē. lx. intptū. Statuit tñi-
 nos p loz: iuxta nūm angeloz
 dei. Terminū aut illi sūt. tñi glē
angeloz. Hinc ē qd dicit hoies
ēē sortes angeloz: q sūt de sorte
glē angeloz. m. xvij. Angeli
 eoz semp vident facie pīs mei:
 qui in celis ē. Sic etiā si fide-
les incorporant xpo. pducit ad
effm misterij angeloz. he. i. d.
 Rōne omē sūt ad ministratorij
 spūs: in misterij missi p t eos
 qui hereditate capiūt salutis.
 Nō modicū igit glē hnt. qn eoz
 implet misterij. Hinc est q
 gaude dicit in pñia pāozū:
 et flere et tristari in pāis p mis-
 sozū. Et de pmo qdē dicit. iuc. xv.
Gaudū ē angelis dei: sup vno
pāozū pñiaz agente. Et cont dicit
isa. xvij. Angeli pāis amare
 flebūt. hoc ē ad modū flentū

se habebūt: qz desiderat ut xpo
 sibi ad custodia commissi incorpo-
 rent: et sic redeat ad coione glē
 angloz. Et sic p factim et coione
 ipius: ad coione redim angloz.
Sic participam dinas illuati-
 ones. Quā sicut dicit dno. 1. lex dei
tatis ē: p pma media vltia redu-
ce. Vñ sicut angeli illuiant a
xpo etiā scdm hūanitate. sic dicit
1. pe. i. In qz desiderant angli p spice
 glē. et p hūanitate sic g ax. illuiant:
 ita illuatiōes xpi reduce inten-
 dūt hoies commissos. **P** hoc autē
 spūalit xpo incorporat: et coione
 papiūt scōz angloz. p incorpō-
 tione xpi. Job. xv. Nūq est nūb
 militū eius: et sup quē nō surg
 lumē eius: Sic enī hoies et an-
geli vñā hnt cōm illuatiōe:
et vñā celestis citatis coionem.
Apo. xxij. Ciuitas nō eget sole
 neq luna q illuinent eā: quā
 deus illuāt eā: et lucna ei est
 agnus. Sic igit coitant illuati-
ones angelozū. Participat etiā
angeloz glē in reductiōe ad deū:
ad quā oīs illuator suū itendit
reducte ad se illuātū. Dicit autē
eccl. i. qz fons sapie ē verbū dei i
excelsis. Cū igit fons sapie sit p
mū illuans: oīs angelū illua-
tas aīas reduct ad verbū. Non
ad verbū aut reductūt: nisi qui
verbo et lūi incorporant. Vñ de
talibz dicit in ps. Dñe in lūe vlti
tui ambulabūt. et in noie tuo
exultabūt tota die: et i iusticia
tua exaltabūt. Quā tales ilūe
dei assumpti xpo lūi et corpali

affilant^r et incorpant^r: q^d d^r phi.
 uij. q^d iⁿformabit corpus hūilitat^r
 nre: cōfiguratū corpi claritatis
 sue. Sic etiā glē angloz cōitam:
 p^r hoc q^d hoc factio incorpamur.
Et facit cōmunicare sanctis.
Dicit itē in corio. q^d nos oib⁹
 factio facit cōicare: ut si q^d
 deficiat in singulis: ex cōib⁹ habū
 dantib⁹ oim⁹ scōz suppleatur.
 Sic habem⁹ v⁹itates p^ruarthaz:
 v⁹unctiones et illuatiōes p^rphaz:
 iusticias legislatoz: demōst^r
 tiōes et p^rconia p^rconū. xpm cū
 iohē baptista demōstrantū:
 dignitates aploz. victoria^s m^r
 turū. sātates p^rfessorū: religio
 nē monachoz. puritatē ana
 choritaz. doct^rnas saluberr^r
 mas doctoz: mūdiciā virginū.
 luctū viduaz. elemosinas do
 mesticas curas gerentū: p^rnie
 lamēta pēitentū. splendorē
 honestatis inocentū: et oim⁹
 merita scōz. Hec enī oīa a xpo in
 corpus ei⁹ mysticū fluxerūt: et
 iⁿefficacia corpi^s et sanguis cō
 sistūt: et de quolib⁹ iⁿ quēlibet
 p^r caritatē spūs xpi referūt et
 redūdant. **Vñ d^r colo. i.** Grās
 agentes deo et p^ri. q^d dignos nos
 fecit in p^rte sortis scōz in lūe:
 qui eripiuit nos de p^rate t^ribra
 rū. et t^ristulit nos iⁿ regnū filij
 dilāionis sue. **P** cōionē enī xpi
 sorte oib⁹ grē cōitam⁹ cū oibus
 factio: t^rnslati in regnū oim⁹ scōz
 suoz: p^r hoc q^d corpi et sanguis ei⁹
 cōitam⁹. **Q**uā vnitas suoz mē
 broz ad cor et cor caput. ex vna

p^ricipatiōe spūs xpi in oib⁹ mē
 bris eius naturalib⁹. significat
 et causat totū corpi^s iusticiā
 onē et s^ra spūs cōicatiōe: et sic
 foris grē et glē cū iusticiā s^ra cōicat
 alijs: ac spūalit^r implet in nob.
 q^d de cālia p^rmituoz scabit: at
 v. **Q**uā magna eāt in oib⁹ eis: nos
 enī q^d spūs fuit regens in eos. **E**t
 enī erāt possessores agroz a do
 moz a vinearū vendebāt. et po
 nebāt p^ria ante pedes aploz:
 diuidebat aut singulis p^rut au
 q^d opus erat. Sic enī ad vni⁹ tū⁹
 nātate et p^rdoneitate diuid^r spūs
 corpi^s xpi. bona scōz: ut oēs ha
 būdent. et null⁹ regens iueniat.
i. cor. xij. Hec oīa opat vñ factio
 ide spūs: diuidens singul⁹ p^rut
 vlt. **Sic d^r ps.** P^ricipē me fac de
 oim⁹ timentū te. et custodietū
 mādāta tua: hoc ē tuū corpi^s
 cōione. p^ricipē me facies oim⁹ te
 timentū. **Sic se ditatū d^r ps.**
funes ceaderūt m^r in p^rdāris:
 etenū hēditas mea p^rdāra ē m^r:
 q^d mēsurātes funes nobis oim⁹
 adiciūt meita scōz. **Sic d^r colo.**
i. **Q**m in ipso p^rdita sūt vniūsa
 in celis et in t^rra. hoc ē in ange
 lis et in hōibus factio. v⁹isibilia
 et iⁿvisibilia: siue throni siue
 d^rnatiōes. si p^rncipatus si p^rta
 tes: oīa p^r ipm et in ipso st^r axati.
 et ipē ē ante oīa. et oīa in ipso
 p^rstant: et ipē ē caput corpi^s et
 desie. qui ē p^rncipiū p^rmogēit^r
 ex mortuis: ut sit in oib⁹ ipse
 p^rmatū tenēs. **Sic g^o ex ipso fluit**
 in mēbra. et ex vno mēbroz u

redūdat ad aliud: ppter vnā sui
 corpis coione. Sicut enī i corpe
 nali. p sanguē et spm. vnum
 menbz redūdat in aliud: ita
 mltomagis in spūalibz mebris
 corpis mistia. mebrū spū coio
 ne tñ mittit i aliud. 1. cor. xij.
 Si qd patit vnū mebrū ppa
 autur oīa mebra. siue glāt vnū
 mebrū. q̄ gaudet oīa mebra. Hec
 est scōz coio de qua dicim⁹ in sym
 bolo. Credo in spm scm. scōz coio
 ne. Quasiut scdm natam vn⁹
 ē spū vn⁹ corpis: ita vn⁹ xpī
 corpis vn⁹ ē spū scū: qui in
 totū corpus velut vitā et vtu
 tē: et oīa que sūt mebris p̄ria
 facit eē coīa. ep̄. iij. Vnū cor
 pus: vnus spū. Hinc ē qd d̄r.
1. cor. xij. spū vite erat in rotis. S.
 ergo facit vnitas corpis coione
 sanctorum. **Et facit cōmunicare
 passionibz mistia corporis.**

Aut enā p coione cōitare
 passionibz mistia corpis.
 Quasiut dicit ap̄lus. 1. cor. xij.
 Si qd patit vnū mebrū. q̄ pati
 utur oīa mebra. siue glāt vnū
 mebrū. q̄ glātur oīa mebra?
 et ideo vn⁹ mebrū passio. per
 coione redūdat in alia p mīaz
 et miseratioēs: et ex illa coione
 fluūt in mebra deficiētia. p̄ pas
 siones cordis. p̄ solatioēs oris.
 et sbuentioēs facultatū in ele
 mosinis. et sbportatioēs in su
 mitatū in adiutorijs diuersis.
Cōpassioē enī assilam capiti
 corpis: qd ex p̄passioē quā ha
 buit ad nos. mltis se dedit. pas

sionibz: ut nobis p effm sbuei
 ret. Et in hac passioē nos nō ca
 piti debem⁹ cōformāe. Vn d̄r.
Rō. viij. Si tñ p̄patim⁹: ut et sil
 glificem⁹. Hinc ē qd. 1. jo. iij. dicit.
 Quasiut xp̄s pro nobis aīaz suā
 posuit: ita et nos debem⁹ p̄ fabz
 aīaz ponē. Quasiut enī xp̄s in me
 bris patit⁹. nos oportet cōpati: si
 tñ corpis volum⁹ eē mebra. 1. cor.
d̄r. Rō. xij. n̄citatibz scōz coīa
 tes. Hoc est enī cōicare n̄citati
 bus xpī mebrorū: qm corde sus
 cipim⁹ eorū n̄citate. p cordis
 p̄passioē. Hoc ē enī qd ibidē
 p̄ pauca d̄r. Gaude tū gaudēti
 bus. et flere tū flentibz: idipsū
 ibidē sentiētes. **Hec enī coio**
ab ore exhibet verbū dulcissie
p̄ solatiois. i. thessa. v. Susapi
 te in finos. p̄ solamū pusillani
 mes: paciētes estote ad omēs.
psa. xlv. Dicite pusillanimes
 p̄fortamū. ec̄. xvij. Nōne adōrē r
 fgeab. ros. S. v̄bū meli⁹ q̄ datū. Nō
 ne este v̄bū s̄ datū bō? Et v̄t p̄ tū
 hoīe iustificato. 1. signifi. tū. e. ge. xij.
 ubi d̄ns d̄r. ad labā tumētē p̄ iacob.
 Caue nē qd q̄ asperū loquaris
 aduersū iacob: qm qm in lucta
 tribulatiois ē mebrū xpī. nō ē
 dicendū verbū exasperas. sed
 verbū p̄ solatiois. Vn d̄r illud
can. ij. Ostende mī facie tuam:
 sonet vox tua i auribz meis. Vox
 enī tuā dulcis: et facies tuā de
 cora. Et illud can. iij. Mel et
 lac sub lingua tua. ps̄. xvi. fa
 uis mellis p̄posita verba: dul
 cedo aīe est sanitas ossium.

Quasiut dicit ap̄lus. 1. cor. xij.

Quod facit omnia nostra comunia.

Hanc etiam omnia nostra comunia. in spiritualibus quam in corporalibus: ut vede nobis impleat quod de et desia primo scriptum est. Hec quod quod possidebat suum esse dicebat: sed fuerunt illis omnia comunia. Hoc ei ve est habitare fratres in unum: sicut dicit psalmus. Ecce quod bonum et quod iocundum. habitare fratres in unum: ut sciamus nichil habeant a se invicem diuisi. Qui enim ab unitate comunitatis istorum membrorum diuisi sunt: proculdubio ite- ribus. sicut dicit orozecum. Propter dolorem effraim dimitte eum: sepa- tum est comunitum eorum: fornicatioe fornicati sunt: dilexerunt afferre ignominiam sordis protectores eius. Qui enim propter dolorem: non comitatur in mensa domini. in cor. x. Non potestis in se domini participare: et in se demerere. In refectioe sumes cum dyabolo. comione non habet in mensa domini: et ideo talis dimit- tendus est. quod suum diuinum sepatio est a comione sanctorum: quod delectatione male dampnificentie fornicatus est a deo suo: et protectores eius qui sunt liberum arbitrium et voluntas dilexerunt illiata: ex quibus fecerunt in opibus sordis ignorantiam. Hic est propter dicit. Congregate illi sanctos eius qui ordinat testamentum eius super sacrificia: quod deus ista omnium bonorum comione super omnia amat sacrificia. Hoc est quod alibi dicit psalmus. In quocumque populo in unum: ut seruiat domino. Seruiatum enim nullum domino acceptum est: nisi quod est in unitate comionis sanctorum. Id enim quod sit in una comione congregat. amor est: non tamen congre-

gatum. **S**unitiuus. Et de hac ca-
 ritate scriptum est in cor. xij. quod non
 querit que sua sunt sed que aliorum: quod
 glosans augustinus dicit quod comunia proprie non
 propria comibus imponit. Ex hac ei
 comione habet comunia ecclesia. ut omnibus satisf
 faciat in idigentibus: quod quod vni deo.
 Supplet ex habundantibus aliorum.
 Omnis enim habundantia est in christi
 corpore comione: in qua sicut dicit colos.
 in omni thesauro sapientie et scientie dei
 absconditi. Hic gratias agit apostolus in cor.
 Gratias ago deo quod in omnibus dicitis facti estis
 in illo. in omni verbo et in omni scientia.
 sicut testimonium christi confirmatum est
 in vobis: ita ut nichil vobis de-
 sit in vlla gratia. Ibi enim comione meritum
 efficit omne meritum christi. bte vir-
 ginis. angelorum. patriarcharum. a-
 postolorum. nimirum. et de meritum electorum
 dei: et ideo nullus ibi pauper iueit.
 Omnis enim sicut dicit ecc. xlij. sunt
 diuites in virtute: pulchritudinis
 studium habentes. Hec comitas est
 thesaurus absconditus in agro
 diuitia corporis. sicut dicit math. xij: quod
 qui inuenit hominem abscondit. et pro
 gaudio illius vadit et vendit v-
 niuersa que habet. et emit agrum illum.
 Et de hoc dicit sapientia vii. Venert in
 omnia bona propter cum illa: et in uia-
 bilis honestas pro manu illius.
 Hoc est quod dicit psalmus. Repleti sumus ma-
 nemia tua. exultauimus et de-
 lectati sumus: quod nullum bonum est quod
 in hac comione non inueniat. Hec est
 comio corporis sapientie dei que est christus.
 sicut dicit sap. vii. in finitum est thesau-
 rus hominibus: quo que vni sunt. pro-
 pter facti sunt amicitie dei. Ex hac
 comione accipit indulgentias ecclesia:

sicut dixim⁹. defectū unū supplens
ex habūdantijs alioꝝ. **Vi. ij. cor.**
vi. Cui autē aliqd donastis et ego:
nā et ego qd donau. p̄t̄i vob in p̄
sona xpi. Sic g⁹ oīa nra facit cōi
a. cōio sanctorū in corpe dñico.

**Q̄ facit diuinorū et humanorū
verissimam cōmunionē.**

Aut autē diuinorū et hūano
cū hec cōio verissimā cōionē. Os
enī in ea cū oībus bonis suis ē i
hoīe: et hō in deo: et deus oīa in
omībz. Deus autē se ad nos incli
nat in hac cōione: et hūana nā
in ip̄o exaltat: et hoc sepe a p̄
bus antiq̄s desideratū ē et ora
tū. **Ps.** Dñe inclina celos tuos.
et descende. **psa. lxxij.** Ut discupe
res celos et descendes. Et alius.
gaudens alijs nūciat. **baruch. e.**
dicens sic. Post hoc in trīs visus
ē. et cū hoībus cōuersatus ē: hu
mana nra sua faciens. et dina
sua nobis largiens. In tali affa
petrus dixit m. **xvij.** Dñe bonū
ē nos hic eē: si vis faciam⁹ h̄ tā
tabnacula: tibi unū. moysi unū
et helpe unū. Gustabat enī qm̄
dulcis ē cōio diuinorū: et in ea
delectatione mūdi exutus. deside
rabat in gustu dīnoꝝ p̄manē.

Propter dignitatē illius cōionis
dicit apl̄s. **phi. i.** Cū oī gaudio
deprationē faciens. sup cōiatio
nē nram in euāgelio xpi. Unde
etiā scribens **philemoni** dicit.
Semp̄ memoriā tuā faciens i orōib⁹
meis: audiens caritatē tuā et
fidē quā habes in dño ihu et i
omīb⁹ scōs: ut cōiatio fidei tue

euidens fiat in agnitionē oīs boni.
in xpo ihu. De ista cōiatio. **de.**
art. ij. de oībus credentib⁹: erant
p̄seuerātes in doctrina ap̄loꝝ. et
cōiatio. fractiois panis et cōio:
q̄ cōica. fractiois panis omī bo
norū diuinorū et hūanoꝝ. cōfe
bat cōiatio. Propter hec et h̄
silia. hoc sac̄m̄ ponit in genere
cōionis. a p̄ribus omībz an nos
existentibus. **Quinta pars.**

De genere sacrificij.

Omit autē etiā
hoc sac̄m̄ in ge
nē sacrificioꝝ.
et in hoc nōnt
q̄tuor sac̄ hui⁹
sac̄i auctoritas
et antiq̄tas. hui⁹ sac̄i satas. h̄
sac̄i acceptabilitas. et h̄ sac̄i
veritas. **Antiq̄tatē et auctoita
tē simul ponim⁹: q̄ auctoita
tē sim̄ pendet ex antiq̄tate. Dicit
autē ambrosi⁹ q̄ patet nra sac̄m̄
tā eē antiq̄ora q̄ sac̄m̄ta veteris
testam̄ti: q̄ melchisedech q̄ an
legē fuit. qui erat sac̄dos dei su
mi. panē et vinū obtulit. in sig
nificationē nri sac̄i: anq̄ aliqd
de sacrificijs legalib⁹ eēt in sa
tū. Et q̄ antiq̄ora sūt nra sa
c̄m̄ta: maiore debent h̄c reueren
tiā: p̄cipue cū in eisdē sp̄eb⁹ q̄
mō in vsu hēm⁹ sūt oblata. De
aūte autē dicit in ps̄: ubi loquitur
de dño dñorū sup oēm sacerdotē
dicens. Iurauit dñs et nō peni
tebit eū: tu es sacerdos ieternū
sedm̄ ordinē melchisedech. Et h̄
dñs dicit. postq̄ ordo leuiticus**

fuerat institutus: de quo ordine i
 eternū mansuro nichil locutus
 fuerat. **D**at igitur q̄ antiq̄tate et
 aucte et iusurandi p̄finatione.
 et p̄manētia in eternū: hoc sacri
 ficiū dignius ē oībus sacris et sa
 crificijs. **E**t ideo istud solū ē. qd̄
 p̄finit est et p̄sumatū. **Vñ he. viij. d̄.**
Si p̄sumatio p̄ sacerdotū leuiti
 cū erat. plus enī sub ip̄o legē ac
 cepit: qd̄ adhuc nōm fuit scdm̄
 melchisedech aliū surgē sacdo
 te et nō scdm̄ ordinē aaron d̄i.
 t̄nslato enī sacdoctio nō ē. ut
 legis t̄nslatio fiat. **E**x quo pat̄
 qd̄ istud ē etiā antiq̄ et aucte
 plenius. et s̄tate p̄fectius om̄i
 sacro et sacrificio. **Vñ ibidē paulo**
p̄ d̄. **R**ep̄batio quidē fit p̄cedē
 tis mandati: p̄pter īfirmitatē
 et iutilitatē. **N**ichil enī ad p̄fē
 tū adducit lex. **I**ntroductio fit
 melioris spei p̄ quā p̄ximam
 ad deū. **E**t hys q̄ d̄ca sūt accipit:
 p̄ hoc sacm̄ q̄tuor h̄t in se. q̄ in
 nullo alio simul iucūnt. **E**st
 enī antiq̄tate veniatū: auctori
 tate diuina sanxatū: iuramē
 to p̄firmatū. et sua p̄fectione
 p̄petuatū. **A**ntiq̄tate qd̄: q̄ ab
 eo qui verus sacdos erat dei sū
 ni **d̄.** sū p̄e sū m̄e sū genealo
 gia assilato filio dei. sic **d̄. he.**
vij. **A**n̄te oēm sacrificiorū īstituci
 onē p̄signatū. **A**uctoitate aut̄
 dei s̄tū: q̄ ab ip̄o deo p̄e colla
 tū est huius sacrificij sacerdotū:
 sicut **d̄. he. v.** **X**p̄us nō sem̄ ip̄s
 clāificauit ut pontifex fiet. s̄
 qui locutus ē ad eū. tu es sacer

dos ietnū. scdm̄ ordinē melchise
 dech. **I**uramēto aut̄ p̄firtū. sic d̄
 in ps. **I**urauit d̄s et nō peniteb̄.
 eū: tu es sacdos ietnū scdm̄ ordiē
 melchisedech. **S**ua aut̄ p̄fectio ē
 p̄petuatū: q̄ p̄pter p̄fectionē ī
 tuis. sacra veteris legis cū lege
 et sacdotio sūt oblita: ut istud i
 p̄petuū statuatur. **Vñ he. vij.** **H**ic
 eo q̄ maneat ietnū: semp̄itnū
 h̄t sacerdotū. **Vñ et saluaē īpe
 tuū p̄t. accedens p̄ semetip̄m ad
 deū semp̄ viuens. ad īpellan
 dū pronobis. Ex hys ḡ hoc sacm̄
 sue dignitatis h̄t aucte et veni
 tionē: p̄e oībus alijs sacris. tū
 noue q̄ veteris legis.**

De huius sacrificij sanctitate.

Habet etiā p̄e oībus sac
 rificijs s̄tate. et s̄ificatio
 nis opationē. **E**t illā quidē h̄t
 ex q̄tuor q̄ in hoc sacrificio iueni
 ūtur: et nō in alio simul. **Q**uorū
 p̄mū est: q̄ est in oībus signifi
 catū. **S**cdm̄. q̄ ab oībus alijs a
 deo refutatis: volūtati d̄ine ē
 acceptissimū. **C**ertū ē. q̄ valōe
 ē excellentissimū. **E**rtū. q̄a p̄
 oībus hoībus redimēdis ip̄m so
 lū est oblatū. **Q**uibus enī milia
 fuerūt sacrificia et an̄ legē. et in
 lege. deo a p̄ribus oblata: tū ist̄
 vnū in oībus ē significatū. q̄
 tot gr̄e sūt in eo q̄ vnico sacrificio
 significari nō poterat. **M**ateia
 enī in qua offert et act̄ refecti
 onis significat in panib̄: quos
 angelus obtulit abrahā. **geneb**
xvij. **I**n panib̄ p̄positionis. qui of
 ferri p̄puitur. **exo. xxvi.** **E**t in

panibus p̄miciarū q̄ p̄cipiunt offerri.
leui. xv. Hoc enim significat p̄ pa-
 nē. qui patib fuit helye. p̄vati
 co. iiij. & .xii. Significat etiā per
 subaneritū ordeatū Audi. viij.
 qui visus ē volui i castra madia.
 qui veiens ad tabnacu lū p̄cis-
 sit illud. et trepenitus coequit:
 et in oibus matia istius sacrificij
 designat. P̄ oblatioes aut̄ aīa
 lū signat xp̄us passus: qui in
 hoc sacrificio est res et signū: q̄
 p̄mo significat p̄ agnū quē ob-
 tulit abel. gen. iij. Secūdo signifi-
 cat p̄ turturē et vaccā tīmā: quō ob-
 tulit abrahā. gen. xv. Signifi-
 cat etiā p̄ vitulū tenerimū &
 optimū: quē obtulit abrahā
 angelis. gen. xvij. Significat
 etiā p̄ agnū paschale. et hēdum
 paschale. xv. xv. Significat p̄
 arietes et vitulos et hircos: q̄
 in leuitico in multis locis p̄ci-
 piuntur offerri. Capue tñ signi-
 ficat p̄ imolationē iuencis siue
 arietis: quē p̄i archa pro vni-
 genito offebat. gen. xxi. Signi-
 ficat p̄ncipalit̄ p̄ holocaustū
 vituli ruse. cui ianerib; et sang-
 ne oīa expiabant: et cui sāguis
 p̄ pontificē semel in āno in scā
 scōz infēbat. sicut dicit leuit. xv.
 Significat p̄pter diuisitatē grā
 rū quas cōtinēt oibus sacrificijs
 salis siliaginis. mellis olei thu-
 ris et adipis. q̄ in holocaustis &
 pacificis dño offerebant: sicut
 tangit leui. i. & ii. & iij. et deinceps
 usq̄ ad octauū caplm. hōz oim
 sacrificioz diuisitas ex maxima

pte tangit nū. xv. xv. In apalit̄
 tñ significat p̄ iuge sacrificiū ag-
 ni: qd̄ cathamane et cathauespe
 p̄cipit offerri. leui. xv. et nū. xv.
 Tot enim grāz cōtinēt istud sacrificiū: qd̄
 oibus hys modis adhuc p̄fecte
 significat. Significat etiā in
 modis oblationū. qd̄ significat
 in holocaustis et pacificis et in
 hostijs et in victimis et imolati-
 onib; quo ad diuisitatē suaz opa-
 tionū: de quib; cōtinēt. leui. i. et
 ii. et deinceps. Sicut enim dōs i seipo
 ad nos veiens: oīa nobis attulit
 grā grāz. sicut dicit iob. i. Grā et ve-
 ritas p̄ ihm xp̄m scā est. Ibid. au;
 plenitudie oim accepim; grām
 pro grā: ita sacrificiū nobis dedit
 frēqtandū. de quo grā in oibus
 significata sup̄plet. ut nobis sic
 libēaret ab onē legalū sacrificioz.
Act. xv. Hoc ē onus. qd̄ neq; nos.
 neq; p̄ntes nri portae potuim;
 Sic enim lex tota in vno implet: qd̄
 ē finis oim. m. v. Jota vni a vni
 apex nō p̄teribit a lege: don. oīa
 fiant. Rō. ix. finis enim legis xp̄s
 ad iusticiā oī credenti. In oib; ei
 p̄induct; istud solū sacrificiū de-
 signatur. Quis enim sūt i matia
 p̄ q̄ significat in quib; panū ge-
 nerib;? salz nē puritas. nē scā-
 ritas. regalis dignitas. nut̄mēti
 efficacitas: et sup̄ iūctos oim
 trūphans hūilitas. Natē puri-
 tas significat in trib; satis fua-
 ne simile cōmixtis i panē ange-
 loz a sapiā diuina: p̄ q̄ significat
 puritas deitatis sine fuisse
 mutatiois. Iaco. i. Apud quē nō

est transmutatio. nec vitiositatis
obubratio. Significat etiam puri-
tas aere: sine fure p̄u origina-
lis. sap. vii. Dortatus sū aiaz bonā.
Significat etiam puritas corpis:
sū fure libidinis. sap. vii. Cū es
sem magis bonus: veni ad corp̄
itomaginatū. sap. viii. Mox suā
mūdicia: nihil inq̄natū itur:
in illa. Matē aut̄ satas. p̄ panes
significat p̄positionis. de quibus
dr. i. k. xi. Hō habeo n̄ panē sc̄m.
si mūdi sūt pueri maxie a mulier
bus. māducet. Hō em̄ licebat il-
los panes comedē n̄ a sas: et in lo-
cosco. Dignitas aut̄ nobilitatis
regalis significat p̄ panes p̄mit-
tū: q̄ p̄mitte nobilioes erāt int̄
fr̄us. He. y. Sais isrl̄ d̄no p̄mitte
frugū eius. Honora d̄m̄ de tua s̄ba:
et de p̄mitis frugū tuaz da pau-
perib̄. gen. xxxvii. Sumite de op-
tis t̄re frugib̄ in vasib̄ v̄ris. et fer-
te viro munera: d̄s aut̄ meus fa-
ciat vobis eū placabile. Quiti
meti efficacitas et viatia virtū
significat in pane helre. qui in
fortitudine illi t̄bi ābulauit. xl.
dieb̄ et xl. noctib̄. usq̄ ad mon-
tē dei oreb. et ideo viaticū appel-
lat: q̄ p̄ totā viā p̄fortat ad am-
bulandū. Vn̄ dr̄ iosue v. P totā
viā deserti. nō defecit abus mā-
natis filijs isrl̄. Ioh. vi. Prēs v̄ri
māducauerūt māna in deserto:
et mortui sūt. Sed hūilitas
xp̄i paciētis et mortalitas signi-
ficat in subanercio orde a teo: q̄
hūilitatis passio oīa cast̄ sbuer-
tit imi corū. phi. y. Exinaniuit

semetipm̄. formā serui accipiens.
i similitudine hoim̄ fact̄. et hitu i-
uētus ut hō? hūiliauit autē se
metipm̄ fact̄ obediens p̄ri vsq̄
ad mortē. mortē aut̄ crucis: p̄t
q̄d et d̄s exaltauit eū. et dedit illi
nomē q̄d ē sup̄ omē nomē: ut
in noie ihu omē genu flectat ce-
lestiū t̄restrū et infnoy: et oīs
lingua p̄fiteat. q̄ d̄ns ih̄s igl̄a
est dei p̄ris. Quis em̄ hūilitas
durus cortex orde videat̄ eē. et
passio mortalitatis videat̄ decotto
sub cinē? t̄n virtus p̄fortat̄ la-
tet intus q̄d p̄abolū vincat: et
oīa castra subūtit imi corū. In
aīalib̄ aut̄ sicut dixim̄ signifi-
cat p̄ agnū. hircū. hedū. caprā.
vitulū et vaccā et arietē. In a-
uib̄ aut̄ in turture. colūba t̄ pas-
fere. In agno quidē: p̄t paciētis
māsuētudinē. He. xi. Et ego q̄si
agnus māsuētus: qui portat ad
victimā. In hedo aut̄: p̄t passi-
oīs causā. q̄ est duplex. i p̄tō ori-
ginali et actuali. gen. xxvii. Per-
gens affer m̄ duos hedos optios.
quib̄ libent̄ vescat̄ p̄ri tuus: q̄b̄
cū coctos ituleris. b̄ndicet t̄i p̄ri
tuus. Hircus aut̄ et capra. duas
seqlas significat p̄tōy: q̄b̄ etiam
xp̄s abstulit sua passioē. Hircus
em̄ p̄ri significat fetore: i vili-
tate p̄ri p̄ suētudinē. Cap̄ aut̄
p̄ libidine ad p̄am signifiat. p̄
nitatē: q̄ duo xp̄s sua redemit
passioē. Vn̄ le. iij. Offert hostiam
corā d̄no: hircū de capris imacula-
tū. Solus em̄ xp̄s similitudine car-
nis p̄ri habens et nullū p̄am.

est hircus immaculatus de capris. h. est p. p. tiores et peccatres a peib. descendes. Veruex aut sine aries. est dux gregis pncipatu xpi in regno fidelium designas. **Qui xxx.** Vnu de bñ gradientib. e aries dux gregis: nec e qui resistat ei. **Apo. vi.** Vidi sup monte spon agnu stante. et cu eo. c. lxxij. milia: habetes nome eius et nome pns eius scptu i scotibus eoru. Sic offert abrahā **gen. xij.** q. ibi repñtat qlt mortalis manet deitas sicut ysaac et imolat hūanitas ducis nri gregis: qd significat aries imolatus. **C**omeo ratio aut passiois q cotidie fit i oblatioe hui. sacrificij i altari: significat p iuge sacrificiu qd mane fiebat et vespe. Mane qd ad grāz vtutis: quam mane in vita ista egemus ad mitū. Vespe aut in pñalosa i firmitate: q. tūc sacio egem ad viaticū. De quibz duobz dicit **ps.** Digat dne orō mea sicut i censu supple matutinū in cōspcū tuo: e leuatio manū tuaz supple i re cōmendatōe aie. sacrificiū vespti nū. **eccl. ix.** Mane semina seme tuū: et vespe nō cesset manū tua: quā nescias vtrū hoc vl illud acius oei at. et si vtrūq. melius e. In vitulis aut bou repñtabat hoc sacrificiū: ppter saginā maturitatē et vtilitatē. Saginat e vitulus si pinguedie deuotiois. **luc. xv.** Occidit p. tuus vitulū saginātū: q. saluū illū recepit. **Matu** re eā incedit bos et caute: et fortit vngulā figit. **Eze. i.** Planta pedis eoz: ut planta pedis vi-

tuli. **V**tilis e ad arandū: sic xps caute pedē posuit. nulli malū et oibus bonū ex plo dando: homi corda bonie p dicationis arauit. Sic dicit **ps. xliij.** Vbi milte segetes: ibi manifesta e fortitudo bouis. In quibz aut i turturū quide: significat p gemitū in orōne. **Can. ii.** Vox turturis audita e in tra nra. **P** colubā: q. reuolae ad patriā dicit. qd pre oibus auibz fat colūba. **ysa. lx.** Qui sūt hī qui vt nubes volant: et qsi colūbe ad fenestras suas: In passē aut. q. fuge p sentū in sidiā dicit: sic passer p fidū nō habet n fuga. **ps.** **F**istula sic pass. solitari i tecto. **ps.** **P**ass. iūcū s domū nēt n dū ubi ipont pul. **ps.** **F**istula alta: t. do: vtutū. Sic ergo quo ad hoc significat in aialibz. In sacrificio aut vitule ruse significat. ideo q. sicut i sanguie vitule ruse vniūsa expiabant: et tū sanguie erat introitū in scā sanctorū. Ita in sanguie xpi vniūsalis fit expiatio pñoz: et p sanguie suū e introitū in celū. **Vñ heb. x.** **Q**uia aialū sanguis infert p pontificē in scā scōz: horū corpa cremat ext castra. **Ps.** qd et ihs ut sacrificaret p suū sanguie p lin extrā portā passus e: exeam igit ad eū in pperū ei portates. **he. vi.** Non em in manifestis scis introiuit ihs exemplaria veroz: sed in ipm celū vt appareat nūc volū dei pro nobis. Sic igit significatur in aialibus oblatiō.

Ilatis p signū est hoc sacrificiū

nū sex modis. **S**acrificio enim vōna
 bilittas significat p̄ salem: q̄ n̄
 thul xps nisi agrua fecit rōe. Leu.
1. In oī sacrificio offeres sal. m̄. a.
12. et luce xiiij. Bonū ē sal. et m̄. v.
 vob̄ estis sal terre. In silagine at̄
 significat: p̄t̄ hui⁹ sacrificij mū
 diffimā puritate. On̄ leu. 11. d̄r.
 q̄ simula purissia erit sacrificiū.
 In melle aut̄: dulcedo p̄signat̄ s̄a
 spūs. et̄ xxiiij. Spūs meus sup mel
 dultas: et hereditas mea sup mel t̄
 fauū. In oleo aut̄: p̄iguedo signi
 ficat̄ deuotiōis. can. 1. oleū effusū
 nomē tuū. In thure notat̄ odor
 orōnis et v̄tutis. can. vij. Que est
 ista q̄ ascendit: de dextro sicut v̄gu
 la fumi: ex aromatibz mirre et
 thuris. Leu. 1. Adolebit sup altāe
 lignis igne supposito: holo caustu
 ē et oblatio suauiissimi odōis d̄no.
 In adipe aut̄ et pinguedie signi
 ficatū est hoc sacrificiū: quo ad tras
 situdis dulcedine in s̄a sp̄s iter
 na solatione. In sanguine aut̄:
 oīs oblatiōis quo ad opus redēp
 tiōis. Leu. 17. Omnis adēps d̄ni e
 ut ure p̄petuo ī ḡnatiōibz et t̄n
 t̄s habitaculis v̄ris: nec sanguine
 n̄ adipe oīno comedetis. s̄ sup
 ple d̄no offeretis. Ps. Sicut adipe
 et pinguedie repleat̄ aīa mea:
 et labijs exultatiōis laudabit
 ob meū. Sic ḡ in mltitudine gr̄a
 v̄i suaz et pinguedie sp̄s: signi
 ficatū est in sacrificijs. In nullo
 aut̄ offert̄ fermentū. q̄ corrup
 tiōē significat: q̄ isti nō agru
 it̄ factō. In modū etiā oblatio
 nū significat̄ oībus quo ad d̄i

sitate nūosa suaz opationū. Sūt
 aut̄ mōi illi in vniūso q̄nq; et sex
 tus. saluat̄ in oībus illis. **Q**ingq;
 aut̄ sūt holocausta pacifica hos
 tia victima et imolatio. ī oīb; aut̄
 istis saluat̄ oblatio: q̄ q̄libet is
 torū deo offerebat. **H**olocaustū
 enī d̄r qd̄ totū incedebat̄ in igne
 sicut agni iugis sacrificij et sacrifici
 tū vitule ruse. **P**acifica aut̄ di
 cebant̄ q̄ p̄iciatiōez pacis ul' iā
 fce ul' in p̄rio facie de t̄u deo p̄ re
 silia. p̄ciōi offerebat̄. Et h̄ nō tō iādeba.
 s̄ p̄s iādeba d̄no xps cess̄. sacerdoti offenti.
 xps iādebat̄ i v̄s q̄ optul. pacifica xps q̄
 offerebat̄. **H**ostia at̄ sūt d̄r. hesia h̄deo
 dicebat̄: q̄ l' ad ostiū tabna. adducebat̄
 māib; offentiū iposuit capiti e. Int̄. signi
 ficat̄ q̄ p̄ ip̄s ad s̄cā patet̄ iḡss. **V**l' iō q̄ p̄
 v̄cedis l' iā v̄it̄ hostib; offererebat̄.
Victima aut̄ ut̄ idē d̄r. hesitus
 dicebat̄: q̄ vincita offerebat̄. v̄l' q̄
 offerebat̄ in victoria qua hō vitisse
 se gaudebat. **I**mmolatio autē
 dicebat̄: que t̄ū offret̄. molā quā
 dā habebat̄ aīal in capite: ī sig
 nū q̄ hoc aīal ad sacrificia dei p̄ti
 nebat. In oībus aut̄ hys saluat̄
 oblatio: q̄ q̄libz illoz corā deo
 offerebat̄. an̄ q̄ ul' totū ul' in p̄te
 icendetur. **H**ec aut̄ oīa in n̄ro ī
 plent̄ sacrificio sp̄ualit̄. **S**im
 enī hoc sacrificiū totū in igne
 cauitatis et s̄a spūs oblatū ē: et
 offert̄ cotidie. Et hoc significa
 tū est gen̄ viij. ubi noe postq̄ de
 archa egressus ē: qd̄ significat
 salute p̄ baptismū. sūt d̄r y. pe.
17. **E**d et nos nūc silis forme.
 saluos facit̄ baptismū. nō carnis

depositio sordium: s̄ cons̄ne bone int
 rogatio in deū. Postq̄ igit sic noe
 egressus ē saluat̄ ex aqua. edifi
 cavit altare. et tollens de auctis
 animalib⁹ et volucib⁹ mundis obtu
 lit holocaustū sup altare. et odora
 tus ē dñs odore suavitatis: quia
 siue sint animalia dei qui laborat
 in laborib⁹ inc̄itu hui⁹ vite. siue
 sint volucres celi p̄teplacōe cele
 stia petētes in holocaustū. p̄ igne
 ritatis et sp̄s sā itensi in altari.
 hoc ē in sacrificio altaris n̄i deo
 oblatus. i. odore suavitatis accep
 tant. Inmūdi aut̄ nichil ai altari
 n̄o hnt̄ cōe: q̄ sacrificio nō s̄ vni
 ti. gen. xxij. Colle filiū tuū quē di
 ligis ysaac. et offeres eū in holo
 caustu sup vnū montiū. quem
 dixerō tibi. Orans aut̄ ille. ele
 uationē sp̄s designat. Hec hos
 tia etiā int̄ om̄s singularit̄ est
 pacifica: q̄ pacē fecit int̄ nos et
 deū. sic̄ d̄ ep̄h. iij. Ip̄e ē pax n̄a
 qui fecit vtrāq̄ vnū. mediu pa
 cietē ūmiciat̄ solues i carne
 sua. ysa. xxvi. Dabis pacē nobis
 dñe. Pacē qm̄ in te sp̄auim⁹. Vn
iob. xv. d̄. discipulis. Inmūdo p̄
 surā habebitis: i me aut̄ pacē.
Hec etiā pacifica hostia ē diui
 sa: q̄ p̄s deo ad laudē offert̄. Pars
 aut̄ pro etiā laborate: et p̄s pro
 purgādis in purgatoio sic̄ in an
 habitis dixim⁹. Hec oblatio etiā
 veissime hostia ē. q̄ et hostes po
 tent̄ deuic̄at: et p̄ ostiū celi nos
 introduat. De p̄mo hor̄ d̄. ysa. liij.
Dignator sū ad saluādū. Et io.
xv. Ego vici mūdū. sp̄s ei exiuit

vincens ut vincet. apoc. viij. Ex. 2.
 aut̄ hoc ē de introductioe p̄ ostiū
Rō. v. P̄ ip̄m accessū hēmi ad deū.
 et gl̄iam in spe filiorū dei. Obla
 tio etiā sp̄alit̄ d̄ victiā: q̄a xp̄s
 vinctus obia p̄is volūtate offe
 bat. phi. ij. s̄c̄is obedies p̄i vsq̄
 ad mortē: mortē aut̄ carnis. Hic
vitalis ligatus fuit qm̄ dixit. m.
xxvi. Rō sicut ego volo. s̄ sicut tu
 vis fiat. Hic vitalis ligatus fuit
 paul⁹. act. xx. qm̄ dixit. Alligatus
 sp̄i vado in iher̄līm: ignorans qd̄
 in futurū sit in ea. Hic vitalis
 om̄s vincti sūt: qui se victimant̄
 pro xp̄o. ysa. xlv. Vincti manib⁹
 p̄gent. te p̄ adorabūt: et te depreca
 būt. Deo etiā victiā dicebat̄: q̄
 in victoria offerebat̄: q̄ in xp̄o cōs
 vicim⁹. et mortē et eū q̄ habebat
 mortis imperiū. He. ij. De p̄ mor
 tē destruet̄ eū qui habebat mor
 tis imp̄iū: et liberaret eos q̄ timōe
 mortis p̄ totā vitā obnoxij erat̄
 seruituti. i. cor. xv. Vbi ē mors
 victoria tua: ubi ē mors stimulu
 tuus. Stimulus aut̄ mortis p̄m
 ē: vtus vero p̄c̄i lex. Deo aute
 gr̄as qui dedit nobis victorias:
 p̄ ip̄m xp̄m dñm n̄m. Hec etiā hos
 tia singulariter imolatio vocat̄:
 q̄ sicut d̄: qm̄ in animalī imolando
 mola iponebat̄. ut deo sacret̄
 ēē oblatū: ita xp̄s i oblatioe sac̄
 ta signat̄ ē a deo p̄re et manib⁹
 offerentū. A deo quis sicut d̄:
io. vij. Hic enī p̄ signat̄ d̄b. A
 manib⁹ aut̄ offerentū. purpura
 veste alba: arūdine p̄ sceptro
 corona spinea. io. xij. cant. iij.

Ingredimini filie syon et videte re-
 ges salomonē in dyademate quo
 coronauit eū mē sua. Ab hac mo-
 la imolatiōis nomē p̄grus accepit
 nra oblatio p̄b. Immola deo sac-
 ficū laudis: et redde altissio vo-
 tatiua p̄b. Circuibo et imolabo i-
 tabnacuulo eius hostiā votifecatio-
 nis: cantabo et psalmū dicā dño.
 In oibus hys saluat saluatoris ob-
 latio: qua ipse sumus pontifex op-
 tulit se in oia hec q̄ dicta sūt: sūt
 de p̄sa. luy. Oblatus ē q̄ ipse voluit.
 Hec aut oblatio nra ē sacrificatio:
 et in qua oēs deo p̄ri sum oblati.
 Dñ ipse d̄t. jo. xvij. Ego pro eis sa-
 ficome ipm: ut ipi in me sint sa-
 et oblati. Sic ḡ oblati ē q̄ vo-
 luit: voluit aut q̄ hoc voluit
 p̄ri: qui ē origo sacrificatiōis et sa-
 crificatiōis. Et ideo de hac volū-
 tate d̄t. he. iij. iducens hoc qd̄ d̄t
 in p̄b. Ecce venio: ut faciā volū-
 tate tuā deus meus volui. Et s̄b
 iūgit aplūs in qua volūtate sa-
 ficati sum p̄ oblationē corpōis
 ipi semel hac oblatiōe nos coti-
 die in hac hostia deo p̄ri offerim
 ad ostiū reh. **Docat** hec hostia
 missa: q̄ p̄ talē oblationē nos
 p̄ri mittim̄ ad itroducendū in
 relū. nō q̄ filius sibi mittat q̄
 semp est secū: sed q̄ nos in ipsa
 hostia deo oblati mittim̄. Et iō
 iam oibus q̄ sūt de ordine mis-
 se uite celebratis: clamat iecclia
 dyacon. **Item** missa est. **Ac** si dicat.
 Hostia et nos in hostia p̄ri missa
 ē. **Item** p̄fectū v̄tutū tāq̄ hostie
 incorporati: et ad deū missi. Et res

pondet chorus. **Deo** gratias. q̄
 in hoc ē sumū oim̄ gr̄az. hoc enī
 sumū est: de quo et ipse filius gr̄as
 egit p̄ri in tanto sac̄o. m̄. xxvi. **Ac**
 cepit panē et gr̄as agens fregit
 et dedit discipulis suis: sicut in
 an̄ habitis dñm est.

De huius Sacramenti acceptabilitate.

Considerandū mō occit
 de huius sac̄i acceptabilita-
 te. q̄ sicut d̄t b̄t̄s auḡ in
 q̄to de trinitate. ex q̄tuor p̄pendit:
 quoz vnū positū facit q̄ alia tā
 oportet eē accepta. In om̄i eī sa-
 crificio attendit̄ cui offerat̄. et a
 quo p̄otifice siue sac̄dote. et qd̄ of-
 ferat̄. et pro quo offert̄. id qd̄ offer-
 tur. **Sap̄ia** aut̄ diuina sit i ge-
 nita ē. ut nō possit eē sacrificiū
 istud nō acceptū. offert̄ enī p̄ri.
 offert̄ a filio nro pontifice: offer-
 tur xps in huana natū corpōis
 sanguis. offert̄ aut̄ pro homib̄.
Sap̄ia aut̄ diuina oblatū vnū
 offert̄: q̄ qui offert̄ et qd̄ offert̄
 sūt vnū in eē p̄sone. **Vniuit** of-
 ferte cū eo cui fit oblatio: q̄
 vnū in deitate s̄t p̄ri et fili. **Vni**
 uit oblatū cū hys pro quib̄ of-
 fert̄. q̄ vniū nate sūt xps et hoīes:
 et sicut sibi p̄ri deus nō p̄t esse
 nō acceptus: ita pontifex offerēs
 vnū cū patre existens. nō p̄t nō
 eē acceptus. Et sicut pontifex
 p̄ri nō p̄t eē nō acceptus: ita id
 qd̄ est vnū cū pontifice offerēte
 nō p̄t eē nō acceptū: et sic obla-
 tio ē accepta. Et sicut offerens
 et oblatū nō p̄t esse nō acceptū:
 ita h̄y pro quib̄ offert̄ nō p̄nt

esse nō accepti: q̄ vni nate est
 oblatio cū offente. Et sanguis ip̄i
 purgavit in eis. qd̄ solū facit nō
 acceptū. Et incorporatio facti v̄
 niuit eos. et oblatiōi et offenti.
 Et ideo plurib; oblatiōib; nō i
 digem;: q̄ ista pro oībus suffic̄.
 semel oblata. Antiqui aut̄ mul
 tis idigebant: q̄ nulla in hys q̄
 dūta sūt fuit p̄fecta: et ideo nul
 la eorū accepta. Un̄ he. x. Neq̄ vt
 sepe offerat sem̄ ip̄m quē admod̄
 pot̄ifex intrat in sc̄a p̄ singulos
 ānos in sanguine alieno: alioq̄n
 oportuit ip̄m frequēter pati abo
 rigine mūdi: nūc aut̄ semel i
 s̄sumatiōe sc̄oz ad destructio
 nē p̄t̄i p̄ hostiā suā apparuit.
 Et ibidē etiā post pauca. Et q̄
 admodū s̄statutū ē hōib; sel̄ mo
 ri. post hoc aut̄ iudiciū: sic et xp̄s
 semel oblatus ē ad multoz ex
 haurienda p̄cā. Sc̄do aut̄ sine
 p̄cō apparebit. xp̄iantib; se in
 salutē. Sic igit̄ p̄fectissimā obla
 tio ip̄i p̄i offertur: cui soli ē of
 ferendū. sic̄ d̄. exo. xx. Nō erūt i
 dy alij. p̄ter me. p̄b. Nō erūt i te
 deus recens. neq; adorabis deū
 alienū: ego enī sū d̄ns deus tu.
Solus fili; ē sac̄dos hui; hos
 tie et oblatiōis: ad oblatiōē h̄c
 solus dignus. he. viij. Talis enī
 debebat ut eēt nobis pontifex:
 sc̄us innocens ipollutus. segrega
 tus a p̄catoribus. et excel̄sior celo
 factus. he. viij. Tale habem; po
 tificē qui cōsedit in dext̄a sedis
 magnitudis in celis sc̄oz m̄s
 ter et tabnaculi veri: qd̄ fuit d̄s

et nō homo. **S**apientes at̄ ponti
 fices et sacerdotes. vitari hui; s̄:
 in quoz verbis. p̄nūciatis. v̄bū
 itreatū opatur oblatiōē. ysa.
lvi. Vos aut̄ sacerdotes dei nū dicit̄ vob;
 buni: m̄istri dei nū dicit̄ vob;
 Habem; etiā suffic̄tissimā ob
 lationē de qua d̄. he. viij. q̄ saluā ē
 ip̄petuū p̄t. accedēs p̄ sem̄ ip̄m ad
 deū sem̄p̄ viues. ad int̄pellandū
 pro nob;. Nō ergo restat. nisi q̄ p̄
 rificati offeram; ipsā: et p̄i eim;
 accepti. he. iij. Ad eam; t̄ fiduciam
 ad thronū gr̄ie eius. ut m̄iaz cōse
 quam;: et gr̄iam iueiam; in auxi
 lio oportuno. Unū enī cū p̄e ē
pontifex: et ideo nō sp̄nit offen
 tem. 1. cor. Ego et p̄i vnū sum;: et
 ideo nō rapiet; q̄sq; de manu sua:
 nec de manu p̄ris aliqd̄ rapi p̄t.
 Sic sc̄a oblati. in manu dei sunt.
sap. iij. Iustoz aīe in manu dei
 sūt: oblati a deo filio. et recepti
 a deo p̄e. **O**fferens et oblati ē
 idem: q̄. io. xvij. d̄. Ego pro eis sa
 ficio meip̄m. he. viij. Hoc fecit; se
 mel seip̄m offendo. **O**blati cū
 hys pro quib; offert vnū est: et
 ideo mediator vnū nobiscū. et
 vnū cū p̄e. 1. thi. ij. Mediator dei
 et hom̄. hō xp̄us ih̄us. Un̄ he. ix.
Xp̄s assistens pontifex futoz bo
 norū. Et dicit̄ ibi gl̄o. Assistes p̄i
et assistens nobis. Acceptissimū
 ē ergo hoc sacrificiū: de q̄ d̄. 1. p̄b.
 Acceptabis sacrificiū iusticie ob
 latioēs et holocausta. Hoc ē sa
cificiū oem̄ impleuit; iusticiā:
 et in ip̄o om̄s oblatiōēs et holo
 causta sūt p̄fecta et accepta.

Sacrificij.

In locausta eorum et virti
 me eorum placebit in sup altare me
 u. **psa. lx.** Offertur sup placabili
 altari meo: et domum maiestatis
 mee glorificabo. Hoc enim sacrificio
 solo domum maiestatis et efficit et
 noiat et glorificat: erunt dno offe
 rentes sacrificia i iusticia. et place
 bit dno sacrificium iuda et sacrificium
 ihrlm: sicut dies seculi. et sicut an
 antiqui. Placebit quidem sicut dies
 seculi. quia pome scdm: sicut dies sibi
 no succedit alter. ppri sua oimoda
 pfectione. Placebit autem sicut an
 antiqui: quia e scdm ordine melch
 sedech in anis antiquis. ante lege
 p signatu. Pter hec et hys filia
 no vtim aliquo sacrificio: nisi isto
 vnto. **Qua sicut dicit bts gregori**
 hoc magis pfiat viuus ad gram
 uelenda retinenda et recupan
 da: hoc magis desiderat mortui
 purgandi ad ipetranda venia.
 hoc marie acceptat p ad gloria
 et beatitudine oim scoz. Et h. sig
 nificatu e **Job vl.** Job seruus meus
 orabit pro vob. facie eius suscipi
 a: ut no vobis imputet stulticia.
 Job enim dolens interpretat. et sig
 nificat xpm. qui dolens i cruce
 se obtulit pro nobis: et hoc sacri
 ficium in missa comemoram.

De huius sacrificij veritate.
Quando videndum est de huius
 sacrificij veritate. Hoc enim
 solum in se continet sacrificij veritate.
 no q alia sacrificia falsa fuerit:
 sicut alia sunt umbra. et istud no
 umbra s veritate hnt veri sacrificij.
he. x. Umbra enim hnt lex futoz

bonorum no ipam ymaginem reru.
 ymago enim sacrificij in ipso vero sacri
 ficio quiescat: quia hoc quod in signo vi
 sibili p similitudine repntat. intus
 ad plena equalitate pfiat i gra:
 et hanc ymaginem plene equalitat.
 no habebat aliqua sacrificia vel
 sacra veteris legis. Quia etiam
 umbre legalium: no efficiebant pe
 nitus veritate. Veritas e multa
 plex e: scdm multiplicatioez su
 oz oppositoru. Opponit enim veri
 tas falso: et sic veritate hnt oia
 veteris et noui testameti sacri
 ficia: et falsa sunt sacrificia ydoloru.
1 cor. ij. Quid ergo dico quod ydolum
 aliquid sit. aut quod ydolo imolatum
 sit aliquid: sed quod imolant gentes
 demonijs imolant et no deo: no
 lo aut vos socios ee demonioz.
Ac si dicat. Falsus e deus ydoloru:
 falsum sacrificium quod e ydolo imo
 latum. Et ideo no dico quod ydolum no
 sit aliquid. quod aut ydolatum sit aliquid:
 quia falsum nichil et no vnt. **Hoc**
 no loquedo istud sacrificium. cui oib
 dei sacrificijs. coit. habet veritate.
Opponit etiam vnt impuro p mixto
 tu nata aliena: sicut dicitur vnt
 aurum quod veritate nate aurum habz.
 et alij metallo no est admixtu:
 et sic istud sacrificium verius e o
 sacrificio. quia se nichil nisi sacrum
 hnt admixtu. Alia aut sacrificia i
 se habebat q sntatis et gre non
 erat receptabilia: sicut snt carnes
 ouium et taurorum et hyntozu et a
 ium et alioz filium. **he. x.** Eisdem
 ipis bestijs quas offerunt idesine
 ter: q nunq pnt accedente pfm

face p̄b. **Q**uod manducabo carnes
 tauroꝝ aut sanguine hircorū po
 tabo: In isto autē sacrificio totū est
 sacū: sicut ipse dicit. leui. xl. Sa
 estote qm̄ ego scūs sū: qui sacrifico
 vos dñs deus vꝛ. Nō enī sic: iā dī
 tū est sacrificat nos vbiq;: s̄ de suo
 sacrificat nos et in suo. Hec ē veritas
 de qua dicit. ioh. xvij. Sacrificat eos in veri
 tate: sermo tuus veritas ē. Sermo
 autē ille fuit: quo veritate sacrificij
 instituit p̄b. Ecce enī veritate dilexist
 ti. Veritas enī oportet appareri et
 nō existenti: sicut umbra apparet
 silitudo ē corpis: et veritate illi
 nullā habet in se. Et sic sacra et
 sacrificia legalia umbra fuerūt veri
 tate nullā exhibentia. Istud autē
 solū est sacrificiū veritatis: q̄ omne
 illud qd̄ significat habūdanter
 causat: et continet in se ipso p̄ grāz
 corpis et sanguis dñi nꝛi ihu xpi.
 Hoc autē dicitur de hys q̄ essentialit
 fuerūt in sacrificijs vetis legis: sic
 agn̄ imolatus. et sicut hircus aut
 vitulus imolatus. a silago ul' oleū
 ul' vinū ul' sal ul' aliqd̄ hui' mori.
 Quia tñ hec ad tēpus instituta e
 rāt a deo: donec corrigent p̄ viciū
 sacrificiū. Ideo fides offentiū et de
 uocō et obia mltā meruerūt ap̄
 deū: q̄ ab ipa re sacrificata nō effi
 ciebant. **De he. ix.** talia sacrificia
 dicūt iustificatiōes cultore et sat
 tū seculare: q̄ aliqui finito suo p̄pō
 seculo quo duratura erāt. erūt i
 meli' corrigēda. **he. ix.** Sacrificia
 nō pnt iūi consaaz p̄fectū face
 seruiēte. solūmō in abis et potib'
 et varijs baptisimatib': et iustia

is carnis vsq; ad tēpus correctiōis
 ipositis. De hac veritate quā solum
 h̄t int' sacrificia: dicit. ioh. viij. Si vos
 māseritis in sermōe meo. v̄e disa
 puli mei eritis: et agnosceris veri
 tate et veritas liberabit vos. Sa
 in hoc solo veritas om̄s liberās in
 uenit. eo q̄ habūdant sacrificat sic
 ondit: et ideo ipse qui n̄m̄ sacrifici
 cū est et pontifex. dicit. ioh. xiiij.
 Ego sū via veritas et vita: q̄ ipse ē
 via in sacrificij signo: veritas autē
 i' p̄tento. et vita in exhibitio: q̄
 sacrificiū exhibet vitā p̄ grām. quā
 efficit in nobis. Est ergo via sig
 nificando veritate in sacrificij sp̄e.
 ē veritas p̄ seipm̄ in sacri s̄tate:
 ē vita p̄ grām in sacri v̄tute. **hys**
 et silibus de causis. nū q̄ sacrifici
 cū p̄fctō deo placuit. nisi istud.
psa. i. Quo m̄ mltitudine vitā
 rū v̄iaz. dicit dñs. Plenus sū
 holocaustis aut et adipe pingui
 ū. et sanguine vituloꝝ et agnoꝝ
 et hircorū nolui. **p̄b.** Sacrificiū et
 oblationē nolui stī: corpus autē
 aptasti m̄: v̄l aures obie salz p̄
 fecisti m̄. Holocaustū et. p̄ p̄cō
 nō postulasti: tū dixi. ecce v̄cō.
In capite libri scriptū est de me. ut
 facem volūtate tuā: d̄s meus v̄
 lū. Ac si dicat. Illa p̄tī ip̄fecti
 onē suā nō placent q̄ scdm̄ legē
 offerūt: et ideo ego aures p̄cō
 las h̄ns ad obediendū in corpe
 qd̄ tu aptasti m̄. aiātū et dicitū
 vnitū. venio in sacrificio mei cor
 poris et sanguis. totā tuā o p̄
 volūtate in sacrificando hoies et
 satisfaciēdo pro ipis p̄ facies. v̄t

omnia vetera impfata in usu huius ef-
 ficatis sacrificii commutent. **Et**
 phur modum arguit aplos. he. ix. di-
 cens. Incipite libri septu de me.
 ut faciem voluntate tua de me vo-
 lu. superius dicens: qd hostias et ob-
 latioes et holocausta mactata p pao
 noluisse. nec placita sunt tibi q se-
 cundu lege offerunt. Tunc dicit ecce ve-
 nio. ut facere voluntate tua. Au-
 fert primu. ut seips statuatur. he. vii.
 Reprobatio qdem fit precedentis man-
 dati. ppter infirmitate eius et volu-
 tate: nichil eni ad pfa adduxit.
 lex. In ductione vo fit meliois spei:
 p qua proximam ad deum. Et ideo e-
 ra p dicit de filio. m. iij. Tu es fi-
 lius meus dilectus: in te complacuit
 mi. et mar. xxi. Hic est filius meus
 dilectus. in quo in bn placui: ipm
 audite. Quia ad placitu redit p
 in sacrificio filij. de oi qua ad nos ha-
 buit. offensa recipies. sacrificiu istud
 solu veritate plenissimu. et omni re-
 dudans p fce: nec ultra qrit. p ha.
 michae. vii. Quid dignu offera dno:
 habem eni sacrificiu dignissimu
 et pfectissimu. qd pro oibus debiti-
 nis. et pro hys q impetrae volu-
 mus: offeramus. **PARA Sexta**
Est in genere sacramenti.

His omnibus deter-
 minatis. ia restat
 dicere de ultimo is-
 tius gre gre: in
 quo ab oibus po-
 nit. qd est sacram
 entie. **Circa q** quor non da oc-
 currit. salz istitutio matia et for.
 et qd sit in hoc sacro sacram tm.

et qd sit res et sacram. et qd res tm: et
 qto qb sit ritus hoc sacram celebradi.
Circa istitutione quid dicendu
 occurrit de causa istitutiois et ne-
 cessitate istitutiois tpe et de mo.
Hec eni in omni istitutioe sacra
 mentali inquitur. **De causa isti-**
itutiois sacramenti.
De istitu-
 tioe ergo loqtes dicim. q
 causa istituendi hoc sacram quibus
 mltiplex sit: valde tm a pibus
 qtuor assignate iueniut. **Pr-**
ima habet in qtu est sacramentu
 ecclie. **Secunda** aut in qtu e meo-
 riale xpi dilaois. **Tercia** aute
 in qtu est comemoratio xpi passi-
 onis. **Quarta** aut in qtu e signu
 fute bntudinis. **De pma** ergo
 dicetes dicim. qd ome sacram p-
 piam in medicina institutu est.
Sic igit dicit. eccl. xxxvii. q altissim
 de terra creauit medicina: et vir
 prudens no abhorrebit ea. **Circa**
 eni hoc bndictu corpus dnicu. q
 plenitudo dei e: qz in ipso placu-
 it habitae diuinitate corporalit.
col. ij. In ipso habitat ois pleni-
 tudo diuinitatis corporalit: et estis
 in ipso repleti. **Pleni** eni sumus oi
 bndictioe et medicina cont piam
 ex ditate xpi: qz solus deus piam
 pt dimitte. et cont morbu piam pa-
 raie medicina. **Hoc** significatiue.
thob. iij. vbi dicit. q ad curanda sara
 filia raguelis. et ad curandu tho-
 bia. missus e angelus dni factus
 raphael: ut curaret eos ambos.
Sara eni pnceps ul carbo ul vela-
 me ul angustia interpretat. **Ragu-**
el ei egrotas deo lingua mea dicit.

Et signu fiat sara aiam ronale q
 pmo pnteps oibus intus et extra
 pnapabat: et postea oblita sui
 honoris p piam. globos lucis sue
 in carbonē. imediatā dei visione
 in velamē: felicitatē in angustā
 cōmutauit. **H**ec btā raguel fili
 a hoc ē a deo. q̄uis nō scdm ani
 mā tñ scdm corpus descendit. qd
 p gnationē carnalē sortita est. q
 pastor fuit et deo egrotans soli:
 qui solus eū de p̄co curāe potuit.
Thobias aut̄ int̄pretat̄ ductus
 ad luctū: et significat a stercoꝝ
 istabilis auiis et p̄rudinis q̄ al
 ba et nigra ē: hoc ē a fortune bo
 nis q̄ stercoꝝa dicit̄ ad luctū p̄cā
 et ceatatis abductos: quibz am
 bobus medicina nō patitur. nisi p
 xpm̄ que significat raphael: qui
 medicina dei int̄pretat̄. **p̄s.** **E**
 p̄piciat̄ oibus iniquitatibz tuis:
 qui sanat om̄s infirmitates tuas.
Qui redimit de intitu vitā tuā:
 qui coronat te in m̄ia et misera
 tioibz. **S**i enī oibus sac̄is nr̄as
 xps̄ sanat infirmitates: maxie
 tñ facit hoc in sac̄o: in quo ip̄e
 totus in deitate et hūanitate et
 gr̄a cōtinēt. **H**inc ē q̄ etiā sac̄o
 tes quoz officij ē hoc conficē sa
 cramentū: medici dicit̄. **p̄s.** **Q**u
 qd̄ medici suscitabūt: et cōfite
 buntur tibi. **A**si dicat. **N**ō suscita
 bunt. qz deus solus ē qui a p̄co sus
 citat: s̄ medici sicut m̄stri cōfi
 ciūt et exhibent medicinā. **H**ic
 ē q̄ raphael dicit thobie iunio
 ri. **thob. vi.** **E**xentera hūc pisce.
 et cor eius et fel et iecur ipone

tibi: sūt enī hec n̄cia ad medica
 meta vtiliter. **D**icas enī ille co
 min⁹ ē ih̄us xps̄. in aquis gratiaz
 purissiaz cōceptus. et scdm hūa
 nitatē nutritus: qui q̄uis corpa
 liter nūq̄ exenteratus v̄l exente
 randus sit. tñ spūalit̄ semp exen
 terat̄: qz visceribz eius ī caritate
 et m̄ia incorpam̄ dū eū sumim⁹
 ut medicina contra p̄cā. **Exo. xii.**
Caput tñ testinis et pedibz vora
 bitis. **E**t tñ cor eius qd̄ ē p̄ncipū
 motiū in caritate. et fel qd̄ est a
 maitudo passionis eius. et iecur.
 qd̄ est p̄ncipū nut̄mētū in sac̄o
 qd̄ nobis in edulū p̄pauit: of̄ect
 nobis diuisa medicina meta contra
 p̄cā infirmitates. **I**nstitutionis
 enī causa fuit. ut eēt signū dilec
 tionis: nūq̄ vlla obliuio ē delebi
 lis. **D**is enī vniq̄ obliuisset. qm̄
 filius dei seipm̄ nobis dedisset.
 ut eēt nobiscū qm̄ venit ī mūdū:
 q̄ tñ etiā recedens de mūdō se
 nobis dedit. ut eēt in vnoquoq̄
 nr̄m cui nō incorpat̄. s̄ que ip̄e
 sibi incorporat̄. **S**ic enī ē in no
 bis ut nos sum⁹ in ip̄o. ip̄e in nob
 sac̄mētalit̄: ut nos in ip̄o sum⁹
 incorpati. **S**ic enī dicit̄. **loh. xiiij.**
Qui manet ī me et ego in eo. hūc
 fert fructū multū: qz sine me
 nichil potestis facē. **N**ec ē n̄cā
 q̄ fiat in nobis. qd̄ dicit̄. **exo. xvij.** qz
 dicam⁹. **E**stne deus in nob⁹: qz
 sam⁹ q̄ p̄ sac̄m caritatis verissie
 et sacramentalit̄ est in nob⁹: **loh.**
xvij. **C**upr̄ in me et ego in eis: ut
 sūt in vniū sum̄ati. **E**t uerū
 ibidē post pauca. **D**e dilectio q̄

dilexisti me in ipsis sit: et ego in
 ipsis. Caro enim filij in sacro est liber
 in quo scriptum est verbum eterni patris:
 et ideo cibam ipso ad memoriam cari-
 tatis et veritatis. quae semper legimus
 in hoc libro. sicut in signo perfecte
 dilectionis et veritatis: quia Christus vere
 dilexit nos. Eze. iii. Venter tuus
 comedet et viscera tua proplebunt
 voluere isto. quod ego do tibi: et com-
 medo illud: et factum est in ore meo
 quasi mel dulce. Ubi enim restabili-
 no afficiat dulcedie: quoniam sicut se-
 nit viscera corporaliter et factum me
 taliter habere verbum dei patris in sep-
 tu multis involucribus corporis et
 sanguis. et credit desiderium suum
 illo cibo completum. Apo. x. Accipi
 librum de manu angeli et deuorauit
 illum: et erat in ore meo quasi mel dul-
 ce. Et tunc deuorasse eum amantem
 est ventris meus. Ubi liber signifi-
 cat verbum in carne et sanguine
 inscriptione: liber autem multa
 qua in misericordia carnis sustinuit
 involucribus: deuoratio sumendi
 desiderium dulce saporis diuine
 dulcedis condimentum. Venter
 autem affertur. Et amantudo ventris
 significat nostri ad hoc sacramentum dis-
 similitudinis contrietate: quae in nobis
 erat amantudine. Qua cont-
 ra iuxta se posita magis elucet
 autem: et dum gustamus sacri dulce
 diuine: tunc magis nostre dissimilitu-
 dis ad ipsum sentimus amantudi-
 nem. Tercia causa qua habet in qua
 tu est commemoratio Christi passionis
 est: quoniam in ipso celebratur mysteria
 habet Christi passio. quae semper debet esse

nobis praesens. Et quidem significatum
 est. num. xxi. ubi dicitur. Fac serpente ene-
 um et pone eum super palam: qui percussus
 aspexerit eum uiuet. Qui enim ante
 oculos cordis habet passionem crucis.
 non ledet a serpente: et si percussus
 sanat. Qui autem in oculis serpente
 non habuit: perijt a morso serpen-
 tis. Dedit ergo signum hoc sacramentum
 in ipso ad oculos reuocet Christi passio:
 et sit omnis medicina in eam contra
 morsum antiquam serpentis. Hoc est quod
 dicitur. ysa. xi. Erat radix yesse qui stat
 in signum populorum: ipsum gentes dep-
 buntur: et erit sepulchrum eius gloriosum.
Radix enim yesse quae interpretatur in te-
 dum. est Christus dominus. incendio caritatis
 se decoquens in igne passionis: et
 nobis se conuersans qui in altari ele-
 uatus in signum populorum: sicut eleuatus
 fuit in cruce: ita eleuatus a manibus
 sacerdotis: ut signum crucis et exal-
 tationis cotidie fiat memoria. Et
 ideo ipsum sicut eleuatum gentes dep-
 rant: sicut penitentes cum centuri-
 one deprecati sunt in cruce. reuertentes
 et percussos pectora sua: sicut dicitur
luce. xxiiij. Et sepulchrum eius quo
 condit. et abscondit quod est forme
 sacramentales. erit gloriosum: quoniam in ipso
 conditum adoramus dominum ihesum christum.
Vnde etiam ritus qui usque hodie
 seruatur in ecclesiis praedictus est. ysa.
xxvii. ubi dicitur. Cum eleuatum fuerit
 signum in montibus videbitis: et
 clangore tube audietis. Summa
 sacerdotum et angelorum hoc pas-
 sionis memoriale celebrantium mo-
 tes dicitur: et cum profertur est cor-
 pus domini eleuatur ab omnibus adora-

dū. **N**ō qđ videndū oīs multitudo
 accurrat fidelū. Et qui nō sūt pre
 sentes. audiūt clangorē cāpanā
 rū. ut sili venatione adorātes. i
 apiant dñm veniente. et suā in
 cruce exaltationē itm ondense
psa. xix. Erūt in signū et testimo
 niū dñs in tra. egypti: qđ p hoc sig
 nū cōtinue ad mēoriā reduatur.
 qđ lter i cruce fuit exaltatq. et oīa
 traxit ad seipm. **Q**uarta causa ē.
 qđ est iſtitutū in signū futē bñ
 tudis: de quo licet qđā ex verbis
yonisy in p̄habitis dicta sint:
 tñ adhuc ad eficationē qđā res
 tant dice da. **I**d enī qđ nūc in sac
 mentali specie p̄cipiēdo xpm agi
 m: signū est qualit̄ eūdē aliqn
 scđm dulcedinē sue dietatis i ce
 lesti bñtudine p̄cipiem. sicut bñs
dic̄ gregori. Sicut enī templū et
 oīs ornatus eius sūt signa para
 bolica celestis pulchitudis. et sūt
 splendor vestīū pontificaliū et
 sacerdotū et aliorū mīstroꝝ signa
 sūt pabolica amictq illiq̄ lūe
 et decore diuino erūt bñ: ita etiā
 p̄ceptio eucharistie signū ē p̄fec
 tissimū p̄ceptiois: qua i bñtudine
 dulcedinē ihu xpi et p̄is et sp̄s
 sc̄i p̄cipiem. Sic enī ordo eccl̄as
 ticus de celo descendit: qđ visibi
 libus istis iuisibilia demōstret.
Exo. xxvi. Eriges tabnacu lū scđs
 exēplar qđ tibi in monte mōstra
 tū est. he. ix. Rñ sū est moysi cū
 cōsumaret tabnacu lū. vide oīa
 facto scđm exēplar qđ tibi i mō
 te mōstratū est. Sic dic̄. loh. apo.
xxij. qđ vidit ciuitatē sc̄am iherlm̄
 nouā. qđ oēm dispositionē eccl̄as

tā p̄tendit de celo descendente. a
 deo patā: taq̄ sponsā ornata vno
 suo. Sicut dic̄ loh. xxvij. Quāqđ nos
 ti ordinē celi: et rationē eius po
 nes in tra: Si ḡ her ab origine ce
 lesti descenderūt: tñ p̄caldubio
 ad hoc iſtituta sūt. ut pulchitudi
 nē celeste designet: maxie autē
 et maxie qđ in celo signū erit. id
 qđ in eccl̄as tias ē maximū. Con
 stat autē qđ maxie dignitatis ē id:
 p̄pter qđ oīa alia sūt et obser
 uatur. Hoc autē ē eucharistie
 diuine p̄ceptio. et maximū. qđ est
 in celo: ē p̄ceptio dulcedis diuine
 sine medio. P̄ceptio ḡ eucharis
 tie. p̄ceptionē dulcedis diuine
 significabat: et ad hāc signifi
 canda ē a deo iſtituta. Matth. xxvi.
et mar. xij. et lu. xij.
Ip̄ istā p̄ceptionē in sacri spē
 ad celestis dulcedis fruitionem
 cōtinuat dicens. **N**ō bibā amodo
 de hoc genuine vitis: usq̄ dū bi
 bā illud nouū vobiscū in regno
 meo. **G**enime enī vitis sacri ē
 sub vini spē: nouū autē in regno
 dei ē sub gaudy diuini veritate.
Dñ m. xxvi. d̄. Dico autē vobis:
 nō bibā amodo de hoc genuine
 vitis. usq̄ in die illū: tñ illd vobis
 tū bibā nouū in regno p̄is mei.
Quā sit hūc sacmētalit̄ bibit in
 grā: ita i die illustrationis plene
 glie bibit cū suis in glā fruēdo
 bonis diuinis: et in grā et in glā.
Dñ ḡgo. sup iob. xxvij. Dū se
 fruit: nullo bono indiget. Et sic
 aliqd luce. xij. d̄ sic. Dico ei vob
 qđ qđ nō bibā de gnatioe vitis hū:
 donec veiat regnū dei. **V**eit autē

regnū dei p manifestatione in ce
lesti bñtudinē. Hoc significatū ē
Iob. iij. ubi dicit q stillabūt mon
tes dulcedinē. Hoc enī ostingit qñ
illi bñdicti montes p et filij et
spūs sūs. nālem suā dulcedinē
oibus bñtis installabūt in qua
dulcedie pfectā habebūt bñtu
dinē: de cetero nūq̄ miseri futuri.
Dirigit hoc sacm̄ in signū ē fu
ture bñtudinis institutum.

De necessitate institutionis.

Necessitas aut institutionis
sacri q̄busdā aliqñ venit
indubū. Ut enī aliq̄s obicit et
dicit q̄ tū oīs grā sacramentalis q̄tū
ad suū sbalem effm̄ ordinet cont̄
p̄m̄. in quo differt grā sacramēta
lis a grā virtutū et donoz. cum
p̄m̄ sufficiente accipiat medi
cinā ex grā alioz sacramētoz. et
nichil supflū in nūo grāz sa
cramentaliū. quo istud supfluit
sacm̄. P̄m̄ enī aut in se a in
reliq̄s cōsideatur. In se aut̄ si
derat in spē vl' gr̄e. scdm̄ qd̄ di
cit qd̄ ē originale ul' actuale.
Reliq̄e aut̄ s̄t ul' ex penis i quas
ex p̄to in adim̄ q̄ sūt difficultas
faciendi bonū et p̄nitās ad ma
lū. siue ex infirmitate siue ex
ignorātia causata: et relique
q̄ sūt remanētis debilitatis et
corruptiois in corpe et aīa. Cō
tra originale aut̄ sufficiens ē
medicina baptisim̄. Cont̄ p̄ni
tate aut̄ excipiendā ne ruat in
p̄p̄s: sufficiens ē medicina ma
trimoniū. Cont̄ aut̄ eandē p̄
nitate minuendā et fortitudiez

faciendi bonū et standi in bono.
augenda: sufficiens ē medicina cō
firmatio. Et cont̄ p̄m̄ actuale
tū differētis suis: sufficiens ē medi
cina p̄nitā. Et cont̄ reliq̄as i cor
pore et aīa remanētes ex utroq̄
p̄to: sufficiens ē medicina exīma
unctio. Nec eucharistia p̄t ēē sac
mentū sicut ē sacm̄ ordo: q̄ hoc
ē sacm̄ cōstituēs in gradu p̄tāt̄
et dignitatis: quo gradu p̄ferūt
et dispensant oīa etiā ista. Et
ideo videt̄ q̄busdā istud nō esse
sacm̄. s̄ potius ienarrabili donū
liberalitatis diuine. q̄ diuīa lar
gitas significare voluit. ex p̄cepti
one p̄ntū munerū: qd̄ in futurū
et q̄ magnū expectare debeam̄.
Hoc aut̄ dcm̄ ideo sc̄e nō p̄t. q̄a
ab oibus doctorib̄. augustinio. ierō
nimo. ambrosio. hilario et a gre
tis iohē crisost̄ et basilio et grego
rio nazarenō p̄putat̄ eucharistia
int̄ noue legis sacm̄. Adhuc at̄
si eucharistia sacm̄ nō ess̄: nō esset
septē noue gr̄e et legis sacramēta.
Adhuc aut̄ qm̄ in oibus sacm̄s
passio et sanguis xp̄i operet̄ p̄
p̄m̄ dēst̄m̄. valde videtur mirabile
et nichilomin̄ i p̄babile: q̄ in eu
charistia in qua p̄ncipalit̄ pas
sio xp̄i p̄m̄ozat̄ et sanguis tū
corpe sūtur. nō ess̄ aliq̄ opatio
medicinalis cont̄ p̄m̄ morbum.
Et ideo pro ito tenēdū est: q̄ nich
il ē q̄ isti dicūt p̄cipue tū glosa
mar. xiiij. sup̄ illud. et accipies pa
ne grās egit. dicat q̄ xp̄s patu
grās egit de tanto sacm̄. Ideo dix
rūt alij sic̄ p̄positin̄ et wilhelm̄

alshodorē. et stephā cānuarē. tra
 tor mgn̄ parisiē. q̄ i vitate euchaist.
 sac̄z ep̄nopal̄ dignit̄ it̄ sac̄ia. Est tñ
 et donū dei sicut on̄ dūm̄ in sc̄do huius
 opis tractatu. Et dicūt sicut i
 p̄ma obiectioe p̄ponit. q̄ gr̄a sa
 c̄imentalis subalit̄ et p̄nopal̄
 ordinat̄ in p̄tā medicā. uel
 in se vl̄ in reliquis vl̄ in effectu
 p̄tā. s̄ dicūt q̄ illa diuisio quā
 ponit obiectio i sufficiens ē. q̄
 p̄ter illa q̄ibi am̄ozant̄ est enā
 veniale de ḡne et sp̄e p̄ccoz. Et
 dicūt q̄ cont̄ illa ordinat̄ eucha
 ristia. q̄ veialia p̄tā dicūt. Di
 cūt etiā hoc p̄bando tāq̄ signū
 veritatis in d̄co eoz. q̄ veialia sig
 nificant̄ p̄pulverē pedū. hoc ē
 affectū. qui munit̄ ad heret
 ic̄ m̄tibz ad p̄riam t̄dentibz ab
 hoc exilio. Ip̄us aut̄ ut signifi
 ciet sac̄m hoc valē cont̄ veia
 le. ideo ante collationē eucha
 ristie lauit̄ pedes discipuloz.
 Jo. xij. dicens. Qui lotus ē nō i
 diget i vt̄ pedes lauet. hoc est
 affectū ext̄sione veialū. et
 ē mūdus totus. **H**ec aut̄ ep̄o
 sicut et p̄ma nō ē veā. q̄ius enī
 veialia remittat̄ in p̄ceptioe
 euchaistie. tñ nō est cont̄ ea s̄
 stāciali et p̄nopal̄ opatioe or
 dinatū. sicut etiā remittūt̄ in
 baptismo et i alijs sac̄mētalis.
 q̄ius cont̄ ea nō sint c̄enciali
 et p̄nopal̄ opatioe ordinata.
Oportz aut̄ q̄ vnū sit in p̄tā.
 cont̄ q̄d istud sac̄m p̄nopal̄
 ordinet̄. et q̄ p̄ alia sac̄mēta
 nō efficiat̄ p̄nopal̄ opatioe.

Ad huc aut̄ veiale p̄tā nō est
 p̄tā simplex. s̄ potius ad p̄tā
 q̄dā dispō. q̄ tñ d̄ veiale p̄tā
 est tibi oppō in adiecto. q̄ p̄tā
 sc̄dm̄ sui p̄fectā rōem dicit̄ defec
 tū boni in actioe reatu. et accusa
 tioe dignū. veiale aut̄ p̄uat̄
 reatū et accusationē. q̄ veiale
 ē creat̄ nullus ē. et accusatio
 nō debet attendi. **I**git̄ veiale
 nō simpli morbus et sic contra
 illū nō debet vna aliq̄ et c̄enti
 alis medicina ordinari. **S**ic
 ē nō p̄tā simplicat̄ s̄ dispō ad
 p̄tā. ita nō vnū s̄ multa h̄t
 remedia in cōtrariū disponēta.
 a. sicut ē aqua b̄ndicta. t̄nsio
 pectoris. fessio t̄ois in p̄ma t̄
 an̄ missā et in p̄pletoio et b̄n
 dictio ep̄alis. et huiusmōi. **N**on
 ḡ est aliq̄d sp̄ale remediū cont̄
 hoc ordinatū. **H**oc ḡ p̄siderā
 do dicim̄. q̄ in veritate euchaist
 tia ē sac̄m. et ē cont̄ p̄tā in
 sua gr̄a. s̄ subalit̄ et p̄nopal̄
 p̄fert ordinatū. sed nō est ordia
 tū cont̄ veniale p̄tā. sicut valde
 theologice p̄bant. rōes id̄ d̄c̄.
Sed dicim̄ tñ obiectioe p̄ma. q̄
 ois gr̄a sac̄mētalis cont̄ p̄tā.
 vl̄ aliq̄d q̄d est in p̄tā. ē ordiata.
 et b̄n p̄cedim̄ q̄ cont̄ originale
 ordiatur baptisim̄. Et si alia
 p̄tā remittūt̄ i baptismo. h̄
 est ex cōsequeti et nō ex ordine.
 sac̄mēti. **C**oseques at̄ vocam̄
 q̄d dicit̄ ambros̄. q̄ impiū est a
 deo dimidiā sp̄are veniā. et ideo
 tñ gr̄a dat̄ cont̄ originale. ex rōe
 gr̄e est. q̄ nullū p̄tā i aia tñ

Item remaneat. Et ideo oia p̄am
 delet tam originale q̄ actuale:
 sed hoc nō est ex sac̄o sed ex rōe
 gr̄e gratū facientis: q̄ sc̄a non
 dimittit eē p̄am mōrle in aīa.
 gr̄am aut̄ gratū faciente d̄fert
 baptis̄m. Unde etiā d̄cedim⁹ q̄
 p̄ma p̄ eundē mōdū etiā ordiat̄
 contra actuale. Reliq̄e aut̄ q̄
 reliquūt ex p̄cō. sūt sc̄dm p̄mā
 diuisione duplites. Una eī p̄s
 reliq̄arū facit ad p̄nitatē suē
 ex ignorātia suē etiā ex libidine
 ad malū. Alia aut̄ p̄s reliq̄arū
 ē ex longo defectū boni. Ex p̄ma
 ḡo p̄te reliq̄arū: duo icurrit hō
 in cōmoda. Quoz vnū est ut d̄t
 bt̄s aug⁹ d̄cupia ruitura in p̄
 rep̄s: n̄ in actū p̄lapsa. aliq̄ ho
 nestate nuptiaz ul̄ fide thori ul̄
 signo sac̄i. ul̄ spe pl̄is: ul̄ duob⁹
 hys aut̄ ite tribus sit excusata.
Si aut̄ cupia nō p̄gredit in
 actū: tūc duob⁹ modis attendit.
 Aut̄ enī d̄sīdeatur in ip̄a p̄nita
 te sola ad malū et difficultate
 ad bonū: et sic cont̄ ip̄am ē me
 dicina d̄finationis. Aut̄ d̄siderat̄
 sc̄dm id qd̄ relinq̄t in virib⁹ aīe
 et mēbris corp̄is. sc̄dm ip̄edimē
 tū gr̄e et gl̄e. qd̄ ē mala dispositio
 ip̄ediens utrūq̄: et sic cont̄ reli
 quias illas extrema vinctio or
 dinat̄. Si aut̄ d̄sidentur reliq̄e
 sc̄dm defectū boni. aut̄ long⁹ de
 defectus mediā inducit bōi n̄alis:
 sc̄dm destitutionē suā in seip̄o.
 Sic legit̄ qd̄ defectus aīi inducit
 mediā et defectus boni corp̄is
 in seip̄o: sic cont̄ reliquias p̄am

ordinat̄ facim̄ eucharistie p̄ mo
 dū medicane. **D**icit enī aug⁹ qd̄
 fames et sitis infirmitates sūt: cont̄
 quas infirmitates sumēda sūt ali
 mēta. q̄ admodū medicamēta.
 Et sicut hic d̄r de fame et siti cor
 palib⁹: ita itelligendū est de fa
 me et siti sp̄ualib⁹. **A**mos. viii.
Mittā in eos famē et siti. nō fame
 panis. neq̄ siti aque: sed audiēdi
 verbū dei. Et sic inedia edulij sp̄u
 alis aīi et sitis. destitutionē et
 inedia inducit sp̄ualis vite. q̄
 inedia causat̄ ex p̄cō: et cont̄
 hāc subtili opatiōe ordiat̄ ab⁹
 facinēti eucharistie: sicut in p̄
 missis in t̄rio hui⁹ op̄is t̄tatu
 p̄ multa p̄batū est. Et ex hoc
 patet solucio obiectiois: q̄ fr̄a ē
 ad hoc qd̄ eucharistia nō sit sac̄
 mentū. De opponib⁹ aut̄ q̄ iduc
 te sūt dicim⁹ qd̄ satis p̄ theologi
 cas rōes p̄batū est. qd̄ ille op̄ioes
 nō habent pro se satis cōuenien
 tē rōem: et ideo d̄cedim⁹ qd̄ false
 sūt et sū rōe posite. **E**t oibus
 q̄ dicta sūt patz. qm̄ n̄citas ista
 tutiois hui⁹ sac̄i: ē medicina cō
 tra p̄am. Cont̄ defectū p̄am quē
 icurrit hō ex longa abstinetia
 aīi sp̄ualis: et cont̄ hūc defectū
 nullā aliā p̄riā medicinā hēm⁹.
 n̄ ista q̄ p̄ se est abus sp̄ualis:
 sicut in aīn habitis d̄m̄ est. **S**ic
 d̄r. **p̄sa. lvi.** Serui mei d̄medent
 et vos esurietis: serui mei bibet
 et vos sitietis. Et in p̄s. **P**asti
 consp̄tū meo mensā. adū s̄ eos
 qui tribulat̄ me. **T**ribulatioes
 enī n̄ri sūt demōes: aīū sp̄uale

auferentes. **C**ontra qd malū famis
 et sitis hec mensa parat. **H**ec etiā
 significatū est. **tho. vi.** ubi dicit
 raphael qui medicina dei voca-
 tur. de pisce quē exentari p̄cepit.
 cordis eius pticula sup carbones
 ponat. fumus eius extricat omne
 genus demoniorū siue a viro si-
 ue a muliere: ita ut nō accedat
 ultra ad eos. Et fel valet ad vnge-
 dos oculos: in quibus fuit albu-
 go: et sanabuntur. **C**uius enī cor
 dñi in assū p̄ ptes nō fuit: tñ nō
 mīma cordis eius pticula ē eu-
 thāstia. quā nobis ex tantā
 cordis sui dedit caritate: nō mī-
 ma etiā cordis eius pticula ē
 sanguis qui de late cordis fluxit.
Hec pticule sup carbones ponū-
 tur: qñ in igne cordis nū bñfi-
 cia cordis dñi nobis impensa
 recordant. **C**arbones ēi bñficia
 et iudicia sūt caritatis dei que
 nobis icendūt: et in hīs carboni-
 bus fumat p̄ deuotionē: ita qd
 fumū istū deones sustinē non
 pnt. **N**ō aut qd sic assū ē: re-
 fiat ad oēm restauratiōē spū
 alū in nobis. **Exo. xij.** **N**ō come-
 detis ex eo crudū qd nec coctū
 aqua: sed tñ assū igni. **F**el aut
 ē amaitudo passionis. in cuius
 amēoratōe hoc sacm celebrat:
 qd pro cō illūiat oculos spūa-
 les lūie grē et vitatis: ita qd oīs
 albugo tollat in oculis cordis
 de vō mūdi vanitate stracta:
ij. cor. ij. **C**ū cōuersus fuit qd
 ad dñm. aufertur velamē: deus
 enī spūs est. **S**ic g. hoc sacm

institutū est in medianā **sap. xv.**
Nō herba neq; mala gna curab-
 eos: sed sermo tuus qd sanat oīa.
Sermo inq; in v̄tute huius sacm
 misit verbū suū et sanauit eos.
 et eripuit eos de iteritū eorū.
Verbū istud in velamē tibi mit-
 tit in omni missā: p̄pter qd etiā
 finita missa. clamat opatorū.
Ite missa ē. Et p̄pter hāc missio-
 nē qua hostiā in tibi mittit ad
 nos: quā et nos sup̄ta et nos ei
 de incorporatos remittim ad eū.
Missa nomē misse accepit. Et
 de hoc exclamat in laude. **p̄s.**
Misericordia fecit mirabilū suorum:
 misericors et miserator dñs. et
 cā dedit timentib; se. Et iterū.
Gra a te expectat ut des illis es-
 cā in tpe suo. **De tpe institutionis.**
Videndū etiā est post hec de
 tpe institutionis huius sacm.
Dicit enī quidā misticia dei u-
 identes. qd si hoc sacm i medi-
 cinā morbi quē ex inedia icur-
 rit hō institutū est: tūc statim
 frō p̄cto debuit a p̄ncipio mūdi
 institui. **H**ij aut illuzores sūt: et
 nō aduertūt. qd etiā in cibo cor-
 porali nō semp ē hora amēdēdi.
Oportet enī in hora comedēdi
 tūc attendē. **V**nū qdem. ex absti-
 nētia p̄cedenti desiderū famis.
Sedm aut. qd in corpe sūt sup̄ta
 malus chimus sille i corpe est.
 p̄ malū abū comestū. **T**ertū aut
 est hora illa qua etiā v̄tute celesti
 vtant vires corpis ad abi sup-
 tionē et p̄fctm. **V**nde anq; abū
 iste daret. oportuit qd desiderū

famis in ipm exataret et sentiret.
 et sentiret ho q sine isto edulio re
 pari no poterat: et ideo qd diu p
 bonanate in illa lege refia pre
 supsit. abus iste no parabat. et
 qd diu p bona legis factorum refia
 putabat. no pabat abus: s sig
 nificabat tam in lege nature
 q in lege moysi. In lege qde ne:
 p panes angeloz q abraham fe
 at. gen. xvij. In lege aut moysi.
 p panes ppositionu. exo. xxvi. Qn
 aut fame sensit. et vidit qalit
 bn refia no potuit: tuc sub lege
 gre iste abus patus fuit. Et h
 e qd typhuam gnis dixit filij
 pdigus. luc. xv. Qnti mtenary
 in domo patris mei habundant pa
 nib: ego aut hic fame pereor.
tre. ij. Puuli petierut pane: et
 no erat qui franger eis. tre. ij. Ma
 tubus suis dixerut ubi et tritum
 vinu. tu exalarer aias suas i si
 nu matru suaru. ppter sterilitate
 et tepestare famis. Hoc g sensu
 famis exatato in hoibus: stati
 pabat iste abus: fastidientib
 eni no debebat ingeri. **S**ilit
 aut sicut dicit: scda causa q chi
 m valde malus creatus erat i
 hoie ex comestioe vetiti. q nullo
 mo fuit tenendus in corpe cu a
 bo sco: et ideo expediebat q ille
 pus p longa abstinetia d sume
 tur: et tuc demu abus sanitatis
 paret. Oportuit g q expulsi
 ua et euacuatiua ho sumet: an
 q abus iste paret. Hec aut eua
 tuatiua faciut. legis astitas
 et pphetie exhortatio: et tuc de

inde expulso malo chimo. q ex
 meito creatus fuerat. abus gre
 pfre sanitatis pabat. ecc. xxxi.
Si coactus suis in edendo mltu:
 surge e medio et vomere et refuge
 rabit te: et no adduces corpi tuo
 infirmitate. Ideo etia pu xxx. d.
Sapiens filius vomeris. Quia
 pro cto p confessione et antidotu
 pne. fellei huores st euomedi:
 anq salutaris abus exhibeat.
Et ideo oportuit huc abu diffi
 usq du felleus humor et pesti
 ferus chim ex gustu vetiti con
 tractus sentiret p infirmitate
 et medicina requireret. et tuc vo
 metur: et tuc euacuato ab alijs
 tabis ho paret et exhibetur.
Et hec e scda causa. **A**d huc 3^a
 causa e. q no erat padus abus.
 donec a virtute celesti natura
 ad sumendu abu iuuaret. **S**i
 diu eni sol ascendit i mudo. calo
 re nalem de itimis euocat ad
 exteiora: et reliquit locus diges
 tiois frigidus et destitutus. Et
 ideo p meridie qn frigus incipit
 obrepe mebris exteiorib: ex sus
 tentatioe caloris. et luis solis:
 tuc calor reuertit ad interioza.
 et sps dfortat locu digestionis.
 et tuc scdm nam sumed e ab.
Un etia petrus act. ij. arguit a
 plos ee sobrios ex hora tertia di
 tens. No eni sicut vos putatis
 isti ebry sut. tu sit hora diei 3^a
 q in tertia sol adhuc ascendit. et
 calorem de medullis corpm ad ex
 teiora educit. et nutrimentu iam
 digestu seru trahit ad nutrimentu

mēbrorū: et fluxus nutrimenti ad
 mēbra nō est impediend⁹ p̄ altius
 ab inſuptione. Sed qm̄ p̄cedens a
 bus mēbris p̄ calore et motū so
 lis iuectus ē: tūc alius abus est
 ſumēdus. Nō est autē iuectus q̄
 diu ſol et calor aſcendūt ſecūdu
 nām: q̄ motus aſceſſiois ſolis lu
 minis et caloris ſolis motus eſt
 uacuatius nutrimenti ad orga
 na exteiora. Et ideo poſt ſolis ca
 ſū a meridie ſumēdus ē abus
 ſcđm̄ nām motus celeſtis. ſicut
 dicūt boni medici. qui vim nē.
 et calorem ad celeſte referūt a cau
 lū. Et ſiliter ē in die mūdi qm̄
 q̄ ſol declinaret a meridie. Hoc
 ē in fine mūdi. nō erat pandus
 abus ſalutaris. tūc enī in veſ
 pera mūdi patus. iā mēbris va
 cuit ingeitur. abus ſalutaris. et
 tūc auide appetit et ſalubrit et
 accipit: et tūc dñs n̄r abū ſalu
 tare pauit. Et ideo cena d̄i et non
 prandiu: q̄ in fine mūdi p̄ta.
 Hec cena aliā ſe ſeptem nō habe
 bit. math. xxij. Quidā hō ſecit
 cenā magnā: et vocauit multos.
 luc. xij. Hō quidā ſecit cenā mig
 nā. apoc. iij. Si q̄s aperit m̄.
 i trabo et cenabo cū eo et ipſe me
 cū. Et ideo etiā iſte abus d̄i cena.
 jo. xij. Surgit a cena et poſit veſ
 timēta ſua. hoc ē corpis idume
 ta: et p̄ ſanguine cepit lauare
 diſcipulos. Hoc etiā ſignificatū
 ē. m̄. xxvi. et m̄. xij. ubi d̄i q̄ veſ
 pe frō diſcubuit cū xij. Qa licet
 ſtatū poſt meridie ſit pro cito q̄tū
 ad motū celi p̄medendū: tñ ad

huc ſalubre ē abſtinē vſq̄ ad veſ
 perū. donec famis p̄cedentis a
 bi cōſumat. et nutrimentū bene
 mēbris vniat. Et ideo ſapientes
 comedūt poſt meridie. parū p̄
 an̄ veſpera: q̄ nō ſtatū reſidet
 abus in locū digeſtiois. et calor
 ſbducto extiori radio ſolis reced
 ab exteiorib⁹. et obrepente frigore
 ex exteiorib⁹ corpis. calor intei
 in loco digeſtiois p̄cludit. et ſu
 gūdita extior iduat ſepnū. in
 quo abus fortit digerat. et ſic
 digeſtus i aurore ſolis caloe re
 deute it̄m mēbris nutrēdis p̄
 motū ſolis iuehat. Et ideo ma
 ne p̄medetes rephendūt: q̄ re
 cōmittūt inālem et ſultā. et q̄
 ē cōtr̄ roem. Eccl. iij. De tre cuius
 rex puer ē. et cui⁹ p̄ncipes mane
 comedūt nō ad n̄tate. ſed ad
 ebrietate. p̄ſa. v. De qui⁹ ſurgit
 mane ad ebrietate ſertanda et
 potandū vſq̄ ad veſpam: ut vi
 no eſtuetis. Dñs ḡ ea q̄ ſūt nē
 volens p̄formae hys q̄ ſūt ḡe.
 voluit in veſpa abū ſuū pare:
 vt ul' ex hoc inſtugalib⁹ homo
 diſcēt abſtinentiā. et qualiter ſe
 p̄ abſtinentiā pare debet ad a
 bū ſalutare. Et hoc ſignificās
 d̄i apl̄s. i cor. x. Primū q̄ d̄i cōue
 entibus vobis in cenā. iā nō eſt
 dñitā cenā māducae. vñ q̄ ſq̄
 enī ſuā cenā p̄ſumit ad mādu
 randū. et alius q̄dem eſuit. ali⁹
 autē ebrius ē. Nō enī expedit n̄
 ē honeſtū a apulā ſatiuitatis
 heſtine eructae ſup cenā dñi: ſ
 cū deſideio famis exinanito m̄

facimēti.

pore ad cenā dñi accede. **U**icut
 dicitur. **U**t qui esuruit et sitit
 iusticia. **H**oc ē habent plene ius-
 ticia cenā. qm̄ ipi saturabūtur.
 Hys g^o tribus de causis tepus in-
 stitutiōis agruū fuit finis mūdi.
 qm̄ sol iā cepit verge ad occasū.
 Sic enī dicitur. **Eccl. iij.** Oīa tepus ha-
 bent: et suis spacijs transeūt v-
 niūsa. **De modo institutionis.**
Quarto de mō institutionis
 huius sacri est dicendū. In
 mō aut illo oportet q^d vba dñi
 attēdant: qui ex qbusdā eoz ac-
 cipit. modus institutionis et ex qbus-
 dā collatio p̄tatis ex ordine h^o sa-
 crām celebrādi. et ex qbusdā acci-
 pit inuictio vsus istius sacimēti
 in ecclia. **Ex** hoc enī q^d dicitur accipite.
 sic dicitur. **Mat. xxvi. v. l. hūte. sic dicitur. Mat. xiiij.**
Luc. xxiij. Accipite et videte int-
 vos p̄ tō cū porrexit sacim̄. itel-
 ligit sacim̄ institutio. **Nō** enī por-
 rexit panē tm̄. s̄ porrigendo pa-
 nē in ipa porrectioe dicitur formā
 sbante: et sic porrigēdo eis sacim̄.
Et hoc ē v̄m ondit p̄ vba apli
Mat. xi. ubi sic dicitur. **Ego** ēi accēpi
 ad nō qd̄ et tradidi vobis: qm̄
 dñs ih̄sus ī qua nocte tradebat.
 accepit panē et grās agens: fre-
 git et dicit. **Accipite** et māduca-
 te. **Ex** quo accipit. q^d porrigēdo
 sacim̄ instituit in tali materia
 et in tali forma: sicut tenet in
 ecclia. **Nō** enī aliud potuit iten-
 de porrigēdo nisi institutiōez: qz
 porrigēdo significauit h^o sacim̄
 ex sua aūte p̄cede: et p̄ressu il-
 lū verbo acceptiōis et impatiuo

posito exp̄ssit dicendo. **A**ccipite
 v̄l sumite. et ex hoc mō iestabile
 donū nobis stulit. **Eph. iij.** dedit
 dona hoībus. **Et** iō dicitur. **Sapie. iij.**
Dabit illi fidei donū electū: et
 fors in tēplo dei acceptissima. **Nūl-**
lū enī sacrificatiōis nr̄e donū elet-
 tius ē: q̄ in quo ip̄e scdm̄ oīa q̄ ī
 ip̄o sūt data seipm̄ in diuis et
 hūanis. **Nec** aliq̄ fors in tēplo
 acceptior ēē p̄t: q̄ p̄tās p̄ficiēdi
 corpus xp̄i et ip̄m cōicandi fide-
 libus. **Hoc** aut mō donatiōis v-
 tit. institūedo sacim̄. ut onderet
 q^d ex sua liberali et ḡnuita lar-
 gitate p̄cedit et itima caritate:
 qua ī nobis p̄ hūc modū p̄ionis
 ēē voluit. verificans hoc qd̄ dicitur.
ps. viij. Delicie mee ēē cū filiis
 hoīm. **Sic** enī sube sue et vite r̄
 gr̄e sim̄ p̄ticipes: quibz caret q̄
 nō cōicat. **Ioh. vi.** Amē amē dico
 vobis. n̄ māducaueritis carnē fi-
 lij hoīm. et bibeitis eius sagui-
 nē: nō habebitis vitā in vobis.
Qm̄ in hoc fecit qd̄ **Sap. xvi.** dicitur.
S̄bam tuā et dulcedine tuā quā in
 filios habes ondebas: et volūtati
 vni cuiusqz eozū deseruies. ad
 qd̄ qsqz volebat cōuertebat. **In**
 mō ergo institūedi ḡnuita dulce-
 dine indicat: qm̄ impiū qd̄ ip̄at
 ī impatiuo dono largissio nobis
 dato dulcorauit. ondens qd̄ dicitur.
ps. lxxv. Paraasti ī dulcedine tua
 paupi deus. **Ieuissimū** enī isti-
 tutiōis imperiū qd̄ p̄ntep̄s stit-
 tue v̄l face p̄t ē qd̄ dicitur. accipite. qm̄
 donū sue dat magnificētie: qd̄
 oīm supplet defectū accipietis.

Hest. **L**argitus ē munera: iuxta
 magnificentiā principale. Hoc er-
 go mō instituit sacri: et reuēn-
 ter voluit accipi ab ecclia. **Q**uo-
 testate aut celebrandi ded. qñ
 dixit. **H**oc facite i meā cōmēora-
 tionē. sic dicitur luc. xxi. et i. cor. xi.
Hoc enī qd dicitur: hoc facite: dedit
 potestatem faciendi. **Q**uā facit duo dicitur
 qz ponit i impatiuo positū. dicitur
 enī collationē potestatis. qñ talis v-
 bo utitur is qui pñcep̄s ē. et auctē
 habet ad inferiorē: qz tūc idē est
 hoc facite: ac si dicitur. **H**oc facite
 di habete potestatem et auctē. et tūc
 in hoc verbo sacerdotale disci-
 pulis contulit ordinē: sic tradit
 hys qui int̄ doctores sūt pbabi-
 liores. **Q**ñ sibi vobis utitur ep̄s:
 qñ sacerdotale confert ordinē.
Quat enī sic porrigēdo calicē
 cū hostia panis. et sacrificio vi-
 ni cū aqua. **A**ccipite potestatem i ec-
 clia offerre sacrificiū deo: missā
 qz celebrare tā pro viuīs qz pro
 mortuis in noīe dñi. **S**ic ergo
 more dñi verbū facite. tradi-
 tionē potestatis ex ordine signifi-
 cat ad dñō in discipulos. **Q**ñ ei
 pñcep̄s confert potestatem tali verbo
 utitur: etiā qñ subdit qñ mīster ni-
 dyl facit. **S**icut et nos dicim̄
 potestatem significādo dicētes: sac-
 dos celebrat missā quā nō cele-
 brat n̄ sacerdos. nō significātes
 actū s̄ potestatem. **Q**ñ. **i. apo. i.**
 grās agit de tanta dignitate
 dicens. **P**ñcep̄s regū t̄re dilexit
 nos et lauit nos a peccatis n̄is i
 sanguīe suo: et fecit nos regnū

et sacerdotes deo et p̄ri suo: ip̄i gl̄ia
 et imperiū in secula seculorū amē.
psa. lxxvi. **A**ssumā ex eis i sacerdotes
 et leuitas dicit dñs. **Apo. v.** **F**ecisti nō-
 deo n̄ro regnū et sacerdotes: et reg-
 nabim̄ sup t̄ra. **psa. lx.** **V**os autē
 sacerdotes dei vocabim̄ mīstra dei.
Qñ dicit nobis **apoc. xv.** **E**rūt sacro-
 tes dei et xpi. et regnabūt cū illo
 mille annis: hoc ē p totū tēp̄ gñe.
Sic ergo in verbo dicto: collatio acci-
 pit potestatis. **S**i aut verbū idē
 ad vsū refertur op̄is. sicut inuit
 id qd addit in meā cōmēorationē:
 tūc sensus ē. **H**oc facite in meā
 cōmēorationē: et tūc in h̄. eodē
 verbo inuigit vsū. **Q**ñ **act. ij.** **C**o-
 tidie quoqz p̄durātes vnanimi-
 in templo. et frangentes ita domos
 panes: sumebant cibū cū exul-
 tationē. et simplicitate cordis col-
 laudantes deū. et habentes grās
 ad oē plebē. **i. cor. xi.** **Q**uācūqz
 tūqz manducabitis panē huius et ca-
 licē dñi bibetis: mortē dñi annū-
 ciabitis donec ueniat. **S**ic ergo dicitur
 do accipite et cetera. et sacri i sta-
 tuit et testimabile donū dedit.
Qñ aut ut pñcep̄s regū t̄re dicit
 hoc facite: faciendi illud contulit
 potestatem. **Q**ñ aut hanc potestatem ad
 actū retulit adiūgens qd in sui
 fiet cōmēorationē. pro ito m-
 iuxit vsū excēndo nos i ecclia.
 sacrificari et xpo incorporari.
In p̄mo horū mirabilis est grā.
In s̄cdo dignitas imensa. **I**n t̄rio
 v̄o sacrificio cumulata. **D**e p̄mo horū
 dicit **hest. x.** **V**alde mirabilis es dñe:
 et factes tua plena grāz. **Joh. i.**

De plenitudine eius omnes accepimus
 gratiam pro gratia. De secundo dicit apostolus. ij.
 cor. iij. Donec eos nos fecit ministris
 et nos noui testamenti. non habet solum spiritum.
 i. cor. iij. Sic nos existimet homo ut
 ministros christi: et dispensatores misteriorum
 dei. De tertio dicit ad eadē litteram
 can. vij. Venter tuus sicut aereum
 vitium: vallatus liliis. Ac si dicat.
 Venter tuus qui ex gustu vitium
 sapientia et doloribus plenus fuit. Si
 autem aereum vitium sepius sumpto
 sacramento corporis domini coacturata habet
 sanctitatem: et liliis castitatis men-
 tis et corporis est vallatus undique: quod
 plena attingit ex usu sacri virtutis
 sanctificatione. **De materia huius sacri.**
 Et ideo hic oportet inquiri
 de materia et forma huius sacri.
 Circa quod duo inquiri est necessarium: scilicet
 quod sit materia. et quod sit forma. Circa
 materiam autem quibus dubitata a sanctis
 patribus inveniuntur. Quorum primum est.
 ad quod oportet circa sacramentum corpora-
 le esse materiam. Secundum autem quod sit
 huius sacri corporalis materia. Ter-
 tium autem quod sit modus transsubstanti-
 ationis huius materie in corpus christi.
 Circa ad quod oportet manere atti-
 dentia predeces materie: per transsubstanti-
 ationem in corpus christi iam factam. Quoniam
 tunc autem est qualiter ibi manet illa
 accidentia. Hec enim a sanctis patribus
 inquisita sunt ante nos: quibus in quibus
 dicitur eorum determinatio sit valde ob-
 scura. **Ad quod oportet circa sacramentum
 corporalem esse materiam.**

Quoniam autem circa primum quod
 oportet in sacramento esse corpora-
 lem materiam propter tres causas. quod

prima scilicet. de ratione sacri. scilicet de causa
 institutionis sacri. tertia ex imperfectioe
 hominis in usu gratie sacramentalis. Prima
 igitur causa. quod sicut dicit beatus augustinus. quod sa-
 cramentum est invisibile gratie visibile signum
 nisi cuius imagine gerat et causa
 existat. Visibile autem signum non
 potest esse nisi invisibili aliquo corpore
 sumptum. quod corpus est sacri elemen-
 tum. quod ex ipso sacramento ponitur corpora-
 litate: sicut naturalia corpora ponuntur
 ex elementis. Et ideo dicit magister hugo
 de sancto victore in libro suo de sacramentis.
 quod sacramentum est visibile et corporale ele-
 mentum ex institutione divina sig-
 nans. ex similitudine representans. ex
 sanctificatione invisibile gratiam confe-
 rens. Cuius igitur eucharistia sacramentum
 est in genere sacri ponitur. et definitio
 generis tota saluat in specie oportet
 quod eucharistia visibile sit sa-
 cramenti elementum quantum ad materiam.
 Et hec est causa prima ad eruditionem
 ordinata: quod ex visibili elemento et
 proprietatibus eius erudit nos dominus
 quid conferat invisibili gratia in sacramento.
 Unde paulus ad titum. ij. Appropinquat ei gratia
 saluatoris nostri omnibus hominibus erudi-
 ens nos: ut abnegantes impietatem
 et seclavia desideria. sobrie et iuste
 et pie vivamus in hoc seculo. Ad hoc
 enim visibilia signa sacramentalia
 instituit. ut erudirem de gratia quam
 ipse in sacramento in nobis efficit. **psal.
 xlviij. Ego dominus doces te vitula et
 gubnas in via quam nescas. Non
 enim sentirem has sacramentales
 gratias: nisi signis visibilibus erudi-
 rem. Propter quod dicit gregorius. quod eadem ipse
 christus visibilis effectus est. ut ex vi**

sibilibus ad invisibiles gratias erudiamur. Hinc est etiam quod multis apparitionibus patribus ad sensum visibilia proposuit: ut ex omnibus illis ad invisibilia erudirentur. osce xij. Ego visiones multiplicavi eis: et in manibus prophetarum assilatus sum. ps. Tunc locutus est in visione cum sanctis et dixisti: posui adiutores super potentem. Super omnibus hiis formis visibilibus in invisibile docuit gratie effectum: quem spiritualiter intelligimus. Quia visibilia per similitudinem ad invisibile gratiam operantur. ut quod dicit daniel. x. quod intellectu opus est in visione. quod per intellectum oportet corporalia ad spiritualium acceptationem preparare. Et ideo dicitur beatus augustinus quod sacrificium propter speciem corporalem quam ingerit sensibus aliud facit in notitiam venire. Et propositio propter quod ibi ponitur non est exceptiva sicut quidam male intelligentes existimant. sed potius ponitur ibi pro iuxta. ut sit nota similitudo. et sit sensus quod propter hoc est iuxta speciem suae formae corporale quam ingerit sensibus. aliud spirituale per similitudinem translationis super tum facit venire in notitiam mentis. Et hoc dicitur hugo quod est ex similitudine representans. **S**ed autem causa quod sumitur ex institutione sacrificii est ibi. Dicit enim quod sacrificium verius est. et elementale et corporale habet naturam. quod quia homo superbiendo per creaturam libidine recessit a deo. dignum fuit ut subiectus corporali elemento salutem quaereret in eodem in quo perdidit salutem et hoc maxi-

me in isto effectu est factio considerando materiam secundum gen. quod in edulio corporali homo perdidit vitam. Ideo constitutum est ut in edulio corporali vitam recuperet: et ideo oportuit ut abus spiritualis materia habet corporale. Et quidem vinum est secundum gen. quod in edulio et non secundum convenientiam speciei: quod vitam perdidit homo in fructu ligni vitae. Vita autem invenit in specie panis et vini. qui tamen panis corpus est in ligno crucis: et ideo dicitur fructus ligni vite. ij. R. xvij. En colligo duo ligna ut faciam illud: hoc est panem et filio meo ut comedam. **N**ec ista sunt elementa de quibus dicit paulus gala. iij. sed potius sunt elementa in quorum effectu deus constituit salutem nostram. Quia quibus talibus corporalibus elementis salutem non alligavit: tamen in istis elementis salutem invenit et perdidit vitam: quoniam non requiritur nisi articulus naturae et non contemptus religionis elementum sacramentale excludit. Un. et ps. m. lxxvi. Elementum corporale exhibens demonstrans dicit. Accipite et manducate ex hoc omnes. Hoc est corpus meum quod pro vobis tradet in remissionem peccatorum. Et sicut dicit demonstrans sanguis sub specie vini. Hinc est quod dicit io. vi. Ego sum panis vivus qui de celo descendi: si quis manducavit ex hoc pane non morietur in aeternum. Quis est homo per naturam illam qua factus est ad imaginem dei superior sit omni corpore

inaiato: tñ q̄ se p̄cō subdidit p̄
 ōcipiam rei corpalis. iuste hūi-
 atus ē ut salutē q̄rat in eo qd̄
 ſc̄dm̄ n̄am̄ in ſuis eſt ip̄o. ut ſic
 ſanct̄ ſup̄bia eius: q̄ voluit eē
 equalis ei qui eſt ſup̄ oīa p̄ co-
 meſtionē corpalis elem̄ti vet̄i-
 ti. Ja. iij. et. i. pe. v. Deus ſup̄bis
 reſiſtit: hūilibus aut̄ dat gr̄az.
 Hinc ē qd̄ d̄r. pu. ix. Deite come-
dite panē meū. et bibite vinū.
qd̄ miſi au vob̄. Quia in corpali
 abo vitā p̄di diſti. Ideo ego cor-
 pale abū paui vobis: in quo vi-
 tā inuētiatis. Hic ē qd̄ de ſap̄ia
 q̄ eſt filius dei d̄r. pu. iij. Lignū
 vite ē hys qui apprehenderūt eā:
 et qui tenuerūt illā bt̄is. Jo. vi.
 Opam̄ nō abū qui perit ſed q̄
 p̄manet in vitā et̄nā: quē pat-
 meus dabit vobis. Hec ē ergo
 ſc̄dā cauſa. **C**ercia aut̄ cā eſt
 quā tangit bt̄is d̄poniſy q̄ ſi-
 aut̄ d̄r. impoſſib̄ ē nobis lucē di-
 uinū radiū. niſi ſacris velam̄
 bus arcūuelatū. Eſt enī homo
 matiale valde habens itell̄m̄.
 qui deo q̄ diūgit ſenſui et p̄ma-
 ginatioi. pari p̄t̄ v̄l̄ nichil ac-
 t̄pe ſp̄ualū. n̄ in ſilitudie cor-
 palū ſibi illa p̄ponat̄. Et hoc
 eſt qd̄ d̄r. ſap. ix. cogitationes
 mortalū timide et inite p̄u-
 dentie n̄e. Corpus enī qd̄ cor-
 rūpit̄ agguat aiām. et depri-
 mit t̄rena ihabitatio ſenſum
 multa cogitantē. Hec ē ergo
 cauſa. q̄ ſp̄ualia ſn̄ quib̄ nō
 ē ſalus. et q̄ nos oportet ſare:
 quēiens fuit nos docē ſub ſili-

tudie elem̄ti corpalis. **V**ra-
 tiā enī reſectiois ſp̄ualis non
 itelliget hō carnalis ſn̄ ſilitu-
 dine corpali: ſicut d̄r. bt̄s ḡḡoz.
Regnū celozū ideo t̄renis rebus ſi-
 mile eē d̄r. q̄tenus ab hys q̄ aiām
 nouit ſurgat ad incōgnita q̄ nō
 nouit: et p̄ ea q̄ v̄ſu didicit. diſ-
 tat am̄ae q̄ neſat. Vn̄ ſap. ix. d̄r.
Difficile eſtimam̄ q̄ in terra ſūt.
 et q̄ in p̄ſpectu ſūt in cūm̄ q̄ tā la-
 bore: et q̄ in celo ſūt q̄s inueſtiga-
 bit. Vn̄ p̄ oīa huiusmōi oportet
 hoīem manu duci ad celeſ-
 tū intellectū: et hec eſt ſcala
 iacob p̄ quā aſcendit ad celozū
 ap̄tione. et noticiā diuinorū.
 gen. xxvij. ubi d̄r. q̄ vidit ſcala
 aiām ſum̄itas celoz̄ tangebāt:
 et d̄nm̄ in iux̄ ſcale de ſup̄. Et
 p̄ ſilitudinē corpaliū tr̄ſlatioe
 ſc̄dā ad ſp̄ualia celeſtia agnoſca-
 mus. Et hoc de d̄r ſap. x. Iuſtū
 deducit d̄ns p̄ vias rectas. et of-
 tendit illi regnū dei. et dedit illi
 ſc̄iam ſc̄oz̄: q̄ vie r̄e ſūt quaſi
 poſſibile ē hoī ſc̄dm̄ itell̄ctū
 ambulāe matiale. et ille ſicut
 ſcalis ſilitudinū corpaliū ad no-
 ticiā eleuet̄ diuinorū: et in illis
 ōnditur ſibi regni dei miſteri-
 ū: et datur ſibi noticiā ſc̄itatis
 ſacramentoz̄. Hec ḡ. cauſe ſunt.
 p̄pter quas in ſacrō quēiens
 eſt eē corpale elem̄tū. **Que**
 ſit huius ſacramenti corporealis materia.
Secūdo d̄r habem̄ q̄ cor-
 poralis elem̄ti ſba iſtū
 ſacri ſit matia. Ja. an̄ i. p̄miſſ
 in quib̄ de t̄no ḡne ſacri locuti

sum & non sum est: quoniam oportet esse
 materia panis de frumeto. et ma-
 teria vini. **S**unt tamen qui quodam di-
 cunt contra hoc dicentes. quod ex quo
 hoc sacramentum totum ecclesie ubique
 per totum orbem terrarum diffuse datum
 est. quod debet habere matiam que in
 toto terrarum orbe posset inueniri.
 nec triticum autem nec vinum contra in-
 uenit: quod in terris a quilonibus
 glaciali frigiditate costrictis. non
 triticum nascitur. nec vinum. Et sic
 cum in terris illis diffusa sit ecclesia.
 videtur quod illa pars ecclesie frequenter ta-
 to periret sacramento: quod valde inconueni-
 ens esse videtur: ex quo in eo consistit ne-
 cessarium remedium contra peccatum.
Ad hoc autem obicitur. quod ex siliis
 esse duerens est nutrimentum. Carnes
 autem silioreb sunt aplexiori humane
 quam panis: et carnes dominus per terrarum
 spacia inueniunt quam triticum: et sic
 videtur quod carnes aliquid huiusmodi sacra-
 menti debent esse materia. **A**d hoc autem
 et ad omnia silia dicimus. quod si omnia que
 in nutrimento attenduntur sibi consideren-
 tur: non inueniuntur a deo naturale et con-
 nutrimentum. sicut triticum et vinum.
Ea autem sibi puritas est complexiois
 equalitas: quod triticum est moderate
 calidum et humidum. Sunt etiam sibi
 subtilitas ad penetrandum et ni-
 trimenti hesibilitas. quod non facili-
 le a membris auellatur: et cetera
 que in animalibus determinata sunt
 tam de pane de frumeto. quam de
 vino. Et ideo nulla est materia
 huiusmodi sacra-menti nisi panis et vinum. Aut
 ubique sunt aut de facili aut de
 propinquo ad usum sacra-menti adducuntur.

Si autem alicubi non inueniretur
 aliquis et non deceptus religionis
 facticulus necessitatis hoc efficeret.
 dicimus in libro augustini. quod ideo deus
 sacramentis suis gratiam suam non allu-
 grauit: quod gratiam suam sacramentale
 etiam sine sacris in hominibus fide
 et deuotione ad sacramentum operatur.
Et hoc vocatur spiritualis preceptio
 sacra-menti. Et in hoc casu dicitur **hinc**
augustinus. Ut quod paras dentem et ven-
 tre. crede et manducaasti. sicut et
 ille in quo baptismus non est ex co-
 ceptu religionis. sed per articulum
 necessitatis excludit non amittit
 fructum baptismi sed baptizatus
 baptismum flammis in spiritu sancto repu-
 tat. **A**d hoc autem ordinata est manduca-
 ratio spiritualis: qua christus in corpore
 sicut in pharibus dominus est. **A**d hoc
 autem quod de carnibus obicitur. dicendum
 quod caro in genere similior est carni
 quo ad exigentiam omnium eorum que
 conueniens faciunt nutrimentum. caro
 non est propinquius et conuenientius
 nutrimentum. **E**a sicut dicitur phara-
 ois caro inflatur: quod non facit triticum.
Sed tamen hoc non attendit. sed quod con-
 gregata in pane et vino inueniuntur
 que faciunt naturaliter abum et potum. et
 quod se ipse grano frumeti et viti
 operantur. et papue quod christus per mitem
 hoc sacramentum in pane de frumeto et
 vino instituit. **O**portet igitur huiusmodi
 sacra-menti esse materia panem de frume-
 to et vinum. **Gen. xxvij.** Frumento
 et vino et oleo stabiliui enim. **O**leum
 enim ad unctiones gratie sacramentalis:
 quod omne sacramentum est in parte ce-
 medium. **S**ed frumentum et vinum sta-

bilit̄ ad corpale et spūale nutimē
 tā. Deut. xxxij. Oculis iacob in
 terra frumētū vini et olei. Et ex
 hys idē accipit̄ qd̄ prius: qz̄ sep̄
 oleū ad vntionē refert̄ gracie
 sacmētalis. ps. A fructu frumē
 ti vini et olei sui. multiplicati
 sunt. multiplicatiōe spūali. qz̄
 fideles multiplicant̄ ex sacmen
 toy paratiōe. zacha. ix. Qd̄ est
 cū bonū eius. aut qd̄ pulchrū
 eius. n̄ frumentū elcōy. et vinū
 germinās virgīes. hoc ē virgīe
 as mētes. Hoc enī ab ipis noi
 bus accipit̄. qz̄ frumētū a v̄bo
 fruor frueris diuat̄. eo qz̄ ipm̄
 p̄ alys fructū facit nutritiōis.
 Et vinū diuat̄ a vi. eo qz̄ vim
 spālem habet ad potandū mē
 bra. si tpatū et ordinate sumat.
 Hoc signū figuratū est eze. lxxvij.
 ubi de tyro d̄. Juda et tra isrl.
 ipi institores tui in frumēto primo.
 Circus enī angustia it̄ceptat̄. et
 significat eos qui ex āgustia mū
 di addōm̄ cōuertūt̄. De qb̄ ipse
 d̄. Deite ad me om̄s q̄ laboratis
et onerati estis: et ego iheria vob̄.
m̄. xi. Illi ei frumētū se nutrites
 et stabiles in grā h̄re nō pnt̄ n̄
 ex iuda qui clerū significat: et
 ex tra isrl̄ q̄ significat pplm̄ v̄li
 gōis xpiane. Mat̄. xv. Qu
 licet syrophenisā q̄ p̄ma panē
 filioz̄ a d̄no petiuit. de finib̄ tyri
 et sydonis legit̄ fuisse egressa.
 qz̄ venationē cupiditatis scāla
 ris. et āgustias mūdi dimisecat:
 ad fidē xpī cōuersa. Hec igit̄ est
 causa q̄e sacm̄ eucharistie tale

habet materiā. De summodi t̄n̄s
substantiōis huius materie i corp̄ xpī.
Modus aut̄ t̄n̄s substantiōis
 huius materie in corp̄ xpī
 valde difficilis ē ad de
 terminādū. ideo qz̄ nullus modus
 n̄alis motus et mutatiōis ē cui
 d̄cordat. Constat enī qz̄ in nat̄a
 nō sūt in gr̄ie n̄ due mutatiōes:
 quarū vna vocat̄ de subiecto ad
 subiectū. aliā aut̄ vocat̄ de non
 sbiecto ad subiectū. aut de sbiecto
 ad nō subiectū. **S**ubiectū autē
 ut d̄. autēna. vocat̄ ens i actu
 scdm̄ formā suā. et ēē suū subale
 saluatū. s̄ mutātū scdm̄ ēē v̄l
 form̄ que fit in ip̄o sicut i motu.
 scdm̄ locū idē ens i forma et ēē
 sbalibus saluat̄. mutat̄ scdm̄ i
 nouationē situs q̄ fit in ip̄o: et
 ideo ē de subiecto ad idē subiectū
 sbali situ v̄l motu mutātū. In
 alteratiōe aut̄ et augmēto idē
 saluat̄ subiectū in for̄ sbali t̄ēē.
 vaiatur scdm̄ accidētia q̄ntitat̄
 v̄l qualitāt̄ q̄ fuit in ip̄o. Talis
 aut̄ mutatiō p̄pe motus vocat̄.
 et nullo mō p̄t poni in sac̄o. quia
 sbiectū panis et vini scdm̄ subalē
 formā et ēē panis et vini nō sal
 uat̄ in corp̄e xpī et sanguīe: q̄a
 corpus xpī nō est materialis et sb̄
 stantialis panis v̄l ēē sbalis pa
 nis. nec sanguis xpī ē vinū i ēē
 et forma vini subalib̄. Et si cor
 pus xpī panis dicit̄. et sanguis
 vinū. hoc ē scdm̄ methaphorā t̄
 nō scdm̄ p̄dicatiōne p̄riā et sba
 lem. Dicit̄ de jo. vi. Ego sum pa
 nis viniū qui de celo descendi:

si quis manducauerit ex hoc pane
 uiuet in eternū. Et sic ibid dicitur.
Hic ē panis uini. qui de celo des-
 cendit: et alia hmoi. m. vi. Pa-
 nē nēm supsbalem danob hodie.
Et luc. xvi. Panē nēm cotidianū:
 et alia multa iucūnt. Patz i.
 qptalis modus motus nō est in
 sacramento: et ideo nō possū dicitur.
Iste panis ē corpus xpi. nec itim
 dicitur possū corpus xpi fuit pa-
 nis et sanguis xpi fuit uinū: q
 nullatalū locutionū vera ē.
 nisi in hys q nālem hnt motū:
 et suba eorū saluata ē i utroq
 terminoz illius motus. Sicut
 dicit q petrus ē supra qui fuit
 i ferus. ul' q petrus ē albus q
 fuit niger: ul' q petrus ē mag-
 nus qui fuit pius. **C**amen
 hys q dicitur contrariū uident
 uerba canonis pmissa ubi dicitur.
Supplices te rogam' opes deus.
 iube her pferri p man' sancti
 angeli. in subline altare tuū:
 ex quo uidet qd id qd in fuis ē
 localit' moueat' et locat' corpi
 xpi qd ē in celis et addatur ei.
Ad huc aut' fortius obiatur
 et hoc qd ancedit parū i cano-
 ne. statū post' pfectionē. ubi dicitur.
Vnde et memores dñe tam bte
 passiois. necnō ab inferis i sur-
 rectionis et in celū tā glōse ascē-
 siois offerim' p clare maiestati
 tue. de tuis donis ac datis. pa-
 nē uite etne. et calicē salutis p-
 petue. **I**bi enī post' pfectionē
 et cōfectionē iam pactā adhuc
 dicitur panis et calix. qd calidā ut

iam dudū durim' sonat potione.
 q uinū ppre ē scdm naturā. **V**i-
 detur g' forte alicui ppter hoc qd
 sub forma corpis xpi saluata sit
 sba panis. et sub forma sanguis
 saluata sit sba uini. **A**d her at
 et filia soluenda multū labora-
 uerūt antiqui. et defecerūt san-
 tantes scrutinia. et diuisi sūt i
 diuisas opinionēs erroneas. tres
 s' opinionēs qd in an' habitis in
 durim'. **P**rima enī opinio ad
 scdō inductā dicebat obiectioē
 dicitur. q qn dicit panē san' uite etne.
 q sensus ē. q est uē panis factus
 p cōsecrationē significās panē ce-
 poris xpi. qui spūaliter sup' ē
 panis uite etne. **E**odē aut' modo
 dicitur de hoc. et calicē salutis ppe-
 tue. **H**ic ē quasi uē calida potio
 uini. significās spūaliter sanguis
 xpi. qui ē calix salutis ppetue spū-
 aliter et nō sacramentalit' sup'us.
Quia isti cōcedūt q nec corpus
 xpi uinū. nec sanguis xpi uerus cō-
 tinet in sacro. sed significāt tm:
 sicut et lapis significat xpm. et
 alia qdam de ipso pabolice dicta.
Istā aut' opinionē nos in an' habit'
 pbauim' eē heticā: et ideo hanc
 solutionē eā heticā reputam'.
 firmū credentes et simpliat' cō-
 fitentes. q corpus et sanguis ue-
 ratit' qd traxit de uirgine. et sus-
 pensū est in cruce et resurrexit
 a mortuis. ascendit in celū. et
 regnat in eq'itate p'ris. in tota
 sua uitate et naturalitate. et
 gl'ā et gl'ā sub sp'ebus sacri cō-
 tinetur i altari sub manib' sa-

sacerdotis post effectioez. **Phana**
 est q^d hui⁹ moi insio. **I**deo ve
 scda opio q^d dicit. cu^m sba panis
 saluata ibi corpus xpi cotineri;
 et dicit sanguinez xpi cotineri cu^m
 sba vini saluata. **E**t videt ad ea
 que obiecta sut. q^d in veritate p
 ma supius noⁿ soqant p delati
 one inferior ad supiora. **Q**uia
 sacerdos cotinens accipit sbam
 panis q^d in ifimo e. et sba^s vini
 q^d in fuis est in calice. et illa duo
 corpi xpi noⁿ vniuntur qd^d est in
 dextera patris. et etia in altari cu^m
 sba panis et vini. **S**ed cu^m dicit. iube
 hec pferri p man⁹ sa^m angeli tui
 i subline altari tui. dicit q^d sen
 sus e. iube hec. hoc e^t significata
 p her pferri p man⁹ sa^m. **S**igni
 ficata aut p her sut ecclia mili
 tans. p modu^m qui oli a nob⁹ de
 terminatus e. **E**ta scilz sicut pa
 nis ex multis fit purus granis.
 et sicut vinu^m ex multis fluit et
 fluit vuis: ita ecclia ex mlis
 colligit fidelibz pro quibz orat
 sacerdos. ut ad altare gle celestis
 in hostia deo p man⁹ sa^m an
 geli ferant. et sic ecclia militas
 triumphanti iungatur. **Q**ue litz
 insio in pte queiens sit. tñ q^d su
 p qd^d noⁿ catholicu^m fundat qd^d
 ista supponit opio: ideo in nul
 lo mo^o place potest. **F**undat eni
 sup hoc q^d panis in corpus xpi
 noⁿ trissbetur. neq^z vinu^m in san
 guine: sed tm^o ibi panis et vinu^m
 ad significandu^m in sacro assumu
 tur: et hoc e^t cont^{ra} catholicu^m ve
 ritate. et cont^{ra} verboru^m xpi sig

nificatione. quib⁹ dicit. **A**ca
 pite hoc e^t corpus meum. **E**t non
 dicit. **A**capite in hoc. ul^l cu^m hoc
 e^t corpus meum: sicut nos supius
 ondimus. ubi de ista scda opio
 ne e^t disputatu^m. **A**d huc aute
 scdm hoc io. vi. noⁿ debuiss^{et} dicit
 se. **C**aro mea ve est abus. et
 sanguis meus ve e^t potus. sed
 dixisse debueat. **C**aro mea sig
 nificat. ul^l est in vo^o aboul^l cu^m
 vo^o potu: quoz nichil significa
 tur in snia verboru^m xpi. qui tm^o
 veritas est. **E**t de verbis suis dicit
 apls. y. cor. i. **N**o est in illo est
 et noⁿ. s^{ed} est in illo e. **Ph**anu^m ea
 a valde reputo q^d xp^us in sacro
 veritatis hui⁹ moi locutionibz
 tropicis et iⁿpprijs vtat. **E**t etia
 ista infideli iudicam⁹ insione.
Sed scdm tertia^m opione^m q^d so
 la catholicu^m tenet veritate diu
 in. q^d in veritate sicut pbat ob
 iectiones iducte. nullq^o modus
 motus e^t quo panis saluatus
 moueat ad natam corpi xpi.
 et calix ad forma^m sanguis. **E**t
 qd^d d^{icit} in canone. **I**ube hec pfer
 ri i subline altari tui. optime
 dm est scdm fide^m catholicam.
Diceat eni xps. io. iij. q^d nemo
 ascendit in celu^m. n^{isi} qui descendit
 de celo. filius hois qui e^t in celo.
Et ideo orat sacerdos. ut ecclia
 militas q^d corpus xpi mysticu^m
 e. icorpata veo corpi qd^d i sacro
 veissime cotinet. p effm hui⁹
 nutrimeti icorpata. vtute cor
 pi xpi cu^m icorpatur. ascendat
 ad altari maiestatis dine. ut ibi

in gloria sibi offerat: sicut hic offerat in sacramentali grā. Decorat ut hoc fiat motu locali. q̄ motus localis ibi nullus ē. sed hoc fiat acceptatōe dei patris. q̄ si sit acceptū manibz angeloz incorporādos x̄po p̄ glām. sicut acceptat hic incorpato x̄po in sacri grā. Vñ etiā altāe sublimē maiestatis dei x̄ps est secundū hūanitatē. in q̄d offerim? q̄n sibi sc̄dm glām incorporamur.

Ad aliā autē dicim⁹ objectionē. q̄ q̄n dicitur panē sc̄m vite et̄ne. intelligit vñ corpus x̄pi sub spē patris obtentū. Qñ enī dicim⁹ panem sc̄m vite et̄ne. extra hit nomen panis ad significandū nō panē materialē. qui sātate et vitā et nā offerre nō poterit. s̄ v̄tute illoz adiectoz cogit supponē panē spūalē qui ē corpus x̄pi sub figura panis. ut sit sensus offerim⁹ materialit et sacramentalit corpus filij tui. qui ē panis vite et̄ne. Similiter autē dicendū ē ad ea q̄ sequuntur. et calicē salutis p̄petue. Et iste sūt catholice r̄siones. et ideo firmi⁹ tenendo.

Sc̄dm ḡ ea q̄ dicta sūt patet q̄ nullū mod⁹ motus nālis ē q̄ moueat panis ad formā corpus x̄pi. v̄l vinū ad formā sanguis x̄pi. Et ideo locutiōes tales motus significantes. nō sūt recipiēde. nec a sc̄is tales locutiōes an nos posite multū inveniunt. Mutatio autē in p̄habitis notat q̄ est de nō s̄biecto ad s̄b̄m sicut gñatio. v̄l q̄ est de s̄biecto ad nō s̄b̄m. sicut corruptio. talis autē mutatio vi-

det esse panis in corpus dñi. et vinū in sanguis. Quia an⁹ ofertioes in orōne canonis dicitur sacerdos. ut nobis corpus et sanguis fiat dñi n̄ri ihu x̄pi. si autē fit. tūc oportet q̄ sc̄dm s̄b̄am patris mutet in corpus x̄pi. q̄ nō fit n̄ q̄ sit mutatus q̄n dicitur fieri simpliciter. nō enī simpliciter fit petrus si dicat q̄ petrus fit albus. Adhuc autē hoc videt accipi ex verbis ambrosij. q̄ dicit q̄ sermo x̄pi creatas mutat. et intendit q̄ panis mutat in corpus x̄pi. Adhuc idē ambrosij dicit q̄ x̄ps conuertit panē in corpus suū. et vinū conuertit in sanguis. Coniungere autē ē idē q̄ mutare. Fortius autē obicit q̄dā dicitur. q̄ mutatio est panis in nō panē p̄ ofertionē enī nō est panis s̄ corpus x̄pi. Dis autē mutatio esse in nō esse. corruptio videt. Ergo q̄ in sacro est mutatio corruptio panis eodē modo probatur q̄ ibi ē mutatio gñatiois. q̄ de pane q̄ ē nō corpus dñi. fit corpus dñi. Ergo fit hic mutatio. de nō esse corpus dñi in esse. Talis autē mutatio ē gñatio. Videt ergo q̄ corpus x̄pi ibi gñetur ex pane. q̄ valde absurdū ē. nō t̄m p̄ fide s̄ p̄ p̄phias. q̄ sc̄dm hoc corpus ex virgine sepe gñaret. et sc̄dm hoc id q̄ est et manet et gñaret. Et sc̄dm hoc imutabile et incorruptibile et glōsū gñaret. q̄ omnia sūt valde absurda. Adhuc autē in omni mutatioe substantiali idē s̄biectū q̄ ē matia. s̄biectū v̄tūq̄ r̄ minorū mutatiois. si ergo talis

est mutatio panis in corpus christi. et
 eadem materia subicitur panis forme
 et forme corporis domini. et sic panis cor-
 poris christi efficitur materia. **C**onstat autem
 purissime gutte beate virginis opati-
 one sancti spiritus formate. sunt vera ma-
 teria domini corporis. Ergo dominum corpus
 efficitur de duabus materiis. Quod autem
 de duabus in se diuisis materiis ge-
 neratur. non est idem. quod dicitur philosophus. quod
 diuisiua mutantur per suas materias.
 ergo non est idem corpus quod efficitur
 in altari. et quod natum est de virgine.
 quod christiana fides penitus abhorret.
 sicut falsum et impossibile et hereticum
Ad huc autem mutata substantia panis
 in corpus domini. aut manet materia
 panis quanta est materia corporis domini
 aut annihilatur. Si dicitur quod manet
 tunc ab initio institutionis huius sacri-
 et frequentationis in ecclesia. magna
 valde corpus christi habet adiectioes.
 Si autem dicitur quod annihilatur. tunc
 frustra ponitur. ut annihilatur. et
 melius esset non ponere quam sermone
 domini creaturas annihilare. **A**d
 huc autem hic oportet de iure ha-
 bitudines propositionum quod denotent
 quod dicitur de pane fit corpus christi. quia
 sicut iam patuit propositiones iste
 non possunt denotare habitudines or-
 dinis terminorum mutationis. Sicut
 quod dicitur ex mane fit meridies. quia
 secundum hoc sensus esset. ex pane fit
 corpus domini. Ac si diceretur. per panem
 fit corpus domini. Et tunc quereretur.
 quod si manet de pane utrum manet
 materia eius vel esset annihilata.
 et reduceretur eadem inconuenientia quod
 panis inducta sunt. Sic ergo patet magis

na difficultas in verbis denota-
 tib9 mutatione circa corpus christi.
Ad huc autem cum dicitur ex mane fit me-
 ridies. propositio non simpliciter deno-
 tat ordinem. quod sicut idem nunc secundum
 substantiam manens subicitur de forma
 eius quod est mane. et sub forma eius
 quod est meridies. non diceretur quod ex
 mane fit meridies. Sicut quod dicitur
 in die ex puero fit vir. Ibi enim in to-
 tamutatione fluctus etatis idem
 subicitur. quod est sub forma viri. Et sicut
 idem est quod fertur in puero et viro
 in tota intermedia mutatione. ita
 idem est nunc in tempore pueritiae et vi-
 litatis et in toto intermedio tempore.
 et autem idem secundum substantiam et non secundum
 esse. sicut idem est quod fertur de pueri-
 tia in virilitate. quibus non sit idem
 secundum esse. Si ergo talis habitudo no-
 taretur in propositione quod dicitur de pane
 fit corpus christi. quod oportet quod tunc or-
 dine successiois ad unum subiceretur
 quod idem esset in substantia in pane et in
 corpore christi. et hoc absurdum est et
 paulo ante probatum. **A**d huc autem
 omne quod mutat prius est in medio
 quam in extremo. si ergo de pane fit
 corpus christi. oportet quod substantia panis
 vel materia prius sit in aliquo quod est
 medium inter corpus christi et substantiam
 panis. et tunc neque esset panis ne-
 que corpus christi. quod est valde absur-
 dum. **A**d huc autem nunquam fit ad ex-
 aliquo. nisi per alterationem nature
 vel artis. Si ergo de pane fit cor-
 pus christi. oportet quod in pane fiat
 alteratio. omnis autem alteratio est mu-
 tatio secundum qualitatem. Oportet ergo
 quod qualitates panis non maneat. ut

fut color figura sapor et odor. qd e
 cont sensu. qz oia hec mane vide
 m^r in sacro. **S**iliter aut obicit
 cu diat. de vino fit sanguis xpi.
 oia aut hec difficultate faciut
 circa sacm. qz no habem^r quib⁹
 verbis exprmam^r fide niam ad
 plenu. et ideo i istis oportz val
 de caute uti verbis. Et qm facti
 vrbis utitur. ad motu vl mutati
 one ptinetibz. oportet vba scoz
 pie interpretari. sicut et xpi pui
 habebat itellm. qm is itellm
 sui verbis ppiis no expresserut.
Ad solueda ergo ista difficul
 tate dicim^r. qz sicut xps assume
 do sibi natam huana. spali et su
 pnaali vsus e assumptioe et mu
 tatioe. Et sicut i unedo sibi ho
 mine assumptu spali et supnaali
 vsus e unione. ita in sacri ofe
 spali xps vtit^r mutatioe et sup
 naali. **C**u eni in omi assumptioe
 ppositiois natalis qut ptes co
 positiois assumatur. sic assu
 matur. qd vnu est formale et
 alteru matiale. ul' ambo vna
 tur in ticio qd formale e respu
 duoz. sicut corpus et aia assu
 mutur in copositioe hois. et ho
 scdm roem constituit ex istis du
 obz. et ideo ho neqz corpus est
 neqz aia. sili aut dei nona vsq
 e assumptioe. q decebat auctore
 nature. natam corpus et aie et
 faciundo et uniendo assup sit.
Et hoem et corpe et aia ronali
 factu sibi unuit. no ut duas p
 tes qui vna formal eet et alia
 matialis. qz nec huana nata

matialis e ad diuina. nec diuina
 formalis ad huana. qz sic actus
 eet et p fco huane nata diuina.
 et eet huana nata in forma dei
 tatis assumpta. **E**t ex hoc se qz et
 qz xps no eet verus ho. qz denoia
 tio fit ab eo qd est foze. et nome
 in se ptinet rone et qd ditate dif
 finitua. et sic xps in qd ditate
 diffinitua eet deus et no eet ho.
 et ideo assumptio no est natalis
 salz gre q vocat^r assumptio digna
 tiua. qua filius dei dignatus e
 assume natam huana scdm au
 dina in vna psona. ita qz qz
 fut de vitate huane nate ma
 net in ea sive sint nalia sive
 formalia. **E**t qz qz scdm vitate
 fut coueientia nate diuine ma
 net in ea. ita qz vna altera no
 cosumit. nec ifirmado ad alia
 spem trahit. **S**iliter etia vnie
 do sibi ex corpe et aia fcm. sic v
 niuit ut no tertiu ex duobz co
 stituet. s potius sibi in se exis
 tentē et etnu unuit. ita saluz
 ut hic ho sit ide filius dei. q ab
 etno genit^r e a pre. **E**t etia v
 nie do sibi hoem sine omi mu
 tatioe sua. assup sit qd no erat.
 manes in imutabilit^r qd erat.
Sic etia in sacro nouo mo ofe
 tiois vtit^r quo ofiat^r sacm eta
 lit panis in corpus dmi. ita qz
 sba panis nec anichilat. nec
 alterat. neqz scdm sbam mutat.
 sed sine oi additoe ul' mutatioe
 tota sba panis i mateia et fco
 panis couertit^r in corpus xpi. q
 absqz eo qz aliqd mutet in ipo.

xpi glōsu et diuinū: et sic effiat
 sba panis qd̄ erat p̄us. et hoc ē
 aliqd̄ effiat et nō ānichilāi. **E**
 odē mō soluendū est ad id qd̄ ob
 iat̄. de corp̄is xpi ḡnatioe: q̄a
 nulla penitus ē ibi ḡnatio. cū
 corp̄is xpi maneat ante et p̄.
 scdm̄ eūdem statū in eē n̄ali et
 dino: nisi qd̄ effiat in altai in
 quo nō erat prius. **A**d id qd̄
 pbatur panis nō eē matia cor
 poris d̄niti. ē p̄cedendū. sic de
 n̄atate ad iconuēiens ducat
 obiectio. **S**z dicendū q̄ matia
 panis et vinū scdm̄ suas n̄ales
 sbas sūt matia sac̄i. ex quib̄
 sac̄m̄ cōstat sicut ex corp̄ali
 elem̄to: sicut ian̄ habitis du
 tū est. Et patz p̄ āndicta q̄ sup̄
 n̄ali t̄n̄ substantiatioe t̄n̄ sit in
 corp̄is xpi. et ideo nō ānichilat̄:
 et t̄n̄ in corp̄e xpi nulla fit addi
 tio: et ideo illa obiectio nō p̄ce
 dit. Et q̄ius hoc in natalibus
 nō habeat simile. t̄n̄ exemplū
 habet in d̄inis: q̄ docet in se
 auctore habe totius nat̄e. sic
 dixim̄ nup̄. **A**d hoc aut̄ qd̄ q̄
 rit̄. qd̄ b̄t̄itudis notet iste p̄posi
 tioes cū d̄r de pane ul̄ ex pane
 fit corp̄is xpi. satis b̄n̄ pbatū
 ē. q̄ nec materiā notāe p̄nt n̄
 ordine simplice. **S**ed dicendū
 q̄ sup̄n̄alis t̄n̄ substantiatiois notat
 p̄ncipiū et ordinē. q̄ illa sup̄n̄a
 lis mutatio ē tota in pane. et
 nullū habet f̄minū in corp̄e d̄ni
 to: q̄ hoc nec incipit eē cū an̄ hoc
 fuit. nec incipit eē panis: q̄ nū
 q̄ fuit panis neq̄ est neq̄ eit.

habitudis

Et forma d̄niti corp̄is incipit
 esse in matia panis: q̄ nichil
 in corp̄is p̄ additionē recipit:
 sed si aliqd̄ notat in corp̄e d̄ni.
 Hoc nō est n̄ q̄ sub formis sac̄
 mentalib̄ panis et vinū i al
 tari incipit eē corp̄is d̄ni et
 sanguis: sub quib̄ nō fuit p̄us.
 Aliud enī in ista matia catholi
 ce dici nō p̄t: et hoc notant ha
 bitudines p̄positionū. **N**ec h̄
 est iconuēiens. Tales enī p̄tes
 ideclinabiles potius signifi
 cāt q̄ significant aliqd̄ p̄ se p̄
 sas: et ideo a p̄iunctis sibi t̄h̄t
 modū et habitudies cōsignifi
 ficandi. et ideo. aliqn̄ notant
 habitudine p̄ncipiū matialis
 i mutatioe: aliqn̄ aut̄ notat
 ordinē mutatiois in eodē qd̄
 scdm̄ eē diuisificatur. Aliqn̄ do
 aut̄ notant habitudine t̄n̄ior
 t̄n̄ substantiatiois sup̄n̄alis. scdm̄
 qd̄ diuisis adiungunt. **N**ecessariū
 enī est ut dicat h̄larius. q̄ si
 aut̄ res create m̄strant et ob
 sequuntur ad obsequiū et opa
 tionē creatoris: ita et sermo
 de rebus talib̄ significatioib̄
 obsequitur. quas admittūt opa
 tiones creatoris: q̄ nō sermōi
 res. s̄ rei sermo subiectus est.
Ad hoc aut̄ qd̄ obicit̄ de int̄
 reptione medij i mutatioe.
 dicendū q̄ illa obiectio nō p̄
 credit̄ n̄ de mutationib̄ cōpo
 sitis. in quib̄ infinita f̄ca sūt
 in vno fieri: f̄ista mutatio ē
 simplex et s̄n̄ medio: et ideo
 nūq̄ est t̄pus ul̄ nūc t̄pis.

S

in quo sba panis nec sit sb for
 ma panis. neq; sub forma cor
 poris dnici. **H**ec enī supnālis
 mutatio nō abiat a sba eius
 qd mutat. neq; accipit formā
 post formā eius in qd mutat
 supnāliter: sed repente sū me
 dio tota sba panis supnāliter
 trāsyt in corpus xpi. sicut stati
 sine medio filius dei sibi assup
 sit naturā hoīs. et sibi vniuit
 hoīem in eē p sone et vnitātē:
 absq; eo q; hūana natā p vi
 res tpm exeret de potētia ad
 actū. et de incōpleto ad cōple
 tū. **Q**uia faciēdo naturā as
 supsit et vniuit: et assumēdo
 et vniēdo fecit eā. **S**ic igit; au
 te hic ē loq; dū. qm enī deus to
 ta sua v̄tute agit v̄l opatur.
 sicut verbo suo creauit natūz
 et fecit opus incarnatiōis. sicut
 etiā opatur in sacro ad trās sba
 tiōē. tūc nō p̄t eē mutatio cō
 posita q; mediū intapiat: q; v̄
 virtus q; opatur est ifinita.
 et hoc opatur in nūc et nō i
 tpe. **E**t ideo i tali opatiōe de
 hoc fit hoc absq; eo qd nūq;
 sit in medio. **Q**uā si intaperet
 ipamutatio: tūc oportet ne
 cessario q; eēt in tpe: et hoc nul
 lo mō stare p̄t. **S**ed contra
 hoc adhuc obiaūt quidā so
 phiste dicentes: q; scdm hoc
 aliqd nūc tps ē in quo sba
 panis ē sub forma panis: et
 aliqd nūc tps est quo sba i
 trās sba ē in corpus xpi. **H**oc
 g nūc aut sup idē nūc. ā duo

nūc. **S**i sūt idem. tūc sequit; q;
 in eodē indiuisibili nūc ē aliqd
 sba panis et corpus xpi. et ad hō
 sequi videt; q; cōtēdictoria sūt
 simul vera. **Q**uia si ē sba paīs
 sequit; q; nō sit corpus xpi. et
 sic in eodē indiuisibili nō ē sba
 panis. et ē corpus xpi. et nō est
 corpus xpi p eandē rōem: hoc
 aut; est ipossibile. **E**rgo illa
 nūc q; dicta sūt nō sūt idem. indi
 uisibile nūc. **S**i aut; dicat; q; duo
 sūt nūc. tūc tūc nichil sit mediū
 tps ut iā pbatū est: sequit; q;
 duo nūc se immediate cōsequūt;
 in eodē cōtinue tpe q; ē ipossi
 bile: et cōtēdēdē demonstratiōes mlt̄
 tas. q; in sexto phisicorū iduāt;
Ad hoc aut; p̄t duplicat; rōdei.
Si enī cōcedē velim; q; ē idē tē
 pus oīm tpsalū. q; cōtinuitatē
 suā h̄t a cōtinuitate celi. et si tū
 hoc cōcedam; q; ista mutatio su
 p̄nālis. et alie supnāles muta
 tiōes sūt in nūc tps: tūc dicem;
 q; idē est nūc in quo sba panis
 ē panis. et i quo trās sba ē in
 corpus xpi: s; illud nūc q; ē cō
 tinuās nūc in tpe h̄ns rōes fi
 nis resp̄tū p̄teriti. et h̄t rōem
 p̄ncipiū resp̄tū futuri. **E**t ideo i
 p̄ncipio illi ē panis. et i fine
 illius factū ē q; ē corpus xpi.
 q; iā facta ē trās sba tiō. p quā ē
 corpus xpi. **U**nde in p̄ncipio h̄
 ē in ipō nūc scdm qd habz rōem
 p̄ncipiū factū est q; ē corpus xpi.
 et ante nō fuit corpus xpi. **I**n
 eodē aut; scdm qd h̄t rōes finis
 ē panis: et cōtinue post hoc nō

erit panis. Si quis in ista subtili inspicat videbit pro ito s^m phi^miam. q^d illud q^d scdm sbam et actu et motu no est sb motu celi. sic causatu ab illo hoc pro ito no cadit sub nuc t^{em}ps neq^{ue} sub t^{em}pe. Et q^d tales supnales mutatioes et ena sbiecta ipaz scdm q^d sut subiecta talu mutatio nu no sut sb motu celi. sequit^r pro ito q^d nec sint in nuc t^{em}ps. neq^{ue} in t^{em}pe. scdm ista t^{em}ps voem qua phi de t^{em}pe loquitur: tales eni mutatioes no st mot^{us} tales qui st actus ipfecti. eo q^d nihil teis erit de potentia ad actu. Factus pfectissimi i quib^{us} no est nisi demonstratio vni^{us} pfa ex alio pfo. absq^{ue} eo q^d continue amittat vnu et accipiat alim. et sut tales mutatioes act^{us} sic dicitur motu intelligetie. act^{us} vl motus qui sut de luce i luce. nuq^{ue} de potentia ad actu execu do. et no sut tales mot^{us} i aliq^{uo}. cotinuo mesurate. De porius st de viciab^{us} in vices. et ille vices remanet disaete et no cotinue. sicut vices pnunciatiois elem^{en}toru hralu in orone. et i talib^{us} no est in coueniens q^d due vices se imediate cosequatur. ita q^d p nichil sui gnus sit mediu. Et hoc mo dicit pt q^d in vna vice e panis. et i nulla vice p illam erit panis. et in illa psequete vice e corpus xpi. et i nulla vice an illa erat corpus xpi. Et hac solutione ego puto ee veri ore q^d priore. Vn ena. Ia. vi.

ubi ab ipo deo remouet t^{em}ps mutatione. stati ea a imouet ea q^d ep vias successione dices. Apud que no est t^{em}ps mutatio. nec viciassitudis obubratio. Et si dicimus q^d talis vici successio dicit t^{em}pus. tuc picipabit nome t^{em}poris equore ad t^{em}pus. q^d e ver^{us} motus scdm p^{ri}us et postei^{us}. De quo phi loquit^r. dices. q^d adia ret illud motu pmi mobili^{us}. et p illud nuant. omⁿis mot^{us} q^d causant^r ab ipo motu pmi mobilis. et tale nuc t^{em}ps no stinu e. quo mesurat^r. act^{us} creatiois. et omⁿis illi actus dini qui sut in museo icarnatiois et facti. sic ia ante detminat^r est.

Non est aut hoc ptereudu. Quia dicitur corpus xpi nuc icepit ee hic sub formis. s. saca metalib^{us} in altari. et no fuit h ante. Hoc no intelligim^{us} q^d corpus xpi locali motu descendat de celo et icipiat hic ee: q^d nimo du incipit ee in altari imanet i celo in dextera dei. et t^{em} icipit ee hic. Talia eni q^d corpus xpi sine omi motu et mutatioe sua sit simul hic et alibi. et icipiat ee hic et alibi. habet corpus xpi in q^{uo}tu est dinu. et no in q^{uo}tu e corpus. Et q^d deitas e ubiq^{ue}. seques in aliquo. ppetate deitatis corpus dinu accipit. posse ee in plurib^{us} locis simul. aliud aut corpus eet in vno loco t^{em}. Vnde sicut deus p hoc dicit ee h et alibi. q^d apparet hic vl alibi sine motu et mutatioe q^d fiat

in ipso: ita corpus xpi inapit ee
hic et alibi. qz visibilit sub spe
faci apparet hic vl' alibi. si oi
motu et mutatioe q fiat ab ipo.
Et siliter e dicendu. qn post
susceptione facinori desinit ee
in altai et e in celo. q motu lo
cali no tnscedit celu. a q. des
cendendo ante no descendeat.
sed tuc no est hic: qz hic visibi
lit no apparet. **Hec e fides ca
tholica in locutionib' istis: et
ideo hec verba a nobis dicta
caute et fidelit sut tenenda.**
Et ppt tales hui' mateie dif
ficultates dicit sps scs. exo.
xij. Si qd residuu fuit obuetis:
qz multa manet in secretis di
residua: q huanus no pt pene
trae intellcus. Et hec igni sps
scs et igni deuotionis: su magna
diffusioe sut amitteda. **Aduer
tendu eni est qd dr amos. ij.** Sup
tub' scelerib' et sup qtuor no
couerta eu. eo qz icendeit ossa
regis ydumee vsqz ad cinere.
**Noab eni ex pre intpretat. et
significat eos q quo ad pfidia
sut ex pre dyabolo. q oia phi
as roibus volut discute: qa
tria et qtuor scela comittit.**
**Tria quide quoz pmu e: qz i
mensu ad iopia phitoz cor
poru mesurae volut. Secudu
aut. qz capacitate sui itellcus
vltra imesitate dei extendit:
cu hoc sit ipossibile. Tertiat
qz secreta maiestatis dei temie
pscrutant. Et hec sut tria cor
dis scelera.** **Quoz aut sut.**

qz cu iuisibilia dei pfre in vesti
gio et ymagine no demostrent.
isti argunt ad ea q sine exem
plo sut sicut exemplu. **Sed in
aut q ea q p ablatione et emi
nentia exponere debent ipsi p
pone exponut: ac si infeiora
de diuinis affirmant. Tertiu
aut scelus e: qz deo ppria sua
no reliquerut. cu tn oim rei
sua ppria reliquaatur. Quartu
vo est. qd et maximu est: qz fi
dem q sup itellcm et roem e.
ipi sub roe sbprime itendut.**
**De pmo horu sceleru dicit
isa. xl. Cui simile fecistis deu:
aut qua ymagine ponetis ei.**
**In phitis oibus nichil penitus
simile iuenit. De scdo d. ij.**
cor. x. **Arma nre militie no st
carnalia. s potentia deo. ad
destructione munitionu costi
lia destruentes. et oem altitu
dine extollente se ad usus sciaz
dei: et in captiuitate redigen
tes oem intellcm in obsequiu
xpi.** **De 3. d. pii. xxv.** **Sicut q
mel imedit multu. no e ei bo
nu: sic qui psrutator e maies
tatis opprimet a gla.** **De qto
aut dr iob. xi. Forsitan vestigia
dei pphendes: et vsqz ad pfam
oipotentem repies. Extelsior ce
lo e. et qd facies. pfundior in
ferno: et no agnosces. Longior
terra mesura eius: et latior
mari. Et ideo nichil iuenit
in creaturis supiorib' ul me
dyb ul ifinis: qd sufficient o
pus dei maifestet.** **De qto**

Mis gentes q̄ nō sūt
sūt corā eo: et q̄si nichilū et i
ane reputate. Nichil enī om̄
q̄ sc̄a sūt ē deus: et ab oib⁹ emi
nent̄ eleuat⁹. Sic̄ d̄r. ec̄. xliij.
In oib⁹ glificantes deū. ad qd̄
valebim⁹: ip̄e enī oipotens est
sup oia opa sua. **Uñ d̄ponis i**
libro de diuis noib⁹. In ip̄o opoz
tet affirmāe om̄ p̄ones. et oēs
potētus negāe: tāq̄ de eo qui
sup oia existit. Et ec̄. xliij. Ter
ribilis dñs et magn⁹ vehemet⁹:
et amirabilis potētia ei⁹. Et
ideo sic̄ ip̄e i nullo gñe entib⁹
ferecellit oia: ita actio ip̄us et
opus i nullo ē actōis ul' op̄is:
sed om̄a excellit. Et iō etiā mu
tatioēs q̄ sūt sup̄nales i sac̄o
nō sūt mutatioēs q̄ sūt i gñe:
sed sūt sup̄ oem mutationem.
De sexto sc̄le d̄r p̄sa. xxiiij.
Secretū meū michi. secretū me
ū m̄. Nullus enī in sinu secreti
dei fuit. quipp̄a deitatis sc̄uta
tus sit: n̄ filius. Sic̄ d̄r iō. i. De
ū nemo vidit v̄m q̄. Unigenit⁹
qui ē in sinu pat̄ris. ip̄e enarrauit.
De septio aut̄ sc̄le q̄ fidem
sub̄itellū et rōe ponē nitūt.
d̄r̄ ḡgori⁹. q̄ fides nō h̄t mei
tū: cū huana rō prebet ex p̄i
mentū. Et de talib⁹ d̄r dñs
iō. iij. Si trena d̄ri vobis et nō
credit̄is: quō si d̄rero vobis ce
lestia credit̄is: Quia etiā in tre
nis m̄lta opatur d̄s. q̄ nō capi
mus p̄ rōem. et m̄ltomun⁹ cape
possum⁹ illa celestia sup̄nata
ralia et sup̄ m̄udana. q̄ ip̄se

sup̄ celesti et diuina sua potētia
et sapia opat⁹. Sap. iij. Difficile
estimam⁹ q̄ in tra sūt. et que i
prosp̄cū sūt iueim⁹ tū labore:
q̄ in celis aut̄ q̄s iuestigabit⁹.
Sensū aut̄ tuū q̄s sc̄a et nisi tu
dederis sapiam⁹: et miseric̄s sp̄s
sc̄m tuū de altissio: **Hys ḡ. erō**
ribus occupati sūt: qui nimis
iuestigant mist̄ia ditati solino
ta. Rex enī p̄dum ee xp̄us ē. qui
sicut d̄r̄ p̄sa. lxxij. venit de edom.
tinctis vestib⁹ de bosra. De quo
etiā d̄r̄ p̄s. In p̄dum eā exten
dā calciamentū meū: q̄ i car
ne et sanguine calciata venit ad
nos diuitas. Hui⁹ regis ossa. h̄.
ē fortiora mist̄ia. incendit i a
neres. qui calore p̄p̄riū genū sūt
rens. vsq̄ ad m̄ima vult iuesti
gāe. et in illo oib⁹ illis q̄ d̄a
sūt trib⁹ et q̄tuor sc̄lerib⁹ i uol
uitur. **Rō. xij.** Dico oib⁹ q̄ sūt
int̄ vob. nō plus s̄ape q̄ optet
s̄ape: sed s̄ape ad sobrietatem.
Huana ei⁹ sapia. m̄ita ē. Quia
sicut d̄r̄ abdie. i. p̄dam sapiētes
de p̄dum ea: et prudētes de mon
te esau. Et iō d̄r̄. i. **roz. ij.** Nō in
sapia verbi. ut nō euacuet̄ au
xp̄i. Hic̄ igit̄ sic̄ loq̄dū est: sic̄
d̄r̄im⁹. **Ad qd̄ oportz manē ac̄tū**
na p̄cedentis mat̄ie p̄ iū sb̄atio
nem in corpus xp̄i iam factam.
Mo d̄r̄re debet̄ q̄re
sac̄mentales sp̄es
in hoc sac̄o rena
neāt. ex quo sub̄a
panis et vini non
manet. quia sub̄az p̄us affecti.

et ex quo non afficiunt sicut corporis
 et sanguis domini qui nutrit est ibi.
 statim sicut transbatio. Ad quod ergo
 manet huiusmodi species accidentium.
 que sunt figura color odor et sapor.
 Hoc enim quidam quoniam magis tu-
 riosi quam deuoti. et tamen oportet quod
 questionem eorum satis fiat. quoniam pa-
 pit petrus apostolus. i. pe. iij. Parati
semper omni poscenti uos reddere rationem
de ea. que in uobis est spe. Ad hoc
 igitur questionem presens an nos res-
 ponderunt. quod sacramentum se saluat in
 aliqua transibibili forma. quoniam ut dicit
beatus augustinus. in geit sensibilibus. et que
sunt ymago gratie quam offert sacramentum.
 Et quod non possunt esse sensibiles forme
 ymago sunt nutrimenti spiritualis
 quod offert eucharistia. non forme
 nutrimenti sensibilis panis et
 uini. quoniam una ducit rationem in nu-
 trimentum spirituale. et alia in po-
 tum spirituale. Ideo ut dicitur has
 formas manere nature est. ex quibus
 in mente ymago nutrimenti in po-
 tum spirituum accipiat. Quibus
 etiam assignat aliam valde duei-
 ente rationem. Quia sicut in sacra sa-
 cramentali. quod sacramentum noue legis
 nullum tamen existit. nisi cuius ymagi-
 nis sensibilis gerit. Si ergo daretur
 quod forme in sensu iudicantes nu-
 trimentum naturale et conueniens non
 manent. tunc sequeret quod sacra-
 mentum istud non esset tamen nutrime-
 tum spirituale. et hoc est absurdum se-
 cundum omnia dicta sanctorum secundum omnia que
 in prophetis deturata sunt. Ad
hoc etiam inducunt aures. dominus
et. jo. iij. cum samaitana instruit

vellet de refrigerio sitis spiritualis.
 a sensibili aqua eandem samai-
 tanam manu ducere incepit dicens.
 Qui biberit aquam quam ego do-
 fiet in eo fons aqua salientis in uitam
 eternam. Quoties scilicet igitur a corpa-
 libus manu duci debet homo ad spua-
 lia. oportet aliquas reliqui proprietates
 corpales. ex quibus manu ducatur.
 Cum ergo ex omnibus sacramentis homo sit
 erudiat. oportet quod species corporales
 in sacris reliquatur. Ad hoc
autem inducunt hoc quod m. xiiij. dicit. Si
ne pabolis non loquatur ad eos. S-
 oportet ergo sicut in parabola quadam
 saluari proprietates corporum. ex quibus
 instructio accipiatur uinorum. Ad
hoc autem hoc etiam arguit ex causa
institutionis sacramentorum. que est triplex.
 eruditio. humilitas et exaltatio. Si-
 ue enim dicatur. quod propter eruditionem
 institutum est sacramentum. oportet erudi-
 tionem a corporalibus formis inape.
 ex quibus similitudinem accipiamus di-
 uinorum. siue propter humilitatem dicatur.
 institutum. oportet humilia ad in-
 ferius elementum. sicut per elemen-
 tum inferius superbiens eleuari uo-
 lumus ad superius diuinitatis equali-
 tatem in primis partibus. siue exaltati
 habeamus. ut nos dyabolo occu-
 patos inueniat. Quia sit etiam exi-
 tium erit in inferioribus ad intel-
 lectum superiorum. et nunc ita conueni-
 ens est sensibilis formas. in quibus
 exaltationem remane. Ros. ij. Inui-
sibilia dei per ea que facta sunt intel-
lecta conspiciunt. sempiterna que uir-
tus eius et diuinitas. Ad dicit autem
ad hoc quod uitate umbre oportet

pformai. **U**mbra aut in sac-
 ramentis vetis legis. fuit in cor-
 poribus et corporalibus formis. q
 gram futuram significabant. He.
ix. Umbra enim legis et corp. x.
 Oia in figura et tangebant illis.
 scripta sunt aut ppter nos. Opor-
 tuum est q etiam noue legis sacra-
 menta in sensibilibus formis. **S**
 cont' alij obiciunt. q scdm hoc
 videt. q suba panis mane de-
 beat potius q accidens. q d'
az. q potentia caro nutrit.
 forma aut accidentalis no est po-
 tentia caro. s potius sba panis
 et vini mane debent. et no ac-
 cidentia ut videt. Et hmoi
 signu est q helyas. ij. r. xix.
 no accepit nutrimentu actus
 panis sed panis veritate: in
 quo tm eucharistia significaba-
 tur. Nec dñs abando quos mi-
 lia hoim. exhibuit actus pa-
 nis: sed panis veritate. Jo. vi.
 De quo tm redarguit iudeos. q
 in illis no intellexerunt eucha-
 ristie sacm. Adhuc aut exhi-
 bendo de celo pane. Jo. xvi.
 no dedit actus panis s veritate.
 i quo tm voluit itelligi vni nu-
 trimentu suae abu eucharistie.
 sic patz io. vi. p totu. Ex oib9
 hys videt. q sba panis mane
 debeat cu actibus. et no actus
 tm: q sba veri abi significatio
 ne facit et no actus ppetatu
 s balu. **A**d huc ena addut q
 ondendo id in sacro qd videtur
 nutrire et no nutrit. pot' videt
 ee illusio q vitas. actus aute

idicat ee nutrimentu et no nutrit.
Sba aut cu actibus et idicat
 et nutrit. Ergo si dicant mane
 actus suae sba videt pot' ee
 sacm illusione q vitas. **S**
 aut manet sba cu actibus.
 tunc habebit vera nutritione.
 et vera nutrimenti significatio.
 et sic videt ee sacm veritatis.
Scdm hoc eni videt ee sicut in
 somnio. in quo obiciunt forme
 tibi et potus: et videt ee signi-
 ficatio tibi. q penitus nullus
 in somnio. psa. xxix. **D**icit somni-
 at esuriens et comedit: cu aut
 expgefactus fuit. vacua e aia
 eius. Et sicut somniat sitiens
 et bibit: et postq fuit expge-
 factus lassus adhuc sitit. et aia
 eius vacua e. Talis igit ima-
 netia actus potus videt fa-
 re ad illusionem q ad sacm veri-
 tate. **A**d hec oia et filia dicen-
 du est. q in veritate in sacro ima-
 net actus panis et vini sine
 o sba illis actibus subiecta
 q ipa afficiat actus. **S**ba
 eni panis et vini q sba illa
 afficiebat actus. tu ppter veri-
 tate sermonu dñi. tu etia ppter
 veritate sacri mane no potest.
 q in spe abi panis et vini
 manent. no eet verus sermo
 dñi que dicit: hoc e corp' meu.
 et hic e calix sanguis mei. q
 panis no est corpus dñi. et ca-
 lux sanguis dñi. **V**eritas etia
 sacri no saluatur. q veritas
 sacri est in hoc qd significet
 in sacro esse verus abus et ve

rus potus spūalia. sicut ipse dicit
Jo. vi. Caro mea uere est abus: et
 sanguis meus uere est potus. Si
 autem manent in sacro sba pa-
 nis et sba uini. eēt illis sub-
 stantijs acētia ppa: et ideo nō
 idicarent n̄ nutimentū. qd̄ p̄t
 p̄stare sba panis et sba uini.
 et ille ē abus qui perit: sicut dicit
Jo. vi. et ille in sacro requi nō de-
 bet. Cū autem illa sba nō man-
 tū nō possint acētia illa du-
 ce in tle corpale nutimentū. et
 sit n̄ tū ducūt in spūale nuti-
 mentū. qd̄ in sacro ē req̄rendū.
Dicendū igit̄ ad p̄mū. q̄ in-
 uitate sicut dicit ph̄s nō uiuet. n̄
 potētia caro et potētia os et po-
 tētia neruis. et sicut de alijs si-
 milib⁹ p̄tib⁹ in hoīe: sed q̄ tle
 nutimentū corpale quo dissilia
 mēbra in hoīe nutriūt. ex h̄.
 q̄ silia q̄ sūt in ip̄is nutriunt
 in sacro sicut dicit dñs: nō debz
 requi neq̄ cogitai. Ideo oportet
 q̄ illud corpale nutriēs sit in
 sacro: sed totū scdm̄ formā t̄ma-
 teriā t̄n̄ss̄betur. Ideo sba panis
 et uini nō debent manē i sa-
 cro s̄ acētia t̄m̄ p̄ t̄n̄slatiōez
 factā ad spūalia significatiā
 nutimentū spūale. Hoc signi-
 ficatū ē sap. xv. ubi dicit q̄ nō
 natitatis fruct⁹ pasūt hoīes:
 sed sermo tuus nutrit hos qui
 in te p̄fidūt. Hoc ei uerissimū
 ē in sacro altaris. i quo fruct⁹
 natitatis nō manet: sed sermo
 dñi qui ponit̄ in forma sacri
 facit in sacro pastū spūalem.

aut obiat de helpa et
 de saemētis uotis legis. nō est
 file: q̄ illa sūt signa ip̄fecta.
 grām pasturē spūalis ex seip̄s
 nō p̄ferētia. et ideo manebat
 eoz sba: q̄ spūalis pasty in
 eis nō p̄tinebat. Dñ̄ etiā dñs ē
 ob qui pastū corpale in sacris
 req̄rebat redarguit dices. Amē
 amē dico uobis: q̄ t̄is me non
 q̄ uidistis signa: sed q̄ mādu-
 castis ex panib⁹ meis. et satu-
 rati estis. Illi ei parabat in sa-
 cro fidei dentē et uentrē: et nō
 parabat mentē ad fidei deno-
 tione. Et ideo etiā t̄ ueturi es-
 sent ut rapent eū et facient re-
 gē sup̄ se. sub cui⁹ regimie abū-
 hēnt corpale: fugit xp̄s. Jo. vi.
 Quia nō dignat̄ hoīes habē-
 regēdos qui abū corpale i sa-
 c̄mentis req̄rūt: q̄ de illis dicit
phil. ij. Quoz deus uent⁹ ē. et
 glām p̄fusionē eoz: qui t̄rena
 sapiūt. Et hos iuitans ad itel-
 lem spūalis nutimēti. dicit Jo. vi.
 Verba q̄ locut⁹ sū uobis: sp̄s et
 uita sūt. Sup̄ alios autē q̄ abū
 spūale q̄rebant: nō negauit
 se eē regē. Et etiā corā pylato
 cōfitebat̄. Jo. xij. Tu dicis q̄ rex
 sū ego: sed regnū meū nō est de
 hoc mūdo. Ad id qd̄ obiat. q̄
 illusio et nō ueritatis sacm̄ eē
 uidet̄. Dicendū q̄ uitate illusio
 eēt. si sba panis et uini manet:
 q̄ t̄ nō significat̄ eē i sacro
 n̄ corpale nutimentū. et hoīes
 ad ip̄m t̄n̄q̄ ad corpale tenā cō-
 ueirenti. qd̄ phil. ap̄ls. i. cor. xi.

Dicens. **Q**uoniam vobis in
 vnu. id est non est dicitur cena mandu-
 catione. **Q**uoniam enim sua cena pre-
 sult ad manducandum. **N**o si dicitur.
Si in cena dñi psumitis mandu-
 catione cenam vram corporalem: non est
 dignum quod dñicam cenam manducetis.
Tales enim estis ut illi qui dixerunt
Jo. vi. Durus est hic sermo. **E**x hoc
 multi discipulorum eius abierunt
 retro: et iam amplius non ibant
 cum illo: quia nescierunt nisi corporalia
 querere. **N**ec ideo est illusio quia
 accidentalis forma non nutrit: quia
 in factio non assumunt ad nutri-
 mentum: sed potius ad spirituale nu-
 trimentum significandum. **E**t hoc
 facit illo modo quo corporalia sig-
 nificata transferuntur ad spirituale signifi-
 cationem. **H**oc autem in veteri lege esse
 non potuit: quia ibi velata gratia et
 non reuelata significabat: sicut
 dicitur. **Q**uoniam apud hebraeos. **x.** de hoc sa-
 cramento et sacerdotio noui testamēti
 loquitur per prophetam ad veterem dicitur.
Hoc significante spiritu sancto nodum per
 palatam esse viam sanctorum: adhuc porci-
 tabnaculo habente statum. **E**t ideo
 signa in illis factis erant ipsa.
Sed quoniam velum templi scissum est a su-
 mo usque deorsum. sicut dicitur **Mat. xv.**
 tunc patefacta sunt archana dei in
 signis gratiarum in sanguine dñi. **E**t
 tunc in sacramentis reuelate gratie sig-
 na perfecta dabant. **C**ontra ea autem
 quae dicta sunt adhuc obicitur: quia in
 multis sacramentis noue legis manet
 substantie elementorum: quae sunt materiae sacra-
 mentorum: ex quibus sumuntur signa
 significata gratiam. sicut in baptis-

mo manet aqua. dicitur dño. **Jo.**
in. **N**isi quis renatus fuerit ex aqua et
 spiritu sancto: non potest intrare in regnum dei.
Et in confirmatioe manet crisma:
 propter quod vincti christi dicitur. **ps.** **Do-**
lite tangere christos meos: et in propheta
 tis meis nolite malignari. **E**t
 in vinctioe extrema manet oleum
 sicut dicitur **Mat. vi.** **U**ngentes oleo mem-
 bras infirmos et curabunt: et tunc
 illa sacramenta deferunt gratiam spiritua-
 lem. **V**idetur forte aliquid quod etiam in
 hoc factio elementa corporalia quae
 sunt substantia panis et vini manere de-
 beret. **A**d hoc autem omnia et filia
 dicitur quod non est sile de isto et de
 aliis sacramentis noue legis. quia
 elementa quae sunt materia in aliis
 sacramentis ad usum significandi
 gratiam non assumunt: propter substantias
 ipsorum elementorum. sed potius propter
 qualitates: sicut aqua in baptismo
 assumitur: propter vim ablutiuam qua
 habet non a substantia sed ex qualitate humiditatis:
 et propter virtutem extinguentem
 et refrigerandi incendium fornicationis.
Et haec virtute non habet aqua a substantia.
 sed a qualitate frigiditatis: et assu-
 tur etiam propter nitorem puritatis.
 quam confert: et haec vim etiam non
 habet a substantia sed etiam a claritate
 puritatis. **A**qua autem secundum suam substantiam
 nihil significat in ipso sacramento.
 et ideo etiam ex substantia secundum quod est substantia
 nihil causat in ipso: quia sicut scriptum
 dicitur sacramentum noue legis causat
 id quod significat. et non plus. **S**icut
 autem est in crismate. in confirmatioe
 quae ex proferatibus suis vinctum est
 dissolutum et penetratum.

nificat et causat grām. Et sicut
 oleū in vinctioe infimozū: et ideo
 sba talū manēs in sacro. nō im
 pediat fidē et grām q̄ causat et
 dicitur in sacro: sed in altis sa
 cro sba panis et vini nutriūt et
 nō significat vltius aliqd̄ nut
 mentiū: sed cōferūt nutimentū
 qd̄ in ipsis ē. Et iō manētes ille
 sbe ipediret fidē. q̄ ex accitib⁹
 eozū dicitur ad credendū aliud
 ēē nutimentū in sacro: et ideo cō
 tra fidē faciēt manētes sbe. et
 ideo ille sbe nō manet s̄ trans
 sbant. Om̄s tñ iste q̄ mote sūt
 difficultates xpulerūt scdam
 opione ponē: q̄ tū corpe xpi
 manet sba elemētoz in sacro.
Quē ibi maneat illa accitia.
Omnū dīcē habem⁹ qualit
 in sacro sepius dīcā manet
 accitia. Et ad hoc qd̄ d̄t m̄gr
 in q̄to s̄nax: q̄ ibi manet ac
 cidētia illa s̄n subiecto aliq̄.
 Et hoc pbare nitit. q̄ sbe p̄is
 et vini in quib⁹ ista accitia fu
 erūt. sicut in suis subiectis nō
 manet. sicut iā detiatū ē. Cor
 pus aut xpi glōsū qd̄ ē s̄b istis
 accitib⁹ nō affiat talib⁹ acci
 tib⁹: et ideo nec in illo sūt. Acc
 aut in quo vident. et sentiūt.
 illa sacri accitia nō stat ad
 figurā: ita q̄ figuret. rotūdual
 bā qd̄ ibi apparet. Et tñ nō sūt
 ibi plura sbalia q̄ illa tria: et
 in nullo eoz p̄nt ēē s̄n subiecto
 ibi ēē pbant. **O**biat autē
 fortissie cōt̄positionē istam.
 P̄mo qd̄em ex accidētis diffini

tiōe quā ponit phis. q̄ accitib⁹
 ē qd̄ cū sit in aliquo nō sūt qdā
 ps: ipossibile est ēē s̄n eo i q̄ ē.
 Nō enī accitib⁹ est ps cēntialib⁹
 vlt̄ integris eius tū est accitib⁹.
 Et in hoc differt a diffētia s̄n
 tutiua q̄ est ps cēntie. et differt
 a forma q̄ est ps cēntialis toti⁹
 cōstituti. et differt a matia et i
 tegrantib⁹ q̄ scdm̄ suas figuras
 manēt: aliq̄n etiā a toto separte.
P hoc aut qd̄ d̄r. q̄ ipossibile ē
 esse s̄n eo i quo ē. ideo d̄m̄ ē. q̄
 ēē h̄t a s̄bo sicut a sua causa. Et
 ideo sicut causatū suā causa. ita
 recipit s̄biectū in suā diffinitio
 nē: et ideo intell̄s nō p̄mittit
 q̄ sine s̄bo itelligi possit. Si at
 sine s̄bo nō p̄t itelligi: tūc oīno
 ipossibile ē esse sine s̄bo. Et h̄c ē
 obiectio fortissia. **A**d huc autē
 in septio p̄me phie pbatur mlti
 pliat. q̄ accitib⁹ est ēē et nō cēntia.
 Esse aut nūq̄ p̄t itelligi. n̄ i eo
 i quo ē. ḡ accitib⁹ itelligi nō p̄t si
 ne eo in quo ē. ḡ mltom̄ esse
 p̄t s̄n eo i quo ē. **A**d huc aut oīb⁹
 mltitudo accitū ad sbam r̄du
 at. p̄ hoc q̄ accitib⁹ nō est s̄ poa⁹
 qd̄am mot⁹ entis simpliat. ul
 dispo entis: et hoc pbant i p̄n
 cipio noui libri p̄me phie. **M**o
 dus aut et dispo entis itell̄m
 nullū habet n̄ i subiecto suo.
 qd̄ ē ens simpli. qd̄ nūq̄ s̄bim vlt̄
 ens simpli est p̄ncipiū itelligē
 di. ipm̄ ḡ sine tali ente nō est i
 telligibile. ḡ mltom̄ ēē p̄t
 sine ipso. **A**d h̄c aut oīa et silia
 dicit ista. q̄ phia nō tenet i mi

iaculis diuinis: dicitur ei. q. a. c. n. a. s. u. t. s. i. n. e. s. b. o. p. d. i. u. i. n. u. m. i. r. a. c. u. l. u. **S**ed si hoc modo inde volu-
 titio nos de oibus expediemus: dicitur in oibus esse miraculum di-
 uinum: quod secundum beatum petrum non
 licet. qui. r. p. e. i. i. j. d. q. s. i. m. p. a. t. i. **A**ssignatio roem de ea q. in nobis
 e. in spe: o. i. p. e. t. e. n. t. i. r. o. e. m. a. n. o. b. **I**te hoc non vult paulus titu. y. ubi
 loquitur de ipso dicens. **O**ptinetur
 eum qui secundum doctrinam est fidelis se-
 mper: ut potens sit exhortari
 in doctrina sana. et contradicentes
 rebincere. **R**euertere autem non potest con-
 tradicentes: nisi per roem. **E**t ideo d. b. t. u. s. i. h. e. o. i. n. p. m. o. p. h. e. m. i. o. g. a. l. e. a. t. o. **S**icut quippe rusticitas so-
 lummodo sibi p. d. e. s. t. e. t. q. u. i. t. u. e. a. l. i. a. z. d. e. i. e. d. i. f. i. c. a. t. e. x. v. i. t. e. m. i. t. o. t. a. n. t. u. n. o. c. e. t. s. i. d. e. s. t. r. u. e. t. i. b. n. o. r. e. s. i. s. t. a. t. **P**arum est g. d. i. c. e. i. n. d. o. c. t. r. i. n. a. f. i. d. e. i. h. o. c. v. l. i. l. l. u. d. s. i. c. e. e. p. d. i. n. u. m. i. r. a. c. u. l. u. n. i. a. l. i. q. r. o. a. s. s. i. g. n. e. t. **H**oc ei
 e. d. o. c. e. t. i. b. p. p. r. i. u. q. n. i. c. h. i. l. d. o. c. e. a. t. s. u. p. u. e. i. e. n. t. i. r. o. e. **I**deo sunt alij
 dicentes. q. in veritate in actibus
 magna e. d. e. a. **Q**ueda ei valde
 sunt p. p. i. n. q. u. a. s. b. i. e. c. t. a. e. t. i. p. o. r. p. m. o. a. n. r. o. e. m. a. l. i. a. a. c. c. i. d. e. n. t. a. l. e. f. o. r. m. a. s. b. i. m. e. r. e. c. e. p. t. i. u. u. s. i. c. e. q. u. i. t. a. s. p. r. i. n. u. a. r. o. e. a. u. s. b. i. m. h. t. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. e. t. f. i. g. u. r. a. e. t. p. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. p. o. s. t. e. a. s. b. i. e. c. t. c. o. l. o. r. i. e. t. s. a. p. o. r. i. e. t. o. d. o. r. i. e. t. h. i. m. o. i. a. c. t. i. u. b. u. s. **E**t ideo tales q. l. i. t. a. t. e. s. s. u. t. m. a. i. o. r. e. s. i. m. a. i. o. r. i. e. t. m. i. n. o. r. e. s. i. m. i. n. o. r. i. s. b. o. **A**ssig-
 nates igitur roes fidei: quo sine
 s. b. o. s. i. n. t. a. c. t. i. n. a. **D**icitur q. in

oibus q. s. u. t. i. n. s. a. c. r. i. m. a. t. e. i. a. s. i. t. e. x. a. l. t. a. t. i. o. n. a. t. e. e. t. m. a. l. i. s. s. b. e. s. i. c. d. i. g. n. u. m. e. s. t. f. i. e. i. i. t. a. n. t. o. s. a. c. r. i. o. **C**o-
 p. u. s. i. a. i. a. t. u. n. o. g. l. o. s. u. n. o. d. i. u. i. u. e. x. a. l. t. a. t. p. t. r. i. s. s. b. i. a. t. i. o. n. e. i. a. i. a. t. u. g. l. o. s. u. e. t. d. i. u. i. n. u. **D**ebet igitur s. p. m. r. o. e. m. p. s. e. q. u. i. t. e. a. i. a. e. x. a. l. t. a. i. a. a. c. t. i. n. a. q. s. u. t. i. n. m. a. t. i. a. s. a. c. r. i. i. e. t. i. d. e. o. q. u. i. t. a. t. i. s. m. a. g. n. i. t. u. d. o. q. n. o. e. p. s. e. e. x. a. l. t. a. t. u. t. s. i. t. p. s. e. s. i. c. s. b. a. s. u. b. i. e. c. t. i. e. t. i. n. u. l. l. a. e. s. t. f. i. g. u. r. a. e. t. i. n. e. a. e. c. o. l. o. r. e. t. o. d. o. r. e. t. s. a. p. o. r. **D**i-
 c. i. t. e. n. i. a. q. e. x. a. l. t. a. t. d. n. s. i. n. v. t. u. t. e. s. u. a. e. t. c. a. t. a. m. e. t. p. s. a. l. l. i. m. v. t. u. t. e. s. e. i. i. n. o. m. n. i. b. **S**ic dicuntur
 s. i. c. q. d. i. c. i. t. s. a. p. v. i. i. j. q. s. a. p. i. e. n. t. i. a. d. e. i. o. p. a. n. s. i. n. s. a. c. r. i. o. a. t. t. i. g. i. t. a. f. i. n. e. v. s. q. a. d. f. i. n. e. f. o. r. t. i. t. e. t. d. i. s. p. o. s. u. i. t. o. m. n. i. a. s. u. a. u. i. t. q. n. i. c. h. i. l. r. e. l. i. q. u. i. t. i. n. s. a. c. r. i. o. q. d. n. o. a. t. t. i. g. i. t. e. t. e. x. a. l. t. e. t. **A**ddunt etiam q. n. o. p. s. i. l. i. a. o. p. a. p. b. a. t. u. r. o. p. a. n. s. v. t. u. s. d. i. u. i. n. a. e. t. n. a. l. i. s. v. i. r. t. u. s. **N**alis
 e. n. i. v. i. r. t. u. s. p. b. a. t. u. r. p. o. p. a. n. a. t. e. e. t. v. o. l. u. n. t. a. r. i. a. p. b. a. t. u. r. p. o. p. a. v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. e. t. a. i. e. v. i. r. t. u. s. p. b. a. t. u. r. p. o. p. a. a. i. e. **C**u. igitur d. i. n. a. v. i. r. t. u. s. o. p. e. t. u. r. i. n. s. a. c. r. i. o. o. p. o. r. t. e. t. q. p. b. e. t. p. o. p. a. d. i. n. a. **O**pa autem d. i. n. a. s. i. t. t. r. i. s. s. b. a. r. e. i. a. i. a. t. u. a. d. a. i. a. t. u. e. t. n. o. g. l. o. s. u. a. d. g. l. o. i. o. s. u. e. t. n. o. d. i. u. i. n. u. a. d. d. i. u. i. n. u. e. t. r. e. s. t. a. b. a. t. u. t. i. s. o. l. o. a. c. t. i. n. e. o. p. a. d. i. n. a. p. b. a. r. e. n. t. **P**robabit
 igitur i. n. h. o. c. q. a. c. t. i. n. s. m. u. t. a. b. i. t. a. d. m. o. d. u. s. s. b. e. e. t. h. o. c. q. d. e. f. f. i. c. i. a. t. p. s. e. e. x. i. s. t. e. n. s. **S**icut enim q. t. u. a. d. s. a. c. r. i. m. v. i. n. e. r. i. t. q. d. d. i. v. s. a. x. x. v. i. **Q**uia
 o. p. a. n. r. a. o. p. a. t. u. s. e. s. i. n. o. b. i. s. d. n. e. **A**d huc autem p. s. u. a. d. e. t. h. o. c. e. s. t. o. p. e. r. i. b. x. p. i. **I**pus enim facies mia

aila nichil reliqt ipfectu. qz qb
 curavit in corpe: curavit etia i
 ana. Cuius opa facti sunt opa
 xpi. qui xps ut verbu pns iax
 atu opatus e in verbo creato.
 qd pfert i forma facti. nichil i
 linquet ipfectu qd no pficiat:
 ergo exaltando etia pficiet foris
 facinetales. ut modu pfre xntis
 accipiat. ventro. xxxij. Date mig
 nificencia deo nro: dei pfecta st
 opa. Si aut hoc aliqb dcedo no
 ut: obicit in straru. Si eni ds
 in factio oia exaltat: tuc videt
 q ex acantib9 faciat sbas. qz alit
 acns no exaltat: et hoc aliq
 talu doctor dcessisse iuciuunt.
 Sd dicebat. q qn corpus xpi no
 plus e sub acantib9: q tuc acan
 tia dntur i sbas. Et dicit q
 in e q talib9 nutrit: coz palit
 mures. et alia aialia. et hoies:
 multu de hostijs dsecratis co
 medentes. Qd si dcedat: seqt
 res absurda q salz ds frustra
 sbam panis i corpus suu tuis
 formaet: qz meliore et dpen
 dio sub. q pma sbam panis tuis
 sbaret. et cu illa feass ibi esse
 corpus dntu: q q vna mutat
 et alia creat. Ideo aly dicunt
 q sub acantib9 illis na q creat
 alia sbas. nec acantia sbe effia
 utur. s modu tm accipiut sbe
 in hoc q p se xntia efficiut:
 et sic p se xntia faciut mebro
 tu nutimentu et augmentu:
 qn ab aialib9 supra fuerit p
 ronestione. Hec aut oia valde
 ipbabilia sut: et sut posita su

forti voc. **L**em aliqd papiat
 diffinitioem et no papiat nome:
 no est itelligibile. **D**iffinitio
 aut sbe e: qd est res p se existens.
 Et q acns efficiat res p se exns.
 et no efficiat sba: no e itelligibi
 le. **E**t si forte ad hanc roez ali
 qb velit dice. q hoc qd dico res p
 se existens. no est diffinitio sbe: qz
 sba tu sit gnialissimu. no ht dif
 finitione. **H**oc valde paz valet.
 q tu dr p se existens dr hoc. quo
 sba sba est. et qd est intrinsecu et
 eentiale sbe: et ideo qms no ha
 beat genus extra se. tm oportet
 q habeat itra se id vn sba e. et
 p qd ab acante distiguit. **E**t tuc
 adhuc pcedit obiectio: qz no est
 itelligibile q aliqd sit ul' effia
 at res p se exns. et no sit ul' effi
 nat sba. **A**d omis aut istas dif
 ficultates deteminadas. oportet
 pfire ad que vsu manet acantia
 in factio. **C**onstat aut qz no ma
 net n ad vsu significadi nutri
 mentu siue ab u spuale. **H**anc
 aut significatioez no pficiut n
 p spem qua ingerut sensib9. qua
 ro tuisfert ad significatioez abi
 spualib9. **Q**uia ita d' aug9. q sa
 crm e signu. Signu aut e qd p
 ter hoc qd e iuxta spem qua in
 gerit sensib9. aliud facit i noti
 cia veix. **S**i g' in factio manet
 acantia. ut signatuc oino suffi
 at facineto. q acantia maneant
 scdm q sut spes in sensu agetes.
Obatu aut e in scdo de aia. q
 res sensibiles no agut i mediu
 sens9. et i sens9 p suas potetas

nales. sicut agunt in ipsa per solam formam intentionem: sicut sigillum in terra absque eo quod de potentia materialibus suis metallum sigilli aliquid inferat terre. Si sic generaliter agunt se in medio et in sensu. et ideo probatur quod ordo frequenter est sine saporibus quod est fumalis evaporatio. et sapor sine humido digesto vel indigesto vel corrupto. quod est sapor proprius saporibus. et sonus frequenter sine figura quod fit percussio solidi plani. que tamen figura siue aer figuratus est sicut proprius saporibus. et color frequenter est in medio et in sensu sine perspicuo termino. quod tamen proprius est subiectum coloris. est enim id quod est in medio secundum naturam et potentiam medij. et quod est in sensu secundum naturam et potentiam sensus potius intentio coloris et vocis et odoris et saporis: quod sit color vel vox vel odor vel sapor. Et hec omnia iam a nobis valde probata sunt in scientia de sensu et sensibili. **Quo** ergo quod ex quo actus non manet in factio. nisi ad usum significandi. significatio autem habent secundum quod species ingerunt sensibili. et ex quo illas non ingerunt medio et se sui per potentias materiales. sed per se secundum quod remanent. ut intentiones esse spirituales habentes: sicut dicit philosophus. quod actus ut intentiones sensibiles manent in factio. Secundum autem hoc esse manet in natura sine propriis subiectis: et tamen subiectis non efficiunt in hoc esse sicut sensibiles. Conuenienter ergo potest quod sit manet in factio. **Hoc** autem adhuc persuadet

ex esse talis forme in medio. **Non** stat ergo secundum probata in philosophia. quea que videntur in speculo sub duplici videntur situ medij et forme que videtur. quorum situ unus est precedens a forma eius. autem figura apparuit in speculo ad speculum. et alter sit est reflexus a speculo ad videntem. non essent quanta et figurata et colorata reflexi situs. Patet igitur quod sensibilia fuerunt in medio secundum naturam medij. quea mediat ad sensum in mutatione sine materia. et sine potentia materie. Quia autem forma calidi visa visu et medij dissoluit: et forma frigidi virtus restringet. Non est ergo in terminale sit ponere formas sensibiles manere in factio. ut sit sensibus faciatur cognitione: et hec cognitio ad nutrimentum spirituale intelligendum transierat. **Ad** id autem quod primo obiicit. de diffinitione actus procedendum est. si forma actus ibi diffinitur secundum suum esse quod habet ex subiecto proprio et in saporibus: et hoc non dicitur a secundum quod est intentio forme sensibiles in medio vel sensu existens. **Ad** id quod 2° obiicit. quod actus est esse et non essentia. plane est procedendum. sed tamen non idem esse est actus in subiecto proprio et in medio et in sensu. quia in esse medij et sensus est perfectio medij et sensibiles potentie. et sic potest esse sine saporibus proprio. secundum autem esse materialis ipsius non potest esse sine ipso nec etiam intelligi. et sic secundum diuersitatem actus intelligat id quod dicitur auicenna. quod

actus est cuius intellectus est absolu-
tus. et est concretus. Si enim intelliget
autem quod intellectus actus per
est materiale quod est in se esse abso-
luta. ipse secundum dicitur sicut probat
obiectio: scilicet esse suum intentionale
et sensibile est absolutum sebo.

Sicut dicendum est ad triam divi-
sionem. quod per esse materialis disponis
multitudo actuum reducit ad tri-
sam. quod autem forma actualis tale
intentionale esse accepit in sacro:
ideo dicitur quod per se ipse in
qua habuit esse materiale. et age-
bat per principia materialia trans-
mutatur. et non manet in sacro. et
ipsum actus solum manet. sic forma
sigilloz sola species manet in ce-
ra per sigillationem sicut dicitur
nuptiarum.

De forma huius sacramenti.

Sicut dicitur in divisione preas-
signata nunc exposat ratio
ut de forma huius sacri dicam.
Dicemus quod primo de forma que dicitur
sup panem: et postea de forma
que dicitur sup vinum. **C**irca formam
que dicitur sup panem quatuor in quibus
scilicet que sit. et qua virtute salicet
divisibili vel indivisibili operetur.
et unde trahat transsubstantiationis virtu-
tem. et qualis sit modus ipsius
forme in hoc sacramento.

Que sit forma que dicitur sup panem.

Hoc primum autem dicitur.
et ita habet in canone.
Accipite hoc est corpus meum. **m^o**
xxvi. vel sicut dicitur **m^o**
xiii. **S**umite
hoc est corpus meum. **S**ecundum autem hoc
dicitur. **U**trum hoc quod dicitur accipite.
est de forma. **H**oc enim ponit tres

euangeliste. **m^o** **xxvi.** **m^o** **xiii.** d^r
sumite quod idem valet. **luc.** **xxii.**
dicitur. dedit illis dicens. **H**oc est cor-
pus meum. **A**d hoc autem in primis
sibi ipse dicitur dicitur. quod hoc quod
dicitur accipite pertinet ad institutionem
sacri. et non ad formam. **V**oluit enim
dominus per hoc declarare quod acceptum
habere debent tantum sacramentum a se-
ipso institutum: et ideo permisit.
Accipit panem vel accepto pane.
ostendens quod acceptum habere debent
sacramentum quod sibi tam esse acceptum.
Un. **1. cor.** **xi.** **E**go enim accipi a do-
mino: quod et tradidi vobis. **E**t
enim dominus acceptum habuit. et quod
apostoli tam dignissimum acceptave-
runt: valde nobis debet esse accep-
tum dicitur in primis. **T**unc acceptabis sa-
crificium iusticie oblationes et ho-
lococausta: tunc imponet super altare
tuum vitulos. **V**itulos enim super
altare ponimus: quoniam carnis petu-
lantiam in conspectu altaris domi-
mactamus: ut digne tantum sacro-
ficemus. **S**ed quid videtur illud quod
dicitur hoc est enim corpus meum. sit for-
ma. vel aliquid aliud videtur autem
quod hoc non sit forma. quod dicitur in textu
m^o **ma.** et **luc.** benedixit ac fregit.
ergo aliqua benedictione benedixit. an-
te quod hec verba diceret. hoc est corpus
meum. et illa benedictione transsubstantiavit.
et tunc illa benedictione fuit forma
primi sacri. quod exhibitum fuit apostolis.
Cum ergo christi actio sit nobis instructio:
videtur quod nos eadem forma in sacro
uti debemus. **H**oc autem videtur per
verba apostoli. **1. cor.** **xi.** ubi dicitur. **I**au-
do vos autem fratres mei. quod per omnia

h^o de forma huius sacri
quod sit forma que dicitur panem

mei meiores estis: et sicut tradi
 di vobis p̄cepta mea tenetis.
 Ego accepi a dño qđ et tradidi
 vobis. Si g̃ sub alia bñdictōe
 xps panē bñdixit q̃ sub istis.
 hoc ē corpus meū: et nos alia
 vti debem⁹ forma sacri q̃ ista.
 Adhuc aut̃ an̄ formā sacri p̄fē
 dicta nō fit fractio in sacro. **Hic**
 aut̃ d̄r q̃ an̄ hec verba q̃ sūt. h̄
 ē corpus meū. et bñdixit ⁊ f̄e
 git. et etiā t̄no discipulis dedit:
 et sic videt̃ q̃ hec verba nō sūt
 de forma. **Et** ad hoc qđā ante
 nos nō modice int̄ antiq̃s aut
 toitatis viri dixerūt: q̃ i veri
 tate alia forma vsus ē xps i sac̄
 mēto: et alia vtit̃ ecclia. Conte
 dūt enī isti q̃ v̄l̄ mētalī v̄l̄ voca
 li bñdixit vtebat̃ xps. qua ip̄e
 sbam panis t̄nssbavit. et t̄nss
 sbatū fregit. et fractū dedit dis
 cipulis: et t̄nt̄ p̄mo dicit. hoc ē
 corpus meū. **Dicit** enī isti q̃
 si xps an̄ hec verba panē i corp⁹
 suū nō t̄nssbasset. nō fuisset ve
 rus sermo que dicit. hoc ē cor
 pus meū. demonstrando id qđ
 sub forma panis demonstrabat.
Hoc aut̃ valde igneīens ē: q̃a
 xps d̄t̄ m̄ v̄. **Celū** et t̄ra t̄nssibit:
 verba aut̃ mea nō t̄nssibūt. **p̄s.**
In et̄nū dñe: p̄manet v̄būtū.
Oportz g̃ ut dicit̃. q̃ an̄ fuit
 t̄nssbatū. nobis aut̃ dicit̃ tra
 ditū ē hoc sac̄mētū sub forma
 illa verborū f̄e q̄tandū q̃ b̄ d̄r:
 hoc ē corpus meū. **Si** at̄ q̄rit̃
 ab hys q̄e xps alia for̄ verborū
 ē vsus? et alia voluit nos vti:

Dicit q̃ in xpo semp fuit ptas
 excellentie qua ip̄e opabat̃ gr̄e
 actus siue clauē iuocatiōis v̄l̄
 supplicatiōis alicui⁹ v̄l̄ exorci
 zatiōis. **De** t̄nū aut̃ et suos clau
 bus vti oportet: q̃ nō est in eis
 n̄ ptas m̄stroꝝ. **Et** ad d̄ramos
 tendendā dicit̃. q̃ alia formā
 vsus ē mētalī v̄l̄ vocalī sicut vo
 luit. et hanc nō exp̄ssit: neputa
 ret eadē eē ptas dñi q̃ serui et
 m̄stri. **O**bare etiā nitūt̃ qđ d̄
 cūt. q̃ verba ista accipite. hoc ē
 corpus meū. potius ptine videt̃
 ad istitutiōē q̃ ad t̄nssbatiōē.
Cōstat aut̃ q̃ in alijs sac̄mētis
 semp alijs verbis vsus ē institu
 endo sac̄m: et alijs dando formā
 sacri sicut m̄ vltio cū d̄t̄. **B**aptiza
 tes eos istituit sac̄m. et iungit
 vsus. dices aut̃ in nomine p̄is et fi
 lii et sp̄s sc̄i. dat iuocatiōē q̃ ē
 forma sacri. **In** hoc igr̄. sac̄mēto
 sicut dicit̃. alia verba ptinet ad
 istitutiōē sacri. et alia ad formā.
Cū igr̄ sc̄dm̄ significatiōē v̄boꝝ:
 accipite hoc ē corpus meū. ista
 ptineat ad istitutiōē videt̃ q̃
 aliq̃ alia verborū forma vsus ē
 in t̄nssbando. **Hec** igr̄ est sn̄ia
 antiquissioꝝ q̄dā doctorū. **H̄**
 aut̃ a p̄babiliorib⁹ nō tenet̃: q̃
 hoc qđ d̄r q̃ xps alia vsus ē for
 ma v̄boꝝ nō p̄bat̃. et ideo eadē
 facultate d̄t̄ p̄nit̃ qua p̄bat̃.
Et q̃ d̄r bñdixit d̄stat q̃ tactū
 sue man⁹ q̃ vnita erat ditati bñ
 dixit. et v̄l̄ t̄nssbabile d̄tulit.
 sicut tactū sue mūdissime carnis
 vim regnatiōis d̄tulit. aq̃s. nec

legim⁹ ipm aliquo signo vl' ali
 qua bñdictioē metali vl' vocali
 vsu esse: nec ē credendū q' i tan
 to sacro dñs aliqd ab aplis vl'
 ecclia abscondit. cū istud de p
 tinētib⁹ sit ad salutē. nū ipē di
 rat. **Jo. xv.** Vos autē dixi amicos:
 q' oīa q'cūq' audiu a p're meo.
 nota feci vobis. Constant' g' vi
 det dicit q' xps forma verborū q'
 nob' vtim⁹: vsus ē in sacro. **Ad**
 ea g' q' isti obiūt. ducendū ē.
 q' cū dicit. bñdixit. q' signo sui
 tactus matie panis et vini co
 tulit: q' quotiescūq' forma de
 bita verborū d' sup talē matiaz
 cū itentioē ecclie: tūc pt tñssba
 ri. et alit' nō tñssbare. Et q' d'
 fregit. nō ē ideo. q' an scdm te
 pus fregit. et postea dicit. **Hoc**
 ē corpus meū. sed q' sil' dicit' t'
 fregit. ita q' fractio fuit p' ver
 borū formā quib' an dicit' per
 anticipatiōē. **Ad aliud autē**
 dicendū. q' sicut iā an dixim⁹ a
 lia verba sūt institutiōis sacri
 et forme. Et de hoc satis iam i
 an habuit dictū ē. **Et tūc sup**
 posito q' hec sit forma. hoc est
 corpus meū. q'rit. qd demit'at
 p' p'nomē. qd illis orōis ē inia
 u. Et si dicat' q' corpus dñi s' b'
 accidentib⁹ panis demonstrat.
 tūc falsū ē qd d' aut iā in p
 nūtiatiōē p'nois. ē ibi vin' cor
 pus xpi. et sic sup fluit hoc qd
 sequitur. corpus meū. q' nichil
 facit ad formā sacri. s' tm sig
 nificat p' orōis qd p' dicit'. de
 hoc demonstrato. Si autē demo

strat' panis p' p'nomē. tūc orō
 illa ē falsa. q' nullo panis de
 monstrari poteit. q' sit vin' xpi
 corpus. **Querit' etiā de vbo**
 substitutio qd ibi ponit'. p' nota
 p'ponis. Constat enī q' illud no
 tat p'positioēz cēntiale et nō
 accidētale: sicut cū dico. petrus ē
 scis ul' albus. Si autē talē notat
 p'positioē. tūc oportet q' p' di
 catū sit de suba et diffinitione
 subiecti. sicut cū dico. petrus est
 homo. ul' petrus ē aīal. Si autē
 hoc p'cedat'. nō sequit' q' huic de
 monstrat' sbale et cēntiale ē cē
 corpus dñi. **Ad hoc ergo q' fiat cor**
 pus dñi. nō indiget illa mutati
 one. q' vocat' tñssbatio. qd omīno
 falsū est. q' ad hoc forma sacri
 p'fert' sup materiā demonstratā
 q' tñssbatio fiat. **Siliter autē**
 q'ritur de 3° q' ē ibi positiū corp⁹.
Cū enī sicut ipē dicit. caro nō p'
dest qd q' io. vi. sed verba q' dicit
de sacro. spūs et vita sint. i sa
cro nos viuificāte. potius debuit
fieri tñssbatio in spm viuificāte
q' in corpus. p'cipue cū dicit' apls
ii. cor. v. Itaq' nos ex h^o. ne in ē
nouum scdm carnē. et si nouum
scdm carnē xpm. s' nūt iā nō no
uim⁹. Xps g' in sacro viuificāte
scdm spm: et nō scdm corpus ē
noscedus. Hoc idē videt' p' h^o
qd d' io. v. Qui edūt me: viuūt
p'pter me. Constat autē q' a spū
et nō a corpe vita p'cedit. **Ad**
hūc etiā mod' q'ritur de p'noie
qd apponit' meū. Cū enī h^o dicit.
tūc suū corpus passibile fuit.

ergo tunc dicit passibile salis suum:
 hoc est tale quod tunc habuit dedit.
 Cum igitur talia verba in forma sa-
 cramenti assumpserit ecclesia quod iam Christus
 tunc protulit. videtur quod adhuc in
 ecclesia proficit in sacramento corporis Christi
 passibile et mortale. Hoc autem
 eadem ratione maxime videtur quod profectio
 istius sacramenti fit in commemoratio-
 nis passionis domini et mortis. sicut dicit
 apostolus. 1. cor. xi. Quae sunt quae ma-
 ducabitis panem hunc et calicem
 domini bibetis: morte domini annun-
 ciabitis donec veniat. Costat autem
 quod mors domini congruentius signifi-
 cat in passibili et mortali corpore:
 quam in glorioso et impassibili et imor-
 tali. **Q**uerunt etiam quidam de
 coniunctione quam in quibusdam libris mis-
 salibus inponitur verbis istis.
 qui sic habent. Hoc est corpus
 meum. Videtur hoc non esse de for-
 ma: quod in terminis euangelistarum ver-
 bis. mat. m. et lu. qui hanc formam
 scribit non continet. enim: et tamen
 nihil sit de forma nisi quod Christus dicit.
 videtur non esse de forma. Adhuc
1. cor. xi. ubi apostolus ritum recitat.
 quo Christus hoc sacramentum instituit et
 profecit. et ubi adiungit. quod ipse
 secundum eundem ritum hoc sacramentum ecclesie
 servandum tradidit ibi sic dicit.
 Quia dominus noster Iesus Christus in qua nocte
 tradebatur accepit panem et gratias
 agens fregit et dicit. Accipite
 et manducate: hoc est corpus meum.
 Et in hac forma verborum coniunctio
 talis. quae est enim. non continet. et sic
 de forma esse non videtur. **I**n cont-
 rarium autem est. quod coniunctio in usu valde

solemnium ecclesiarum invenitur apposi-
 ta: sicut in usu ecclesie romane. Et
 opinio probabilis est. quod tales ecclesie
 suas observaciones habebant ab
 apostolis. Adhuc autem quod coniunctio ta-
 lis relatione et coniunctione sig-
 nificat. ad id quod in oratione Christi pro-
 cessit. dicitur Christus. Accipite et
 comedite ex hoc oves. **N**on autem est
 causa quae accipent et comedent.
 nisi corpus suum esset. Cum ergo sequens
 sit causa precedentis non totum signifi-
 cat in oratione quod fuit in Christi inten-
 tione. nisi coniunctio talis apponatur.
 et ita videtur quod apponi debeat. ut
 sit. hoc est enim corpus meum. **Q**ui-
 temus autem quod quod lucas plus ad-
 dit quam matheus et marcus. Dicit
 enim sic luc. xxi. Hoc est corpus me-
 um. quod pro vobis tradetur. **Q**ueit
 ergo utrum etiam hoc sit de forma. **V**i-
 detur autem quod sic. quod Christus hoc ore
 suo apposuit. **A**dhuc autem hoc
 apostolus tradens ecclesie hoc celebra-
 dum et observandum. etiam apposuit.
1. cor. xi. ubi sic dicit. Hoc est cor-
 pus meum. quod pro vobis tradetur.
Adhuc autem quod verbis illius in-
 nuit. causa passionis quam commemora-
 mus in illo sacramento: et ideo appo-
 nendum esse videtur. **A**dhuc autem
 tamen sacramentum istud sit caritatis. ut in
 antequam habitus detinuitur est. et potius
 sit causa caritatis nostre ad eum sit. quod
 traditus est pro nobis. **V**idetur h-
 esse de principalibus in foris ponendis.
Ad hoc autem quod hic dicitur rationem
 quae sacramentum celebratur. ratio autem cele-
 brationis uniusquodque rei ad formam
 eiusdem rei reducat. **V**idetur igitur

per illud qd dicitur qd p vobis tradet.
 intra forma sacri debeat et tunc.
Ultius etiam quod dicitur de hoc qd plur.
 xxi. vlti addit. hoc facite in mea
 oratione: vtrum et hoc sit de
 forma. Videt aut qd sic. qd i vna
 dicitur in forma sacri. totu hoc
 xps pnuiciauit: et sicut ipe pro
 nuiciauit. sic e tenendu. Videt
 qd qd tenendu e. qd hoc etiam sit de
 forma. **P**osterea paulus huc ritum
 obsequandū tradidit ecclie: quia
 i cor. xi. dicitur. hoc e corpus meū qd
 pro vobis tradet. hoc facite in me
 a oratione. **A**d hoc aut qd
 hoc dicitur sine et intentione xpi sa
 cramentū instituit. Institutū e eni
 ut oratio fiat xpi pro nob se
 raute offentis. **A**d hoc aut sine
 iudicio dicitur qd nihil e de
 forma sacri corpus dñi. n qd xps
 testib9 qtuor pbat dixisse: salz
 hoc e corpus meū. **T**estes aut
 qd officendo sacram dicitur. sūt **mat**
th. **lu.** et paulus: n aliud qd est
 de forma sacri. **E**t qd quod de pro
 mie demonstratio qd demonstrat.
 dicendu qd demūat corpus xpi
 sub forma sacramentalis panis.
Ad id aut qd obiicit. qd statim pro
 nuciato signo demonstratiois. s^m
 hoc e ibi corpus xpi. an qd residu
 u orationis pnuiciat. dicendu qd h^o
 nō sequitur. **P**ro nome eni. put s^m
 se accipit. nō est de forma sacri.
 s^m potius put e ps orationis. qd sit
 etiam h^o qualitate demonstratiois:
 qd sedm se acceptū nō significat
 nō mera sbaz. **V**n s^m qd p noie
 ponit rei demūate sic e ps orationis:

et nō habet significatōe nō ai pti
 bus suis. qd sūt xpositio et apposi
 tu xpositioi. et sbiecto demonstrati
 to. **E**t in hac virtute accepte ptes
 orationis siml ad iduisibile rei
 significatōe p oroz relata faciūt
 trāssbatōe: et ideo nulla ibi ps
 agit diuisim. s^m potius ut dixim⁹
 siml accepte i vnitāte significa
 te rei p oroz ad quā referūtur:
 faciūt ut vnu et nō ut diuisim
 illa trāssbatōe. **D**icit etiam **pre**
scian qd oroz cōstitutio quā greca
 synthasim vocat. ad itellan e re
 fenda. ad intellan aut relata: v
 nūt ptes i vnitāte rei significa
 te. **E**t hoc e qd dixerūt antiqui.
 qd vna ps expectat alia: et qndo
 totū dictū e totū factū e. **E**t ad
 obiicit. qd demonstrat matiaz pa
 nis. e pcedendu: nec e dicendu
 ut qdam dixerūt. qd demonstret
 matiaz ul sbaz panis iā incipi
 ente trāssre i corpus xpi. **H**oc eni
 fieri nō posset. nō eet in sacro mu
 tatio incipiens mediū aut ex
 tremū: et hoc iā in antecedentib9
 ostendim. eē ipossibile. **I**n trāss
 sbatōe eni illa tota sbā panis ai
 matia et forma trāssbat i cor
 pus xpi: et materia panis nullo
 mō incipit amitte formā panis.
 et accipe formā corpus xpi: et ideo
 rnsio nullo mō xpetit in sacro.
Ad hoc qd quod dicitur de vbo sbstan
 tivo quā notet xpositioes. **D**ice
 du qd eentiale. **A**d hoc qd obiicit
 e pcedendu. qd corpus xpi e de eēn
 tia hui9 demonstrati et rōe sūt e
 de eentia hui9 ligni demonstrati.

Ad hoc aut qd vltimus obiatur.
 dicendū qd hoc nō sequit̄: qz hoc
 fecit t̄ssbat̄io. Vñ qd corpus xpi
 pdicat̄ essentialit̄ de corpe qd est
 in dextera dei patris: hoc fecit nā
 vniuersalis et p̄titularis in xpo. S̄
 qd corpus xpi pdicat̄ de hoc de
 mōstrato sub forma panis: hoc
 fecit t̄ssbat̄io q̄ fit p̄ forme sac̄i
 satisficationē. Et si obiatur qd qd
 ē sub sac̄i spēbus. idē est oīnos
 rō. cū eo qd est in dextera dei patris.
 et qd traxit de virgine. et sic si t̄ss
 sbatio facit vñ. tūc facit et al
 terū: qz vñ et eiusdē vna ē tā.
 Dicendū qd hoc nō sequitur. qz q̄
 uis idē sint penit̄. nō tñ eadē
 hnt̄ attributa. scdm̄ qd illud de
 mōstrat̄ sub forma panis. et il
 lud in lineamētis et figūa p̄p̄a.
 qz isti ducit̄ qd sit v̄nus abus.
Hoc aut in lineamētis et figūa
 hominis dem̄ratū. ut d̄ auḡ. hoc
 ridū eēt accipe abū. Et ideo alia
 h̄t causa scdm̄ qd est sub forma
 panis pdicatio ista. et alia h̄t
 causa scdm̄ qd in lineamētis ē
 figūa hoīs dem̄ratū ē. **A**d a
 lud qd de corpe obiatur. Dicendū
 qd q̄uis ex vi sac̄i sub for̄ panis
 nō sit n̄ corpus dñi: tñ p̄pter
 rōes n̄ales corpus dñi cū hys
 q̄ scdm̄ naturā et gr̄as s̄t i corpe
 multa sūt ibi aīalia. **P**̄t vñ
 nē enī corpus et aīe ē ibi aīa. et
 qz cū aīa manet corpus p̄ sp̄m.
 ē in corpe illo sp̄s. et aīalis et
 vitalis et n̄alis. Et p̄t ipletio
 nē vafori nutimentalū. ē ibi
 sanguis. Et p̄t vñois gr̄am.

est ibi sanguis: et sic ē corpus vi
 uificū et diuinū. v̄nificas vita
 diuina et vita gr̄e. **H**ec de hoc xps
 reprehendit iudeos carnalit̄ itel
 ligentes. qd corpus sp̄i v̄nificō
 plenū et diuinū itelligent̄: sed
 potius reprehendit eos. qd tale su
 ū corpus eē itellige nolēbant.
 sed tñ itelligēbat qd caro sua
 eēt dentibz lacerada. et nō esset
 v̄nifican̄. diuina et dentibz nō
 lacerada: s̄ sumēda et tñ itegra
 et sana m̄asura. Et hoc est qd
 dixit. Verba q̄ locutus sū vobis.
 sp̄s et vita sūt. **H**oc ē sp̄ualit̄
 de sp̄uali m̄aducatioe itell̄ cā s̄t
 sp̄s ad vitā v̄nificatiā eternā.
Et petrus ibidē s̄s̄d̄cauit di
 cēns. Ad que ibim̄ verba vite et
 ne habes. **A**d id aut qd obiatur
 de ap̄lo dicēte. et si agnouim̄ s̄
 carnē xpi sed nūc iā nō nouim̄.
Dicendū qd ap̄ls notat carnē i
 firmitate carnale. et i firmū in
 tell̄m̄: que sicut iudei aliqñ de
 xpo etiā habuerūt ap̄li. s̄ que
 iā nūc nō noscūt xps. qñ oīa h̄
 ad sp̄uale itell̄m̄ referūt. et
 tūc agnoscam̄: qz caro xpi i sa
 crō sūtur i sp̄i v̄nificatiōe. et nō
 corpus sui corpali et dentali la
 ceratiōe. **A**d hoc aut qd q̄rit̄.
 vltimus de hoc p̄noie meū. bñ cō
 cedendū est. qd tūc tale exhibuit
 q̄le habuit: s̄ cū post resurrectio
 nē etiā corpus significet a xpo
 possessū. etiā tūc sup̄pōit quale
 nūc habet: hoc ē mortale et glo
 riosū. **A**d hoc aut qd in cōt̄m̄
 obiatur. Dicendū qd etiā verba

her accepit. sicut ea xps ptulit?
 salz qd vni corpus suu sit ab eo
 possessu. et huius veritate no va
 riant diuise dissones passibili
 tatis et ipassibilitatis et mor
 talitatis et immortalitatis: qd
 her no sut de veritate huani cor
 pis. s. imanet ide vni huani
 viu et diuinu corpus sub co
 trarijs istis dissonib. qd ee no
 posset. si ille dissones eent de
 veritate xpi corpus. **Ad hoc at**
 qd obiit. qd facim celebrat in
 comemoratioe passionis. **Dicendu**
 qd nichil phibet in imorali cor
 pe fieri comemoratioe passionis:
 in mo sacrificij et mo imolatio
 nis. **Et hoc mo itelligit** istitu
 ee facim. in comemoratioe passio
 nis xpi. **Ad hoc aut qd vltius**
 qritur. vtru hor qd dr. qd p vob
 tradet. sit de forma ul no. **Di**
 cendu est qd no est de forma. n.
 xps hor dixit taq. eet de forma:
 sed qd ondetur receptitas vnita
 tis int corpus traditu sine tra
 dendu. et corpus sub spebus
 sacri ptentu: et sic vitatis sac
 mentu ee pbaetur. **Ad h. at**
 qd obiit p roem. **Dicendu qd**
 no ideo dicit. qd pro vob tradet.
 ut on datur ul caritas ul effect
 receptiois. qn traditio p nob
 fra magnu e indicu caritatis:
 sed tm ideo additu e. ut osten
 dat veritas. sicut ia ditu est.
Hoc eni nam fuit ppter carna
le disapuloz intellon. ut sa
rent qd corp. eet diuinu. qd in
truce posset pati et itegru re

manere in sacro. sup tu quid spu
 alit et facimetalit: et tu denti
 bus no discriptu et dilaccatu.
Ad hoc aut qd vltius qrit. de
hoc qd itm addit. hoc facite in
mea comemoratione. Dicend qd
hoc nullo mo est de forma. S. qd
sicut in anhabitu dixim. xps sil
istituit facim et iuxit vsu et
pmulgauit forma: ideo roez i
uictionis. usus subiuxit sbdens.
hoc facite in mea comemoratioe.
Ac si dixerit. frequitate facim. qd
in hoc mei abeuntis habebitis
meoriale itissimu. Et ideo etia
dixim in anhabitu qd meoriale
vocat. et p hoc patet soluco ad
totu qd de hoie obiectu e. Ad
hoc aut qd qritur. vtz causalis
iuictio eni sit de forma. Dices
e qd no est de forma. sed e iuictio
calis ptinuas septia cu ante
denti b. sicut etia dicit obiectio.
Ad hoc qd dr. qd ubi causa et cau
satu ponut. qd her ad ide ptinet.
Dicend e qd e vni in ca eendi: s
in ca dicendi vl aliq iuigendi
no est vni. Et sic e hoc. qd ei hor
e corpus suu no fuit n causa di
redi vl iuictiois vs facimeti qd
dixit. accipite et comedite. Tal
aut ca dredi vl iuigendi suffic
iuictioni cali: qd in gmatitis
no attendit res tm. s. etia quicq
modus. et marie in pau in dedi
nabilu constructoe. Ad h. at
qd de ecclis antiqis et autentis
obiit. Dicend qd ille ecclie hoc
assupserut pdicta de ca. qa salz
in sacro no tm voluerut expme

formā sed etiā forme roem incōpa-
tionē ad institutionē. Ex hys autē
q̄ sic a nobis dicta sūt: solutio pa-
tet ad oīa q̄ sita in an̄ habit.

Qua virtute hec forma opetur.

Nunc exposcit ordo ut ostē-
dam⁹ qua virtute diuisibi-
li vel indiuisibili hec for̄ opetur.
Videt enī q̄bus dā quid qd̄ ex ml-
tis discretis opatur: q̄ hoc diuisi-
bili et nō indiuisibili virtute
opatur. Hec autē orō. hoc ē corp⁹
meū. ex multis nō vnitis apo-
nit. et sic diuisibili virtute opa-
ri videt. orō enī q̄ litas ē discre-
ta nō vnita. Adhuc autē omē qd̄
ex ml̄tis agit. opatioez h̄t apo-
sita: sicut calor natalis q̄ agit
ex aīa et celesti virtute. et virtute
ignis. opatioez autē in q̄ oīm is-
torū virtus p̄pendit. q̄ in separti-
one puri ad ipurū p̄pendit vir-
tus ignis. et ī motu ad spēm cor-
poris p̄pendit virtus celestis. et
ī motu ad spēm viuētis p̄pendit
virtus aīe. et sic videt. q̄ cū ista
orō agat ex ml̄tis. q̄ debeat h̄e
opationē apposita. et h̄ ē falsū:
q̄ trāslatio ē opatio simplex.

Si forte aliq̄s dicit velit. q̄ orō
resoluit ad rem. et sic ī simplicitate
rei simplice facit opationē:
sic nup̄ inuim⁹ ī questioē prece-
denti. Videt q̄ ista r̄nsio suppo-
nit falsū. q̄ orō ista ad vnū sim-
plex ī re reduci nō p̄t. orō cū ip̄a
significat q̄ alia ē ut ī ea suppo-
sita et alia apposita siue p̄dicata.
Talīs enī res ī qua res ē alia et
alia natā. nō est vna res simplex:

et sic ad aliquā rei simplicitate h̄-
orō reduci nō p̄t. Adhuc autē. si orō
virtute rei opat in sacro. cū apen-
dū in oībus sit eligendū. et in-
natā et grā videt. q̄ meli⁹ posi-
ta fuisse forma sacri in re q̄ in
simone. Adhuc autē et filia di-
cendū. q̄ in virtute orō indiuisibi-
li virtute rei opatur: sicut ian̄ ha-
bit⁹ dām ē. Ad id autē qd̄ p̄ obicit.
Dicendū q̄ orō quidē apōnit ex
ml̄tis nō cōtinuis idēss̄ sonis.
sed oīno nō sūtur h̄t in se et
materialit̄ cōsiderata. put ē in so-
nis s̄ sillaz et lr̄az: s̄ sic dicit
m̄ p̄ significationē ad rē rela-
ta. et illa res ē vnū simplex et
indiuisū. Ad hoc autē dicendū
qd̄ obicit. vnū ē in hys agentib⁹
et istrumētis. quoz virtutes tra-
hūtur a diuisis. et a se iurē
diuisis. Hoc autē nō est h̄c. q̄
p̄mo virtus hui⁹ actoris trahit
ab vnito et indiuiso significatione.
Ad hoc autē q̄ cont̄ hoc obicit.
Dicendū q̄ cū dicit. hoc ē corp⁹
meū. significationē hui⁹ orōis ē
vnū in eē et vnū. q̄ p̄dicatū ē
eē suppositi. quīs illud vnū ī eē
ex duab⁹ substantiis fit apōnit.
sals ex s̄ba s̄bante et s̄ba ī eē
et rōe p̄ficente. et q̄ sic vnū
cōpositū ē. illud virtute agendi
nō trahit n̄ ab vno qd̄ est nā
forme p̄dicante. et sic sūt ibi
due natē. quaz vna p̄p̄e agit.
sicut natā p̄ticularis subiecte.
q̄ sicut dicit phis. age est p̄ti-
culariū subiectoz. et agit vir-
tute alteri⁹. q̄ virtutes ⁊ potēte.

N

quibus unū quodque agit quod agit. sunt
 nature formalis. que est in ipso quod agit.
Ad id autem quod obicit. quod et apen-
 diosius fuisset: si tunc in ipsa re po-
 sita fuisset forma sacri. Dicendum quod
 in re non potuit poni simpliciter for-
 ma sacri. propter tres causas. **Pr-**
ima est una. quod sacrum in for-
 ma et materia subicitur opera
 ministeriorum ecclesie. **Res** autem
 significata in hac oratione
 habetque designatorem orationis accipit:
 nullo modo subicitur operationi
 ministeriorum. sicut patet aulibus. **Quia**
 si hoc corpus christi quod demitatur. acci-
 piatur in orationis designatore. absol-
 vitur ab operatione ministeriorum: ita quod
 sacerdos circa ipsum nichil potest opera-
 ri. **Secunda** causa est. quod cum in sacramentis
 verbum in creatum operatur operatione
 que ita elementa corporalia existit:
 oportet quod verbum in creatum ope-
 ras in aliquo corporali congruat ele-
 mento corporali circa quod operatur. non
 autem congruit in aliquo. quod et sibi con-
 gruatur. et corporali elemento. nisi in
 verbo. Oportet igitur quod in verbo
 corporali sonante operetur. quod dicitur **beatus**
augustinus quod verbum in intellectu est.
 sicut verbum in prelo. et verbum sonans
 in verbo vocis corporee. est sicut verbum
 incarnatum quod corporalibus se coapta-
 vit et conformavit. **Tercia** autem
 causa est. quod generaliter et regulariter unum
 est. sicut dicitur **beatus Ieronimus**. quod sacra sunt
 ad eruditionem instituta. non autem
 erudunt quod ad noticiam venire non
 possunt. **Res** autem ista occulta est in se.
 et ad noticiam venire non possunt. nisi
 verbo sonante designaretur. Oportet
 quod designari verbum in corporali voce.

Nohuc autem sicut dicitur **beatus augustinus**
 Sacrum est sensibile signum. quod propter
 speciem quam ingerit sensibus aliud
 facit in intellectu venire. Sicut igitur
 in materia consistit in sensibilibus sig-
 nis. ita etiam in sensibili signo de-
 bet consistere in forma: et sic oportet
 formam sacri consistere in oratione
 sensibile voce habente. **Hec** igitur
 causa est. quod res in sacro non simpli-
 ter accepta operatur. sed potius ope-
 tur in eo res designata per vocalem
 orationem. cum tamen vocalis orationis virtute
 operandi contrahitur a testante se vo-
 ce illa. sicut dicitur in phabitis.

Unde hec forma trahat transsubstantiandi

Quoniam ostenditur virtute.
 dendum est. unde hec for-
 ma trahat transsubstantiandi virtute. **Sec-**
unda attendamus tunc in omni re
 que substantialiter mutatur. oportet quod virtus
 mutationis illius sit ab eo qui est causa
 universalis in talibus mutationibus.
Quod mutatio tamen una est sicut dicitur **eccl-**
esias que est generationis a sole esse in circulo
 obliquo. accedete et recedete. **Et**
 ideo dicitur de formis si generationes
 et corruptiones. **A** fili autem et excel-
 lentiori videmus. quod omnium talium mu-
 tationum est verbum incarnatum causa
 et motor. **Sicut** dicitur **Iohannes**. **O**mnia per
 ipsum facta sunt: et sine ipso factum est ni-
 hil. **Videtur** igitur etiam hec mutatio
 transsubstantiandi esse verbi incarnati. **Hoc**
 ideo videtur. quod dicitur **gen. i.** **Dixit** deus.
fiat lux. **Et facta est lux.** **Et** quod aens
 cuius est mutatio aliquid substantialis et sup-
 naturalis. semper permittit. dicitur deus.
 siue sit de dispo. siue de ornatu.
 simpli autem et ipsa creatio in verbo

M

dei consistit: quibus autem opus crea-
 tionis non permittat de ubi dicitur.
 Si ergo in verbo creato omnis talis
 mutatio consistit: tunc videtur quod
 causa ista consistit in virtute ubi crea-
 ti. **Adhuc autem ex dicto beati au-**
gustini hoc videtur super gen. ad luc.
 quod hoc quod dicitur. Dixit deus. fiat. sic
 exponitur. hoc est verbum genuit in quo
 erat ut fieret. Si autem verbum genuit
 in quo erat ut fieret tunc non fuit in
 eo. ut fiat quoddam secundum ut fiat omnia
 sicut dicitur quod omnia per ipsum facta sunt. et facta
 ipso facta est nichil. oportet quod omnes
 tales rerum supernales mutationes
 sunt in verbo et a verbo. **Adhuc**
 autem illi proprie agentis est facere ali-
 quod in virtute rationis tunc est actum secundum
 formam et rationem. Ratio autem et forma
 talium supernalium transmutationum
 non est nisi in verbo. quasi ars omnia talia
 a faciendo. igitur virtus ista trans-
 mutationis tota consistit in verbo
 creato. **Unde patet dicitur.** Verbo domini celi
 firmati sunt. **Et super hoc dicitur am-**
brosi. Verbo de panis transsubstantio
 in corpus domini in sacramento. **Quod mi-**
 rarum si verbum dei creaturas mu-
 tat: in quo creatur ut essent prima
 substiterunt. **Videtur igitur quod tota**
 virtus ista transsubstantio: in verbo in-
 creato consistat. **Quod si credatur. vi-**
 debit esse contrarium hijs que ante dicitur
 sunt: quod omnis effectus sacri causatur
 a forma ipsius sacri. forma autem
 non est verbum in creatum sed creatum.
 platum ab ore sacerdotis. **Adhuc**
 autem in alijs sacris verbum creatum
 est forma. **Videtur igitur quod verbum cre-**
 atum sit etiam forma in isto. **Dicitur**

enim beda. **Verbum** credit verbum ad ele-
 mentum et fit sacrum: et intelligitur
 de verbo creato. **plato** ab ore eius
 qui minister est in sacro. **Hec autem**
 et huiusmodi solueda sunt. quod in verbo
 creato pro isto est omnis virtus mu-
 tationum supernalium. sicut in primo
 agente. **Et hoc idem verbum dupli-**
citer consideratur. scilicet intellectu primo.
 qui est intellectus naturaliter agens.
 et sic agit indivisibili actione cum
 per omnes creaturas mutationes
 supernales. sicut dicitur **ioh. v.** **De meo**
usque modo operatur. et ego operor. **Est**
 autem quoddam transmutatio supernalis.
 quam licet non operetur minister. tamen
 aliquid operatur ad ipsam: sicut se
 mutationes sacramentales ad causa-
 tares imprimendos. et imitationes
 ad gratias et ad alias res effectus
 in sacramentis: et has operatur verbum
 in creatum in verbo creato. quod est in
 pronuntiatione ministeriorum: quod est ali-
 quod ibi est operatio hominis. oportet quod
 ipsum verbum in creatum coaptetur
 ad id quod est hominis: ut in operatio
 hominis verbum in creatum operetur. **Sic**
igitur primitus inducta sunt. credenda
 quod in virtute supernales transmuta-
 tiones ad causam supernalem oportet
 reduci. **Et hanc causam oportet esse**
talem in qua sit ratio et virtus deus
transmutationes operandi. que non
 sunt per rationem et virtutem nisi in verbo:
 et sic oportet quod verbum in creatum
 vel in se vel in aliquo creato cum
 coaptatur. illas operetur. **Adhuc**
 autem quod in contrarium obiatur. **Dicitur**
 plures verbum creatum forma sit
 sacri: tamen quod huius forma precessit ab

istitucōe diuina nō sepat ab vbo
 icreato. et v̄tute illi agit q̄q̄
 agit. et ita ē etiā in alijs sac̄
 metis. **S**i aut̄ q̄rit. vñ sit q̄
 verbū increatum sic est actm̄.
 Dicendū q̄ hoc ē ex hoc. q̄ ipsū
 ē verbū itellctis diuini. q̄ vniūsa
 h̄t ē actiuus et nulli rei recep
 tiuus. et ideo ut sit ille ē causa
 t̄nsmutatiōis rerū. et cōstitutiu
 rerū oim̄ sicut vult. ita et verbū
 eius sic ē t̄nsmutatiuū et cōsti
 tutiuū. n̄ aut̄ itellctis ē ma
 terialis et receptiuus. et ideo
 nō rerū causatiuus. s̄ potius a
 reb̄ causat. et ideo etiā verbū
 ipius cōceptū designat. que p̄
 accepit itellctis. et nō ē alicui
 rei causatiuus. Verbum aut̄ in
 creatū nūciat itellctm̄ agente
 et cōstituente. Et ideo ut dicit
Abrosius. ē rerū t̄nsmutatiuū. et
 ideo cū verbo creaturas cōstitu
 ente et reparante loq̄ret x̄ps
 iudeis. **Jo. viij.** et ipi nō capent
 arguens eos dixit. **Quare loq̄**
lā meā nō agnosatis. ego enī
ex deo pressi et veni. Ac si dicat.
In ipso motu et reparo creatas
sicut volo. potestis scire si vult.
 q̄ verbū sū eternū. p̄cedes ab
 itellctū vniūsale p̄ncipiū est
 agendi. et creaturas istituēdi
 et reparandi. q̄ tales sup̄nā
 les opatiōes p̄ seipm̄ nō h̄t n̄
 deus. sū itellctis diuinus. q̄a
 nullus alius ē rerū vniūsalit̄
 cōstitutiuus. **Hec ei opatio p̄p̄a**
ē deo. et nulli alij dūcens. et
si s̄a aliq̄ tales legunt. fecisse o

patioēs: hoc fecerūt p̄ iuocati
 ones ul̄ supplicatiōes. ul̄ p̄ me
 rita s̄tatit̄s. et nō p̄ seipos v̄
 tute p̄pria. **Iste opatiōes sup̄**
nāles in q̄tū sūt sup̄nāles. s̄
oim̄s vniūsois. et ideo ad vniū
agens sup̄natale h̄nt reduci.
Quis sit mod̄ ip̄s forme in hoc
Ultimo t̄n cōsiderā sac̄o.
Quō est de huius forme q̄li
 tate. **Nō enī hec forma ē admo**
dū formaz alioz sacramentozū.
 q̄ oim̄s sūt p̄ iuocatiōez sc̄e t̄ni
 tatis. sicut in baptismo ubi d̄r.
 baptizo te in noīe patris et filij
 et sp̄s s̄c̄i. **Hic aut̄ nulla sit**
t̄nitatis iuocatio: cū t̄n opati
ones gr̄az sacramentalū sūt i
diuina opa t̄nitatis. Adhuc
aut̄ in oim̄bz alijs formis acti
uis sacramentalit̄ significat
se opari m̄ster. sicut in baptis
mo dicit. ego te baptizo. Et i
cōfirmatiōe dicit. Ego te cōfirmo.
Et in vinctiōe dicit. Ungo hos
oculos de oleo s̄ficato: et sic
de alijs. Videt̄ ḡ. q̄ etiā in isto
sac̄o in p̄sona m̄steri dicit de
bet: t̄n substantio h̄nt panē
in corpus d̄ni n̄ri ih̄u xp̄isti.
Adhuc aut̄ cū t̄n substantio pa
nis fiat ibi. videt̄. q̄ debet sig
nificai p̄ modū mutatiōis. q̄
sic dicet̄ur. hic panis fiat cor
pus d̄ni. ul̄ hic panis mutet̄
in corpus d̄ni. ul̄ saltem sic. H.
panis t̄n substantiet̄ in corp̄
d̄ni. et nō sic. hoc ē corpus meū:
q̄ verbū substantiuū qd̄ ē. est.
nullā dicit mutatiōe. Ad

huc autem minister sit proprium non operari
 ex potestate absoluta. sed per clauem sup-
 plicationis vel excoisim. sed christi
 sit operari ex potestate. videtur quod quibus
 christus ut potestate huius dixit. hoc est cor-
 pus meum. quod tamen minister sit non sic
 dicitur. sed supplicatione. ut dicendo.
Rogamus te domine: ut hoc fiat cor-
 pus tuum. **Ad** hoc autem et omnia alia
 filia dicimus. quod non est in hoc sacramento
 sicut in aliis. Operatio enim istius
 sacramenti ad dominum omnimodum timentem sacra-
 mentorum: et ideo alijs verbis huius
 vti oportet quod in alijs. nec ista
 operatio est minister. sicut potest sicut
 diximus verbi creati verbo crea-
 to. Et ideo nulla est invocatio in
 hoc sacramento: quod etiam sumi de
 operatio est verbi. Alia autem causa est.
 quod cum intentum istius sacramenti sit christus
 totus integer et perfectus. et res-
 pectum huius rei non possit aliquis ponere
 obex ex parte minister. non debuit huius
 sacramenti forma habere per invocationem
 tradita. sicut in quibus aliquando o-
 ber ponitur. **Ad** aliud autem dicitur
 quod in veritate iste actus transsubstantiationis
 nullomodo est minister sicut
 operantis. solum verbum creatum
 in verbo creato. habet operari trans-
 substantiationem. et ideo actus ille ad mis-
 trum non potest sicut ad agentem
 retorqueri. sicut autem non est in alijs
 sacramentis. quorum actus exteriores.
 ad usum sunt ministrorum. **Ad** aliud
 autem dicitur sicut patet iam in an-
 habito. quod non est ibi via transmuta-
 tionis. sed simplex demonstratio huius ex
 hoc. et ad hoc significandum non
 est tradita forma per verbum panis

ad mutationem: sed per verbum panis
 ad eum. **Ad** aliud autem iam patet res-
 ponsio per andicta: quod licet minister
 sit per clauem operari. tamen quod actio illius
 sacramenti nullo modo est minister. et i-
 deo non debuit ut minister per invo-
 cationis vel supplicationis modum
 significari. **Et** si obiicitur quod si
 hoc sacramentum istud non debuit omitti
 tunc operatio ministrorum. Dicendum quod
 hoc non sequitur: quod quibus nichil
 operetur. minister vel cooperetur in re
 sacramenti: tamen operatur ad sacramentum sug-
 gerendo materia. et dicendo orationes
 et supplicationes que antecede-
 runt et sequuntur sacramentum. et of-
 fendendo et distribuendo sacramentum.
 et cetera faciendo que in hoc sacramento
 requiruntur. **De forma que dicitur super**
vinum.
Post hoc dicendum est de forma que dicitur
 super vinum. de qua quidam quoniam
 propria quidam autem veram formam
 panis salis et vini sequuntur.
De illa autem que quoniam sunt tria. si-
 que sit forma que super vinum dicitur. et v-
 trum diuisum vel coniunctum agat trans-
 substantiationem cum forma que dicitur super
 panem. **S**i autem verba euangelis-
 tarum et eisdem forma que dicitur super
 vinum valde diuisa inueniuntur.
 enim. xxvi. dicitur. **Et** accipies calicem
 gratias egit. et dedit illis dicens.
 bibite ex hoc omnes. **H**ic est san-
 guis meus noui testamenti.
 qui pro multis effundetur: in re-
 missionem peccatorum. **ma** **at** **ruum** dicitur
 sic. **Et** accepto calice gratias agens
 dedit illis. et biberunt ex eo oes.
 et ait illis. **H**ic est sanguis meus

nouū testamēti: qui p̄ multis effu-
det. **I**uc aut. xxiij. d̄ sic. **S**iliter
et calicē p̄ q̄ renauit dicens.
Hic ē calix nouū testamēti in
meo sanguine: q̄ pro vob̄ fundet.
1. cor. xi. d̄ sic. Siliter et calicē
postq̄ renauit dicens. Hic ca-
lix nouū testamēti est i meo
sanguine: hoc facite q̄aen sanḡ
bibitis in meā d̄ meorationē.
Nec aut̄ om̄s forme differūt
ab eo qui vsitat̄ et tenet̄ a tota
ecclia i misse canone: ubi d̄ sic.
Sili mō postea q̄ renatū ē. acci-
pies et hūc p̄clarū calicē. i sc̄as
ac venabiles man̄ suas. **I**teq̄
tibi gr̄as agens. b̄ndix̄ et ded̄
discipulis suis dicens. **A**ccipite
et bibite ex eo om̄s. **H**ic est enī
calix sanguis mei nouū et etnū
testamēti misterū fidei. q̄ pro
vob̄ et p̄ multis effundet̄. in
remissionē p̄cc̄oz. **H**ec q̄aen
f̄ feceritis. i meū mēoriā fa-
ciētis. **H**ec om̄s forme valde a
se iuicē differre vident̄. **E**t sic
d̄ b̄tus ihero. nō p̄t ee v̄m. qd̄
diuisū est. **Q**uerit aut̄ de p̄
ma istaz. si enī s̄ ea q̄ de for-
corpis detiata sūt. qd̄a horū v̄
borū p̄tinēt ad sacri iustitūoz:
sicut id qd̄ d̄. **A**ccipies calicē.
gr̄as egit. et dedit illis. **Q**uedā
aut̄ p̄tinēt ad formā: sicut id qd̄
d̄. **H**ic ē sanguis mei nouū tes-
tamēti. qui p̄ multis effudet̄.
i remissionē p̄cc̄oz. **Q**uedā p̄-
tinēt ad vsū: sicut id qd̄ d̄. **b**ibi-
te ex hoc om̄s. **T**ūc videt̄. q̄ i
tūc sacri sanguis. aliā h̄t in

stitutionē q̄ corporis sacri: et vi-
dent̄ esse duo et nō vnū sacra.
Ad huc aut̄ obicit̄. etiā de hoc
qd̄ d̄. **h**ic ē sanguis mei. q̄ etiā
sanguis ē in corpe an̄ d̄ factō. **E**t
si corpus secū habet sanguē.
cōstat q̄ facit sanguis effectū:
et sic supfluit sanguis i calice
ut videtur. **A**d huc aut̄ q̄ alia
forma vtit̄. sup vinū et alia sup
panē. et due materie. et due for-
me. et due iustitūoz. vident̄
duo facē sacra. **A**d huc aut̄ q̄rit̄.
ex quo xp̄s dixit. **h**ic ē sanguis
mei. q̄re ecclia hoc mutasse vi-
det̄ dicens. **H**ic est enī calix san-
guis mei. pones sanguē i ob-
liquo. et calicē in v̄o: cū nichil
ibi itendat̄ de calice s̄ p̄ncipa-
lis itencia sit de sanguine. **A**d
huc aut̄ q̄rit̄. vtrū et hoc sit de
forma qd̄ addit̄. nouū et eternū
testamēti misterū fidei. videt̄.
q̄ sic q̄ sub vna d̄tinēt̄ cōteri-
one orōnis. **P**terea b̄n iuenit̄
in euāgelio. sanguis nouū tes-
tamēti. s̄ q̄rit̄ v̄n additū sit et-
nū: hoc enī nulla posuit euāge-
lista. **A**d huc aut̄ q̄re d̄. sanguis
nouū testamēti. si enī d̄ ideo.
q̄ i nouo testamēto iustitū ē.
tūc etiā corpe debuit dici nouū
testamēti. et sic dicit̄. hoc ē cor-
pus meū. nouū et etnū testame-
ti. **A**d huc aut̄ q̄rit̄. q̄re dicat̄
nouū testamēti. cū nichil vide-
at̄ p̄ illud testificai. testimonia
enī v̄l testamēta sūt. a q̄ testi-
ficate deo. p̄ miracula p̄bata sūt.
sicut d̄ **he. ij.** **C**ōtestante deo sig-

nis et portetis et varus virtutibus: et spiritus sancti distributionibus secundum suam voluntatem. Aut scilicet ultime voluntatis indicia. certis sigillis testificata: nichil autem talium est in calice ut videtur: et ideo non debet vocari calix novi testamenti. **A**d huc autem in eternitate nichil talium erit. quia ibi rerum veritate percipiemus id quod nunc specie sacrificiali gerimus velatum: non ergo debet dici novum et eternum testamentum: sed potius novum testamentum in fine temporum finiendi. **A**d huc autem contrahit id quod addit. mysterium fidei. Hec enim in serie euangelii. non in senectute suo sibi inuenit. **A**d huc autem quod dicitur. quare potius ponitur. hic de calice quod de corpore: corpus enim christi est in altari in mysterio: hoc est in secreto sicut et sanguis. **A**d huc autem quod dicitur. quare potius dicitur. mysterium fidei quam mysterium spei vel caritatis: cum sacrificium altaris principaliter dicatur. caritatis sacrificium et veritatis: sicut in antiphona probatum est. **A**ltius autem quod dicitur. de hoc quod addit. qui pro vobis et pro multis effundet. **V**trum et hoc sit de forma. **V**idetur quod sic. quia unum saltem observatum ab ecclesia. **A**d huc autem quod dicitur. sanguis propter effectum et effectus omnis respicit ad formam agentis. **A**d huc autem quare dicitur copulatio utens. pro vobis et pro multis: cum non sit alia ratio. sufficiens pro apostolis quam pro multis. **A**d huc autem quare non dicitur. qui pro omnibus effundet: cum tamen pro omnibus sit effusus. sicut dicitur. 1. ioh. iii. No

solu pro nobis: sed etiam pro tota mundi. **A**d huc autem hoc est. forme dicitur procursoris. qui 10. i. dicitur agnium dei qui tollit peccata nostra et multorum de mundo. **A**d huc autem ultimum quod dicitur. quare addit. in remissione peccatorum. **E**ssentia sacrificii est in remissione peccatorum. **E**t videtur quod baptismus et prima plus sint in remissione peccatorum quam eucharistia: quia illa sunt dicitur contra mortalis peccati species: que sunt originale et actuale. **E**ucharistia est contra quedam peccata defam. qui est media spiritualis vite. sicut patet per antiphona. **C**um ergo hoc non addat formis aliorum sacrificiorum videtur. per etiam forme istius sacrificii addi non debet. **A**d huc autem quod potest quod dicitur de pro nobis demonstratione vel partibus orationis. singillatim vel divisi acceptis: satis intelligitur per ea que de forma que dicitur super corpore disputata sunt. **V**idetur igitur sine preiudicio sine melioris dicendum esse. quod hoc solum sit de forma sanguinis quod dicitur: hic est calix sanguis mei. **P**recedentia autem que sunt. accipietis et hunc pedarum calicem in scias ac venabiles manus suas. utique gratias agens. benedixit et dedit discipulis suis dicens. **A**ccipite et bibite ex eo omnes. ad institutionem et satisfactionem. et usum pertinet sacramentum. **Q**ue autem sequitur. cum addit. novum et eternum testamentum mysterium fidei qui pro vobis et pro multis effundet. omnia hec pertinet ad declarationem virtutis sacrificii. **A**d idem autem quod infiacet. hic est enim calix sanguis mei. meo iudicio solum est de for

Sacramentum enim dicitur de calice ac
 acceptioe significat quod virtute
 tactus manuum dinari vis tunc
 sibilis collata est materie vi. qua
 non habet nisi tale materiam xps in
 intentione faciendo sacramentum tetigit.
 Quod autem addit in sacris ac venabi-
 les manus suas. quod scilicet dicitur. quia
 sacramentum sanxerunt et venabiles.
 quod auctas diuina in eis fuit ad
 instituendum. Quibus ergo xps multa
 dicitur in mundo viuere tetigerit.
 tunc in vim materiale sacramentum non potuit
 in rebus illis tunc quibus tetigit inten-
 tionem sanxerunt sacramentum. Actio est
 dei. voluntati dei et intentioni sub-
 iecti. sicut dicitur sap. xv. Sube enim
 tibi cum voluis posse. Quod autem
 dicitur. ite tibi gratias agens. ostendit
 magnitudinem sacramentum et dignita-
 tem. quod de patris filii pro non ager
 gratias actiones. Et quod subdit. et
 dicit. accipite. hoc refert ad in-
 stitutionem sensus. vos qui estis
 ecclesie ministri futuri. accipite ho-
 dandum ecclesie et tenendum. Et in-
 te sensus inuatur a vobis apli-
cor. xi. ubi dicit. Ego enim accipi
ad domino. quod et tradidi vobis. Quod
 autem subiungit. bibite ex eo oes.
 hoc est ad usum generale. et ad sumpti-
 onem sacramentalem. qui frequenter
 est in ecclesia. Propter quod et dicitur ieoni
 quod vna causa institutionis sacramentorum
 est exercitium. ut in ipsis vtili exa-
 temur occupatione. De qua ipse
ieoni dicit. Temporalia quod opibus fa-
cto. ut te dyabolo occupatum
inueniat. Que autem sequuntur tunc dicitur.
 hic est enim calix sanguis mei. scilicet

de forma preter causalem que in po-
 nitur in iunctione. que continuationes
 facit forme ad sacramentum institutiones.
 sicut in animum habuit in forma corporis
 dominum est. Quod autem obiicitur. quod due
 institutiones faciunt duo sacramenta. Di-
 cendum quod non sequitur nisi due insti-
 tutiones essent de duabus materijs
 diuisis. et duabus formis diuisis
 et duabus generijs in sacris sibiliter
 effectus diuisis que hic non sunt. quia
 due materie panis et vini idcirco
 vnum perfectum nutrimentum. quod in p-
 fatione nutriendi altera illarum
 matiarum idcirco non sufficit. For-
 ma etiam ad formam refertur ad p-
 fectionem vni sacramentum. vna est etiam
 gratia in vtroque effectu. et ideo duo
 esse non possunt. Hec autem omnia in titio
 superius habito citatu. per voces
 efficaces probata sunt. De hoc
 autem quod obiicitur. quod videtur esse super-
 fluum. quod sanguis est in corpore. Di-
 cendum quod hoc nichil valet. Ec-
 clesia enim in sacramento non intendit habere
 christum qui multis alijs modis habet
 per gratiam inhabitante. et bona me-
 rita. sed intendit habere christum ut a-
 bsum et perfectum nutrimentum. Ut p-
 fectum autem nutrimentum non habetur
 solo in sacramento panis. sed in sacramento
 panis et vini. Non licet corpore
 iam profectato in eo non desit sanguis.
 et hoc sit de complemento naturali
 corporis. tunc non habetur adhuc ex
 virtute sacramentum. nisi panis post consecra-
 tionem calicis. Panis enim non in
 in corpus transibatur. et non in san-
 guinem. quod sanguis est in corpore propter
 corpus viuens perfectionem naturalem.

et aia est causa vite nalis i cor
 pore. et deitas e ppter gre vni
 onis conexione: tm in oib hys
 no habet ex vi sacri. n corp.
 Etia on dim q elementu ma
 teie debz pfectione nutmenti
 significare: et ideo de ncatate
 sacri et no supflue ponit. mate
 ria q est vinu. **Ad** aliud qd obi
 at. de duabz mateis et duabus
 formis. et duabz istitutiobz iam
 solutu est. **Ad** id qd qrit qre caia
 sanguis port in obliquo. que xps
 i recto posuit. Dicendu q xps v
 truz dicit. q lucas d. **Hic** e ca
 lix sanguis mei. Et hoc ide tes
 tat paulo. cui euageliu lucas
 scipisse legit. qui sic dicit. **Hic** e
 calix nouu testametu in meo
 sanguie. **Sz** ecclia elegit illu mo
 du in vsu sacmets que lucas scip
 sit: q in illo significat. et san
 guis et caritas q effus e sanguis.
 et caritas. qua iuitat sacmen
 tu sanguis: et caritas in q sume
 dus e sanguis. **Calix** ei calida
 e potio. q no calore vasib ei
 qd e in vase significat: s poti
 calore qui sanguis facit ferue.
 et q vaporat in sanguie. et q
 icendit bibente. **ps.** Calice sa
 lutais accipia: et nome dnu i
 uocabo. **Qua** igit hoc iportat i
 sanguie: ideo ecclia elegit pot
 vba luce. q m. ul. m. **Sz** tuc
 scdm hoc qrit. si aliqs diceret
 sic. **Hic** e sanguis me. vtru co
 ficet ul no. **Ad** hoc videt dicen
 du. q talit dicens oficet: s si ex
 pteptu religionis eccliafice id

obstinato aio tenes vellz. pecca
 ret cont ritu ecclie. et eet depo
 nedus a misteio et gradu q
 fungetur in ecclia. **Ad** id qd
 vltius qrit. vtru et hoc sit de
 forma qd addit. noui et eterni
 testameti et cetia. **Videt.** dicendu
 qno. sed e ad expssione eoru q
 pficat sacm. et sub tria: scz tes
 tameti ofinatio. qd antiqt hno
 ofirmabat. n in sanguie. **Vn heb.**
vii. Testametu in mortuis ofir
 matu est: alioqn non du valet
 donec viuit qui testatus e. **Vn**
n. primu sine sanguie dedicatiu
 e. **Sedm** aut e. q in sacro totu
 qd credim fidatu e. q ibide xpi
 passio. gra futu btitudo i coione
 sanguis significat. **Et** qd obi
 at qd in euagelio no iuenit nouu
 testameti. hoc vin e. s dicit. xpi
 nouu mod gram ofendi. que ha
 bent sacmets noue legis. quem
 otinet et oferut ei q recipit sac
 metu. et hoc sacra vetis legis
 no fecerut. q tot vsus illoz. ut
 d. btus aug. fuit i significado
 gram. qua sic onderut futu. q
 eande no otinebat n. oferebat.
Ad hoc qd qrit quo additu sit
 etiu. **Dicendu** q hoc additu est
 aucte aploz et ecclie. ad osten
 dendu. q isti sacra aliud no fut
 redet. s hoc in fine tpus durab.
 i sacmetsali spe: in futu aut et
 nitate papiet. in rei apta ven
 tate. **Et** sic patz q e etiu et no
 tpale tm. sicut vetis testameti
 figure: q sicut d. **he. viii.** usq
 ad tepus correctionis ad signifi

tandū tm̄ sūt posite. **A**d h̄
 aut̄ qđ q̄rit. q̄e corpus nō dicit
 noui testamēti. Dicendū qđ nō
 ideo dicitur sanguis noui testamēti.
 qđ i nouo testamēto sit institutū.
 s̄ potius ideo qđ nouū testame
 tū in ip̄o et p̄ ip̄m ē s̄firmatū.
 sicut iā andrim⁹. qđ hoc dicit
 ap̄ls ad heb̄. **I**n corpore at̄ s̄m̄
 qđ ē corpus testamētū nō est cō
 firmatū. qđ mortē nō signifi
 cat. sicut sanguis. nec i eos q̄b̄
 testamētū asp̄git. s̄m̄ qđ ē corp⁹.
 asp̄sio aut̄ sanguis testamētū
 s̄firmat. ut sanguis ei⁹ ef
 fundet. qđ testamētū nō s̄uac̄t.
Ad hoc qđ q̄rit. qđ sit in san
 guīe testamētū. Dicendū qđ to
 tū nouū testamētū. sicut dicit. **Jo.**
1. iij. Tres s̄t qui testamētū dant
 in tra: sp̄s aq̄ et sanguis. Sā
 guis enī testat̄ remissioē. sicut
 dicit **he. xij.** Accessistis ad asp̄sio
 ne sanguis ih̄u xp̄i. meli⁹ loq̄
 te qđ abel. qđ abel sanguis asp̄
 sio vindictā expostulat. s̄ san
 guis xp̄i remissione. Sp̄s aut̄
 vaporas in sanguīe testat̄ s̄
 ficatioē. et aq̄ expiatioē. **Hic**
 ē qđ **zath. ix. dicit.** Tu vō i sanguīe
 testamētū tuū emisisti victos de
 lacu. i quonō erat aqua. **Hoc**
 igit̄ testificat̄ sanguis: qđ sicut
 dicit **he. ix.** sine sanguis effusioē.
 nō fit remissio. **Et hoc testifi**
 cabat̄ sanguis cū fluet mult⁹
 maculis. **P**ter qđ etiā cētū
 rō p̄uictus dicit: **mt. xxvij. m.**
xx. **V**e filius dei erat iste. **Con**
 uicti etiā erat illi qui p̄uictē

tes pectora sua. reuēsi sūt in timi
 tate. **lu. xxij.** Nichil aut̄ horū
 adiungit̄ corpori: qđ corp⁹ s̄m̄ se
 nō est mortis signū ul̄ passio
 nis. **E**st etiā vltie volūtatis
 cōfirmatio. qđ vltia volūtās
 xp̄i fuit remissio p̄ redēptioē.
 et hanc sanguīe testificatioē.
 et s̄firmat̄ mult⁹ sigillis ma
 culoz. **A**d id aut̄ qđ obiāt. qđ
 etnitate nichil eī sac̄raliū sig
 norū. **S**olutio pat̄z p̄ d̄cā paulo
 an. qđ ideo dicit̄ eternū. qđ nō ha
 bebūt succedēs. et in b̄titudine
 manebūt in suo pp̄rio significa
 to: sicut et xp̄s dicit. **he. ix.** sempit̄
 nū h̄c sacerdotiū. s̄c̄m ordies
 melchisedech. **A**d id aut̄ qđ
 q̄rit. vñ addat̄ misterū fidei.
Dicendū qđ aucte ap̄lica addit̄
 et ecclie. ad sac̄i d̄t̄m̄ationē.
Tota eī fides fundat̄ in sac̄o
 sanguīe. s̄c̄m qđ redēptio s̄c̄a ē.
 p̄ sanguīe. qđ xp̄s p̄pter hoc i
 carnatus ē: sicut dicit̄ **petr⁹ b̄t̄**
gregozij d̄p̄acon⁹. i paschalis
terci b̄ndictioē. Nichil eī nas
 ci nobis p̄fuit: n̄ redēm̄ p̄fuit.
Ad hoc aut̄ qđ dicit̄ nichil. s̄c̄o
 in euāgelio st̄nei. **D**icit̄ p̄t. qđ
 multa fecit. et dixit xp̄s. sicut
 dicit̄ **ioh. vl.** qđ nō sūt s̄c̄pta in lib̄.
 hoc. **V**el s̄c̄o dicit̄ xp̄s. tñ ecclie
 auctas addidit ut dixim⁹. ad
 exp̄sionē fidei. qđ tota sicut iā
 dixim⁹ morte et sanguīe xp̄i ē
 s̄pleta. **E**t hoc qđem̄ misterū
 ē: qđ tota fides ē de nō appare
 tibus rōi. **Vñ he. ix. dicit.** qđ fides
 ē s̄b̄a rerū speranday argumē

110

tū nō apparentū. Ad h. aut
 qd̄ q̄rit. q̄re hoc nō est additū
 forme corp̄is. Solu. iā patz p
 and̄cā. q. s. corpus sc̄dm q̄ corp̄
 morte oīa p̄firmate. forma sua
 nō oñdit. quā p̄frē oñdit flux⁹
 de late sanguis. Ad hoc qd̄ q̄rit.
 q̄re nō dicat. misterū spei ul̄ ca
 ritatis. Dicendū q̄ h. nō eet p̄pe
 loqui. q̄ secretū qd̄ significat
 misterū nō p̄gruit n̄ p̄tinētib⁹
 ad p̄gnitionē. et ad p̄gnitionē
 nō p̄tinēt spes et caritas. Ad id
 aut qd̄ vltius q̄rit. de hoc qd̄ ad
 dit. qui p̄ vobis. Dicendū q̄ nō
 ē de forma. Ad id aut qd̄ obicit
 qd̄ p̄p̄riū effectū. Dicendū q̄ hoc
 nō facit ip̄m eē de for. s̄ indicat
 sanguis v̄tute. et effectū i redi
 mēdo. et licet effect⁹ a for. p̄ce
 dat. tū extra formā est sc̄dm ex.
 et nichil ē ip̄ius forme. Ad id
 aut qd̄ q̄rit. q̄re v̄tū copulatoe
 p̄ vobis et p̄ multis. Dicendū q̄ i
 veitate vna ē rō fūdendi sāgu
 nē pro apl̄is et pro alijs. tū ap
 ponit qui p̄ vobis i p̄sona iusto
 rū p̄fectoz. ut sciat. q̄ m̄ta sac
 torū q̄tūcūq̄ p̄froz nō valent
 nec sūt accepta. s̄ sanguis int
 cessioe. Et aut d̄r pro mult̄.
 ideo d̄r ut ostendat. qd̄ sanguis
 habeat in valoe. Vñ ex primo
 itelligit p̄ xpi sanguis p̄fectio
 meiti sc̄oz. ex sc̄do aut valor sā
 guis ip̄ortat. Ad hoc aut qd̄
 q̄rit. q̄re nō d̄r pro oibus. R̄ndet
 quidā q̄ in v̄tate pro oib⁹ suffi
 at sanguis xpi. sed q̄ nō effi
 ent saluat om̄s s̄ multos. ideo

sicut dicūt. dicit pro multis po
 tius q̄ oibus. Et hec rō est sa
 tis bona t̄ catholica. Si q̄s at
 s̄btulus sermone d̄ni i sp̄uat.
 tū plus ip̄ortat p̄ hoc qd̄ p̄o
 mult̄. q̄ si dicit pro oibus. q̄
 multis dicit mltitudine q̄ sui
 iarem̄to p̄cedit i infinitū. et sic
 p̄ multis optime d̄r. q̄ q̄ius ml
 titudo hoīm potētia matie vt
 d̄r p̄hus. p̄cedit i infinitū. tū va
 lore sanguis mltitudo i finita
 redepta est. Si aut ponet. pro
 oib⁹ ponet qd̄ a sumā distbu
 ta sub vno cor. et nō significat
 valor sanguis extendē se vlt
 illa. Ad hoc qd̄ d̄r. Jo. q̄ pro
 totius mūdi p̄tis. sanguis fu
 dit. Dicendū. q̄ in hoc qd̄ d̄r.
 mūd⁹ qd̄ d̄a i infinitū sc̄dm pote
 tiā matie ip̄ortat. Vt qd̄ idē ē
 mūd⁹ p̄cedentū et p̄rtū. t̄ fu
 turoz. et sic it̄m respicit pote
 tia mltitudine i infinita. Et
 hoc etiā patet solu. ad sequēs de
 v̄bo ioh̄is baptiste quo dixit. q̄
 tollit p̄cā mūdi. Ad id aut qd̄
 vltius q̄rit. de additoe ei⁹ qd̄ d̄r
 in remissione p̄coz. Dicendū q̄
 h. in nullo addi p̄gruit. n̄ i for
 ma sanguis. q̄ i solo sanguie
 sc̄dm suū nomē et effm sāgu
 nis. significat et causat i mis
 sio p̄coz. In alijs aut causat
 qd̄dem s̄ nō p̄ se significat. Cor
 pus enī sc̄dm seip̄m nō d̄r op̄
 redeptiois. q̄ veitas corp̄is
 p̄t p̄cipi etiā si nūq̄ fuisset re
 demptio p̄ passionē. dūmō xpi
 sic sacramentū sui corp̄is i statu

isset: sed sanguis dicitur dicit fluxu
 sanguis in ope redemptionis. p. qua
 facta est remissio peccatorum. et debiti so-
 lutio. **A**d hoc autem quod obicitur de
 baptismo et panis. dicens. quod re-
 uera sunt ordinata sacramenta. illa con-
 tra duas species mortalis panis. quae
 sunt originale et actuale. facta sunt
 ad illa delenda nichil operaretur:
 et ideo remissio primo. et per se att-
 buit sanguini. et per virtutem san-
 guinis attribuit aliis etiam sac-
 ramentis omnibus. et non solum bap-
 tismo et panis. **D**einde quod. ut
 haec forma singillatim sine forma
 corporis accepta agit transmutationem
 vini in sanguinem. Aut si non agit
 eam in diuinitate in forma. quae dicitur
 super panem. Et antiqui quidam sicut
 Stephanus cantuariensis et po-
 sitiuus et cantor parisiensis. et
 alii quidam dixerunt: quod una istarum
 formarum expectat aliam. hoc est
 per panem ista. hoc est corpus
 meum. non statim fit transmutatio pa-
 nis in corpus christi: sed forma verborum
 iam perfecta statim in virtute sua. non
 statim agens donec etiam super vi-
 num pronuntiata forma sanguinis: et
 ille forme simul agunt sacramenta
 huius perfectione per transmutationem
 panis in corpus. et transmutationem
 vini in sanguinem. Huius autem sine
 assertionis sine opinionis. quatuor
 assignat rationes. **Q**uam primum
 sunt ex unitate sacramenti. quae iam in
 antea habet probata est. **U**ni autem
 sacramenti. una vel aggregata ad unum
 est actio: et ideo dicitur quod simul co-
 gregate sunt istae actiones formarum.

Sed ratio suntur ab unitate eius
 quod semper in hoc sacramento continetur. siue
 bonus sit sacerdos officium summa-
 lus. **H**ec autem res est totus et perfectus
 christus. **U**ni enim rei sacramentalis v-
 nitas vel administratio vel unitas est actio
 continens et constituens. **T**ercia autem
 ratio est sumpta ab inuenienti. quod
 istis sequi videbat. si contra huius
 dicitur: et hoc est quod si dicitur. quod non
 sunt simul actiones formarum. et
 sub forma panis corpus sine san-
 guine. et sub forma vini sanguis
 sine corpore. quod est magna sacri-
 profectio: quod sit aliquis in altari. et
 christus secundum aliquid sui. et non est ibi
 secundum aliquid sui. quod valde est inco-
 ueniens. **Q**uarta autem ratio suntur
 a simili. quod dicitur quod sicut spiritus sanctus
 sicut corpus et sanguis formantur in
 virtute: ita inueniens est simul et non
 successiue corpus et sanguis. super
 naturali mutatione formarum in sacramento.
 ut una actio diuina et superna
 lis alii diuine et supernali respo-
 deat secundum similitudinem et congrue-
 niam. **H**ec igitur sunt propter quod dixerunt
 hoc. quod dixerunt. et magne fue-
 runt isti viri temporibus suis auctores
 inter doctores. **I**n contrarium autem
 huius obicitur quod secundum hoc sacerdos
 facit populum idolatriae. **I**stat enim
 quod statim completa pronuntiatione facta de
 forma corporis. eleuat hostiam: et
 populo adoranda exhibet. adora-
 tione latricae. **H**oc autem fit antequam
 aliquid de forma vini dicat. **S**i
 ergo tunc non est corpus domini sed
 panis: pro tanto panis adoratione
 latricae adoratur. quod est inueniens.

Ad huc autem confecto sacro corpore. aliquando sacerdos. vel ex errore ministri qui ministrat aquam pro vino vel oblivione propria oblitus est. quod non conficit sacramentum sanguis usque in finem misse. et tunc in hoc casu percipiunt doctores ut repetat canonem ab illo loco ubi de sacro sanguine incipit agi. hoc est ubi. *Sili modo postea quod cenatum est.* Oportet ergo quod toto illo tempore expectaret forma corporis domini ne ageret. quod valde est ridiculosum. **A**d huc autem quodam ex errore vel oblivione totum obmittunt sacramentum sanguinis. illi ergo secundum ea que dicta sunt etiam de sacro corpore nichil conficeret. quod est absurdum. **A**d huc autem que esset causa. quod forma pronunciata super propria materia. statim non ageret ad perfectionem sacri. hanc etiam licentiam fingendi habentibus difficile esset fingere. **P**otes hoc et huiusmodi voces. dicimus quod nichil valent ille antiquorum opiniones. et quod false sunt. et valde propinqua ad hunc sensum. quod primo statim perfecta pronuntiatio forme super matiam panis sit transsubstantio panis in corpus domini. quoniam adhuc non est transsubstantio vini in sanguinem domini. **A**d hoc autem quod primo inducunt. dicendum. quod unitas sacri non impedit quod divisas panis et vinum habeant transsubstantiones. quod hoc non facit divisionem sed unionem sacri. sed potius unitas significandi perfectionem nutrimenti in materiis duabus. que perfectio significatio in altario non valet incurrere. et unio ultimi effectus qui est restauratio deperiti in vita spirituali. quod etiam nutrimentum corporale

non perficitur. ex uno sed ex pluribus. quod divisas habent preparationes et substantiones. et tamen unitum perficiunt nutrimentum. **A**d secundam quam inducunt rationem. dicendum. quod vinum est. quod unum christus integer et perfectus sub utraque est forma sacrali. et quibus unius rei unita sit actio vel ad minus congregata. **H**oc vinum est. quoniam et idem habet. uno modo et secundum eandem et indivisam operationem. hoc autem non est hic. quod ad aliud in nutrimento consecrat sanguis. et ad aliud corpus. quibus illa postea una perficiat nutrimenti operationem. sicut diversa fertula vel diversi potus ordinati sunt. naturam. quibus divisas habeant preparationes et substantiones. una habent nutrimenti perfectionem. **E**t ideo propter hoc quod dicitur non oportet quod una forma expectet aliam in agendo. **A**d tertiam dicendum. quod ille error qui istis videbatur non sequitur. quod licet sub forma panis ex virtute sacri non sit nisi corpus. tamen hoc non est ex sanguine. quia ex perfectione corporis naturalis habet venas pleenas sanguine. et ex organizatione habet perfectionem anime. et ex gratia unionis habet perfectionem deitatis. **S**icut igitur autem diximus. ecclesia intendit hanc sanguinem. non ex perfectione naturali corporis sed potius ex vi sacramentali ad nutrimenti spiritualis perfectionem. et ideo non contingit inveniendum. quod isti timent accedere. **N**am quoniam christus secundum aliquod suum non est in altari. sed secundum perfectionem suam semper est in altari. sicut iam superius dictum est. **A**d quarta autem est sua rationem et transsubstantiones superna

les et diuine nō sibi rñdent n̄ s̄
 sūme sapie ordinē. et ideo cū sū
 ma sapia ad vni p̄fectiōez nut
 mēti ordinauit duas tñssbatōes
 diuisi faciēdas et sumēdas. Que
 diuisi sūt in sacō tñssbatōes. n̄
 ē s̄de q̄ pro sili iduat. q̄ in for
 mado nate fuit q̄ sanguis eff
 matia corpi. et ideo oportuit q̄
 sil tū corpe sumēt. ad op̄ i car
 natiōis. In sacō aut potus su
 mit ad nutimentū. ut vehat et
 subtiliet abū. et vias apiat. et
 mēbris cōtinuet. et adherē fa
 ciat. Et ideo scdm̄ p̄sequētiē rōem
 in sacō sanguis p̄ficiat. et sumit.
 p̄ sacō corpi p̄fectionē. Hec ḡ
 opinio stare nō potuit. Quā
 dicit restat. q̄e nō eod̄ modo dicit
 sicut forma q̄ dicit sup̄ pane. ut
 sic plane dicit. hic ē sanguis me.
 Videt̄ enī q̄ similiū silis eē de
 bet traditō. Simile aut̄ penit
 in rōe sac̄metalī videt̄ eē. de sa
 cō panis siue corpi. et de sac̄
 mēto sanguis sū vini. Adhuc
 aut̄ si dicit q̄ calix apponit. q̄ si
 sile ē vinū. et defluet n̄ in cali
 ce tenet. et siliter sanguis. H̄
 penit̄ nichil ē. q̄ nō dicit. hic ē
 calix vini. q̄ vinū p̄ formā sta
 ti tñssbatur i sanguēz. Sanguis
 aut̄ xpi semp̄ int̄ venas ē xpi
 et effundit nō p̄t. ideo et nulla
 ē ista rñsio. Si aut̄ dicit. ut p̄
 us dcm̄ est. q̄ calix notat̄ ibi
 caritatis calozē. Hic caloz non
 plus notat̄. i effusiōe sanguis.
 q̄ in passiōe corpi. p̄cipue tñ
 duat̄ dñs jo. xij. maiore ac di

lcoem nemo ht. quā ut aiāz suā
 ponat q̄s p̄ amicitis suis. Adh.
 aut̄ et h̄mōi patē p̄t solu. p̄
 andicta. q̄ in vitate i sanguē
 patz calor caritatis et nō i corpe
 s̄. q̄ ē corpus. q̄ nulla existēte
 passiōe xps v̄bis potuit dare.
 q̄ v̄tute v̄boz panis i corpe xpi
 tñssbaret. S̄ posita effusione
 sanguis iā statim ponit. passio q̄
 i eo qui verus d̄s est nō p̄t. p̄re
 de n̄ ex calore caritatis. Vñ eadē
 eadē caritate coartat. d̄. lu. xv.
 baptismo habeo baptizari. et q̄
 mō coartoz vsqz dū p̄ficiat. Et
 itelligit. de baptismo sanguis.
 Adh. aut̄ q̄ dicit xps io. xij. Ma
 iore caritate nemo ht. dicit̄ q̄
 scōs leges sedes vite et aie scdm̄ cō
 ueniens nutimentū ē in sanguē.
 et ideo potius p̄ hoc elementū
 itelligit sac̄m sanguis q̄ cor
 pis. Et p̄ hoc patz solutio ad oia
 quesita. Quādam vtrāqz formā
 panis salz et vini consequuntur.
Quāsequer tractāda s̄t
 quedā p̄sequētia ad
 vtrāqz formā. sūt v̄
 bigra de trib. s̄. q̄ dicit
 eleuatis oculis suis in celum. Et
 de hoc siliter q̄ p̄ v̄tusqz sa
 c̄m p̄fectionē dicit sac̄dos. Vñ
 et mēores et cet. et post pauca.
 offeim̄ p̄dare maiestati tue. Et
 cū iā totū sit p̄i oblatū et sac̄fi
 ratū. cū tñ sac̄dos dicat. panē
 s̄m vite etne. et calicē salutis p̄
 petue. Tertū est de quo q̄itur.
 cū hoc sac̄m nō sumat̄ nisi in
 p̄mēoratiōe passiōis. q̄e fit mē

ao de resurrectione et ascensione
 cu dr. necno et ab iferis ifrectois
 et in celu glöse ascensiois. **De**
 pmo aut istoz qrit. qre apponit.
 eleuatis in celu oculis. cu hoc nul
 lo posuit euagelistaz. n. apls. i.
 coz. xi. ubi forma dedit celebra
 di sacm de hoc penit. nulla feat
 metione. Videt ei q i tanto sac
 meto nichil sit addendu. nisi q
 auctas diuina pmulgau. Adhuc
 opom. id. in lib. de dimis noib. ca.
v. q vniuersalit no est audendu no
bis aliqd dice pter hoc q i sacris
libris e pmulgatu. Adhuc aut
 videt ee qda diminutio ptatis
 xpi. Ips em opat. ptate excelle
 ac vtute ppe deitatis. mstrat
 opant. amuniculo claus. q sut
 iuocato. supplica. exorasm. et
 hmoi. Eleua. aut. oculo i ce
 lu. videt ee iuocantis vl supli
 cantis. qui no vtute ppa opat.
 et sic videt in xpo dice potestaf
 diminutioez. **Ulteius** ena
 qrit de h. q post ofectioez sacm
 dr. vtu sp. Vn et meozes dne. t.
Et infra. Nemo et ab iferis resur
rectionis. sed et in celos glöse asc
siois. cu em sacm hoc sicut ipe
dixit xps et testat. apus sit in co
medratioez dnite passiois tm. vi
det q incongrue addit. de meozia
resurrectionis et ascensiois. Adhuc
 aut qre no addit. eomo de meo
 ria ofessus ad dextera dei pris.
 et de reditu ad iudiciu. cu h. in
 simbolo sicut et alia ptineat.
Adhuc q e q ifus dr. offeim
 pclare maiestati tue. cu ia an

totu p eleuatione et ofectioez sa
 cimenti sit oblatu. **Adhuc** aut
 qd est qd dr. offeim maiestati
 tue. potius q boitati. Videt ei
 boitati magis pgruu q maiest
 tati. cu xps in offendo poa hu
 litate et caitate q maiestate
 exhibuit. **Adhuc** aut vltius
 qrit. qre dr. de tuis donis ac da
 tis. qz de alieno illi au e offe
 potu e redditio q oblatio. sic
 et paulo dr. Ro. xiii. reddite g.
oibus debita. Et dnis m. xxi. t.
reddite g. q sut cesaris cesari.
et q sut dei deo. Adhuc at qrit.
 qre addit. hostia pura. hostia
 scam. hostia imaculata. cu ia
 sacrificiu ofectu e. qd puru esse
 no pt n. sanctius. n. magis i
 maculatu. **Querit** ena pter
 qd illa tria circa hostia. cu sig
 nis tribz crucis iponit. **Adhuc**
 aut vltius qrit. qz no videt ee
 vin qd addit. pane san vite et
 ne. cu iam no sit panis s cozps
 xpi. **Eodem** no no videt ee vin.
 qd subiungit. calice salutis ppe
 tue. cu iam no sit calix sed san
 guis ihu xpi. **Adhuc** aut oia
 facile e rnde. si ea q in pmissis
 habita sut i meozia teneant.
Ad pmiu ei q dr cont hoc qd
 e. eleuatis oculis in celu. ad te
 deu prem suu oipotentem. dices.
 q ex sili addidit calia. qz io. xi.
 cu suscitaret lazaru dix. euage.
 iohes. **Ihus** aut eleuatis sac
 su oculis dixit. De gras ago t. t.
Si em p vitam iuim moitui g.
uas agens. eleuaui i celu oculos.

mltomagf credit hoc fecisse in co
 fertioe vniuersalit vniuersi sacri.
 Diliter cu istruxiffi discipulos p
 tena. et oratur et pro eis ante
 passione. in ipa nocte traditiois
 sue. sic d' euagelista. io. xvij. h'
 locut' e ihus. et s' b' lenatis oculis
 in celu dicit. P' veit hora. daifi
ca filiu tuu. Ex quo p'sunt. q' fix
 g' ter ad celu oculos leuauit. Et
 forte fecit hoc in oibus agendis
 suis. et ideo no est p'sumptu: s' de
 fact' omi et v'bis euagelistaz ap
 positu. Dapue cu hoc rona ecclia
credat traditu accepisse a sacris
aplis petro et paulo: q's vmos sa
crimētoz traditores habuit: et q'z
adhuc corpa mortua custodit. Et
ecclia romana ecclia nu q' hesi fe
data fuit. et nullo uq' sasinate
diuisa cu omis alie ecclie p'iartha
les mltis hesibz et hesiarchis
sint sedate et sasinatebz diuise:
et ideo ut credit romana ecclia
ut ab aplis hoc accepit. ita sincer
custodiunt. Ad h' aut q' p' roez
in contriu obiat. Dicendu e q'
no ondit aliqua minoratione
vtutis su ptatis: q' xps no ele
uauit i celu oculos ut p' iuota
tionē muta et ptate qua no ha
bet sic' sa viri faciunt p' iuotati
one et supplicatioes a deo aliqd
petrae volentes. Et q'q' cau
se a sas p'ribus assignat. q're fix
g' ter oculos i celu ad p'iem elena
uit. Quaz p'ma e ut recordia
idissolubile int se et p'ez ondet:
cu iudei freq' ter dicent. q' p'ri co
triu e est. sicut p's signatez d'.

Pauli mei semp ad dnm: qm ipe
 euellet de laqueo pedes meos.
 Hoc e de laqueo que sibi iudei ca
 lupnyis suis tetenderunt. Seda
causa e q' p'ri sicut auctoi oma
sua attribuebat: qui e fons et
p'ncipiu tot' ditatis. i. coz. xv.
Cu tradidit regnu deo et p'ri. io.
xvij. Oia mea tua et tua mea st.
et daifiatus su in eis. Et h' ele
ua: oculoz fuit in susatacoe la
zari. et in ofectioe sacri: q' h' e
graz actiois. qn sua itulit ad
p'iem. Vn io. xi. d'. Grās ago t'
q' audisti me: ego aut scieba q'
sp me audis. Tercia ca est. ut
on det ide ee boni fine et t'minu.
qd e omis boni iuu et p'ncipiu.
p' ei inasabilis e ut d' hylarij.
ad que filij q' illuat digit. et
ad que sp'us scis reducat ome
qd inspirat. Sicut d' d'roni si
in celesti ierarchia caplo p'mo.
Et talis e eleuatio oculoz qua
feat. io. xvij. Et ideo dic' ibi. P'
veit hora claiifica filiu tuu. faz.
p' fluxu bonoz. q' p' me ex te fluit.
Et sequit. ut filij tuus daifi te.
p' oim quos illuauit. et sp' tuu
saficau' in te i' ductione. Et h' e
qd d' ia. i. Ome datu optimu. et
ome donu p'f'm. desursu est. des
cendes a p'ie lūnu. Qd t'itas d'ro
nifus d'. Qd q' ois p'cessio lūsa
p'ie celesti mota siue flues i nos.
optime et largit' p'ueiens nos i
plet: et sic' vtus q'da vniuersa
siue oia nra colligens ad vnu et
vniuers. reduc' nos et d'ntit ad pa
tris simplicitate: ut sic' ide alpha

et o. pncipiu et finis. sic dicit apoc
 vi. Et hoc est quod dicitur. Ad locum
ubi oritur flumina revertuntur. ut
utinam fluant. **C**irca tamen est. ut
 nobis instruat in omnibus fiducia
 debet ponere in celestibus patris adiu-
 torio: quia christi actio nostra est instruit.
 sicut ipse dicitur io. xiiij. Exempla dedi vo-
 bis: ut quod admodum ego feci vobis.
 ita et vos faciatis. Sic a domino ele-
 uavit oculos in celum susanna di-
 citur. dan. xiiij. Que plenus sus-
 pexit in celum: erat enim cor eius fi-
 ductaria habens in domino. **Q**uanta
 tamen est. quod in omnibus faciendis doceat
 nos illuminatio eius expete a deo pa-
 tre: qui est pater luminis. Et sic ioza-
 phat didicit ad celum eleuare o-
 culos. y. palipo. xx. quod dicitur. Cum ig-
 noram quod agere debeam: hoc
 solum habemus residuum: ut oculos
 nostros dirigamus ad te. Quis enim
 christus nichil ignoravit sciendorum
 vel agendorum: tamen nostra in se tamen
 ignorans: docet nos quod in dubiis
 et ignorantibus agere debeamus. **Q**ue
 adhuc addi possunt. quoniam una est. quia
 christus formam serui pro nobis assumpsit.
 exemplo suo ostendit: quod pati ad ob-
 sequia patris celestis esse debet.
On ps. Ad te leuavi oculos meos:
 qui habitas in celis. Et statim sub-
 iungit. Ecce sicut oculi seruatorum:
 in manibus dominorum suorum. Et sicut
 oculi ancille in manibus domine su-
 e: ut sciam omni nutu manuum pareat.
 et sint patre seruie ad nutum: ita
 oculi nostri ad dominum deum nostrum. **A**li-
 tamen est: ut doceat in omnibus auxilium
 implorare diuinum. **Ps.** leuavi o-

culos meos in montes: vnde videtur
 auxilium michi. **Ps.** g. talibus de
 causis eleuauit oculos. et non
 propter defendere peccatis. maxime
 tamen. ut dicitur **Crisostomus** eleuauit. ut om-
 det omnem actum suorum et verborum
 patrem esse corde operatore. sicut
 ipse dicitur io. v. Opa que ego facio
 in nomine patris mei: ipsa sunt que tes-
 tionum prohibent de me. **V**nde in
 persona domini et in persona iudeorum dicitur
Job. xvi. Ecce enim in celo est testis meus.
 et confessor meus in excelsis: vobis
 amici mei. ad deum stillat oculus
 meus. **A**mici autem dicuntur iudei. qui
 carne sunt coniuncti. et fide sui pat-
 ris legis et promissionum: quod quod imi-
 tatas cum ipso egerit. **P**ropter enim per
 solutio. ad primo quod situm. **A**d aliud
 autem dicendum. quod fit mentio de iusur-
 rectione: quia eucharistie sacramentum habet
 ferre immortalitatis radice. sicut
 ipse christus dicitur io. vi. Qui manducat car-
 nem meam. et bibit sanguinem meum:
 habet vitam eternam: et ego resuscitabo
 eum in nouissimo die. **D**e ascensione
 fit mentio. propter hoc quia eucharistie
 sacramentum ducit ad patriam. **E**t est sig-
 num edulium: quod prestat in celo. **E**t quod
 ducit ad patriam. ideo dicitur viaticum:
 quia per desertum nos euntes. in patriam
 ducit. **V**nde exo. xvi. filii autem israel
 comedunt manna. xl. annis: donec
 uenerint in terram habitabilem. **H**oc
 cibo aliti sunt usque dum tangunt
 fines terre chanaan: que significabit
 patriam promissam. **A**d hoc autem quod
 obicitur. quod sacramentum celebratur in co-
 munionem passionis. **D**icens est
 quod h. est uinum quantum ad oblationem que
 fit in sacro: que signat oblationem

Sacrament.

qua se xpus obtulit i ante. **¶** Sed
 qtu ad vtutes euchaistie et ef-
 fertus: mltor alioz pmedoratio
 fit in sacro. Et hoc sca mir ecclia
 itendit i strue fideles filios gre
 diuine. **¶** Ad hoc aut q qrit. qre
 no fit metio de p fessu in dextera
 dei pns. Dicend q p fessu i dex-
 tera pns e terminus ascensiois:
 et ideo quo ad bntudine nichil
 nouoz sacroz ondit. qnis qtu
 ad articulos fidei aliq sit artu-
 lus de ascensioe: et aliq de p fessu
 i dextera pns. **¶** Quam hietia
 dixerunt xpm ut creatura facti
 mata in celu ascendisse: ut s dnm
 in eglitate pns no sedisse. De
 reditu aut ad iudiciu no fit me-
 tio: q ille xpi reditus eit i tione
 et trepidatioe: an sacm fit donu
 caritatis et pacis. **¶** Ad id aut qd
 qrit. qre dr offem. au ia an sit
 oblatu. Dicend q ia oblatu e
 in se sacrificiu: sed illa fra obla-
 tioe continue offert. put sibi fi-
 deles icorporant: et p illis dr of-
 fem in pnti. q illa no cessat ob-
 latio. **¶** p sa. li. Offent michi sup
 placabili altari meo: et domum
 maiestatis mee honorificabo.
 Dom aut illa no in gnie for-
 me sacrales itelligut: in qb
 hitat nobiscu deus. Qui ideo e
 manuel. **¶** p sa. vii. vocat. qd e no-
 biscu deus. **¶** Ad id qd obiat de
 maiestate. Dicend q i vitate
 sacm i huilitate et caritate est
 istitutu: tu q p icorporatioe me-
 broz gle dine est dilatum qd hit
 orat. ideo dr q maiestati p d e

offert: q sic maiestas p d e dei
 in corpe mystico declarat. **¶** Ad h.
 aut qd vltius qrit. de tuis donis
 ac datis. Dicend q io dr. qa sac-
 dos fideles icorporatos xpo offere no
 pt: nisi p dona dei ipso icorporet.
¶ Onio. v. De qd dedit m: man s d b
 est. Et dr de donis ppt gntuta. da-
 tis aut ppt nalia q dant creatoe:
 et mltomagf ai p gram repant:
 q p piam qsi p dita icorruptioe
 fuerut. **¶** Jo. vi. Omne qd dat m p
 ad me veiet: et eu q venit ad me
 no eua foras. Et hoc dicit xps
 loqs de hoc sacro: et de icorpora-
 tis sibi p sacm. **¶** Hit aut mod
 oronis pfigatus e pmi palibo.
¶ vl. ubi sic dr dauid. Tua s h oia.
 et q de manu tua accepim: dedi-
 m tibi. **¶** Hec eni oblatio dei est.
 ut auctois: et sacerdotis e sic: ex
 liberalitate ministrant: et fidelium
 e sicut oblatioe i sacrificio. Et io
 qnis deo nichil offerat nisi qd
 suu e. et qd e ab ipso. q alit no
 eet acceptu: tu qn libera voluta-
 te hoc facim dam: q voluntas
 libera e. qnis oblatu sit redditu.
¶ On. i palibo. ul. dixit dauid. Dis-
 copia qua pauim: ut edificetur
 dom noi sco tuo. de manu tua e:
 et tua snt oia. **¶** Quidne ds. q pro-
 bes corda: et simplicitate diligas.
¶ On. et ego in simplicitate cord mei.
 letus obtuli vniusa her: et plin-
 tuu qui reptus e. vidi tu igenti
 gaudio offerre t donaria. **¶** On.
 deus abraham et ysaac et isrl. pa-
 tru nroz: ietnu custodi hac volu-
 tate cordis eoz: et semp i venia

noe tu mens ista pmaneat. Ad hoc aut qd qut. qre dicit. hostia pura. f. Dicend q no ponit hic ppter corpus xpi vim. h pti corp misticu. qd incorpatu vco corpi petit offerri. Hoc aut ht pccio viginalis ipuritate. et pccio actualis imudicia. et pccio veialis maculosa ptagione. Et contra her tria corpus misticu petit p corpus vim xpi purificari et sificari et immaculatu fieri. et ideo hostia pura dr purificas. hostia sca diaf sificas. et hostia immaculata dr ad inorentia restitues. **C**ruv aut sup hostia fit i qlibz istoz. qd ondat q p vtute cruas puritas et scitas et immaculatio q rpo ad corpus misticu dirinet. **Q** aut qut. qre dicit pane scm. Dicend q itendit de pane i vco actu et effcu panis. sic dr. 10. vi. **P** meus dabit vobis pane vim de celo. Panis eni verq e qui de celo descendit. et dat vita mudo. Ex quo eni ver actus et effecty e panis nutritie ad pfortatione cordis. verissim ille panis est. qui maxie hoc facit. **E**od aut mo itelligendu e id qd de calice qrebat. Et ut designet talis nntineti. veri et talis potus veri p cruce in ecclia. pcede. **I**deo sunt signa cruce singillati sup hostia panis. et singillati sup calice in vtraq pnuiciatioe. Et attende ordine. q significat p a toto xpo ecclia purificada ab ipuritate maledre originis et sificata ab imudicia actois. et

imaculata futu a ptagione veialis. et sic demu nutenda pane vite et potanda xpi sanguine. Et hoc e qd dr. exo. xy. q alienigena no comedet ex eo. seruus aute emptia i caruadet. et sic dmed. **A**duena et mtenary no edent ex eo. Alienigena eni est q se pccio alienu fecit. qui nec purificatus n. immaculatus effecty. **I**s aut qui ia seruus fuit drabo li emptia. q numo deceptionis corruptus e a spente. hic aruatiuo spuali aruati. a pccio dmedet. **A**duena aut q religio nis xpiane vtute no assumit. et si solomno int fideles habit. et mtenarius qui spe ttenoz oia facit. no dmedet. Et hoc e qd dr. 1 cor. xi. **P**bet aut semz ipm ho. et sic de pane illo edat. et de calice bibat. qui eni maducat et bibit indigne. iudicia sibi maducat et bibit. **Q** sit in hoc sacro sacramtm. et q sit res et sacramtu. et quid sit res tm. et non sacramtu.

Nunc dicit restat. qd i hoc sacro sit sacramtm. et qd sit res et sacramtm. et qd sit res tm. et no sacramtm. **H**er eni tria in di sacro. noue legis inueniunt. **D**icit aut coiter qd id qd est sacramtm tm in sacro. est spes sacramentalis. q consistit in panis et vini actantibz. **I**do aut qd est res et sacramtm. e corpus xpi vim. sub spebus panis et vini pntu. **I**do aut qd est res tm. e gra nutritie spualis. q p se et

principaliter efficitur in hoc sacramento.
Sunt autem quidam dubitationes factae.
 Primum quod dicit magister hugo de
 sancto victore. quod omne sacramentum est visibile
 et corporeale elementum ex similitudine
 die representans. et ex institutione
 signans: et ex significatioe invisibile
 gratiam deferens. Species autem
 que sunt forme accidentium panis et vini
 non sunt corporeale elementum. quia non
 sunt corpora: et sic videtur quod male dicitur
 esse quod species sacramentales sunt sacramentum.
Ad hoc beda dicit quod accedit verbum
 ad elementum et fit sacramentum. quod hoc
 est sacramentum. ad quod accedit verbum. Ver-
 bum autem vocatur verborum forma: que
 est forma sacramenti. Hoc autem verbum in hoc
 sacramento non accedit nisi ad panem substantiam
 et non ad accidentia. quia panem tamen
 substantiam et non accidentia: quod substantia panis
 et vini sunt sacramenta et non accidentia.
 Si autem hoc procedat in contrarium est
 quod quod est sacramentum tamen in omni sacramento
 manet: substantia autem panis et vini
 in hoc sacramento non manet. **U**ltimum
 autem hic queritur de hoc quod est sacramentum et
 res. hoc enim corpus christi vinum esse dicitur.
 et hoc non videtur esse vinum: quia dicitur beatus
 augustinus quod sacramentum est visibilis forma
 spiritum ingerens sensibus. corpus autem
 christi vinum non videtur in sacramento: et ideo
 non videtur esse sacramentum et res. sed res
 tamen. **A**d hoc autem cum omne sacramentum
 consistat ex forma et materia. si christus
 vel christi corpus est sacramentum. oportet quod
 habeat formam. Hec autem forma non
 est illa que dicitur esse super panem. quia illa
 ut forma iam facta est officio suo
 transsubstantiando panem in corpus christi:
 et in corpore christi nichil facit. **U**l-

tius quod oportet quod illud sacramentum.
 quod est corpus christi vinum ultimum habeat
 formam per quam fiat sacramentum. **A**d hoc
 autem cum corpus christi mysticum signi-
 ficet in sacramento. quod tamen non est ultimum
 et substantialis res huius sacramenti: videtur quod
 corpus mysticum etiam sit res et
 sacramentum: et sic in hoc sacramento duo sunt
 que sunt res et sacramentum. **U**ltimum etiam
 queritur de eo quod est res tamen. que dicitur esse gratia
 spiritualiter nutrens ad corpus christi
 incorporandum: christo enim non in cor-
 poram: per unam gratiam sed per multas:
 que per omnes gratias gratum facientes.
 sicut dicit apostolus ephes. iij. Ipe dedit
 quosdam quidem apostolos. quosdam autem
 prophetas. alios autem pastores et doc-
 tores ad assumptionem sanctorum in opus
 misterii: in edificationem corporis
 christi. Incorporatio igitur talis non
 videtur esse spiritualiter res istius sacramenti.
Ad hoc autem et silvanus est difficile
 unde ei qui apud se bene habet scientiam
 sacramentale. **O**mnis enim debet quod
 sicut in omni sacramento ita et in isto est
 quoddam sacramentum tamen. sicut sunt forme
 sacramentales. et quoddam res et sacramentum.
 sicut corpus christi vinum. et quoddam res
 tamen. sicut gratia nutrens spiritualiter
 ad incorporationem christo faciendam.
 forme enim sacramentales signifi-
 cant tamen et nichil causant. **C**orpus
 autem christi vinum significat et causat:
 et significat et causat. **G**ratia
 autem nutrens spiritualiter significat
 et causat: et nichil ultimum signi-
 ficat: sed causat in mystico cor-
 pore incorporatione. que fit fidelium
 ad christum. **E**t hoc de causa ista factum est
 in sacramento: ita scilicet quod primum est sig-

nificas et non significatum: tertium
 autem significatum et non significas.
 medium autem est significas et signi-
 ficatum. **Ad** quod autem ex institutione
 divina significat gratiam sacri. non
 me habet et rationem: quia sacramentum est
 invisibilis gratie forma cuius causa
 gerit et similitudo existit: sicut dicitur
 beatus augustinus. **Ad** id quod de primo
 obiatur. dicitur quod elementum non dicitur
 ad similitudinem diffinitionis elemen-
 ti corporis: quia elementum est quod est in
 oppositione primo. et sic id quod opo-
 nitur sacramento dicitur elementum sacri.
 dum non opponatur illud materialiter:
 sicut corpora huius mundi materialiter
 opponuntur ex quatuor elementis.
 et sic dicuntur forme sacrales ele-
 mentum quod materialiter opponitur pro-
 fatione sacri. secundum quod est signifi-
 cans et continens: quia sic integratur
 ex significante gratiam et corpore
 christi vero. et gratia significata et
 causata. **Ad** hoc autem quod obiatur.
 quod spiritus non sunt corpora. Respondendum
 est quod non oportet ipsa corpora esse
 corporalia: quia etiam aqua in sacramento
 baptismi non proprie sacramentum. sed potius
 tinctio facta in aqua. quae in quo tinctio
 non est corpus sed est corporalis quae
 datur forma ad modum habitus ap-
 tata baptizato. **Ad** id quod ex ver-
 bo beate dicitur. Dicendum quod elementum dicitur
 duobus modis: quia ex ipsa materia
 vnde suntur sacramentum vocatur elementum.
 sicut aqua in baptismo: et ipsa
 forma corporalis a qua trahitur
 similitudo ad gratiam significandam
 etiam dicitur elementum. ad utrumque ac-
 cedit verbum. quia sine verbo non bene

significaret nec penitus aliquid effi-
 ceret: et ideo verbum dicitur super pane
 facit quod forme sacrales significant
 refectionem ab ipsa spiritualis. quod non
 facient si verba forme sacri ad
 illas formas non accedent. quia
 potius refectionem ab ipsa carnalis
 significaret: et sic vinum est quod dicitur
 beda generaliter in omni sacramento. **Ad**
 id autem quod videtur quod dicitur de hoc quod
 est res et sacramentum. Dicendum quod sensi-
 bile dicitur duobus modis. scilicet id quod sen-
 titur per se. et id quod sentitur signi-
 quo continetur vitas eius signifi-
 catione: quia corpus christi in quantum est ab-
 significatione accitum ab ipsa et po-
 tius sentitur: ideo dicitur sensibile per
 illud et non per se quod in parte
 habeat sentiri quia vult et sic
 vult. sicut ad presens beatus gregorius se-
 nebat in forma digiti. hoc autem
 aliquando facit ad fidei plebis. de
 sacramento firmam dicitur. **Ad** aliud di-
 cendum. quod sacramentum non habet formam in
 partibus sed in toto. Vnde totum sa-
 cramentum habet unam suam transsubstantiationis for-
 mam. Vnde autem dicitur quod tria sunt in sacramento.
 scilicet sacramentum tantum. et res tantum. et sa-
 cramentum et res simul accipiuntur. ea quae in
 toto sacramento sunt partes: et non oportet
 quod illa particularis habeat formam
 vel materias sacrales. quibus sine
 forma reali: et sic corpus christi su-
 a habet formam naturalem. et alie
 partes similiter: sicut et homo totus habet
 unam formam. quae partibus divinis non
 ducit quae est humanitas: partes autem
 habent suas formas particulares. **Ad**
 aliud dicitur quod corpus christi in sti-
 tum quod est ecclesia. non habet macula

neq; ruga est significatu i hoc
 sacro et no ptentū. et ideo no nu
 merat in ptib; sacri: qz ptes cen
 tiales sacri in sacro sūt ptente.
 et sū illis no ē integrū et p san
 sacm: qm̄us enī qdam sacrali
 maducatiōe no ptiapat grām
 spūalis refectiōis q est res tm̄
 in hoc sacro: tm̄ qtu ē de se con
 fert eā sacm. s̄ tūc imanet i
 xpo et in xpi corpe: qz ē in hoc
 sacro res et sacm. sicut in bap
 tismo fictus no papit grām s̄
 caractere in quo imanet po
 tētia ad grām. qn̄ fictio ab eo
 qui fict; erat recedit p pniām.
Quid qd̄ vltiq; qrit̄ de eo. qd̄
 ē res tm̄ in hoc sacro. Dicend; q
 hūz p om̄s vtutes et oīa bona hō
 disponat̄ ad h̄: qz xpo icorporet̄.
 tm̄ p vnā grām hui; sacri s̄ s̄ba
 le ip̄i opatione fit ip̄a icorpatio.
 Quia sicut p oēm q̄litatē diges
 tiuā et subtilitatū et depura
 tiuā disponit̄. ut facili; corpori
 nāl̄ icorpēt̄. quo sūt ip̄i corpi
 filius. et tm̄ vtus vltie icorpatio
 nis est i mēbris corpis sibi et
 mēbris iouēs et vnies. et ita i
 corporas nutmetū: ita p om̄a
 bona assilat̄ fidelis aīa et hō
 tot; ut facili; xpo icorpēt̄. et
 tm̄ in corpe dūico in abū sūpto.
 ēmanet spūalis vtus et grā. q
 hō in xpi corpe iducit̄. et vnit̄.
 et icorpāt̄. Et hec grā est res tm̄
 i sacro significata et ptenta et
 causata. significata p formas
 abi et potus. et ptenta signifi
 ta etiā ē res et sacm q ē corpus

xpi. et ptenta sub illis signis. cor
 pus aut; xpi signatū ē et pten
 tu a formis sacralib;: sed etiā
 signas et causans et ptines g
 aā icorpationis. q est vltimū
 in sacro scdm̄ catholicā fidem.
Iuxta hec aut; habet expli
 cari qdam dubia. ex p̄miss
 exorta. Ex quo enī tā ut dān ē
 sūt in hoc sacro. et matia panis
 et vini subtilit̄ t̄issbant̄ i corpe
 xpi et sanguiez videt̄ aliqd̄ esse
 corpus xpi post; seccatioēz. qd̄
 an̄ no fuit corpus xpi. Et ante
 seccatioēz videt̄ q aliqd̄ ē cor
 pus xpi. qd̄ an̄ no erat corpe xpi.
 et in ip̄a seccatioē videt̄ q ali
 qd̄ sit corpus xpi. Dilis aut; ob
 iectio ē de vino et sanguie. Hec
 aut; oīa hetica sūt et absurda.
 qz si aliqd̄ ē corpus xpi qd̄ ante
 no erat corpus xpi. p̄ito seqt̄.
 q corpus xpi nouū fit et de no
 uo. Hoc idē etiā sequit̄ ex alijs
 locutioib; iductis. **Q**uāq; aut;
 qut̄. ex quo ista totius t̄issba
 tiois cū est forma sacm̄etalis.
 vtrū si forma forte mutet̄ in
 alia v̄l addat̄ ei aliqd̄ ul̄ mi
 nuat̄ aliqd̄ ab ea. v̄t; t̄ opat̄
 eandē t̄issbatione. posset enī
 mutai si cū dicit̄. hec ē caro
 mea. posset addi sic. hic est co
 pages corpis mei. poss; minui
 sic. hoc ē corpus. ul̄ hoc ē meū.
Quod hec et filia dicendū videt̄.
 q in vitate oēs ille locutioēs
 q̄ inducte sūt. sūt false et hetice.
 qz ex quo xps suscepit corpus
 de virgine. et p̄fai q̄titate corpis

pependit i caute et ascendit i
 celū. nichil vq̄ factū est corp⁹ dñi
 qd̄ nō erat p̄us corpus dñi. Pa
 nis igit̄ t̄issbat̄ in corpus xpi
 qd̄ p̄us erat sine oī additōe. et
 ideo nichil est corp⁹ dñi qd̄ non
 erat p̄us corp⁹ dñi. et nichil fit
 corpus dñi qd̄ nō erat p̄us. Et
 q̄ de hoc satis in an̄habit⁹ dñi
 ē. ideo hoc sufficit q̄ s̄ba panis
 et vini s̄i mutacōe ul̄ additōe
 ul̄ iuocacōe corp⁹ dñi t̄issbat̄
 i corpus qd̄ p̄us erat. Et p̄us
 p̄ istā t̄issbationē desinit ēē pa
 nis cū p̄us ēēt panis. nō t̄i sim
 pliciter t̄issit in nō ēē ul̄ i nichil.
 q̄ i corpus dñi t̄issbat̄. et idē
 tenendū est de vino ad sāguēz.
 Mutacō em̄ sup̄nālis q̄ vocat̄
 t̄issbatio tota ē in s̄ba panis t̄
 vini. et scdm̄ nullū mod⁹ altera
 tiōis ul̄ augmētū ul̄ ḡnatiōis
 attingit corpus dñi. **Ad id at̄**
qd̄ vlt̄ius q̄rit̄. de forma faciēte
hanc t̄issbationē. Dicendū q̄ i
nullo debet mutari. q̄ si mutet̄
i alia v̄ba. p̄ t̄o nō p̄ficiat̄. etiā si
illa v̄ba eundē sensū h̄c vide
ant̄. Similiter dicendū videtur de
minutiōe. q̄ si ita dicat̄. hoc est
meū. imanet̄ i d̄ciatū. qd̄ meū
fit. et si dicat̄. hoc ē corp⁹. nō sig
nificat̄ p̄m̄ xpi corpus. De
additōe aut̄ dicendū videt̄. q̄
si addat̄. qd̄ significatiōes nō mu
tat̄ vl̄ errorē induat̄. q̄ t̄ic̄ nichil
lomi⁹ fit p̄fectio. ut si dicat̄. h̄
ē corpus meū dilectū ul̄ sanctū
ul̄ aliqd̄ h̄mōi. t̄i hoc nō est
faciendū. et q̄ facit̄ ē m̄repan

dus: q̄ ita d̄z iob. xxix. **Verbis**
 meis nichil adde audebat: si stil
 labat sup̄ eos eloquū meū. Et
 hoc maxie de formis saciōz ē
 itelligendū. **Aduerte igit̄. potēs**
 in hoc saciō. mirabile et diuinā
 p̄uentiā. q̄ sicut in t̄initate
 p̄sonaz diuinaz s̄ tres p̄sone
 in vna eētia. sic in p̄sona xpi
 tres s̄be siue nat̄e siue eētie s̄t
 in vna p̄sona. et tres s̄be i vno
 saciō. s̄ panis et vini et aq̄. Et
 sicut s̄t p̄sone oēs et̄ne et im̄o
 mutabiles: ita s̄be in xpo s̄t
 et̄na quidē deitas: antiq̄ aut̄
 caro de p̄mo statu assumpta et no
 ua aīa de nouo creata. **Tres at̄**
s̄be saciū s̄t oīs de antiq̄. sig
nificate. panis i corpe. et san
guis et aqua q̄ fluxerūt de xpi
late. Et sicut xps ubiq̄ in loco
scdm̄ deitātē. localit̄ aut̄ i loco
p̄tentus i celo: ita s̄ p̄tinetiā
ibi nō localit̄. sed t̄i v̄e scdm̄
corp⁹ et aīe et deitatis p̄ncipā
ē simul i multis locis in saciō.
sicut de saciō catholice d̄ciat̄.
De ritu h̄ saciōis ex p̄te xpi
Quidē de ritu h̄ saciū. u.
dicendū ē videt̄. De quo
ritu s̄t notanda. scilz de ritu ex
p̄te xpi. de ritu ex p̄te m̄str̄. et
de ritu ex p̄te sumentis. De ritu
ex p̄te xpi. tā q̄rim⁹. s̄ i quo s̄t
in materia xps hoc saciū p̄mo
tradidit. vtrū scilz in azimo vel
fimentato. qua forma i p̄ficiēdo
v̄sus sit. et q̄n et quib⁹ d̄ d̄ciat̄.
Q̄ritū aut̄ xps in azimo vl̄ fer
metato corpus suū tradidit.

magna diuinitas inter grecos et latinos. **C**reca enim qui sacra a iohanne euangelista dicitur accepisse dicitur. quod secretandum est in fermento: quoniam in fermento christus corpus suum ut dicitur tradidit. hoc autem probant auctoritates et rationes. **A**uctoritates papue induunt quatuor. ex quibus arguunt probatione sue assertiois. **P**rima est iohannis xxij. ubi dicitur. Ipsi non introierunt in pretorium ne contaminarentur: sed comedent pascha. **S**icut tunc coedebat pascha ut dicitur erat luna xij: sicut dicitur exo. xij. **Q**uintadecima die ad vespere pascha dominus est: et in quintadecima solempnitate celebrabit altissimo domino. **Q**uintadecima ergo erat luna in pascheue. et ante pascheue precedenti nocte dominus cenauit cum discipulis. et corpus dedit eis. **E**rgo dedit corpus suum luna exente. xij. tunc autem non erat in fermentato in domibus iudeorum. ergo ipse dedit in fermentato. quod alium panem in domibus iudeorum non inuenit. **Q**uid autem in domibus iudeorum non fuit in fermentato. **P**robatur ex hoc quod dicitur exo. xij. et leui. xxij. **S**eptem diebus comedetis azima. **E**t ibidem. **Q**uintadecima die ad vespere comedetis azima. **A**nt hoc ergo azima in domibus non habuerunt: et sic sequitur. quod quintadecima luna fermentatum comedebat. **E**t si tunc ut probant dominus dedit corpus suum: dicitur quod optuit quod daret in fermentato. **S**ecunda auctoritas est iohannis xxij. ubi dicitur. **A**nte die festum sciens quod venit hora eius ut traheret eum mundo ad patrem.

Et post pauca. **S**urgens a cena. et ponit vestimenta sua. **E**rgo tunc facta ante die festum pasche. **C**um autem festum pasche duraret vii. diebus. et primus dies esset celebratum. et ultimum sequi solempnitate venabilis. et in medio. v. non ad eos solempnes. sicut dicitur leui. xxij. **S**i tenauit ante die festum pasche. oportuit quod cenaret ante primum die pasche. sicut autem dicitur exo. et leui. xxij. **Q**uintadecima die ad vespere pascha dominus est. ergo quintadecima dies mensis lunaris fuit prima dies pasche. et ante illa die cenauit ut dicitur iohannis in preterita auctoritate. **E**rgo cenauit cum discipulis luna existente tertiadecima die mensis lunaris. tunc autem non erat in fermentato in domibus iudeorum. et christus non profecit nisi de pane quem in domibus iudeorum inuenit: ergo profecit in fermentato. **T**ercia autem auctoritas est leui. xxij. ubi sic dicitur. **S**ubsecute sunt autem mulieres que cum ipso venerant de galilea. et viderunt monumentum: et quod admodum positum fuit corpus eius. reuertentes pauperunt aromata et unguenta. **E**x quo accipitur quod pascheue pauperunt aromata. **H**oc autem non licuisset si pascheue luna quintadecima fuisset. quod leui. xxij. dicitur. **I**n quintadecima solempnitate celebrabit altissimo domino. nullum opus domino facietis in coquina: et ideo illo die non parassent. si luna quintadecima fuisset. **E**t si dicitur. quod mulieres ille non erat sub terra sed sub spiritu: et ideo legis mandatum non curauerunt. **H**oc non potest

stare. q̄ si etiā ille mulieres vo-
luisent ungeta p̄parasse in tā-
to festo. nemo eis aromata tūc
vendidiss: et p̄ cito a p̄lo lapi-
date fuissent. **Q**adhuc aut̄ q̄a
adhuc ritus iurrit antiq̄ et ve-
teis testam̄ti: donec in syna-
goga cū honore defret ad tu-
mulū. **P**at̄ igit̄ q̄ i pascheue
ut dicit̄ nō fuit luna q̄ntade-
cīa. fuit igit̄ q̄ntadecīa. q̄n an̄
p̄cedenti die x̄ps dedit corp̄ su-
ū discipulis: ergo dedit q̄n lūa
fuit. xiiij. **T**ercia decīa aut̄ lūa
nō erant azima i domib⁹ iude-
orū s̄ fermētatu t̄m. et x̄pus
dedit corpus meū in pane quē
i domib⁹ iudeorū iuenit: ergo
ut videt̄ dedit in fermētato.
Quarta auctas ē io. xix. ubi dicit̄.
fuit enī magn⁹. **J**udei enī qm̄
pascheue erat. ut nō imanent
in cruce corpa: erat enī magn⁹
dies ille sabbati. rogauerūt p̄-
latū ut frangerēt crura eorū
et tollent. **M**agn⁹ aut̄ dies.
sabb̄i s̄dm̄ s̄uetudinē septē
nō dicit̄. n̄ cū sabbo occurrat. solēp-
nitas alia: q̄ cū sabbo tūc oc-
currit solēpnitas pasche. **S**olē-
pnitas aut̄ pasche fuit lūa
xv: q̄ in sabbo luna fuit. xv.
Precedenti q̄ pascheue fuit lu-
na xiiij. et an̄ pascheue x̄ps ce-
nauit cū discipulis. et corp̄ suū
tradidit illis. luna exīte. xiiij.
tūc aut̄ nō erat i domib⁹ iude-
orū n̄ fermētatu: et nō dedit
corpus suū n̄ in pane quē iue-
nit i domib⁹ iudeorū: q̄ dedit

in fermētato. **H**ec sūt fortiora
q̄ greci pro se p̄nt iducē. **A**ndu-
ant etiā rōes quib⁹ p̄suade nita-
tur qd̄ dicit̄. et ille fuit q̄nc̄ quas
potissimē inducūt. **Q**uia est qd̄
dicit̄ q̄ veitas debet umbre q̄ntū
possibile ē r̄ndē. **U**mbra aut̄ et
figura imolatiōis x̄pi i cruce fuit
agnus. cū sanguine limit̄ i pos-
tibus: libēaunt ab angelo extimi-
natoze. **I**lle aut̄ imolabat̄. xiiij.
luna ad vespm̄. ut dicit̄. exo. xvij. q̄
eodē die x̄ps vitas imolabat̄
in cruce. **E**rgo. xiiij. lūa ad vespe-
rū. x̄pus pependit i cruce. **P**ot̄
qd̄ etiā in vespa depositus ē de
cruce: sicut dicit̄. io. xix. **A**nḡ aut̄
imolatus eet̄ in cruce. p̄dis
dedit corpus suū discipulis: sicut
dicit̄ in canone misse. **Q**ui p̄ die
q̄ patetur accepit pane i sc̄as
ac venabiles man⁹ suas: et ele-
uatis in celū oculis. b̄ndixit ac
fregit: et dedit discipulis suis.
Ergo cenauit lūa existente. xiiij.
tūc aut̄ nō fuit n̄ fermētatu in
domib⁹ iudeorū: ergo s̄ feat̄ in f-
mētato. **S**edā rō est. qd̄ dicit̄
q̄ p̄ceptū est. leui. xv. **N**omis su-
p̄uentib⁹ vetera p̄ietis. **N**ot̄
aut̄ aplius p̄bat̄ ad he. viij. et vij.
et ix. maxie de ritu sacerdotis et
sacri. **S**icut q̄ ritus vetis sac̄do-
cy cessauit in ritu sac̄doty x̄pi:
ita ritus vetis sacri cessare debu-
it in sac̄o x̄pi. **R**itus aut̄ vetis sa-
c̄i fuit. q̄ agnus tipit̄ comedē-
bat̄ cū azimis: ergo ritus noui
sacri nō debet ee cū azimis. **q̄**
oportet q̄ sit in p̄tib⁹ f̄mētatis.

Tercia rō est supra ex hoc. ut
 dicit. q. mulier euāgelica. math.
xviii. figurā huius sacri p̄figuravit.
 q. mulier ut dicit figurā ē ecclie.
 Hec autē ē de qua dicit dñs. q. abso-
 dit farmentū sub farina satis
 tribus: donec fermentaret totum.
 Dicitur hec mulier euāgelica p̄fi-
 guravit. videt q. i fermentato de-
 bet sumi. nō in azimo. ut dicit.
 Mulier enī euāgelica nullomō
 tua fata. hoc ē corpus et sanguis
 et aīe xp̄i abscondisset fermento
 mixta: n̄ significāre vellet q. in
 fermentato p̄ficet. et nō i azima:
 ergo i fermentato ut dicit ē cō-
 faciendū. **Q**uarta rō est q. dicit
 q. fermentū significat sp̄m: q. sicut
 fermentū sp̄uali diffusū i-
 gerit in pasta. et leuat eā et q. i
 animat eā: ita sp̄s animat et
 leuat cor hoīs ad diuina itelligē-
 da: et viuificat ad vitā v̄tutis.
 Cū ergo sacm̄ istud sit sacm̄
 sp̄s: potius ē sumēdū i fermento
 q. i azimo. **Q**uā autē ferme-
 tū inspiret. et q. si viuificet pas-
 te p̄p̄sione: patet p̄ hoc qd dicit
 p̄hs. in xvi. de aīalib. q. ferme-
 tū ingredit in pasta. sicut sp̄s
 i corpus. **E**t iō dicit q. semē mas-
 culi habet naturā fermenti: q. sicut
 sic ingredit in guttā feie. sicut
 sp̄s in corpus. **E**t hoc ē qd di-
 cit in e. rōe. **Q**uinta autē rō
 ē quā adducit. q. dicit q. pa-
 nis qui cōueniens ē ad p̄fationē
 nutrimenti. ē panis fermentatū
 et nō panis azimū. Cū ḡ p̄fec-
 tus nutrimenti significet in pa-

ne euchaistie: potius p̄ferandū
 ē in pane fermentato q. i pane
 azimo. **H**ec igit. sūt potissimā. q.
 ego ip̄e legi in grecoz assertio-
 nibz. **E**ront autē obiciūt latinū.
 iducit autē et ip̄i auctes et rōes.
 Auctes iducit antiqz valde te-
 gentes. **Q**uāz vna ē m. xiiij.
 ubi dicit. **P**rimo autē die azimoz. q. n̄
 pascha imolabat: dicit disci-
 puli dño. **Q**uovis eam et pare-
 mus t̄ comedere pascha. **H**o autē
 dixerūt ip̄o die. q. n̄ in vesp̄era
 xp̄s in cena corpus suū dedit dis-
 cipulis suis: ergo corp̄ suū dedit
 discipulis p̄mo die azimoz. **H**o
 autē dies fuit. q. n̄ fuit luna. xiiij.
 g. xiiij. luna dedit corpus suū
 discipulis: sed tūc nō iniebat
 fermentatū in domibz iudeoz:
 ergo nō dedit corpus suū in fer-
 mentato sed i azimo. **S**ecunda
 autē auctas ē. lu. xiiij. ubi dicit. **V**e-
 nit autē dies azimoz: i q. n̄ tē-
 erat occidī pascha. **P**ascha atē
 nō erat n̄ tē occidī. n̄ luna. xiiij.
 et ip̄a die dicit discipul̄ ut pa-
 raret sibi pascha. et i cena de-
 dit discipulis suis corpus suū:
 ergo dedit illud discipulis. luna
 xiiij. et tūc nō iniebat ferme-
 tatū in domibz iudeoz: g. nō
 dedit i fermentato sed i azimo.
Et hec fortissimā q. latini pro se
 habent: q. illa expresse atinet
 q. xiiij. luna dñs cenauit cū dis-
 cipulis. et dedit eis corpus suū.
Ad h̄ autē et hoc adducit. qd
 dicit. exo. xiiij. **P**rimo mēse. xiiij. die
 mēsis huius ad vesp̄m̄ comedetis

azima: et tunc non iueiebat fermentatum in domibus iudeorum. **Adhuc** autem in xxvi. de sic. **P**rimo autem die azimorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: ubi vis parem? et comedere pascha. **E**rgo primo die azimorum cenauit cum discipulis. **I**n primo autem die azimorum fermentatum non iueiebat in domibus iudeorum: ergo in primo die azimorum cenans non potuit dare corpus suum in fermentato: sed in azimo. **R**ationes autem multas valde regetes iducunt latini. **C**um prima cum inuitur. fundatur super apostolum 1 cor. vi. auctore. ubi apostolus mysterium scribit. quod ueritas continet in figura dices. **E**t enim pascha nomen imolatus est Christus. itaque epulem non in fermento ueteri neque in fermento malicie et nequicie: sed in azimis sinceritatis et ueritatis. **E**x qua auctoritate accipit: quod figura fermenti excludit a ueritate. **S**igna autem secundum mysterium et similitudinem in ueritate debet saluari. **C**um ergo hoc excludat fermentum ut contrarium figure et ueritatis fermentum non in figura fuit. neque in ueritate: ergo Christus non offerat in fermentato sed in azimo. **A**dhuc autem super auctorem aliam obiciunt: quia 1 cor. x. **O**mnis oblatio domini absque fermento fiet: nec quodquid fermenti ac mellis adolebit in sacrificio domini. **C**onstat autem quod omnia antiqua figura fuerunt nouorum: et quod non habet figuram ad nouum istud non potest saluari in nouo sacrificio. **D**icit autem quod fermentum quod significat corruptionem. et mel quod dulce est in mouent.

in sacrificio domini. quod sine corruptione extitit. et in amaritudine passionis est imolatum: ergo non contemnit alterum istorum. ergo non obtulit corpus in fermentato. sicut nec passus est in mellis dulcedine. sed in amaritudine absinthii et fellis. tre. iij. **R**ecordare paupertatis mee. et transgressiois et absinthii et fellis. **A**dhuc autem quod in figuris ab omnibus elatis expurgandum est: id in sacrificio pro omnibus offerri non debet. finentium autem ab omnibus elatis in figura expurgandum est. sicut dicit apostolus 1 cor. vi. **E**xpurgate ueteris fermentum. ut sitis noua species sicut estis azimi. et enim pascha nomen imolatus est Christus. **I**taque epulem non in finento ueteri neque in fermento malicie et nequicie: sed in azimis sinceritatis et ueritatis. **A**dhuc autem quodammodo a grecis. quod dominum idcirco ad hoc quod ipse tempus puenit. et sicut dicit luna. xij. pascha celebrauit. cum pascha secundum legem non nisi. xij. luna sit celebrandum. uel in mense apostoli uel septimo mense. si aliquis mense apostoli celebrauit non potuit: et dicitur quod ueritas captiuitatis instantis quam in nocte eadem erat futura. **S**ed contra hoc obiicit. quod tunc legem uenit solui et non imple: ex quo tunc tempus legis non obseruauit. **A**dhuc autem secundum hoc mali exemplum iudeis dedit. et tunc iudei tam diligentem accusationem contra ipsum offerunt. si uinum esset quod dicitur greci. pro isto accusationem istam de legis transgressione contra Christum in iudicio proposuisset. **A**dhuc autem quod si credat quod Christus puenit.

quam q̄ causa sit q̄ ritū dimisit.
 1. nō in azimis s̄ in fermentato dedit.
 et nō potuerūt aliquā rōnabile
 causā assignāre. **A**d huc autē cū
exo. xij dicit. q̄ q̄ fermentatū de-
 derit in pascha: extirpabit de
 p̄lo isrl. Si dñs in pascha fimen-
 tatū comedit et discipul̄ dedit.
 q̄e nō fuit de hoc accusat̄ i iu-
 dicio. q̄ tūc s̄ legē mortis statū
 fuiss̄ dēpnatus. nichil autē ho-
 rū ūq̄ obiectū fuit. et iō cōstat
 nichil eē qd̄ greci dicūt. **A**d huc
 autē b̄s dionysius in eplā ad pol-
 lianū de etate lune scribit. in
 pascheue q̄n dñs i cruce p̄pen-
 dit. et eclipsis apparuit sic di-
 cens. Cū lune deesset. et nō ess̄
 totū t̄pus. Ergo i pascheue lūe
 defuit. nō autē lune defuit p̄t̄
 nouitate lune. q̄ statū dicit. et
 nō eēt t̄pus totū. hoc ē d̄uicti-
 onis cū sole. sicut est i nouilunio
 sed lune defuit. q̄z cecidit ab ā-
 gulo plenilunij. S̄cōm̄ potum
 autē lunarū mensū qui ē cō-
 potū iudeoz. et de quo s̄ptura
 loq̄tur nō deest lune a plenilu-
 nio: n̄ q̄n est. xv. Si autē in die
 tene fuit. xiiij. q̄n tenauit cū
 discipulis. et tūc nullū vtebat
 fermentato. q̄ x̄ps in cena nō fer-
 mentatū s̄ azimū. Et h̄c rō fir-
 ma ē cōt̄ grecos. q̄ s̄ntur ex
 dicto illustrissimū doctoris eoz.
 qui ista oculis se testat̄ vidisse.
 et p̄ canones astronomice scie-
 examinasse. **C**uxta h̄c etiā q̄
 vit. ex quo cōstat q̄ x̄ps dedit cor-
 pus suū in azimo. vtz̄ possit cō-

fiā in fermentato. **V**idet̄ q̄ nō. q̄
 sacramentū nō fit n̄ i sua p̄pria
 matia. sicut baptism̄ i aq̄ est
 cōfirmatio i crismate. et sic de a-
 lyb. **I**ā an̄ on̄sū ē. q̄ fermentatū
 nō est p̄pria matia sacri. **R**espon-
 sio ad iducta ē. q̄ pro cō x̄ps dedit
 corpus suū in azimo. et p̄pria ma-
 teia sacri ē azimū. sicut on̄sū ē
 auctoritatibz et rōibz. q̄ pro lati-
 nis sūt inducte. **A**d auctes autē
 quas greci iducūt videndū est
 p̄ distinctioez equocationis hui-
 nois pascha. **H**oc enī d̄z septe
 mois. **P**rimo enī mō d̄z pascha
 totū t̄pus septe diez. qd̄ fuit
 a. xiiij. luna vsq̄ ad xviij. m̄sis
 aprilis. act̄. xij. **Q**uē salz petriū
 cū p̄hendisset herodes. misit
 in carcerē. volens p̄ pascha p̄-
 ducē eū p̄lo: hoc ē finito t̄pe sep-
 te diez. quo pascha celebrabat̄.
Secō d̄z hora ul' articulo vni-
 diez. salz vespa. xiiij. lune m̄sis
 aprilis. exo. xij. leui. xxij. **C**irca
 sexta die ad vespm̄ pascha dñi
 ē: et sic accipit̄. io. xiiij. **A**n̄ die
 festū pasche. sac̄s ihs. q̄ venit
 hora eius. ut t̄n̄ feat ex h̄c mūdo
 ad p̄rem. **T**ercio mō d̄z pascha
 p̄ma dies azimoz. q̄ fuit luna
 xv. et h̄c mō d̄z. lu. xxij. **A**ppiqua-
 bat autē dies azimoz qui dicit̄
 pascha. **Q**uarto mō d̄z pascha panes
 azimi. qui fiebat̄ in pascha. loh.
xviij. **I**p̄ nō irorerūt in p̄rovi-
 ne staminarent. sūt comedent
 pascha. **Q**uinto mō d̄z pascha.
 agn̄ paschalis. lu. xxij. **V**enit
 dies in quo n̄te fuit occidi pas-

dya. **S**exto mo dicitur pascha festiuitas epularum paschaliu. ij. pali. xx. No fuit tale phase siue pascha a diebus salomois factum in isrl. **S**eptimo dicitur pascha xps imolatus in sacro. i. corp. vi. Pascha nrm imolatus e xps. **U**n usus. Colliges numeru istius distinctionis a doctoribus e fcs. **E**bdomada hora. dies. epule. pot. azima. xps. **A**d h. g. qd inducit io. xvij. Ipi no introierunt i ptorum ne stamiarent: sed ut comedent pascha. **D**icens q pascha ibi azima vocant. q. vij. diebus comedebatur: et ideo xv. luna fuit pma i qua comedebat: et ideo an hor in. xiiij. luna xps dedit corp suu. qn fermentatu eietu erat ia de domibus iudeoz. **S**ilimo in den du est ad scdam qua inducit aut te. io. xiiij. An die festu pasche. scens ihs et cetera. q. ibi dicitur pascha pma dies. q. solepnior erat alijs. et illa fuit. xv. cuius vigilia fuit. xiiij. qn agnus i vespa imolabat. **A**d id qd tico inducit de lura. q. mulieres pauerunt arota. dupli pr vnderi. **U**no qdem mo. q. feria dies fuit solepnitatis. ido dicitur pascheus. hoc e ppaio. q. ppabant nara ad seqs sab. q. magnu sabbatu dicebat. q. i eo paschalis solepnitas cu solepnitate sabbi purrebat: et sic fia sexta pcedes fuit qdem pma dies festiuitatis. et tn pparatio ad sabbm. **E**t qd nullu opus omo facietis i eo. h. intelligit de seruilibus. exceptis. hys q fuerunt opa nrauitatis. sic. taboz ppara. et vestimetroz in

duao. et h. mo. **P**pa aut pietatis et sacrificioz h. mo no phibebat: et ideo licuit eme et parare vngue ta ad pietate defuozu. **Q**uiter videt. et melius. q. lu. xiiij. dicitur q. mulieres sabbo qdem siluerunt. p. madatu: et ideo mulieres no pauerunt arota n sab. ad nocte. qn ia licuit talia face. q. festu sabbi ad vespa sab. erat finitu. et vespa sabbati ia cu septa die co putabat: et ideo tuc pauerunt. q. tuc licuit talia opari. **U**n m. xxvij. dicitur. **V**espe sabbati q. lucefat in pma sabbi. q. no dicit. n vespa sabbi cu septa die pputaret. **A**d id aut qd qto inducit de io. xiiij. **D**icens q. illud paru valet. q. magnus dies ille sabbi dicitur. no ideo q. fuit pma dies solepnitatis: sed potius q. ex se fuit festiuus. et ex coi pascha alia accepit solepnitate. **A**d id aut qd obiaut p roem. q. vitas vmbre debet vnde pna seipos e pro latinis qd inducit: q. optie videt. qn hora et ritu tene xps obsua uit. **E**t in h. etia dgruit. q. xps verus agnus ia. xiiij. luna imolau i cepit: qn et captiuat fuit. et traditus. **Q**uasi festu pasche cepit a vespa xiiij. diei. q. cu. xv. die e pputanda: sicut ia patuit in pmissis. **A**d id aut qd vlti obiaut. de leui. xv. nouis supuentibus. **E**t dicitur q. h. est vni. postq. noua p istitudoz et notifikatione supuenerunt. **S**z anq. supuenerunt nouo no pntuui vetera noua aut tuc pmo sup

facmēti.

neve ceperūt: et ideo xp̄s de ve-
 terib⁹ noua p̄durit: ut veta q̄tū
 ad ritū p̄tēnt a nouis. **N**ō aut
 oportet p̄t hoc q̄ nulla tū vete-
 rib⁹ habeant p̄uēntiā: cū sint
 ex illis p̄ducta. Adhuc aut expur-
 gatio fermētū significat vetusta-
 tis p̄uēntiā. ut d̄t ap̄lus: et as-
 sumptio azimi significat nouita-
 tis assumptionē. **A**d id aut qd̄ vl-
 teiq̄ de muliere euāgelica obicit.
 nichil facit ad p̄positū. qz h̄ itel-
 ligit de sp̄u abscondito infra
 fermētū. ut enī xvi. aialū lib⁹
 d̄tinet et corruptionē habet et
 sp̄ualitatē: qz vaporabilis et
 sp̄ualit̄ p̄ massā paste diffūdit.
 et ideo quo ad corruptionē a sa-
 r̄io abiat: et quo ad sp̄ualitatē
 in l̄ra abscondit. **Q**ue l̄ra sata
 h̄t tria. scz tropologīā et allego-
 riā et anagogīā. q̄ p̄ sp̄m in l̄ra
 uēiunt. **A**d id qd̄ vltiq̄ obicit
 q̄ fermētū sp̄uale ē. **D**icendū q̄
 nō. quo ad h̄. abiat: s̄ qz etiā h̄t
 corruptiua ut d̄t ap̄ls. **A**d id at
 qd̄ vltio obicit. **D**icendū q̄ panis
 fermētatus facili⁹ ē ad digen-
 dū q̄ azim⁹. s̄ ad p̄fortandū mi-
 n⁹ ē effirax q̄ azim⁹: et cū sacm̄
 sit p̄fortatiois poti⁹ assūit̄ azi-
 mū in sac̄io q̄ fermētatu. xpi
 enī abus nō est ab⁹ q̄ digerat.
 s̄ potius qui nos sibi incorporat.
Ad id qd̄ vltiq̄ q̄rit. vtrū possit
 p̄fici i fermētato. **D**icim⁹ q̄ de-
 bet q̄dem p̄fici i azimo. et non
 debz i fermētato. sed p̄t p̄fici i
 fermētato. et si p̄ferat̄ in finen-
 tato p̄fectū est. et ē vin⁹ corp⁹ xpi.

sed arguendus ē qui facit. qz nō
 tenet ritū aplicū et sac̄io debiti.
Ad id aut qd̄ cont̄ hoc obiat. **D**i-
 cendū q̄ debita matia sac̄i. dicit̄
 duplicat̄. s̄ debita ex sp̄e: et debi-
 ta ex accidētali p̄tate. **D**ebita
 q̄de ex sp̄e. ē panis de fermēto:
 et hec debita matia sufficit con-
 fectioi sac̄i. **D**ebita aut ex acci-
 dentali p̄uēnti p̄tate. ē panis
 de fermēto azimus. qz ille cū h̄
 q̄de ip̄o p̄fici p̄t vltiq̄ exprimit
 sac̄i sinceritatē et icorruptioez.
Alia aut ex dictis facile soluit̄.
Quoniam q̄rit. q̄ forma
 xp̄us vsus sit in p̄ficiēdo:
 et hoc ideo. qz d̄t gr̄as agens fre-
 git et dedit discipulis suis dices.
Acipite hoc ē corpus meū. **N**ō
 enī v̄e dicit. hoc ē corpus meū.
 nec fregiss̄ et dedit. n̄ iam t̄is
 s̄batū eet: q̄ alia forma vs⁹ est
 xp̄s q̄ nos v̄tim⁹. **H**oc aut qd̄ d̄
 p̄cedūt dicentes. q̄ v̄tute sue de-
 itatis. xp̄s p̄mo panē in corp⁹
 suū p̄uertit. et vinū i sanguē.
 et hoc qd̄ ip̄e v̄tute deitatis fecit.
 nobis sub ita verborū forma fa-
 ciendū tradidit. ut oñ d̄t in se
 eē p̄tate excellēte: in nob̄ aut
 p̄tate clauū. p̄ opatioez sac̄ioez.
 et hoc dicit̄ catholice potit. q̄cūq̄
 voluit. nobis t̄i p̄babilis vide-
 tur. q̄ eadē forma vsus sit. sicut
 in an̄ habitis satis d̄m ē. **Q**z
 etiā q̄rit. q̄n corpus suū dedit.
 et p̄stat q̄ post cenā agni tipia.
 sicut d̄t io. xij. et q̄uis xp̄s iā cena-
 tis dederit corpus suū: t̄i reue-
 rent̄ et salubrit̄ ab et̄na postea

puiſū eſt: ut excepto inſinitatis
 et nātātis articulo. nō n̄ a ie
 iunib corpus dñi accipiat. **Q**
 autē xps p̄ alios abos corp̄ ſuū
 dedit: q̄ tuor a doctorib⁹ aſſignāt
 rōes. **Q**uaz p̄ma ē: q̄ i mēori
 ale dedit. et ideo vltio dedit. ut
 artius mēorie p̄mēdaret. **S**ecū
 ē. ut nouū ex veti ſicut poſcebat
 p̄ducet: q̄ nō fiet n̄ prius agnō
 tipicū ſup̄tū fuiſſ. **S**⁹ rō eſt.
 q̄ iā trepidantib⁹ diſcipulis iſt.
 poſt oīa dat in firmamētū cordi.
 et hec p̄firmatio vltio danda fu
 it in ſignū amoris p̄firmātis
 mēbra cū capite. **T**⁹ rō fuit
 ut ſignificaret: q̄ iſte ab⁹ nō ē
 corp̄is ſc̄ie: et ideo ſup̄tū ē oī
 bus alijs abis ad nātātē p̄ti
 nentib⁹ iam an̄ ſup̄tis. **De ritu**
huius ſacramēti ex pte miſtri.

Nunc dicendū eſt de ritu
 hui⁹ ſacr̄i: qui ſūtur ex
 pte miſtri. De quo tria ſt q̄ren
 da. ſcilz. ſi nō ſacerdos poſſet cō
 ficē. et ſi ſacerdos p̄ficiēs in p̄fi
 ciendo moriat: q̄liter ſit facie
 dū in p̄fectionē. Et t̄tio vtz plu
 res ſacerdotes vnā hoſtiā vale
 ant p̄ſecr̄ae ul' nō. **Q**mo igit
 q̄ram ſi nō ſacerdos poſſit p̄fi
 cē ul' nō. **V**idet aut q̄ nō. quia
 null⁹ actus p̄petit alicui niſi
 ſibi prius inſit facultas ad ac
 tū: nō enī videt qui nō h̄t vide
 di facultatē. n̄ audit n̄ qui au
 diendi h̄t facultatē et p̄. In or
 dine aut ſac̄dotali p̄tas datur
 p̄ficiēdi corpus xpi: ideo qui nō
 h̄t ordinē ſac̄dotale. nulla h̄t

p̄ficiēdi p̄tatem. et ita p̄ficē nō
 p̄t. **A**d h̄. aut p̄firmāe nō p̄t n̄
 ep̄s. q̄ i ordine ep̄ali facultas in
 tur ad p̄firmādū: ḡ a ſili etiam
 nō p̄t p̄ficē n̄ ſacerdos. cū vltia
 p̄tas ordinis ſit ad p̄ficiēdū vi
 det q̄ nō p̄ficiat qui h̄t p̄tate
 ex ordine nō ſuſcepit. **Q**o ſi p̄ce
 dat. videt in p̄tū eē q̄ dicit **be**
da. **A**ccedat verbū ad elementū
 et ſit ſacr̄m. ḡ a quocūq; dicat
 verbū ſup̄ debitū elementū. ille
 p̄ficiat ſacr̄m. **A**d huc aut h̄. idē
 arguit. eo q̄ dicit **m̄gr hugo de**
ſc̄o victore. **S**acr̄m ē viſibile et
 corp̄ale elementū. ex iſtitutioē
 ſignās. ex ſilitudine rep̄tās. et
 ſacr̄ificatioē i viſibile gr̄am p̄ſens.
Hec t̄ ſūt in ſacr̄o etia abſq; or
 dine ſac̄dotali: ḡ videt q̄ ſacer
 dotū nō exigitur. ad p̄fectionē
 ſacr̄i. **I**n ſacr̄o q̄rit. **V**itū
 locus debet ſicut ē altāe exigit.
 ad p̄fectionē ſacr̄i. ita q̄ ſacerdos
 celebrās in altāi p̄ficiat: et nō
 celebrās i altari nō p̄ficiat. **V**
 det. aut q̄ altāe cōſecratū ad h̄
 exigit: q̄ ſacr̄a ſūt ſacr̄ificia nō
 ui teſtamēti q̄ vetis. **V**etis at
 teſtamēti ſacr̄ificia nō poterāt of
 ferri n̄ in altāi: ḡ m̄ltomi nō
 ui teſtamēti ſacr̄ificia ſi altāi
 offerri nō p̄nt. et ſi p̄ſup̄tū fuit.
 i ritū ſit ſacr̄ificiū. **A**d huc. **p̄b.**
Paſſet iuenit ſibi domū. ⁊ t̄tur
 tur nidū ubi i ponat pullos ſu
 os. **A**ltāia tua dñe v̄tutū: ⁊ me
 et d̄s meus. **I**bid. **b̄tus aug.** q̄
 extra ecclias oblatū ſacr̄ificiū
 nō eſt acceptū: ḡ etia ext̄ altāe

oblatū sacrificiū reputatū iritū.
In altari obicitur. q̄ in nullo ali
 orū sacrorū locus i quo fit sac
 mentū ē de nārijs ad sacm. i
 ta q̄ extra illū locū p̄fctū sacm
 fiat iritū et iane: ḡ a fili enā
 in sacro. locus templi v̄l altaris nō
 videt̄ eē de nārijs ad sacramētū.
Ultius it̄m q̄rit̄. circa locū cō
 fectionis sacri. si forte ex obliuioe
 aliq̄ hostie in altari remaneat
 dū sacerdos p̄ficiat: vtz et ille p̄
 secerant. ul nō. Videt̄ aut̄ q̄ sic.
 q̄ altare mesa ē in q̄ q̄d̄q̄ p̄p̄it
 b̄ndictiō et p̄secratiō subiat: ḡ
 q̄d̄q̄ in altari ē de matia sacri.
 totū in corpus xpi t̄nss̄batur.
Eadē obiectio ē de gutta vna
 vini v̄l plumbi. q̄ forte pedi cali
 cis adhecat dū sacerdos p̄ficiat
 de vino calicis. illa em̄ scdm̄ hoc
 in sanguine xpi p̄uertit. Si autē
 hoc p̄cedat. videt̄ eē contrarium.
Casi aut̄ d̄. br̄tis auḡ. itenao ei
 git̄ ad om̄e sacm: et s̄n̄ itentōe
 faciendi nichil fit in sacro. Sa
 cerdos aut̄ de hys q̄ ignorat s̄n̄
 de hostijs i altari. siue de guttis
 vini i pede ul laterib; calicis ma
 netib; nichil itendit. ḡ nichil
 ex talibus p̄ficiat. **U**lti iurū
 q̄rit̄ de altari nō p̄secrato. vtrū
 sup̄ illud p̄ficiat possit. Videt̄ aut̄
 q̄ sic. q̄ d̄ns mesa sup̄ quā se
 dit in altare nō p̄secrauit: et t̄n̄
 cōfecit. Cū ḡ xpi actio n̄ra sit
 istructio: etiā sacerdos in altari
 nō p̄secrato p̄t̄ p̄ficē. **E**adē est
 obiectio de calice nō p̄secrato. In
 altari hui; se. q̄ ad hoc p̄secrant

altaria et calices: ut i illis eucha
 ristia cōfici possit. Cū ḡ nichil s̄
 vanū et frust̄ in p̄secratiōib; ec
 clie. videt̄. q̄ i altari nō p̄secrato
 et calice nō p̄secrato cōfici nō pos
 sit sacm. **U**ltius q̄rit̄ de vestib;
 sacris. vtz nō induty vestib; sa
 cris p̄ficē possit sacm. videt̄ q̄
 nō. q̄ si sine illis possit p̄fici sac
 mentū. frust̄ ab ep̄o p̄secrarent̄
 vestes sacerdotales: nō aut̄ frust̄
 cōsecrant. ḡ sine eis sacm non
 p̄ficiat. **A**d huc aut̄ q̄ in veteri le
 ge vestes fuerit nāre ad sacrificiū
 offendū. sic pat̄. leui. viij. ḡ. ml
tom agn̄ nāre sūt ad sacrificiū no
u i testamēti. q̄ istud sacrificiū ē
q̄ illud. **C**ū aut̄ xpi videt̄.
 q̄ t̄n̄ xpi actio n̄ra sit istructio. in
 nullo legit̄ euāgelistarū. q̄ uel
 xps vestes sacerdotales i p̄fectione
 sacri i duerat. ul etiā q̄ ap̄los i
 dūe fecerit: ḡ xps et ap̄li s̄n̄ ta
 lib; sacm cōfecerūt. ḡ t̄n̄ adhuc
 sacerdotes absq̄ talib; p̄nt̄ p̄fi
 cē. **U**lti q̄rit̄ de hys qui or
 dinati sūt ab heticis ul s̄asma
 ticis. et de ip̄is heticis et s̄asma
 ticis: vtrū et illi possint p̄ficere.
 Videt̄ q̄ nō. q̄ d̄ malach. 3. aha
le dicit̄ b̄ndictiōib; v̄ris. ḡ q̄ illi
b̄ndixerit maledicit̄. b̄ndicit̄
aut̄ in sacro: ḡ sacm ip̄m p̄u
tit̄ in maledictione. **I**n cont
 rariū aut̄ hui; ē. q̄ illi q̄ in for
 ecclie q̄m̄s ab idignis recepe
 rūt ordinē sacerdotale. et i p̄fi
 cendo itendūt face q̄d̄ fact̄ ecclia:
 ḡ cōficiūt sacm. **U**lti q̄rit̄
 vtrū in altari nō coopto pallis

lineis possit confici sacram. **V**idet
 qnō. qz ioseph ab arimathia.
 corpus dñi inuoluit i syndone
 mūda: et ad hoc cōsecrant pal
 le tā corpales palle q̄ alie. frus
 tra aut ad h. cōsecrarent. si sñ
 hys sacm̄ possit celebrari: ergo
 sine talibz nō p̄t cōfici sacm̄ etū.
Ad hoc oīa sine p̄iudicio dicit
 dñs videt. q̄ in uitate huius sacm̄
 mīster. p̄us ē sacerdos. **A**d p̄mū
 aut dicit. q̄ ut in uitate. nō sa
 cerdos nō p̄t conficere sacm̄. sicut
 p̄bant satis bñ p̄mo i ducte rōes.
Ad dñm aut beate dicit. q̄ beda
 nō loquit̄ n̄ de eētia libz p̄tibz
 sacm̄: et silit̄ diffinitio m̄gri
 hugonis de s̄o victore. q̄uis aut
 alia sint eētia alia. nō tñ ducunt
 ad cōstitutioēz sacm̄. n̄ p̄ p̄am cau
 sa efficiēte ip̄us sacm̄. et h̄ est
 meo iudicio sacerdos. **V**n plato
 d̄. q̄ nichil ē: aū iortū legitima
 causa nō p̄resserat. Et ideo cām
 p̄riā oportet h̄re sacm̄. Secus
 aut ē in sacro baptismi et p̄ue:
 q̄ illa sūt sacm̄ n̄tatis. Et iō
 tpe n̄tatis q̄cūqz etiā laycū ul
 layca. supplet uicē mīstri. **S**ūt
 tñ qui alit̄ dicūt et cōcedūt. q̄ q̄
 libz cōficiat qui uerba cū itentioē
 p̄fert sup̄ debitā n̄am matēriā:
 et illi dicūt q̄ ordo cōfert ad hoc.
 ut debet sit mīster. et nō ideo
 q̄ sacerdos sit ad sacm̄ mīster ne
 cessarius: et hoc ē valde ridiculo
 sū: s̄ qui libz cōfici p̄t. trahit sa
 cr̄ cōfectio pot̄ in ridiculū q̄ i
 uenationē: et ideo ego dictū il
 loz reputo absurdū. **A**d id qd̄

ultius q̄rit̄ de altari et tēplo. **D**i
 cendū videt. q̄ altare cōsecratū ē
 p̄donēitate sacrificij: s̄ nō de ne
 cessitate. Et ideo qui celebrat in
 loco cōi. deponē dñs ē degradādū
 ē: sed tñ ipe cōficiat sacm̄. **A**d id
 qd̄ cont̄ obicit. **D**icendū q̄ sacra
 sūt sacrificia noui testamēti q̄ ve
 teis: s̄ tñ etiā sacrificia uetis testa
 mēti alibi q̄ in tēplo ul̄ in altari
 fuerūt a p̄ribus sūt oblata: s̄ p̄
 q̄ elegit dñs locū in quo offerri
 debent. peccauit̄ q̄dem cont̄ man
 datū dñi qui alibi optulit. s̄ tñ
 id qd̄ obtulit oblatio fuit. et sic
 eētia in isto sacrificio. **A**d illud qd̄
 d̄. q̄ passer inuit̄ sibi domū t̄tā.
Dicendū q̄ locus debet sacrificio ē
 altare. s̄ nō est n̄tius: ita q̄ si a
 libi offerat nō cōficiat. et ideo ob
 latio accepta i altari sit. ext̄ aut̄
 altare et tēplū si p̄sumat̄ offerri:
 tūc q̄dem oblatū s̄m̄ ē et bonū
 et diuinū corpus dñi: s̄ oblatio
 q̄ est actus offēntis nō ē accepta.
 sed potius maledicta. **A**d id qd̄
 vltig q̄rit̄ de hostijs ex ignorat̄ia
 in altari remanētibz ex obliuio
 ne. ul̄ guttis vini pedi ul̄ latei
 calicis adhentibz. **D**icendū vi
 gille nō cōsecrant. qz de eis nichil
 il̄ itendit. sicut p̄bat in p̄trū
 i ducta obiectio. **A**d id aut̄ qd̄
 obicit. dicit. q̄ ignorat̄ia nō
 itent̄ia nō subiciūt̄ bñd̄ cōi et
 actioi forme sacm̄etalis: qz cō
 fectio actus ē utent̄ rōe. et ideo
 nō fert̄. n̄ sup̄ itentū. **A**d id qd̄
 vltius de altari nō cōsecrato q̄rit̄.
Dicendū videt. q̄ nō debz cōfici sup̄

altare nō consecratū. Si autē p̄suptū
fuit tūc videt. q̄ ille cōficiat. Si si
hoc facit in p̄ceptū ritus ecclēsie:
deponed' ē et degradand'. **Ad h.**
aut q̄ de dño obiat. Dicedū q̄ i
veritate p̄ solū tactū dñi mesa i
qua ip̄e bñdixit cōsecrabat. **Ad**
aut in p̄tū obiat. dicend' q̄ p̄t
hoc cōsecratio altaris nō ē frustra.
q̄ sine ea cōficiat p̄t facim. q̄ cōse
cratio cōfert altari. ut p̄donea me
sa tanto sacro. Idem etiā itelligē
dū est de calicis cōsecratioe. **Ad id**
qd' vlti' q̄rit de vestib'. sicut dice
dū videt. q̄ vestes sūt de bñ esse
ut ondant mūditiā et v̄tutes q̄
i ministro tanti sacri cō debet. et
hoc etiā fuerūt in veti testamēto.
Et quo ad h' bñdctio vestiu nō est
supflua. si tñ sacerdos sine hys
celebrae sacmētū p̄sumit. pro
p̄to ip̄e cōficiat. Si grauit peccat p̄t
ecclēsiasticā iustitioez et sacri tue
rentiā: et ideo deponed' ē et ḡuit
punied'. **Ad id** qd' vlti' q̄rit. de
sasmaticis etheticis. dicit cyprian'
m̄r. q̄ illi ordinē nō hnt. et ideo
nichil cōficiūt. s̄ maledicat deus
bñdctib' eoz. **Hoc** tñ corrig'. b̄tis
aug' et dicit. q̄ cyprian' hoc dixit
nimio zelo fidei. quā p̄tra heticū
habuit p̄uitatē. s̄ nō oportz nos
aliqd' falsū dice p̄t odiū heticoz.
et ideo dixit q̄ illi qui ab heticis
i forma ecclēie ordinat. recipiūt i
vitate ordinē. s̄ sūt suspensi ab
executioe. et iō illi si cōsecrat i for
ma et itentioe ecclēie p̄to cōfici
ūt. s̄ hoc faciūt ad aie sue p̄petuā
dāpnatioez. **Et** qd' obiat. ma

ledicā bñdctōib' v̄ris: iō d̄r nā t̄les
nō bñdiciūt n̄ hys q̄ a deo sūt ma
ledā. **Nō** g' sacrificiū maledictū
ē. s̄ potius illi quib' bñdiciūt: ita
q̄ formalis locutio i matialem
p̄uertat. sic maledicā bñdctōib'
v̄ris: hoc ē maledicā illis q̄b' vob
bñdiciūtis. **p̄s.** maledictet illi et tu
bñdices. **Itē** dicend' v̄r. de suspe
sis et degradatis. Illi enī p̄to cō
ficiūt: q̄uis ḡuit peccet p̄tra sta
tuta ecclēiastica. et sint ḡuiter pu
niēdi. **Ad id** aut qd' vlti' de pal
lis obiat. dicend' q̄ sine pallis
cōficiat. si p̄suptū fuit: s̄ p̄cām fit
cont̄ritū ecclēie. et reuētiā sac
mēti. **Joseph** enī m̄catus syndo
nē et iuolues corpus dñi. ondit
q̄ in sacro fieri debeat: q̄uis fiat
sine illa si p̄suptū fuit ab ip̄ys.
Q̄asus autē **De casibus.**
q̄dam qui p̄nt accidē i ritu
cōsecratiois: hic scdo sūt tractandi.
Ponam enī q̄ sacerdos missa in
p̄te dicta deficiat: et q̄ram' q̄ sit
in tali casu faciendū. **Dicit** enī
b̄tus aug'. q̄ nūq̄ sup eandē ma
teria iteranda est forma sacmēti.
Ex quo igit' deficiete sacerdote nō
ē iterandū ab iūrio. videt. q̄ tūc
illud qd' de missa i manet ip̄sū
reliquat. **Adhuc** aut ponam'
ultiq' q̄ sacerdos deficiat q̄n dixit
hoc ē corpus meū. anq̄ dicat ca
licis cōsecrationē: tūc enī nō est
cōpletū sacm. n̄ etiā calix bñdi
cat'. **Et** q̄rit qd' in tali casu sit
faciend'. si ex obliuioe ul' negli
gētia forte vinū i calice nō i fu
dat. et hoc usq' ad finē misse a

sacerdote nō reprehendat. **I** hoc aut ponam q̄ in aliquibus
 terris vinū nullomō haberi pos-
 sit: et q̄ram q̄d illis sit faciendū.
 Si enī illi nō p̄ferabūt corpus
 sū vino. oportet q̄ semp̄ careat
 sac̄o et viatico: et hoc ī maxi-
 mū dāpnū creditur: et fidei pe-
 riculū. Si aut̄ dicat̄. p̄ficiendū
 ēē sac̄m̄ corpus sine calice. vide-
 bit̄ ip̄sū esse sac̄m̄. q̄ iā in t̄-
 no hui⁹ op̄is t̄tatu on̄sū ē: q̄
 panis solus ip̄sū signū esta-
 bi sp̄ualis. Imp̄fctō aut̄ vti sac̄o
 nō p̄uenit: q̄ nouū testamētū
 q̄d in sanguine p̄firmatū ē p̄fctē
 gr̄e statū ostendit et facit. **A**
 Ad hoc aut̄ et h̄mōi dicendū vi-
 det̄. q̄ si sacerdos an̄ canone ī mis-
 sa deficiat aliq̄ casu: tūc p̄cto
 aliq̄ sacerdos missā debz̄ reīn-
 pe. et totū rite p̄age: q̄ ea q̄ an̄
 canone in missa sūt. nō sūt de
 sac̄i p̄fectiōe. s̄ potius de p̄li
 p̄structiōe. Si aut̄ in canone defi-
 ciat. factis iā aliq̄b⁹ signis sup̄
 hostias oblatis. an̄ tūc t̄ss̄biati-
 onē: videt̄ in q̄ aliq̄ sacerdos non
 ab ūcio debz̄ missā incipe. sed
 potius ubi iste dimisit. debet
 suppl̄e q̄d ē obmissū. Et h̄ p̄t̄
 duas causas. q̄z̄ vna ē ex p̄te
 sac̄i: et alia ex p̄te astātis p̄li.
 Ex p̄te sac̄i q̄dem q̄ quib⁹ ex is-
 tis signis s̄b̄a panis et vini nō
 t̄ss̄ substantiet̄: tū ip̄a mat̄ia ex
 verbis et signis īcipit s̄tate.
 ex qua efficit̄ magis p̄donea.
 q̄ corpus xpi t̄ss̄bet̄: et h̄ nō
 ē repetendū sup̄ illā hostiā. ne

iūria fiat v̄tuti verborū. q̄ tāq̄
 nichil habet. q̄n̄ it̄m v̄ba sup̄
 eandē hostiā iterant. tāq̄ p̄ri-
 ora v̄ba a p̄ori sac̄dote d̄cā nul-
 lā v̄tute habuisset. **C**ausa at̄
 ex p̄te p̄li ē. q̄ p̄lius ex h̄. min⁹
 verba et signa canonis app̄ia-
 ret. si videt̄ ea tā facile repeti.
 q̄ p̄us d̄cā vident̄ ēē an̄nullata.
Signa enī illa licet nō t̄ss̄bent.
 t̄n̄ passionē xpi ī mist̄o rep̄n-
 tant: et passio xpi nūq̄ debet
 irrita reputari. **S**i aut̄ sacerdos
 imp̄a p̄latōe verborū q̄ s̄t for-
 ma sac̄i deficiat. verbis iā in
 p̄te p̄nūciatis. saluo iudicio
 s̄ne maiorū p̄sulerē: q̄ illa hos-
 tia pro reliquis ī altari ē serua-
 ret. et missa alia sup̄ aliā hos-
 tiā ab alio sac̄dote celebraret.
Si aut̄ deficiat q̄n̄ corpus iā
 p̄feratū est et nō calix. v̄l eadē
 s̄v̄sq̄ in finē misse de p̄parando
 calice cū vino oblitus fuit. v̄l ali-
 q̄ de causa neglexit: iā ab antiq̄
 p̄silū est doctor. q̄ hostia corpus
 si sup̄ta nō est. ī corp̄alib⁹ mūda
 īponat̄. et calix rite p̄paret̄. et
 ab illo loco. silimō postea q̄ cena-
 tū ē. canon sup̄ calicē p̄gat̄.
 q̄ tūc in finē misse corpus et sa-
 guis accipiāt. **S**i aut̄ sacerdos
 p̄nūciando v̄ba forme calicis de-
 ficiat an̄ p̄fectionē. tūc ad hoc
 dicendū videt̄. sicut de hostia cor-
 pis: q̄ salz̄ ī vase mūdo īponat̄.
 cū reliquis: et cū alio vino calix
 rite p̄paret̄. et ab illo loco. silimō
 postea q̄ cenatū est. ab alio sa-
 cerdote sac̄m̄ sanguis cū missa

pficiat. Ad hoc aut qd qrit.
 de tribus in quibus nullomo vniu.
 posset haberi. Dicendū videt. qd
 de hoc qd multa. ad curia haberi
 debeat qd sit agendū. tñ ppter
 itollecabile dapnū aīaz qd in
 curia ex sacri defū. Videt in
 eē cū talibz dispensandū. ut cor
 pus xpi sine calice habent. et
 pficiant sacm. Quia sicut patz
 p andā. corpus nō ē sū sanguine.
 et aīa et deitate. quibz nō sit i
 bi sanguis ex vītute pfectiois
 et sacri. Et p hō p solū. ad totū.

Dicitur ex pte mīstri ad
 huc imansit iquire dū.
 si plures sacerdotes vna possint
 pficere hostia. Videt aut qd sit.
 qd scdm antiquā romane ecclie
 p̄suetudinē. qñ p̄ celebrat. car
 dinales sacerdotes assistūt ei ad
 altare stantes. et signa q ipse
 facit facietes: et sicut qdā dicit
 etiā verba canonis sbmisse p
 nūciantes. Cū igit vba sacdo
 tū nō i vacuū pferant. videt
 qd om̄ illoz verba sacdotū ad
 eandē hostiā p̄secrandā referā
 t. et ad eundē calicē bibendū. t
 sic videt qd plures vnicā conse
 crēt hostiā. Adhuc aut cum
 ep̄us celebrat ordies. om̄s sac
 dotes de nouo ordiati circa al
 tūe in quo celebrat ep̄us dispo
 nūt. et om̄s siml cū eo signa
 faciūt ad corpus dñi p̄fectoz.
 et sic videt. qd ead hostiā a plu
 ribz siml i vna et ead missa
 p̄secrēt. Adhuc i p̄secratōe aī
 matis. plures sūt p̄secutores tā

ep̄i si sūt p̄ntes. qd etiā p̄bri. si plures
 ep̄i nō habent. et hoc fit p̄t̄ aī
 matis excellentiā. Cū gō m̄lto
 excellentius in oī grā sit corpus
 xpi. videt qd nō sit i grū i vna
 et eadē missa plures eē siml cor
 pus dñi p̄ficiētes. Adhuc i
 ordinatōe et p̄secratōe ep̄i.
 plures sūt cū vno ep̄o p̄secrates.
 nichil aut excellentius est qd
 corpus dñi. gō videt qd nō tm̄
 possint siml vna hostiā conse
 crare. qñ vno i om̄i missa videt
 qd plures debeat eē sil p̄secran
 tes. Si aut hoc forte cōcedat.
 tūc p̄stat qd nō oēs sil vno t̄eod
 momēto. vba p̄fectiois p̄nt e
 nūciare. Si aut vñ an aliu
 verba p̄fert. et statū platis ab
 vno qd verbis hostiā ē tr̄ssba
 ta: tūc videt qd pro nichilo fit.
 qd alij p̄nūciant. Adhuc scdm
 hoc accidit qd eadē verba m̄lto
 aīens dicit sup vna et eandē
 hostiā. Hoc aut qd aīscūq; fit. i
 iuria fit sacro. ut dicit b̄s aug⁹.
 gō in talibz celebratiōibz iuria
 fit sacro. et hoc oīno ē euitādū.
 qd iuria face sacro. nō est ca
 tholicū. Iuxta hoc it̄m qrit
 de illo vbo qd dicit. 1. cor. xi. Qui
 māducat et bibit idigne: reus
 erit corpus et sanguis dñi. Ibi
 dicit glō. qd idigne māducat et bi
 bit idēnotus. In denotz aut ē.
 qui alit celebrat sacm. qd in
 stitūtū est. Querat qd ē ille
 qd alit celebrat: qd hoc glō. nō
 det̄minat. Adhuc et filia sū
 p̄iudicio sūe meliois. dicendū.

q̄ plures sacerdotes siml' n̄. delect
 nec p̄nt siml' vnā ofice hostia. q̄
 pro ito s̄. btm̄ augg. i iuria fit
 sacro. **A**d huc aut̄ vanū ē plu
 rib' face q̄ meli' vno p̄t fieri. va
 nū aut̄ nō est in opib' nate. et
 nilomin' ee debet in opib' gre.
Ad id aut̄ qd̄ obiāt. de card
 nalib' p̄bris qui dño p̄pe assis
 tūt. Dicend' q̄ p̄pter obseq̄ū as
 sistūt. et nō p̄pter ofsecratioēz q̄
 a plurib' fieri debent. **A**d id aut̄
 qd̄ obiāt. q̄ faciūt signa et p̄nu
 tiāt verba. Dicend' q̄ h̄. meo iu
 dicio fieri nō debet. nec etiā fit.
 q̄ iuria fiet sacro. **A**d id q̄ obi
 at̄ de ep̄o ordies celebrāte cui as
 sistūt sacerdotes de nouo ordiati.
 Dicend' q̄ illa v̄ba nō p̄nuātiāt
 s̄ assistūt p̄t reuētiā sacri. et
 p̄t doctrinā. et ideo signa q̄ fa
 ciūt sūt ad imitatioēz signorū.
 q̄ facit ep̄s. ut illi sacdotes ad
 discant signare. et sint i exatio
 officij qd̄ susceperūt. **A**d id aut̄
 qd̄ obiāt. de ofsecratioē arismat.
 dicend' q̄ nō ē simile. q̄ ibi nulla
 s̄ba t̄ssatur. s̄ t̄m̄ s̄ficat. et q̄
 s̄atas illa vniūsalit' oīa s̄ficās
 ē altaria et calias et ofnados.
 et manus ipositionē ad ep̄atū
 icepturos. **I**deo p̄ueiens ē q̄ ep̄s
 in ipetratioē ist' s̄tatatis. plu
 res habeat coadiutores. **H**ac etiā
 de causa in ipositionē man' q̄n̄ or
 dinat ep̄us. q̄ officū magnū
 potius suscipit q̄ ordinē plures
 h̄t coadiutores. ut gr̄a largior
 ipetret ad regimē qd̄ ibi susci
 pit aiaz. **S**ic aut̄ nō ē de corpe

dñi. ibi enī verbū i creatū opat.
 in v̄bo creato ad t̄ssatioēz s̄ban.
 et hoc nō plus valet in vno q̄ i
 plibus. et ideo ab vno t̄m̄ debet
 ofici sacri. **S**ūt t̄m̄ qd̄a antiq̄
 qui dixerūt. q̄ vna hostia a pli
 bus ofsecratur. i casib' idurtis.
 i obiectioē. et dicūt q̄ p̄m̄ iut
 sacerdotes. p̄nuātiāt et p̄ficiens
 form̄ sacri opat. t̄ssatioēz et
 null' aliis. **N**ec t̄m̄ ut dicūt ali
 orū fraudat̄ itentio. q̄ factū ē
 iā qd̄ itendūt. **S**̄ R̄. nichil vi
 det̄ ee. q̄ nō fit p̄t hoc q̄ fraudā
 tur itentio. sed pot' ideo q̄ sac
 m̄eto fit iuria sic. durim'. **A**d
 h̄. aut̄ qd̄ vltiq̄ q̄rit. **D**icend' q̄ sic
 d̄. gl̄o. ideuoty ē. qui alit' celebrat
 sacri q̄ a xpo et s̄as p̄rib' ē i
 statutu. et hoc ē si forte nō ieu
 nus vell' celebrae. a sine sacris
 vestib' aut in loco nō ofsecrato.
 aut etiā indign' ex ordie ul' ex
 vita imūda. **E**x ordine qd̄ sic.
 si ordinē t̄m̄ excoicaty ul' symo
 niatus. ul' p̄ symonia cet̄ adep
 tus. **I**ndign' aut̄ vita ē. sic. ad
 huc p̄cor̄ tenētia truetat̄ et
 scandalū facēs i celebrādo sac
 sacra m̄steia. q̄uis talis offi
 at. t̄m̄ iturrit creatū traditois
 ex celebratioē. q̄ symoniatus
 xpm̄ vendit. et imūdy iapiēs
 corpus dñi. xpm̄ q̄tū in se est
 i m̄icis tradit sicut fec̄ iudas.
Judas enī de corpe et sanguie
 xpi cupiditate sacrauit. et iā
 piens butcellā a dño dyabol' q̄
 eū possedit. Dñi ioh. xij. di. Post
 butcellā int̄iuit i eū sathanas.

et amplioris ex tunc malicie est effectus. **De ritu ex parte su-**

Nunc tandem dicemus **metis.** De de ritu istius sacri ex parte sumemus. de quo tamen quoniam salus quis debeat coiccare. et quales debeat coiccare. et quibus sumere. **De primo** quod. **Utrum** ois in peccato mortali existens debet facere coione esse. **Utrum** autem quod sic. quod dicitur in **ix.** **Non** est opus valentibus medicis. si male habentibus. **Et** hoc dicit dominus intrans ad peccatores et maducas et bibens cum eis. **Ergo** ex quo male habet qui est in peccato mortali. magis ipse debet simul sumere medicum et medicinam quam alius. **Adhuc** ipse ipsum corpus assumpsit. et a peccatoribus peccatis et pro peccatoribus. **quod** etiam peccatoribus videtur esse dicendum. **Adhuc** quibus sit fictus. tamen non dicimus male facere quod sumit baptismum. quod licet non tamen in eo baptismus operatur gratiam. tamen recedente fictio operabitur. **Ad** sili quibus aliquis sit in mortali peccato. non debet dici male facere sumendo corpus domini. quod cum penam ageret de peccato operabitur in eo gratiam sumpsit corpus domini. **quod** hoc fecit ut animam suam tanto beneficio a traditoris reuocaret. **pro** posito. **Ergo** a sili etiam hoc facinorandum est peccatoribus. ut a proposito peccati reuocentur. ut videtur. **Ad** si procedat. in **strum** est **bis** **augustinus** dicit quod non debet sumere corpus domini. nisi qui confortatus est bona conscientia. **Adhuc** magister hugo de **scoto** **victore** dicit audacter de eo. quod etiam si contritus sit aliquis. et non sit confessus.

et penne satisfactione non exsoluit. non audeat eucharistiam accipere. **Adhuc** autem videtur dicit apostolus quod probet autem seipsum homo. et sic de pane illo edat. et de calice bibat. **Dicit** autem **bis** **augustinus**. quod homo se probat per experimentum de seipso accipiendo. ex coiccare non debet. qui de se experimentum bone conscientie non accepit. **Adhuc** et sili dicitur. quod absque omnibus dubio. homo existens in mortali peccato. eucharistiam accipere non debet. **Archa** enim domini. figura est corporis domini. **Et** quod illa bethsamite idigne iterperant. ideo passi sunt. **1. Regum. v.** **Oratio** etiam qui manu indignam extendit ut excipet cum boues trahentes eam calcitrassent. diuisus est et mortuus. **Si** autem hoc fuit in figura corporis domini. multo magis spiritualiter moritur. qui indignam accipit corpus domini. **Et** ideo os suum peccator ad corpus suum non porrigit. **Adhuc** autem quod contra obicitur. dicitur quod in vitate dominus publicanis et peccatoribus se exhibuit. pro quibus venerat. **si** hoc fuit exterior receptio pro qua aliquis comparabat ad interiora. **Exteriori** ei reuerentia preceps dominus etiam a peccatoribus recipi. sicut receptus fuit a **zachario**. **lu. xix.** **Si** iterum neco recipit dominum non digne ad hoc patuus sit. **1. cor. x.** **Non** potestis mense domini peccatis esse et mense demoniorum. non potestis calicem domini bibere. et calicem demoniorum. **Ad** aliud autem dicitur quod vnum est corpus a peccatoribus. sicut ab achas et manasse et raab mietrice et aliis peccatoribus et pro peccatoribus recepit. **si** peccato illud corpus nunquam subdidit. nisi in vase imundo vniuersum col

locavit: et ideo nō est sile de ex
 teiori receptioe et iteiori. **Ad**
 aliud dicendū q̄ ip̄s iude corp̄
 suū cū aplis tradidit. q̄ cū p̄de
 nō debuit nec voluit. s̄ reuocāe
 itendit. **Et tñ** iudas ad dāpnā
 tiōne suā corpus dñi accepit:
 et silit̄ sacerdos. **Si** aliq̄s pec
 cator cū p̄m occultū est. int̄
 alios publice os porrigit: debz
 sacerdos illi corpus dñi dare.
 ne eū p̄dat: ip̄e tñ ad suā hor
 accipit dāpnationē. sicut et
 iudas et sacerdos. **In** hoc casu
 facit qd̄ dñs fecit: q̄ illa benign
 nitate qua ei cū alijs porrigit.
 p̄tore q̄tū in se ē reuocata p̄
 posito peccādi. **Ro. ij.** Ignoras
 qm̄ benignitas dei ad p̄niam
 te adducit. s̄. duriciā at̄ tuā
 et cor ip̄enitens thesaurizās
 tibi irā in die ire. **Ad h̄** autē
 qd̄ obiāt. ī contrā dicit̄ docto
 res. q̄ sufficient̄ p̄fortatus est
 bono p̄sae testimonio q̄ stritus
 ē de oibus p̄cis cū p̄posito de ce
 teo nō peccandi q̄uis nō sit cō
 fessus n̄ satisfecit. q̄ in p̄p̄t
 tiōe deus p̄m dimittit. et di
 misso p̄cō est hō in cōione scōri:
 et tūc cōitare poteit. **Confes**
 sionē aut̄ ut dicūt diffie potit
 tribz de causis. q̄rū vna ē. q̄ for
 te confessorē p̄riū nō statū ha
 be potit. ul̄ q̄ tēpus p̄fessionis
 scd̄ in statutū p̄sily nō adhuc ve
 nit. ul̄ firmitatis et n̄citat̄is
 articulo p̄fessionē nō exposat.
Ad hoc qd̄ d̄ de m̄gro hugone
 Dicend̄ q̄ loqui. in casu ī quo

ul̄ tēpus p̄stitutionis ul̄ articu
 lus n̄citat̄is p̄fessionem expos
 at: et p̄ntia habet p̄fessoris.
Ad hoc qd̄ de ap̄lo obiāt. di
 cend̄ q̄ satis se p̄bauit. qui p̄
 stritionē viā iniquitatis in se
 nō iuenit. **p̄s.** **P̄ba** me dñe
 tēpta me. v̄re renes meos & cor
 meū. et vide si via iniquitatis in
 me ē. **S̄** dō tractandū ē q̄a
 nis aliquis debeat cōicāe. De
 hoc aut̄ dicit̄ canon antiquus q̄
 admin̄ter ī āno. natali dñi.
 pascha et penthecoste ē cōi
 candū. et ad illa festa d̄z se hō
 p̄parare. **Quā** etiā ter ī āno t̄b̄
 isel̄ cōuenerūt in iherlm̄ ut e
 pularent̄ corā dño. **Consiliū**
 latanense dicit̄. q̄ sel̄ in āno
 ad nūm̄ est p̄ficiendū et cōicā
 dū. **Augustin̄** aut̄ d̄. q̄ oī die
 cōicāte nō rephendit. si ex de
 uocōe facit. raro etiā p̄icāte
 nō rephendit. si ex hūilitate
 dimittit. **Beatus** aut̄ **gregori**
 in dyalogo quedā sacerdotem
 laudat. qui oī die ex deuotiōe
 celebrauit. **Beatus** aut̄ **thero**
 i vitas p̄m laudat abbate. q̄
 p̄susceptū ordinē. nūq̄ ex reue
 retia sacri celebrae aus̄ fuit.
 Et ī hys oibz videt̄ m̄ ee dicēd̄.
 q̄ medū tene ē b̄m̄. q̄ media
 tutissim̄ ībis. Aliq̄n celebra
 do et aliq̄n int̄mittendo n̄ of
 ficiū exigat q̄ oī die celebr̄ et.
De hys aut̄ q̄ mulies oī die
 s̄tant. videt̄ m̄ q̄ accit̄ rephē
 dendi s̄. q̄ nimio usu faciūt vi
 les s̄e sac̄m. et potius ex leuita

facimēti.

te mulierū putat esse desiderū
q̄ ex deuotioe tm̄.

Ultimo aut̄ oim̄ q̄rendū ē
de hui⁹ sacri dupliā man
ducatoe. facimētali sc̄z et sp̄uali.
Sacimētalis q̄dem ē. q̄n̄ sūt vs̄
q̄ ad p̄ceptionē sacri hoc ē usq̄
ad p̄ceptioē rei corpis xpi. Et h̄
q̄dem vs̄ sepe sūt etiā ab indig
nis sūt a iuda sup̄tū fuit. Et h̄
q̄dem sacimētalis sup̄tio fit s̄
p̄fessionē berlangary. q̄n̄ ore su
mit. et dentib⁹ atterit corpus
dñi. q̄uis hoc attritio et masti
catio ad formas tm̄ faciales re
ferat. sic̄ in an̄ habitis hui⁹ su
me tractatib⁹ ē oñsū. **S**p̄ual
aut̄ sup̄tio siue māduca. fit.
q̄n̄ papit sacim̄ vs̄q̄ ad gr̄e sp̄
alis p̄ceptionē. Et hoc fit dupli
cat. Aliq̄n̄ sp̄ualis ē cū sacrali.
aliq̄n̄ aut̄ ē sine illa. q̄n̄ sacim̄
articul⁹ n̄ritat⁹. et nō p̄ceptus
religiois excludit. Que aut̄ sit
gr̄a in hoc sacri p̄cepta multū
in p̄missis detiatū est. h̄ aut̄
mō oī die p̄ape sacim̄ sp̄uali.
māducatōe est laudabile. **U**a
de illa sc̄ptū est. **ec̄. xxiii.** Qui
edūt me adhuc esuriēt. et qui
bibūt me adhuc sient. Nec
vmq̄ de illa dulcedie satiabit.
aiā in hac vita. s̄ dicit p̄tinue.
satiabor cū apparuit gl̄a tua.
Hec de euchaistia p̄t̄ honorem
ih̄u xpi a nobis sc̄pta sūt. ex q̄b⁹
multa alia p̄nt̄ itelligi. Et si
q̄d l̄cōri i dict⁹ displicet. p̄tat sim
plicitati. q̄ et si nō s̄bit̄ tū v
tilit̄ multa i eis dicta inueniet.

**Explicit tractatus magri al
berti de corpore domini.**

Sequitur oratio de eodem.

Omp̄s sempitne d̄s fili
dei vm̄gerite qui ex n̄ro
et a nob̄ et p̄t̄ nos corp⁹
et sanguinez et aiām hūanā et
sp̄m̄ assup̄sisti. et p̄ scm̄ ih̄em̄iā
p̄phetā quē in v̄to sac̄ficasti p̄m̄
nāe dignat⁹ es dicēs. q̄ aiās sac̄
dotū impletur. **ec̄s p̄iguedie.** et
p̄pls̄ tu⁹ habū datur⁹ cēt bonis.
im̄ple sagina corpis tui aiās n̄ras.
et im̄ple i bonis desiderū n̄rū. t̄ p̄ca
ut tu corpis et sanguis admiā
bile sacim̄ oim̄ sui i nobis vitatis.
v̄tutis. v̄nitatis. caritat⁹. p̄uitatis.
p̄ietatis. deuotiois et satat̄ op̄et
effm̄. ut sic̄ tu i p̄e et p̄i i te ē.
et tu i nob̄ p̄i corrupta tue suscep
tiois nām. ita i te p̄ corpis et aiē
maneam⁹. t̄ sp̄s̄ itegritate. i cor
pati t̄ sac̄sc̄o corp̄e tuo ad sac̄ioz
tuoz salutare d̄ione. et tū p̄p̄
d̄lassiāz p̄t̄n̄p̄atioēz. ifusi sac̄sc̄o
sanguis tuo. ad oēs itimoz n̄roz
asp̄sione et emūdatioēz. redepti
sac̄sc̄o aiā tua salutis p̄cio. ad
verā terū et cū p̄e et cū sp̄u sc̄o
reco silatioēz et v̄deptioēz. v̄ni
ficiati sac̄sc̄o sp̄u tuo ad oēs sp̄ua
lis vite i nob̄ dep̄dite restaura
tioēz. et sensū n̄roz illuminatioēz.
ḡtificati t̄ sac̄sc̄a tua d̄initate.
ad oēs v̄tutis p̄fatione. et de eucha
ristia q̄ vas oīs gr̄e ē de plenu
die tua gr̄az p̄ gr̄a accipietes fac
nos sic̄are ḡt̄is. q̄b⁹ sac̄ apli tu

et discipuli de manu tua h^o. sac^m p
cipietes. **O**pare in nob^s
sensu et exprimentu spualⁱ iⁿfectois.
intressioe oim^u eoz q^u a te spualit^r
refecti sut. **O**pare in nob^s fide di
lectoz pietate deuotioez. sac^m sce
vinctiois. spual^e pfectioez. q^u t^u i
cena bⁿissia maria magdale^e exhi
bit. **S**ollitudo diez frequa. opo
sitate diligentia. obsequi mebris
tuis. q^u bⁿ martha sollite t^u mis
trauit. ut p^{er} exprimentale sensu
spualⁱ iⁿfectois a te capite meam
accipe. **O**pare in nob^s c^olessu lazarⁱ
et oim^u teru^m q^uesetiu^m iⁿ hois^u tuis.
q^u bⁿ disposuisti regnu^m. sic ill^u f^u
p^{er} disposuit. ut edat et bibat su
p^{er} mesatua iⁿ regno tuo. q^u v^{er} bⁿ
qui maducat pane^m q^u tu es iⁿ regno
dei. **O**pare in nob^s zelu^m petri ag
noscent^e et oia^m destruente^m q^u tue
sunt oia^m voluntati. que iⁿ cena tua
petrus o^{mn}i traditore^m cepit. **O**pa
re in nob^s q^uete resolutioez a mundi
delabilib^u p^{er}fram sopitioez fel
citate gustu^m saⁿcti iohis. q^u bⁿ ad pet
tu^m incliat^e et haustu^m sapie
et gustu^m tue felicitate accipiam^u
dulcedis et bⁿitatis. **O**pare i
nob^s fide^m etiam. spem firmam. cari
tate p^{er}fram. itressioe oim^u aploz
et discipuloz tuoz. de manu tua
h^o. sac^m suscipientiu^m. **E**t fac
nos sp^{er} asynari iⁿ de^o p^{er}ditione.
et in mente sepe nob^s veiat illa
salutais influetia qua^m h^o. sac^m
designat. qua te bⁿis iⁿ celo f^u
deitate influet oparis in eis
oem^u sue bⁿitudis pfectioez. **Q**
tu dulcissio p^{er}e et sp^u sco vi^o.

et regnas p^{er} oia^m scla^m scto^ru^m. ame.

Explicat oro^m d^{omi}ni alberti
ratisponensis epi de sac^mo altaris

Salve salus mundi. verbu^m
p^{er}is hostia^m v^{er}a v^{er}a ca^m.
deitas itegra verus ho^m. tibi in
corporati meamur offerri in te
plo in aⁿestatis dine ad corp^u
tuu^m. q^uo in dextera p^{er}is est tibi
sociari. ut etnitate tue futuri
sim^u p^{er}icipes. et bⁿitudis tue
p^{er}sortes. et sce^m incorpationis tue
p^{er}corporales. **Q**u^o tibi est honor
et gloria. in scla^m scto^ru^m. Amen.

Coll^u queda^m bⁿi Gregorij p^{er}e.

Derfiant in nob^s d^{omi}ne
tua sacramenta q^uo p^{er}tinet.
ut q^uo n^unt specie gerimus. ver
veritate capiam^u. **P**o^{mn}iu^m n^unt
ih^um xpm filiu^m tuu^m. qui te cu^m
v^{er}uit et regnat in v^{er}itate sp^u
sancti deus. **P**o^{mn}ia scla^m scto^ru^m.
Amen.

Incipit tractatus Sancti tho
me de Aquino doctoris eximij
de ordine predicatorum **D**e
sacramento eucharistie.

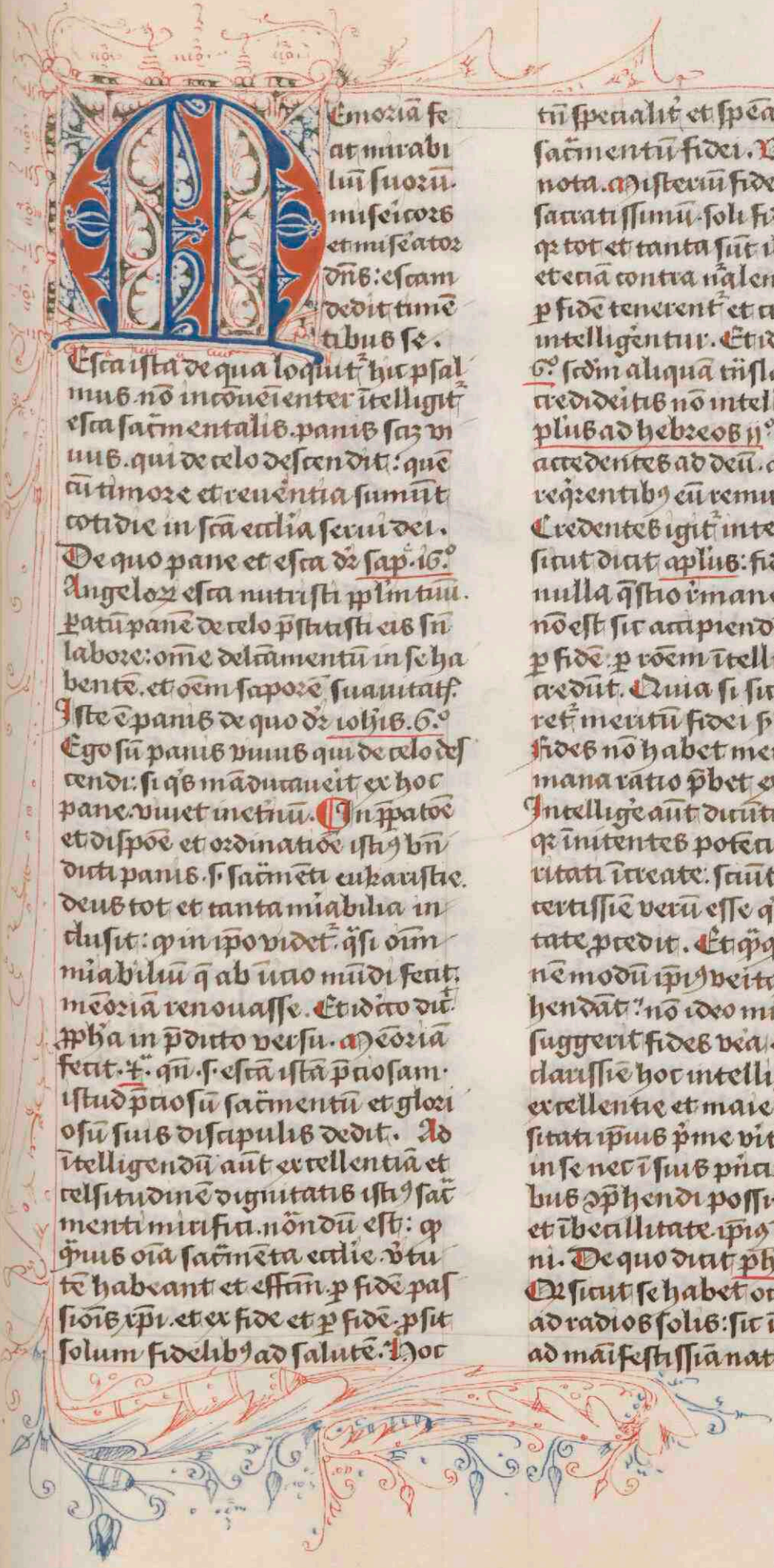

Memoria fe
at mirabi
lūi suozū
misericos
et miseratoz
Dñs: escam
dedit timē
tibus se.

Esca ista de qua loquitur hic psal
mus nō inconuenienter intelligit
esca sacramentalis panis scz vi
uus qui de celo descendit: que
cū timore et reuētia sumūt
cotidie in scā ecclia serui dei.
De quo pane et esca dicitur sap. 16.
Angeloz esca nutristi p̄lm tuū.
patū panē de celo p̄stasti eis sū
labore: omē delictamentū in se ha
bentē. et oēm sapore suauitatē.
Iste ē panis de quo dicit ioh̄s. 6.
Ego sū panis viuus qui de celo des
cendi: si quis mādūtauerit ex hoc
pane. uiuet in eternū. In p̄patoe
et dispoē et ordinatioe istū bñ
diti panis. s. sacmēti eucharistie.
deus tot et tanta mirabilia in
clusit: q̄ in ip̄o uidet. q̄si oīm
mirabilū q̄ ab uicō mūdi fecit:
mēoria renouasse. Et dicitur dicit
p̄pha in p̄duto versu. mēoria
fecit. 4. q̄. s. esca ista p̄iosam.
istud p̄iosū sacmētū et glori
osu suis discipulis dedit. Ad
intelligendū aut̄ excellentiā et
celsitudinē dignitatis istū sac
menti mirificā. nōndū est: q̄
q̄uis oīa sacmēta ecclie. v̄tu
tē habeant et effān. p̄ fidē pas
siois xpi. et ex fidē et p̄ fidē. p̄sit
solum fidelib⁹ ad salutē. Hoc

tū specialit̄ et specialissime dicit
sacmētū fidei. Vnde in canone
nota. misterū fidei. idz secretū
sacratissimū. soli fidei manifestū:
q̄ tot et tanta sūt ibi. sup̄. 4. p̄ter.
et etiā contra nālem rōnē: q̄ nisi
p̄ fidē tenerent̄ et credent̄. nūq̄
intelligentur. Et ideo bñ dicit p̄sa.
6. scdm̄ aliquā trāslationē. Nisi
credideritis nō intelligetis. Et a
plius ad hebreos 11. Crede oportz
accedentes ad deū. qd̄ ē: et quia
req̄rentib⁹ eū remunerātor sit.
Credentes igit̄ intelligūt. Quā
sicut dicit ap̄lus: fides assit. et
nulla q̄stio imanebit. Hoc aut̄
nō est sic accipiendū. q̄ credentes
p̄ fidē. p̄ rōem intelligūt. quātq̄
credūt. Quia si sic eēt euacua
ret̄ meritū fidei s. dñm̄ ḡgorz.
fides nō habet meritū. ubi hu
mana ratio p̄bet experimentū.
Intellige aut̄ dicitur credentes:
q̄ inuitentes potēte et sūme ve
ritati itreate. scūt. 4. supponūt
tertissime verū esse q̄nt̄ a dñā ve
tate p̄cedit. Et q̄q̄ p̄ nālem rō
nē modū ip̄i veritatis nō p̄pre
hendat̄: nō ideo min⁹ credūt qd̄
suggerit fides vera eē verū: q̄
clarissime hoc intelligūt attestai
excellētie et maiestati. et imē
sitati ip̄ius p̄me vitatis. ut n̄
in se nec ī suis p̄ncipalib⁹ effū
bus p̄phēdi possit ab āgustia
et ibecillitate ip̄i itellēs hūa
ni. De quo dicit p̄hs. 2. metha.
Sicut se habet ocul⁹ noctue
ad radios solis: sic itellēs nr̄
ad manifestissā nature. Vnde

sicut nō est defūs ex pte lucis
solaris q̄a noctua clare videri
nō possit: sed hoc accidit ex pte
debilitatis oculi ip̄i noctue. Ita
etiā attingit in nobis: q̄ intel
lūs n̄r nō est p̄portionat̄ i me
sitati lucis diuine. Ideo mlt̄a s̄t
q̄ nequim̄ p̄phende rōe. p̄ t̄cā
clamat ap̄lus ad Rōs. 11. *Q*ual
tudo diuiciaz sapie et scie. 11.
*Q*uāuis aut̄ p̄phende neq̄am̄
qui nichilo p̄phende possum̄
quō. id ē. ex pte p̄gnosce. nō in
toto: q̄ p̄ speculū n̄r videm̄ in
enigmatē. Inde ē q̄ mysteia fi
dei p̄ auctōitates sacre sc̄pture
aut̄ fides catholica inicit̄: plene
p̄bari p̄nt atq̄ p̄fecte. Sed p̄
rōes dem̄stratiuas oīno neq̄unt
oīa p̄bari: q̄uis forte possint
oīa dem̄strari. *Q*uia si h̄c ēet.
fides n̄ra. nō iam fides. sed sc̄ia
vocaret̄: et sicut sup̄ d̄m̄ est
meritū n̄m qd̄ p̄ncipalit̄ i fi
de cōsistit. oīno tolletur: n̄. ia
vtiq̄ posset dici ac̄tu xp̄iano.
fides tua te saluū fecit. Verū
est aut̄ q̄ oēs errores i fidelū
nō solū p̄ sac̄a sc̄pturā: sed etiā
p̄ rōes p̄nt elidi. Et mlt̄e etiā
suasioēs bone p̄ rōne n̄alem
inueniūt̄: quib̄ itellūs fidelū
iā credentiū adiuuat et cōfor
tatur: ad veritatē clarius et ob
nirius aplectendā. *U*t igit̄. ad
p̄positū v̄iam̄. itendim̄. v̄nde
aliqua miabilia. et etiā mira
cula maxia. p̄ sac̄ro eukaiſtic
sac̄m̄eto. et s̄biūgē aliq̄s rōes
extra miabilia. et q̄damō illis

silia in sc̄ptura. et etiā in nat̄a
p̄ ea q̄ fidei rōnabilit̄ nō inae
dibilia ēē vident̄. *P*redicta v̄o
miabilia et miracula sc̄dm̄ or
dine predicam̄etoꝝ itendim̄
distingue: ut melius et ap̄
capiant̄. *E*t p̄mo de p̄dicam̄e
to s̄be: ut prior et fundam̄etu
oīm predicam̄etoꝝ.

Quimo igit̄. est iapie
dū resp̄cū p̄dicam̄eti
s̄be. *U*bi sciend̄ est.
q̄ fides ecclie sac̄te
credit̄. ita sac̄m̄entu eukaiſtic
s̄bam panis querti i s̄bam car
nis: et s̄bam vini cōuerti i s̄
stantiā sanguis xp̄i. ex vi sac̄
m̄eti et cōcomitācia s̄b v̄traq̄
sp̄e esse totū xp̄m: idz̄ aiām et
corpus. et diuinitatē ip̄ius. *E*t
ista t̄i s̄stantiā cōr̄. d̄iſio panis
in corpus xp̄i sine i carne fit i
iſtanti finitiōis et p̄letiois
illoꝝ verbor̄ xp̄i. s̄. *H*oc est ei
corpus meū: dūmō iste qui p̄
fert sit sacerdos. et itendat cō
secrāe qd̄ facit ecclia. et p̄d̄cā
verba cū tali itenāōe p̄ferat
sup̄ materiā debitā. s̄. panis
de frum̄eto. *E*t idē intelligen
dū est de cōuersiōe vini i san
guinē: qd̄ siliter fit i cōtinēti
p̄letis hys verbis. s̄. hic ē ca
lix sanguis mei. *E*t p̄t̄ acci
pi penes istud p̄dicam̄etū s̄be.
*U*nde et ista cōuersiō p̄p̄e t̄iſ
substantiā cō appellatur. *Q*uis
aut̄ istud sit sumū miraculū
et solius diuine vtutis. s̄. face
incōtinēti talē tantā. et tā

ineffabilem uersionem et sbaru
 mutationem. Nichilominus h^o no
 apparebit impossibile: si p^o fidem⁹
 aliqua filia in scriptura. et aliqua
 filia in natura. **Uxor** et loth
 q^o ret^o sperit cont^o madata dei:
 subito uersa e in statuam salis
 ut h^o etur. **genes. 19°**. Virga etia
 moysi uersa e in colubru. et
 postea i virga. **exodi. e^o**. Et dra
 bolus dicebat xpo sciens diui
 na potentia. **Dir** ut lapides i
 ti panes fiat. **mathei. e^o**. No e
 ei multu difficile face de lapi
 de pane: et de pane carne. In
 legenda bti iohis euageliste
 legit^o. quo couertit vgas lig
 neas i aureas: et lapides are
 ne in lapides p^oafos. **4° p^oiso.**
 Et in eu^o. suo legit^o. quo xps
 uertit aqua in vinu. et mlta
 sut alia i scriptura. **In** natura
 q^o satis filia reperit. Certu
 est eni q^o sut q^odam aq^o in qb^o
 lignu uertit i petra: vnde
 optime cotes fut. **Videm⁹** et
 quo cotidie q^o ho d^o medit pane
 et in corpe suo uertit i carne.
 bibit vinu et couertit in san
 guiez: et istud e coe hoib^o et
 iumentis: q^o eoz ab^o et potus
 i carne et sanguiez uertit.
Si g^o deus dedit tlem ptatem
 ventri et st^ocho aialis: no e
 mirandu si tale potestate et
 stulit suo vitio: ut mediate
 verbo dei. v^ote dina. q^o oia in
 oibus opat. uersione t mu
 tatione efficiat sup dicta. **Et**
 hac silitudine ponit **ioh^o ab^o**

S damascen⁹ dicens. Sicut pa
 nis et vinu p^o nutmentu t^o se
 ut in carne et sanguiez aialis:
 ita panis p^o positiois. r q^o ponit^o
 in altari. et vinu tu aqua. t^o
 seut in corpus xpi qd^o pus erat:
 et ista duo. s. panis et vinu no
 sut duo. s. vnu corpus xpi. Et i
 hoc fecit deus medra miabili
 u suoz: q^o sicut in pncipio d^os
 creauit celu et terra. et oia q^o
 teis sut solo vbo suo. **1° i^o geni^o**
fiat lux 4°: et sic fuit de oib^o et
 singul^o creatuis ab utio creatis:
 sed in q^o p^o d^o. Verbo d^oni celi fir
 mati sut: sic facit deus in eu
 charistie sacm^oto. **Da s^o aug⁹**
Accedit verbu ad elementu: et
 fit sacmentu. Et hoc e qd^o dicit
aug⁹. Si tanta vtus e in sermoe
 d^oni. ut in apenti ee q^o no erant:
 q^o tomagl opatur. ut sint q^o erat.
 et in aliud smutent. De istis
 etia dicit **ambrosi⁹**. Si ei valu
 it sermo helye ut igne de celo
 descende faceret: et no valebit
 sermo xpi vt sbas mutet. **Et**
iohes damascen⁹. Si sermo dei
 vives e et actiu⁹ qui dicit^o fiat
 lux. et fra e lux. verbo cui^o celi
 firmati sut. et ois decor eoz. q^o
 ex purissimo sanguie bte virgis
 se hoiem fecit: no pt pane et
 vinu. corpus et sanguiez sui
 face. No debet ergo itogruu
 appare. si verbu diuinu a sac
 dote platu accipiat eand^o vtu
 te et maiore a deo q^o accipiat a
 a natu vis i sua rebus p^o qua in
 aiali ab^o et potus i carne et

sanguine duertit. **Q**uod in ver-
bis humanis etiam videmus: quod verbum
humanum est maioris virtutis et pote-
tie. quod sit proferens ipsum verbum. **V**-
erbum enim papae pro suum nuntium pro mul-
gatu facit oes platos ecclesie in vnu
et filium ducere: quos sine verbo
non ipse papa aliquo sua poten-
tia congregaret. Et etiam verbum in
patoris vel regis altissime facit ex-
actum congregare. Et quilibet dominus plu-
efficit circa subditos suos solo ve-
bo: quod possit efficere virtute propria sine
verbo. Et idcirco non debet quod spiritus
in conueniens iudicare. si deus ver-
bo suo pro suos nuntios sacros sac-
dotes plato: et vult eandem effica-
cia. et virtute etiam ampliore quod pro-
stiterit nature corporali pro qua vide-
mus tot et tanta illis filia pueri
re. **I**deo scriptum est in psalms. **V**ox domini
in virtute: vox domini in magnifice-
tia. Et hec de ista ineffabili trans-
latioe dicta sufficiat: quo ad pro-
dicamentum sibi.

Quando respicitur predicame-
ti quantitas. **C**redit scilicet
in ecclesia et fides catho-
lica sub illa pura hostia contineri
et esse veratit totum corpus christi. ita
magnam et ita profertur. sicut fuit in
aure. et ita magnam. sicut in die
pasche resurrex. et hoc summe mir-
rabile. cum omne corpus sit in loco.
et amesuret locatum loco: et sibi
tampue hostie quantitate. **S**i hoc
deus fecit memoriam mirabilium su-
orum: quod prous fecit de seipso et in se-
ipso. **Q**uomodo in nativitate sua quando
exiit per portam clausam: ea semp

clausa manere. **f**ertur testimonium. **e**
zechiel propheta. fuit enim beata et glo-
sa mater virgo. ante partum. virgo.
in partu. virgo. post partum: quod semp
constat incorrupta et peccatis illiba-
ta. **Q**uod de miraculo fecit in reser-
tione: quod reseruit et exiit de mo-
numeto domo existente clauso.
Quod etiam miraculum fuit quod plu-
res ad discipulos clausis ianu-
is intravit. **Q**ue omnia hec miracu-
la si discipulant: sunt minora su-
per dicto miraculo huius venabilis
sacramenti. **A**d cuius intelligenciam de-
bem attendere. quod corpus christi non est
sub hostia naturaliter. sed sacramentaliter:
et ideo non est ibi ut locatum in loco.
nec sub dimensionibus propriis. sed
sub dimensionibus quod prous fuerit
si panis et vini substantia man-
sisset. **E**t ideo cum substantia de se quantitas
substantia locum non occupet nec requirat:
non in quantitate est sub dimensionibus
quantitatis. sequitur ex hoc. quod corpus
christi sub sacramento non requirat locum
occupet plus locum vel de loco. quod di-
mensiones panis sub quibus vela-
tur et tegit. occupat et requirat:
et hoc in se quantitate plenius disse-
ret. **I**n hoc enim possumus videre
aliqua similia in natura. **A**ia enim
nra sicut dicitur augustinus. est tota in toto
corpore. et in quolibet parte corporis.
et ita magna in solo digito. sicut
in toto corpore: ita magis est in corpore ipse
sicut in corpore gigantum: quod pro corpore augmentum
et diminutionem seu accretionem et truncationem
ipsa aia non minuit et auget: et tamen est
tota in toto: et tota in quibus est parte. non excedit
non excedit. **S**i hoc non potest habere pro se intelligere
de ipso et in seipso. quod tamen tamen philosophi et fideles

q̄ est doctores catholici vel & idubitat
 affinat. nō ē mix sibi p̄fē nō p̄t i cel. q̄ i
 h̄ dignissio factio. **I**ta lōga ē lōgitudō
 t̄p̄. sicut ipa t̄p̄. t̄ tā lata latitudo. t̄ gros
 sities ita grossa. **S**ed species et fi
 gura turis tota comprehendit
 et recipit i oculo qui ē tā puus.
 q̄ nisi v̄natiue ēēt illa spēs lō
 gitudis i oculo n̄rō. nō poss̄ hō
 p̄ asp̄c̄m de ipa longitūdie uidi
 care. et t̄n nō p̄t ēē falsū. q̄ solo
 visu et asp̄c̄u p̄t si mltotiens
 v̄a spatio et estatio de m̄sua.
Et ita p̄t d̄ia de vno mote. et de
 sole. et luna. et spera celi. et de
 oibus t̄lib̄. quoz magnitudo
 tā sit q̄si imensa. q̄si nichilo
 capit. ab oculo ita puo. **S**i ḡ ē
 miabile et ē certū nō est i credi
 bile corpus xpi posse d̄tineī sub
 hostia tā puā: q̄uis hoc p̄fē
 itelligē ne q̄am. **E**t sicut d̄m
 ē de oculo. ita d̄ia p̄t de speculo.
 i quo videt q̄libet manifeste q̄i
 puo speculo apparet maria ciui
 tas et ymago mari hoīs. t̄ n̄o
 tis et celi. **D**ic̄ ḡ m̄ quo p̄t h̄. ēē.
 et ego d̄cā tibi q̄mō in d̄n̄ico sa
 c̄mento ē istud. **D**eus ēi voluit
 in vtroq̄ ita ēē.

Crao resp̄c̄ū p̄d̄icamēti
 q̄l̄itatis. **D**ebem̄ crede
 q̄ q̄uis hostie sit fige
 rotūde. et habeat albedinē. t̄
 sapore panis. illa t̄n accidētia
 nō efficiūt corpus xpi. q̄ nō ibi
 ē ita rotūdū. n̄ ita albū. nec
 isut. ā inherēt eilla accide
 tia hostie. q̄ apparent. sed esse
 sac̄mēntali ē verū corp̄ xpi ista

Iḡ. **E**t q̄uis nō appareat no
 bis sensibiliter t̄le: nō t̄n debem̄
 p̄t hoc min̄ crede ita ēē. **I**n h̄
 igit̄. fecit nob̄ deus m̄cōriā mia
 bilū suoz. siliū precedentū i
 scriptura. **S**icut ēi nobis nar
 rant eu āgeliste xps̄ adhuc ex
 istens mortalis sc̄dm̄ corp̄. on
 dit se i monte in habitu gl̄oso.
 petro iacobo et iohi: et t̄n corp̄
 suū nondū erat gl̄ificatū ā glo
 riosū. **E**t eq̄n̄ tā p̄ resurrectio
 nē suā. corpus suū ēat v̄cat̄
 gl̄osū. nūq̄ ampl̄ū habitū gl̄e
 dimissarū: nichilo p̄egrinis
 eūtib̄ i emaus se ondit s̄b ha
 bitu p̄egrinū. **E**t magdalene
 sub habitu ortulari. **S**icut enī
 rōnabilib̄ causis. t̄lib̄ talē se
 ondit. et nō sub hitu gl̄oso q̄
 gestabat: sic etiā in eucharisti
 a rōes v̄es et cause q̄ sat̄ note
 sūt. obmittūt. **I**n n̄alib̄ et
 silia v̄dem̄: mltā enī apparet
 alit̄ q̄ sūt. **S**ol̄ ei apparet q̄i cu
 biculis rotūditat̄: q̄uis vlt̄
 modū illā q̄titate seu rotūdi
 tate excedat. **A**liq̄n̄ et̄ apparet
 rubens ul̄ sanguine ā pallid̄
 ul̄ altius q̄l̄itat̄: q̄uis i se nul
 lomō recipiat p̄egrinas ip̄es
 sioēs. **I**t̄ aliq̄n̄ bacul̄ r̄cūs. ap
 paret curū seu fract̄ i aqua
 cur̄cte: q̄uis i v̄eitate sit ite
 ger t̄ r̄cūs. **I**t̄ mlt̄is tā ifir
 mis q̄ sanis ex aliq̄ passioē pa
 lati ul̄ lingue: q̄nq̄ dulaa vi
 dent̄ amara. t̄ aliq̄n̄ ecōuerso.
Nō est ḡ. isolutū si i sac̄mēnto
 p̄dicto sit aliud in v̄itate. et ali.

videat: nec tñ in hoc falsitas
ulla ē. q̄ illa accidētia q̄ appa
rent nō sūt ibi. et q̄ q̄ ut pre
dictū ē velent et tegāt: tñ nō
efficiūt corpus xp̄i. Illa s̄ ac
cidentia q̄ prius ierant s̄b
panis. post d̄sectionē nō sūt
corpi xp̄i. sed sūt ibi s̄ s̄b iecto
aliam s̄b. Unde i hoc ē mira
culū. et p̄ter ordinē n̄alem q̄
q̄titas q̄ prius erat in s̄ba sive
materia panis: p̄ s̄c̄mēti cō
secratiōez imanet absq̄ s̄ba.
Alia aut̄ accidētia q̄ ipi panis
ierant mediāte q̄titate insūt
q̄ti. sicuti p̄us. Vñ et d̄mēsi
ones et albedo et sapor et figa
et alia similia accidētia sūt ibi
s̄ p̄mo s̄b. i s̄ s̄ba. s̄ nō s̄ s̄
s̄b p̄mo: q̄ mō ipi q̄ti. sicut
prius insūt. Et q̄uis hoc mira
culū sit. et sup̄ naturā. nō tñ
ē cont̄ intellectū: q̄ dicit̄ b̄tus
h̄ylarius. deus p̄t diuide p̄ ef
f̄m: q̄tq̄d possum p̄ intell̄m.
Quē si malefica p̄nt res alit̄
et aliud q̄ sūt v̄puta de festu
ta trabē. v̄ serpente. p̄ sua mē
dosa p̄sagia facē appare: nō ē
mirandū seu discredendū. si
d̄s p̄ sua verba miracula faciat.
talia et maiora nō ad delusio
nē ul̄ deceptionē hoim: s̄ ad sa
lutē. Status enī sub quo mō
sum hoc requit: sub fide ē mō
v̄m̄. et abulam p̄ fidem.
fides aut̄ s̄ auḡ. ē crede qd̄
nō vides. et s̄ apl̄m ad he. ii.
fides aut̄ est s̄ba sperāda i re
argumentū nō apparentiū.

Sacramentoz etiā natā hoc req̄
rit. ut videlicet sua signa aliud
it̄us d̄tineat ul̄ significet. et
aliud exteius videat: sicuti ar
tulū q̄dem lignū ē. significat
tñ vinū. Et sicuti dicit̄ hugo de
s̄o victore. Sacramentū ē mate
riale elementū exteius oculis
sup̄positū. ex iustitutiōe signifi
cans. ex similitudine reputans.
ex significatiōe grām iuisibile
d̄ferens. Est ḡ. quēiens fidei.
natē. et dignitati ipi s̄c̄mēti:
q̄ aliud sit. et aliud significāe
videatur.

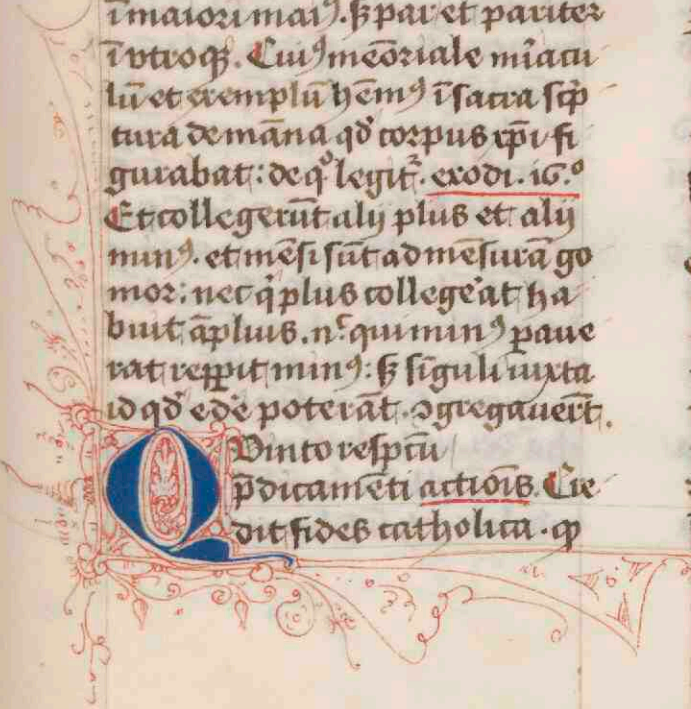
Quarto resp̄tū p̄dicatū
relatiōis. fides credit.
iura et s̄c̄a ecclia catho
lica. q̄ verbis d̄secratiōis vni
ca voce p̄t d̄secrare vñā hostiā.
ul̄ plures in n̄io q̄torūq̄. **Q**
uis enī s̄. v̄tute natē. oim̄ na
tā cōstantiū sit rō et terminū
magnitudis et augmēti. s̄.
p̄ aut̄ p̄his in lib̄. de aīa. in hoc
tñ s̄c̄mēto q̄ nō natā sed dei
potētia opatur: nō ē limitata
ad aliq̄ certā q̄ti. s̄c̄mēti s̄
v̄nico solo verbo p̄t d̄secrai to
tus panis triticeus de mūdo. et
totū vinū. dūmō s̄c̄mēti illa
p̄nti alit̄ et visibilit̄ an̄ facē
sua habet. ita q̄ poss̄ dem̄rare
t̄j p̄sentia. **Q**uerū est tñ q̄ ali
qui doctores s̄m̄ et maximi
s̄p̄serūt et docuerūt. q̄ si s̄c̄mēti
d̄s itendens d̄secrē vet̄ p̄ oēs
plateas ubi panis vendit̄. et
p̄ cellaria vbi vinū inuit̄. et p̄
ferret verba d̄secratiōis sup̄ pa

ne et sup vnu: caa si in h' ulla
 eet in caritas ul' utilitas. s' solu h'
 facit in ludibriu et obpbrui ihu
 xpi: nichilo totu eet s' secretu.
 eo q' ibi s'curut q' tuor ncia in
 qlibz sacmto. s' debet m'ister.
 debita matia. forma vboz. et
 itentio s'cretandi. Fiat vo peti
 de tharatasia. qui fuit inoventi
 p'ia q'nt' ordiis p'dicatoz s'p'it
 et docuit. q' in tli casu t'lis sac
 dos m'ime s'cretet: q' sicut ipse
 dicit. no solu in sacm'tis i'p'it.
 ul' est ncia itentio m'istrant.
 ut. s' itendat face qd' itendit et
 clia ul' facit. s' caa itentio sacra
 m'etu instituet: i' xpi: qui no i
 tendit q' ad tale vsu et cu t'li
 tatoq' ludibrio celebret a' s' fia
 at. ta nobile sacm'entu. Que
 cuq' in de istis opio teneat. i' h'
 tn' s'cordat q'ntu ad potentia. et
 resp'ctm dei et sacerdot. q' p'ais
 iste suie modicus sit su mltus.
 vnico vbo p'uertit in corp' xpi:
 et q'neq'q' est i' m'iori min' n'
 i' maiori mai'. s' par et pariter
 i' vtroq'. Cui' m'edriale miacu
 lu et exemplu h'em' i' sacra s'p'
 tura de mana qd' corpus xpi fi
 gurabat: de q' legit. exodi. 16.
 Et collegerut aly plus et aly
 min'. et m'esi sut ad m'esura go
 mor: nec q' plus collegeat ha
 buit ap' plus. n' qui min' p'ave
 rat reppit min': s' siguli iuxta
 id qd' ede poterat. s'gregauerit.

Quinto resp'ctm
 p'dicam'eti actiois. Cre
dit fides catholica. q'

corpus xpi e abus metis. no ven
 tris: aie. no corpus. Unde i' h' co
 currit duo magna miacula.
 cont' vsu nate. s' q' accidit in
 corpe et in s'bo nutrit ve corp'
 et corpus veru nutrit et reficit
 sp'm. Astat ei q' si ho ponet mltu
 in sacficio de pane et mltu de
 vino. post p'isionem panis et vini
 i' corpus et sanguine xpi. illa acci
 dentia sup'ta ab hoie ipm alte
 raret et nutruet: sicut si s'ba pa
 nis et vini verat' ibi eet. Corp'
 aut xpi nutrit et i' fuit ai'am.
 q' ad h' e istud sacm'entu spe
 cialit' institutu. **D**eus at in
 stituit vnu p' qd' nos in ee g'ne
 gnaret. ut baptismu. Et aliud
 p' qd' nos i' gra r'gnatiois robo
 raret. ut sacm'entu s'firmacois.
 Et tertiu p' qd' roboratos nutriet
 in gra et augmetaret: ut sacra
 mentu eucharistie. Sicut eni in
 corpe huano calor natalis co
 sumet huudu radicale: n' pot'
 et abus ext'nfecus sumet. Et
 p' abu ext'nfecus sup'tu s'crvat
 nate n'rru. t'p'ditu restaurat.
 et alit' vita in hoie no durat.
 ita sp'ualiter ad vite gram con
 seruada et augmetanda. ab
 sp'ualis n'rruis extatit nobis.
 Estus ei viciozu et stupisctie
 carnales et distractioes. et g'ua
 mia mudi. et ifestatioes sp'uu
 malignoz. ita agut s'tinve co
 tra honore n're deuotiois. et
 ita i'pugn'at ai'am n'ram q' ipa
 debilitaret et deficiet: n' istud
 bndem viaticu sumet. et abu

accipet spūalem. **C**orpus autē
xpi ppter excellentiā sātatis et
pūritatē. et ppter vnitatē diu
nitatis. ita ē spūale q̄ in ip̄o per
fectissimē durrit et duciat. rō abi
p̄ticipalitātē. et rō spūs p̄ticipa
tate et pūritatē. et vnitatē et di
nitatē. Et ideo placuit deo p ta
le abū corpale reducē hoīem ad
spūalitātē pristinā et p̄mariā
pūritatē et filiāle sātate. ut mor
bo p̄ticipatē tribuēt medicinā. Hō ei
cecidit a vitā b̄tā p abū corpale
a deo vetitū. et ab hoīe vsurpa
tū. dyabolo suggestente. et ideo cō
uēiens extitit. ut filia filibus.
et contrā contrā curent. et q̄
hō reducetur ad vitā a qua cea
derat p abū filii corpale a deo
p̄stitū et ab hoīe sūptū. ip̄o dei
filio mīstrante et ip̄arātē. **D**e
effū autē huius abi et actiōe dicit
br̄tus b̄nardus. Corpus xpi eḡtis
ē medicina. pegrinatib⁹ dieta
debiles confortat. valetēs delcāt.
lāguores sanat. sātate seruat.
fithō māsuētior ad correctiōē.
patiētior ad laborē. ardetior ad
amōrē. sagatior ad cautelā. p
nior ad obedientiā. deuotior ad
grāz actionē. **H**uius autē exēplū
hēm̄ mēoriāle in sēptā. Re. 19.
ubi dicit. q̄ angel⁹ dñi mīstrauit
hēlye sub cinerū panē de quo
cōedit hēlias bis. et ābulauit. i
fortitudie tibi illi⁹. 40. dieb⁹ et
40. noctib⁹. usq̄ ad montē dei o
reb. Sibi attendat illa hystoria
hēlyas fiore iezabel tūc fugie
bat. et erat debilitat⁹ et p̄fract⁹

corde. ita q̄ petiuit aīe sue q̄ morē
tur. sed postq̄ de illo pane bis cō
medit. s. sacramentali. et realit̄ seu
spūalit̄. vel bis cōedit. q̄ sacmē
tū istud bis sūtur. dū s̄ duplia
spē p̄ferat. **E**ffū autē ē fort⁹.
ita q̄ i fortitudie illi⁹ ābulauit
40. diebus. i toto tpe hui⁹ sc̄ali.
q̄d p̄ q̄dragenariū nūm designat.
et puenit in hui⁹ abi fortitudie
vsq̄ ad montē dei oreb. **I**nna
tura q̄ satis silē est. q̄ ab p̄puta
corpale nō solū nutrit et p̄for
tat corpus. s. etiā aīam ipsā alte
rat et delcāt corpe mediate. p̄ticipat
q̄d in p̄s dicit. Panis cor hoīs cōf
mat. et vinū letificat. oleo autē
idē spūs s̄ grā q̄ in isto cibo p̄fert.
tota facies hoīs exhilarat. **Q**uod
ē aliud mirabile in isto sacmēto.
respiciēs p̄dicamentū actiōis.
q̄ quib⁹ sit tibus vite et salutē.
tibus angelic⁹ et diuin⁹. nichil
lomin⁹ idigne sumētib⁹. tibus
iudicij et mortis ē. **E**ia s̄ aplm̄
ad corinthios. 11. qui māducat et
bibit idigne. iudiciū sibi mā
ducat et bibit. **E**t de h̄. hēm̄
exēplū mēoriāle i sēptā. iobis
13. ubi dicit de iuda p̄ditore. q̄ p̄
buccellā panis. itrouit i eū sa
thanas. **H**oc etiā figatū fuit
3. regū ubi dicit. q̄ ozias rex p̄
tussus ē lepra. q̄ sacrificiū obtu
lit q̄d sibi nō licebat. **E**t ozias
fuit a deo p̄tuss⁹ et occisus. eo
q̄ idigne fuit aus⁹ p̄tingē ar
thā dei. ut habet. 2. Re. 8. **E**x
emplū h̄ hēm̄ cotidie i natūa.
videlicet q̄ hoī febricitati. m̄lto

aens panis et vinū est cā mortē:
 qui sanis p̄ficiūt ad salutē. **I**
 fructus at arboris oīno adā et
 eua sup̄ sit in se bonus et san' eat:
 et tñ p̄t inobediētia sumētib' **I**
 fuit cā mortis. Itade sacmēto eu
 charistie dia p̄t. Sicut ē ab' seu
 medicina corp̄alis mortuus nul
 lomō p̄sit. et oīno ille ī sanus
 reputaret qui hōi mortuo da
 ret abū. aut aliqñ medicinā:
 ita ad ip̄ius gr̄ie p̄seruationē
 et silit̄ ad augendū p̄dest q̄
 de infirmis. t̄ teptatis. a p̄tis
 veialib' īfirmatis. et hys q̄ ex
 mortalib' resgētes: sūt ad huc
 debiles et īfirmi. mortuus aut
 in p̄cto mōrli actu. v̄l p̄posito ex
 istentib' nullo mō p̄dest. p̄mo
 potius obest. Et talis sumptio
 v̄e nō medicina: s̄ ī sania iudi
 canda ē. Et talit' sumētib' ac
 adūt mltā mala. q̄ dauid enu
 meat in ps̄ dicens. fiat mēsa
 eoz' corā ip̄is in laqum: et in
 retributioēs et in scandalū.
Obscurent oculi eoz' ne vide
 at: et dorsū eoz' semp̄ iturua:
 fiat hitatio eoz' deserta: et ī
 tabnaculis eoz' nō sit qui in
 hitet. Effunde sup̄ eos irā tuā:
 et furor ire tue p̄prehēdat eos.
 Qm̄ quē tu p̄cussisti p̄secuti sūt:
 et sup̄ dolore v̄lnerū meoz' ad
 diderūt. Appone ūquitatē su
 p̄ iniquitatē eoz': et nō intrent
 in iusticiā tuam. Deleant de
 libro viuentū: et cū iust' nō
 sciant. **4r.**

Sexto resp̄tū p̄dicamēti

passiois. **I**n sacmēto miabi
 lit' predicat. qd̄ s̄a p̄res ordiāue
 rūt in tres p̄tes frangi hostiā
 p̄secrata: ad p̄significandā spū
 alit' triplicē fracturā seu late
 rationē et v̄lnerationē factā
 in corpe xpi ī cruce. s̄. pedibus.
 manib'. et late. Vel p̄t tres sta
 tus xpi. s̄. qz̄ fuit aliqñ mōrli:
 aliqñ mortuus: et aliqñ īmor
 talis. Vel p̄t tres natias seu
 sbas in vna p̄sona. s̄. diuitat'.
 aīe. et corp̄is. Vel etiā p̄t fidē
 et testio: b̄tissie trinitatis. r̄ tri
 ū p̄sonaz' diuiaz' in vni' eēntie
 vnitatē. Quis aut' sic fran
 gat' hostiā illa ī tres p̄tes. seu
 etiā plures eēnt. seu p̄auioēs:
 nichilo' tñ corpus xpi manet
 itegrū et ille s̄. qz̄ illa fractā
 nō attingit ad ip̄m corpe xpi.
 Sed ē tñ in q̄titate extē sua
 sub qua ante p̄sionē fuit pa
 nis: et q̄ post p̄secratioēs cor
 pus xpi velabat. Et tñ in con
 fessioe augusti. et in q̄busda
 ois scōz'. corpus xpi d̄r atteri
 et frangi dentib'. qz̄ videlicet
 illa q̄titas v̄e frangit'. et v̄e
 dentib' atterit'. sub qua ē in
 oī p̄te: et p̄ fracturā veratit'
 et substantialit' corpus xpi.
Exemplū aut' h' mēoriale
 seu figurā. hētur genes. c. 22.
 Abrahā em̄ volente īmolare
 filiū. ligato et posito sup̄ altāe
 filio suo ysaac. nō ysaac īmo
 lat'. sed artearies: qz̄ xps ī ara
 crucis clavis p̄foratus aries
 r̄ eius caro p̄ sacrificiū passiois

Imolat. **U**ed filius abrahe. i.
xps in qntu dñs: illesus et ipas-
sibilis pseuerat. **E**oq; mo i frat-
tione hostie. nec frangit ipsa
sba corpus. n. ipm corpus: s. tm
qntas dñe sua. q ante ofe-
tione inerat ipi pani. **I**nnata
q hem ex plu in speculo? qd si
frangat. no igit frangit yma-
go ul spes q in ipo speculo relu-
cebat: sed in qlibet pte fracti
speculi adhuc resultat ymago.
sicut de corpe xpi supius on su.
Dile qdamo est in aialib; a-
nulosis. i quib; itegris. e vna
sola aia sensibilis: sed si diui-
dant. tot p; diuisione sut aie.
qt ptes. sic docet phs. 2. de aia.
In hoie etia videm; q fracto
vl ita somembro de corpe hois. no
ppter hec aia rōlis frangi vl in-
adi dr: sed itegra et icorruptibi-
lis pseuerat. **S**iliter et hostia
fracta vl ita sa corpus xpi qd nunc
est icorruptibile et ipassibile:
semp itegrū pmanet et illesū.
Et tñ de qualib; pte sensibili dce
fractiue ipm corpus xpi totū e h
pfm. sic in tota hostia pns eat:
q sic aia rōlis tota e in toto corpe
et tota in qlibet ei pte. ut dicit
aug. **I**ta dicunt aly doctores. q cor-
pus xpi i hostia itegra. e totū. et
sub qlibet ei pte totū. **S**icut ei
sub qlibet pte carnis sensibilis
saluat; tota eētia carnis: et si
aut qlibet ps panis e panis. et q
libet ps vini e vinū sic et ipm
totū. ita dicunt q qlibet ps corpus
xpi vl ipius hostie e totū corpus

xpi. et sub qlibet pte sensibili hos-
tie saluat; pfecte tota eētia xpi:
no tñ ppter hoc debet dici ifini-
tes ibi eē: q licet pmanū sit di-
uisibile in ifinitū scdm ptes a-
liq;tas: no tñ scdm ptes essentia-
les in quib; cōseruari poteit rō
spei. **C**aro enī scdm phm i libro de
aia. bñ pt diuidi in ptes ita mi-
nutas. q in eis no remanet rō
carnis. et panis. et vinū siliter:
et sub talib; ptab; corpus xpi no
remanet: n videlicet eētia ptes ita
sensibiles. q i eis panis et vini
rō et eētia posset cōseruari. **E**t
tñ circa ista vltia sut diuise opio-
nes: ideo a subtiliorib; qstionib;
velinqm. **I**tem ipm corpus xpi
veracit sumit: et sumi ptab;
pys et pcorib; et ab eis sepissime
tractat; indigne. **P**osset etia ipa
hostia i lutū. pta. ul bestijs edri.
seu ab aialib; amedi: et idigne
multis alyis modis tractari.
Quāuis aut talia frēntes gra-
uissie peccet: corpus tñ xpi per
taliam nullo mō coinqnat: n vlla
in se efficit; lesione. **S**icut radi;
solis p lutū trāsens: ex inde no
infiat. **V**el gladius voluat; seu
qmolibet alit. **E**t in h; sume
dignationis dine pietat; et fidei
nrē cōtudo et veritas demost-
tur: q si no posset ve cōseruari
corpus xpi sine tangi. n a iustis
hoibus. nūq; possem; i h; mū-
do scire qn eēt veracit; corpi xpi.
sicut de aliquo hoie i hoc mūdo
no possem; scire cōtitudinaliter
qs eēt iustus. vel quis no esset.

Vicut ergo xps corporaliter se pmittit
 portari a dyabolo sup pinaculu
 templi. mathei. 23. et a pccatoribz
 figi: ita et adhuc se pmittit ta
 gi. a medi. et tctari a pccatoribz
 et imudis.

Sextio respctū pdicame
 ti qd dicit vbi. Credit
 eni fides nra. q corpus
 xpi ve est in celo et ve in tra. in
 quolibz altari. et in qlibz loco: ubi
 ē panis triticeus in for debita p
 sacerdotē consecratus. In h. g. est
 sumū miaculū. q vnu et idem
 corp nūo est in diuisis locis: qd
 nō solū videt. pter. ac sup rōnē.
 scia cont intellm. q itelligi
 bile seu possibile nō videt. Vn
 int oia miacula q sūt in isto sa
 cramento. istud videt miabili
 et difficilius in itellm et diffi
 cultate facit: q dū videm q
 vnu et idē scdm diuisos respctūs
 et scdm diuersa pt ee in diuisis
 locis: scdm q modū loquit dñs
 in euāgelio qn dicit verius est
 aia ubi amat. q ubi aīmat. Et
 bñs bñard de qbusdā dicit. q
 corpe sūt in choro. et corde i fo
 ro. Aliud ē enī ee ve quo aia ē
 i corpe sicut ei p fāo et forma.
 et aliud ē esse amoris t ip fāo
 quo aia dī ee ubi amat: scdm
 quē modū loqbat apls dices.
 Nra puerfatio i celis ē. N. mō
 loqdi satis posset itelligi si di
 cetur. q corpus xpi scdm ee nā
 le est in celo: et scdm ee sacmē
 tale est in tra. Sz q s. vnu et
 idem ee. idē corpus nūo sit in

diuersis locis: hoc videt ipossi
 le oīno cōi legi nate. Et tñ nos
 credim et dicim q corpus xpi
 scdm ee sacmē tale ē in plibus
 et diuisis locis ubiqz. s. est pa
 nis debite cōsecratz: et hoc vide
 penit cont veri corpis rōnē. Sz
 adhuc pt dici q rō quae vnu cor
 pus nō pt ee in diuisis locis ē:
 q nālit corpus qd est i aliq loco
 diffinit et arcū scubit illo loco
 et ei cōmensurat. ita q p totum
 corp sup ficialit toti loco. et p
 tes corpis ptibz loca cōmensurat.
 ita q singule ptes locati singu
 lis ptibz loca assignat. Et hoc
 nō corpus xpi ē in paxide ul i
 hostia. nō tñ est ibi localit eo
 nō quo sup dictū ē. idz scdm
 pditionē et cōmensuratiōez loca
 ti et loca: qm corpus xpi qm
 sit in loco. nō tñ ē ibi sub p
 priis dimēsiōibz. n. sub p
 priā qtitate: sed sub qtitate et dimēsiōibz
 sub quibz fuit panis. Vnde in
 aliis corpilibz q nālit et cōit
 sūt in loco. ita ē: q eoz sba ē in
 loco mediate p
 priā qti. Vnde
 ppe et pncipalit ee in loco. cō
 uent eoz qti. q loco mēsurat:
 sed sbstantie dicit ex p
 sequiti.
Sz in corpe xpi sub sacmēto
 ē cōuerso: qz ipm est in loco me
 diante qtitate q prius ierat
 panis. Et qm ibi sit vea et p
 priā qtitas corpis xpi: tñ hoc
 ē ex psequiti et sbstantia media
 te q sine p
 priā qti. subsiste
 nō pt. et her est rō qre pt esse
 in diuisis locis. sicut sup de aia

Dostensū est. Quia enī aīa idui
sibilis ē. nec habet in se q̄titate
molis. nec q̄tate extensiuā. si esset
ī corpe sicut locatū in loco: oportet
q̄ eet in aliq̄ pte corpis idui
sibilis seu mīma. et nō in alijs p
tib⁹. Sed q̄ nō est ibi sicut locatū
ī loco. sed sicut actus et p̄fctio seu
forma: ideo ē tota ī toto. et tota
in q̄libet eius pte. **S**iliter dicitur
q̄ xp̄us totus ē nō solū in q̄libet
hostia. sicut enī in q̄libz pte sensibili
cuiuslibz hostie. qd̄ esse nōlōmō
posset: si oīno eet ibi sicut loca
tū in loco. Et nichilō ē ibi veis
sū et s̄balit̄ totū corpus xpi im
molatū in cruce: sicut veis sū
aīa ē tota ī toto corpe. et tota ī
q̄libet pte eius. Nō aut̄ credo q̄
in scriptura v̄l in nat̄a huius aq̄d̄
inveiri. v̄n valeat assilari. Sed
iterdū s̄suevit poni exēplū de
verbo vocali. qd̄ ab ore loquet̄
v̄nū et solū p̄cedens ad aures
oīm audientū defert̄. ubi cūq̄
fuerūt audietes: et nichilō idē
īmanet ī corde. p̄fctis. Ita cor
pus xpi semp manet: et tū v̄cā
at̄ in altari et ī ore sumēt̄ vere
existit. **A**d qd̄ meli⁹ declarādū.
faciūt aliq̄ adaptione s̄ diffini
tione de v̄bo: quā p̄dit **aug⁹. 3.º**
de trinitate. Et sic̄ ibidē dicit̄. est
verbū cordis qd̄ mēte p̄cipit̄. et
ē verbū eoz qd̄ aure p̄cipit̄. et
ē verbū int̄ qd̄ oculo p̄gnosat̄:
et ē verbū scriptū. qd̄ in cartha
legit̄. **P**rimū ē verbū hoīs ad
seipm. **2.º** ē v̄nū hoīs ad alter:
p̄ntē. **3.º** ē siliter ad aliū p̄ntē.

2.º est v̄nū hoīs ad aliū absen
te loco. ul̄ tpe. ul̄ v̄tq̄. Et s̄ dicit̄
ibi **aug⁹. 1.º** q̄ cogitatio hoīs ī corde
formata. q̄ dicit̄ **ceptus mentis. ē**
verbū cordis: qd̄ neq̄ grecū. neq̄
latinū. neq̄ cuiuscūq̄ aliū lin
gue ē. Et addit̄. q̄ verbū qd̄ foīs
ē. idē qd̄ foris sonat̄. ē signū v̄bi
qd̄ latet ītus. cui magis p̄cipit̄
nomē verbi: nā qd̄ ore carnis p̄
fert̄. est vox verbi. Et docet̄ ibi
dictus **aug⁹. 1.º** q̄ verbū cordis assi
milat̄ filio dei ī sinu p̄ris. **V**bi
aut̄ oris ul̄ voas assilat̄ filio ī
carnato. **U**nde s̄ dicit̄ **aug⁹. 1.º** sicut
g⁹. verbū n̄m. vox qd̄amō fit as
sumedo eā in q̄ manifestat̄ sensi
bus hoīm. Et sicut verbū n̄m.
vox qd̄em fit. seu mutat̄ ī voce:
ita verbū dei f̄m ē caro: sicut
q̄ mutat̄ in carnē. **S**ed in ergo
p̄dicta distinguit̄. q̄ filius dei
genit⁹ a p̄re. et a p̄re nūq̄ dis
cendens ē: sicut verbū cordis
in mēte semp existens. Sed ip̄e
idē dei filius carne vestit⁹ est:
sicut verbū in pelle ul̄ cartha
scriptū. Ip̄e q̄ idē est sub sacra
mēto: sicut verbū ī voce p̄latū.
Primo aut̄ mō. verbū sū filij ē.
ubi q̄. sicut ip̄e p̄r: cū quo et in
quo semp ē tam ip̄e filij. q̄ ip̄e
sp̄s sc̄us. **2.º** verbū dei sive
filij dei p̄rie ē in celo. ubi sedet̄
ad dexterā p̄ris. et ī vnico loco
solo ē: ibi mō sc̄dm eē natale
sicut verbū in cartha scriptū
nō p̄t eē n̄ in vnico loco. s̄ ubi
cartha ē in q̄ scriptū ē. **3.º** dicit̄
p̄t. q̄ verbū sive filij dei s̄ sa

imento videt in plib9 locis. ubi
 auq9. s. est panis iste & sciat9:
 sicut vox i aure oim audientiu.
Et sicut vinu et ide verbu habz
 istu triplice actu. ipliat sic ac
 ceptu: ita p supscripta silitudi
 ne dia pt de dno nro ihu xpo.
Ista tn silitudo no est oio ppia:
 sed diffilis e in mlis. Adhuc tn
 a doctorib9 co suevit vna qda
 talis assigna ratio. Ome xpoitu
 sapit natura suoz xponentiu.
 et habet quada natuu media
 xponentiu extimozu. sic videm9
 i vino aq mixto: q no e ita sic
 aq. nec e ita forte ut puru vinu:
 sed habet queda vigore mediu
 vtriusq9. Sic e in pposito et qda
 mo dia pt. qm em xps no e
 dicend9 xpositus ex dinitate et
 huaritate: tn p assumptioez hu
 maitat9. et p vnione ipi filij
 dei cu hoie: fut due nature i vna
 psona dina. Sicut p xponem
 corpis et aie fut due nature:
 f. corpalis et spualis i vno ho
 mie. Vn in simbolo athanasij
 dr: sicut aia ronalis et caro v
 nus e ho. ita deus et ho vn9 e
 xps. **F**ili9 g9 dei in qtu pur9
 ho et ver9 deus: e vbiq9 sn dubi
 o. In qtu est caro: e solun v
 no loco. Sz in qtu e deus t ho:
 tenet mediu locu vtriusq9 ee. s.
 i psonalib9 locis. Et hui9 ratio
 qm posita e a doctorib9 mag
 nis. et licet veru eludat: po
 tius tn qdam adaptatio q sili
 tudo dia pt. **A**liq9 ei ponit exe
 plu in luce solari. qm vnica sit

i toto mudo. ab vno. s. sole pre
 dens: tn in plibus locis t ubiq9
 qdamo icorrupta e. et in vitio
 relucet. Ex quo sequit sepe ra
 dios aliq9 rubeos a virides fieri.
 et ex colore illo vestiri quo de
 pictu e vitru. p qd tn sent radij
 illustrates: et tn illy radij ab
 illa luce no fut diuisi. nec a so
 le separant. **C**Anselm9 est poit
 simile exemplu de fonte. riuo.
 et lacu: q sicut filij a pre. et
 sps scs ab vtroq9: ita riu9 ma
 nat a fonte. et lacus ab vtroq9.
Et sepe accidit q solus riu9 e
 qdamo icorruptus. qn. s. p cana
 les plubeos a lapideos a altei9
 mateie descendit: tuc ei qm
 sit eade aqua in fonte. riuo et
 lacu: solus tn riu9. seu soli9 riu
 aqua canalib9 e vestita. Ita
 licet eade sit essentia pris. filij.
 et sps sa: tn in solo filio ista
 essentia e vnica corpi. Et sic
 ubi fut canales. e riu9 velat9
 et abscondit9 sb corporeo tegu
 meto. alibi tn ista aq est libea
 et patet: ita ubi e panis triti
 ceus debite xferatus: ibi e fi
 lius dei icarnat9. Alibi vo ubi
 q est in tra sn corpe. sicut est ps
 et sps scs cu quib9 vbiq9 est
 eiusde centie seu nature. Et sic
 riu9 pt ee in plib9 locis xclus9
 canalib9: ita filius dei pt in
 plibus locis corpi vnica sb ve
 lamie sacimenti. **H**ec est sili
 tudo satis grossa e et extranea.
 qm poss aliq9 lit. satisfacc de
 uoti9 illoz qui no vobus vel

argumentationibus: sed solu fidei in-
tuitu. **C**oncludendo i. s. theolo-
gicā veritate. dicam corpus xpi
verū eē simul & semel in plibus
locis et diuisis. qd̄ in deo nō ē ipos-
sibile. n. cont̄ intellm̄. q̄ licet
ipm̄ corpus xpi q̄tū est de se sit
in vno loco tm̄ scdm̄ naturā cor-
porale: tm̄ q̄ panis qui d̄uertit.
ē in plibus locis. ideo nō nō seq̄.
q̄ ipm̄ corpus sit in plib⁹ locis.
nō p̄ sui mutationē. sed p̄ alteri⁹
cōuersionē in ipm̄. Et ubiq̄q̄ ē
iste panis sic cōsecratus. substanti-
ficat̄ in ipam et ab ipa p̄sona
filij dei. et q̄ntū ad h̄. habz q̄dā
silitudinē sp̄ei. q̄ vere ē in oib⁹
suis diuisis. **O**biq̄q̄ sit ip-
sū ḡ corpus de sui natura res-
tingit̄. ad vnū locū pticulare:
tm̄ p̄ vnionē quā h̄t cū deitate
dilatat̄ qd̄amō et extendit̄. q̄
ad q̄dam modū vniūsalē. ut
sit ubiq̄q̄ suū indiuidū re-
pit̄: ita ēi ordinauit d̄ns ut pa-
nis debite cōsecrat⁹. cōuertat̄
et efficiat̄ corpus xpi. **N**ō debz
aliq̄s ex hys reb⁹ assumē mate-
riā v̄l occasionē calūpnie. v̄l
erroris: cū p̄testati fuerim⁹ sup̄
sc̄pta n̄ro p̄posito ita adaptari.
q̄ in ipoz̄ silitudinē et p̄petatū
p̄passiōe. mltiplex dissilitudo
et ypprietas inuenit̄. **E**t si forte
videat̄ alicui istud qd̄ de corpe
xpi d̄r. nō eē sibi p̄f̄tē itelligi-
bile. quō. s. possit eē in diuersis
locis. v̄l aliqd̄ aliud de p̄dictis:
attendat̄ illud qd̄ d̄r ioh̄es da-
mascen⁹. **Q**uō fiet istud dicit

virgo b̄tā? qm̄ virū nō agnosco:
Cui v̄ndit angel⁹. **S**p̄s sc̄s sup̄-
ueiet in te. et virtus altissimi
obubrabit tibi. **E**t nūc tu inter-
rogas qualis panis sit corpus
xpi. et vinū et aqua sanguis.
Dico tibi et ego. **S**p̄s sc̄s sup̄-
ueiet hic: et hec facit que sūt
sup̄ naturā et sup̄ intelligenā.
Suffice debz tibi ex eplū de b̄tā
vurgie: q̄ per fidē quā verbis an-
geli adhibuit dei filiū c̄cepit.

Ctauo resp̄dū
Op̄dita. qd̄ d̄r quādo. **C**re-
dit ei fides catholica. q̄
ab initio p̄mitiue eccl̄ie v̄l usq̄
ad finē sc̄i fideles sup̄serūt et
sumūt cotidie corpus xpi. et
tm̄ nō est diminutū p̄pter h̄. i. aliq̄
nec diminet̄ in aliq̄. etiā si to-
tus mūd⁹ sumet eodemō. **C**ord̄
q̄ si corp⁹ xpi nō auget̄ n. diminet̄ p̄ vnū
panis v̄l plū cōsecrat⁹. i. corp⁹ xpi. **C**ord̄
q̄ q̄tūq̄ ēi p̄ces seu hostie cōsecrat̄.
i. corp⁹ xpi. d̄ntat̄. nūq̄ tm̄ mltiplicat̄
ipm̄ corpus xpi. sed tantū vnū p̄
seucat̄. et vnū solū mō ē. et idē.
q̄tūq̄q̄ etiā et a q̄buscūq̄ hoib⁹
cōmedat̄. semp̄ ē vnū. et i. nullo
diminet̄. sed semp̄ p̄f̄m̄ et inte-
grū p̄seuerat. **C**ui⁹ m̄oriale
ex eplū habem⁹ in sc̄o sc̄ptūa
s. **Re. 11.** de lechito olei. et p̄oria
farine. de quib⁹ cōmederūt hely-
as et vidua et eius filij c̄a tres
ānos et plus. q̄ scdm̄ naturā p̄
vnū ānū eis m̄ime suffecisset.
Cui⁹ m̄oriale ex eplū habem⁹
de quib⁹ panib⁹ et duob⁹ p̄sa-
b⁹. q̄s d̄ns ih̄s mltiplicauit. in

tm: q tot milia hoim satiabat. et multe sporte de reliquis se replete. Non e ergo miru. si deus oseruat corpus suu vt comestu no diminuat nec cōseruat: qz dictos panes no solu sit oseruare petiuit: sed etia augmetari. Ex eplu etia hoz hem i nata: q ia sut sex milia anoꝝ et vlt. q hoies triticeu pane omedert. et semp p dei gram postea omedent: et triticeu no e dimutu: sed hodie satis plus e. q fuit ab uicio qn hoies triticeu omedere ceperut. Sig^o cōseruat et multiplicat triticeu et alia semia p agcultura mima: si uellet posset oia multiplicare et oseruare sicut fecit de panib⁹ sup dca. **C**na hem⁹ simile ex eplu de candelis: q ab vna sola candela accesa infinite candelis infinite possent attendi. n. ppter hoc pme candelis lumē diminuet: et oēs alie tantūde hrent de luce. sicut et pma. Et p sup dca p rnsio. ad blasphemiam qua oseruaret alia heticia opponere dice do. Si corpus xpi e ita magnū sicut mons: a tot comestorib⁹ essetā longo tpe ia oseruatu. Isti ei sut ceci et insani. Ille eni qui lumē vni candele oseruat absq^o diminutioe. quib⁹ alie inuabiles candelis ab ipa accedant: etia pt eodem mo corp⁹ suu oseruare sine aliq^o diminutioe: quib⁹ a multis cotidie coedat. Et ista e vna rō qre fuit ordinatu. q missa su candela no celebret:

ut videlicet ipms filiu dei. qui e lumē ad ruelatione gentiu representaret. **Q**uel vt itelliga⁹ veritatē corpus eius ee ita cotabile oibus: sicut ipm lumē. **A**lie eni sut rōes de hoc: qb no oportet ad pns referre.

Nono respctū pdicamēti qd dicit situs. **D**ixerūt quidā corpus xpi fore sub hoie sub eodē situ. sicut e in celo ad dexterā dei patris. Cū ei dō p^o sit ubiq^o p^o: illud ysai. Celū et terrā ego impleo d^o dñs. vbi cūq^o e corpus xpi ad dexterā dei sedet. i. qesat in potiorib⁹ boīs. **Q**uer obstat ut dicūt q hostia sepe arā fert ul arā girat et trāuertit in las moīs: q sicut ho in nau existens ul super equū sedens. qntūcūq^o moueat ul currat nauis ul equū: nichilomin⁹ itā ho sedet et qesat. hū aliud moueat. Ita et i pposito dici pt. **E**x quo eni corpus e et in loco e. nctio oportz ei locū a liq^o designare. et p uentius ee videt. ut attribuat^o ei situs q^o habet i celo q^o alia. qz i xpo p^o sumā vniōez dei et hoīs comitāti. sibi pdeomata: ita q sicut i dextro. ita de corpe ei gloso ve dici pt illud iacobi apli. Apud quē no est trāsmutatio: nec vtrāssitudis obūbratio. Aliq^o tm magni doctores alit sbtilius et in eliq^o ut videt docuerūt dicetes. certū sitū corpis xpi sub sacmēto no posse assignari: qz sup dca e. qz illa pūcio tm e tm sub

stantialis sbe. et sbe nō debet sit.
 nisi qntū stat sub nali qntitate
 et dimēsiōib9 extē suis. In sa
 cīnēto aut vīs dūsiōis nō ē. n
 sba corpis xpi: qm̄ ex seq̄ti
 et p cōcomitantia sit ibi ppria
 qntitas. et sūt ibi pp̄e dimēsiōes.
 et alia ppria accidētia corpis xpi:
 sicut ē ibi aīa rōnalis. et ipa di
 uinitas. p̄dicta aut accidētia sūt
 ibi mediāte sba. In alys at cor
 porib9 et locat9 et situat9. accidē
 tē cōuerso. s. q sba ē in loco et situ
 mediāte qntitate: et ideo ī eis
 sba et sōm seq̄t9 pp̄as dimēsiōes.
 et ppria qntitatē. S. in h. sacīnē
 to sit cōuerso. Ista enī cōuersio
 est tm̄ sbalis. et iō tm̄ sbatio vo
 cat9. et ideo qntitas et dimēsiōes
 et alia accidētia corpis xpi comi
 tant9 et sequūt9 ipam sbam. nō
 occupāt plus de loco et situ qm̄
 ipa sba. sūt sup̄ dīm̄ est: man9
 tm̄ sub qntitate et dimēsiōib9
 q ante dūsiōnē inerāt ipsi pa
 ni. q accidētia nō mutant9. Et
 q situs sbe nō dūcit ut p̄ dīm̄ ē:
 ideo nō debz in isto sacīnēto salz
 corpis xpi. sit9 assignari. Istud
 aut et filia in quib9 nō est aliqd
 piculū fidei. subtiliorib9 dispu
 tationib9 relinqm9.

¶ Et mo ī sp̄tū p̄duamēti
 qd̄ dīr. habitus. Credit
 fides nr̄a et eccl̄a catho
 lica. corpus xpi glōsum v̄aciter
 ēē sub sacīnēto: et v̄e in habitu
 glōrie ibi ēē. Hūc tm̄ habitū cor
 palib9 oculis nō ostendit: eo q
 illam v̄isionē nob̄ respuat ī p̄ria.

¶ Et ista ostensio glōsa nō agruit
 sacīnēto nec fidei nr̄e: cū ad hūc
 p̄ speculū in enigmate ābulēm9.
 Et de hoc sufficiant. q̄ in p̄dita.
 q̄litas sūt ostensa. Verū ē tm̄
 qd̄ de hoc forte scdm̄ aliq̄s dicit9
 melius sicut dīm̄ ē in p̄cedenti
 caplo de situ. Sicut ei scdm̄ eos
 nō est ibi corpus xpi. sub aliq̄ si
 tu corpali. qz sbe ut sbe: nō ē ne
 cesse aliq̄ habitū talē assignari.
 Qd̄ aut horū cōgruētius dicit9:
 simili9 subtiliorib9 disputatiōi
 bus causa breuitat9 nūc relinqm9.
 qz sufficiant et veritat9 alibi det
 m̄iatū est. dūmō teneam9 et fir
 mit9 credam9 in hoc sacīnēto v̄e
 at9 et essentialit9 existē seu sbis
 tē verū corpus xpi glōsū: illud
 idē in nūo qd̄ de virgīe glōriosa.
 digna omī laude natū est. et in
 cruce passū est. et qd̄ t̄tia die re
 surrexit a mortuis: et ascendēs
 in celū sedet ad dexterā patris
 oīpotentis: et v̄eturus ē iudica
 re viuos et mortuos. Amen.

¶ Hinc tractatū
 fecit eximius et egregius
 ac venerabil' excellens doctor.
 scūs thomas de aq̄no. ordis p̄di
 catorū. ad p̄ticiōnē q̄rūdā pla
 torū et baronū q̄si coactus: que
 noluit publicāe nisi eēt a deo
 approbatus. Que accipies et su
 p̄ altare ponēs: rogauit dīm̄.
 ut si aliq̄s error eēt ī eo oñderet:
 et si sibi placet et bñ sciret. ma
 nifestaret. qd̄ et factū est. Vn
 cū ante altare p̄pter hoc rogāet
 dīm̄: subito a sp̄ū est eleuat9

299.300

